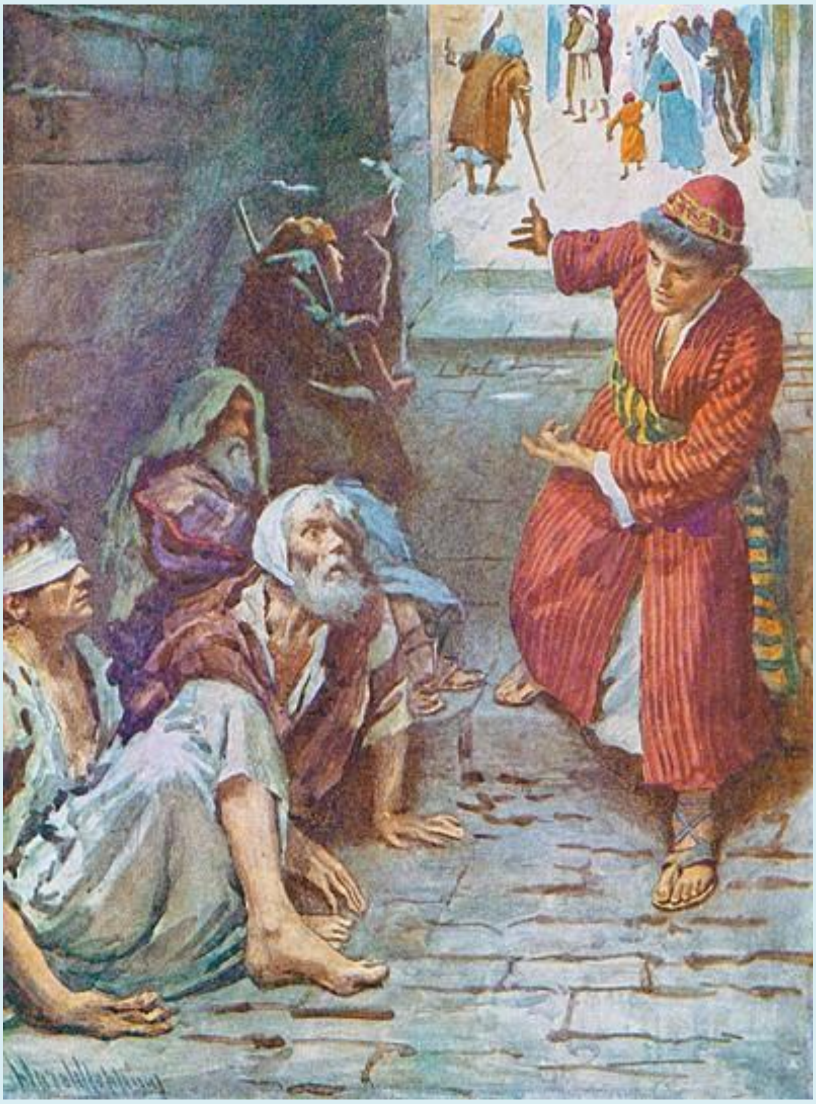
Predici la Duminica a 28-a după Rusalii (a Sfinţilor strămoşi - Pilda celor poftiţi la cină)

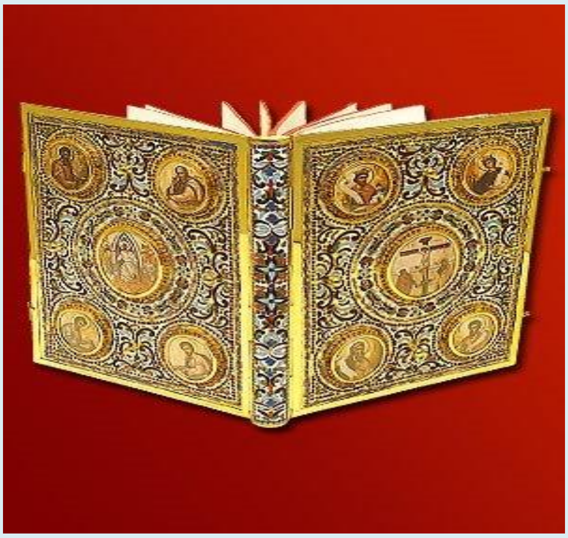

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

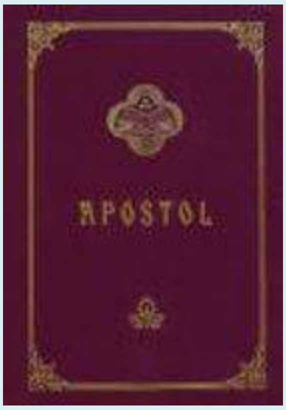

Ev. Luca 14, 16-24

16. Iar El i-a zis: Un om oarecare a făcut cină mare şi a chemat pe mulţi;
17. Şi a trimis la ceasul cinei pe sluga sa ca să spună celor chemaţi: Veniţi, că iată toate sunt gata.
18. Şi au început unul câte unul, să-şi ceară iertare. Cel dintâi i-a zis: Ţarină am cumpărat şi am nevoie să ies ca s-o văd; te rog iartă-mă.
19. Şi altul a zis: Cinci perechi de boi am cumpărat şi mă duc să-i încerc; te rog iartă-mă.
20. Al treilea a zis: Femeie mi-am luat şi de aceea nu pot veni.
21. Şi întorcându-se, sluga a spus stăpânului său acestea. Atunci, mâniindu-se, stăpânul casei a zis: Ieşi îndată în pieţele şi uliţele cetăţii, şi pe săraci, şi pe neputincioşi, şi pe orbi, şi pe şchiopi adu-i aici.
22. Şi a zis sluga: Doamne, s-a făcut precum ai poruncit şi tot mai este loc.

23. Şi a zis stăpânul către slugă: Ieşi la drumuri şi la garduri şi sileşte să intre, ca să mi se umple casa,
24. Căci zic vouă: Nici unul din bărbaţii aceia care au fost chemaţi nu va gusta din cina mea.

Apostol

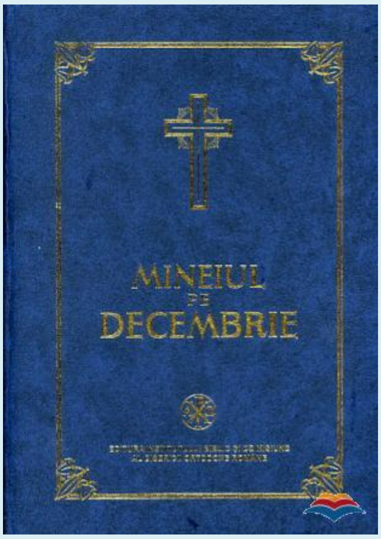

Epistola către Coloseni a Sfântului apostol Pavel

Coloseni 1, 12- 18

12. Mulţumind cu bucurie Tatălui celui ce ne-a învrednicit pe noi să luăm parte la moştenirea sfinţilor, întru lumină.
13. El ne-a scos de sub puterea întunericului şi ne-a strămutat în împărăţia Fiului iubirii Sale,
14. Întru Care avem răscumpărarea prin sângele Lui, adică iertarea păcatelor;
15. Acesta este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, mai întâi născut decât toată făptura.
16. Pentru că întru El au fost făcute toate, cele din ceruri şi cele de pe pământ, cele văzute, şi cele nevăzute, fie tronuri, fie domnii, fie începătorii, fie stăpânii. Toate s-au făcut prin El şi pentru El.
17. El este mai înainte decât toate şi toate prin El sunt aşezate.
18. Şi El este capul trupului, al Bisericii; El este începutul, întâiul născut din morţi, ca să fie El cel dintâi întru toate.

Duminica Sfinţilor strămoşi (Minei)

Cade-se a şti: Că dintru această zi, din 11 se începe Duminica Sfinţilor strămoşi, şi se suie până în 17, ale acestei luni decembrie; şi se face aşa:

⇒ *De se va întâmplă Naşterea lui Hristos în zi de Duminică, atunci facem Duminica strămoşilor în 11 zile, ale lui decembrie; iar Duminica Sfinţilor părinţi, cea mai-nainte de Naşterea lui Hristos, în 18 zile ale acestei luni.*

⇒ *Iar de se va întâmpla Naşterea lui Hristos Luni, facem Duminica strămoşilor în 17 zile ale lui decembrie; iar Duminica Sfinţilor părinţi, cea mai-nainte de naşterea lui Hristos, în 24 decembrie.*

⇒ *Iar de se va întâmpla Naşterea lui Hristos Marţi, facem Duminica strămoşilor în 16 decembrie; iar Duminica Sfinţilor părinţi cea mai-nainte de Naşterea lui Hristos, în 23 decembrie,*

⇒ *Iar de se va întâmpla Naşterea lui Hristos Miercuri, facem Duminica strămoşilor în 15 decembrie; iar Duminica Sfinţilor părinţi în 22 decembrie.*

⇒ *Iar de se va întâmpla Naşterea lui Hristos Joi, atunci facem Duminica strămoşilor în 14 decembrie, şi Duminica Sfinţilor părinţi în 21 decembrie.*

⇒ *Iar de se va întâmpla Naşterea lui Hristos Vineri, atunci facem Duminica strămoşilor în 13 decembrie; iar Duminica Sfinţilor părinţi în 20 decembrie.*

⇒ *Iar de se va întâmpla Naşterea lui Hristos Sâmbătă, se face atunci Duminica strămoşilor în 12 decembrie; iar Duminica cea mai-nainte de Naştere, a Sfinţilor părinţi, în 19 decembrie.*

De aici păzeşte Duminica Sfinţilor strămoşi, în ce număr se va întâmpla. Iar deşi este mai-naintea Duminicii a 28-a, sau pe urmă, la Liturghie, se citeşte Evan-

ghelia Duminicii a 28-a de la Luca: Zis-a Domnul pilda aceasta, un om a făcut cină mare... Iar în Duminica a 28-a, se citeşte a rândului, care se va întâmpla.

Cade-se a şti: De Duminica Sfinţilor strămoşi: Când se va întâmpla Duminica Sfinţilor strămoşi în ziua Duminicii, se lasă slujba Sfântului ce se va întâmplă întru acea Duminică, şi se cânta mai-nainte Vineri la pavecerniță. Sâmbătă seara la Vecernia cea mică, se cântă slujba după obicei.

La Vecernia cea mare

La Doamne strigat-am: Stihirile învierii 3, ale lui Anatolie 3 şi ale strămoşilor 4; Slavă... a strămoşilor: Pe toţi Părinţii cei mai-nainte de lege... Şi acum..., a Născătoarei, glasul ce se va întâmpla.

La Litie, Stihirile hramului, Slavă..., a sfinţilor Strămoşi, glas 1: Cu razele grăirii de Dumnezeu... Şi acum... a Născătoarei: Iată s-a plinit proorocia Isaiei...

La Stihoavnă, Stihirile Învierii, Slavă..., a strămoşilor, glas 3: Veniţi iubitorilor de praznic... Şi acum..., a Născătoarei: Fără sământă de la Dumnezeiescul Duh...

La binecuvântarea pâinilor, Troparul: Născătoare de Dumnezeu Fecioară..., de două ori, şi al Strămoşilor odată: Întru credinţă pe strămoşi...

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul..., Troparul Învierii de două ori. Slavă..., Şi acum..., al Strămoşilor. După întâia şi a doua Catismă, Sedelnele învierii. După acestea Polieleu, şi troparele Învierii, Soborul îngeresc... Apoi Ipacoi al glasului din Octoih, şi Sedealna Sfinţilor strămoşi: Pe Avraam, pe Isaac, şi pe Iacov... şi a Născătoarei: Laudă de mulțumire... Antifoanele glasului, şi Prochimenul. Toată suflarea..., Evanghelia învierii, Învierea Lui Hristos..., Psalm 50, şi Stihira Învierii. Canonul Învierii cu Irmosul pe 4, al Sfinţilor Tineri pe 4, şi al strămoşilor pe 6. Catavasia; Hristos se naşte... După a 3-a Cântare Ipacoi al strămoşilor: Focul în rouă tinerilor s-a, mutat... După a 6-a Cântare Condacul strămoşilor; Chipul cel scris de mână... Şi Icos. Tinde-ţi măna ta... După a 9-a Cântare, Luminânda Învierii, Slavă..., a strămoşilor, Pomenirea părinţilor astăzi..., Şi acum..., Taina ta Curată...

La Laude Stihirile învierii 4, şi ale Sfinţilor strămoşi pe 4. Slavă... a Sfinţilor strămoşi: Veniţi toți credincioşii... Şi acum..., Prea binecuvântată eşti... Slavoslovia cea mare, Ecteniile şi Otpustul. Stihira Evangheliei. Ceasul 1, şi Otpustul deplin.

La Liturghie

Fericirile glasului pe 6, şi din Canonul strămoşilor, Cântarea a 3, pe 4, După Ieşire, Troparul Învierii, şi al Strămoșilor, Slavă..., Şi acum..., Condacul strămoşilor. Prochimen: Bine eşti cuvântat Doamne Dumnezeul părinţilor noştri..., Apostolul strămoşilor. Evanghelia de la Luca. Chinonicul: Lăudaţi pe Domnul din ceruri... Altul: Bucuraţi-vă drepţilor întru Domnul...

Duminica Sfinţilor strămoşi

La Doamne strigat-am..., Stihirile pe 10; trei ale învierii, trei ale lui Anatolie și patru ale Sfinţilor strămoşi, glasul al 8-lea.

Podobie: Raiul cel din Eden...

Săvârşind astăzi, credincioşilor, pomenirile strămoşilor, să lăudăm cu credinţă pe Hristos Mântuitorul şi Domnul, cel ce i-a mărit pe dânşii întru toate neamurile; şi a săvârşit minuni prea slăvite, ca un tare şi puternic, şi dintr-înşii ne-a dat nouă toiagul puterii, pe singura care nu ştie de bărbat, pe dumnezeiasca Fiică, curata Maria; din care a ieşit floarea, Hristos, cel ce a odrăslit viața tuturor, şi hrană neînpuţinată, şi mântuire veşnică.

Cela ce pe Sfinţii tineri din foc i-ai mântuit Stăpâne, şi din gura leilor pe Daniil; Cela ce ai binecuvântat pe Avraam, pe Isaac robul tău, şi pe Iacov fiul acestuia, ai binevoit din sămânţa lor a Te face ca noi, ca să mântuieşti pe strămoşii noştri, cei ce alunecaseră mai-nainte; ca răstignindu-Te şi îngropându-Te şi rupând legăturile morţii, împreună să înviezi pe toţi cei ce erau din veac morţi, care se închină Hristoase împărăţiei Tale celei veşnice.

Ca într-o răcoreală în mijlocul văpăii, în roua Duhului, bucurându-se tinerii cei dumnezeieşti, umblau cu taină într-însa, închipuind Treimea şi întruparea lui Hristos; şi ca nişte înţelepţi au stins prin credinţă puterea focului; şi dreptul Daniil, s-a arătat încuind gurile leilor. Pentru ale căror rugăciuni milostivindu-Te, Iubitorule de oameni Mântuitorule, mântuieşte-ne şi pe noi de focul cel nestins şi veşnic, şi ne învredniceşte să dobândim cerească împărăţia Ta.

Ca într-o rouă fiind cinstiţii şi Sfinţii tinerii Tăi, în cuptorul cel cu văpaie şi cu foc, mai-nainte au închipuit cu taină venirea Ta din Fecioară, care fără ardere ne-a strălucit nouă; şi Daniil cel drept şi minunat între prooroci, arătând luminat dumnezeiască a doua venirea Ta; văzut-am a strigat, până ce scaunele s-au pus, zice; şi Judecătorul a şezut, şi râul cel de foc a curs. De care să ne ferim Stăpâne Hristoase, cu rugăciunile lor.

Slavă..., glasul al 6-lea, a lui Anatolie

Pe toţi părinţii cei mai-nainte de lege, să-i lăudăm astăzi credincioşii; pe Avraam de Dumnezeu iubitorul, pe Isaac cel născut din făgăduinţă, şi pe Iacov, şi pe cei doisprezece patriarhi; pe David cel prea blând şi pe Daniil, proorocul doririlor; împreună cu dânşii slăvind şi pe cei trei tineri, care au mutat cuptorul în rouă, cerând iertare de la Hristos Dumnezeu, cel prea slăvit întru Sfinţii Săi.

Şi acum..., Dogmatica glasului.

La Litie

Stihirile hramului

Slavă... a strămoşilor glas 1

Cu razele grăirii de Dumnezeu strălucind proorocii cei numiţi cu nume mare, pururea se fericesc; şi graiurile Duhului rodind, naşterea cea nespusă a lui Dumnezeu tuturor au propovăduit; şi după lege sfârşitul şi-au luat, vieţuind viață prea minunată.

Şi acum..., a Născătoarei

Iată s-a plinit proorocia Isaiei, că Fecioară ai născut, şi după naştere, ai rămas ca şi mai-nainte de naştere; că Dumnezeu era Cel ce S-a născut; pentru aceasta şi firile a înnoit. Ci o a lui Dumnezeu Maică rugăciunile robilor tăi, ce se aduc ţie în Biserica ta, nu le trece. Ci ca ceea ce ai purtat în braţele tale pe Cel îndurat, milostiveşte-te spre robii tăi, şi-L roagă, să se mântuiască sufletele noastre.

La Stihoavnă

Stihirile învierii din Octoih.

Slavă..., a strămoşilor, glasul al 3-lea,

A lui Ghermano: Veniţi iubitorilor de prăznuire, să lăudăm cu psalmi adunarea strămoşilor: pe Adam strămoşul, pe Enoh, pe Noe, pe Melchisedec., pe Avraam, pe Isaac, pe Iacov; şi după lege pe Moise şi pe Aaron, pe Isus al lui Navi, pe Samuil şi pe David; cu care împreună pe Isaia, pe Ieremia, pe Iezechiil şi pe Daniil, şi pe cei doisprezece. Cu aceştia pe Ilie, pe Elisei, şi pe toţi; pe Zaharia şi pe Botezătorul, şi pe cei ce au propovăduit pe Hristos, viaţa şi învierea neamului nostru.

Şi acum..., a Născătoarei

Mai presus de fire de la Dumnezeiescul Duh, şi cu sfatul Tatălui ai zămislit pe Fiul lui Dumnezeu, cel ce este din Tatăl fără mamă, mai-nainte de veci, şi pentru noi din tine fără de tată fiind, cu trup L-ai născut, şi Prunc cu lapte L-ai hrănit. Pentru aceasta nu înceta a-L ruga, să se mântuiască din nevoi sufletele noastre.

Troparul învierii, ***Slavă..., Şi acum...,*** al strămoşilor, glasul al 2-lea

Întru credinţă pe strămoşi i-ai îndreptat, printr-înşii mai-nainte logodindu-ţi Biserica cea din păgâni; laudă-se întru slavă sfinţii, că din sământa lor este rodul cel prea slăvit, ceea ce Te-a născut mai presus de fire. Pentru rugăciunile lor Hristoase Dumnezeule, mântuieşte sufletele noastre.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul... Troparul învierii de două ori, ***Slavă..., Şi acum...,*** al strămoşilor.

După întâia şi a doua Catismă, Sedelnele învierii, cu ale Născătoarei; După Polieleu, Ipacol al glasului, şi Sedealna strămoşilor, glasul al 8-lea.

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Pe Avraam şi pe Isaac şi pe Iacov, cu cântări toţi săi lăudăm; pe David cel prea blând, şi pe Isus, şi pe cei doisprezece patriarhi, împreună şi pe cei trei tineri, care au stins para focului cu puterea Duhului, şi să strigăm către dânşii: Bucuraţi-vă, cei ce vitejeşte aţi defăimat înşelăciunea împăratului celui nebun, şi lui Hristos vă rugaţi, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce cinstesc cu dragoste sfântă pomenirea voastră. (de două ori)

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei

Laudă de mulţumită după datorie, ca văduva aceea doi fileri (bănuți), aduc ţie Stăpână pentru toate darurile tale; că tu te-ai arătat acoperământ şi ajutătoare, scoțându-mă pururea din ispite şi din necazuri. Pentru aceasta ca din mijlocul cuptorului celui cu văpaie scăpându-mă de cei ce mă necăjesc, ajută-mi Născă-

toare de Dumnezeu, rugându-te Fiului tău şi Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce se închină cu credinţă naşterii tale.

Antifoanele glasului şi celelalte ale Învierii, până la Canoane.

Canoanele trei: Al Învierii cu Irmosul pe 4, al Sfinţilor trei tineri pe 4, şi al Sfinţilor strămoşi pe 6.

Canonul Sfinților trei tineri

facere a lui Teofan

Cântarea 1-a, glasul al 8-lea

Irmos: Apa trecând-o ca pe uscat şi din răutatea Egiptului scăpând, israiliteanul striga: Izbăvitorului şi Dumnezeului nostru să-I cântăm.

Pe Cuvântul cel fără început, cel ce S-a născut din Tatăl mai-nainte de toţi vecii, cu dumnezeiască cuviinţă, care în cuptor cu închipuire S-a văzut de tineri, să-L proslăvim.

Cuvintele păgânului tiran scuipându-le tinerii cei de bun neam şi răbdând, cu bucatele cele fărădelege ale haldeilor n-a voit a se spurca.

Hrănitu-v-ați cu cuvântul sufleteşte, iar trupeşte hrănindu-vă cu mâncările care singure cresc, mai frumoşi la fețe decât cei ce se hrăneau desfătat, v-ați adus Împăratului.

A Născătoarei

Veninul şarpelui, cel ce s-a vărsat amar în urechile Evei l-a vindecat Fecioara ceea ce a răsărit din David, născând pe Mântuitorul.

Alt canon, al Sfinţilor strămoşi

facere a lui Iosif

Cântarea 1-a, glas 1

Irmos: Hristos se naşte slăviţi-l...

Laudă să aducem părinţilor ce au strălucit mai-nainte de lege şi în lege; şi care au slujit bine Domnului şi Stăpânului, celui ce a strălucit din Fecioara, şi care acum se desfătează întru lumina cea neapusă.

Pe Adam cel dintâi să-l cinstim, pe cel cinstit cu mâna Ziditorului, care ni s-a făcut strămoşul nostru al tuturor, şi în locaşurile cereşti cu toţi aleşii se odihneşte.

Slavă...

Pe Abel cel ce a adus daruri cu suflet de bun neam, pe care l-a primit Dumnezeu şi Domnul tuturor; acesta fiind omorât cu mâna ucigaşă de demult, l-a adus la lumină; ca pe un dumnezeiesc mucenic.

Şi acum..., a Născătoarei

Să auzim dumnezeieştile cuvinte, care au strigat arătarea lui Hristos; că iată în peşteră Se naşte din Fecioara, care nu ştie de bărbat, a căreia naştere înfricoşată mai-nainte o a vestit cunoscătorilor de stele, steaua ce s-a arătat.

Catavasie: Hristos se naşte slăviţi-L, Hristos din ceruri întâmpinaţi-L, Hristos pe pământ, înălţaţi-vă. Cântaţi Domnului tot pământul, şi cu veselie lăudaţi-L noroade, că S-a proslăvit.

Canonul Sfinților trei tineri

Cântarea a 3-a

Irmos: Tu eşti Întărirea celor ce aleargă la Tine, Doamne, Tu eşti Lumina celor din întuneric şi pe Tine Te laudă duhul meu.

Cunoştinţă de Dumnezeu învăţată, câştigând Stăpâne, tinerii lui David, legile cele părinteşti, cu dumnezeiască înţelepciune le-au păzit.

Focul n-a ars prea curatele trupuri ale celor binecredincioşi; că s-au adăpat cu postul cel de suflet hrănitor.

Laudă a toată lumea şi prea slăvită au cântat cei trei tineri, în mijlocul cuptorului, minunat fiind răcoriţi.

A Născătoarei

Ca să ne arăţi nouă Stăpâne naşterea cea din trup fecioresc, ai mântuit în cuptor trupurile cele feciorești.

Alt canon, al Sfinţilor strămoşi

Cântarea a 3-a

Irmos: Fiului celui mai-nainte...

Laudă-se în lume dragostea lui Set cea înfocată către Ziditorul; că cu viaţă fără prihană şi cu dragoste din suflet, după adevăr i-a slujit Lui, şi acum în latura celor vii strigă: Sfânt eşti Doamne.

Cu gura, şi cu limba, şi cu inima Enos cel minunat, s-a nădăjduit a chema cu dumnezeiască înţelepciune pe Dumnezeu Stăpânul tuturor, şi cu bună plăcere vieţuind pe pământ, mărire a luat.

Slavă...

Cu sfinţite cântări să fericim pe Enoh; că bine plăcând Domnului, s-a mutat întru slavă, arătându-se mai puternic decât moartea, precum scrie, ca cel ce a fost slugă prea dreaptă lui Dumnezeu.

Şi acum..., a Născătoarei

Acum aşteptarea neamurilor cea din Fecioară mai-nainte vine, şi Vitleemul deschide cu cuviinţă Edemul cel încuiat, primind pe Cuvântul întrupat, care şi în iesle cu trupul S-a culcat.

Catavasie: Fiului Celui născut fără stricare din Tatăl mai înainte de veci, şi mai pe urmă din Fecioară întrupat mai presus de fire, lui Hristos Dumnezeu să-i strigăm: Cela ce ai înălţat cornul nostru, Sfânt eşti Doamne.

Ipacoi, glasul al 2-lea: Focul în rouă tinerilor s-a mutat, plângerea întru bucurie femeilor s-a schimbat; că îngerul a slujit amânduror minunilor; acelora adică spre odihnă, prefăcând cuptorul, iar acestora vestind Învierea cea de a treia zi; Începătorule al vieţii noastre, Doamne slavă Ție.

Canonul Sfinților trei tineri

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am Doamne Taina iconomiei Tale, înţeles-am lucrurile Tale şi am prea slăvit Dumnezeirea Ta.

Daniil cel prea înţelept dumnezeieşte fiind luminat la minte, visurile celor singuri stăpânitori le-a dezlegat, cu dumnezeiescul dar.

Străluceşte cu minuni în cuptor nevoinţa tinerilor, că pe tiranul l-a vânat spre cunoştinţa Ta, Atotputernice.

Organele cele cu glas tocmit, şi versurile cele bine alcătuite ale muzicii, pe cei viteji nu i-a amăgit, şi chipului celui de aur nu i-au plecat.

A Născătoarei

Cu cântări, ceea ce eşti cu totul lăudată, tinerii cei din Babilon, au cinstit pe Fiul tău Dumnezeul cel Preaînalt, pe care în cuptor L-au cunoscut.

Alt canon, al Sfinţilor strămoşi

Cântarea a 4-a

Irmos: Toiag din rădăcina lui Iessei...,

Laudă să aducem lui Dumnezeu, cinstind pe Noe cu cântări cel ce a fost cu adevărat drept; că întru toate cu dumnezeieştile porunci fiind împodobit, s-a arătat bine plăcând lui Hristos; căruia cântăm cu credinţă: Slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Văzând Dumnezeu, bun neamul cel curat al minţii tale, şi cu totul desăvârşit, Noe, te-a arătat pricinuitor de a doua lume, cu adevărat; care i-ai păzit sământă din tot neamul în potopul cel simţitor, precum însuşi ţi-a poruncit.

Pe Noe, cel ce a păzit legea lui Dumnezeu nestricată, şi s-a aflat atunci drept în neamul său, şi în corabie de lemn a mântuit multe feluri de animale din porunca Atotfăcătorului, întru cântări cu bună cinste să-I fericim.

Slavă...

Vin de umilinţă izvorăşte pomenirea ta, nouă celor ce te cinstim pe tine Noe fericite, care totdeauna veseleşte sufletele şi inimile celor ce curat fericesc obiceiurile tale cele cinstite, şi viaţa cea dumnezeiască.

Şi acum..., a Născătoarei

Acum mântuirea noastră în iesle se culcă, şi cu scutece se înfaşă ca un Prunc. Magii astronomi vin de la răsărit să vadă, ca pe un Dumnezeu şi Împărat, pe Acesta ce S-a născut pe pământ, şi să i se închine credincios cu daruri.

Catavasie: Toiag din rădăcina lui Iesei şi floare dintr-însul, Hristoase, din Fecioară ai odrăslit Cel lăudat, din muntele cel cu umbra deasă, venit-ai întrupându-Te din cea neispitită de bărbat, Cel fără de trup şi Dumnezeu, slavă puterii Tale, Doamne.

Canonul Sfinților trei tineri

Cântarea a 5-a

Irmos: Pentru ce m-ai lepădat de la faţa Ta, Cel ce eşti lumină neapusă? Că m-a acoperit întunericul cel vrăjmaş pe mine, ticălosul. Ci, Te rog, întoarce-mă şi la lumina poruncilor Tale îndreptează căile mele.

Învăţaţi fiind în legea Mântuitorului, nu s-au lepădat robii Tăi, marele Daniil împreună cu cei trei tineri de Dumnezeu înţelepţiţi; ci tărie luând de la Tine, Făcătorul de bine, pe tirani vitejeşte i-a biruit.

Prin gând s-a învăţat Daniil, Iubitorule de oameni tainele Tale, că Te-a văzut cu curăţia minţii pe nor şezând ca un Fiu omenesc, şi ca un Judecător şi Împărat al tuturor neamurilor.

Împodobitu-s-au o tineri, mai mult decât piatra safirului trupurile voastre, şi ca strălucirea aurului. Că râvna bunei credinţe aprinzându-vă, umblaţi în cuptor bucurându-vă, şi purtând danţul a toată lumea.

A Născătoarei

Daniil cel dumnezeiesc, mai-nainte te-a însemnat munte Fecioară, şi cei trei tineri văzând văpaia răcorită, cu cântări au lăudat pe Cel dumnezeiesc născut al tău, ca pe Mântuitorul, Ziditorul şi Domnul.

Alt canon, al Sfinţilor strămoşi

Cântarea a 5-a

Irmos: Dumnezeu fiind păcii...

Cu dumnezeieşti laude să se cinstească Sem, cel ce şi-a agonisit binecuvântarea părintească, şi înaintea lui Dumnezeu bine plăcut s-a arătat, şi cu cetele strămoşilor s-a împreunat, şi se odihneşte bucurându-se, în latura celor vii.

Învrednicitu-s-a Avraam ca un prieten al lui Dumnezeu a vedea ziua Ziditorului său, şi s-a umplut de bucurie duhovnicească. Pe acesta dar, cu dreptatea minţii cinstindu-l, să-l fericim toţi, ca pe un rob credincios al lui Dumnezeu.

Slavă...

Văzut-ai pe cât este cu putinţă omului a vedea Treimea, şi pe Aceea o ai ospătat ca un prieten prea de aproape, prea fericite Avraame. Pentru aceasta plata ospătarii de străini ai luat, ca să fii prin credinţă tată a multe neamuri.

Şi acum..., a Născătoarei

Cel deplin S-a deşertat cu trupul pentru noi, şi început a luat, şi a sărăcit Cel bogat, Cuvântul lui Dumnezeu fiind, în ieslea dobitoacelor S-a culcat ca un Prunc, rezidind toate cele din veac făcute.

Catavasie: Dumnezeu fiind păcii, Tată îndurărilor, pe Îngerul Sfatului Tău Celui Mare, dăruindu-ne pace L-ai trimis nouă. Deci povăţuiţi fiind la lumina cunoştinţei de Dumnezeu, de noapte mânecând, Te slăvim Iubitorule de oameni.

Canonul Sfinților trei tineri

Cântarea a 6-a

Irmos: Adâncul păcatelor şi viforul greşelilor mă tulbură, şi întru adâncul deznădăjduirii celei silnice mă surpă pe mine. Ci-mi întinde şi mie mâna Ta cea tare ca lui Petru, o îndreptătorul şi mă mântuieşte.

Stăpânitori fiind peste patimile sufleteşti cu puterea Cuvântului, peste ţările neamurilor haldeeşti domni v-aţi făcut. Că fapta bună ştie da cinste celor ce o câştigă, o înţelepţi nepoţi ai lui David !

În moarte purtătoare de viaţă îmbrăcându-se Daniil de demult, pe balaurul cel amarnic ce se credea la haldei păgâneşte ca un dumnezeu, prin mâncare l-a ucis, şi pe popii cei vrăjmaşi i-a omorât.

A Născătoarei

Roagă pe Judecătorul şi Fiul tău, să mă apere din nevoi în ziua judecăţii, de Dumnezeu Născătoare Fecioară Maică. Că numai spre tine mi-am pus nădejdea.

Alt canon, al Sfinţilor strămoşi

Cântarea a 6-a

Irmos: Din pântece pe Iona...

Chip patimii lui Hristos te-ai arătat Isaace prea fericite, ridicat fiind să te jertfeşti prin bunăvoirea Părintelui tău. Pentru aceasta fericit eşti, şi prieten lui Dumnezeu prea de aproape te-ai arătat cu adevărat, locuind împreună cu toţi drepţii.

Arătatu-s-a Iacov prea credincios Dumnezeului tuturor; pentru aceasta s-a luptat cu Îngerul, şi s-a numit minte văzătoare de Dumnezeu; şi dormind, a văzut dumnezeiasca scară, pe care se întărea Dumnezeu, cel ce S-a îmbrăcat cu trup, pentru bunătate.

Slavă...

Iubind Iosif supunerea către tatăl său, în groapă aruncându-se, s-a vândut spre închipuirea lui Hristos, celui ce S-a junghiat şi în groapă S-a pus; şi dătător de grâu Egiptului s-a făcut, înţelept fiind şi drept, şi adevărat împărat peste patimi.

Şi acum..., a Născătoarei

Prunc tânăr pe pământ S-a cunoscut, Cel ce este pururea împreună cu Tatăl şi cu Duhul; şi S-a înfăşat cu adevărat, Cel ce înfăşoară pământul cu negură, şi în ieslea dobitoacelor S-a pus. Acestuia acum mai-nainte bucurându-ne să-i prăznuim naşterea cea mai presus de fire.

Catavasie: Din pântece pe Iona ca pe un prunc l-a lepădat fiara mării, precum l-a primit, şi în Fecioară sălăşluindu-Se Cuvântul şi trup luând, a ieşit, păzindu-o nestricată. Că Cel ce nu a pătimit stricăciune, pe ceea ce L-a născut, a păzit-o nevătămată.

Condac, glas 6: Chipul cel scris de mână necinstindu-l, ci cu Fiinţa cea nescrisă într-armându-vă, de trei ori fericiţilor, în lupta focului v-aţi prea slăvit, şi în mijlocul văpăii celei nesuferite stând, pe Dumnezeu aţi chemat: Grăbeşte o Îndurate, şi aleargă ca un Milostiv spre ajutorul nostru, că poţi câte voieşti.

Icos: Tinde-ţi mâna Ta de la care oarecând au luat ispită egiptenii ce se oşteau, şi evreii cei biruiţi. Nu ne lăsa pe noi, nu îngădui să ne înghită moartea care înseteată de noi, şi satana care ne urăşte, ci Te apropie de noi şi Te milostiveşte spre sufletele noastre, precum Te-ai milostivit oarecând spre tinerii cei din Babilon, care neîncetat Te-au mărit pe Tine, şi s-au aruncat pentru Tine în cuptor, şi dintr-însul au strigat către Tine: Grăbeşte o Îndurate, şi aleargă ca un Milostiv spre ajutorul nostru, că poţi câte voieşti.

Sinaxar

Întru această Duminica prăznuim pomenirea tuturor Sfinţilor strămoşi.

Stih: Cei de demult strămoşi, primiţi mare bucurie,
Văzând, că se apropie Hristos Mesia către noi să vie,
Bucură-te, Avraame că te-ai arătat.
Strămoş lui Mesia cel adevărat.

De ale fericitului Avraam câte scrie dumnezeiescul Moise la cartea Facerii le ştiu şi înţelepţii, şi cei neînvăţaţi, de vreme ce întru auzul tuturor le citim în zilele marelui post.

De acesta se ştia, că a fost din pământul haldeilor, şi de limbă păgână. Că neam mai-nainte de jidovi sunt haldeii; şi cum că a avut tată slujitor idolilor. Şi fiind dintr-un neam ca acesta, nu avea nici o piedică a cunoaşte pe Dumnezeu.

Şi încă, de trebuie să zicem şi ceva prea mărit, de aici mai ales s-a povăţuit şi s-a pornit spre cunoştinţa adevăratului Dumnezeu; că cugetând în gândul său, că nici una din zidiri nu era Dumnezeu; şi văzând bună rânduiala lucrurilor, din cele ce se vedea în zidiri, a cunoscut pe Dumnezeu cel ce nu se vedea, şi s-a închinat lui ca Stăpânitorului a toate şi pricinuitorul celei văzute bunei alcătuiri, şi rânduiala celor ce sunt.

Carele luând semn de la Dumnezeu, şi poruncindu-i-se să-şi lase casa a făcut aşa; neîndoindu-se nicidecum în credinţă, şi-a luat dar la bătrâneţe pe Isaac, şi a fi Părinte multor neamuri; de vreme ce dintr-însul s-a născut Iacov, şi din Iacov Iuda, din care şi Hristos şi a dobândit şi alţi strănepoţi.

Acestuia ca celui ce a fost strămoşul lui Hristos, socotind purtătorii de Dumnezeu părinţii noştri şi dăscălii cei vrednici de pomenire, au lăsat să-i facem pomenire aproape de cea după trup Naştere a Domnului nostru Iisus Hristos; aşezând şi orânduind aceasta, nu aşa fiecum, ci de Dumnezeiescul Duh fiind insuflaţi. Că deoarece prea bunul şi Iubitorul de oameni Mântuitorul nostru, din iubirea de oameni pornindu-se, a învrednicit să-l aibă pe acesta începător de

rudenie, şi pe cei dintr-însul ales-a cu dreptate să-i facă zi de prăznuire şi de veselie, ca unui începător de rudenie şi strămoş, cu puţin mai-nainte de cea trupească Arătarea lui la noi.

Cu ale lor sfinte rugăciuni. Doamne miluieşte-ne, şi ne mântuieşte pe noi, Amin,

Canonul Sfinților trei tineri

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii cei cinstitori...

Glas de Dumnezeu cinstitor din mijlocul focului s-a cântat atot Stăpânitorului; că Azaria pornind dumnezeiesc danţ, cântare a cântat, zicând: Binecuvântat este Dumnezeul părinţilor noştri.

Alăuta tinerilor, Dumnezeu a numit pe Dumnezeul tuturor şi Atotțiitorul, cel ce s-a văzut de dânşii arătat în cuptor, şi cântare au cântat zicând: Binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

Pe cei trei ce au fost băgaţi în cuptor ştiindu-i împăratul, dacă a văzut chipul celui al patrulea, pe Acela l-a arătat a fi Fiul lui Dumnezeu cel mai-nainte de veci, zicând: Binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

A Născătoarei

Având mintea ta luminată cu dumnezeiască rază, Daniile de Dumnezeu fericite, naşterea Fecioarei închipuită cu chipuri de taină, arătat mai-nainte văzându-o, ai strigat: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Alt canon, al Sfinţilor strămoşi

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii în buna credinţă...

Să se laude Anania, Azaria, Misail, împreună cu Daniil, cei ce au stins cuptorul cel cu foc, şi au înfrânat năvălirile leilor, şi lui Hristos cu glas au cântat: Dumnezeul părinţilor bine eşti cuvântat.

După lege pătimind întru ispite, întru necurmate necazuri Iov, omul lui Dumnezeu prea adevărat s-a numit, blând, fără de răutate, drept, desăvârşit, fără prihană, strigând: Dumnezeul părinţilor bine eşti cuvântat.

Slavă...

Cu credinţă să cinstim pe Moise, şi pe Aaron, şi pe Or lăudând pe Isus şi pe Levi cel prea sfinţit, pe Ghedeon şi pe Samson, şi să strigăm: Dumnezeul părinţilor bine eşti cuvântat.

Şi acum..., a Născătoarei

Iată precum mai-nainte a zis proorocul în pântece a zămislit pe Dumnezeu, ceea ce n-a ştiut de nuntă. Şi merge să-L nască adevărat în peştera Vitleemului, căruia toţi cântăm: Dumnezeul părinţilor bine eşti cuvântat.

Catavasie: Tinerii în buna credinţă fiind crescuţi, păgâneasca poruncă nebăgându-o în seamă, de groaza focului nu s-au spăimântat, ci în mijlocul văpăii stând au cântat: Dumnezeul părinţilor bine eşti cuvântat.

Canonul Sfinților trei tineri

Cântarea a 8-a

Irmos: De şapte ori cuptorul, chinuitorul haldeilor, l-a ars nebuneşte, pentru cinstitorii de Dumnezeu; dar văzându-i pe aceştia mântuiţi de o putere mai mare, Făcătorului şi Izbăvitorului a strigat: Tineri, binecuvântaţi-L, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Bun neamul lui Avraam nevoindu-vă a-l păzi, temeiul cel prea osebit al credinţei lui şi al nădejdii l-aţi câştigat cuvioşilor, şi răbdarea şi suferirea ispitelor, strigând neîncetat: Preoţi binecuvântaţi, popoare prea înălţaţi pe Hristos întru toţi vecii.

Ca nişte luminători strălucind, şi pământul Cer făcându-l, şi cu lumina bunei credinţe luminându-l tinerii, împreunând dănţuirea a toată lumea, au cântat Ție, Făcătorului de bine şi Stăpânului a toate: Tineri binecuvântaţi, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi pe Hristos întru toţi veci.

Vitejeşte stingând cuptorul cel ars, şi fălcile leilor legându-le nepoţii lui David, acum bucurându-se cântă Ție, Stăpânului, celui ce i-ai scăpat din ispite: Tineri binecuvântaţi, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi pe Hristos întru toţi vecii.

A Născătoarei

Cu taină învaţă Preacurată, Daniil cel prea înţelept, şi mai-nainte a însemnat cei trei tineri de Dumnezeu înţelepţiţi, naşterea ta prin închipuiri, văzând pe Cel ce

a ieşit negrăit din pântecele tău. Pe care tinerii bine-L cuvântează, preoţii Îl laudă, noroadele Îl prea înalţă întru toţi vecii.

Alt canon, al Sfinţilor strămoşi

Cântarea a 8-a

Irmos: De minunea cea peste fire...

Astăzi dumnezeiasca pomenire săvârşind a dumnezeieştilor părinţi celor din veac, a lui Adam, a lui Abel, a lui Set, a lui Noe şi a lui Enos, a lui Enoh, a lui Avraam, a lui Melchisedec şi a lui Iov, a lui Isaac, împreună cu credinciosul Iacov, strigând: Bine să cuvânteze făptura pe Domnul, şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Ceata cea de Dumnezeu împodobită, a dumnezeieştilor părinţi să o lăudăm; pe Varac, pe Natan şi pe Eleazar, pe Iosie şi pe David, pe Ieftae, pe Samuil cel ce a văzut cu cuviinţă cele ce erau să fie înainte, şi a strigat: Toată făptura bine să cuvânteze pe Domnul, şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Laudă cu cântare să aducem proorocilor lui Dumnezeu, lăudând pe Osie, pe Mihea, pe Sofonie şi pe Avvacum, pe Zaharia, pe Iona şi pe Agheu, pe Ammos, cu Avdie, pe Maleahi şi pe Naum, pe Isaia, pe Ieremia şi pe Iezechiil, împreună şi pe Daniil, pe Ilie şi pe Elisei.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Cu graiuri întreite să lăudăm credincioşii pe Preasfânta Treime, pe Tatăl cel fără început, şi pe Fiul, şi pe Duhul Sfânt cel Drept, Treimea cea de o Fiinţă; pe care toată suflarea o slăveşte, strigând: Toată făptura pe Domnul să-L binecuvânteze, şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Şi acum..., a Născătoarei

Arătatu-te-ai Hristoase întrupat din sângele Fecioarei cu cuvânt negrăit, şi ca un Prunc desăvârşit, în peşteră născut, pentru înmulţirea milostivirii Iisuse; şi steaua de departe Te-a vestit magilor celor ce au strigat: Lăudaţi cu credinţă, şi prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Catavasie:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Cuptorul cel răcorit a închipuit chipul minunii celei mai presus de fire, că nu a ars pe tinerii pe care i-a primit, precum nici focul Dumnezeirii pântecele Fecioarei în care a intrat. Pentru aceasta cântând să strigăm: Bine să cuvânteze toată făptura pe Domnul, şi să-L prea înalţe pe Dânsul întru toţi vecii.

Canonul Sfinților trei tineri

Cântarea a 9-a

Irmos: Cu adevărat te mărturisim pe tine Născătoare de Dumnezeu noi cei mântuiţi prin tine, Fecioară curată, împreună cu Cetele cele fără de trup, mărindu-te pe tine.

Ajuns-aţi la sfârşitul cel dorit, şi staţi înaintea Celui ce este marginea doririlor, în cămările cereşti, tineri prea fericiţi.

Bucurându-vă aţi luat snopii bunei arăturii voastre celei cu lacrimi, rodind spicul nestricăciunii.

Răsăritu-v-a vouă acum strălucire după vrednicie şi veselia inimii a înflorit, că v-aţi sălăşluit acolo de unde a fugit întristarea.

A Născătoarei

Păşunea morţii o ai oprit Fecioară, născând pe Dătătorul de viaţă şi Domnul, cel ce face vii pe cei ce te măresc pe tine cu credinţă.

Alt canon, al Sfinţilor strămoşi

Cântarea a 9-a

Irmos: Taină străină...

Cu tăria Ta puteri au făcut de demult fiicele Tale, Doamne: Anna şi Iudita, Devora, Olda şi Iail, Estira, Sarra, Mariam a lui Moise şi Rahela, Rebeca şi Rut, cele mult înţelepte.

Pe Sfinţii tineri, ca pe cei ce au stins focul cuptorului, cu sfinţenie să-i cinstim, împreună cu Daniil proorocul, şi cu toţi drepţii arătat, care mai-nainte de lege bine au strălucit, şi în lege Stăpânului au slujit.

Prea înţelepţii dumnezeieşti prooroci fiind nepoţi lui Avraam, pe Cuvântul lui Dumnezeu, cel ce S-a născut din Avraam şi din Iuda, cu căldură mai-nainte L-au vestit întru Duhul. Pentru rugăciunile lor, Iisuse, mântuieşte-ne pe toţi.

Slavă...

Sfinţitu-s-a toată făptura cu pomenirea voastră, şi prăznuind strigă cu cucernicie, zicând: Aduce-ţi rugăciune Domnului pururea fericiţilor, ca să dobândească veşnicele bunătăţi cei ce vă laudă pe voi.

Şi acum..., a Născătoarei

Cel ce S-a îmbrăcat întru mine, din Fecioară a ieşit şi în peşteră S-a născut, Cuvântul Tatălui neamestecat; dănţuieşte făptura cu glasuri de mulțumire, mărind prea sfântă pogorârea Lui, cea pentru milostivire.

Catavasie: Taină străină văd şi prea slăvită, Cer fiind peştera, scaun de Heruvimi Fecioara, ieslea sălăşluirea, întru care S-a culcat Cel neîncăput, Hristos Dumnezeu, pe care lăudându-L Îl mărim.

Luminânda învierii, şi ale strămoşilor.

Podobie: Femei auziţi...

Săltând iubitorilor de părinţi, şi adunându-ne după datorie, să lăudăm astăzi pomenirea părinţilor, a lui Avraam, a lui Isaac, şi a lui Iacov; din care Hristos Domnul, după trup S-a arătat, pentru multă milostivire.

Slavă... asemenea

Pe Adam să-l lăudăm, pe Abel, pe Set şi pe Enos, pe Enoh şi pe Noe, pe Avraam, pe Isaac, şi pe Iacov, pe Moise, pe Iov şi pe Aaron, pe Eleazar, pe Isus, pe Varac, pe Samson şi pe Ieftae, pe David şi pe Solomon.

Şi acum..., a Născătoarei

Soarele cel mare şi Făcătorul, a ieşi din Fecioara cea neispitită de nuntă, se sârguieşte spre Vitleem, ca să lumineze pe cei din Adam. Pentru aceasta vesteşte minunea, pomenirea strămoşilor cea prea luminată.

La Laude

Stihirile Învierii din Octoih 4 şi ale Sfinţilor strămoşi 4, glasul al 2-lea.

Podobia: Casa Eufratului, cetate sfântă, a proorocilor mărire; împodobeşte-ţi casa, întru care Cel Dumnezeiesc se naşte.

Toţi acum pomenirea cinstiţilor strămoşi să o săvârşim, lăudând viaţa lor, prin care s-au slăvit. (de două ori)

Apoi, **Stih:** Bine eşti cuvântat Doamne Dumnezeul părinţilor noştri, şi lăudat şi prea slăvit este numele Tău în veci.

Stins-au puterea focului tinerii, dănţuind în mijlocul cuptorului, şi lăudând pe Dumnezeu cel Atotputernic.

Stih: Că Drept eşti întru toate cele ce ai făcut nouă.

În groapă fiind împreună cu fiarele petrecând, Daniil proorocul, neîmpărtăşit răutăţii acelora s-a arătat.

Slavă..., glasul al 7-lea, a lui Ghermano

Veniţi toţi cu credinţă să prăznuim, pomenirea cea de peste ani a părinţilor, celor mai-nainte de lege, a lui Avraam şi acelor împreună cu dânsul, seminţia Iudei după vrednicie să o cinstim. Să lăudăm pe tineri cei din Babilon care au stins văpaia în cuptor, ca pe cei ce sunt chipul Treimii; împreună să mărim şi pe Daniil, şi ţinând tare proorociile proorocilor, să strigăm cu Isaia cu mare glas: Iată Fecioara în pântece va lua, şi va naşte Fiu pe Emmanuil, care este, cu noi Dumnezeu.

Şi acum...

Prea binecuvântată eşti Născătoare de Dumnezeu, Fecioară; că prin Cel ce S-a întrupat din tine, iadul s-a robit, Adam s-a chemat, blestemul s-a pierdut, Eva s-a liberat, moartea s-a omorât, şi noi am înviat. Pentru aceasta cântând, strigăm: Binecuvântat eşti Hristoase Dumnezeule, cel ce bine ai voit aşa, slavă Ție.

Slavoslovia cea mare. Ecteniile şi Otpustul.

Slavă..., Şi acum..., Stihirile Evangheliei. Ceas întâi, şi sfârşitul deplin.

La Liturghie

Fericirile glasului pe 6, şi din Canonul strămoşilor, Cântarea a 3-a, pe 4. După Ieşire, Troparul învierii, şi al strămoşilor. Slavă... Şi acum... Condacul Strămoşilor. Prochimen: Binecuvântat eşti Doamne Dumnezeul părinţilor noştri...

Apostolul strămoşilor: Fraţilor, când se va arăta Hristos viaţa noastră... Evanghelia de la Luca: Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om oarecare a făcut cină mare... Iar a Duminicii rândului se lasă. Chinonicul: Lăudaţi pe Domnul din ceruri... Altul: Bucuraţi-vă drepţilor întru Domnul...

Canon de rugăciune la Duminica Sfinţilor strămoşi

Troparul strămoşilor, glasul al 2-lea: Întru credinţă pe strămoşi i-ai îndreptat, printr-înşii logodindu-Ţi mai înainte Biserica cea din păgâni; sunt lăudaţi întru mărire sfinţii, că din sămânţa lor este Rodul care Te-a născut pe Tine fără de sămânţă. Cu rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeule, mântuieşte sufletele noastre.

Cântarea 1-a, glas 1

Irmos: Hristos se naşte slăviţi-l...

Stih: ***Sfinţilor strămoşi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Laudă să aducem strămoşilor, celor ce au strălucit mai înainte de Lege şi în Lege, care au slujit cu cuget drept Domnului şi Stăpânului, cel ce a strălucit din Fecioară şi care acum se desfătează în Lumina cea neapusă.

Stih: ***Sfinţilor strămoşi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Să cinstim pe Adam cel dintâi, cel de mâna Ziditorului cinstit, care este strămoşul nostru al tuturor şi se odihneşte în Locaşurile Cereşti cu toţi cei aleşi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe Abel, cel ce a adus daruri cu suflet prea ales, care a fost primit de Dumnezeul şi Domnul tuturor, pe cel ucis de mâna ucigaşă de demult, l-a adus la lumină, ca pe un dumnezeiesc mucenic.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Să ascultăm dumnezeieştile cuvinte, care strigă arătarea lui Hristos, că iată în peşteră Se naşte din Fecioara care nu ştie de bărbat, a cărui naştere înfricoşătoare a prevestit-o steaua ce s-a arătat cunoscătorilor de stele.

Catavasie: Hristos se naşte slăviţi-L, Hristos din ceruri întâmpinaţi-L, Hristos pe pământ, înălţaţi-vă. Cântaţi Domnului tot pământul, şi cu veselie lăudaţi-L noroade, că S-a prea slăvit.

Cântarea a 3-a

Irmos: Fiului celui mai-nainte...

Stih: ***Sfinţilor strămoşi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Se laudă în lume dragostea fierbinte a lui Set faţă de Ziditorul; căci cu viaţă fără de prihană şi cu râvnă sufletească a slujit cu adevărat pe Dumnezeu şi acum la un loc cu cei vii găsindu-se, strigă: Sfânt eşti Doamne!

Stih: ***Sfinţilor strămoşi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Enoh cel minunat a nădăjduit să cheme cu dumnezeiască înţelegere, cu gura şi cu limba şi cu inima, întru Duhul, pe Dumnezeu, Stăpânul tuturor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu sfinţite cântări pe Enoh să-l fericim; că bine plăcând Domnului, s-a mutat întru mărire, arătându-se mai puternic decât moartea, precum s-a scris, ca cel ce a fost adevărat slujitor al lui Dumnezeu.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Acum vine Nădejdea neamurilor din Fecioară şi Betleemul deschide precum se cuvine Edenul cel încuiat, primind pe Cuvântul Întrupat, cu Trupul în iesle culcat.

Catavasie: Fiului Celui născut fără stricare din Tatăl mai înainte de veci, şi mai pe urmă din Fecioară întrupat mai presus de fire, lui Hristos Dumnezeu să-i strigăm: Cela ce ai înălţat cornul nostru, Sfânt eşti Doamne.

Cântarea a 4-a

Irmos: Toiag din rădăcina lui Iessei...,

Stih: ***Sfinţilor strămoşi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Laudă să aducem lui Dumnezeu, cinstind cu cântări pe Noe, cel ce a fost cu adevărat drept; că întru toate, cu dumnezeieştile porunci fiind împodobit, s-a arătat bine plăcut lui Hristos, căruia cântăm cu credinţă: Slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinţilor strămoşi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Văzând Dumnezeu cinstea şi curăţia cugetului tău celui întru totul desăvârşit, Noe, te-a arătat limpede începător al unei alte lumi, căreia i-ai păstrat sământă din fiecare neam, în potopul cel ce se făcuse simţit, precum Însuşi ţi-a poruncit.

Stih: ***Sfinţilor strămoşi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe Noe, cel ce bine a păzit legea lui Dumnezeu nestricată şi s-a aflat drept pe atunci în neamul lui, care în corabia de lemn cea de demult a păstrat neamul necuvântătoarelor din porunca Atotfăcătorului, întru cântări cucernice să-l fericim.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pomenirea ta, fericite Noe, izvorăşte nouă celor ce te cinstim pe tine, vinul umilinţei, care veseleşte totdeauna sufletele şi inimile celor ce cu curăţie fericesc purtarea ta cea cinstită şi viaţa cea dumnezeiască.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Izbăvitorul nostru Se culcă acum în iesle şi cu scutece Se înfaşă ca un Prunc, iar magii împăraţi vin de la Răsărit să-L vadă pe El şi cu daruri să I se închine cu credinţă, ca unui Dumnezeu şi Împărat, care S-a născut din Preacurata.

Catavasie: Toiag din rădăcina lui Iesei şi floare dintr-însul, Hristoase, din Fecioară ai odrăslit Cel lăudat, din muntele cel cu umbra deasă, venit-ai întrupându-Te din cea neispitită de bărbat, Cel fără de trup şi Dumnezeu, slavă puterii Tale, Doamne.

Cântarea a 5-a

Irmos: Dumnezeu fiind păcii...

Stih: ***Sfinţilor strămoşi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu dumnezeieşti laude să fie cinstit Sim, cel ce a cules roadele binecuvântării părinteşti şi s-a arătat înaintea lui Dumnezeu bine plăcut şi cu cetele Strămoşilor a fost numărat şi se odihneşte cu bucurie, în latura celor vii.

Stih: ***Sfinţilor strămoşi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Învrednicitu-s-a Avraam a vedea ca un prieten al lui Dumnezeu ziua Ziditorului său şi s-a umplut de bucurie duhovnicească. Pe acesta deci, cinstindu-l cu cuget curat, toţi să-l fericim, ca pe un strămoş al lui Dumnezeu.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Văzut-ai, pe cât este cu putinţă omului a vedea, Treimea şi pe Aceasta ai ospătat-O îndeaproape ca un prieten, prea fericite Avraam. Pentru aceasta ai luat plata găzduirii de străini, ca să fii prin credinţă tată a nesfârşite neamuri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cel Desăvârşit S-a deşertat în Trup pentru noi şi început primeşte, Cel mai înainte fără de început; Cel Bogat sărăceşte şi Cuvântul lui Dumnezeu fiind, în ieslea necuvântătoarelor se culcă, ca un Prunc, lucrând zidirea din nou celor din veac.

Catavasie: Dumnezeu fiind păcii, Tată îndurărilor, pe Îngerul Sfatului Tău celui Mare, dăruindu-ne pace L-ai trimis nouă. Deci povăţuiţi fiind la lumina cunoştinţei de Dumnezeu, de noapte mânecând, Te slăvim Iubitorule de oameni.

Cântarea a 6-a

Irmos: Din pântece pe Iona...

Stih: ***Sfinţilor strămoşi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Închipuire lămurită a Patimii lui Hristos te-ai făcut, prea fericite Isaac, adus fiind a te jertfi de buna plăcere părintească. Pentru aceasta fericit eşti şi prieten de aproape al lui Dumnezeu te-ai arătat cu adevărat, locuind împreună cu toţi drepţii.

Stih: ***Sfinţilor strămoşi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Arătatu-s-a Iacob slugă prea credincioasă Dumnezeului tuturor. Pentru aceasta s-a luptat cu Îngerul, fiind numit minte de Dumnezeu văzătoare; şi dormind a văzut dumnezeiasca Scară, pe care se sprijinea Dumnezeu, cel ce S-a Îmbrăcat în Trup pentru a Sa bunătate.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Iosif, iubind ascultarea tatălui său, a fost aruncat în groapă şi vândut, spre închipuirea lui Hristos, cel ce a fost înjunghiat şi în groapă a fost pus; şi împărţitor de grâu al Egiptului s-a făcut, înţelept fiind şi drept şi cu adevărat stăpân peste patimi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Prunc Tânăr S-a cunoscut pe pământ, Cel ce este pururea împreună cu Tatăl şi cu Duhul; şi în chip vădit a fost înfăşat şi în ieslea necuvântătoarelor culcat, Cel ce înfăşoară pământul cu negura. Acestuia, acum, mai înainte să-I prăznuim naşterea cea fără de sămânţă, bucurându-ne.

Catavasie: Din pântece pe Iona ca pe un prunc l-a lepădat fiara mării, precum l-a primit, şi în Fecioară sălăşluindu-Se Cuvântul şi trup luând, a ieşit, păzindu-o nestricată. Că Cel ce nu a pătimit stricăciune, pe ceea ce L-a născut, a păzit-o nevătămată.

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii în dreapta credinţă...

Stih: ***Sfinţilor strămoşi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Lăudaţi pe Anania, pe Azaria şi pe Misail, împreună cu proorocul Daniel, cei ce au stins cuptorul cel cu foc şi au înfrânat năvălirile leilor şi lui Hristos într-un glas au cântat: Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat!

Stih: ***Sfinţilor strămoşi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

După Lege luptându-se cu ispitele şi cu necazurile necurmate, slujitor al lui Dumnezeu prea adevărat Iov s-a numit: blând, fără de răutate, drept, desăvârşit, fără prihană, strigând: Dumnezeule, bine eşti cuvântat!

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu credinţă să cinstim pe Moise, pe Aaron şi pe Or, lăudând pe Isus al lui Navi şi pe Levi cel prea sfinţit, pe Ghedeon şi pe Samson şi să strigăm: Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat!

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Iată precum a zis mai mâine proorocul, Ceea ce n-a ştiut de nuntă în pântece a zămislit pe Dumnezeu şi vădit merge să nască, în peştera Betleemului pe Cel căruia toţi Îi cântăm: Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat!

Catavasie: Tinerii, în dreapta credinţă fiind crescuţi, păgâneasca poruncă neluând-o în seamă, de groaza focului nu s-au înfricoşat; ci, în mijlocul văpăii stând au cântat: Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat eşti!

Cântarea a 8-a

Irmos: De minunea cea mai presus...

Stih: ***Sfinţilor strămoşi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Astăzi să săvârşim dumnezeiasca pomenire a cinstiţilor Părinţi celor din veac, a lui Adam şi Abel, a lui Set şi Noe şi a lui Enos, a lui Enoh, Avraam şi Melchisedec şi a lui Iov şi Isaac împreună cu Iacob, strigând cu căldură: Binecuvântaţi pe Domnul şi prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinţilor strămoşi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Să lăudăm ceata cea plăcută de Dumnezeu a dumnezeieştilor părinţi: pe Barac, pe Natan şi pe Eleazar, pe Iosia şi pe David, pe Ieftae şi pe Samuel, care au văzut cu credinţă cele viitoare şi au strigat: toată făptura să bine cuvânteze pe Domnul.

Stih: ***Sfinţilor strămoşi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cântare de laudă să aducem proorocilor lui Dumnezeu, lăudând pe Osie şi pe Miheia, pe Sofonie şi pe Avacum, pe Zaharia, pe Iona, pe Agheu şi pe Amos cu

Avdie, pe Maleahi, pe Naum, pe Isaia, pe Ieremia şi pe Iezechiel, împreună cu Daniel, cu Ilie şi cu Elisei.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Cu graiuri întreite să lăudăm, credincioşilor, pe Preasfânta Treime: pe Tatăl, cel fără de început şi pe Fiul şi pe Duhul Sfânt cel Drept, Unimea în Trei Ipostasuri, pe care toată suflarea o slăveşte, strigând: toată făptura să binecuvânteze pe Domnul şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Arătatu-Te-ai, Hristoase, Întrupat din sângiuirile feciorești cu cuvânt de negrăit şi ca un Prunc Desăvârşit în peşteră Născut, pentru mulţimea cea mare a milostivirii, Iisuse; iar steaua de departe Te-a vestit magilor celor ce au strigat: lăudaţi cu credinţă şi prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Catavasie:

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Cuptorul cel răcorit a închipuit chipul Minunii celei mai presus de fire; că nu a ars pe tinerii pe care i-a primit, precum nici Focul Dumnezeirii pântecele Fecioarei, în care a intrat. Pentru aceasta, cântând, să strigăm: să binecuvânteze toată făptura pe Domnul şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Taină minunată...

Stih: ***Sfinţilor strămoşi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu puterea Ta, minuni au făcut de demult fiicele tale cele mult înţelepţite, Doamne: Ana şi Iudita, Debora, Olda şi Iaila, Estera, Sara şi Mariam a lui Moise şi Rahila, Rebeca şi Rut.

Stih: ***Sfinţilor strămoşi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe sfinţii tineri, ca pe cei ce au stins focul cuptorului, cu sfinţenie, cu adevărat să-i cinstim, împreună cu Daniel proorocul şi cu toţi Drepţii care mai înainte de Lege bine au strălucit şi după Lege au slujit Stăpânului.

Stih: ***Sfinţilor Strămoşi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Ajuns-au dumnezeieştii prooroci prea înţelepţi urmaşi ai lui Avraam, de mai înainte vestind în Duh pe Cuvântul lui Dumnezeu, cel ce S-a născut după Trup din Avraam şi din Iuda. Pentru rugăciunile lor, Iisuse, ai milă de noi, de toţi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Sfinţitu-s-a toată făptura cu pomenirea voastră şi prăznuind strigă cu umilinţă, zicând: aduceţi pururea rugăciune Domnului, fericiţilor, ca să dobândească veşnicele bunătăţi cei ce vă laudă pe voi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cel ce S-a îmbrăcat întru mine a ieşit din Fecioară şi în peşteră Neamestecat S-a născut, Cuvântul Tatălui; făptura dănţuieşte, mărind cu glasuri de mulţumire, Preasfânta Lui pogorâre, cea din milostivire.

Catavasie: Taină minunată şi neobişnuită văd, cer fiind peştera, scaun de Heruvimi Fecioara, ieslea sălăşluire, întru care S-a culcat Cel Neîncăput, Hristos Dumnezeu, pe care, lăudându-L Îl slăvim.

Sedelna, glasul 1. **Podobie:** Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Pe toţi strămoşii, ca unii ce sunt cu adevărat ai lui Hristos, să-i lăudăm cu strălucire, credincioşilor, slăvind cu cântări pe Cel ce i-a făcut pe ei minunaţi. Căci, pentru ca să închipuiască de mai înainte venirea Lui din Fecioara, a luminat lumea în chip nespus.

Pilda celor poftiți la cină - Comentarii patristice

Duminica a 28-a după Rusalii (a Sfinților Strămoși) (Ev. Luca 14, 16-24)

(Lc. 14, 15) Şi auzind acestea, unul dintre cei ce şedeau cu El la masă I-a zis: Fericit este cel ce va prânzi în împărăţia lui Dumnezeu!

Unul dintre cei ce erau la masă cu Iisus a spus: Fericit este cel ce va prânzi în împărăţia lui Dumnezeu (Lc. 14, 15). Se prea poate ca acest om să nu fi fost încă dintre cei duhovnicești, ci dintre cei pământești și de aceea nu a putut înțelege ceea ce vorbea Hristos. Nu era unul dintre cei ce credeau în El și nici nu fusese botezat. El gândea că răsplata sfinților pentru faptele dragostei lor vor fi lucruri care vor ține de trup. Iar pentru această împietrire a inimii lor de a înțelege un anumit mesaj, Hristos le spune o pildă în care explică natura veacului ce va să vină, veac creat pentru binele lor.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Luca, Omilia 104, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Lc. 14, 15-16) Şi auzind acestea, unul dintre cei ce şedeau cu El la masă I-a zis: Fericit este cel ce va prânzi în împărăţia lui Dumnezeu! Iar El i-a zis: Un om oarecare a făcut cină mare şi a chemat pe mulţi;

Sfânta agapă este creația desăvârșită și mântuitoare a Domnului… Agapa, este în realitate, o hrană cerească, un ospăț al Cuvântului. Agapa, sau dragostea, toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduieşte, toate le rabdă. Dragostea nu cade niciodată (1 Cor. 13, 8) iar fericit este cel ce va prânzi în împărăţia lui Dumnezeu. Dintre toate cele care cad, cel mai puțin probabil să fie aruncată din cer pe pământ este dragostea, care nu cade niciodată printre toate aceste plăceri

lumești. Încă mai crezi că mă refer la un prânz care va trece (vezi și 1 Cor. 6, 13)? Întreaga Lege și întregul cuvânt sunt cuprinse în această dragoste (Mt. 22, 40), căci, dacă iubești pe Domnul Dumnezeul tău și pe aproapele tău (Mc. 12, 30-31), te vei ospăta în cer.

Precum am văzut din Sfânta Scriptură, masa pământească este numită cină. Este pătrunsă de dragoste, dar încă nu se identifică cu ea, ci este un fel de manifestare a voinței celei bune de a dărui și celorlalți.

(Sfântul Clement Alexandrinul, Hristos Învățătorul 2.1, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Lc. 14, 15-16) Şi auzind acestea, unul dintre cei ce şedeau cu El la masă I-a zis: Fericit este cel ce va prânzi în împărăţia lui Dumnezeu! Iar El i-a zis: Un om oarecare a făcut cină mare şi a chemat pe mulţi;

Fraților și surorilor, ce ospăț este acesta! Cât de mare este armonia și bucuria celor care mănâncă la această masă cerească. Ei se bucură de hrana ce aduce viața veșnică, nu de mâncarea zilnică care trece de-ndată prin trupul nostru. Cine va fi aflat vrednic de a lua parte la acel ospăț? Cine va fi atât de binecuvântat să fie aflat vrednic ca să fie chemat la acest ospăț dumnezeiesc? Fericit este cel ce va prânzi în împărăţia lui Dumnezeu! Căci, deși curățit, sfințit și aflat vrednic de această chemare cerească, el se poate întina din nou prin păcat. Cum se poate întina? Nesocotind sângele testamentului cu care s-a sfinţit şi batjocorind duhul harului (Ev. 10, 29). Atunci va auzi pe Domnul spunând: Prietene, cum ai intrat aici fără haină de nuntă? (Mt. 22, 12).

(Sfântul Atanasie cel mare, Omilii la sărbători,traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Lc. 14, 15-16) Şi auzind acestea, unul dintre cei ce şedeau cu El la masă I-a zis: Fericit este cel ce va prânzi în împărăţia lui Dumnezeu! Iar El i-a zis: Un om oarecare a făcut cină mare şi a chemat pe mulţi;

Înțelegem că omul care face cina este Tatăl. Comparațiile păstrează adevărul, dar nu sunt adevărul în sine. Creatorul universului și Părintele ceresc a făcut cină, un ospăț pentru întreaga lume, în cinstea lui Hristos. La sfârșitul veacurilor și la plinirea vremii, Fiul a înviat pentru noi. A îndurat moarte pentru noi și ne-a dat trupul Său ca să-L mâncăm, adică acea pâine din cer care dă viață lumii. Spre înserat și la lumina torțelor, mielul a fost jertfit, potrivit Legii lui Moise. De aceea, pe bună dreptate, chemarea la Hristos este numită cină.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Luca, Omilia 104, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Lc. 14, 17) Şi a trimis la ceasul cinei pe sluga sa ca să spună celor chemaţi: Veniţi, că iată toate sunt gata.

În continuare, cine este cel trimis? Spune că este o slugă care poate fi Hristos. Căci, deși Dumnezeu Cuvântul este după natură Dumnezeu și Fiul lui Dumnezeu Tatăl, din care s-a născut, El s-a deșertat pe sine, chip de rob luând. Fiind Dumnezeul dumnezeilor, este Domnul a toate, iar numele de slugă poate fi dat doar până la limita naturii Sale umane. Deși a luat chip de rob, era încă Domn, fiind Dumnezeu.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Luca, Omilia 104, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Lc. 14, 17) Şi a trimis la ceasul cinei pe sluga sa ca să spună celor chemaţi: Veniţi, că iată toate sunt gata.

Care este natura chemării veniţi, că iată toate sunt gata? Dumnezeu Tatăl a așezat prin Hristos daruri pentru fiecare om de pe acest pământ. Prin Hristos, a dăruit iertarea păcatelor, curățirea de toată întinăciunea, conlucrarea cu Duhul Sfânt, înfierea și Împărăția Cerurilor. Hristos a chemat la aceste binecuvântări prin poruncile Evangheliei pe Israel înaintea tuturora. Undeva a și spus prin cuvântul psalmistului: Iar Eu sunt pus împărat de El, adică de Dumnezeu Tatăl, peste Sion, muntele cel sfânt al Lui, vestind porunca Domnului (Ps. 2, 6).

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Luca, Omilia 104, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Lc. 14, 18-20) Şi au început unul câte unul, să-şi ceară iertare. Cel dintâi i-a zis: Ţarină am cumpărat şi am nevoie să ies ca s-o văd; te rog iartă-mă. Şi altul a zis: Cinci perechi de boi am cumpărat şi mă duc să-i încerc; te rog iartă-mă. Al treilea a zis: Femeie mi-am luat şi de aceea nu pot veni.

Spune, și au început unul câte unul, să-şi ceară iertare, adică, într-un glas, fără întârziere, s-au scuzat cu toții… Fără noimă, dedându-se acestor griji pământești, nu se mai pot face părtași celor duhovnicești. Biruiți de dragostea trupească, sunt departe de sfințenie. Ei sunt însetați și lacomi după bogăție. Caută lucruri josnice care nu se agonisesc în Dumnezeu. Mai potrivit este a câștiga bucuriile Raiului în locul țarinilor pământești și trudelor pentru lucrarea lor.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Luca, Omilia 104, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Lc. 14, 18-20) Şi au început unul câte unul, să-şi ceară iertare. Cel dintâi i-a zis: Ţarină am cumpărat şi am nevoie să ies ca s-o văd; te rog iartă-mă. Şi altul a zis: Cinci perechi de boi am cumpărat şi mă duc să-i încerc; te rog iartă-mă. Al treilea a zis: Femeie mi-am luat şi de aceea nu pot veni.

Se spune că, atunci când stăpânul casei a auzit refuzul lor, s-a mâniat și a poruncit: ieşi îndată în pieţele şi uliţele cetăţii, şi pe săraci, şi pe neputincioşi, şi pe orbi, şi pe şchiopi adu-i aici. Cine sunt cei care au refuzat din cauza țarinilor, animalelor și a nașterii de prunci? Trebuie să fie vorba despre cei care au stat în fruntea sinagogii iudaice. Ei erau oameni cu stare, iar cu mintea robi ai lă-comiei, risipindu-și cinstea mânați de lăcomie.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Luca, Omilia 104, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Lc. 14, 21-25) Şi întorcându-se, sluga a spus stăpânului său acestea. Atunci, mâniindu-se, stăpânul casei a zis: Ieşi îndată în pieţele şi uliţele cetăţii, şi pe săraci, şi pe neputincioşi, şi pe orbi, şi pe şchiopi adu-i aici. Și a zis sluga: Doamne, s-a făcut precum ai poruncit şi tot mai este loc. Şi a zis stăpânul către slugă: Ieşi la drumuri şi la garduri şi sileşte să intre, ca să mi se umple casa, Căci zic vouă: Nici unul din bărbaţii aceia care au fost chemaţi nu va gusta din cina mea.

Din cauza batjocorii nepăsătoare a bogaților, stăpânul s-a întors către neamuri și invită atât pe cei buni, cât și pe cei răi să intre, ca să întărească pe cei buni în bine și să schimbe starea celor din urmă în una bună. Acum s-a împlinit ceea ce s-a zis prin proorocul: Lupul va paşte la un loc cu mielul, leul va mânca paie ca boul şi şarpele cu ţărână se va hrăni (Is. 6, 25). Stăpânul cheamă pe cei săraci, neputincioși și orbi, prin aceasta vrând să ne arate, fie că neputințele trupești nu ne exclud din Împărăția Cerurilor și că oricine este lipsit de atracția spre prihană arareori supără sau că mila Domnului iartă slăbiciunile păcătoșilor. Cel ce se laudă în Domnul (1 Cor. 1, 31) se laudă ca unul ce a scăpat de rușinea păcatelor, nu prin fapte, ci prin credință (Rom. 8, 32).

Trimite pe slujitori pe drumuri (Mt. 22, 9) pentru că înţelepciunea strigă pe uliţă (Înțelep. 1, 20). Îi trimite pe ulițe, pentru că-i trimite la păcătoși, ca să-i aducă de pe calea cea largă care duce la pieire, la cea strâmtă care duce la viață (Mt. 7, 13-14). Îi trimite pe drumuri și răspântii. Cei trimiși, neocupați cu vreo dorință pentru cele de vremelnice, se grăbesc spre cele viitoare pe calea bunei voiri. Precum un gard care desparte sălbăticia de țarinile cele lucrate și animalele

îngrădite, de atacurile fiarelor, ei deosebesc binele de rău și ridică un zid de credință împotriva ispitelor duhurilor răutății (vezi și Efes. 6, 12).

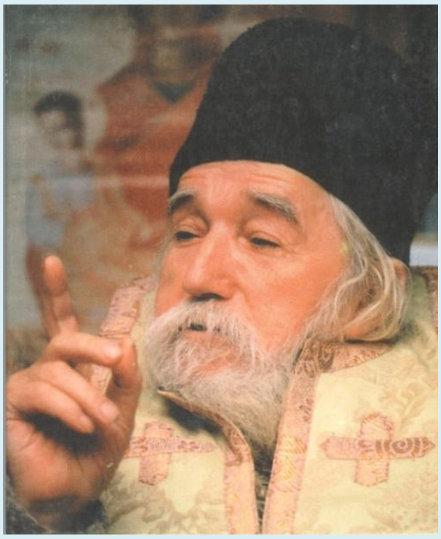
(Sfântul Ambrozie al Milanului,Tâlcuire la Evanghelia după Luca 7, 74, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Lc. 14, 21-25) Şi întorcându-se, sluga a spus stăpânului său acestea. Atunci, mâniindu-se, stăpânul casei a zis: Ieşi îndată în pieţele şi uliţele cetăţii, şi pe săraci, şi pe neputincioşi, şi pe orbi, şi pe şchiopi adu-i aici. Și a zis sluga: Doamne, s-a făcut precum ai poruncit şi tot mai este loc. Şi a zis stăpânul către slugă: Ieşi la drumuri şi la garduri şi sileşte să intre, ca să mi se umple casa, Căci zic vouă: Nici unul din bărbaţii aceia care au fost chemaţi nu va gusta din cina mea.

Fiind împietriți, mândri și neascultători, mai-marii iudeilor au rămas departe de cină. Au nesocotit o dumnezeiască chemare, pentru a se îndeletnici cu cele pământești și ca să-și pună mintea către zadarnicele nebunii ale acestei lumi. De aceea, au fost chemați oamenii de rând și, îndată după ei, neamurile.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Luca, Omilia 104, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Părintele Cleopa Ilie - Predică la Duminica a XXVIII-a după Rusalii (Despre chemarea lui Dumnezeu cea în multe feluri)

Chemarea lui Dumnezeu este veşnică mai înainte de facerea lumii (Efeseni 1, 4; 3, 11; II Tesaloniceni 2, 13; II Timotei 1, 9)

Iubiţi credincioşi, pilda Sfintei Evanghelii, ce s-a citit astăzi, ne vorbeşte în chip tainic despre chemarea lui Dumnezeu la cina cea mare, care este Împărăţia lui Dumnezeu. Chemarea sau vocaţia, ***"este o strigare tainică din partea lui Dumnezeu, prin care cheamă sufletele să vină la El"*** (*Dicţionar al Noului Testament*, op. cât., p. 4).

Să ştim, de asemenea, că chemarea lui Dumnezeu este de multe feluri şi că vechimea ei este veşnică, mai înainte de întemeierea lumii (Efeseni 3, 11). Că de la începutul lumii simţite şi văzute şi până la sfârşitul ei, Dumnezeu nu va înceta a chema pe aleşii Săi (Matei 24, 31; Marcu 13, 27). Aşa vedem din dumnezeiasca Scriptură că Dumnezeu a ales şi a chemat pe Noe şi i-a poruncit să facă corabie înainte de potop (Facere 6, 8-14); aşa a chemat Dumnezeu pe Avraam (Facere 12, 1-3); aşa a chemat pe Moise (Ieşirea 3, 1-4) şi pe poporul lui Israel (Deuteronom 7, 21, 13, 4); aşa a chemat Dumnezeu pe David de la turmele oilor şi l-a uns împărat peste Israel (I Regi 16, 12-13); şi tot aşa a chemat Dumnezeu pe sfinţii prooroci (Psalmi 88, 3; 104, 26; Ieremia 1, 8).

La plinirea vremii a venit Mântuitorul nostru Iisus Hristos şi a chemat pe sfinţii Săi apostoli (Marcu 3, 13-19). Încă se vorbeşte în Sfânta Scriptură şi de chemarea Bisericilor (I Petru 5, 13) şi de chemarea credincioşilor (Romani 16, 13; I Petru 1, 2). Au fost însă şi chemări personale şi particulare, precum a fost alegerea şi chemarea lui Solomon la împărăţie (I Paralipomena 22, 3-6) şi chemarea marelui Apostol Pavel de către Mântuitorul (Fapte 9, 3-18). Se mai

arată prea luminat în Sfânta şi dumnezeiasca Scriptură despre chemarea lui Iisus Hristos ca Mesia (Isaia 4, 2; 6, 7; 19, 1-8; Matei 12, 18; I Petru 2, 6).

În Sfânta Scriptură observăm că pricinile chemării lui Dumnezeu sunt felurite:

- *după voinţa şi după prevederea lui Dumnezeu (Romani 8, 28-29);*
- *fără de privire la merite (Romani 9, 11; II Timotei 1, 9);*
- *după harul lui Dumnezeu (Romani 1, 5-6) pentru slava lui Dumnezeu (Efeseni 1, 5);*
- *pentru înfierea prin Iisus Hristos (Efeseni 1, 5);*
- *spre dobândirea mântuirii (I Tesaloniceni 5, 9; II Tesaloniceni 2, 13);*
- *spre slava veşnică (Romani 8, 29);*
- *pentru supunerea lui Hristos (I Petru 1, 2);*
- *spre a fi asemenea chipului lui Iisus Hristos (Romani 8, 28-29) şi*
- *spre a fi sfinţi fără prihană în dragoste (Efeseni 1, 4).*

Dar şi mijloacele prin care se fac chemările lui Dumnezeu sunt, de asemenea, diferite. ***Să ştim că chemarea credincioşilor este lucrul lui Dumnezeu*** (Efeseni 4, 1; I Tesaloniceni 1, 4-6);

- *chemarea lui Dumnezeu se face prin Duhul Sfânt (Zaharia 7, 12; Fapte 13, 2), şi*
- *prin Iisus Hristos (Isaia 55, 5; Matei 11, 28; Ioan 7, 37; 12, 32; Romani 1, 7).*
- *Chemarea lui Dumnezeu se face prin Evanghelie (II Tesaloniceni 2, 14);*
- *prin mijlocirea creaturilor Lui (Psalmi 18, 1-4; Romani 1, 20) şi*
- *prin aleşii Săi (IV Regi 22, 13; Ieremia 7, 24; 25, 27)*

Să mai ştim că chemarea lui Dumnezeu este după alegere (Romani 9, 30), neschimbată şi nemincinoasă din partea Lui (Romani 11, 29; I Tesaloniceni 5, 24). Iată pe scurt pricinile şi mijloacele prin care se face chemarea lui Dumnezeu.

Care este scopul pentru care ne cheamă Dumnezeu? Iată cu ce scop ne cheamă:

- *Chemarea Lui ne îndeamnă la pocăinţă (Matei 9, 13; Marcu 2, 17);*
- *ne povăţuieşte la împăcarea cu El (Isaia 27, 5; II Corinteni 5, 20);*
- *ne îndeamnă la sfinţenie (Romani 1, 7; I Corinteni 1, 2);*
- *ne cheamă de la întuneric la lumină (Fapte 2, 6-18; I Petru 2, 9);*
- *din moarte la viaţă (Ioan 5, 24-25);*
- *ne cheamă la libertate şi la pace (Galateni 5, 13; II Corinteni 7, 13; Romani 14, 19).*
- *Chemarea lui Dumnezeu ne uneşte cu Iisus Hristos la una şi aceeaşi nădejde (I Corinteni 1, 9; Efeseni 1, 18), la moştenirea slavei (Evrei 9,*

15; Efeseni 1, 18), şi la împărăţia slavei lui Dumnezeu (I Tesaloniceni 2, 12).

Oare omul poate să primească şi să refuze chemarea lui Dumnezeu? Da, poate. Pentru că Dumnezeu l-a făcut pe om liber şi l-a lăsat în mina sfatului său (Înţelepciunea lui Solomon 2, 23; Înţelepciunea lui Isus Sirah 15, 14), *şi cu arma bunei voiri ne-ai încununat pe noi* (Psalm 5, 12). Acest lucru ni-l arată şi cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos care zice în Sfânta Evanghelie: ***"Cine voieşte să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie"*** (Matei 16, 24).

Dacă aţi ascultat cu atenţie Sfânta Evanghelie ce s-a citit astăzi, aţi auzit cum toţi cei chemaţi la cina cea mare, s-au lepădat de cină, punând diferite motive. ***Unul că şi-a cumpărat ţarina şi se duce să o vadă, altul că şi-a cumpărat cinci perechi de boi şi merge să-i încerce, iar altul că şi-a luat femeie şi nu poate merge*** (Luca 14, 18-20).

Iată şi pedeapsa lui Dumnezeu asupra celor ce refuză să primească în mintea şi inima lor chemarea lui Dumnezeu. Aceştia mai întâi se îndepărtează de harul lui Dumnezeu şi în ziua Judecăţii de apoi vor lua mai mare pedeapsă decât Sodoma şi Gomora (Matei 10, 14-15; Marcu 6, 11).

Cei ce refuză chemarea lui Dumnezeu, ajung la orbire spirituală (Fapte 28, 24-27; Romani 1, 21; 11, 7-10); ajung la rătăcire spirituală (Fapte 28, 24-27; Romani 11, 8-10) şi la împietrirea inimii lor (Marcu 16, 14). Aceştia vor lua pedepse vremelnice (Isaia 65, 12-15) şi de nu se vor pocăi vor ajunge la osânda veşnică (Ioan 12, 48; Evrei 2, 1-3; 12, 25).

Iubiţi credincioşi, în cele ce urmează vom vorbi şi despre cele mai de pe urmă chemări, care le va face Domnul la sfârşitul lumii şi în ziua Judecăţii de apoi. Mai întâi să arătăm cum va chema Dumnezeu cerul şi pământul, după mărturia Sfântul Duh care zice: ***"Chema-va cerul de sus şi pământul ca să judece pe poporul Său"*** (Psalm 49, 5).

Această chemare a cerului şi pământului se va face în ziua cea mare a Judecăţii de apoi. Milioane de trâmbiţe purtate de ceata Începătoriilor vor suna cu mare glas şi înfricoşat la porunca Domnului, chemând la judecată cerul de sus, adică nenumărata mulţime a îngerilor, şi pământul de jos, adică toate popoarele pământului, pe toţi păcătoşii din iad şi pe înşişi demonii care i-au înşelat pentru a-i da morţii.

În faţa divanului de judecată al lui Hristos vor sta toţi drepţii şi păcătoşii ca să dea seama de cele ce au lucrat prin trup, bune sau rele, precum a zis Sfântul

Apostol Pavel şi Evanghelia lui Hristos (Matei 16, 27; Romani 14, 18; II Corinteni 5, 10).

De aceea zice dumnezeiasca Scriptură că "va chema cerul de sus", adică toate puterile din ceruri şi toţi îngerii împreună cu sufletele tuturor drepţilor, care, la glasul trâmbiţelor, se vor coborî din cer să stea înaintea Domnului slavei, Iisus Hristos, Mântuitorul nostru, ca să vadă şi să audă cum va răsplăti Dumnezeu fiecăruia, după lucrurile lui (Matei 16, 27).

Atunci glasul trâmbiţelor, va suna în sus şi în jos. În sus, ca să cheme din cer toate puterile cerului, pe toţi îngerii şi pe toţi drepţii; iar în jos, glasul lor va ajunge pe pământ şi până în iad. Pe pământ, ca să deschidă toate mormintele şi să învie toţi oamenii care au murit cu trupul de la începutul lumii; iar la iad, ca să cheme pe toţi diavolii şi pe toţi păcătoşii la judecata cea preasfântă şi preadreaptă a lui Dumnezeu.

Iată ce zice despre aceste trâmbiţe ale cerului Sfântul Ierarh Grigorie Teologul: "Înfricoşat este glasul trâmbiţelor acelora la care se vor supune stihiile, care vor despica pietrele, vor deschide mormintele, vor descoperi cele mai dedesubt, vor zdrobi porţi de aramă, vor dezlega şi vor risipi legăturile morţilor" (Uşa pocăinţei, cartea a II-a, Pentru judecata viitoare, 1812).

La chemarea acestor trîmbiţe va chema Dumnezeu cerul de sus şi pământul de jos, ca să aleagă pe cei drepţi de cei păcătoşi, precum alege păstorul oile de capre (Matei 25, 32), spre a merge unii la viaţa veşnică, iar alţii la muncă veşnică (Matei 25, 46).

Dar să auzim, fraţii mei, şi cea mai de pe urmă chemare ce o va face Mântuitorul nostru Iisus Hristos către aleşii Săi, în ziua Judecăţii de apoi. Această prea fericită chemare, ne-o arată dumnezeiasca Evanghelie, zicând: ***Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Sa: Veniţi binecuvântaţii Tatălui Meu, de moşteniţi Împărăţia cea făgăduită vouă de la întemeierea lumii, căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc, însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau, străin am fost şi M-aţi primit, gol am fost şi M-aţi îmbrăcat, bolnav am fost şi M-aţi cercetat, în temniţă am fost şi aţi venit la Mine*** (Matei 25, 34-36).

Deci, vedeţi, că chemările lui Dumnezeu sunt veşnice şi mai înainte de facerea lumii şi de la începutul lumii acesteia văzute şi simţite, până la sfârşitul ei şi până în ziua Judecăţii celei de apoi!

Auzind de chemările lui Dumnezeu cele în multe feluri despre care am vorbit până aici, ***să fim cu mare atenţie, cu luare aminte şi cu mare frică de Dumnezeu, când glasul conştiinţei noastre ne cheamă la pocăinţă şi la***

părăsirea răutăţilor noastre. Căci conştiinţa noastră este cea mai vie trâmbiţă care neîncetat ne cheamă dinlăuntrul nostru la pocăinţă, la îndreptarea şi la calea cea sfântă a mântuirii.

O, de ar da Dumnezeu să auzim în toată vremea glasul acestei trâmbiţe, adică glasul conştiinţei noastre, care mereu ne cheamă la pocăinţă spre mântuirea sufletelor noastre. ***O, de ne-ar lumina Dumnezeu să auzim glasul conştiinţei care strigă dinlăuntrul nostru, zicând: Omule, părăseşte păcatele tale! Omule, vine moartea şi te găseşte în păcate şi vei fi osândit în focul cel veşnic! Omule, trezeşte-te la pocăinţă şi vezi în ce stare eşti, că nu ştii ziua şi ceasul în care te va chema Domnul din această trecătoare viaţă!*** Auzi, omule, ce zice dumnezeiasca Scriptură: ***Astăzi de veţi auzi glasul Lui, să nu vă învârtoşaţi inimile voastre*** (Psalm 94, 8). Ascultaţi ce zice această trâmbiţă, care pururea strigă dinlăuntrul nostru: ***Ce faci, omule, unde mergi? De ce te încurci cu grijile lumii? De ce îţi împlineşti poftele trupului tău? De ce stai nespovedit, fără pocăinţă, ca şi cum ai fi nemuritor?***

Auzi glasul Sfintei Evanghelii care zice: ***Privegheaţi şi vă rugaţi, fiţi gata că nu ştiţi în care ceas vine sfârşitul!*** Şi iarăşi: ***"Pocăieşte-te, omule, ca să întâmpini pe Mirele sufletelor noastre, cu candela milosteniei şi a toată faptă bună aprinsă, ca să nu te găsească asemenea fecioarelor celor fără de minte, care au rămas afară de cămara Mirelui Ceresc"*** (Matei 25, 11-12).

O, fraţii mei, dacă ne-am trezi până mai avem vreme să auzim glasul acestei trâmbiţe, adică al mustrării conştiinţei noastre şi dacă acest glas al lui Dumnezeu care ne cheamă la pocăinţă şi la părăsirea păcatelor, nu l-am trece cu vederea, ce mare fericire am avea şi în veacul de acum şi în cel viitor!

Acest glas al lui Dumnezeu este conştiinţa noastră, este trâmbiţa cea tainică şi sfântă care călătoreşte cu noi în viaţa de aici, şi pururea ne cheamă dinlăuntru spre a ne trezi şi pocăi. Conştiinţa este pârâşul care mereu ne pâraşte pe calea acestei vieţi, şi ne mustră când greşim. Despre acest pârâş zice, într-un anumit fel, Sfânta Evanghelie: ***Împacă-te cu pârâşul tău pe cale, ca nu cumva pârâşul să te dea judecătorului*** (Matei 5, 25; II Corinteni 3, 5; Galateni 6, 4).

Iubiţi credincioşi, în Sfânta Evanghelie de astăzi, Iisus Hristos Mântuitorul lumii ne cheamă pe toţi la Cina Sa cea mare. Ne cheamă la ospăţul credinţei adevărate. Să nu ne împotrivim nici unul, nici să părăsească cineva Biserica Ortodoxă, mama noastră care ne hrăneşte din învăţătura dreptei credinţe, şi să meargă la cina sectelor care se înmulţesc mereu şi înşală pe mulţi.

- *Ne cheamă Hristos la ospăţul pocăinţei, la masa mântuirii. Să nu amânăm pocăinţa, spovedania, rugăciunea, milostenia, Sfânta Împărtăşanie, grija pentru suflet, că în ceasul în care nu gândim, Fiul Omului va veni!*
- *Ne cheamă Iisus Hristos la ospăţul Sfintei Liturghii. În fiecare sărbătoare auzim toaca, clopotele bisericilor şi preoţii satelor care ne cheamă la cina cea mare a Sfintei Liturghii.*

Oare de ce nu venim măcar Duminica şi la marile Sărbători cu toţii la biserică?

De ce punem motive că "ne-am cumpărat ţarine", adică griji pământeşti, că "ne-am cumpărat cinci perechi de boi", adică ne-am robit de patimi cele cinci simţiri, şi că "ne-am luat femeie", adică ne-am dedat la beţii şi desfrânări, mai ales Duminica şi de aceea nu putem veni la ospăţul Sfintei Liturghii în sărbători, să ospătăm împreună cu Mântuitorul Hristos, cu Maica Domnului şi cu toţi sfinţii din cer?

Căci vedem la Sfânta Liturghie, Duminica, mai mult bătrâni şi văduve, dar tinerii şi copiii dumnevoastră unde sunt? De ce nu vin cât mai mulţi la slujbele bisericii, la Sfânta Liturghie? ***Hristos din cer se jertfeşte pe Sfânta Masă, sfinţii şi îngerii din cer cântă cu noi în biserică, Mântuitorul ospătează cu noi şi ne hrăneşte cu scumpul Său Trup şi Sânge***, iar cei mai mulţi dintre fiii Bisericii noastre stau acasă, se duc la beţii, merg la petreceri imorale, la tot felul de păcate şi ospătează cu necredincioşii, cu beţivii, cu sectanţii şi cu slugile întunericului?

Vai celor ce lipsesc Duminica fără motiv binecuvântat de la biserică, de la cina cea mare a Sfintei Liturghii, că cină mai mare ca jertfă liturgică şi Sfânta Împărtăşanie şi ca citirea sfintelor cărţi nu este alta pe pământ!

Ajunge o săptămână de lucru, de osteneală pentru trup. Să participăm o zi pe săptămână, Duminica, în Biserica Domnului la Sfânta Liturghie. Destul ne ostenim pentru trup, să ne ostenim acum şi pentru suflet, că în curînd vom pleca la marea judecată să dăm socoteală de toate. Oare nu tocmai Duminica se fac cele mai multe păcate, petreceri, nunţi, beţii, certuri şi desfrânări?

Să lăsăm dar tot păcatul şi să ne pocăim de păcatele noastre. Creşteţi-vă copiii în frica Domnului, rugaţi-vă mai mult şi veniţi la biserică, la cina cea mare a Mântuitorului Hristos. De vom face aşa, şi pe pământ vom fi fericiţi şi mulţumiţi, şi în cer cu îngerii, cu sfinţii şi cu Însuşi Hristos vom cina în vecii vecilor.

Amin.

Părintele Cleopa Ilie – Cuvânt la Cina cea mare

Părinţilor, fraţilor şi iubiţi credincioşi, aproape din tot cuvântul şi din tot versetul Sfintei Evanghelii de astăzi, se pot trage o mulţime de învăţături, şi nu va fi vreme să o tâlcuim cu de-amănuntul. Dar vom arăta puţine din ele, ca să vedeţi câtă comoară de învăţături cuprinde Sfânta Scriptură.

Un om oarecare a făcut cină mare. ***Cine este Omul acesta? Acesta este Însuşi Dumnezeul părinţilor noştri.*** De fapt în Evanghelie Îl auzim pe Mântuitorul numindu-Se adeseori Fiul Omului, căci din iubirea de oameni cea negrăită şi minunată a venit la noi şi S-a făcut om.

Dar de ce spune că a venit să facă cină şi nu prânz? Prânz se numeşte de obicei masa de amiază, iar cina este masa pe care o iau oamenii seara.

Prin venirea Sa, Mântuitorul a pregătit cină, căci a venit în zilele mai de pe urmă; nu de la începutul lumii. Doar auzim pe marele Apostol Pavel zicând: ***Pe noi, apostolii cei mai de pe urmă (cei mai de apoi), ne-a ales Dumnezeu ca pe nişte osândiţi***, şi celelalte.

Deci ***cina este venirea lui Hristos în lume, este taina iconomiei în trup şi mântuirea neamului omenesc.***

De ce este mare cina aceasta duhovnicească a lui Dumnezeu? Căci zice: Un om oarecare a făcut cină mare; nu aşa, cum s-ar întâmpla, ci mare. El o numeşte mare, pentru că mare este taina creştinătăţii. Aţi auzit cum cântă biserica: ***"Cu adevărat, mare este taina creştinătăţii. Dumnezeu S-a arătat în trup, a venit în lume..."***, şi celelalte.

Numeşte cină mare taina aceasta a venirii lui Dumnezeu printre oameni, pentru că taina iconomiei în trup, sau a întrupării lui Dumnezeu Cuvântul, nu este supusă înţelegerii nici minţilor raţionale din ceruri ale îngerilor, nici celei a oamenilor. Taina iconomiei în trup pururea rămâne taină, necuprinsă de vreo minte de înger sau de om (Sfântul Nicodim Aghioritul, Paza celor cinci simţiri, p. 368-379).

Deci taina iconomiei în trup, sau cum se naşte Dumnezeu din Fecioară şi fecioara rămâne iarăşi Fecioară, fără să se strice peceţile fecioriei, rămâne necuprinsă de vreo minte în veacul veacului. Nimeni nu ştia că Mântuitorul, fiind de o mărime cu Părintele Său, era întreg în pântecele Fecioarei, şi cum un Dumnezeu nemărginit şi necircumscris încape întreg într-o fecioară.

Dar ce mai spune Sfânta Evanghelie? ***La această cină mare a trimis Dumnezeu să cheme pe mulţi. Dar de ce n-a zis pe toţi?*** Căci zice: Şi a trimis în ceasul cinei omul acela pe sluga sa ca să cheme pe cei mulţi.

Dar ştim din Sfânta Scriptură că Dumnezeu voieşte ca toţi oamenii să se mântuiască şi la cunoştinţa adevărului să vină. Evanghelia ne dă o pildă, şi toate pildele Mântuitorului nostru Iisus Hristos au două înţelesuri: unul după literă şi altul după duh. Căci Mântuitorul nostru, venind în lume a vorbit mai mult în pilde, potrivit celor proorocite de la Duhul Sfânt, care cu o mie de ani mai înainte a spus prin gura lui David: ***Deschide-voi în pilde gura mea*** (Psalm 77, 2).

Pilda înseamnă mai întâi o închipuire a unor adevăruri şi al doilea arată ce lucru este închipuit de dânsa. Deci, după înţelesul literei a spus Mântuitorul că a chemat pe mulţi şi nu pe toţi.

Oare ar încăpea în gândul dumneavoastră dacă v-aş spune că cineva a făcut o cină mare şi a chemat pe toţi oamenii din lume? Mai ales că aici Dumnezeu Se ascunde sub chipul unui om oarecare. Ce aţi spune? Nu se poate. A chemat omul acela la cină o mie, zece mii, o sută de mii, dar toată omenirea n-a putut s-o cheme. Deci când a zis că a chemat pe mulţi, a spus după slovă. Deci cuvântul acesta "mulţi", arată de fapt pe toţi, după înţelesul cel închipuit prin pildă.

Ce s-a întâmplat după aceasta? ***A chemat Dumnezeu pe oameni la cină, dar mulţi au început a respinge chemarea.***

Dar cine era sluga pe care a trimis-o omul acela să cheme la cina sa cea mare? Acesta este Iisus Hristos, care de bună voia Sa, din iubirea Sa cea negrăită pentru neamul omenesc şi către Dumnezeu, Părintele Său, slugă S-a

făcut pentru noi. Căci auzim zicând în Evanghelie: ***N-a venit să I se slujească, ci ca să slujească multora*** (Matei 20, 28).

Slugă S-a făcut Dumnezeu Cuvântul şi Părintelui Său şi neamului omenesc din iubirea Sa de oameni cea negrăită, căci ascultător S-a făcut Părintelui Său până la moarte, şi încă moartea de cruce! Pentru aceasta Dumnezeu L-a proslăvit pe Dânsul şi I-a dat Lui nume care este mai presus de tot numele, ca în numele lui Iisus Hristos tot genunchiul să se plece, şi al celor cereşti, şi al celor pământeşti şi al celor de dedesubt (Filipeni 2, 8-9). Pentru negrăita Sa smerenie L-a înălţat Părintele Său ca să stea de-a dreapta slavei şi, ca om, să fie de un scaun, de o fire şi de o putere cu El.

Şi ce a făcut sluga? S-a dus să cheme la cină, chiar în ceasul ei. În legea veche era obiceiul ca atunci când făcea cineva praznic la amiază sau seara, să trimită oameni mai înainte cu câteva ceasuri sau cu o zi chiar, ca să poftească pe invitaţi.

Dar aici, de când trimite el să cheme pe invitaţi? De când începe masa, în ceasul cinei. Spune că a chemat pe mulţi. Cine au fost aceştia? Tot neamul omenesc. După cum s-a scris, ***Dumnezeu voieşte ca toţi oamenii să se mântuiască*** (Isaia 45, 22; Matei 18, 11; Ioan 3, 17; I Timotei 4, 10).

Când a venit Mântuitorul să slujească neamului omenesc, spre mântuire, ca o slugă a Părintelui ceresc, întâi a chemat neamul evreiesc, căci spune: ***Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel*** (Matei 15, 24). Mai întâi s-a dus la ei ca să nu aibă cuvânt în ziua judecăţii, că Iisus, care, după firea omenească se trage din Avraam, din David, din neamul evreiesc, a chemat mai întâi pe păgâni. Nu! Mai întâi a venit să cheme oile cele pierdute ale casei lui Israel.

Dar cum ştim că pe ei i-a chemat întâi? Apostolul Petru, în Ierusalim, predică în ziua întâi şi cred trei mii, iar în ziua a doua se adaugă încă cinci mii. Dar cine erau aceştia care au crezut primii în Evanghelie? Evreii.

Cei dintâi credincioşi ai Bisericii din Ierusalim, întemeiată de apostoli, de Iacov, de Petru şi de Ioan, stâlpii Evangheliei, au fost mai mult evrei. În Proschinitarul Ierusalimului se scrie: "...am avut în Ierusalim 15 arhierei, 15 patriarhi tăiaţi împrejur". De la Iacov, fratele Domnului, şi până aproape de Marele Constantin, au fost în Biserica din Ierusalim arhierei tăiaţi împrejur, adică din neamul evreilor, care mai ţineau încă tăierea împrejur.

Deci, într-o perioadă au fost în Ierusalim numai patriarhi şi arhierei evrei şi biserica din Ierusalim era alcătuită mai mult din evrei. După aceea a trimis

Dumnezeu pe Pavel la neamuri, departe de Ierusalim. De aceea spune că i-a chemat întâi pe evrei, ca să n-aibă răspuns în ziua Judecăţii.

Iar mai apoi, zice dumnezeiasca Evanghelie, a trimis în ceasul cinei să cheme şi pe alţii.

Cel dintâi chemat a zis: ***Ţarină mi-am cumpărat, şi mă duc s-o văd. Rogu-te să mă ierţi.*** ***Ce este ţarina?*** Hristos ne-a spus în pilda cu semănătorul, pe care a tâlcuit-o ucenicilor: ***Cel care seamănă sămânţa cea bună este Fiul Omului. Ţarina este lumea; sămânţa cea bună sunt fiii împărăţiei; iar neghina sunt fiii celui rău*** (Matei 13, 36-38). Iată ce este ţarina. Deci când auzim în Evanghelia de astăzi că cel dintâi a pus pricină de refuz că şi-a cumpărat ţarină, se înţelege că s-a legat de lumea de acum. ***Cel care nu vrea să meargă la cina Marelui Împărat, la Împărăţia Cerurilor, zicând că şi-a cumpărat ţarina, este tot omul care-i legat cu inima de lumea aceasta în care se lucrează toată fărădelegea şi păcatul. Acesta este omul care nu vrea să meargă la cina lui Dumnezeu, când glasul conştiinţei îl cheamă, ci cumpără mereu ţarina aceasta, adică slujeşte acestei lumi şi răutăţilor din ea.***

Dar de ce spune că a cumpărat-o şi nu spune că este a lui? Pentru că atâta stăm pe lumea aceasta, de când ne naştem şi până murim. O cumpărăm când deschidem ochii şi o vindem înapoi când murim, când închidem ochii. Aşadar, nu-i a noastră. Aici am găsit-o, aici rămâne.

Deci, ***când îl auzim pe omul acela că şi-a cumpărat ţarină şi n-a mers la cina lui Dumnezeu, să ştim că el este om lumesc, care se leagă cu inima de lucrurile cele deşarte şi stricăcioase ale lumii şi nu ascultă de chemarea conştiinţei, ca să meargă pe calea poruncilor lui Iisus Hristos.*** Acela şi-a cumpărat slujirea cea rea a lumii.

Al doilea a zis: ***Mi-am cumpărat cinci perechi de boi şi mă duc să-i încerc. Rogu-te să mă ierţi.*** ***Care-s perechile de boi şi cum le încearcă omul?*** Perechile de boi sunt cele cinci simţiri pe care le avem toţi şi care sunt în câte două organe. Avem doi ochi cu care vedem, două urechi cu care auzim, două nări cu care mirosim, două organe cu care gustăm: limba şi cerul gurii; două organe ale pipăitului, cel dinafară şi cel dinlăuntru. Căci simţim fierbinţeala şi răceala şi în afară, dar şi înăuntru. Tot aşa simţim asprimea şi durerea până la inimă, dar le simţim şi în afară. ***Deci cele cinci perechi de boi sunt cele cinci simţuri ale noastre: vederea, auzul, mirosul, gustul şi pipăitul.***

Dar cum le cercăm noi şi cum nu mergem la cina marelui împărat? Prin aceea că pironim mintea şi inima noastră în aceste cinci simţuri şi nu vrem să ascultăm de glasul conştiinţei, ca să mergem la cina marelui Împărat. Iată vă dau o pildă.

Astăzi e miercuri sau vineri, sau timp de post, şi trebuie să postesc, sau am canon de la duhovnic şi trebuie să postesc până la ora 5 sau până seara. Dar eu mă duc prin piaţă şi văd nişte plăcinte care-mi plac sau nişte cornuri sau altceva de mâncare şi mă las biruit de pofta ochilor şi a pântecelui şi mănânc înainte de vreme. Am încercat o pereche de boi! Care? Gustul. Glasul conştiinţei mi-a spus: "Omule, azi e zi de post, ai canon de la duhovnic". "Da, voi posti poimâine. Azi mănânc că mi-e foame". Am încercat o pereche de boi!

Înţelepciunea ne învaţă aşa: ***Ochii tăi cele drepte să vadă şi urechile tale cele drepte să audă. Iar Duhul Sfânt ne spune: Doamne, abate ochii mei de la deşertăciuni*** (Psalm 118, 37).

Eu ştiu că trebuie să păzesc vederea, pentru că vederea este simţire împărătească la om, iar ***ochii sunt cele două mâini ale sufletului, cum spune Marele Vasile, cu care omul ia păcatul de la distanţă. Dacă nu păzim ochii, nu putem păzi nici mintea, căci mare legătură au ochii cu mintea. Iar Scriptura ne spune să păzim gândirea, dar noi n-o păzim;*** ne ducem acolo unde e distracţie, la televizor, la meci, la cinema şi la necurăţii. Şi aşa, mai încercăm o pereche de boi. Care? Vederea. Şi astfel nu ascultăm de glasul care ne opreşte de la aceasta, ca să ne ducem la cina marelui Împărat, la Împărăţia Cerurilor.

Dar să vedem mai departe. Zice Sfânta Scriptură: ***Urechile tale cele drepte să audă.*** Trebuie să asculţi numai predicile, numai cuvântul lui Dumnezeu, numai cântările bisericeşti şi numai cele ce sunt necesare vieţii. Dar noi ce zicem? O voi face această mai târziu, căci auzi este nuntă şi cântă lăutarii! N-auzi cum cântă de frumos? Unu-i cu mandolina, altu-i cu scripca, altul cu toba! Şi aşa am mai încercat o pereche de boi. Cele două urechi au încercat şi perechea aceasta. Auzul.

Sfânta Carte spune să umbli îmbrăcat în haine simple, că Sfântul Ioan Botezătorul a umblat în piele de capră şi Ilie Tesviteanul cu cojoc; iar patul nostru să fie tare, nu moale, că: ***Vai - zice Isaia - de cei ce dorm pe saltele şi pe paturi moi, că uită de Dumnezeu!*** Dar eu vreau să am haine moi, blănuri, iar patul meu să fie moale, cu plapumă de mătase, cu saltea de lână, nu de paie!
Şi iată, am mai încercat o pereche de boi! Care? Pipăitul.

Glasul lui Dumnezeu îmi spune: "Omule, să trăieşti cu cele strict de trebuinţă vieţii". Dar eu vreau podoaba trupului şi moleşeala lui. Vreau băi! ***Vreau să-i fac baie viermelui acestuia care este tină şi merge în iad, dar nu se pocăieşte.*** Numaidecât vreau să-l duc la băi şi nu la băi simple, ci cu săpunuri frumos mirositoare. Şi aşa se aduce în suflet toată moliciunea şi toată răutatea dracilor, de la vederea goliciunii omului şi de la această nebăgare de seamă, mai ales

când trupul este sănătos. Am mai încercat şi această pereche de boi, a pipăitului (Fapte 17, 27).

Ce ne-a mai rămas? Mirosul. În post, bucătăria noastră trebuie să miroasă a zarzavat, a ceapă şi a cartofi copţi, nu a carne, a brânzeturi şi a grăsimi. Că pierduţi suntem, dacă voim să miroasă a dulce în zilele de post în bucătăria noastră. *"Nu se mănâncă azi - miercurea sau vinerea - brânză, ouă şi carne!" "Ei, taci din gură! Nu ce bagi în gură spurcă pe om, ci ce iese din gură!"* Ştie că sectarul să tălmăcească Scriptura pentru pântecele lui! Dar nu aşa se tâlcuieşte. Şi bagă omul friptură în pântece şi mănâncă gras.

Şi foloseşte mirosuri de săpun şi parfumuri şi se fardează pe obraz, că din om se face măscărici! Nu lasă frumuseţea pe care i-a dat-o Dumnezeu. Se vopseşte şi la buze, încreţeşte părul, face manichiură. Face toate blestemăţiile cele ce învaţă satana pe oameni. Şi se parfumează, ca să miroasă pe drumuri şi să zică lumea: *"Asta-i cucoana cutare, ăsta-i domnul cutare! Dar frumos mai miroase după dânşii"*.

Dar acestea duc la putoarea gheenei şi la iad. Că atâta putoare este acolo, încât toate putorile din lume de le-ai strânge la un loc, n-ai putea aduna cât un miligram din oceanul acela de putoare. Vrei să miroşi pe drumuri şi să sminteşti şi pe alţii? Nu uita putoarea aceea din iad şi poate te vei îndrepta şi vei urî parfumurile.

Dumnezeu spune: "Da, să umbli în haine curate, să mergi la biserică, să te speli cu săpun care nu miroase, să te cureţi şi să te îngrijeşti, dar să nu miroşi a parfumuri, că putoare şi vierme este omul după moarte". Dacă mergi pe la cimitire, când se dezgroapă vreun mort, ai să vezi în ce putoare stă trupul acolo. Dacă-l dezgropi după 7-8 zile, miroase mai rău decât toate putorile lumii. Îţi arată Dumnezeu ce eşti!

Deci aşa încearcă omul cele cinci perechi de boi: când coboară mintea cu voia sa la cele cinci simţiri şi vrea să le desfăteze pe toate.

Dar dacă aceia au pus aceste pricini, ce-a făcut sluga din Evanghelie? Mergând înapoi la Domnul Său, a zis: ***"Doamne, am chemat pe aceştia la cină şi s-au scuzat, cum vezi".*** Atunci S-a mâniat Domnul acela care făcuse cina. Şi mâniindu-Se că cei chemaţi au dat aceste pricini şi n-au venit, a zis către slugă: ***"Ieşi pe la răspântii şi pe la uliţele cetăţii şi adu-i aici pe săraci, pe orbi şi pe şchiopi".***

Ce înseamnă răspântiile drumurilor? Dacă mergi singur pe un câmp şi dai deodată de două drumuri, unul care face la dreapta şi altul care face la stânga, şi

dacă n-are cine să-ţi spună care-i drumul cel bun, stai la răspântie şi nu ştii încotro s-o iei. "Oare ce să fac? S-o iau la dreapta, sau la stânga?" Dacă nu ţi-ar arăta cineva calea cea bună, ai greşi.

Aşa a fost când Mântuitorul a venit în lume pentru cina Părintelui Ceresc; a găsit lumea aceasta la o răspântie. Şi spune Scriptura: ***"Veţi umbla în calea limbilor şi a popoarelor şi în întuneric şi în umbra morţii".***

Erau atâtea popoare pe pământ care nu-L ştiau pe Dumnezeu şi care se închinau la mii de zei. Fiecare avea dumnezeul lui şi pentru fiecare păcat îşi crea un dumnezeu, după plăcerea lui. ***Întreaga omenire era la o mare răspântie, la o mare răscruce. Şi a venit Mântuitorul să arate că este un singur drum şi un singur Dumnezeu, Care a făcut lumea şi toate cele din ea.***

Dar a mai spus: Mergeţi şi pe uliţele cetăţii! Cine merge mai adesea pe uliţe? Poporul de obşte. Fie că merge să vândă sau să cumpere, să-şi ia hrană pentru copii, fie pentru alte treburi. Poporul de obşte umblă mai mult pe uliţe decât cei mai învăţaţi, care stau la birou, la divanuri, la locuri înalte. Ei sunt cei din casă, cum spune altă Evanghelie: ***Doi vor fi în casă; unul se va lua şi altul se va lăsa.*** Căci între ei sunt şi buni şi răi. Va lua Dumnezeu pe cei buni pentru împărăţie, iar pe cei răi îi va lăsa să se muncească în gheenă.

Dar cei ce umblă pe uliţe sunt săracii şi oamenii de obşte. I-a spus să cheme pe cei de pe uliţe pentru că Hristos nu face deosebire de om, mare sau mic. Căci spune Pavel: ***În Iisus Hristos nu este iudeu, nu este elin, nu este stăpân, nu este slugă.*** Şi iarăşi: ***Vezi, frate, chemarea noastră, că dintre cei chemaţi la noi, nu sunt mulţi de neam mare. A ales Dumnezeu pe cele simple ale lumii ca să ruşineze pe cei înţelepţi şi cele de neam slab şi neputincios, ca să dea de ruşine pe celelalte.***

Aşa face înţelepciunea lui Dumnezeu, ca să nu se laude omul cu înţelepciunea sa şi să nu se sprijine pe puterea sa. Înţelepciunea vrea ca Dumnezeu să Se laude întru toate, să-Şi arate puterea în cei slabi şi în cei neputincioşi, în cei nebăgaţi în seamă şi în cei puţini, ca să cunoască oamenii că puterea Lui este cea care lucrează, cum zice Apostolul Pavel: ***Ca mulţimea puterii să fie a lui Dumnezeu, nu a noastră.***

I-a spus Hristos să cheme orbii. Care orbi? Orbii la minte. Căci poate fi cineva orb cu ochii trupului, dar foarte înţelept la minte şi cu duhul. Iar acela nu-i orb, ci adevăratul orb este cel cu păcate şi acela se lipseşte de cina marelui Împărat. Căci a zis Mântuitorul la vindecarea orbului: ***Am venit în lumea aceasta ca cei ce au ochi să nu vadă*** (fariseii, cărturarii şi făţarnicii, care nu vedeau decât cu ochiul zavistiei), ***iar cei orbi să vadă lumea*** (Ioan 9, 39).

Şi a mai zis: Cheamă-i pe cei betegi, adică pe cei bolnavi, dar nu cu trupul, ci cu sufletul. Că Mântuitorul a spus: ***N-au trebuinţă cei sănătoşi de doctor, ci cei bolnavi***, adică cei bolnavi sufleteşte. Pentru aceasta a venit El în lume.

Şi a mai zis: Cheamă şi şchiopii. Care şchiopi? Credeţi că numai cei ce umblă în cârje sunt şchiopi? Şchiopii adevăraţi sunt cei ce şchiopătează în legea lui Dumnezeu. Căci a zis marele Ilie Tesviteanul, când l-a mustrat pe Ahab: ***"Nu eu sunt, împărate, cel ce aduce nenorocire peste Israel, ci tu şi casa părinţilor tăi aţi părăsit poruncile Domnului... Până când veţi şchiopăta de amândouă picioarele?"*** (III Regi 18, 18-21).

De aceea spune Evanghelia că sluga lui Dumnezeu, [Iisus Hristos], chema pe cei care şchiopătau din calea poruncilor lui Dumnezeu, că erau şchiopi cu sufletul, nu cu trupul. Şi după ce i-a chemat pe aceştia, sluga a dat de veste stăpânului: ***Stăpâne, am făcut cum ai zis, am chemat şi pe cei orbi şi pe cei betegi şi pe cei şchiopi şi mai este loc.*** Ce înseamnă: "mai este loc?"

V-am spus că a chemat mai întâi neamul evreiesc şi a întemeiat Biserica din Ierusalim. Dar mai era loc. Pentru cine? Pentru popoarele păgâne. Căci iată ce au spus dumnezeieştii Apostoli când au văzut că Dumnezeu, prin Apostolul Petru, le-a chemat şi pe acestea la credinţa cea în Iisus Hristos: ***Aşadar şi păgânilor le-a dat Dumnezeu pocăinţa spre viaţă*** (Fapte 11, 18).

Era loc pentru toate popoarele lumii, că în Rai şi în Împărăţia Cerurilor este mare lărgime. Dumnezeu cheamă toate popoarele lumii. Căci spune proorocul Isaia: ***Pământul va fi plin de cunoştinţa Domnului, ca marea de apă*** (Isaia 11, 9; Avacum 2, 14). Dar şi Ieremia spune: ***Toate neamurile, toate popoarele Mă vor cunoaşte până la urmă şi Mi se vor închina*** (31, 34).

Deci trebuie să vină toate popoarele care se vor mântui până la urmă. Şi pământul va fi plin, întreg de cunoştinţa Domnului. Căci zice proorocul: ***Nimeni nu va mai întreba în ziua aceea: cunoaşteţi pe Domnul? Că toţi Mă vor cunoaşte, de la mic la mare*** (Isaia 40, 5; 66, 18). Va veni o perioadă când tot trupul are să cunoască şi să vadă slava Domnului.

Şi dacă a zis sluga că mai este loc, ce a zis Stăpânul? ***Ieşi la drumuri şi la garduri şi adu-i aicea, să se umple casa Mea!***

Sluga a spus că mai este loc, iar Părintele Ceresc Îşi arată negrăita Sa iubire de oameni, zicând: "Adu-i aici pe toţi! Vreau să Mă bucur în veacul veacului. Vreau să se umple Împărăţia Cerurilor până la margini, cu tot sufletul pe care l-am creat. Adu-i aici, să se umple casa Mea. Aceasta va fi bucuria Mea

cea desăvârşită. Eu i-am zidit pe toţi şi vreau ca toţi să stea cu Mine şi să cineze cu Mine în veacul veacurilor aici, în Împărăţia Cerurilor".

Şi i-a zis slugii să iasă la drumuri şi la garduri. ***Dar de ce la drumuri? Fiecare om are în viaţa sa, drumul său.*** Pe atunci unii oameni mergeau pe calea rătăcită a închinării la idoli, alţii în calea filozofiei veacului de atunci. Erau foarte multe căi în viaţa popoarelor lumii. Acestea erau drumurile lor. De aceea a zis: ***Ieşi la drumurile lor! Du-te şi întoarce-i din drumurile lor greşite şi adu-i la cina cea mare!***

Dar de ce a spus: şi la garduri? Gardul este simbolul păcatului, fie că-s la curte, fie că-s la moşie, fie că-s la grădină. Gardurile au rostul de a despărţi o grădină de alta, un ogor de altul, o casă de alta, o livadă de alta. Aşa şi ***păcatul ne desparte pe noi de Dumnezeu, Ziditorul nostru, şi pe unul de altul.*** Când a zis: "la garduri", a zis: ***"Ieşi la cei căzuţi în păcate, care s-au despărţit de Mine şi între ei, prin păcatele şi răutăţile lor, şi adu-i aici, ca să se umple casa Mea".***

Dar ce mai spune dumnezeiasca Evanghelie? ***Zic vouă că nici unul din cei chemaţi, nu va gusta din cina Mea.*** Aţi văzut? Din cei ce şi-au găsit scuze în păcate şi n-au vrut să vină, nici unul nu va gusta din cina Domnului.

Acum este momentul să vorbim ceva şi despre pricinile date ca scuze. Vai de noi, păcătoşii. ***Conştiinta noastră este sluga lui Dumnezeu, care ne cheamă la cina Marelui Împărat. Ea pururea ne cheamă la Dumnezeu şi noi pururea găsim pricini ca să nu răspundem.***

Vezi pe omul înconjurat de averi? Oricât ar avea omul de mult, şi mai mult vrea. "Am de arat, am de semănat, am treabă cu oile, am treabă cu boii, vreau să-mi fac casă nouă, am de măritat fete, am de însurat feciori, am de făcut cutare lucru". Şi zăbovindu-se în toate acestea, în toate lucrurile lumii celei deşarte şi stricăcioase, nu răspunde conştiinţei, adică slugii lui Dumnezeu din el, care-l cheamă la cină. S-a încurcat în multe pentru toată viaţa. Legat de grijile lumii pune pricină că nu poate merge la biserică, la rugăciune, la citire şi la toată lucrarea faptei celei bune. Găseşte tot felul de pricini şi nu merge la cina Marelui Împărat, nu-şi găseşte vreme de un ceas pe zi pentru rugăciune. De ce? Toată grija lui o cheltuieşte cu grijile veacului de acum!

Unul dă ca pricină, când trebuie să postească: *"Nu pot, sunt neputincios, m-a dezlegat doctorul să mănânc bine. Dacă postesc în Postul Mare, în Postul Crăciunului, dacă ţin lunea, miercurea şi vinerea, ca toţi creştinii, mă topesc de foame".*

Dă drept pricină neputinţa şi nu vrea să postească. ***Conştiinţa îţi spune: "Omule, adu-ţi aminte că nu numai cu pâine va trăi omul, ci şi cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu.*** Nu-ţi aminteşti ce spune Apostolul Petru? ***Bine este a întări inimile voastre cu darul, iar nu cu mâncările întru care nu este mântuire. Largă este calea pântecului şi pe toţi îi duce la gheenă.*** Omul dă ca pricină neputinţa şi se ţine de ea. Dar ce e pricina sau scuza? Iată ce ne învaţă Sfântul Isaac: ***Pricina sau scuza este o voinţă a păcatului şi înainte-mergătoare a lui, scuza este punte spre păcat*** (Cuvântul 26).

- *Unul vrea să facă milostenie, dar găseşte ca pricină: "N-am de unde să fac; n-am nici un ban!"*
- *Altul vrea să lase tutunul, dar găseşte ca pricină: "Nu pot, că m-am obişnuit cu dânsul".*
- *Unul vrea să lase rachiul sau beţia, că-l distruge. Răspunde: "Nu pot, că aşa m-am deprins!"*
- *Altul vrea să meargă la biserică. Dar zice: "Nu pot, că am treabă astăzi. Trebuie să mă duc în cutare loc, am cutare treburi de făcut".*

El n-a auzit cuvântul: ***Să nu abaţi inima mea spre cuvinte de vicleşug, ca să tăgăduiesc răspunsurile cele din păcate. Cu oamenii cei ce lucrează fărădelege; şi nu mă voi însoţi cu aleşii lor*** (Psalm 140, 4-5).

Găseşte mereu pricini. Vrea să facă omul păcatul, dar frica lui Dumnezeu îl opreşte. Însă după ce a găsit o pricină, îl face. Căci cel ce râvneşte la muiere străină, cel ce păcătuieşte şi face fărădelegi şi curveşte, zice: "Am firea fierbinte, sunt om sănătos şi nu-mi ajunge o femeie". Strică şi casa celuilalt, îşi strică şi sufletul lui şi al aceluia cu care păcătuieşte, pentru că a pus pricină neputinţa, că nu poate să se înfrâneze.

Vai de noi şi de noi, că a ajuns gheena acum lângă noi. Pricina merge înaintea păcatului, este înainte-mergătoare. Punte către păcat s-a făcut pricina, fiindcă a lipsit din om frica de Dumnezeu.

Ce spune Duhul Sfânt: ***Zis-a călcătorul de lege ca să greşească întru sine: nu este frica lui Dumnezeu înaintea ochilor lui*** (Psalm 35, 1).

Omul ar posti, ar merge la biserică, ar face milostenie, s-ar închina, ar ţine curăţia cu soţia sa după legea căsătoriei, s-ar împăca cu fratele său, ar lăsa tutunul, beţia, înjurăturile, ar lăsa zgârcenia, otrava nemilostivirii şi ura către fratele său, toate le-ar lăsa, dar nu-l lasă pricina închipuită de el. Găseşte pricină şi zice: "Dar cum să-l iert eu pe celălalt, dar eu sunt cineva, şi apoi m-a şi supărat". Pune vină pe celălalt, nu pe sine şi, găsind pricina aceasta, nu-l iartă

pe acela şi, legat de satana, orbit şi prins cu inima în ghiarele lui, se duce în focul gheenei, dacă moare fără să ierte.

Mânia omului se împarte în trei:

- ***Este o mânie care vine şi trece repede.*** *Aceasta nu este periculoasă ca celelalte. Aceasta-i ca focul de câlţi; se aprinde şi se stinge. Căci zice Scriptura:* ***Mâniaţi-vă şi nu greşiţi...*** *(Psalm 4, 4). După ea îşi cere îndată omul iertare.*
- *Este apoi al doilea fel de mânie:* ***pizma, care ţine minte răul două-trei zile, sau mai mult.***
- *Şi în sfârşit este* ***zavistia****, care ţine uneori toată viaţa. Îl ţine uneori satana legat pe om, de nici pe patul de moarte nu-l iartă pe fratele său.* ***Această zavistie îl face pe om mai rău decât dracul, cum spune Sfântul Ioan Gură de Aur.*** *Deci unul ca acesta dă pricină: "Nu pot să-l iert, că el m-a nedreptăţit". Şi stă întunecat ca un drac şi stă cu satana în inimă şi nu aude Scriptura care zice:* ***Soarele să nu apună întru mânia voastră*** *(Efeseni 4, 26). Îl ţine satana şi-i zice că-i drept, că are dreptate să nu ierte şi să nu ceară iertare, pe motiv că nu este el vinovat.*

Vai de noi şi de noi de credem că scăpăm din gheena pentru aceste pricini. N-auzi ce spune Duhul Sfânt: ***Să nu abaţi inima mea spre cuvinte de vicleşug, ca să tăgăduiesc răspunsurile cele din păcate*** (Psalm 140, 4).

Dar, va zice careva: "Părinte, sunt şi pricini binecuvântate". Să vedem care ar fi aceste pricini binecuvântate. Să vă dau un exemplu: Spune dumnezeiasca Scriptură în porunca a cincea: ***Cinsteşte pe tatăl şi pe mama ta, ca să-ţi fie ţie bine şi să trăieşti ani mulţi pe pământ.*** Dar această poruncă din decalog n-are putere când te cheamă Dumnezeu la pocăinţă şi la mântuire şi n-ai voie să mai asculţi pe tatăl şi pe mama ta şi pe sora ta, dacă nu te lasă să posteşti, să mergi la biserică, să te rogi, să te mântuieşti, să duci viaţă cinstită. Dacă tatăl şi mama te opresc de la acestea, nu-i mai poţi asculta, că ei sunt cei mai mari vrăjmaşi.

Căci spune Hristos în Evanghelie: ***Tot cel ce vine la Mine şi nu urăşte pe tatăl şi pe mama sa, sau pe sora sa, sau pe fratele său, sau pe prietenul său, sau pe însuşi sufletul său, nu poate să fie ucenic al Meu*** (Luca 14, 26-27). Şi mai spune Iisus Hristos: ***N-am venit să aduc pe pământ pace, ci sabie*** (Matei 10, 34-36), ***...căci vor fi doi contra trei într-o familie şi trei contra doi*** (Luca 12, 52).

Deci cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu trebuie să fie contra firii? Nu, căci firea noastră adevărată o găsim când iubim pe Dumnezeu. Numai în Dumnezeu trebuie să-i iubim pe părinţi şi pe fraţi. Porunca întâi din decalog cere: ***Să iubeşti pe Dumnezeul tău din toată inima şi din tot cugetul tău, din***

toată puterea ta (Deuteronom 6, 5). ***Deci cere toată fiinţa omului. Pe Dumnezeu trebuie să-L iubim din inimă, adică din suflet, cu simţămintele, cu partea sentimentală a sufletului nostru; din cuget, adică cu mintea sau cu partea cugetătoare; şi din virtute, adică cu trupul, deci cu toate cele ale noastre.*** Deci porunca întâi din decalog cere de la noi o dragoste nemărginită faţă de Dumnezeu.

Numai după Dumnezeu sau în Dumnezeu trebuie să iubim pe aproapele ca pe noi înşine. În cazul când eu vreau să mă mântuiesc, să merg după Hristos, dar tata nu vrea, sora nu vrea, mama nu vrea, femeia nu vrea, copiii nu vor, nu trebuie să ascult de ei. În acest caz am poruncă să-i urăsc şi să-L iubesc pe Dumnezeu. Nu trebuie să mă despartă de dragostea lui Dumnezeu nici părinţii, nici înălţimea, nici adâncimea, nici puterile cele de sus, nici cele de jos. Când e vorba de ascultarea de Dumnezeu şi de dragostea Lui, cine iubeşte mai mult vreo zidire decât pe Ziditorul, ori mamă, ori tată, ori ţarină, ori vie, ori moşie, ori copii, ori viaţa de aici, acela se înşală şi va fi lepădat de la Dumnezeu cu totul şi nu a ales cărarea care duce la cina marelui Împărat.

Dar de ce să-L iubim pe El mai presus de orice?

- *Mai întâi pentru că El este Ziditorul lumii văzute şi nevăzute.*
- *Al doilea, pentru că este Ziditorul omului. El a dat omului viaţa şi mintea, voinţa şi raţiunea, lumina, auzul, vederea şi tot ce îi trebuie pentru viaţa de acum şi pentru cea de dincolo.*
- *Al treilea, fiindcă poartă de grijă de toate fiinţele din cer şi de pe pământ.*
- *Al patrulea, pentru că ne iubeşte şi este Preasfânt, Preadrept şi nu urăşte pe păcătosul care vine la pocăinţă.*
- *Al cincilea, pentru că ne-a pregătit nouă împărăţie fără de sfârşit pentru puţinele fapte bune ce le putem noi face în zece sau douăzeci sau o sută de ani pe pământ şi care sunt o nimica toată faţă de viaţa veşnică.*
- *Al şaselea, trebuie să iubim pe Dumnezeu din toată inima şi să renunţăm la toate ale lumii pentru că El este o fiinţă prea desăvârşită, prea bună şi prea îndurată, care nu voieşte să ne ducă în munca iadului. A făcut iadul cu munci pentru diavoli, dar nu l-a făcut pentru oameni, căci zice:* ***Duceţi-vă de la Mine blestemaţilor în focul cel veşnic care este gătit diavolilor şi îngerilor săi.*** *N-a făcut iadul pentru noi, ci pentru draci, iar dacă ne facem şi noi răi asemenea dracilor, ne facem vinovaţi de gheenă.*
- *Iar al şaptelea, trebuie să-L iubim din toată inima, din tot cugetul şi din toată puterea, căci El este stăpân suprem peste toate. Stăpânul lumii celei văzute şi nevăzute. Iar din dragostea cea nemărginită către noi, a trimis pe Mântuitorul, Fiul şi Cuvântul Cel Unul Născut, în lume, să Se îmbrace cu firea noastră - afară de păcat -, să vestească mântuirea neamului omenesc, să ne cheme la cina cea mare a Împărăţiei Cerurilor, ca să petrecem acolo împreună cu El, în vecii vecilor.*

Dar vai de noi şi de noi, când conştiinţa ne spune să facem o faptă bună sau să lăsăm răul: *"Lasă-te de tutun, lasă rachiul, lasă jocurile, lasă petrecerile, lasă înjurătura, lasă ura pe fratele tău, lasă luxul, lasă femeia străină, lasă păcatele cu care te-ai îndeletnicit, lasă zgârcenia, lasă nemilostivirea, lasă aducerea aminte a răului"*, iar noi nu vrem, ci găsim fel de fel de pricini cu mintea noastră şi socotim că aceste pricini sunt binecuvântate.

V-am spus că atunci când este vorba de ascultarea lui Dumnezeu şi de dragostea Lui, chiar pricinile binecuvântate n-au nici o putere. Toate cad în acest caz.

Avraam a primit poruncă: ***Du-te de înjunghie pe fiul tău*** (Facerea 22, 1-15). A aşteptat Avraam o sută de ani ca să-l aibă şi când să se bucure de el, a primit poruncă să-l înjunghie. Şi s-a dus. Pentru ce? Ca să asculte de Dumnezeu, fiindcă Îl iubea din toată inima. Şi văzând Dumnezeu la Avraam atâta lepădare de sine, atâta iubire, i-a spus cu jurământ: ***"Avraame, Avraame, fiindcă n-ai cruţat pe fiul tău, cu jurământ îţi spun că întru tine voi binecuvânta toate popoarele pământului prin credinţă".*** Căci toţi suntem fiii lui Avraam, dar după credinţă, nu după trup. Căci Avraam prin credinţă s-a îndreptat. Pentru că zice Scriptura că ***a crezut Avraam lui Dumnezeu şi i s-a socotit lui aceasta spre dreptate*** (Facerea 15, 6).

Deci, iată că trebuie să lăsăm toate pricinile pe care ni le aduce satana în minte, când vrem să facem o faptă bună. Căci toate sunt pricini omeneşti şi drăceşti, pricini care îndeamnă la păcate. Niciodată să nu căutăm pricini, când trebuie să urmăm calea poruncilor lui Iisus Hristos. Toată pricina care ni se face spre neascultarea lui Hristos şi a poruncilor Sale şi a dragostei lui Dumnezeu, de la satana este sau de la păcatul din noi, şi nici o îndreptare nu vom avea în ziua morţii şi a judecăţii.

Amin.

Sfântul Ioan Gură de Aur - Cuvânt la Duminica a XXVIII-a după Pogorârea Sfântului Duh - La fapta bună nu se caută rangul, starea şi neamul

„Săracii şi betegii şi şchiopii şi orbii adu-i aici” (Luca 14, 21)

Oare cântarea cea sfântă, pe care noi o cântăm, nu a întrunit laolaltă toate deosebitele noastre glasuri într-un cântec armonios? Noi toţi, tineri şi bătrâni, săraci şi bogaţi, femei şi bărbaţi, robi şi stăpâni, noi toţi împreună intonăm o cântare.

Aşadar când noi ne-am adunat aici în casa Domnului, spre închinarea şi proslăvirea lui Dumnezeu, nu se mai face deosebire între rob şi stăpân, între bogat şi sărac, între stăpânitor şi supus, ci toată nepotrivirea vieţii cele obişnuite se alungă dintr-un loc sfânt, toţi împreună facem o singură ceată, toate glasurile gustă o singură slobozenie şi pământul aici urmează cerului. Aşa de mare este înălţimea Bisericii!

Nu se poate zice, că aici deşi stăpânul cântă cu o mare voioişie, robul însă trebuie să fie mut, că deşi bogatul mişcă buzele sale, săracul este osândit la tăcere.

Încă şi aceea nu este aici, că numai bărbatul să cânte lui Dumnezeu laude şi să-L proslăvească, iar femeia să stea mută şi fără glas.

Mai vârtos toţi aici se îndulcesc de aceieaşi cinste, toţi aduc aceeaşi jertfă şi acelaşi dar. Acesta nu are mai mult drept, decât acela, şi unul nu are nici o întâietate înaintea altuia, ci toţi se îndulcesc de o cinste şi au numai un glas. Numai un singur glas se înalţă de la toate limbile către Ziditorul lumii. Deosebire nu se face aici dintre aceea că unul este rob, altul slobod, unul slugă,

altul stăpân, unul bogat, altul sărac, şi de este cineva bărbat sau femeie, ci deosebirea zace în simţământ, de este cineva râvnitor sau uşuratic, păcătos sau cu fapte bune.

Cu privire la aceasta pot eu adeseori a numi sărac pe cel bogat, şi bogat pe cel sărac; ba încă în privinţa aceasta pot eu pe mulţi bărbaţi a-i numi muieri, şi pe multe muieri – bărbaţi, pe mulţi înţelepţi a-i numi fără de minte, şi pe mulţi fără de minte în înţelepţi.

Dar tu mă întrebi, cum se face aceasta? Cum se face din bărbat femeie, şi din femeie bărbat? eu răspund: nu prin prefacerea firii, ci prin schimbarea chipului lucrării şi prin simţământ.

Când de pildă eu văd un bărbat, care se înfăşoară în aur, întrebuinţează tot felul de mijloace împodobitoare, îşi tocmeşte părul cu grjă şi cu meşteşug, miroase a unsori, poartă haine muiereşti, are mers muieresc şi trăieşte muiereşte, cum aş putea eu să numesc bărbat pe un asemenea, care însuşi a părăsit nobleţea neamului său, şi îndeosebşte se arată muieratic? Ba, încă apostolul Pavel, nici pe femeia, care face astfel de nebunii, nu voieşte a o număra între cei vii, când zice: ***„Femeia, care petrece în desfătare, de vie este moartă”*** (l Tim.V.6). Deci cum s-ar putea număra între bărbaţi, bărbatul, care face lucruri, pentru care chiar femeia se numeşte de către apostol moartă de vie?

De este cineva bărbat sau nu, aceasta se judecă nu după îmbrăcămintea cea bărbătească, nici după toana, cu care el în casa sa este de temut şi ameninţă, ci trebuie să cunoşti aceasta din înţelepciunea şi din fapta cea bună a duhului său.

Numai atunci el este cu adevărat bărbat, când îşi domoleşte patimile, îşi stăpâneşte neputinţele duhului, când el în casa sa, ţine domnia, şi nu se zbuciumă de gândurile cele nebuneşti.

Iar dacă el se dă la beţie şi la îmbuibare, dacă petrece zilele sale în ospeţe şi în benchetuieli, dacă el, fiind mai moale decât ceara, primeşte toate întipăriturile prihanei, cum aş putea eu pe un asemenea să-l numesc bărbat, pe acela ce este prins, neslobod, rob, care singur pe sine se leapădă, pe acel ce este robul patimilor, un molişat şi un diezmerdat fără de putere, şi care nici cât de puţin nu este în stare a ţine război în contra ispitei?

Căci noi, precum zice Apostolul, nu avem a ne lupta numai cu oamenii, şi nu numai ***„cu carnea şi cu sângele, ci încă şi împotriva duhurilor celor rele”*** (Efes. VI, 12). Şi tocmai în războiul acesta trebuie să se arate, cine în adevăr este bărbat.

Cine, în loc de curajul bărbătesc, vădeşte numai îngrijire de podoabă, şi voieşte numai a se împodobi, iar nu a se arăta curajos, cum va fi un asemenea în stare să se ţină în lupta mai sus pomenită?

Sau cum ar putea el să se numească bărbat, când este mai femeiatic, decât o femeie?

Pe de altă parte, însă eu numesc pe femeie bărbată, ba încă trebuie să mărturisesc, că ea este mai puternică decât un bărbat, când ea apucă armele cele duhovniceşti, îmbracă platoşa dreptăţii, pune coiful mântuirii, se acoperă cu pavăza credinţei, se încinge cu brâul adevărului , apucă sabia duhului, şi aşa cu arme strălucite stă în rânduiala de bătălie.

Prin simţul ei cel înalt, ridicându-se până la cer, năvăleşte asupra şirurilor de bătălie ale duhurilor celor rele şi pune capăt tiraniei Satanei, omorând patimile şi poftele şi aşa răstoarnă încă mai mulţi vrăjmaşi, decât obişnuiesc a cădea în bătăliile cele obişnuite.

Ea ucide nu oameni, ci gândurile cele nebuneşti, cele păcătoase. În lucrurile cele vremelnice şi trupeşti bărbatul şi muierea se deosebesc. Femeii i se cuvine ghergheful, fusul, coşniţa şi căutarea gospodăriei casei. Ea trebuie să rămână în casă şi să crească copiii săi.

Dimpotrivă, partea bărbatului sunt camerele judecăţii, adunările de sfat, treburile lumeşti, războiul şi bătălia ş.a.

Insă în luptele cucerniciei bărbatul şi femeia au un singur loc de luptă şi un singur fel de luptă. Incă şi femeile trebuie să se înarmeze la această luptă, şi nu se scot din această ceată.

Incă şi ele se luptă, se încununează şi ca învingătoare se proslăvesc. Incă şi vitejia lor îşi agoniseşte răsplătiri, premii şi cununi, încă şi semnele învingerii lor sunt pompoase, încă şi biruinţele lor sunt multe şi numeroase.

Dar pentru ca să nu credeţi, că toate acestea sunt numai nişte cuvinte deşarte, pentru ca mai vârtos să cunoaşteţi lămurit, cum multe femei sunt mai tari şi mai curajoase decât bărbaţii, *vreau să vă arăt o femeie, care, deşi după firea ei era numai femeie, dar prin mărimea faptei cele bune a ei şi prin statornicie ajungea până la cer; eu înţeleg pe* ***mama Macaveilor****, care a dobândit şapte cununi de biruinţă. Pune în faţa ei pe luptătorii cei mai curajoaşi, cei mai puternici, cei mai bătăuşi şi mai bărbătoşi, şi vei vedea, că această femeie este pe atât mai înaltă decât dânşii, pe cât bolta cerului este mai înaltă decât pământul, însuşi un erou a căzut la cea dintâi lovire mortală şi a murit, iar ea a stat tare, ca un*

munte de metal, şi la moartea fiecăruia dintre fiii ei sufletul ei capătă o rană mai adâncă, decât s-ar fi putut înfige în trupul vreunui luptător.

Căci ea era mamă, şi totodată văduvă, şi slăbită de o adâncă bătrâneţe. Voi, care sunteţi părinţi şi mame, care aţi născut sau aţi crescut copii, voi ştiţi, cât de mare a trebuit să fie durerea acestei mame, şi cum că nici o săgeată şi nici o sabie nu putea să înfigă o rană aşa de adâncă, precum a simţit ea la privirea fiecăruia dintre fiii săi cei omorâţi!

Socoteşte acum, ce vrea să zică, a vedea o mamă pe fiecare dintre fiii săi, făcut pradă jumătate săbiei, jumătate focului, a privi îndelungatul curs al suferinţelor lor!

Socoteşte numai, cum ea însăşi toate le-a văzut şi le-a auzit, cum se ridică înaintea ei aburul din trupurile cele aprinse ale fiilor ei, cum a văzut ea pe fiecare dintre fiii săi omorât în mii de chinuri!

Insă ea stă tare ca o stâncă neclintită, pe care nu o pot urni valurile cele izbitoare. Aşa. Valurile o izbesc aşa, încât se prefac în spumă, căci ea era ca oţelul şi fierul, sau mai bine, eu nu găsesc cuvânt, cu care se pot rosti statornicia acestei femei.

O astfel de femeie nu trebuie oare a se numi bărbat? Sau nu trebuie mai vârtos să zicem, că ea a covârşit pe toţi bărbaţii cu puterea şi cu înălţimea simţământului?

Cine va grăi împotrivă la aceasta? Negreşit nimeni. ***Ascultă acum, ce femei însemnate erau pe timpul Apostolilor.***

În epistola sa către Romani, Apostolul Pavel zice: ***„Vă recomand pe Fiva, sora noastră, care a fost ajutătoare multora, şi mie însumi”.*** (Rom.XVI.1,2).Ce zici tu, o Pavele, o femeie ţi-a dat ţie ajutor? Aşa, răspunde el, căci ea nu era o femeie de rând, ci a ajuns la o mare înălţime a faptei celei bune, şi era împodobită cu frica lui Dumnezeu. Insă cum şi cu ce chip a dat ea ajutor iui Pavel? De ce ajutor oare avea trebuinţă el, care cutreieră toată lumea ca propovăduitor al Evangheliei, care călca firea cu picioarele sale, alunga duhurile cele rele, tămăduia bolile, cu glasul său şi cu umbra sa făcea pe diavol să tremure, şi se cinstea de către credincioşi ca un înger? De ce ajutor avea trebuinţă acest cetăţean al Raiului, care s-a răpit la al treilea cer, s-a învrednicit de taine negrăite, şi care a lucrat mai mult decât toţi ceilalţi apostoli?

El, acest vas ales al Domnului, acest apostol al popoarelor, care a străbătut ţări şi mări, şi pretutindeni a pus semnele de biruinţă ale vitejiei sale, care pururea se

lupta cu foamea şi cu setea, cu goliciunea şi cu frigul, care murise lumii şi se făcuse cetăţean al cerului, acest înfocat iubitor de Hristos, care covârşea focul cu fierbinţeala, fierul cu vârtoşimea şi diamantul cu tăria, el nu se ruşina a spune despre o femeie: „că ajutătoare a fost multora, şi mie însumi”. Şi el nu numai zice acesta, o şi scrie, pentru ca toate neamurile următoare să o ştie. Vedeţi, ea era o femeie, dar sexul ei n-a fost pentru dânsa o piedică spre a ajunge la fapta bună cea înaltă şi la slava cea mare a bunătăţii. Însă întru ce a dat ea ajutor Apostolului? După cât se pare, ***ea l-a scăpat dintr-o primejdie, sau l-a îngrijit în închisoare, în lanţuri l-a mângâiat, şi i-a dat cele trebuincioase ale vieţii, sau a descoperit pânditurile vrăjmaşilor lui şi pe sine însăşi s-a expus la primejdie de moarte, pentru a scăpa pe acest bărbat sfânt şi a-l scoate din necazurile sale.***

În aceeaşi epistolă către Romani laudă Pavel încă pe Priscila şi pe Akila (Rom. XVI, 3). Cine erau aceşti oameni? Ei erau ţesători de corturi şi trăiau într-o casă de lucru. Dar nici manufactura lor, nici sărăcia lor nu erau pentru Apostol respingătoare, el i-a ales pe dânşii mai mult decât pe toţi alţii din întreaga cetate Corint, ca să aibă locuinţa sa la dânşii (Fapt. XVIII, 2,3). Însă pentru ce şi de ce? Nu pentru că casa lor avea statuie frumoasă, cămări preţioase, podele împodobite cu lux, sau acoperăminte înfrumuseţate cu aur, şi încă nu pentru mulţimea slujitorilor şi slujitoarelor; ci ***pentru că în casa acestor oameni se găsea fapta cea bună şi cucernicia, pentru că amândoi purtau o meserie cinstită, împodobeau casa lor cu cucernicia, pe nimeni nu înşelau nici nu amăgeau, ci cu lucrul mâinilor îşi agoniseau întreţinerea cea neapărată.*** De aceea a socotit Pavel casa aceasta cu deosebire cuviincioasă, a fi gazda sa. ***„Ei pentru sufletul meu, zice el, grumajii lor, şi-au supus”*** (Rom. XVI, 4).

Vezi tu, că nici lucrarea cu mâinile, nici sărăcia, nici starea şi sexul nu poate să fie o piedică pe calea faptei celei bune?

Vezi tu aici o pereche ospitalieră, care dă Apostolului nu numai masa ei, ci şi propria sa viaţă? Negreşit ei nu au fost într-adevăr schingiuiţi, însă au cutezat şi au făcut totul, au fost mucenici în viaţă, şi încă au fost de multe ori mucenici, fiindcă totdeauna erau gata, a-şi jertfi viaţa pentru Pavel.

Apostolul nu zice: „Ei au cheltuit, bani pentru mine şi mi-au deschis casa lor”, ci pomeneşte ceea ce era mai mare, adică primejdia morţii, şi zice: „ei şi-au supus grumazii lor pentru sufletul meu”.

Să audă aceasta bogaţii din zilele noastre, care abia voiesc a da un ban confraţilor celor credincioşi ai lor. Aceia au oferit sângele lor şi au riscat viaţa lor, ca să scape pe Apostol şi să-i slujească, însă aceştia de acum adeseori nu

voiesc să ajute pe cei nevoiaşi nici cu cea mai mică parte din averea lor. Priscila şi Akila au jertfit averea, trupul şi viaţa.

Vezi tu ce tărie poate avea o femeie, şi vezi, cât de înalt şi mare poate să fie un bărbat, măcar că trăieşte din lucrul mâinilor şi în sărăcie?

Să râvnim şi noi acestora, ca să fim asemenea lor. Să socotim de mic preţ cele de faţă şi pământeşti, şi pe toate să le dăm la o parte, când Dumnezeu aşa voieşte, ca să ne putem face părtaşi bunurilor celor viitoare şi veşnice, pe care ni le va da harul şi iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, prin care şi cu care Tatălui, împreună cu Sfântul Duh se cuvine cinstea, acum şi în vecii vecilor!

Amin.

din "Predici la duminici şi sărbători"

Sfântul Ioan Gură de Aur - Pilda celor poftiţi la Cină - Cum vom răspunde chemării la nunta Fiului de Împărat?

Cu siguranţă, fiecare dintre noi a fost adunat de Dumnezeu de la răspântiile vieţilor noastre, chiar dacă eram betegi la suflet. Să nu ne mândrim, căci chemarea este har al Domnului, ci, ruşinându-ne de bunătatea Celui ce ne-a chemat, să ne curăţim haina sufletului prin viaţa şi faptele noastre, după cum ne îndeamnă Sfântul Ioan Gură de Aur.

“Ai văzut câtă deosebire este între fiu şi slugi şi în pilda de mai înainte şi în pilda aceasta? Ai văzut cât de mult se aseamănă aceste două pilde, dar şi cât de mult se deosebesc? Şi pilda aceasta ca şi cealaltă arată îndelunga răbdare a lui Dumnezeu, marea Lui purtare de grijă şi nerecunoştinţa iudeilor. Dar are ceva mai mult decât cealaltă. Vesteşte mai dinainte şi căderea iudeilor şi chemarea neamurilor; în afară de aceasta mai arată câtă nevoie este de o viaţă virtuoasă şi cât de mare e pedeapsa celor ce n-au grijă de purtarea lor.

Şi este bine că pilda aceasta vine după cealaltă. Pentru că în pilda de mai înainte Hristos a spus: ***„Şi se va da neamului care va face roadele ei”*** (Matei 22, 1-4), în pilda aceasta arată şi cărui neam se va da via; şi nu numai aceasta, ci arată iarăşi şi negrăita purtare de grijă de iudei. În cealaltă pildă se părea că numai înainte de răstignire îi cheamă pe iudei; în pilda aceasta Se sileşte să-i cheme chiar după ce iudeii L-au ucis pe Domnul. Când trebuia să le dea pedeapsa aceea prea cumplită, atunci îi cheamă la nuntă şi-i cinsteşte cu cea mai înaltă cinste. În pilda cealaltă n-a chemat întâi neamurile, ci pe iudei, în pilda aceasta la fel.

Dar după cum în pilda cealaltă atunci a dat altora via când iudeii n-au vrut să-L primească, ci chiar L-au ucis când a venit la ei, tot aşa şi în pilda aceasta, atunci a chemat pe alţii la nuntă când iudeii n-au vrut să vină. Poate fi, oare, o

nerecunoştinţă mai mare ca a lor? Să fie chemaţi la nuntă şi să nu vină! Cine n-ar vrea să vină la nuntă, la nunta unui împărat, a unui împărat care face nuntă fiului său?

Poate că cineva m-ar întreba:
- Pentru ce Hristos a vorbit aici de nuntă?
- ***Ca să cunoşti câtă grijă are Dumnezeu de noi, cât de mult ne doreşte; ca să cunoşti câtă strălucire au cele din împărăţia Sa; că acolo nimic nu-i trist, nimic dureros, ci toate sunt pline de bucurie duhovnicească.*** De aceea şi Ioan Botezătorul îl numeşte pe Hristos Mire; de aceea şi Pavel spune: ***„Că v-am logodit unui singur bărbat*** (II Cor. 11, 2)"; şi iarăşi: ***„Taina aceasta mare este; iar eu zic în Hristos şi în Biserică*** (Efes. 5, 32)".

- Dar pentru ce spune că mireasa nu-i logodită cu Tatăl, ci cu Fiul?
- Pentru că mireasa care-i logodită cu Fiul este logodită şi cu Tatăl. Scriptura nu face deosebire; grăieşte când într-un fel când în altul, pentru că Tatăl şi Fiul sunt de aceeaşi fiinţă.

În pilda aceasta Hristos a vorbit şi de învierea Sa. Pentru că mai înainte vorbise de moartea Sa, arată că după moartea Sa este nunta şi atunci este Mire. Dar nici aşa iudeii n-au ajuns mai buni, nici mai blânzi. Poate fi, oare, o răutate mai mare?

Aceasta este a treia acuzaţie adusă iudeilor. Prima acuzaţie, că au omorât pe profeţi; a doua, că au omorât pe Fiul; a treia, că n-au venit la nuntă cu toate că au fost poftiţi la nuntă chiar de Cel ucis, de Cel pe Care ei îl uciseseră, ci au născocit o mulţime de scuze: că şi-au cumpărat pereche de boi, că şi-au luat ţarine, că s-au însurat. ***Deşi scuzele lor par întemeiate, totuşi noi învăţăm de aici un lucru: Oricât de grabnice şi de necesare ar fi treburile noastre, să nu le punem niciodată mai presus de cele duhovniceşti.***

Împăratul nu i-a poftit la nuntă în ziua nunţii, ci cu mult înainte de nuntă. Că se spune în pildă: „Spuneţi celor chemaţi!"; şi iarăşi: „Chemaţi pe cei poftiţi". Aceasta le măreşte şi mai mult vina.

- Dar când şi prin cine au fost chemaţi?
- Prin toţi profeţii, apoi prin Ioan Botezătorul – Ioan îi trimitea pe toţi iudeii la Hristos, spunându-le: ***„Acela trebuie să crească, iar eu să mă micşorez*** (Ioan 3, 20)", – şi prin Fiul: ***„Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni"*** (Matei 11, 28) ; şi: ***„De înseteză cineva, să vină la Mine şi să bea*** (Ioan 7, 37)". I-a chemat nu numai cu cuvântul, ci şi cu fapta; iar după înălţarea Sa la cer, prin Petru şi prin ceilalţi apostoli. Pavel spune: ***„Cel ce a lucrat prin Petru la chemarea celor tăiaţi împrejur, Acela a lucrat şi prin mine la***

chemarea neamurilor” (Gal. 2, 8). Pentru că iudeii, când L-au văzut pe Fiul, s-au mâniat şi L-au omorât (Matei 21, 38-39), de aceea Dumnezeu îi cheamă din nou prin slugile Sale. Şi la ce-i cheamă, oare? La osteneli, la oboseli, la sudori? Nu! La veselie! Le spusese: „Juncii mei şi cele îngrăşate ale mele s-au junghiat”. Uită-te cât de bogat este ospăţul! Cât de mare e dărnicia! Şi nici aceasta nu i-a făcut să se ruşineze, ci, cu cât era mai îndelung răbdător, cu atât se împietreau mai mult la inimă! N-au venit, nu pentru că erau ocupaţi, ci pentru că s-au trândăvit.

- Dar atunci pentru ce unii din cei poftiţi la nuntă spun că s-au căsătorit, iar alţii că şi-au cumpărat perechi de boi? Acestea-s doar treburi!
- Nu-s deloc treburi. Când ne cheamă treburile cele duhovniceşti nici o treabă nu este de neapărată trebuinţă.

După părerea mea cei poftiţi la nuntă s-au folosit de aceste scuze să-şi acopere lenevia lor. Grozăvia nu-i numai aceea că n-au venit la nuntă, ci alta, cu mult mai grozavă şi mai nebunească, că au bătut, au ocărit şi au omorât slugile. Cei poftiţi la nuntă sunt mai răi decât lucrătorii viei. Slugile din pilda de mai înainte veniseră să ceară venitul şi roadele viei şi au fost ucise; slugile din pilda aceasta au venit să-i cheme la nunta Celui ucis de ei şi au fost ucise şi ele. Poate fi, oare, o nebunie mai mare? Mustrarea aceasta le-o face şi Pavel, zicând: ***„Care şi pe Domnul L-au ucis şi pe profeţii lor şi ne-au prigonit şi pe noi*** (I Tes. 2, 15)”.

Apoi, ca nu cumva cei poftiţi la nuntă să spună: „Nu venim la nunta Ta, pentru că Tu eşti împotriva lui Dumnezeu”, ascultă cum îi poftesc vornicii: „Tatăl face nuntă! El vă pofteşte!”

- Ce s-a întâmplat după aceasta?
- Pentru că n-au vrut să vină, ba dimpotrivă au mai şi ucis pe cei trimişi la ei, împăratul le-a ars oraşele, a trimis oşti şi i-a ucis.

Hristos a spus acestea ca să vestească mai dinainte cele ce aveau să se întâmple sub Vespasian şi Tit, pentru că, necrezând în El, au mâniat pe Tatăl; Tatăl îi pedepseşte. Distrugerea Ierusalimului n-a avut loc îndată după omorârea lui Hristos, ci după patruzeci de ani, ca să arate îndelunga Lui răbdare; după ce au ucis pe Ştefan, după ce au omorât pe Iacov, după ce şi-au bătut joc de apostoli. Ai văzut cum s-au adeverit cuvintele lui Hristos? Ai văzut cât de degrabă? S-au împlinit încă pe când trăia Ioan Evanghelistul, pe când trăiau mulţi din cei care au fost împreună cu Hristos. Au fost martori ai celor întâmplate cei care L-au auzit pe Hristos rostind aceste cuvinte.
Dar uită-te la nespusa purtare de grijă a lui Dumnezeu faţă de iudei! A sădit vie, a înzestrat-o cu tot ce-i trebuia, a desăvârşit-o. Când i-au ucis slugile, a trimis alte slugi; când le-au ucis şi pe acelea, a trimis pe Fiul Său; după ce şi Fiul a fost

ucis, Tatăl îi cheamă la nuntă; dar n-au voit să vină; apoi a trimis alte slugi; dar ei le-au ucis şi pe acelea. Şi numai atunci îi ucide şi pe ei, când nu li se mai putea vindeca boala. Că boala lor era de nevindecat se vede de acolo că ei n-au crezut, în timp ce desfrânatele şi vameşii au crezut. Deci iudeii sunt osândiţi nu numai pentru că au săvârşit acele nelegiuiri, ci şi pentru că alţii au putut săvârşi fapte bune.

Iar dacă cineva ar spune că neamurile au fost chemate îndată după înviere, nu după ce au fost biciuiţi apostolii, după ce au suferit multe de la iudei – că după înviere le-a spus lor Hristos: ***„Mergeţi, învăţaţi toate neamurile*** (Matei 28, 19)" -, voi răspunde că şi înainte de răstignire şi după răstignire pe iudei i-a chemat întâi. Înainte de răstignire Hristos spune ucenicilor Săi: ***„Mergeţi la oile cele pierdute ale casei lui Israil*** (Matei 10, 6)"; după răstignire iarăşi nu i-a oprit pe apostoli să-i cheme pe iudei, ci chiar le-a poruncit,deşi le spusese: „Învăţaţi toate neamurile", pentru că atunci când S-a înălţat la cer le-a spus ca pe iudei să-i cheme întâi: ***„Veţi lua putere, venind Sfântul Duh peste voi, şi-Mi veţi fi Mie martori în Ierusalim şi în toată ludeea până la marginile pământului*** (Fapte 1, 8)" ; iar Pavel spune: ***„Cel Ce a lucrat prin Petru la chemarea celor tăiaţi împrejur, Acela a lucrat şi prin mine la chemarea neamurilor*** (Gal. 2, 8)". De aceea apostolii s-au îndreptat mai întâi spre iudei, stând multă vreme în Ierusalim; apoi, fiind alungaţi, s-au împrăştiat printre neamuri.

Tu uită-te şi aici la bunătatea lui Dumnezeu! A spus: ***„Pe câţi îi veţi afla, chemaţi-i la nuntă!"***. Mai înainte, după cum am spus, apostolii, trăind mai mult în Iudeea, au propovăduit şi iudeilor şi neamurilor. Dar pentru că iudeii continuau să uneltească împotriva apostolilor, ascultă-l pe Pavel cum interpretează pilda aceasta! Pavel grăieşte aşa: ***„Vouă trebuia să se grăiască întâi cuvântul lui Dumnezeu; dar pentru că v-aţi judecat nevrednici pe voi înşivă, iată ne întoarcem la neamuri*** (Fapte 13, 46)". De aceea a spus şi Hristos: ***„Nunta este gata, dar cei poftiţi n-au fost vrednici".*** Ştia şi mai dinainte că iudeii nu vor fi vrednici; dar a trimis să-i cheme, ca să nu le rămână nici o scuză neruşinată de împotrivire; deşi ştia ce au să facă iudeii, totuşi a trimis şi a venit la ei mai întâi, ca lor să le închidă gura, iar pe noi să ne înveţe să plinim toate, chiar dacă n-ar avea nimeni de câştigat de pe urma muncii noastre.

Dar pentru că iudeii n-au fost vrednici, de aceea Hristos a spus: ***„Duceţi-vă la râspântiile drumurilor şi pe câţi veţi afla, chemaţi-i; pe oricine aţi întâlni, pe cei lepădaţi".*** Că doar spusese în nenumărate rânduri: ***„Desfrânatele şi vameşii vor moşteni Împărăţia Cerurilor*** (Matei 21, 31)"; şi: ***„Cei dintâi vor fi pe urmă şi cei de pe urmă, întâi*** (Matei 19, 30)". A arătat că pe bună dreptate se face aceasta. Ceea ce-i ustura mai mult decât toate pe iudei şi ceea ce-i rodea mai

cumplit decât distrugerea Ierusalimului era că vedeau neamurile intrând în drepturile lor şi în drepturi mai mari decât ale lor.

Apoi, ca să nu creadă neamurile că se pot mântui numai prin credinţă, Hristos le vorbeşte şi de osânda faptelor rele; celor care n-au crezut încă le spune să se apropie cu credinţă, iar celor care au crezut le spune să se îngrijească de viaţa şi de faptele lor. ***Viaţa şi fapta sunt haină de nuntă; chemarea este har al lui Dumnezeu.***

- Dar pentru ce-i mai cercetează cu atenţie pe cei poftiţi la nuntă?
- Pentru că chemarea şi curăţirea sunt un har al lui Dumnezeu; dar a rămâne chemat şi curat îmbrăcat atârnă de râvna celor care au fost chemaţi. Chemarea nu se datorește vredniciei omului, ci harului. Ar trebui, dar, să răsplătim lui Dumnezeu pentru harul ce ni l-a dat şi să nu arătăm atâta răutate, după ce ne-a cinstit.

-Dar eu, mi s-ar putea spune, nu m-am bucurat de atâtea bunătăţi ca iudeii.

-Te-ai bucurat de bunătăţi mult mai mari. Ai primit, dintr-o dată, fără să fii vrednic, bunătăţile pe care poporul iudeu le-a primit în decursul întregii lui istorii. De aceea şi Pavel spune: ***„neamurile să slăvească pe Dumnezeu pentru milă*** (Rom. 15, 9)”. Ai luat ce li se cuvenea lor. De aceea şi pedeapsa e mai mare pentru ei, că n-au împlinit poruncile lui Dumnezeu.

După cum cei poftiţi la nuntă au ocărit pe împărat pentru că n-au venit, tot aşa şi tu îl ocărăşti dacă, după ce ai fost chemat, te aşezi la ospăţul Lui de nuntă cu o viaţă stricată. ***A te duce la nuntă cu haine murdare, aceasta înseamnă: a pleca de pe lumea aceasta având o viaţă necurată. De aceea şi tăcea cel ce intrase la nuntă fără haină de nuntă.*** Vezi că deşi păcatul lui sărea în ochi, totuşi Dumnezeu nu-l pedepseşte înainte de a-şi fi rostit însuşi păcătosul pedeapsa? Că s-a osândit singur prin aceea că n-a avut ce să răspundă; şi astfel este dat chinurilor celor groaznice. Când auzi că a poruncit să-l arunce în întunericul cel mai din afară, nu socoti că numai aceasta îi este pedeapsa, că l-a trimis doar acolo în locul acela întunecos, ci şi acolo unde-i plângerea şi scrâşnirea dinţilor. Iar prin plângerea şi scrâşnirea dinţilor arată că chinurile acelea sunt cu neputinţă de îndurat.

Auziţi voi toţi câţi vă împărtăşiţi cu sfintele taine, câţi aţi venit la ospăţul cel de nuntă şi aveţi sufletul îmbrăcat cu fapte murdare! Auziţi de unde aţi fost chemaţi? De la răspântiile drumurilor! Ce sunteţi? Nişte ologi, nişte betegi la suflet, ceea ce-i cu mult mai cumplit decât betejiciunea trupului. Ruşinează-te de bunătatea Celui Ce te-a chemat! Nimeni să nu rămână aici cu haine murdare, ci să-şi cureţe haina sufletului. Auziţi, femei! Auziţi, bărbaţi!

Nu avem nevoie de hainele acestea ţesute cu aur, care ne împodobesc trupul, ci de hainele acelea ce ne împodobesc sufletul. Atâta vreme cât ne împodobim trupul e greu să ne împodobim sufletul. Nu e cu putinţă ca în acelaşi timp să ne împodobim şi sufletul şi trupul. Nu e cu putinţă ca în acelaşi timp să slujim şi lui mamona şi să ascultăm şi de Hristos aşa cum trebuie! Să aruncăm deci de pe noi această cumplită tiranie. N-ai îndura cu linişte să vezi pe unul că îţi împodobeşte casa atârnându-i perdele de aur, dar pe tine te lasă să stai gol în zdrenţe. Şi iată, acum aceasta o faci tu cu tine însuţi. Îţi împodobeşti casa sufletului tău, adică trupul, cu fel de fel de stofe, iar sufletul îl laşi să stea îmbrăcat în zdrenţe. Nu ştii că trebuie să împodobeşti mai mult pe împărat decât pe ostaş? Pentru împodobirea ostaşului se fac stofe de in; pentru împărat, purpură şi coroană. Tot aşa şi tu. Îmbracă-ţi trupul cu o îmbrăcăminte mai proastă, dar sufletul îmbracă-ţi-l cu purpură. Pune-i coroana şi aşază-l într-o trăsură înaltă şi strălucitoare. Acum însă tu faci cu totul dimpotrivă. Împodobeşti ostaşul, trupul, cu fel de fel de podoabe, dar pe împărat, sufletul, îl laşi să se târâie legat în urma patimilor celor păcătoase. Nu te gândeşti, oare, că ai fost chemat la nuntă, şi la nunta lui Dumnezeu? Nu te gândeşti, oare, că în aceste săli de ospăţ sufletul poftit la nuntă trebuie să intre îmbrăcat cu haine brodate cu aur?

Vrei să-ţi arăt oameni îmbrăcaţi aşa, oameni care au haină de nuntă? Amintiţi-vă de sfinţii aceia despre care v-am vorbit înainte, care se îmbracă cu haine de păr, care locuiesc pustia. Aceştia sunt mai ales aceia care au haină de nuntă. Se va vedea aceasta din cele ce voi spune: Oricât de multă porfiră le-ai da lor, nu o vor primi. După cum un împărat s-ar îngreţoşa de hainele peticite ale unui sărac, dacă i s-ar porunci să le îmbrace, tot aşa şi monahii aceia se îngreţoşează de purpură. Scârbirea nu le vine din altă parte, ci de acolo că-şi cunosc frumuseţea îmbrăcămintei lor. De aceea dispreţuiesc ca pe o pânză de păianjen mantia de purpură. Îmbrăcămintea lor de sac i-a învăţat aceasta. ***Deşi se îmbracă în sac, sunt cu mult mai presus, cu mult mai strălucitori decât împăraţii. De-ai putea deschide porţile minţii lor, de-ai putea să le vezi sufletul şi toată podoaba dinăuntru, ai cădea cu faţa la pământ, că ţi-ar lua ochii strălucirea frumuseţii lor interioare, lumina hainelor lor şi străfulgerarea conştiinţei lor.***

Aş putea vorbi şi de alţi bărbaţi mari şi minunaţi din vechime; dar pentru că pe oamenii care nu se pot înălţa la cele spirituale îi conving mai repede exemplele din faţa ochilor lor, de aceea vă trimit la locuinţele acestor monahi. Pe feţele lor nu veţi zări tristeţea, pentru că, zidindu-şi colibele lor în ceruri, sălăşluiesc departe de necazurile şi scârbele din lume; duc război împotriva diavolului şi, ca şi cum ar dansa, aşa se războiesc cu el. De aceea, pentru că duc război, şi-au făcut colibe şi au fugit de oraşe, de pieţe, de case.

Ostaşul de pe câmpul de luptă nu poate să locuiască în casă, ci îşi face un sălaş vremelnic şi aşa locuieşte, pentru că are să plece îndată de acolo. Aşa locuiesc toţi monahii aceia; cu totul altfel decât noi; că noi nu trăim ca şi cum am trăi într-o tabără de luptă, ci ca şi cum am trăi într-un oraş paşnic. Cine pune, oare, într-o tabără de luptă temelii? Cine zideşte, oare, casă pe care are s-o părăsească puţin mai târziu? Nimeni! Dimpotrivă, dacă ar încerca cineva să facă aşa ceva ar fi ucis ca trădător. Cine cumpără într-o tabără de luptă hectare de pământ? Cine încheie afaceri? Nimeni! Şi pe bună dreptate. „Ai venit ca să lupţi, i se poate spune, nu să faci negoţ! Pentru ce te osteneşti într-un loc pe care-l vei părăsi peste câtăva vreme? Fă aceasta când ne vom întoarce în ţară!"

Aceste cuvinte ţi le spun şi eu acum: Fă aceasta când ne vom duce în cetatea cea de sus. Dar, mai bine spus, acolo nu trebuie să te osteneşti; împăratul cel ceresc va face totul pentru tine. Aici pe pământ e de ajuns să ai numai o groapă şi să o întăreşti; de locuinţă nici nu-i nevoie. Ai auzit ce viaţă duc sciţii! Trăiesc tot timpul în căruţă. Ai auzit ce viaţă duc popoarele nomade!

Aşa ar trebui să trăiască creştinii. Să trăiască întocmai ca nişte călători pe pământ, războindu-se cu diavolul, dezlegând pe cei ţinuţi robi de el; să se scape de toate grijile lumeşti. Pentru ce-ţi faci casă, omule? Ca să te legi şi cu mai multe lanţuri? Pentru ce ascunzi aurul în pământ? Ca să chemi pe vrăjmaş împotriva ta? Pentru ce te împrejmuieşti cu ziduri? Ca să-ţi faci închisoare? Dar, dacă ţi se par a fi grele acestea, să mergem la colibele sfinţilor acelora, ca să vedem cu fapta cât sunt de uşoare toate. Ei îşi fac colibe. Dacă trebuie să le părăsească, le părăsesc cum părăsesc ostaşii taberele când se termină războiul. Aşa trăiesc sfinţii aceştia! Dar, mai bine spus, tabăra lor e cu mult mai plăcută. Că e mai plăcut să vezi o pustie plină de colibele monahilor, decât să vezi o tabără în care ostaşii întind corturi, înfig suliţe, atîrnă de vârful suliţelor fâşii de pânză de culoare galbenă, decât să vezi mulţime de oameni cu coifuri de aramă pe cap, cu piepturile strălucind de scuturi, înfăşuraţi numai în fier, decât să vezi un cort împărătesc făcut în grabă, o câmpie întreagă acoperită de lume care mănâncă şi cântă. Nu e atât de plăcută priveliştea aceasta ca cealaltă, de care-ţi vorbesc acum.

Dacă ne-am duce în pustie ca să vedem corturile acestor ostaşi ai lui Hristos, nu vom vedea corturi întinse, nici vârfuri de suliţe, nici cort împărătesc făcut din stofe de aur, ci vom vedea că pustia în care locuiesc aceşti ostaşi ai lui Hristos este tot atât de minunată şi frumoasă ca şi un pământ pe care ai întinde frumuseţea multor ceruri. Că locuinţele lor nu sunt mai prejos de ceruri; îngerii şi Stăpânul îngerilor se pogoară la ei. Dacă au venit la Avraam, la un om care avea soţie şi hrănea copii, pentru că era primitor de străini, cu atât mai mult vin aici şi dănţuiesc cu ei dansul cel cu cuviinţă, pentru că găsesc la ei cu mult mai multă virtute, pentru că găsesc oameni care s-au lepădat de trup, care

dispreţuiesc trupul, deşi sunt în trup. ***La masa lor lăcomia nu-şi găseşte loc; masa lor e plină de filozofie; nu curg pâraie de sânge, nu se taie carne, nu se aude de dureri de cap de pe urma băuturii, nu se văd mâncăruri drese; nu simţi mirosuri de carne friptă, nici fum înecăcios; nu se văd alergături, zgomote, tulburări şi strigăte supărătoare; pe masa lor, pâine şi apă; apa, din izvor curat; pâinea, din munca mâinilor lor; iar dacă vor să mănânce ceva deosebit, mănâncă fructe; mai mare e plăcerea la mesele lor decât la mesele împăraţilor; la mesele lor nu te temi şi nu îţi este frică de nimeni; nu te ţine de rău boierul, nu te mânie soţia, nu te supără copilul, nu se râde în gura mare, nu te îngâmfă mulţimea linguşitorilor; masa aceea e lipsită de o astfel de tulburare; e masă de îngeri; sub ei au numai iarbă, aşa cum a avut Hristos în pustie când a hrănit mulţimile. Mulţi nu-şi fac nici acoperiş, ci în loc de acoperiş au cerul; în loc de lumina opaiţului au luna; n-au nevoie nici de ulei, nici de opaiţ, că luna le dă de sus o lumină vrednică de ei.***

Când îngerii din cer privesc la masa lor, îngerilor le place şi se veselesc. Dacă îngerii se bucură de un păcătos care se pocăieşte, cum nu se vor bucura de atâţia drepţi care trăiesc ca ei? La ei nu-i nici stăpân, nici rob; toţi sunt robi, toţi sunt stăpâni. Să nu socoteşti o enigmă cuvintele mele; sunt robi unii altora, stăpâni unii altora. Cu lăsarea serii nu se lasă şi în sufletul lor tristeţea, aşa cum li se întâmplă multor oameni care se gândesc la grijile pricinuite de necazurile zilnice. După cină nu-i cuprinde teama de tâlhari, nu încuie uşile, nu trag zăvoarele, nici nu se tem de altele de care se tem oamenii: să stingă cu grijă luminile şi focurile, ca nu cumva o scânteie să le aprindă casa. Convorbirile lor sunt la fel de liniştite şi de potolite. ***Nu vorbesc ca noi de lucruri care nu-i privesc. Nu spun: „Cutare a ajuns mare dregător; cutare şi-a pierdut slujba; cutare a murit; cutare a dobândit o moştenire” şi altele de acest fel. Nu! Ei vorbesc totdeauna de cele viitoare şi filozofează.*** Şi, ca şi cum ar locui în altă lume, ca şi cum s-ar fi mutat în cer, ca şi cum ar trăi acolo, aşa vorbesc despre toate cele de acolo, despre sânurile lui Avraam, despre cununile sfinţilor, despre vieţuirea împreună cu Hristos; despre cele din lumea aceasta nici pomenire, nici cuvânt; ci, după cum pe noi nu ne interesează ce fac furnicile în muşuroaiele lor, tot aşa nici pe ei nu-i interesează ce facem noi, ci-i interesează împăratul cel de sus, războiul ce-l au de dus, uneltirile diavolului, faptele mari pe care sfinţii le-au săvârşit.

În ce ne deosebim noi de furnici când ne comparăm cu ei? După cum acelea se îngrijesc de trupurile lor, tot aşa şi noi. Şi de-am face numai atâta! Dar noi facem lucruri cu mult mai rele, că nu ne îngrijim numai de cele de neapărată trebuinţă, ca furnicile, ci şi de cele de prisos. Că furnicile trăiesc din câştigul cinstit al muncii lor; noi, din răpiri; şi nici cu furnicile nu ne asemănăm, ci cu leii şi leoparzii; dar, mai bine spus, suntem mai răi decât aceste fiare. Fiarelor acestora natura le-a dat să se hrănească aşa; pe când pe noi, oamenii, Dumnezeu

ne-a cinstit cu raţiune şi egali, dar am ajuns mai răi decât fiarele. Suntem deci mai răi decât animalele necuvântătoare; monahii aceia sunt însă egali cu îngerii, străini de toate cele de aici şi trecători pe acest pământ. ***Se deosebesc cu totul de noi şi în îmbrăcăminte şi în hrană şi în casă şi în încălţăminte şi în grai. Dacă i-ar auzi cineva pe ei vorbind şi ne-ar auzi şi pe noi, şi-ar da bine seama că ei sunt cetăţeni ai cerului, iar noi, nici măcar vrednici de pământ.*** De aceea, când un mare dregător se duce la ei, atunci mai cu seamă iese la iveală toată deşertăciunea lumii. Dregătorul acela, care se crede grozav de mare cu slujba lui, acolo între monahi stă şi el pe un pat de iarbă sau pe o pernă ponosită alături de un monah care munceşte cu palmele pământul, alături de un om care nu cunoaşte nimic din cele din lume. Acolo nimeni nu-l linguşeşte, nimeni nu-l laudă. I se întâmplă acelaşi lucru şi lui ca şi unuia care s-ar duce la un giuvaergiu sau într-o grădină de trandafiri; şi după cum acesta primeşte ceva din strălucirea aurului şi a trandafirilor, tot aşa şi dregătorul rămâne cu ceva de pe urma strălucirii vieţii monahilor acelora: scapă de îngâmfarea lui de mai înainte. Şi după cum un om mic de statură, dacă se suie pe un loc înalt, pare şi el mai înalt, tot aşa şi oamenii care vin să vadă sufletele înalte ale acestor vieţuitori, par şi ei înalţi atâta vreme cât rămân acolo; dar când pleacă dintre ei ajung iarăşi mici, că s-au pogorât de pe înălţimea aceea.

Printre monahi nu-i nimic nici împăratul, nici prefectul; ci, după cum râdem când vedem pe copii că o fac pe împăraţii sau prefecţii, tot aşa şi monahii dispreţuiesc îngâmfarea celor care sperie pe cei din lume. Şi se vede lucrul acesta din aceasta: dacă li s-ar da monahilor acestora în deplină siguranţă tronul împărătesc, nu l-ar primi; l-ar primi însă dacă n-ar năzui după ceva mai măreţ decât un tron împărătesc, dacă n-ar socoti trecător tronul împărătesc.

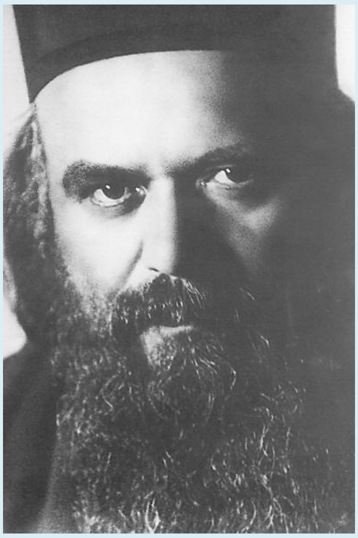
Ce dar? Nu vom trece odată de la viaţa aceasta a noastră nefericită la viaţa fericită a acestor monahi? Nu ne vom duce la aceşti îngeri? Nu vom lua şi noi haine curate, ca să prăznuim la nunta Fiului de împărat? Pentru ce stăm şi cerşim? Pentru ce stăm într-o stare mai rea decât cerşetorii de la răscrucile drumurilor? Dar, mai bine spus, într-o stare mai rea şi decât cerşetorii şi decât cei mai ticăloşi decât ei. Da, cei ce se îmbogăţesc din munca şi averile altora sunt într-o stare mai rea decât cerşetorii. Că e mai bine să cerşeşti decât să jefuieşti. Cerşitul se iartă; jefuitul se osândeşte. Cerşitul nu supără pe Dumnezeu; jefuitul supără şi pe oameni şi pe Dumnezeu. De pe urma jafului suferi numai osteneli şi de multe ori alţii se bucură de ostenelile tale.

Cunoscând, dar, toate acestea, să îndepărtăm din sufletul nostru toată lăcomia; să ne lăcomim după bunurile cele de sus răpind, cu toată râvna, Împărăţia Cerurilor. Nu poate, nu poate să intre în Împărăţia Cerurilor cel care se trândăveşte. Facă Dumnezeu ca noi toţi să ajungem râvnitori şi cu mintea trează, ca să dobândim Împărăţia Cerurilor, cu harul şi cu iubirea de

oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia slava şi puterea în vecii vecilor, Amin.”

(sursa: Sfântul Ioan Gură de Aur,
Omilii la Matei , Ed. Institutului Biblic.)

Sfântul Nicolae Velimirovici - Duminica a 28-a după Rusalii – Pilda celor poftiţi la cină

Dumnezeu vrea să credem în El mai mult decât în oricine altcineva sau decât în orice altceva pe lume. Dumnezeu vrea ca omul să nădăjduiască în El mai mult decât în oricine altcineva sau decât în orice altceva pe lume. Mai mult: Dumnezeu vrea ca omul să se ţină de El şi numai de El, ca omul să fie, prin dragostea ce izvorăşte din aceasta, una cu toată zidirea Lui.

Aceasta este unirea omului cu Dumnezeu, aceasta este nuntirea inimii cu Hristos. Tot restul este adulter şi desfrâu. Numai această strânsă unire a inimii cu Hristos, înfăţişată nouă cel mai limpede în chipul nunţii pământeşti, poate face sufletul bogat şi roditor. Din orice altă legătură a sufletului nasc spini şi bălării, sterp rămânând sufletul faţă de orice fel de bine. Dacă nu-i cunoscut lucrul acesta – şi nu are cum să fie cunoscut – oamenilor dinafara razei Bisericii lui Hristos, trebuie negreşit să fie cunoscut creştinilor, şi mai ales creştinilor cu dreaptă credinţă. E în duhul nostru, e în predania noastră a înţelege adâncimea, înălţimea şi lărgimea dezvăluirii primite prin Domnul nostru Iisus Hristos; a înţelege veşnicia mai drept decât o înţeleg popoarele Răsăritului, şi timpul mai drept decât îl înţeleg popoarele Apusului.

Cu orice s-ar nunti sufletul, fie fiinţă vie sau lucru mort, fie trup sau veşmânt trupului, fie argint sau aur sau pământuri sau slavă sau patimă pentru orice lucru din lume – podoabe, bucate, băutură, dans, natură sau orice altceva, o asemenea însoţire e nelegiuită şi abate nenorocire veşnică asupra acelui suflet atât în viaţa aceasta cât şi în cea viitoare. Se întâmplă la fel (deşi într-o măsură neasemănat mai mare) ca în legătura nelegitimă dintre bărbat şi femeie, care le aduce durere şi nefericire nu numai lor amândurora, ci şi copiilor care s-ar naşte dintrînşii. Nu se poate ascunde ceea ce Scriptura arată pe faţă: ***că Dumnezeul cel viu este Dumnezeu gelos*** (Ieşire 20,5; Deuteronom 4, 24). Gelozia Lui se îndreaptă

asupra a nimic altceva pe lume decât numai şi numai asupra sufletului omenesc. Dumnezeu vrea ca sufletul să fie întreg al Lui şi numai al Lui, în deplină credincioşie, şi o doreşte aceasta doar spre binele sufletului. El ştie, în deplinătatea înţelepciunii Sale, ceea ce s-ar cuveni să ştim noi toţi după venirea lui Hristos, şi anume că dacă sufletul slăbeşte în credinţa faţă de Ziditorul său şi se lipeşte de altcineva sau altceva din lume, se face până la urmă rob, întunecată umbră deznădăjduită, nefericit chip de plângere şi scrâşnire a dinţilor.

Singura nuntă legiuită a sufletului este dragostea arzătoare de Dumnezeu. Orice altă iubire afară de Dumnezeu sau împotriva lui Dumnezeu este idolatrie. Astfel bunăoară, prin dragostea de trup omul îşi face din trup dumnezeu mincinos, idol; la fel prin dragostea pentru averi sau pentru podoabe îşi face idol din acestea; orice ar iubi omul ajunge să-şi facă idol din ceea ce iubeşte. Atunci el îndreaptă dragostea care este numai şi numai a lui Dumnezeu asupra a ceva mai prejos şi mai puţin vrednic de a fi iubit decât Dumnezeu. Ori în ce ar crede şi ar nădăjdui omul mai mult decât în Dumnezeu, orice ar iubi omul mai mult decât pe Dumnezeu, lucrul acela ia locul lui Dumnezeu şi ajunge să-i fie acelui om idol, dumnezeu mincinos al unui suflet mincinos. Profeţii numesc toată închinarea la idoli desfrânare şi spurcăciune (Ieremia 3,1; Iezechiel 23,7).

Mai rău decât toate este că închinătorul la idoli se face una cu idolii săi. În dragoste omul se pierde cu timpul în lucrul iubit. ***Ceea ce iubeşte omul mai mult, lucrul la care se gândeşte mereu, pe care şi-l doreşte, ajunge cu vremea să fie miezul fiinţei sale, fie lucrul acela mâncare sau băutură sau argint sau aur sau ţarini sau slavă sau putere.*** Aşa spune Scriptura: ***au umblat după idoli şi au ajuns netrebnici, au umblat după nimic şi au ajuns nimic*** (IV Regi 17, 15). Fireşte că şi desfrânarea între bărbat şi femeie nu se abate de la această lege, fiind tot apostazie, şi încă cea mai făţişă, şi pierzarea sinelui pentru nimic.

Cât de bine înfăţişează Apostolul Pavel lucrul acesta, când spune: ***Nu ştiţi că cel ce se alipeşte de desfrânată este un singur trup cu ea?*** (I Corinteni 6, 16). ***Omul se face una cu ceea ce iubeşte: cu Dumnezeu, dacă iubeşte pe Dumnezeu, cu pământul, dacă iubeşte pământul. Prin dragoste se mântuieşte sau se pierde omul. O singură iubire este mântuitoare, si aceea este iubirea de Dumnezeu.*** Orice alta e pierzare. O singură logodnă este după lege, una doar mântuitoare pentru suflet: cea cu Dumnezeu. Orice altă însoţire, neizvorâtoare din aceasta precum raza izvorăşte din soare, este blestem şi damnare.

Evanghelia de astăzi ne zugrăveşte în chipul cel mai limpede taina aceasta preaminunată: cum inima omului se încununează în nunta cu Dumnezeu, ca o mireasă credincioasă şi cum, prin oarba trădare şi necredinţă, cade şi se pierde în întunericul nelegiuit al închinării la idoli.

Împărăţia Cerurilor asemănatu-s-a omului împărat care a făcut nuntă fiului său. La fel ca şi celelalte pilde ale lui Hristos, şi aceasta îmbrăţişează toată istoria omenească de la început până la sfârşit. Învăţaţii îşi dau multă osteneală să scrie tomuri măreţe şi anevoie de înţeles în care caută să explice istoria omenirii; poate că izbutesc câteodată, dar cel mai adesea se prind ca într-o plasă din care caută să scape sfâşiind ţesătura, încâlcind ideile. Hristos însă, în câteva cuvinte ale pildei, spune totul cât se poate de desluşit. ***Niciodată n-a vorbit un om aşa cum vorbeşte acest Om*** (Ioan 7, 46).

Împărăţia Cerurilor nu poate fi cuprinsă în cuvinte; poate fi doar asemănată cu ceva care ne este nouă cunoscut îndeaproape în lumea aceasta. Printre altele, se poate asemăna cu o nuntă. Nunta este prilej de bucurie între oameni; ***Împărăţia Cerurilor e bucurie, aşadar pe bună dreptate poate fi asemănată cu o nuntă.*** Acel împărat este Dumnezeu însuşi, iar fiul său este Hristos. Ioan Botezătorul a dezvăluit că El este Mirele, iar Iisus Domnul a adeverit aceasta (Matei 9, 15). ***Toată istoria, de la izgonirea lui Adam din Rai încoace, este pregătirea inimii pentru nunta cu Fiul lui Dumnezeu.*** ***Venirea lui Hristos în lume a fost adevăratul început al sărbătorii nunţii, iar mai departe răstimpul de la venirea Sa şi până la sfârşitul veacurilor este întreg sărbătorire a acestei nunţi. Venirea lui Hristos în lume este cea mai fericită clipă a omenirii în întregul ei şi a fiecărui suflet în parte.***

Dintre toate neamurile pământului, cel mai fericit ar fi trebuit să fie cel evreiesc la primirea Mirelui Hristos, ca unul ce fusese cel mai deplin pregătit de Dumnezeu ca să-L primească pe Mesia. Naţiei acesteia i se hărăzise bucuria de a fi cea dintâi care să-L întâmpine pe Hristos, cea dintâi care să-L cunoască şi să-L primească, spre a se face mai departe binevestitoare de bucurie şi mântuire tuturor popoarelor pământului. De aceea se şi foloseşte, în originalul Evangheliei, o formă de plural: “a dat serbări de nuntă pentru fiul său”, pentru Mirele aşteptat care a venit la Templul Vechiului Legământ cu Iudeii, şi la fiecare suflet care caută mântuire, bucurie şi viaţă; pentru Mirele care a venit la întreg neamul omenesc, la toate popoarele şi seminţiile lumii. Dar pe cât de mare este iubirea de oameni a lui Dumnezeu, pe atât şi orbirea şi răutatea păcătoşilor, pentru că scris este: ***Intru ale Sale a venit, dar ai Săi nu L-au primit*** (Ioan 1,11). Aşadar, Mirele a venit mai întâi la mireasa pe care şi-o pregătise atâta vreme, cu atâta grijă: la naţia evreie. Ea însă L-a nesocotit, L-a dispreţuit, L-a lepădat.

Mai departe ne spune pilda: ***Şi a trimis pe slugile sale ca să cheme pe cei poftiţi la nuntă, dar ei n-au voit să vină.*** Mai întâi, pregătind ospăţul de nuntă al Fiului Său, Dumnezeu a trimis secole de-a rândul profeţi care să vestească apropierea sărbătorii şi să pregătească pe iudei întru primirea Mirelui Hristos. Aceştia sunt primii slujitori trimişi să adune pe nuntaşi. Iar când a venit în lume

Hristos, a fost trimis ca sol Inaintemergătorul Ioan ca să strige şi să cheme. Dar precum pe vechii prooroci nu-i asculta decât o mână de aleşi, aşa şi acum, puţini au plecat urechea la heraldul din pustie. N-au voit să vină.

Iarăşi a trimis alte slugi, zicând: ***Spuneţi celor chemaţi: Iată, am pregătit ospăţul meu; juncii mei şi cele îngrăşate s-au junghiat şi toate sunt gata. Veniţi la nuntă. Alte slugi sunt apostolii şi cei împreună-lucrători cu dânşii. O vreme cei poftiţi au rămas încă iudeii. Domnul însuşi a spus mai întâi: Nu sunt trimis decât numai către oile cele pierdute ale casei lui Israel*** (Matei 15, 24).

Iar apostolilor, tot aşa le-a poruncit dintru început: ***Mergeţi către oile cele pierdute ale casei lui Israel*** (Matei 10, 6). Aceasta a fost mai înainte de patima şi slăvirea Sa. Dar când a fost lepădat de iudei, când a fost scos de lucrătorii cei răi înafara zidurilor Ierusalimului şi ucis, a dat, după Înviere, altă poruncă: ***Mergând, învăţaţi toate neamurile*** (Matei 28,19). Dumnezeu a rămas credincios făgăduinţei Sale, evreii însă au călcat-o în picioare. Dumnezeu a rămas credincios miresei Sale, alesei Sale, Templului Vechiului Legământ; mireasa însă a fost necredincioasă Mirelui, şi s-a legat nelegiuit cu idolii şi dumnezeii mincinoşi de care n-a vrut să se despartă ca să se întoarcă la logodnicul ei cel după lege.

Iată, am pregătit ospăţul meu. E gata tot ce trebuie pentru hrana şi întremarea sufletului. Adevărul hrăneşte sufletul; adevărul s-a arătat drept, cel mai bogat ospăţ regesc. Biruinţă asupra duhurilor rele, asupra bolii şi a grijilor, biruinţă asupra firii, toate victoriile care hrănesc şi întremează sufletul omenesc cel necăjit, iată-le! Veniţi! Odinioară cerul părea ferecat cu zăvoare de fier. Sufletele, nefericite mirese, zăceau închise în temniţa mucedă. Acum cerul s-a deschis, Dumnezeu însuşi a venit pe pământ, îngerii s-au pogorât, morţii s-au văzut vii, omul s-a înălţat în vrednicie până la Dumnezeu. O, dulce ospăţ! Masă îmbelşugată! Veniţi dar!

În loc să primească poftirea la nuntă, acele suflete întemniţate, orbite de întuneric, au săvârşit o crimă înfricoşată: L-au ucis pe Mire. Dar nici aceasta nu a istovit răbdarea lui Dumnezeu. El a preschimbat neagra făptuire în cel mai adânc izvor de dulceaţă şi bucurie. Acum se aduc la masa Împăratului trupul şi sângele Mântuitorului răstignit, mai presus de toată dulceaţa ospăţului.

Veniţi, împărtăşiţi-vă de ceea ce nu gustă nici îngerii! S-au revărsat torentele de har ale Duhului Sfânt, ale Duhului celui atotputernic, dătător de viaţă! Toate sunt gata. Toate! Tot ce trebuie pentru ca mireasa prihănită să se curăţească, flămânzii să se sature, răniţii să se vindece, cei goi să se înveşmânte, îndrăciţii să-şi vină în fire, cei beţi să se trezească, morţii să

învieze. Iată botezul cu apă; iată botezul cu foc şi cu duh; iată aripile rugăciunii; ulei; pâine; vin; împărătească preoţie călăuzitoare; Biserica sfinţeniei şi a iubirii. Sunt daruri acestea de la Mire pentru mireasă, şi El le aşează pe toate pe masa împărătească. Veniţi dar! Veniţi la nuntă!

Dar ei, fără să ţină seama, s-au dus: unul la ţarina sa, altul la neguţătoria lui; iar ceilalţi, punând mâna pe slugile lui, le-au batjocorit şi le-au ucis. Zadarnic oferi prostituatei împătimite o cununie legiuită. Nu-i pasă ei de mirele logodit. Prea s-a obişnuit cu idolii ca s-o rupă acum cu aceştia. Idolul sufletului risipitor este: al unuia moşia, al altuia negoţul, al altuia oarece altceva. ***Ţarina înseamnă trupul cu patimile sale de ţărână, iar neguţătoria înseamnă lăcomia, averea, îmbogăţirea cu lucrurile stricăcioase ale lumii acesteia.*** S-a dus fiecare la idolul său, nici nu vor să audă de mire. Pe unii i-a supărat însăşi poftirea! Au prins pe slugile împărăteşti, le-au batjocorit şi le-au ucis. La fel, după Golgota, au prigonit pe apostoli, pe Petru şi pe Ioan (4, 3), au ucis pe arhidiaconul Ştefan, pe Iacov şi pe mulţi alţii.

Şi auzind Împăratul de acestea, s-a umplut de mânie, şi trimiţând oştile sale, a nimicit pe ucigaşii aceia şi cetăţii lor i-au dat foc. împăratul acesta nu-i altul decât Dumnezeu. Mânia Sa e cea mai de pe urmă; s-a sfârşit cu îndurarea şi acum e rândul dreptăţii. Oştile sale sunt armiile Romei, ucigaşii aceia sunt jidovii, cetatea lor este Ierusalimul. Nemăsurată e răbdarea lui Dumnezeu. Vreme de patruzeci de ani i-a mai îngăduit pe ucigaşii Domnului, nu i-a lovit pe loc. După cum odinioară a luat Mântuitorul asupră-Şi un post de patruzeci de zile, aşa Ziditorul a luat asupră-Şi, după Golgota, un post al răbdării de patruzeci de ani. Nu S-a grăbit să pedepsească nelegiuirile oamenilor pe dată. Nimeni nu poate să spună: “Vezi, Dumnezeu e răzbunător, să ne răzbunăm dar şi noi!” Nu. Abia după patruzeci de ani a dezlegat Dumnezeu pedeapsa asupra neamului jidovesc pentru crimele făptuite de fruntaşii lui. ***Să învăţăm şi noi a nu ne răzbuna pentru nedreptatea săvârşită asupra noastră, ci să aşteptăm îndreptarea nedreptăţitorilor până la marginea cea mai de pe urmă a răbdării.***

De ce numeşte Dumnezeu armatele romane: oştile sale? Pentru că le-a folosit ca să pedepsească prin ele decăzutul Său popor ales. La fel cum altădată a folosit armatele păgâne ale Asiriei, Egiptului şi Babilonului ca să-i pedepsească şi să-i trezească pe israeliţi, aşa acum a folosit armatele păgâne ale Romei ca să aducă asupra acestei nerecunoscătoare naţii pedeapsa cea de apoi. Împăraţii romani Vespasian şi Titus au cucerit, unul după altul, Ierusalimul şi i-au dat foc, au ucis mare mulţime de evrei iar pe cei rămaşi i-au spulberat în cele patru zări ale lumii. Astfel s-au împlinit cuvânt cu cuvânt cele profeţite de Domnul în pilda nunţii fiului de împărat. Dar să vedem mai departe ce a făcut împăratul după ce i-a pedepsit pe iudei.

Apoi a zis către slugile sale: ***Nunta este gata, dar cei poftiţi n-au fost vrednici. Mergeţi deci la răspântiile drumurilor şi pe câţi veţi găsi, chemaţi-i la nuntă.*** Aceste cuvinte le-a rostit Dumnezeu slujitorilor Săi celor noi. Nunta este gata. Adică: Lucrul Meu l-am săvârşit, totul este gata. Dar primii chemaţi n-au fost vrednici, şi de aceea nu au să vină. Ei se uită şi nu văd, şi deci nici nu se pot bucura; ascultă dar nu aud, şi deci nici nu pot să răspundă. Ei iubesc mai mult pe dumnezeii cei mincinoşi ai trupului şi pe mamona avuţiilor şi de aceea au dispreţuit chemarea Mea. Robii în lanţuri a celor de jos şi-au ridicat mâna asupra Celui din înălţime.

Acum dar mergeţi la răspântiile drumurilor şi chemaţi pe cine veţi găsi. Israel e ca o vie îngrădită care s-a arătat stearpă. Ieşiţi deci din vie în câmpiile fără gard ale păgânelor şi chemaţi-i pe aceştia. Israel e ca un heleşteu împrejmuit în care s-au oploşit ouă de şarpe; deschideţi dar zăgazurile şi plasele voastre aruncaţi-le în marea întregii omeniri. Israel e ca un strat de răsaduri în câmpul lui Dumnezeu, din care s-au luat mlădiţele şi s-au răsădit în ogorul omenirii întregi, iar răsadniţa a rămas stearpă; mergeţi dar şi semănaţi sămânţa cea bună în brazda a toată omenirea.

Acesta este înţelesul poruncii de apoi a lui Hristos: ***Mergând, învăţaţi toate neamurile*** (Matei 28, 19). ***Răspântiile drumurilor înseamnă lumea păgână, unde se întretaie cărările abrupte, potecile năpădite de spini şi bolovănişurile în care sămânţa lui Dumnezeu e primejduită în orice clipă.*** Dumnezeu a văzut de această lume largă cu aceeaşi părintească grijă cu care a văzut şi de Israel, doar că într-alt chip. Pe Israel Îl călăuzea prin revelaţii, prin prooroci şi prin semne, iar pe celelalte neamuri le călăuzea prin darurile Sale: prin conştiinţă şi raţiune. Mulţi s-au mântuit între israeliţi: cei credincioşi şi ascultători. Şi mulţi între păgâni s-au mântuit şi ei: cei care au trăit potrivit conştiinţei şi raţiunii. Iar acum, când Fiul lui Dumnezeu a venit pe pământ şi a fost lepădat de poporul Său, Dumnezeu a deschis larg tuturor una şi aceeaşi cale spre El.

Şi ieşind slugile acelea la drumuri, au adunat pe toţi câţi i-au găsit, şi răi şi buni, şi s-a umplut casa nunţii cu oaspeţi. Este Biserica lui Dumnezeu pe pământ! Este Legământul cel nou al lui Dumnezeu cu oamenii în numele Fiului Său Iisus Hristos, care adună sub aripile Sale pe toţi copiii lui Dumnezeu, toate neamurile şi seminţiile pământului, toate limbile şi stările, de la răsărit la apus şi de la miazănoapte la miazăzi. Este poporul cel nou ales al lui Dumnezeu, Israelul cel nou, seminţia dreptului Avraam cea nouă.

Vechiul Israel a fost necredincios, a luat în deşert partea lui de popor ales în istorie, şi de aceea Dumnezeu a tăiat oamenilor o altă brazdă de mântuire: Noul Israel. Întorcându-se de către poporul evreiesc spre păgâni, apostolii Pavel şi Barnaba le-au spus celor dintâi: ***Vouă se cădea să vi se grăiască mai întâi***

cuvântul lui Dumnezeu; dar de vreme ce îl lepădaţi şi vă judecaţi pe voi nevrednici de viaţa veşnică, iată ne întoarcem către neamuri (Fapte 13, 46). Astfel, precum începuse şi se împlinise prin Moise şi prin profeţi vechea alegere, a început prin apostoli şi urmaşii lor o nouă alegere, o nouă istorie, o nouă mântuire.

Biserica lui Dumnezeu s-a umplut cu buni şi cu răi, pentru că şi unii şi alţii au fost chemaţi. Biserica Vechiului Testament împărţea lumea în iudei şi neiudei, Biserica Noului Testament o împarte în buni şi în răi. Şi unii şi alţii, aşadar, sunt chemaţi, dar nu toţi cei ce intră prin botez în Biserică se vor mântui. Milostivul Dumnezeu îşi dezvăluie îndelunga-I răbdare în Biserica Noului Testament, precum şi în cel Vechi Şi-o arătase.

Stăpânul cel înţelept le spune lucrătorilor să nu smulgă îndată neghina din holdă, ci s-o lase să crească laolaltă cu grâul până la seceriş. Şi peştii buni şi cei răi se prind în năvodul cel mare al Bisericii, dar numai după ce se aduc la mal se aleg cei buni de cei răi. La porunca împărătească Evanghelistul Luca mai adaugă un cuvânt: ***Ieşi îndată în pieţele şi uliţele cetăţii, şi pe săraci, şi pe neputincioşi, şi pe orbi, şi pe şchiopi adu-i aici.*** Iudeii vor fi socotit a fi aceasta o bună zugrăvire a tuturor neamurilor de pe pământ în afară de dânşii. De fapt, toate popoarele şi seminţiile pământului erau în acea stare până când au cunoscut pe Hristos şi au stat la masa Lui cea îmbelşugată cu toate darurile pe care le-a dat, şi încă le mai dă lumii. Toţi suntem săraci fără Hristos, toţi suntem orbi, ologi, nevolnici. ***Numai El, Domnul, poate să ne înavuţească cu bogăţiile Lui cele nemincinoase, să ne vindece de neputinţele noastre, să îndrepte mâinile noastre spre fapta cea bună şi picioarele noastre în calea cea dreaptă. Numai El poate să ne deschidă ochii inimii şi să ne dea vederea vieţii ce ne aşteaptă, darul de nuntă, zestrea de bucurie fără sfârşit.***

Iar intrând împăratul ca să privească pe oaspeţi, a văzut acolo un om care nu era îmbrăcat în haină de nuntă. Şi i-a zis: Prietene, cum ai intrat aici fără haină de nuntă? El însă a tăcut. Ce este aceasta haină de nuntă? Haina de nuntă a sufletului este, mai întâi de toate, neprihănirea. Scrie Apostolul Pavel credincioşilor: ***V-am logodit unui singur bărbat, ca să vă înfăţişez lui Hristos fecioară neprihănită*** (II Corinteni 11, 2). ***Curăţia, neprihănirea feciorelnică, e straiul de temelie al sufletului.*** Apostolul le arată mai departe credincioşilor ce anume trebuie să poarte pe deasupra acestuia: ***Imbrăcaţi-vă dar… cu milostivirile îndurării, cu bunătate, cu smerenie, cu blândeţe, cu îndelungă-răbdare… Iar peste toate acestea, îmbrăcaţi-vă întru dragoste, care este legătura desăvârşirii*** (Coloseni 3, 12, 14). Iată veşmântul de nuntă al sufletului încununat cu Hristos Cel fără de moarte.

Între toate făpturile omeneşti, desăvârşirea neprihănirii a fost întruchipată de preasfânta, preacurata şi preanevinovata Fecioară, Maica lui Dumnezeu, care a dat trup din trupul său Domnului şi Mântuitorului nostru. Niciunul din noi nu-L poate purta pe Hristos fără o mare curăţie a inimii, fără ca inima să-i fie neîmpărţită, dăruită întreagă lui Hristos. ***Precum o fecioară curată are o singură iubire: pentru alesul ei, aşa şi inima care înţelege calea mântuirii are o singură iubire: pentru Domnul. Aceasta este haina ei de nuntă, ţesută din aur curat.*** Neprihănirea şi dragostea rodesc întru toate celelalte virtuţi, pomenite sau nu de Apostol, şi mai cu seamă în fapte bune. ***Faptele bune sunt giuvaerurile care împodobesc haina purităţii, straiul de aur al dragostei.***

[Sfântul Macarie, în scrierea sa sespre Dragoste, capitolul 15, spune: "Prin straiul de nuntă înţelegem harul Sfântului Duh. Cine nu-i vrednic să se înveşmânte într-acesta nu poate fi părtaş cereştii cununii, ospăţului duhovnicesc de nuntă."]

Intrând să-şi vadă oaspeţii, împăratul a zărit pe unul care nu avea haină de nuntă. “Prietene”, i-a spus împăratul. De ce? Întâi, ca să arate cât preţ pune pe om; apoi, pentru că El, Dumnezeu, este cu adevărat Prietenul fiecărui om câtă vreme omul nu se leapădă prin nevrednicie de prietenia Lui. ***Voi sunteţi prietenii Mei, dacă faceţi ceea ce vă poruncesc*** (Ioan 15, 14), a spus Domnul apostolilor Săi.

O, negrăită îngăduinţă şi bunăvoinţă a lui Dumnezeu! Atotputernicul Ziditor, Domnul a toată lumea, îi numeşte pe oamenii cei slabi prieteni ai Săi! Dar numai dacă împlinesc poruncile Lui. Acest oaspete fără haină de nuntă călcase voia lui Dumnezeu, căci altminteri ar fi fost înveşmântat cum se cuvine. De ce atunci îl mai numeşte Dumnezeu “prietene”? Pentru că, fiind botezat, e ca unul dintre cei credincioşi, se numără în rândul acestora. Numindu-l: “prietene”, împăratul îl mustră că a fost necredincios prieteniei Sale. Pentru că nu Dumnezeu i-a fost necredincios lui, ci el lui Dumnezeu. El însă a tăcut. Ce să fi răspuns? Că n-a avut mijloace să-şi cumpere? Că nu cunoaşte croitoria? Ar fi fost în zadar. În Hristos, Dumnezeu a înzestrat fiecare oaspete cu haină de nuntă. Nu era nevoie decât ca omul să-şi scoată haina cea veche, murdară de păcate, şi să îmbrace haina mântuirii, haina ţesută cu aur, haina de nuntă. Dar, pentru că nu a făcut acest lucru, a rămas fără cuvânt.

Atunci împăratul a zis slugilor: ***legaţi-l de picioare şi de mâini şi aruncaţi-l în întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.*** Dar acela îşi legase singur mâinile prin păcat, picioarele prin umblarea în calea nedreptăţii şi, în viaţă încă fiind, alesese întunericul în locul luminii, plânsul şi scrâşnirea dinţilor în locul veşnicei bucurii. Singur se osândise, iar Dumnezeu n-a făcut altceva decât să rostească judecata cea dreaptă. Nelegiuitul este prins în

laţurile fărădelegilor lui (Pilde 5, 22). Prins şi legat de păcatele sale, păcătosul nu va avea cum să scape în lumea cealaltă. ***Legarea mâinilor şi a picioarelor arată că acolo nu mai e loc de căinţă şi că omul nu mai poate face nimic pentru mântuirea lui. Nu mai poate intra în împărăţie.***

Şi Domnul termină marea pildă profetică spunând: ***Căci mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi.*** Cuvântul acesta e şi pentru iudei şi pentru creştini. Puţini au fost aleşi dintre iudei, şi puţini sunt dintre creştini. Noi toţi cei botezaţi suntem poftiţi la masa împărătească, dar numai Dumnezeu singur ştie cine sunt aleşii.

Vai celor dintre noi cărora Dumnezeu le va spune în priveliştea a toţi îngerii şi sfinţii: Prietene, cum ai intrat aici fără haină de nuntă? O, ce ruşine, ce ruşine fără scăpare! Ce ruină, ce ruină fără îndreptare! Cu adevărat Dumnezeu ne spune nouă aceste cuvinte acum, de câte ori ne apropiem de sfântul altar ca să primim împărtăşania şi să ne unim în duh cu Hristos: Prietene, cum ai intrat aici fără haină de nuntă? Să ascultăm cu inima şi cu conştiinţa când ne apropiem de sfântul potir şi vom auzi această întrebare, această mustrare. O, să nu aducă după ele aceste cuvinte plânsul şi scrâşnirea dinţilor cea din întunericul de pe urmă care se aşterne când Dumnezeu ni le va fi spus pentru ultima oară!

Cine poate să ştie dacă nu cumva Dumnezeu ne-a spus astăzi cuvintele acestea pentru ultima oară în viaţa pământească? Cine poate şti dacă sufletul său nu se va găsi chiar în noaptea aceasta în strălucita adunare cerească de la masa împăratului, îmbrăcat în haina murdară a păcatului? Cine dintre muritori poate cunoaşte dacă ziua de astăzi nu va fi pentru el hotărâtoare în veşnicie? Celor doi tâlhari de pe cruce le-au fost de-ajuns câteva clipe. Unul a irosit aceste clipe şi s-a dus în întunericul cel mai dinafară, iar celalalt le-a folosit; s-a căit, L-a mărturisit pe Fiul lui Dumnezeu şi s-a rugat pentru mântuire: ***Pomeneşte-mă când vei veni întru împărăţia Ta*** (Luca 23, 42). Atunci a căzut de pe sufletul lui veşmântul cel vechi şi s-a îmbrăcat în haină de nuntă. Tâlharul care s-a căit s-a înfăţişat la masa Împăratului cu vrednicie de ales.

Să nu amânăm dar nici o clipă pocăinţa, pentru că fiecare clipă care trece poate să fie ultima în care suntem printre locuitorii acestui pământ. Să ne spălăm şi să ne curăţim sufletele măcar tot atât pe cât ne spălăm şi ne curăţim trupurile, care vor fi mâine hrană viermilor. Să le curăţăm prin lacrimi şi căinţă, să le spălăm cu post şi rugăciune, să le îmbrăcăm în haine ţesute din dragoste şi neprihănire, împodobite cu toată fapta cea bună şi mai ales cu iertare şi milă. Să facem puţinul pe care îl cere Dumnezeu de la noi, iar El va face restul.

Când un copil plânge pentru că s-a murdărit, mama îl spală, îl curăţă şi-l schimbă. O, cu cât mai milostiv este Tatăl nostru cel din ceruri decât oricare mamă de pe pământ!

Cu adevărat, fiecare om are sufletul atât de murdar că niciodată n-ar putea, prin a sa strădanie, să-l cureţe şi să-l facă vrednic de-a sta înaintea lui Dumnezeu. Dar fiecare să-şi dea seama cât este de întinat; să-i pară rău din toată inima; să facă puţinul ce i se cere; şi, ceea ce-i lucrul de căpetenie, să ceară plângând de la Dumnezeu să fie curăţit cu foc şi cu duh. Dumnezeu aşteaptă plânsul copiilor Lui cu haina de nuntă pregătită în mâinile Sale; aşteaptă să-i curăţească, să-i spele, să-i lumineze, să-i ungă cu miresme şi să-i înveşmânte pe toţi cei ce-L cheamă.

Slavă Dumnezeului nostru cel atotmilostiv! Slavă cerescului Mire al inimilor noastre, Domnul Iisus Hristos, împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, Treimea cea deofiinţă şi nedespărţită, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

(extrase din: Predici – Sfântul Nicolae Velimirovici, Ed. Sophia, 2003)

Sfântul Teofan Zăvorâtul - Tâlcuiri din Sfânta Scriptură - A douăzeci şi opta duminică după Cincizecime

[Col. 1, 12-18; Lc. 14, 16-24]

„Mulţi chemaţi, puţini aleşi.”

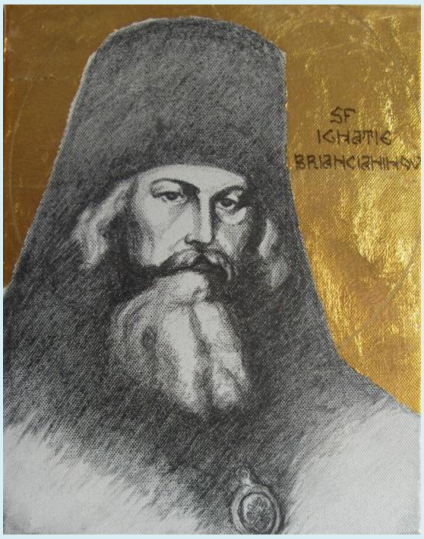
Chemaţi sunt toţi creştinii, iar aleşi, aceia dintre creştini care au atât credinţă, cât şi viaţă creştinească, în primele timpuri ale creştinismului, la credinţă oamenii erau chemaţi prin propovăduire; noi suntem chemaţi prin însăşi naşterea noastră şi prin creşterea primită între creştini. Şi slavă lui Dumnezeu!

O jumătate din drum, adică intrarea în creştinism şi înrădăcinarea temeiurilor acestuia în inima noastră, ce are loc încă din copilărie, o străbatem fără nici o osteneală. Credinţa noastră, ne-am simţi îndemnaţi să credem, ar trebui să fie cu atât mai puternică, iar viaţa cu atât mai vrednică de chemare. Aşa a şi fost, însă de câtva timp lucrurile s-au schimbat la noi. în educaţia şcolară sunt îngăduite principii necreştine, care îi strică pe tineri; în societate au pătruns obiceiuri necreştineşti, care îi pervertesc pe aceştia în continuare, după ieşirea din şcoală, şi nu e lucru de mirare dacă aleşii fiind dintotdeauna puţini, după cuvântul lui Dumnezeu, în vremea noastră ei sunt şi mai puţini. Acesta este duhul veacului – anticreştinesc!

Ce va fi mai departe? Dacă la noi nu se vor schimba mijloacele de educaţie şi obiceiurile societăţii, adevăratul creştinism va slăbi din ce în ce mai mult, iar în cele din urmă se va stinge de tot; va rămâne doar numele de creştin, însă duh creştinesc nu va mai fi. Duhul lumesc umple toate. Ce este de făcut? Să ne rugăm…

(Din “Tâlcuiri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi în an”
Sfântul Teofan Zăvorâtul , Ed. Sophia , Bucureşti, 1999)

Sfântul Ignatie Briancianinov - Cuvânt la Pilda celor poftiţi la cină

Un om oarecare a făcut cină mare şi a chemat pre mulţi (Lc. 14, 16).

Iubiţi fraţi! Astăzi, Evanghelia ne istoriseşte despre un om necunoscut care a dat un ospăţ măreţ, la care au fost chemaţi numeroşi oaspeţi. După aceea, Evanghelia stăruie asupra unui fapt ciudat: la masă au luat parte nu cei chemaţi la început, ci cu totul alţii. Strălucitul ospăţ a fost dat seara, şi ca atare este numit Cină Mare. "Seară" numim cele din urmă ceasuri ale zilei, dinainte de venirea nopţii.

Istorisirea despre Marea Cină este o pildă prin care Domnul nostru Iisus Hristos a zugrăvit în culori vii Împărăţia lui Dumnezeu, pe care Tatăl Ceresc a gătit-o de la întemeierea lumii (Mt. 25, 34) pentru aleşii Săi – a zugrăvit-o arătând şi cum a fost primită buna vestire despre această Împărăţie de către omenirea care a fost chemată la ea.

Pe toţi, până la unul, ne aşteaptă moartea; suntem datori cu toţii să intrăm pe porţile morţii în veşnicie şi să rămânem în veşnicie pentru totdeauna. ***Viaţa pământească este cămara din care se intră în veşnicie. Este ca o anticameră strâmtă şi neaerisită înaintea unor iatacuri măreţe şi nespus de neîncăpătoare.***

În veşnicie este gătită pentru noi Împărăţia lui Dumnezeu; în afara ei e nesfârşită amărăciune, nenorocire ce niciodată nu va înceta, plângere şi tânguire ce niciodată nu vor cunoaşte mângâiere şi niciodată nu vor amuţi. Dacă mâine, peste o săptămână, peste o lună, ar avea să se întâmple ceva ce ne-ar hotărî soarta pământească fie în bine, fie în rău, oare n-am lua toate măsurile, nu ne-am da toată osteneala pentru a îndrepta curgerea întâmplărilor spre deznodământul dorit de noi? Deci, să ne întoarcem luarea-aminte spre soarta

noastră din veşnicie. Să lepădăm somnul trândăvirii şi al uitării, în care suntem cufundaţi; să lepădăm orbirea, să lepădăm amăgirea de sine, ce face ca omului să i se pară nesfârşită viaţa sa pământească. Să credem în adevărul cel mai vrednic de crezare. Să credem că pe toţi ne aşteaptă moartea, de care nu putem scăpa. Pe cât de neîndoielnic este faptul că vom muri, pe atât este de neapărată nevoia să ne îngrijim pentru soarta noastră din tărâmul de dincolo de mormânt. În acest scop, să cercetăm pilda Domnului nostru despre Marea Cină.

Cine dă această cină? Sfânta Evanghelie îl numeşte om oarecare, adică om necunoscut, nehotărnicit. Lucrurile sunt limpezi: este vorba de Dumnezeu. În pilda Sa, El S-a înlocuit pe Sine printr-un chip – omul. Iar întrucât oamenii au uitat de Dumnezeu, au pierdut adevărata Lui cunoaştere, concepţia corectă despre El. Ei bine, Dumnezeu Se numeşte pre Sine nu numai "om", ci "om oarecare": Un om oarecare a făcut cină mare şi a chemat pre mulţi. Marele număr al celor chemaţi arată că toată omenirea, până la cel de pe urmă om, a fost menită de către Dumnezeu fericirii veşnice. Fraţilor! Suntem chemaţi cu toţii! Nimeni nu e uitat! Nimeni nu are nici pricină, nici drept să se lase pradă tânguirii şi trândăvirii.

Când a venit vremea doritei mese, Dătătorul ospăţului trimite pe Sluga Sa să-i înştiinţeze pe cei chemaţi. Atât vremea ospăţului, cât şi persoana Slugii au înţeles adânc. În textul grec al Evangheliei, scris de Sfântul Luca, înaintea cuvântului "Slugă" este pus articolul (τόν δούλον), ceea ce, potrivit firii acestei limbi, dă cuvântului "Slugă" o însemnătate deosebită, aparte. ***Aici "Slugă a lui Dumnezeu", în deplinul înţeles al cuvântului, Domnul Iisus Hristos S-a numit pre Sine şi pre nimeni altcineva. El, deopotrivă fiind cu Tatăl şi cu Duhul după Dumnezeire, este după omenitatea Sa singura şi adevărata Slugă a lui Dumnezeu. El singur a împlinit deplin şi desăvârşit voia lui Dumnezeu şi a fost curat de tot păcatul.*** Ceilalţi oameni sfinţi sunt sfinţi numai relativ (Rom. 4, 2); sfinţenia omenească este cea mai mică păcătoşenie de care este în stare omul.

Singura slugă a lui Dumnezeu este înfăţişată în pildă ca singur lucrător al mântuirii oamenilor: proorocii, apostolii, dascălii Bisericii au fost doar slujitori, unelte ale Cuvântului: ***Toate printr-Însul s-au făcut şi fără de Dânsul nimic nu s-a făcut din câte s-au făcut*** (In. 1, 3). ***Vremea chemării celor poftiţi e seara – adică Domnul nostru Iisus Hristos S-a pogorât pe pământ în cele din urmă ale lumii văzute.*** Optsprezece veacuri s-au scurs din vremea acestei neasemuit de fericite întâmplări; viaţa lumii nu s-a curmat încă: ***că o zi înaintea lui Dumnezeu este ca o mie de ani, şi o mie de ani ca o zi*** (II Ptr. 3, 8). Seara lui Dumnezeu se prelungeşte, sorocul ei se tot amână, ca toţi cei chemaţi să apuce să se pregătească pentru Cina Lui, ca nici unul dintre cei aleşi să nu rămână lipsit de ea.

Astfel este înfăţişată în pildă iconomia lui Dumnezeu cea privitoare la oameni; să privim acum în ce fel apare purtarea oamenilor faţă de Dumnezeu. Parcă s-ar fi vorbit între ei, toţi cei chemaţi s-au lepădat, cerându-şi iertare, de cină.

Ce fel de uneltire să fie asta: toţi într-un suflet împotriva lui Dumnezeu? Aceasta e urmare a căderii, care-i de obşte pentru toţi; aceasta e dovada bunei voiri faţă de propria stare căzută, a rămânerii de bună voie în ea; acesta este semn al omorârii de către păcat a sufletului, care nu poate şi nu vrea să se trezească din somnul morţii nici măcar când este chemat de glasul Fiului lui Dumnezeu. Ca pricină a nedorinţei lor de a merge la cină, cei chemaţi au arătat legăturile pământeşti. Unii au dat atâta însemnătate îndeletnicirilor cărturăreşti, sau datoriilor lumeşti, sau toanelor proprii, încât au socotit că-şi pot îngădui să-L nesocotească pe Dumnezeu; alţii s-au cufundat în grijile de familie şi au uitat de Dumnezeu; în fine, alţii s-au arătat purtaţi de patimi, s-au afundat în plăceri trupeşti grosolane şi s-au făcut străini de Dumnezeu cu totul. ***Comoara noastră duhovnicească nu ne este răpită de către un singur păcat care să sară în ochi: ne-o răpeşte orice îndeletnicire pământească, orice situaţie pământească, atunci când sufletul este atras şi ţintuit de aceasta în întregime.***

Cei chemaţi n-au vrut să ia parte la cină. Cel ce a făcut cina trimite pe aceeaşi Slugă pe uliţe şi străduţe, pe drumuri şi la răspântii, ca să-i adune pe betegi, săraci, şchiopi, orbi şi, înduplecându-i, să-i aducă la cină.

"Chemaţi" îi numeşte Evanghelia pe iudei, fiindcă, prin mijlocirea legii şi a proorocilor, au fost primii chemaţi la creştinism. Săracii şi betegii lipsiţi de adăpost, ce hoinăreau pe uliţe ori se opriseră la răspântii ca să-şi aleagă drumul, sunt păgânii, care petreceau în afara casei – în afara Bisericii, în afara cunoştinţei de Dumnezeu; bolile lor trupeşti arătate aici trebuie înţelese ca privind de fapt sufletul. Iudeii s-au împotrivit cu hotărâre chemării; în urma lor, păgânii de-abia s-au lăsat înduplecaţi să vină la cină: de multe veacuri, nenumărate jertfe şi râuri întregi de sânge a fost nevoie ca să-i înduplece Cuvântul lui Dumnezeu a primi creştinismul.

În sânul creştinismului, "chemaţi" trebuie socotiţi cei slăviţi, bogaţi, învăţaţi ai acestei lumi, cărora toate le merg bine pământeşte. Întâietăţile faţă de ceilalţi pe care Dumnezeu le-a dăruit lor, faptul că de aceste întâietăţi este legată o mai lesnicioasă cunoaştere a lui Dumnezeu şi slujire a lui Dumnezeu de către ei, arată fără îndoială faptul că Dumnezeu i-a chemat la mântuire, la cea mai înaltă fericire… Vai! Ce privelişte vrednică de plâns! Cei chemaţi rămân ca nişte pietre, nu iau aminte la Cel care îi cheamă. S-ar părea că numai cei loviţi de nenorociri, de boli, de nevoi, de lipsuri, doar cei "handicapaţi", "infirmi" şi "sărăntoci" în înţelesul lumesc al cuvântului sunt în stare să asculte de Dumnezeu.

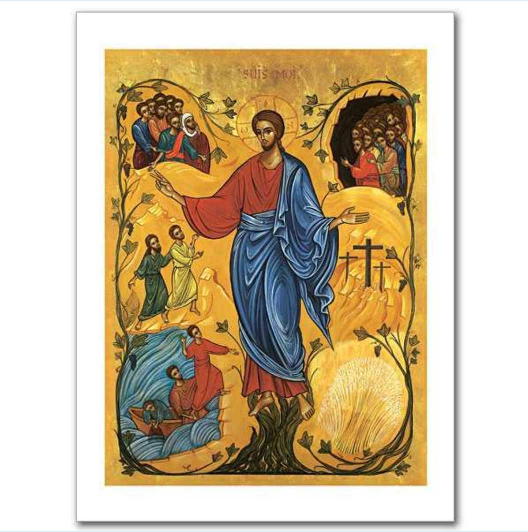
După spusa Apostolului, arată supunere lui Dumnezeu cei neştiutori potrivit înţelegerii lumeşti, cei ce sunt neputincioşi, de neam prost, defăimaţi în această lume (I Cor. 1, 27). Şi aceşti defăimaţi ai lumii sunt datori, sub călăuzirea Cuvântului Dumnezeiesc, cu puternica Lui împreună-lucrare, să ţină piept în neasemuit de crâncena luptă cu propria cădere, să se supună pe sine cu de-a sila lui Dumnezeu, să-şi dea cu sila mântuirea. Foarte nimerit arată pilda că pentru ca săracii, orbii, şchiopii şi betegii să vină la cină, minunata Slugă trebuie să-i înduplece. Căderea noastră ne-a intrat în fire, am îndrăgit-o: ne vine greu să ne despărţim de ea. Propria noastră fire ne face neînstare de bine, şi fără Mântuitorul ea nu poate face nici un bine adevărat, neştirbit: ***Fără de Mine, a zis El, nu puteţi face nimic*** (In. 15, 5). Binele nostru este spurcat prin amestecarea cu răul. El n-are cum să nu fie aşa: izvorul lui – firea omenirii căzute – este un amestec de bine şi rău, şi neîncetat naşte o lucrare pe potriva sa.

Domnul a încheiat pilda printr-o hotărâre ameninţătoare. Prevăzând cu ochiul Său atoatevăzător neluarea-aminte a oamenilor faţă de El din acea vreme şi din viitor, a zis: ***mulţi sunt chemaţi, dar puţin aleşi*** (Mt. 22, 14). ***Pe toţi îi cheamă Milostivul Dumnezeu la mântuire, dar foarte puţin se supun Lui. Potrivit negrăitei iubiri dumnezeieşti faţă de noi, cu toţii facem parte din cei chemaţi, dar foarte puţin dintre noi intră în rândul celor aleşi, fiindcă intrarea în rândul celor aleşi este lăsată în seama alegerii voii noastre.***

Amin.

(Cuvânt extras din cartea Sfântul Ignatie Briancianinov, Predici, trad. din lb. rusă de Adrian şi Xenia Tănăsescu-Vlas, Ed. Sophia, Bucureşti, 2008, pp. 245-248)

Sfântul Macarie egipteanul – Pentru ce trăim? Cum moare sufletul, cum se pierde Duhul Sfânt? “Acolo unde se află Duhul Sfânt, acolo se iveşte şi lupta cea grea”

Dumnezeu ne cere acum să urmăm faptele lui Iisus şi cuvintele Lui

Dumnezeu a creat toate cele ce se văd şi le-a dăruit oamenilor spre bucuria lor. Le-a dat şi plăceri, dar le-a dat şi o lege a dreptăţii. ***De la venirea lui Hristos însă, Dumnezeu cere o altă dreptate: o inimă curată, gânduri nevinovate, cuvinte folositoare, sfinţenie deplină, desăvârşire.*** Şi drept este să ne ceară aceasta, pentru că ne-a trimis şi modelul de urmat. N-au fost numai porunci scrise şi grăite, ca în Tablele lui Moise, ci a fost un trup viu, carne şi oase, ca noi, inimă şi minte ca a noastră. Faptele lui Iisus şi cuvintele Lui ne cere acum Dumnezeu să le urmăm. Şi pe bună dreptate! ***Iar Iisus singur spune: „Dacă n-aş fi venit şi nu le-aş fi spus!“. Nu mai avem deci posibilitatea să ne justificăm, să ne dezvinovăţim vreodată.***

Orice muncă făcută aşteaptă un profit, o răsplată, un premiu. Cel ce ară munceşte din greu în nădejdea recoltei. Cel ce îşi ia soţie se gândeşte să aibă moştenitori. Orice muncă, orice lucru sunt făcute în vederea unui scop, altfel este inutil şi fără sens. Tot aşa ***creştinul se predă lui Dumnezeu, lepădându-se de lume, în nădejdea venirii Domnului şi a vieţii veşnice.***

Creştinul lucrează, munceşte, se luptă în scopul câştigării Duhului Sfânt. Mereu este cu frică şi atenţie în ostenelile lui şi nu se încrede niciodată în propriile lui puteri. Căci Însuşi Iisus a spus: ***„Fără Mine nu puteţi face nimic“. Numai Iisus singur dăruieşte în ascuns viaţă şi ajutor şi pe Sine Însuşi Se oferă celui ce, la rândul lui, I-a oferit mintea şi inima sa.*** Este un schimb de duhuri.

Celui ce leapădă totul şi se predă lui Dumnezeu şi Dumnezeu îi trimite Duhul Lui sfinţitor. Aceştia devin aleşii Domnului, pe care El îi hrăneşte în alt chip decât pe ceilalţi oameni. Acestora le dă o altfel de hrană decât restului lumii.

Unii sunt servitorii şi alţii sunt fiii lui Dumnezeu! Cel ce voieşte să devină fiu al Tatălui şi să moştenească Împărăţia lui Dumnezeu trebuie să dovedească această dorinţă a lui prin toată comportarea sa exterioară şi prin toată gândirea lui ascunsă.

Văzând truda noastră, Domnul Se milostiveşte de noi şi ne curăţeşte, ca să putem deveni adevăraţi fii al Lui. Ne trimite mesageri care să ne înflăcăreze râvna, căci o creatură creşte şi însufleţeşte o altă creatură. Precum norii, ploaia şi soarele dau viaţă plantelor, tot aşa şi ***profeţii, apostolii şi sfinţii au fost lumini călăuzitoare pentru întreaga omenire.***

Fiecare specie îşi are mediul ei de viaţă: aerul pentru păsări, apa pentru peşti, pământul pentru animale. Nici una nu-şi poate schimba locul şi mediul în care au fost plasate de Creator fără să piară. Tot aşa există şi o împărăţie a satanei şi a îngerilor căzuţi împreună cu el, dar şi o împărăţie a luminii, unde se bucură îngerii şi duhurile sfinţilor. Omul de carne nu poate vedea şi nici pipăi vreuna din aceste două împărăţii. ***Numai oamenilor duhovniceşti, care au un ochi al sufletului, în afara celui al corpului, li se arată aceste împărăţii ascunse, nevăzute, dar atât de reale.***

Creştinul adevărat are ca hrană sufletească acel foc ceresc al harului. Acest foc îl înviorează, îl spală, îl curăţeşte, îl sfinţeşte, îl face să crească în desăvârşire, însă când acest foc, din vreo neatenţie oarecare, îl părăseşte pe om, imediat acesta cade răpus de duhurile răutăţii. Aşa precum mor creaturile scoase din mediul de viaţă al speciei lor, tot aşa moare sufletul atunci când este scos din focul harului dumnezeiesc.

Să priveghem deci neîncetat să nu ieşim din focul hrănitor şi dătător de viaţă adevărată.

***Păcatul nu vine niciodată din afara omului,
ci din inima lui porneşte***

Sufletul omului este mireasa lui Dumnezeu, a Mirelui ceresc. Toată viaţa noastră este o pregătire pentru această unire mistică, contopire şi unire cu Dumnezeu. Dar această mireasă, sufletul, trebuie să se silească să placă Mirelui Hristos, cu nimic să nu-L scârbească, iar trupul în care sălăşluieşte sufletul trebuie şi el să fie demn de această mare cinste, să fie un vas curat al Duhului, căci este imposibilă curăţenia şi sfinţenia unuia fără a celuilalt. Sufletul nu se

poate sfinţi dacă trupul nu trăieşte în curăţenie, iar trupul nu poate fi curat dacă sufletul este bântuit de gânduri necurate. Unul pe altul se purifică şi împreună se vor uni cu Dumnezeu la înviere, când trup şi suflet vor fi proslăvite, aşa cum a fost Hristos pe Tabor.

Dar vai de sufletul care cade din har şi moare, căci mare întristare se face pentru el în Ceruri! Aşa vorbeşte Ezechiel în profeţia lui despre sufletul căzut şi „găsit gol în pustie". Aşa a căzut poporul evreu şi a fost părăsit de Dumnezeu şi dat pradă răutăţii neamurilor. Mulţi sfinţi au căzut, deşi primiseră darul Duhului Sfânt, dar apoi nu au mai dus o viaţă curată şi dragostea lor a scăzut şi „căderea din urmă a fost mai mare", căci satana aceasta a urmărit neîncetat: să-i înşele, dacă este cu putinţă, chiar şi pe cei aleşi; iar această străduinţă a lui va fi aceeaşi, până la sfârşitul veacului. Pe însuşi Hristos a îndrăznit diavolul să-L ispitească, pe Fiul lui Dumnezeu, atâta libertate i s-a dat!

De aceea, permanent să luptăm cu frică pentru mântuirea noastră, căci orice secundă de neatenţie este prilej de biruinţă şi de pătrundere în sufletele noastre a celui viclean. Nimeni niciodată să nu se mândrească cu harul pe care l-a dobândit, să nu fie sigur de el însuşi niciodată. Tocmai această siguranţă de sine o doreşte satana; mândria este păcatul cel mai subtil care zace în fiecare din noi. Acesta a fost primul păcat care l-a prăbuşit pe lucifer din Cer, şi după el a căzut Adam, amăgit de aceeaşi siguranţă de sine. Mai uşoare sunt celelalte păcate grosolane, ce se pot îndepărta şi se pot ierta decât trufia care stă ascunsă în sufletul nostru. Numai smerenia o poate scoate afară.

Darul Duhului Sfânt se dă, dar se şi ia înapoi de către Dumnezeu. Omul care se ambiţionează, care ţine la părerile sale, considerându-le întotdeauna drept cele mai juste, acesta cu siguranţă pierde Duhul Sfânt, căci a pierdut smerenia. Pavel se temea de el însuşi să nu cadă, zicând: ***„Pentru ca nu cumva, după cum am predicat altora, să mă găsesc pe mine însumi inconsecvent".*** Ce frică avea el deci! Iar noi ne mândrim, ne credem ajunşi pe treptele cele de sus ale desăvârşirii şi judecăm fără milă greşalele fraţilor noştri. Când îl vedem pe aproapele nostru căzând, să fim atenţi să nu cădem şi noi, iar nu să-l judecăm. Să nu dispreţuim harul din noi, neglijând munca noastră continuă de curăţire.

Să nu judecăm pe nimeni, nici pe cei răi şi stricaţi, să nu-i criticăm, să-i vedem curaţi şi drepţi, aşa cum ar trebui să fie şi să ne rugăm neîncetat pentru îndreptarea lor, căci încă „nu ştiu ce fac". Aşa priveşte cel curat cu inima pe toţi cei din jurul lui. Pentru ochiul curat, toate sunt curate. Ca pe nişte bolnavi trupeşte, de care ni se face milă, să-i privim pe bolnavii sufleteşti. De multe ori, fără ca noi să ştim, în aceşti oameni aparent stricaţi în ochii lumii se ascund sfinţi de-ai lui Dumnezeu, sau viitori sfinţi.

Cei ce se tem de Dumnezeu sunt stăpâni peste toate, chiar şi peste moarte. Nu au frică de nimic şi de nimeni în afară de Dumnezeu.

La înviere, corpul omului va reveni din nou la forma în care a trăit pe pământ, căci scris este: „Nici un fir de păr nu se va pierde“. Toate vor fi luminoase, spiritualizate. Fiecare om va fi cel care a fost pe pământ. Fiecare îşi va primi plata sau pedeapsa, aşa cum a meritat, în acelaşi trup în care a trăit. Greşită este credinţa topirii tuturor sufletelor în Dumnezeu, şi a celor buni, şi a celor răi.

Acolo unde se află Duhul Sfânt, acolo se iveşte şi lupta cea grea. Unde nu este cruce şi durere nu este nici Duhul. Toţi profeţii şi sfinţii au fost prigoniţi. Cei ce nu suferă prigoane degeaba cred că au primit harul; nu au nimic! Numai crucea este semnul coborârii harului. Iisus ce exemplu ne-a dat, ce fel de suferinţă a trimis Tatăl peste El?

„Îi veţi avea de duşmani pe cei din casa voastră“. Iisus a fost omorât de poporul Său. Iudeii n-au fost prigoniţi, semn că Duhul Sfânt Se retrăsese de la ei. Doar creştinii au fost martiri, căci este necesar ca adevărul să fie prigonit.

Păcatul nu vine niciodată din afara omului, ci din inima lui porneşte. ***Provocarea vine din afară, dar consimţirea sau acceptarea momelii exterioare se produce înlăuntrul omului, în mintea şi în inima lui. Numai rugăciunea alungă gândurile ispititoare şi păstrează inima curată. Greşită este credinţa că, o dată ce Hristos S-a răstignit ca să şteargă păcatele lumii, ele au şi dispărut, iar noi suntem gata mântuiţi prin jertfa Sa.***

Câţi creştini botezaţi, care au primit harul prin botez, continuă încă să ducă o viaţă urâtă, şi câţi creştini din biserici n-au încă inima curată!

Păcatul rămâne în lume, a rămas şi după jertfa lui Hristos. **El a venit doar să ne arate cum îl putem noi distruge, ne-a dat metoda vizibilă, palpabilă de a alunga păcatul din trupurile şi sufletele noastre, de aceea El este denumit Mântuitorul lumii.**

Căci nimeni nu va mai putea spune niciodată că păcatul a fost mai tare ca el şi că n-a ştiut cum să-l biruiască. La judecată, nimeni nu se va mai putea justifica. Însuşi Hristos spune că cei din Sodoma şi Gomora încă vor mai avea vreo scuză, pentru că au trăit înainte de venirea Lui.

Omul simplu, care îşi pleacă genunchii cu frică şi umilinţă la rugăciune, reuşeşte să coboare pacea în sufletul lui, liniştea întregii lui fiinţe, şi încetul cu încetul capătă o cunoştinţă şi o înţelepciune pe care cei plini de cultură şi

inteligenţă n-o pot căpăta şi n-o pot pricepe. Omul simplu şi curat este ocupat cu tainele dumnezeieşti şi are groază de strălucirile pământului, pe care le consideră un gunoi pe lângă ceea ce simte el în sufletul lui.

Satana lucrează şi ispiteşte în mod diferit pe fiecare om şi mai ales îl provoacă în punctul lui cel mai slab, cel mai delicat, cel mai lipsit de apărare. De aceea şi spune Iisus: ***„Privegheaţi şi vă rugaţi, ca să nu cădeţi în ispită“.***

Cine gustă harul ceresc să nu se lenevească, să nu-şi închipuie că a ajuns sus şi nu mai are ce câştiga, ci să se muncească mereu, fără încetare, pentru a păstra acest har – har care străbate trupul şi sufletul deopotrivă.

Tot astfel păcatul stăpâneşte toate membrele fiilor întunericului, căci „din inimă ies gândurile cele rele“. Cei care se cred drepţi pentru că nu simt nici o poftă, dar nici calea lui Dumnezeu n-o urmează, se înşală pe ei înşişi. Căci, la prima provocare, se aprind şi sunt învinşi de păcat în gânduri şi în inimă, chiar dacă practic nu-l împlinesc. ***Curăţirea adevărată nu este cea exterioară, a trupului, ci cea interioară, a minţii şi a inimii. În cel curat şi Domnului îi place să locuiască, şi acela devine un om ceresc care se poate jertfi pe sine însuşi. De aceea omul depăşeşte în vrednicie toate creaturile, căci în nici una nu se coboară Dumnezeu decât în om; nici chiar în îngeri.*** Nici o creatură nu se poate schimba prin propria ei voinţă. Plante, animale, stele, toate şi toate câte se văd nu au voinţa liberă şi personală; omul singur are voinţă. De aceea el are chipul şi asemănarea lui Dumnezeu, Cel ce a hotărât creaţia prin voinţă.

Omul poate hotărî singur, prin propria voinţă, ceea ce voieşte, răul sau binele – nimeni nu-l opreşte; el este liber. Cel care voieşte se poate înfrâna de la pofte şi vicii şi mintea lui învinge răul din el. [...] Toate creaturile: mielul blând, lupul răpitor, vulpea vicleană, şarpele veninos etc, au acelaşi tip de fire. Numai omul poate avea două firi: un om poate fi ca un miel blând şi se lasă sfâşiat, iar altul poate fi ca un lup răpitor. Amândoi sunt însă din aceeaşi specie. Unul îşi stăpâneşte gândurile rele iar celălalt nu, deci unul se luptă să primească harul iar celălalt nici nu se sinchiseşte şi aşteaptă să-i vină de-a gata. ***Trebuie deci să căutăm lumina pentru a fi luminaţi, iar nu să stăm liniştiţi în întuneric, aşteptând ca lumina să vină singură la noi.***

„Căutaţi şi veţi găsi; bateţi şi vi se va deschide; cereţi şi veţi primi” – spune Iisus. De aceea ***creştinii sunt străini de lumea aceasta, pentru că mângâierea lor vine din altă parte. Bucuria lor sunt lacrimile de pocăinţă, pacea duhului ceresc, nădejdea în bogăţiile viitoare din Ceruri. Dispreţuiţi şi respinşi, ei sunt totuşi fericiţi, nemaidorind iubirea şi aprecierea oamenilor.***

Dar vai de creştinul care se bizuie pe darul Duhului Sfânt care, de fapt, nu-i aparţine lui personal, ci numai ostenelilor de care s-a învrednicit mai înainte. Cel care consideră Duhul Sfânt ca pe o bogăţie a lui personală îl pierde cu siguranţă şi cade din nou pradă firii lui păcătoase. Amăgirea şarpelui este foarte perversă şi „subţire”, nici nu se simte; din contră, pare o formă de evlavie şi de sfinţenie. Chiar şi cu gândul se poate comite păcatul; acolo în minte se dă lupta cea grozavă şi nevăzută. Acolo se împlineşte adulterul. Cel ce nu este atent la gândurile lui şi nu ştie cum şi pe care să le alunge imediat, acela păcătuieşte necontenit, nevăzut de nimeni; dar, vai!, la judecată totul va ţâşni în afară, tot ce este ascuns în inimile şi în minţile oamenilor.

Cei încercaţi şi experimentaţi nu se întristează în nenorociri, în suferinţe şi mizerii. Nimic nu-i mai poate surprinde. Ei privesc sărăcia ca pe o bogăţie, postul ca pe o plăcere, ocara şi batjocura ca pe o cinste. Iar când dau peste belşug, peste avere, peste mulţumire trupească, peste cinste, atunci ei se tem şi fug de acestea ca de foc!

Dumnezeu ne-a pregătit Împărăţia. El este gata să ne-o dea în orice clipă, dar noi nu suntem gata încă s-o primim. Avem zeci de motive de invocat, zeci de amânări de făcut. Oare nu este drept că cel ce i-a poftit pe musafiri şi a pregătit masa să se supere pe musafirul care n-a venit şi s-a scuzat, ca cel ce şi-a cumpărat boi sau cel ce şi-a luat nevastă şi n-au putut veni la prânzul Domnului, din Evanghelie?

Omul, nenorocitul, nu-şi dă seama ce fericire şi bogăţie îl aşteaptă în Ceruri la sfârşitul lumii. Se îndoieşte de făgăduinţa lui Dumnezeu. Nu are încredere în promisiunile Lui, de aceea nici nu luptă împotriva satanei, ci se lasă ispitit de acesta.

Toate nenorocirile pământeşti sunt, uşor de suportat la gândul bucuriilor cereşti. Dar cine mai crede în ele, cine le mai aşteaptă şi le mai doreşte?!

Oamenii par cu toţii asemănători, după chip şi trup; şi totuşi, cât de diferiţi sunt între ei! Aparent formăm o unitate, o umanitate, dar în realitate suntem atât de dezbinaţi! ***Ceea ce se petrece în inimă face unitatea, iar nu înfăţişarea din afară.*** În inimă se află viaţa şi moartea; acolo este vrednicia, acolo răutatea, iar adevăratul om este cel ascuns vederii trupeşti. ***Inima este palatul lui Hristos. Inima este corabia sufletului, condusă de căpitanul minţii.*** Mintea guvernează gândurile, ca un conducător de cai care struneşte hăţurile, întoarce căruţa acolo unde vrea. Cel ce ştie s-o conducă bine nu se lasă mânat de animale.

De la căderea lui Adam, şarpele s-a furişat în sufletul omului şi s-a făcut stăpân pe el, a devenit ca un al doilea suflet, de care bietul om nu-şi dă seama. De

aceea răsar gândurile necurate în minte şi poftele cele rele pe care omul le crede normale şi bine de împlinit. Dar adevărul nu este acesta.

Iisus spune: ***„Cine va vrea să-şi scape sufletul, îl va pierde”*** şi ***„Cine nu-şi urăşte sufletul său nu este discipol al meu“***, sau ***„Cine îşi iubeşte sufletul îl va pierde”.*** Sufletul său este stricat de păcatul ce s-a furişat într-însul de la căderea lui Adam. Aşadar, cel care face voia sufletului său face voia şarpelui ce-l stăpâneşte. Însă cel ce se supără pe poftele sufletului său, îl ceartă, se luptă cu gândurile rele ce-i vin în minte şi-i provoacă inima să dorească ceva, unul ca acesta primeşte ajutor de la Dumnezeu, devine curat prin lupta nevăzută, se înalţă şi se îndumnezeieşte, ajunge fiu al lui Dumnezeu şi primeşte pecetea Duhului Sfânt, care-l va alege la învierea din morţi ca moştenitor al Împărăţiei Cerurilor. ***Cine a gustat din Duhul Sfânt are şi bucurie şi mângâiere, dar şi frică şi cutremur; şi veselie mare, dar şi lacrimi neîncetate.*** Se întristează pentru ei şi pentru tot neamul lui Adam, căci firea tuturor este stricată. Lacrimile de pocăinţă le devin însă înviorare şi dulceaţă.

Însă dacă omul care s-a făcut părtaş al harului este mândru, sigur de puterea lui, crezând că poate ajunge chiar să facă minuni şi să învie morţii, acela n-are sufletul curat şi pregătit, ci este înşelat de diavol. Nu este sărac cu duhul, nu este smerit, dar el însuşi n-o ştie şi se crede smerit. ***Adevăratul semn al pecetei Duhului Sfânt este umilinţă totală, încercarea de a rămâne ascuns ochilor oamenilor, iar nu a dori să se arate tuturor.*** Şi chiar dacă ar poseda el toate darurile, al facerii de minuni, al vindecărilor, al cuvântărilor, al postirii, al rugăciunii nesfârşite -, pe toate şi le ascunde de ochii lumii şi se consideră a fi praf şi cenuşă, nevrednic de nici o faptă bună. ***Cu cât gustă ei mai mult din Dumnezeu, cu atât sunt mai flămânzi şi iubesc mai mult singurătatea, şi nu lumea, pentru că numai în singurătate pot vorbi cu Dumnezeu liniştiţi.*** Acesta este adevăratul semn al creştinului curat, iar nu lăudăroşenia acelora ce se consideră ajunşi la putere şi la forţa de a-i schimba pe alţii; aceştia sunt amăgiţi de satana.

Moartea adevărată nu este cea a trupurilor, cea exterioară, ci moartea cea ascunsă, cea a omului interior. Cine a trecut însă din moarte la viaţă în cele ascunse ale sale, acela, chiar dacă trupul lui se distruge, el rămâne viu în vecii vecilor. Şi trupurile unora ca aceştia se refac la loc în strălucire, căci ele sunt sfinţite de duhul care a trăit în ele. De aceea creştinii nici nu pomenesc cuvântul „moarte”, ci se roagă pentru odihna „celui adormit”.

Trupurile creştinilor nu se pierd. Moartea este lăsată de Dumnezeu, în marea Lui înţelepciune, ca un prag de trecere în veşnicie a celor ce au dorit în mod liber aceasta. Ea este punctul în care se triază sufletele, după propria lor voinţă – unde a dorit fiecare să meargă: în moartea veşnică sau în viaţa veşnică.

Dumnezeu nu sileşte pe nimeni, ci respectă voinţa fiecăruia. Omul se dezvoltă în cele duhovniceşti cu încetul, precum o sământă care creşte în pământ, precum o plantă care dă fructul târziu, când se coace, după ce au bătut-o vânturile şi ploile! Tot aşa se dezvoltă şi omul interior, omul duhovnicesc, acolo unde este nevoie de atâta înţelepciune şi fineţe; puţin câte puţin ajunge el om duhovnicesc. Nu dintr-o dată se schimbă un suflet; este imposibil acest lucru! Numai îndelunga experienţă îi dă statornicia şi siguranţa în cele duhovniceşti.

Şcoala se învaţă pornind de la semne, în clasele primare, urmând apoi liceul, facultatea şi specializarea; nu se află totul dintr-o dată. Dacă lumea văzută are atâtea trepte de înaintare, cu atât mai multe are lumea nevăzută! Desăvârşit ajunge doar cel care a trecut multe examene. Cei ajunşi la ultimele probe poartă în minte şi în inimă semnul crucii, şi tot ceea ce există în lumea aceasta este pentru ei gunoi, deşertăciune… Pentru că vrednice de admirat pentru ei nu mai sunt decât comorile cereşti. ***Omul care îl simte pe Dumnezeu în inima sa a descoperit comoara comorilor, nu mai doreşte nimic, pentru că are el însuşi o avere ce nu se pierde; sufletele oamenilor preţuiesc mai mult decât toate creaturile şi tot universul.*** ***Numai în om Se odihneşte Dumnezeu. Cea mai mare demnitate a omului este preţul sufletului său. Toate comorile pământului nu-l pot plăti, numai Dumnezeu Însuşi îl poate răscumpăra. Nici îngerii n-au fost capabili să mântuiască sufletele oamenilor. Preţul sufletului nostru este Însuşi Dumnezeu; de aceea a şi venit El pe lume, ca să plătească acest preţ pentru creatura Lui iubită.***

Căci numai cele asemănătoare se pot răscumpăra între ele. Dumnezeu Ziditorul, prin Fiul Său Iisus Hristos, a venit să-l răscumpere pe om şi Şi-a răstignit propriul suflet pe Cruce pentru a împlini aceasta, atât de mare a fost dragostea Lui pentru sufletul omului. Cel nemuritor a hotărât să moară pentru om, iar sufletul dreptului este slujit de îngerii lui Dumnezeu (exemplul lui Elisei). Iar după cum în lumea văzută regii şi împăraţii nu sunt serviţi decât de oameni aleşi, iar pentru primirea lor se pregătesc palate împodobite, tot aşa sufletele care-L slujesc pe Dumnezeu sunt suflete alese şi casele lor sunt permanent înfrumuseţate cu toate virtuţile. Unde casa sufletului este curăţită pe deplin, acolo vin Domnul şi îngerii să se odihnească!

Dumnezeu Însuşi şi cetele îngereşti luptă pentru sufletul ales împotriva duhurilor răutăţii, atât de mult este preţuit sufletul omului. Dacă însă omul este uşuratic şi se încrede doar în bunătatea şi milostivirea lui Dumnezeu, continuând să trăiască în lenevie şi păcat, crezând că tot va fi iertat, se înşeală şi dispreţuieşte iubirea Tatălui pentru el. Neatenţia dă prilej duhurilor rele să intre în casa sufletului şi să o pustiască.

Mulţi oameni ce duc o viaţă corectă în aparenţă şi practică cultul religios cu conştiinciozitate sunt liniştiţi în conştiinţa lor că merg pe drumul cel bun. Se înşeală însă, necăutând să analizeze ce se petrece în inima lor! Acolo trebuie să fie adevărata corectitudine, nu numai în comportările exterioare, care de foarte multe ori sunt false, ipocrite. Nu întotdeauna aparenta evlavie este urmare a sfinţeniei inimii.

Păcatul stă ascuns şi ţâşneşte din când în când, prin diferite gânduri, în mintea omului. Cine nu duce lupta cu gândurile nu luptă cu satana şi, mai curând sau mai târziu, aceste gânduri rele se vor revărsa şi în afară şi-l vor conduce pe cel aparent corect la păcate făţişe.

Răul este ca un izvor ce ţâşneşte neîncetat. Aşadar, sufletul trebuie să se silească în permanenţă să oprească valurile răutăţii care vin peste el sub formă de gânduri încă de la început.

Toată lumea cea văzută este permanent în mişcare, în agitaţie, în luptă. Nimeni nu cunoaşte însă cauza acestor nesfârşite tulburări, care sunt opera satanei. În lumea nevăzută a gândurilor omeneşti tot satana lucrează şi tulbură. El este stăpânitorul lumii acesteia, văzute şi nevăzute. Oamenii nu ştiu, nu-şi dau seama, ba încă nici nu vor să ştie, că sunt permanent purtaţi de o putere străină şi li se pare firesc tot ceea ce, de fapt, este contrar adevăratei lor firi, create după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu. Întreaga omenire, săraca, este amarnic înşelată de satana.

Numai cei luminaţi, care au câştigat pacea lui Hristos, ştiu şi simt de unde vine toată agitaţia lumii. Răul a pus stăpânire pe lume prin plăcerea pe care o provoacă trupurilor şi sufletelor. Este ca un foc ce aprinde inima şi apoi coboară prin toate mădularele trupului, îndemnându-l la desfrânare, iar păcatul săvârşit creează obişnuinţă, încât omul nu mai este capabil să iasă din el decât cu mare, foarte mare greutate.

La fel se întâmplă cu patimile: toate devin ca nişte munţi ce apăsă sufletul, îl îngreunează, îl strivesc de pământ, nu-i mai dau libertatea să se înalţe spre Dumnezeu. Cât de mult îngreunează sufletul lăcomia, îmbuibarea, ca şi beţia, şi toate trei stârnesc pofta desfrânării în om, chemându-se una pe cealaltă. ***Patimile ard sufletul omului ca nişte săgeţi de foc, distrugându-l, omorându-l. Cei prudenţi însă, când simt aceste patimi că se nasc în ei, se înfurie pe ele, se luptă cu ele şi satana nu mai are putere asupra lor.***

Cei săraţi cu sarea cea cerească sunt foarte puţini şi numaidecât sunt cunoscuţi cei ce vorbesc din comoara Duhului Sfânt, iar vieţile lor sunt exemple de sfinţenie; aceştia sunt vasele alese ale lui Dumnezeu. Cel ce vorbeşte fără să fie

condus de lumină şi harul ceresc nu poate convinge mintea oricui. Este nevoie de muncă şi osteneală multă pentru a transforma inimile oamenilor.

(din: Pocăinţa sau Întoarcerea la Dumnezeu. Extrase din Omiliile duhovniceşti ale Sfântului Macarie Egipteanul, Editura Bizantină, Bucureşti)

Mitropolitul Augustin de Florina - Predică la Duminica a 28-a după Rusalii - Dumnezeu ne cheamă la cină

"Un om oarecare a făcut cină mare şi a chemat pe mulţi"(Luca 14, 16)

Iubiţii mei, învăţătura Domnului nostru Iisus Hristos în Sfânta Scriptură este simplă. Atât de simplă, încât să poată fi înţeleasă şi de copiii din şcoala primară şi de ţăranii analfabeţi. ***Însă deşi este simplă, conţine înţelesuri atât de adânci, încât şi mari oameni de ştiinţă şi mari înţelepţi rămân înmărmuriţi înaintea măreţiei ei.*** Acesta este un lucru de mirare.

Evanghelia lui Hristos este un râu nesecat, ocean inepuizabil; este o mină de aur, în care oricât ai săpa şi ai scoate, aurul nu se termină. Acest lucru îl observăm şi în Evanghelia de astăzi. Ea învaţă cu imagini şi exemple din viaţa de zi cu zi. Tocmai aţi ascultat-o.

Ce ne spune? Un domn bogat, din iubire faţă de poporul său, a gătit pentru toţi o masă, „ o cină mare" (Luca 14, 16), şi a oferit tot ce avea mai bun ca mâncare şi băutură. Când toate erau deja pregătite, a poruncit slujitorului său să-i cheme pe comeseni. Oricine s-ar aştepta ca toţi să fi primit această invitaţie atât de onorantă. Curios însă. Nimeni nu s-a dus la cină! Toţi au înaintat scuze.

Unul a răspuns:
-Am cumpărat o ţarină şi trebuie să merg să o văd.

Altul:
-Am cumpărat cinci perechi de boi şi mă duc să-i încerc.

Şi altul, mai obraznic decât toţi, zice:
-Eu doar ce m-am însurat cu puţin timp în urmă şi nu am vreme.

Astfel, nimeni nu s-a dus la cina cea mare. Domnitorul s-a mâniat şi a poruncit să fie chemaţi alţii în locul acestora care n-au acceptat onoranta invitaţie.

Aceasta este prima parte a parabolei. Să insistăm asupra ei. ***De vreme ce este parabolă, Domnul una spune şi alta lasă să se înţeleagă.***

Cine este cel care a făcut invitaţia la cina cea mare? Nu este altul decât Dumnezeu, Părintele ceresc. El este cel mai bogat decât toţi, Împăratul împăraţilor şi Domnul domnilor. El aşadar pregăteşte masa.

Trei mese ne-a pregătit Dumnezeu. Una este inferioară, a doua este superioară, iar a treia este mai presus de toate.

Una care este? **Cea materială.** ***Omul nu este doar suflet, este şi trup.*** La prânz veţi şedea cu toţii la masă. Apa pe care o veţi bea de unde este? Pe lună şi în stele apă curgătoare nu există. Aici există. Fructele pe care le mănânci, toate roadele, tot ce are pământul mai ales, ale lui Dumnezeu sunt. Când şezi să mănânci, gândeşte-te; nu trăi ca un animal necuvântător. Mulţumeşte-I lui Dumnezeu.

Aşadar, ***cel ce aşterne în fiecare zi masă pentru toţi oamenii fără excepţie este Domnul nostru; şi aceasta este o masă, hrana trupului.***

Dar **există şi o altă masă superioară: Cina cea de Taină.** ***Unde este această masă? Aveţi ochi duhovniceşti?*** Aruncaţi o privire în Sfântul Altar. Acolo este masa; este Sfânta Masă. O, de-am avea ochi duhovniceşti! Am vedea Sfânta Masă scânteind, fulgerând, arzând şi înconjurată de îngeri şi de arhangheli, după cum se spune în ***troparul Sfântului Spiridon. Zice: „Când liturghiseai", Sfinte Spiridon, „îngeri ai avut slujind împreună cu tine".***

Omule, Dumnezeu îţi aşterne o masă pentru trup (mâncarea pe care o mănânci) şi o masă superioară pentru suflet (Dumnezeiasca Împărtăşanie, Trupul şi Sângele lui Hristos). Nu auzi? „Luaţi, mâncaţi…", „Beţi dintru acesta toţi" (Dumnezeiasca Liturghie)!?

Sfârşitul te aşteaptă la altă masă, mai presus de toate. Care este aceasta? Este **împărtăşirea cu Dumnezeu în veşnicie, în Împărăţia Cerurilor.** Acolo ne îndreptăm.

Ne cheamă deci Dumnezeu. Cum ne cheamă? În felurite moduri. ***Menţionez cinci.***

– După cum i-a chemat pe invitaţi prin slujitori, aşa ne cheamă şi pe noi **prin slujitorii Săi, care sunt preoţii şi predicatorii.** De fiecare dată când se aude predica Evangheliei, se face o invitaţie: Veniţi!…

- Când suntem răi, Domnul ne invită în alt fel: **prin glasul necazurilor, al ispitelor, al întâmplărilor neplăcute din viaţă.**

- Ne cheamă încă şi **prin glasul conştiinţei**. O, această conştiinţă! Atunci când dormi sau când te plimbi, te înţeapă şi îţi strigă: Păcătosule, până când vei rămâne în nepocăinţă? Îţi aminteşte păcatele tale. Şi când se apropie zilele de sărbătoare, glasul ei devine mai puternic. Nu există judecător mai aspru ca loviturile conştiinţei.

- ***În fiecare zi şi în fiecare clipă ne cheamă Dumnezeu să ne apropiem de El.*** Are însă şi o zi oficială în care îşi deschide palatele sale şi spune: Veniţi! Este ziua de duminică. ***Duminică înseamnă ziua închinată Domnului.***

- Mai exact ne cheamă – cum? **Prin clopotele care fiind trase se aud de la distanţă.** ***Ce sunt clopotele?*** ***Glasul îngerilor, trâmbiţele cerului care anunţă invitaţia sau apelul, ca şi noi să spunem prezent.*** Când auzim clopotul, aripi la picioare pentru biserică. În timpul turcocraţiei, fără clopote, după cum zice un istoric, toţi alergau la biserică. Acum, mii de clopote să tragi, oamenii nu vin la biserică. Şi dacă-i întrebi „De ce?”, invocă şi ei motive; că nu au timp, au de lucru, sunt obosiţi de peste noapte… Este păcat ca în timp ce clopotele bat, cuplurile să doarmă, alţii să se suie în munţi, pentru vânătoare sau ascensiunea în munţi, alţii să meargă în excursie şi să umple drumurile de maşini.

Şi Biserica? Din nefericire, am uitat-o! O statistică improvizată ce s-a realizat a arătat că în Grecia din o sută de creştini duminica merg la biserică – câţi? Doar doi la sută (2%)! Aceasta arată că nu avem o legătură cu Biserica noastră. Suntem inferiori celorlalte religii. Du-te în Evros şi în Turcia. Zi de slujbă la ei este vineri, dar atunci toţi sunt în geamii să-l asculte pe hogea. Du-te şi în Israel. Zi de slujbă este sâmbăta şi atunci nici maşinile nu circulă, decât a poliţiei şi a salvării.

Şi noi, care avem cea mai frumoasă religie? Pietriş este religia turcilor şi a evreilor. Noi avem diamantul, unica credinţă adevărată. Şi totuşi nu mergem la biserică. Suntem fără îndreptăţire, iubiţii mei. Dumnezeu nu cere ceva dificil. Din 168 de ore pe săptămână, cere o oră! Atât durează Dumnezeiasca Liturghie de la „Binecuvântată este Împărăţia Tatălui…” până la „Pentru rugăciunile Sfinţilor Părinţilor noştri…”. Şi noi? Nici o oră nu rupem pentru asta! Ce răspuns vom da?

Şi desigur că nu este suficient doar să mergem la biserică; acesta este lucrul cel mai mic. Trebuie să mergem la biserică cu atenţie, dacă ar coborî un înger şi ne-ar examina inimile, se va încredinţa că suntem prezenţi cu trupul, şi absenţi cu duhul. În Stalingrad şi în Moscova, când iau Sfintele Taine, plâng. Aţi văzut aici vreo lacrimă în biserică? Urmărim nesimţiţi. Vai! ***"Cât de înfricoşător este locul acesta; nu este altceva decât casa lui Dumnezeu şi aceasta este poarta cerului"*** (Facere 28, 17).

Iubiţii mei, Domnul ne invită în biserica Sa. Peste puţine zile clopotele vor suna vesel şi se va auzi ***„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace"*** (Luca 2, 14). Toţi să alergăm în biserica noastră. Dar nu numai la Crăciun; în fiecare duminică să mergem la biserică.

Şi nu doar tu să vii. Eşti tată, eşti mamă? Cheamă-ţi şi copiii. Aşa se întâmpla în Pont, în Asia Mică, în Macedonia; se trezea tatăl, îşi lua copiii şi se duceau cu toţii împreună la biserică. Arătaţi-mi un tată care face aşa! Dacă o faci, să fii sigur: într-o zi vei muri, dar copiii niciodată nu vor uita că-i luai de mână şi-i duceai în biserica Dumnezeului nostru! La fel învăţătorul sau şeful oricărei instituţii; sfătuiţi-i pe toţi să meargă la biserică.

Toţi la biserică! Acolo are loc baia sufletului de păcatele de peste săptămână. După cum îţi faci baie trupului, aşa o dată pe săptămână fă şi o baie duhovnicească, ca să-ţi curăţeşti sufletul.

Şi când eşti în biserică, şi asculţi Evangheliile, îi vezi pe preoţi şi Sfintele Sfintelor şi te împărtăşeşti cu Preacuratele Taine, atunci – nu este minciună! – stelele coboară pe pământ, şi inima ta devine Rai, sălaş al îngerilor şi se aude înăuntru: ***„Cât de iubite sunt locaşurile Tale, Doamne al puterilor. Doreşte şi se sfârşeşte sufletul meu după curţile Domnului"*** (Psalmul 83, 2-3).

(Omilie a Mitropolitului de Florina, părintele Augustin Kantiotis în sfânta biserică a Sfântului Ioan din Ptelemaida, 13.12.1981)

Sfântul Ioan Maximovici - Cuvânt despre cele două ospeţe

În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh.

Acum, în faţa ochilor minţii noastre se află două ospeţe, despre care ne vorbeşte pericopa evanghelică de astăzi.

- *Unul dintre ospeţele descrise în pildă este dat de un împărat plin de bunăvoinţă şi milostiv. Însă când ospăţul era gata, cei chemaţi n-au venit. Ei au preferat să se ocupe unii cu cumpărături, alţii cu treburi gospodăreşti; iar alţii, prinzându-i pe soli, i-au batjocorit, iar pe unii chiar i-au omorât, împăratul, mâniat, pedepsindu-i aspru pe vinovaţi, îşi trimise iarăşi slugile sale să cheme la ospăţ pe oricine ar întâlni în cale. Se adună o mulţime de oameni, şi când împăratul veni să-i vadă, zări pe unul care nu era îmbrăcat în haine de sărbătoare. El îl întrebă de ce nu a venit îmbrăcat cum se cuvine, iar acela tăcu, arătându-şi astfel dispreţul faţă de împărat şi nedorinţa de a participa la sărbătoare, motiv pentru care a fost dat afară. Astfel, la acest ospăţ au fost mulţi chemaţi, dar puţini au fost şi aleşi, care au luat parte la cină.*
- *Al doilea ospăţ nu este o pildă, ci este real. Este banchetul nelegiuitului Irod. Se vede că la acest banchet nici unul dintre cei chemaţi nu a refuzat să vină, toţi erau îmbrăcaţi de sărbătoare şi se desfătau după pofta inimii. El s-a petrecut în beţie, desfrâu nestăvilit de simţul ruşinii şi de conştiinţă şi s-a terminat cu o imensă crimă: uciderea lui Ioan Botezătorul.*

Aceste două ospeţe sunt chipurile a două feluri de viaţă, a două moduri de desfătare.

Primul este închipuirea ospăţului duhovnicesc, a desfătării duhovniceşti. El este făcut de Domnul. Acest ospăţ este Biserica lui Hristos. Noi suntem invitaţi la acest ospăţ atunci când suntem chemaţi să participăm la slujbele bisericeşti, mai ales la dumnezeiasca Liturghie şi la împărtăşirea cu dumnezeiescul Trup şi Sânge al lui Hristos, [când suntem chemaţi] la fapte bune, la luare-aminte şi la trezvie. Noi refuzăm să mergem la acest ospăţ când nu venim la slujbele Bisericii, când, în loc de bine, facem rău, când preferăm grijile şi plăcerile lumeşti în locul vieţii în Dumnezeu. Noi nu venim în haine de nuntă când vieţii trăite în Dumnezeu îi aducem dispoziţii străine şi păcătoase. Fiecare dintre noi este chemat de multe ori pe zi la acest ospăţ şi de fiecare dată refuză când, în locul celor duhovniceşti şi dumnezeieşti, le preferă pe cele trupeşti şi păcătoase.

Şi la banchetul lui Irod suntem chemaţi de multe ori pe zi. Adesea nu observăm imediat că răul ne ispiteşte. Păcatul începe întotdeauna cu lucruri mărunte. La început, Irod chiar îl asculta cu plăcere pe Ioan Botezătorul, el înţelegea păcatul faptei sale, dar nu s-a luptat cu păcatul şi a ajuns până la uciderea acestui mare drept. ***Noi mergem de fiecare dată la josnicul banchet al lui Irod când, în loc de bine, alegem răul, plăcerile trupeşti, păcătoase, nemilostivirea, neatenţia faţă de propriul suflet şi aşa mai departe.***

Începând cu lucruri mărunte, este deja greu să te opreşti şi dacă apoi nu-ţi vii în fire la vreme şi nu te sileşti să te lupţi cu tine însuţi, poţi ajunge până la cele mai mari păcate şi crime, după care vor urma chinurile veşnice.

Şi astăzi, Ioan Botezătorul îl cheamă pe fiecare dintre noi: ***„Pocăiţi-vă, că s-a apropiat Împărăţia Cerurilor”.*** Pocăiţi-vă, ca să vă desfătaţi în luminoasele şi veşnicele cămări ale cinei Mielului junghiat pentru păcatele întregii lumi, şi ca să nu împărţiţi cu diavolul cina răutăţii şi a chinurilor tartarului (în gheenă), în întunericul de nepătruns.

Predici şi Îndrumări Duhovniceşti
Ed. Sophia, Bucureşti, 2006

Cina cea mare. Predica Sfântului Iustin Popovici (de Celie) la Duminica Sfinţilor părinţi (a xtrămoşilor Domnului). "Când să mă mai gândesc şi la Hristos?"

13.12.2013

Predica Sfântului Iustin Popovici (de la Celie) la Duminica Sfinţilor părinţi (Postul Crăciunului, anul 1965) - Cina cea mare

Şi noi suntem astăzi în Sfânta Evanghelie a mântuirii. Aţi auzit astăzi Sfânta Evanghelie. Iar ea este şi a mea, şi a ta şi a fiecăruia; noi, toţi oamenii, luăm parte la ea. Astfel, Domnul a descoperit Evanghelia noastră omenească şi ea se referă la fiecare dintre noi. S-a coborât din Cer ca să le grăiască oamenilor: Iată, voi, oamenii, trăiţi în Cerul evanghelic şi sunteţi din Cer, pentru aceasta v-am şi adus Adevărul cel ceresc. Evanghelia mântuirii ne spune astăzi o mare şi sfântă taină în legătură cu Cina cea mare (Luca 14,16-24). În această lume noi toţi luăm parte la cina Domnului. Domnul a pregătit Cina cea mare, creând această lume: soarele, cerul, stelele, pământul, plantele, iarba, păsările, animalele. Toate acestea alcătuiesc imensa masă la care ne-a aşezat Domnul pe noi, neamul omenesc; la masa acestei mari Cine, care se întinde pe pământ peste toate cele cinci continente, peste cer şi peste întregul univers. Creând această lume, Domnul a creat tot ceea ce noi vedem, ca şi multe lumi nevăzute.

Şi la această Cină, la această lume creată, creată cu belşug, lumea de Dumnezeu zidită, Domnul i-a chemat pe toţi. Veniţi, veniţi, cina este gata. Lumea întreagă este pregătită. Omul este pământesc, iar Dumnezeu este Ceresc, El luminează

veşnic peste tine şi iată, eu, sluga soarelui Său, te chem; vino, totul este pregătit. Dumnezeu te-a făcut om, ţi-a dat toate cele de folos trupului. Îmbelşugată şi fastuoasă cină are loc neîncetat! Dar oare este hrană pentru sufletul tău? Oare a făcut Dumnezeu hrana pentru sufletele noastre, pentru conştiinţele noastre, pentru minţile noastre? Da, căci ce a arătat Domnul prin această lume văzută, printr-o astfel de minunată şi dumnezeiască lume pământească? Înţelepciunea Sa, Înţelepciunea dumnezeiască, prin care ne hrăneşte în această lume văzută. Domnul a arătat Bunătatea dumnezeirii Sale, Dragostea dumnezeirii Sale, şi prin acestea hrăneşte sufletul nostru - cu Dragostea dumnezeiască şi cu Bunătatea dumnezeiască. Prin această lume văzută, care este de o deosebită frumuseţe, Dumnezeu ne descoperă frumuseţea Sa dumnezeiască şi hrăneşte sufletele noastre cu frumuseţea Sa cea cerească. Fiecare lucru din această lume, şi fiecare făptură, şi fiecare zidire, ca o slugă a Domnului ne cheamă pe fiecare dintre noi: Vino, veniţi, totul este gata.

Cum au răspuns oamenii la chemarea lui Dumnezeu? În această lume, noi, oamenii, ne scuzăm: Păi am avuţie, să mă îngrijesc de ea, câmpul acesta este al meu; al meu este totul, Dumnezeu mă cheamă, dar nu am când, Stăpâne, nu am când! El spune Stăpânului Cerului şi pământului: Nu am când! Acesta este omul care nu slujeşte mai întâi lui Dumnezeu, nici sufletului său. Această preocupare pentru avuţie poate fi şi materială, văzută, dar poate fi şi spirituală, nevăzută, pentru omul care se ocupă cu ştiinţa, iar Dumnezeu îl cheamă la cina Sa cea îmbelşugată ca să deschidă ochii şi să vadă ce a creat El pentru om aici, cât de minunată este lumea, să cunoască înţelepciunea dumnezeiască, bunătatea dumnezeiască, privind această lume minunată creată de Dumnezeu.

Omul de ştiinţă spune lui Dumnezeu: Eu am cărţi, nu am când, iartă-mă, nu am când. Sau să spunem că omul şi-a ales o meserie, o profesiune, şi s-a dedicat cu totul acestei chemări, fie că este învăţător, profesor, meseriaş, fierar, croitor, este preocupat întru totul de această muncă, cu tot sufletul, cu tot trupul, iar Dumnezeu îl cheamă prin persoana cea mai dragă, prin Drepţii Vechiului Testament, prin Sfinţi: „Veniţi, veniţi, oameni, că toate sunt gata". Nu am când, te rog iartă-mă, nu am când să mă gândesc la creaţia dumnezeiască.

Este asemenea celuilalt om care s-a scuzat pentru că avea cinci boi de înjugat: Te rog, iartă-mă, nu am când.

Zidirea lui Dumnezeu nu-L vede pe Ziditor: vede făptura vie din această lume, animalele, păsările, şi se minunează, este cuprins de încântare, le studiază, se foloseşte de ele, le întrebuinţează, dar nu are când să cugete la Creatorul acestor fiinţe! Făpturile vii sunt create de Dumnezeu, iar aici se vădeşte ceea ce apostolul Pavel rosteşte în Epistola sa, că oamenii au slujit făpturii, în locul Făcătorului (Romani 1, 25), mai mult slujind zidirii decât lui Dumnezeu. Este,

evident, modelul unui astfel de om precum naturalistul, profesorul, învăţătorul, care se ocupă cu studierea păsărilor şi a albinelor şi nu vrea să ştie nimic altceva, este absorbit de aceea căreia i se dedică. Albinele, păsările - şi acestea sunt slugi ale lui Dumnezeu, el e necontenit îl cheamă: Vino la Domnul! Priveşte, şi noi suntem creaţia lui Dumnezeu, iar El este cu mult mai minunat decât noi toţi. - Nu, nu am când, iartă-mă! Aceasta este orbirea, aceasta este aplecarea mai mult spre lucrurile acestei lumi, şi oamenii slujesc făpturii mai mult decât Făcătorului.

Iar al treilea spune: M-am însurat, de aceea nu pot veni. El reprezintă pe acela care nu vede pe nimeni în această lume în afară de familia sa, pentru ea trăieşte, pentru ea moare, dar aceasta este prea puţin înaintea lui Dumnezeu. Important este ca părintele să ştie de unde este familia sa, a Cui este familia sa, Cine este Acela care îi hrăneşte familia - prin soare şi prin păsări şi prin plante şi prin grâu şi prin cereale. Cine? Domnul şi Ziditorul! Iar el nu are când! Toată grija lui este pentru familie, nimic altceva nu vrea să ştie. Ce păcat!

Aţi auzit ceea ce a spus Domnul, căci S-a mâniat Dumnezeu pe acei oameni (Luca 14, 21), pe astfel de oameni care nu privesc această lume ca cina îmbelşugată a lui Dumnezeu, aşezată de El pentru neamul omenesc, ca oamenii să-L slăvească. Şi Dumnezeu nu numai că a trimis făptura Sa, ci iată că a trimis şi nenumăraţi Drepţi ai Săi în Vechiul Legământ ca să le aducă aminte oamenilor de Dumnezeu, ca să-i cheme, spunându-le: Veniţi, toate sunt gata. Oameni, ce aşteptaţi, de ce nu lucraţi dreptatea lui Dumnezeu în această lume? De ce nu lucraţi după legea lui Dumnezeu şi după dreptatea dumnezeiască?

Astazi Biserica îi prăznuieşte pe toţi Părinţii, pe toţi Drepţii Vechiului Testament, cei care au trăit înaintea venirii lui Hristos - slugile lui Dumnezeu, sfintele slugi ale lui Dumnezeu pe care din timp în timp El le-a trimis în această lume, le-a trimis neamului omenesc spre a mărturisi că această lume este Cina, marele ospăţ. Moise, Ilie, împăratul David, nenumăraţi proroci şi mărturisitori, Drepţii Vechiului Testament, aceştia sunt mulţimea de oameni sfinţi (Evrei 12,1) care necontenit cheamă neamul omenesc: Veniţi, toate sunt gata, Dumnezeu vă cheamă.

Însă lumea merge şi se pleacă la idoli, se pleacă dumnezeilor mincinoşi, nu slujeşte lui Dumnezeu, nu vrea să slujească Adevăratului Dumnezeu; iată şi vitele şi plantele şi animalele le consideră mai importante, ca fiind scopul vieţii lor, încât slăvesc dumnezeirea lor; oamenii se pleacă idolilor, se pleacă animalelor, plantelor, pietrelor, iar pentru Adevăratul Dumnezeu nu au timp.

Domnul, spre a-i dezmetici pe oameni, trimite neamului omenesc slugile Sale, începând cu Sfinţii apostoli, le trimite tuturor noroadelor şi le cheamă neîncetat:

Veniţi, toate sunt gata. Oameni, spuneţi şi voi ce vă mai trebuie din ceea ce a oferit Domnul Hristos omului. Cu toate acestea, oare, puteţi lepăda ceva mai măreţ? El, Dumnezeu, a devenit om. Oare tu, omule, faci ceva mai presus decât aceasta? El, Dumnezeu, a adus Viaţa veşnică. Omule şi frate, ce este viaţa ta pe pământ fără de Viaţa cea veşnică? Ce? O scurtă perioadă de chin, nenorocire, pătimire, boală şi suferinţă - aceasta este viaţa pământească a omului fără Domnul Hristos. Iar Dumnezeu ne-a dăruit Viaţa cea veşnică, şi pentru mine, şi pentru tine, şi ne-o dăruieşte în Biserica Sa prin Sfânta Împărtăşanie, prin Botez, prin credinţă, prin dragoste, prin nădejde, prin tot ceea ce El, Minunatul Domn, hrăneşte sufletele noastre printr-o hrană nemuritoare şi veşnică.

Domnul ne cheamă neîncetat, iar noi, iată, noi ca şi cei trei oameni, ca cei trei chemaţi ne cerem scuze. Când să mă mai gândesc şi la Hristos? Iată, am averea asta şi aceea, sau negoţul, sau un atelier meşteşugăresc, o fabrică; nu am când să mă gândesc la Hristos, la acea Viaţă veşnică, la acel Adevăr veşnic, la Dreptatea veşnică. Şi eu, şi tu, privim la noi înşine, la propria noastră vieţuire, pentru care deseori lucrăm în felul acesta. De câte ori în cursul unei zile Îl uităm pe Dumnezeu, de câte ori în cursul unei săptămâni sau al unor luni întregi uităm că această lume este cina dumnezeiască, că în această lume Dumnezeu este Acela care dăruieşte toate, şi aerul, şi soarele, şi lumină.

Iar tu, iată, poţi să te asemeni celui de-al doilea dintre cei chemaţi, care strigă: Eh, am cumpărat cinci perechi de boi de tras la jug, iartă-mă; sunt foarte ocupat în această lume, această lume are atâta bogăţie, iar eu nu am când să mă mai gândesc la Hristos, la faptul că trebuie să vin la El după moarte. Astfel, un asemenea om nu are când să se mai gândească şi la Biserică, nu are când să mai cugete la sufletul său, la binele pe care ar trebui să-l facă, căci făcând bine oamenilor, el îşi face bine sieşi.

Putem şi eu, şi tu, şi mulţi dintre noi să aparţinem acelei categorii din care face parte al treilea om, cel de-al treilea chemat, care spune: M-am însurat, de aceea nu pot veni. Familia mea m-a absorbit, trăiesc permanent pentru ea, mă gândesc mereu la ea, nu am timp pentru alte lucruri. Stai, omule, această familie a ta şi aceşti copii ai tăi sunt ai lui Dumnezeu! Cine le dăruieşte ceea ce le este lor de cel mai mare folos, cine le dăruieşte soarele, cine le dăruieşte mintea, cine le dăruieşte conştiinţa? Cine dăruieşte putere mâinilor lor ca să poată lucra, Cine dăruieşte vedere ochilor lor, Cine dăruieşte auz urechilor lor? Cugetă la aceasta, toate acestea tu le ştii, le vezi.

Iată, astăzi îi slăvim pe Sfinţii Părinţi, pe Drepţii Vechiului Legământ, al căror număr este atât de mare şi toţi ne cheamă: Veniţi, toate sunt gata. Iar noi cum răspundem chemării? Să nu fim neînţelepţi şi nebuni.

Mâine Biserica îl proslăveşte pe Sfântul Tirs şi pe ceilalţi mucenici dimpreună cu el şi ei ne cheamă, ne cheamă la cina dumnezeiască: Veniţi, toate sunt gata. Căci, ei, Sfinţii, s-au hrănit cu hrana dumnezeiască cea veşnică, pe care le-a dat-o Domnul în această lume şi au devenit nemuritori şi sfinţi în această lumea şi în cealaltă. Având înaintea noastră atâtea modele (Evrei 12, 1) atâţia oameni sfinţi, noi nu vom avea scuza în ziua Dreptei Judecăţi, când Domnul ne va atrage atenţia şi mie, şi ţie, şi tuturor: Priviţi-i pe Drepţii Mei, priviţi-i pe Drepţii şi pe Sfinţii şi pe Mucenicii şi pe Mărturisitorii, şi voi aţi trăit în aceeaşi Biserică, şi voi aţi vieţuit în aceeaşi lume, însă aţi călcat în picioare Dreptatea Mea, Dragostea Mea, aţi călcat în picioare Evanghelia Mea. Pe când eraţi jos pe pământ nu le-aţi dorit, aşadar nu vă sunt de trebuinţă nici aici. Şi vor merge drepţii la Viaţa veşnică (Matei 25,46).

Mulţi sunt chemaţi, încheie Sfânta Evanghelie de astăzi, dar puţin sunt aleşi (Matei 22, 14). Dumnezeu îi cheamă pe toţi, dar cum vei răspunde tu chemării, aceasta depinde de tine. Dumnezeu te cheamă la Viaţa veşnică, la Dreptatea veşnică, la Dragostea veşnică şi îţi oferă Viaţa cea veşnică. De tine depinde dacă vei răspunde chemării. Dacă vei răspunde, atunci vei deveni ales al lui Dumnezeu.

Cu rugăciunile Sfinţilor Părinţi prăznuiţi astăzi şi ale tuturor Sfinţilor, ale Sfinţilor apostoli, ale mucenicilor, srepţilor şi mărturisitorilor, fie ca Bunul Dumnezeu să deschidă sufletele noastre şi auzul nostru duhovnicesc şi vederea noastră duhovnicească, ca să răspundem chemării Domnului în fiece zi şi în fiece noapte, să fim conştienţi că suntem în această lume la cina cea îmbelşugată a lui Dumnezeu, că suntem în Biserica Sa la Cina cea veşnică a Adevărului veşnic şi a Dreptăţii dumnezeieşti, că aceasta este aceea de care avem nevoie în această lume, că Domnul Hristos a adus fiinţei omeneşti toate cele necesare pentru dobândirea vieţii celei veşnice şi în aceasta şi în cealaltă lume. Lui fie cinstea şi slava, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

(din: Cuviosul Iustin de Celie, Cuvinte despre veşnicie - predici alese, Editura Egumeniţa, 2013)

Arhimandritul Emilianos Simonopetritul - Sărbătoarea Strămoșilor

Traducere și adaptare: Laura Enache

Crăciun duhovnicesc

Străbatem perioada postului Crăciunului și astăzi îi sărbătorim pe Strămoșii - prooroci, regi, sfinți, păstori mari și mici - care au contribuit la faptul de a ajunge până la noi Iisus Hristos.

Sărbătoarea Strămoșilor este una dintre cele mai frumoase sărbători ale anului, fiindcă ne descoperă că Hristos, care nu avea nevoie de nimic, S-a făcut pe Sine așa fel încât să aibă nevoie de noi, cei nevoiași de toate. Să primească El propria mea inimă, propriul tău glas, înălțarea unui al treilea, precum și cea mai neînsemnată lucrare a fiecăruia dintre noi, încă și lumânarea pe care I-o vom aprinde. Această sărbătoare pregătește sufletele noastre să sărbătorim nu doar nașterea lui Hristos în lume, ci să sărbătorim și nașterea lui Hristos înlăuntrul nostru, venirea lui Hristos în inima noastră printr-o trăire teologică și un cuget bisericesc.

Postul Nașterii Domnului nu înseamnă doar patruzeci de zile de post. Este o pedagogie să ne adunăm puterile noastre în așteptarea lui Emanuel, a lui Dumnezeu care era, este și va fi împreună cu noi. O pedagogie, ca să putem să îi

deschidem sufletul nostru așteptându-L pe El care lipsește. Aceasta este problema noastră tragică: Cel Nevăzut pe care-L vrem să fie văzut, ni se pare atât de îndepărtat. El însă este Dumnezeul inimii noastre, al viselor noastre copilărești, Dumnezeul pe care ni L-au dăruit părinții noștri încă de mici copii.

Strămoșii au colaborat la nașterea lui Hristos. Au primit cinstea ca Dumnezeu să Se limiteze la măsurile lor, la obiceiurile lor, la ideile lor, la viața lor, să intre în păcatele lor, în visele lor, și ca să-i facă purtători ai dumnezeirii lui. Au atâta însemnătate pentru viața noastră, încât Biserica noastră le-a afierosit două duminici.

⇒ *Cea dintâi este duminica de astăzi, în care citim pericopa evanghelică a cinei celei mari* [1].

A chemat Domnul pe toți la ospăț și a început să se umple casa, totuși încă mai era loc. Atunci Domnul cinei a trimis pe slujitorul Său să-i aducă și pe ceilalți.

Oare care este sensul acestei pericope? Pentru ce părinții au pus această lectură astăzi? Simplu, fiindcă Strămoșii noștri au umplut Împărăția Cerurilor, dar Dumnezeu nu a început ospățul final. Trimite oameni care să alerge la noi, cei săraci, zicându-ne: „Încă mai sunt locuri. Pentru ce ședeți acolo jos? Grăbiți-vă să veniți. Convingeți inimile voastre să participe la banchetul acesta”.

Strămoșii ne așteaptă de veacuri și încă nu pot să ajungă la ora ospățului pe care îl doresc, numai mai iau câte-o gustare ceva, ca să nu obosească tot așteptându-ne pe noi.

Lectura este eshatologică. Arată că trebuie și noi să intrăm în viața Strămoșilor care se află în Împărăția cerească și mănâncă și se bucură împreună în fiecare zi cu Hristos. Trebuie să fim incluși și noi în corul Strămoșilor, să mâncăm împreună cu ei și să devenim un singur trup, de vreme ce Biserica este una.

⇒ *Următoarea duminică este a doua Duminică a Strămoșilor și se numește duminica mai înainte de Nașterea Domnului.*

De vreme ce ne-am familiarizat deja cu Strămoșii, Biserica deschide acum Evangheliile și ne citește numele lor unul câte unul [2]. Astfel îl îmbrățișăm pe fiecare dintre ei, separat, îl salutăm exact așa cum se adună familia noastră împrăștiată în diferite orașe.

---

[1] *Lc. 14, 16-24.*
[2] *Mt. 1, 1-25.*

Strămoșii dețin un loc important în trupul lui Hristos. Fără aceștia nu putem să fim uniți cu Biserica. Strămoșii ne-au adus așteptarea lui Israel, care a devenit „așteptarea neamurilor” și în continuare, moștenirea noastră. Ni L-au adus pe Hristos, tânjirea inimii noastre, plinirea doririlor noastre, sufletul sufletului nostru, viața și bucuria existenței noastre.

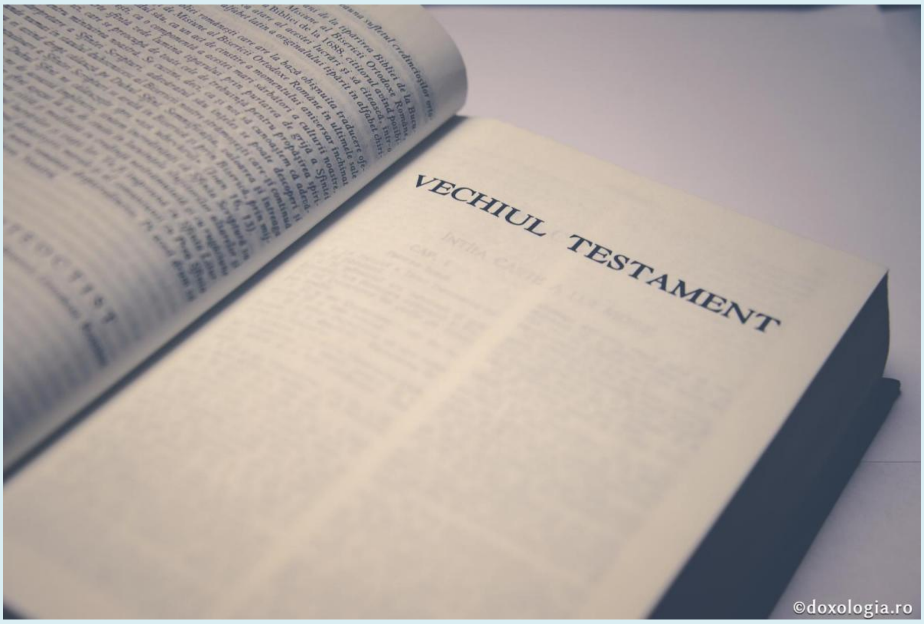
Ziua Nașterii Domnului o vom cânta împreună cu ei: „Veniți să vedem, credincioșilor, unde S-a născut Hristos” [3]. Dar unde S-a născut Hristos? În Betleem? Încă și demonii știu că Hristos cel istoric S-a născut în Betleem. Au proorocit-o veacurile, o mărturisesc sufletele noastre, trăirile noastre fac prezentă Nașterea Domnului. Problema este însă: Cum Dumnezeu Cel mai înainte de veci va fi și pentru noi Dumnezeul nostru Cel ce S-a făcut „prunc tânăr” [4]. De aceea Biserica noastră, deși până în secolul 11-12 avea o singură Duminică a Strămoșilor, de atunci a rânduit-o și pe a doua, ca să-i pună în adâncul sufletului nostru și să-i dospească împreună cu noi.

(Arhimandritul Emilianos Simonopetritul, Cuvinte praznicale mistagogice, Indiktos, Athena, 2014)

---

[3] *Utrenia Nașterii Domnului, Sedealna I.*
[4] *Ibidem, Condacul și Icosul.*

Arhimandritul Emilianos Simonopetritul - Strămoșii lui Iisus Hristos

Traducere și adaptare: Laura Enache

Crăciun duhovnicesc (2)

De Strămoșii Domnului ne amintesc și cele patruzeci de zile de post dinaintea Nașterii Domnului, care sunt o moștenire a Vechiului Testament. Astfel, vrând sau nu, aceste zile ne aduc aproape de Strămoșii Domnului.

Știm că evreii au făcut patruzeci de ani ca să ajungă din Egipt în Palestina, în timp ce le-ar fi fost de ajuns câteva zile. Dar au făcut patruzeci de ani întregi, ca să fie puși la încercare. Pentru noi aceste patruzeci de zile înseamnă punerea la încercare a voii noastre, pedagogia libertății noastre, pregătirea duhurilor noastre ca să se umple cu lumina cea adevărată.

Să vedem însă cine erau Strămoșii, de ce au devenit sfinți și cum vor ca și noi să fim sfinți.

Cu acest prilej, merită să spunem că dacă nu vom cunoaște Vechiul Testament cuvânt cu cuvânt, nu îl vom înțelege niciodată pe cel Nou, fiindcă Noul Testament este tâlcuirea celui Vechi. De asemenea, nu vom înțelege lucrarea lui Hristos, nici ceea ce avem să facem noi pentru mântuirea noastră. Vechiul Testament ne introduce în duhul apostolic și ecleziastic, ne face oameni ai vieții ecleziastice. Vechiul Testament este cheia recunoașterii lui Dumnezeu, dar cuprinde istoria tuturor strămoșilor Domnului, cum au pregătit ei venirea lui Hristos.

Astăzi îl cinstim mai întâi pe Avraam, părintele evreilor, gigantul credinței. Împreună cu Avraam îl cinstim pe prorocul Daniel care a putut supraviețui în groapa cu lei, pe cei trei tineri care au simțit răcoare în cuptorul aprins, și pe toți ceilalți de mai înainte de lege, din lege și de după lege.

În mod special sărbătorim pe proroci și pe regi. Cei mai mulți erau strămoși ai lui Hristos după trup.

Sunt cinstite încă și sfinte femei. Prorocița Anna, cunoscuta Iudit, vestita Debora, Esther, Sarra care ne-a lăsat moștenire pe Hristos, Miriam, sora lui Moise, Rahela, Rebecca, Ruth și atâtea altele. Toate acestea și toți aceștia acoperă neamurile neamurilor.

(Arhimandrit Emilianos Simonopetritul, Cuvinte praznicale mistagogice, Indiktos, Athena, 2014)

Arhimandritul Emilianos Simonopetritul - Sfinții Noului Testament

Traducere și adaptare: Laura Enache

Din Strămoși s-a născut Preasfânta, Maica lui Dumnezeu care a trăit în Sfânta Sfintelor și când a ieșit de acolo era ea însăși Sfânta Sfintelor, având în mijlocul ei pe Hristos. Ea a sfințit Sfânta Sfintelor a Templului și a binecuvântat întreaga creație și astfel s-au desființat chipurile acelea de mai înainte, fiindcă a venit Adevărata Sfântă a Sfintelor, adevărul și deplinătatea chipurilor. Născătoarea de Dumnezeu este începutul poporului ales al lui Dumnezeu, a fost făcută maică a neamurilor și chip al Bisericii noastre.

Pentru toate aceste motive, strămoșii au devenit chipuri și icoane ale lui Hristos și ale Bisericii. Dumnezeu i-a ridicat pe toți împreună, drepți și păcătoși, și i-a folosit. Haideți să ne referim la câteva exemple.

- ✓ *Booz, fiul desfrânatei Raav a devenit un simbol al chemării la Hristos a neamurilor și a păcătoșilor. A slujit planul lui Dumnezeu.*
- ✓ *Adam, deși a păcătuit și a murit afară din Rai, este chip al celui de-al doilea Adam, al lui Hristos.*
- ✓ *Noe și arca au devenit simboluri ale Bisericii și ale lui Hristos.*
- ✓ *Isaac este chipul jertfei lui Hristos, Iacov, al îndumnezeirii și al contemplației.*
- ✓ *Iosif, David aproape toți regii și profeții sunt simboluri și chipuri și icoane ale lui Hristos și ale Bisericii.*
- ✓ *Melchisedec, Moise, Iov, care era închinător la idoli, și toți ceilalți strămoși au devenit chipuri ale lui Dumnezeu și ale tainelor Lui negrăite.*

Ne ajută să înțelegem tainele cele negrăite ale Împărăției Cerurilor. Acum putem să înțelegem de ce e nevoie să medităm la Strămoși. Toți sunt Înainte mergători ai lui Hristos până la cel din urmă, care se numește Înainte Mergătorul, Ioan Botezătorul. Sunt chipuri ale „Celui ce este în cele nepătrunse ale dumnezeieștii ascunzimi a tainei mântuirii noastre” [5].

Toți Strămoșii au exprimat așteptarea lui Israil care a devenit așteptarea noastră, a neamurilor [6]. Pentru aceasta cu credința lor și prin toate celelalte mijloace, când l-au văzut pe Hristos în iad, au crezut în El și au reușit să fie îndreptați. Hristos i-a răpit de acolo și i-a dus în ceruri. Iar acum stau acolo în jurul mesei marii Cine și ne așteaptă pe noi. Așteaptă să pregătim noi cea de-a doua Venire a lui Dumnezeu.

Aceștia sunt strămoșii celei dintâi veniri fără de slavă a lui Hristos. Hristos a venit ca un prunc pe care îl vânau ca să-L omoare. A doua venire a Lui totuși va fi întru slavă și cinste. Strămoșii în întuneric fiind, au slujit venirii fără slavă a lui Hristos, dar mântuitoare pentru noi toți. Dar noi prin lumina Bisericii trebuie să pregătim și să aducem cât mai repede cea de-a doua Venire a lui Hristos, ca să mâncăm toți împreună și să se bucure Strămoșii. O cred și o credem și noi că se va împlini acel „iarăși va veni pe nori Iisus” cum spune apologetul Iustin Martirul [7]. Va veni iarăși Hristos, nu într-o iesle, ci pe nori.

În acest punct ne întâlnim și ne unim cu Strămoșii, nostalgicii primei veniri ai lui Hristos, noi, care suntem noii strămoși care trebuie să pregătim în inimile noastre și în Biserică cea de-a doua Venire a lui Hristos. Noi care trebuie să fim, în ciuda faptului că trăim într-o lume păcătoasă, sfinții Noului Testament. Noi care credem că va veni din nou Hristos „să judece viii și morții” și să trăim cu dorul și cu așteptarea Lui.

Isaia cu opt sute de ani înainte de Hristos zicea într-o profeție: „Iată, Mântuitorul tău vine având plata” [8]. Vine Hristos având asupra Lui plata Lui. Care este plata lui Hristos? Plata este răsplătirea, dreptul pe care îl ai. Dreptul lui Hristos este firea noastră, pe care a asumat-o. Când S-a pogorât din cer l-a luat pe om și l-a urcat în cer și l-a așezat de-a dreapta Tatălui. Va coborî din nou ca să urcăm și noi care credem în cele cerești. Noi, așadar, suntem dreptul lui Hristos. Nu am trăi, nu am fi nimic dacă Hristos nu ar face această faptă din pricina căreia ne îndreptățește. În același timp, Hristos este și dreptul nostru, Îi aparținem și ne aparține. De aceea să ne amintim că toți strămoșii „n-au primit

---

[5] *Sfântul Maxim mărturisitorul, Mistagogia, 15, PG 91, 693C.*
[6] *Fc. 49, 10.*
[7] *Sfântul Iustin martirul, Dialog cu iudeul Trifon, 120, BEPES, vol 3, p. 319, 34.*
[8] *Is. 62, 11.*

făgăduința ... ca ei să nu ia fără noi desăvârșirea” [9], ei vor ca împreună cu noi să mănânce marea Cină.

(Arhimandritul Emilianos Simonopetritul, Cuvinte praznicale mistagogice, Indiktos, Athena, 2014)

[9] *Evr. 11, 39.*

Arhimandritul Emilianos Simonopetritul - Arborele genealogic al lui Hristos

Traducere și adaptare: Laura Enache

Iarăși vine Crăciunul, iubiții mei. Cu adevărat S-a născut Hristos și S-a arătat în mijlocul oamenilor. Un imn de la înainte-prăznuire zice că Născătoarea de Dumnezeu a fost cuprinsă de uimire atunci când L-a născut pe Fiul ei, de aceea s-a plecat și s-a închinat ca o roabă Împăratului împăraților și L-a întrebat: „Cum Te-ai semănat în pântecele meu?" Și fiindcă nu a primit nici un răspuns, s-a închinat din nou Pruncului Iisus, întrucât știa că este Dumnezeu, Singurul care a putut aduce din Cer firii omenești darul unic al dumnezeirii.

O asemenea plecare și îmbrățișare întâlnim și la Sfântul sfințit mucenic Elefterie, a cărui pomenire o săvârșim astăzi. Sfântul a făcut multe minuni și sute de oameni au crezut din pricina lui. Au preferat să devină mucenici, apostoli veșnici ai Bisericii și cetățeni ai Cerului, decât să-și salveze propria viață. Dar și sfântul și-a vărsat sângele pentru Hristos, precum și mama lui, Anthia, cea bine înfloritoare [10] în inima și în viața ei, care în loc să plângă pentru feciorul ei s-a avântat în arenă și l-a îmbrățișat pe fiul ei ca pe niște sfinte moaște, cu scopul de a fi junghiată și ea de călău.

---

[10] *Joc de cuvinte; Anthia, în greacă, înseamnă floare.*

Însă îmbrățișarea și sărutarea Preasfintei Maicii Domnului și a mamei mucenicului nu a avut loc numai atunci. Ea se face neîncetat de la Preasfânta, de la sfinți și de la Însuși Hristos, către toți cei care mărturisesc pentru slava lui Hristos.

Astăzi, însă, Biserica noastră îi îmbrățișează pe toți cei care au umplut bisericile ei. Vă îmbrățișează pe voi, fiindcă voi sunteți martorii prin credință și prin pilda slavei Domnului nostru. Ochii voștri cei strălucitori și bătăile inimii voastre pentru Dumnezeu mă fac să vă spun cuvintele pe care apostolul Pavel le spunea Colosenilor: Nădejdea voastră, bucuria voastră, bogăția voastră nu sunt nimic altceva decât „Hristos cel dintru voi, nădejdea slavei” [11]. El cutremură inima voastră și El Însuși vă îmbrățișează.

S-a născut, așadar, Hristos. Dar din cine S-a născut? Este nevoie să ne aruncăm ochii în adâncurile veacurilor și ale miilor de ani, ca să aflăm de când Hristos a început să vină pe pământ și când a venit în cele din urmă.

Astăzi se prăznuiesc toți Strămoșii de la Adam până la Iosif și Preasfânta, toți aceia care au contribuit la Nașterea lui Hristos.

Adam este primul strămoș. Plăsmuindu-l Domnul pe Adam și punându-l în Rai, a slujit nașterii și lucrării neamului omenesc. Adam însă a păcătuit și ne-a transmis și nouă firea lui păcătoasă. Cu toate acestea, Adam a devenit chip al Celui de-al doilea Adam, al lui Hristos. Dar Adam s-a născut „din pământ feciorelnic”, cum spun Părinții, fiindcă atunci pentru prima dată pământul a născut. Când un cuplu dobândește copil, bărbatul dă sămânța lui femeii, dar în clipa zămislirii Însuși Dumnezeu pune sufletul. În clipa aceea se întâlnește Dumnezeu cu omul, cu bărbatul și femeia care au devenit un singur om.

Dar cum a născut pământul? Pământul a născut prin faptul că a fost plăsmuit omul din lut. Dumnezeu a luat țărână din pământ [12]. Aici se ascunde o taină. Adam s-a născut din pământul feciorelnic, ca să fie preînchipuire a lui Hristos, Cel născut din pururea Fecioara Maria. Prin urmare, istoria lui Hristos începe din clipa nașterii lui Adam. Dar moartea lui Adam a devenit pretext să coboare Hristos, în acord cu prorocia Facerii [13], ca să fie ridicat Adam și (prin el) noi toți.

Adam a murit pentru că nu a ascultat. Hristos a murit fiindcă a ascultat. Aici avem o altă corespondență între cel dintâi Adam și Cel de-al doilea. Adam a

[11] *Col. 1, 27.*
[12] *Fc. 2, 7.*
[13] *Fc. 3, 15.*

murit pentru că a mâncat din pomul cunoștinței, va trăi totuși prin pomul vieții. Pe acesta l-a luat Hristos și l-a făcut Cruce. Așa cum Adam a murit mâncând din lemn, la fel și Hristos a murit pe lemn, pe Cruce, și a înviat.

(Arhimandritul Emilianos Simonopetritul, Cuvinte praznicale mistagogice, Indiktos, Athena, 2014)

Arhimandritul Emilianos Simonopetritul - Supărări, eșecuri, boli - să nu vă temeți, ele Îl nasc pe Dumnezeu în inima noastră

Traducere și adaptare: Laura Enache

Dar ce poate să ne sfințească neîncetat? Așa cum strămoșii nu au pierdut relația lor cu Dumnezeu, așa nici noi nu o pierdem. Fiindcă Dumnezeu a pus înlăuntrul nostru chipul dumnezeirii, ne-a dat adică Chipul Lui de neșters și a dăruit firii noastre caracterul sfințeniei, al dumnezeirii, primul lucru care poate să ne sfințească este amintirea că fiecare dintre noi suntem chip al lui Dumnezeu. Unde sunt eu acolo este și Dumnezeu cel mai înainte de veci.

Haideți să umblăm ca niște dumnezei. Haideți să devenim în fiecare zi părtași ai Cuvântului lui Dumnezeu Celui mai înainte de veci. Acela este cea dintâi icoană a Tatălui nevăzut, plină de slavă, Unul, după fire, cu Tatăl. Noi, desigur, suntem de altă fire, dar devenim mame și tați după participare, după har. De aceea clericii și monahii se numesc părinți, fiindcă ei Îl nasc pe Dumnezeu. Hristos a spus: „Mama Mea și frații Mei sunt aceștia care împlinesc legea lui Dumnezeu” [14]. Aceștia Îl nasc pe Dumnezeu. Hristos, așadar, se zămislește, se formează și crește înlăuntrul nostru. Când o femeie rămâne însărcinată o știe. Trebuie ca și noi să cunoaștem caracteristicile propriei noastre zămisliri, să înțelegem că purtăm înlăuntrul nostru pe Pruncul cel Tânăr [15], pe Hristos, că înfăptuim profețiile lui Isaia și cuvintele sfinților.

Dumnezeu a împrumutat lui Hristos trupul Preasfintei. A primit Preasfânta să slujească tainei întrupării Fiului, împrumutându-I trupul ei lui Hristos și luând în

---

[14] *Mt. 12, 50.*
[15] *Is. 7, 16; 9, 6. Utrenia Nașterii Domnului, Condacul, Icosul.*

schimb dumnezeirea Lui. Noi ne dăm trupul nostru prin predarea voii noastre, prin slujirea noastră, prin împlinirea poruncilor lui Dumnezeu, prin smerenie, prin ascultare, prin post, prin rugăciune, prin plecarea genunchilor și luăm dumnezeirea Lui duhovnicește și adevărat, totuși nu precum Preasfânta. Luăm dumnezeirea lui Hristos întrupată și trupul Lui îndumnezeit. Și când suntem sus pe cruce, precum tâlharul sau precum vameșul, risipitorul sau fariseul, nimeni nu poate să ne interzică să zicem: „Dumnezeul meu, de vreme ce mi-ai dat dumnezeirea Ta, acum mântuiește-mă”. De cum o spunem, se schimbă premizele vieții noastre și viața duhovnicească devine atât de ușoară, fiindcă puterea celui Preaînalt intră în noi și face toate.

Suntem maici și tați ai lui Dumnezeu! Părinți ai lui Dumnezeu și strămoși ai Lui! Înțelegem, oare, aceasta? Da, unul puțin, altul mai mult, atât cât putem, atât cât ne ocupăm cu asta, atâta cât vrem să devenim oameni ai rugăciunii. Dar numaidecât să o credem, și dacă o înțelegem, și dacă nu o înțelegem. Numai să nu-L tăgăduim pe Dumnezeu înlăuntrul nostru, să nu fim indiferenți, să nu avem acedie și să uităm toate, să nu voim să rămânem în patimile noastre.

Desigur, aceasta nu înseamnă că nu ne va durea. Zice avva Longhin: „Femeia, mai înainte să se arate pe dinafară că are prunc, o înțelege din clipa în care se va opri sângele ei”. La noi trebuie să curgă sângele nostru prin dispoziția noastră, trebuie să fim hotărâți să murim pentru Dumnezeu. Nu vă temeți totuși. Așa cum s-a întâmplat cu Isaac și cu Avraam, ne va răpi Dumnezeu și pe noi și va pune în locul nostru să jertfim un berbec. Dar chiar și dacă trebuie să devenim mucenici, mucenicia noastră va fi răcorire, fiindcă există Dumnezeu.

Să ne punem în rânduială viața noastră cu dorul de a rămâne dumnezei. Necazuri, supărări, eșecuri, nenorociri, durere, plâns, boli, moartea sunt hrana și băutura zilnică a omului. Să nu vă temeți de ele. Toate acestea nasc sfințenia, Îl nasc pe Dumnezeu înlăuntrul nostru.

Iubiții mei, haideți să trăim cu această convingere și atunci Dumnezeu ne va adăpa cu lapte și ne va arăta chipul nostru. După aceea ne va da pâinea nemuririi, cugete teologice și trăiri duhovnicești. Pe nimeni nu nedreptățește Dumnezeu.

Acum haideți să ne bucurăm de faptul că suntem părtași ai dumnezeirii. Când va veni la cea de-a doua Lui Venire Hristos, pe nori, acolo vom fi și noi. O, nu suntem cu adevărat fericiți?

Vedem în mod obișnuit lumina lumii, dar nu vedem lumina lumii celei adevărate, nu vedem și noi pe Hristos. Totuși, când inima noastră va dobândi săltări și mișcări și trăiri dumnezeiești, atunci vom înțelege că ne-am disprețuit trupul

și lumea și am devenit dumnezei prin dispoziție. Atunci Dumnezeu ne va dărui contemplări înalte, fiecăruia dintre noi, după felul în care Îl înțelegem și Îl putem purta.

Vine Crăciunul. Știți că troparele înainte-prăznuirii încep de pe 20 decembrie. Biserica a rânduit cu înțelepciune și ultimele amănunte. 20 decembrie este și ultima zi în care se mărește noaptea. De pe data de 21 ale lunii, ziua începe deja să se mărească. Nopțile și întunericul cel înțelegător pleacă și se măresc lumina și zilele. Să-L rugăm pe Dumnezeu să ne ia întunericul inimii noastre, acum că se mărește ziua și se face atotluminoasă, acum că se schimbă și anul. Biserica noastră o vestește odată cu răsăritul adevăratei lumini, a Soarelui sufletelor noastre.

Hristos ne-a făcut mai înalți decât îngerii, fiindcă îngerii Îl laudă pe Hristos, dar nu pot să vorbească cu El ca prietenii cu Prietenul [16][3]. Ne-a făcut nu numai niște ființe slujitoare care își acoperă capul lor și tremură precum sclavii, ci ne-a făcut Trupul Lui. Pentru noi a murit, nu pentru îngeri. Pentru noi a înviat și pentru noi Se va pogorî și Se va sui iarăși.

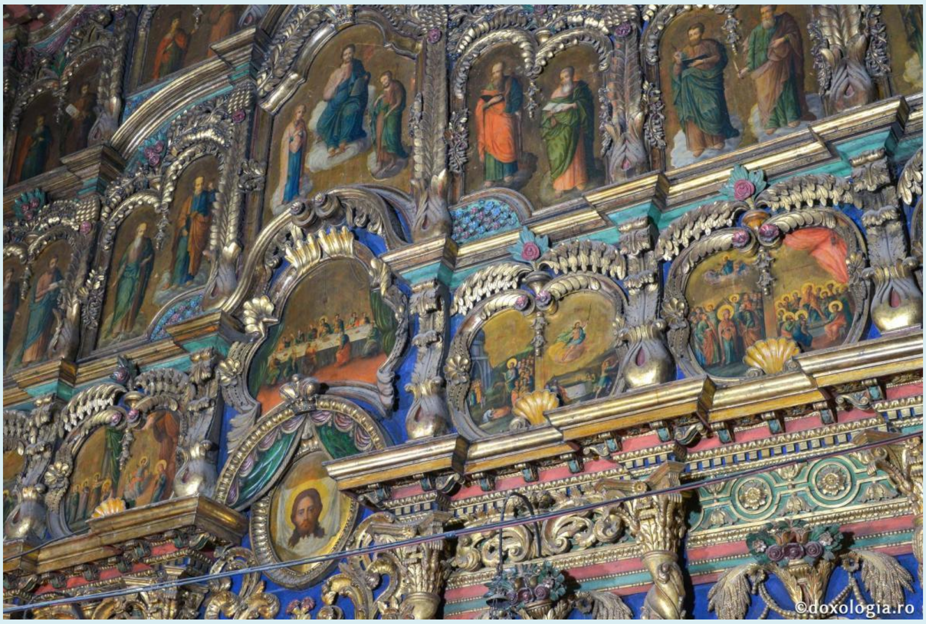
Să-L rugăm pe Dumnezeu să ne pogorâm împreună cu El în adâncurile inimilor noastre, ca să ne înalțe Acela la Ceruri o dată pentru totdeauna.

(Arhimandritul Emilianos Simonopetritul, Cuvinte praznicale mistagogice, Indiktos, Athena, 2014)

---

[16] *Ieș. 33, 11.*

Arhimandritul Emilianos Simonopetritul - Îndelunga răbdare a lui Dumnezeu

Traducere și adaptare: Laura Enache

Oare Dumnezeu este tiranic? Pentru ce să se chinuiască neamul omenesc atâtea mii de ani și să nu I se dea Dumnezeu? Dumnezeu a spus: „Căutați și veți afla”. Cum se explică faptul că neamul omenesc a căutat atâția ani pe Dumnezeu și Dumnezeu nu a coborât? Nu a fost cu putință să se scurteze timpul așteptării? Nu. A fost necesar să treacă aceste mii de ani. Dacă nu am avea noaptea, nu am înțelege valoarea zilei, dacă nu am avea toamna cu ploile, iarna cu ninsorile, viforele, nu am putea să ne pregătim în mod real pentru primăvară, pentru învierea firii și pentru secerișul cu roadele, așa și firea omenească a căzut în această neccesitate. S-a împietrit omul de la păcat și a avut nevoie de iarna grea a miilor de ani înainte de Hristos, ca să se înmoaie inima lui, să înțeleagă, să se pregătească, să se maturizeze, să dorească, să caute și să-l primească în final pe Hristos.

Omul plăsmuit de Dumnezeu a devenit un popor tare la cerbice. Cu toate acestea, era hărăzit unei neîncetate desfătări a contemplației lui Dumnezeu și trebuia să vină ceasul când avea să schimbe înșelarea și idololatria cu bucuria Bisericii, cu marele ospăț al Împărăției lui Dumnezeu. Venirea lui Hristos trebuia să se înfăptuiască atunci când a venit „plinirea vremii”, adică atunci când se vor fi trezit inimile oamenilor și Îl vor fi căutat.

Dar până atunci unde se duceau strămoșii Domnului? Exista părerea că se duceau în iad, adică în întuneric, în valea întunecată, unde aruncau morții ca hrană păsărilor. Un astfel de sfârșit întristător aveau cei care Îl așteptau pe

Hristos. Aici merită să ne minunăm de răbdarea lui Dumnezeu, care a așteptat atâtea veacuri ca să ne facă purtători ai Duhului Sfânt. El a așteptat mai mult decât noi.

Prin urmare, sărbătoarea de astăzi descoperă ce a reușit îndelunga răbdare a lui Dumnezeu, fără să nege libertatea omului, fără să-l înrobească. Dumnezeu a reușit să împlinească scopul istoriei umane, planul Sfintei Treimi. A venit ceasul și Dumnezeu a semănat, ca să răsară în noi viața cea nouă. Când noaptea a cuprins totul, a venit făptura cea nouă, în Hristos. Când liturghisim zicem: „Duhul Sfânt va veni peste noi și puterea Celui Preaînalt ne va umbri”. Duhul Sfânt a venit și puterea Celui Preaînalt a făcut cu putință ceea ce era cu neputință. A venit Hristos. A venit Hristos și aceia erau în iad în văile cele întuncate.

Atunci de ce îi cinstim? Pentru ce le facem icoane? Sunt sfinți? Sunt drepți? Nu cumva facem o greșeală? Sunt ei membri ai Bisericii noastre? Putem să devenim noi una cu ei?

Dacă cercetăm viața lor după trup, vom fi uimiți, dar vom fi și mângâiați. Vom fi uimiți, fiindcă erau plini de păcate. Vom fi mângâiați, fiindcă și noi suntem plini de păcate. Erau plini de căderi idolatre, de împietrire, de ucideri, de adultere, de uitarea lui Dumnezeu. Și totuși îi cinstim ca sfinți. Nu este nedrept? Unii dintre ei s-au pocăit, au făcut și minuni în viața lor, au vorbit cu Dumnezeu. Alții nu s-au pocăit. Se pare că au murit în păcatele lor și în idolatrie. Atunci cum sunt sfinți? Este folositor să vedem acest lucru ca să înțelegem dacă și pentru noi este ușor să devenim sfinți.

Faptul că strămoșii au avut o relație cu Hristos după trup este un motiv pentru care s-au sfințit. Adică din tată în fiu au pregătit de mai înainte cea dintâi venire a lui Hristos pe pământ. Strămoșii au devenit mijlocitori între Adam cel căzut și Hristos, al doilea Adam. Au pus pod peste prăpastia dintre Rai și iad, moarte și înviere. Au slujit mântuirea neamului omenesc fie întru cunoștință, fie fără să o știe. Mulți dintre aceștia erau păgâni, închinători la idoli. Cu toate acestea, au devenit și aceștia după duh strămoși ai lui Hristos. Prin urmare, și-au dat trupul lor slujirii lui Hristos sau și-au tăiat voia lor, vederile lor și le-au adus pe toate lui Hristos.

Un al doilea aspect îl evidențiază apostolul Pavel în Epistola către Evrei. Strămoșii au depășit mediul lor, epoca lor și prin credință au primit făgăduința că va veni Dumnezeu pe pământ. „A rămas neclintit, ca cel ce vede pe Cel nevăzut” [17]. Deși nu Îl vedeau pe Dumnezeu, așteptau pe Hristos ca și cum L-ar

---

[17] *Evr. 11, 27.*

vedea, până ce a venit ca prunc, fără slavă, prigonit de oameni. Nădejdea pe care au avut-o nu i-a înșelat.

De pildă, Solomon, acest împărat înțelept, a cărui carte a fost cuprinsă în Sfânta Scriptură, a trăit păcatul până în adâncul cel mai de jos al decăderii. A întărit și sprijinit și închinarea la idoli. Și cu toate acestea el a zidit Templul, Sfânta Sfintelor, el a organizat slujirea lui Dumnezeu. Astfel a preînchipuit viitorul Templu, Biserica, și pe Preasfânta, care a devenit Sfânta Sfintelor și din ea a venit Hristos. Se poate ca viața lor să fi fost în păcat, dar aveau credință și nădejde.

Avraam deși era închinător la idoli, prin credință a ieșit din patria lui și a devenit patriarh al lui Israel, „părintele nostru al tuturor” [18], strămoș al lui Hristos și al Bisericii. La vârsta de 99 de ani a dobândit fiu prin credință și a devenit chipul afierosirii lui Dumnezeu [19]. În final, din sămânța lui a ieșit Hristos [20], începutul și sfârșitul a toate. Avraam și Hristos constituie o istorie neîntreruptă, a cărei preistorie ajunge până în Rai. Strămoșii Domnului credeau în Acela pe care nu-L vedeau și nu Îl înțelegeau.

Al treilea semn sfințitor al Strămoșilor este că Dumnezeu i-a folosit ca să se binecuvinteze întru ei toate neamurile. Cum? Prin faptul de a se face cunoscut adevărul în toată lumea [21]. De câte ori nu ne folosește Dumnezeu și pe noi păcătoșii! Pe aceia i-a folosit ca să aducă Biserica, pe noi, ca să trăim și să lucrăm și să ne bucurăm și să participăm la ea.

(Arhimandritul Emilianos Simonopetritul, Cuvinte praznicale mistagogice, Indiktos, Athena, 2014)

---

[18] *Rom. 4, 17.*
[19] *Fc. 17, 1.*
[20] *Gal. 3, 16.*
[21] *Fc. 22, 18; 28, 14; Dan. 2, 47.*

Arhimandritul Emilianos Simonopetritul - Ce așteaptă de la noi Dumnezeu

Traducere și adaptare: Laura Enache

Am văzut cum strămoșii au reușit să-și depășească păcătoșenia lor și să devină icoane prețioase și neprețuite ale lui Dumnezeu. Să vedem acum cum putem și noi să fim strămoșii celei de-a Doua Veniri a lui Hristos, cum putem să devenim sfinți.

Istoria noastră arată ce așteaptă de la noi Dumnezeu. Toți ne-am născut duhovnicește prin sfântul Botez. Maica noastră este colimvitra Bisericii, maica noastră Biserica, iar Biserica este Hristos, Tatăl nostru. Biserica, așadar, este o nouă naștere.

Când Nicodim s-a dus pe ascuns la Hristos noaptea, Domnul i-a vorbit despre nașterea de sus [22]. Această naștere, de sus, ne-o dă Biserica. Dar nu ne naște pentru a fi fiii stricăciunii și ai morții, oameni ai celei de-a șaptea sau a paisprezecea generație, ci să fim oameni ai nemuririi, fii ai învierii, strămoși ai zilei a opta, a celui de-al optulea veac.

Prin urmare, ce a reușit Hristos venind în lume? Când a venit plinirea vremii Hristos a recapitulat timpul, l-a înfășurat și l-a închis în voia Lui și l-a adus la capăt. Adică în mod tainic a desființat timpul, pe care El Însuși l-a creat, și a adus Învierea, veșnicia, făcând viitorul prezent. Astfel „plinirea vremii” nu este timpul, ci Însuși Hristos.

---

[22] *In. 3, 3.*

Mai mult, ne-a pregătit cele de pe urmă, veșnicia, fiindcă a recapitulat și a asumat în persoana Lui dumnezeu-omenească întreaga noastră fire.

De vreme ce totuși Hristos va veni și de vreme ce noi suntem întru El, înseamnă că pregătește a Doua Lui venire împreună cu noi. Nu poate să vină Hristos, dacă noi nu pregătim Venirea Lui. Așa cum nu intră în inima noastră, dacă ea nu Îl dorește, nu Îl caută, și nu va veni dacă nu Îi vom pregăti cea de-a doua Lui Venire. A doua Venire va fi arătare, cum spune Sfânta Scriptură, a slavei noastre. „Atunci”, zice, „când va veni Hristos, noi ne vom arăta întru slavă”. Strămoșii s-au dus în iad. Noi, care suntem noii strămoși, vom intra direct în slava lui Hristos.

Oare vor trece neamurile neamurilor, mii de ani, așteptând să ne săturăm de Dumnezeu? Nu.

Când uneori pun la banca acuzaților monahismul și îl condamnă, zic că monahismul este nerodire, de vreme ce monahii nu pot face copii. Dar Părinții Bisericii răspund: Monahismul constituie nemijlocit lucrarea celei de-a doua perioade a vieții lui Hristos, lucrarea Noului Testament. Nunta a slujit Vechiul Testament, unde oamenii se nășteau și mureau. Dar fiecare dintre cei cei au devenit părinți simțea că va trăi în veac prin faptul că lăsa în urmă urmași.

De vreme ce noi am devenit hristoși, de vreme ce există desăvârșirea și slava care ne așteaptă, de ce să mai așteptăm? De aceea Părinții Bisericii zic că monahismul desființează nunta, nașterea cea după trup, cu scopul de a nu mai naște oameni condamnați să moară, ci de a naște roade duhovnicești. Monahismul, imitarea de către noi a îngerilor, este pentru noi toți o chemare: „Vino, Doamne Iisuse” [23].

Înțelegem, frații mei, câtă răspundere purtăm în fața istoriei cu privire la Venirea lui Hristos? Scriem și slujim istoria mondială. Orice stare a noastră și lucrare în trupul Bisericii are consecințe în istoria omenirii și a comuniunii dumnezeu-omenești, fiindcă noi suntem „fiii făgăduinței” [24]. Ne-a făgăduit Dumnezeu și Își respectă făgăduința lui.

Desigur, suntem și noi păcătoși, precum strămoșii. Suntem și noi pătimași, tăgăduitori ai jurămintelor noastre. Ce este botezul nostru? Jurământ lui Hristos că vom muri împreună cu El și vom trăi în lumea aceasta și că vom învia împreună cu El pe cealaltă. De câte ori am tăgăduit jurămintele Botezului

---

[23] *Apoc. 22, 20.*
[24] *Rom. 9, 8.*

nostru! Dumnezeu însă „S-a jurat și nu Se va răzgândi” [25] nu își va lua înapoi jurământul Lui, fiindcă noi jurăm înaintea Lui. Ne-a asumat în El Însuși, suntem plata Lui, trupul Lui și El este plata noastră în lupta noastră, în lacrimile noastre, în dorurile noastre, în durerile noastre, nădejdea noastră în abisurile prin care am trecut. Hristos îi cheamă pe cei chemați sfinți [26], pe noi, păcătoșii.

Hristos era prezent la crearea lumii. În simbolurile și umbrele Vechiului Testament a lucrat cu chipuri umbrite, pe care le-a luminat Noul Testament. Acum Hristos este prezent în lumina Bisericii, adevărul, a cunoştinţei de Dumnezeu, în propria Lui lumină. Cele vechi au devenit noi. Strămoșii, prin urmare, sunt desăvârșiți și împliniți prin noi, în măsura în care noi ne sfințim.

Când mănânc, se hrănește întregul meu trup. Când noi Îl mâncăm pe Hristos, Îl mănâncă pe Hristos și strămoșii. Se desăvârșesc, devin desăvârșiți împreună cu noi. Îndumnezeirea noastră este bucuria lor, vederea lor din cer. În loc să-L privească pe Hristos, se pleacă și ne privesc pe noi, să vadă ce facem, dacă ne gândim sau dacă ne ducem la ei, dacă știm că ei sunt frații noștri, mâinile noastre, picioarele noastre, trupul nostru.

Noi ne-am asumat cu botezul nostru să pregătim și să aducem cea de-a doua Venire a lui Hristos. Noi acum suntem profeții, strămoșii, înainte mergătorii, sfinții, cum ne numește pe noi apostolul Pavel. Trăiește în lume Hristos, fiindcă noi trăim în lume. De aceea zice apostolul că „trăiește în mine Hristos” [27]. Trăim atunci când ne gândim la unitatea noastră cu strămoșii. Noi suntem responsabili de faptul de a sta Hristos în inimile oamenilor. Trăiește Hristos unde sunt eu. Eu, păcătosul, sunt un prooroc, o energie a lui Dumnezeu.

Frații mei, ca să nu pierdem panorama Cinei de Taină finale și ca să înțelegem chemarea noastră, măreția noastră, veșnicia noastră, să devenim teologi. Eu nu aparțin unei familii care are doi sau trei sau patru copii, aparțin acestei atotcuprinzătoare familii. Nu sunt om, sunt dumnezeu. Intru în baia botezului și ies dumnezeu-om. În timp ce sunt om și mi-e frig în colimvitră, în același timp sunt dumnezeu. Cât de mare este înțelepciunea lui Dumnezeu! Face prezent veșnicul, trăirea noastră de zi cu zi o face taină. De vreme ce suntem plăsmuiți după chipul Ziditorului nostru, trebuie să simțim, să trăim și să înțelegem chipul Ziditorului, că adică suntem dumnezei și să creștem la cunoștința comuniunii noastre cu Hristos [28]. Înțelegerea deplină și desăvârșită va fi „când Hristos, viața

---

[25] *Ps. 109, 4.*
[26] *Rom. 1, 7. I Cor. 1, 2.*
[27] *Gal. 2, 20.*
[28] *Col. 3, 10*

noastră, Se va arăta” [29] acolo sus. Atunci nu mă voi recunoaște pe mine însumi, voi descoperi doar că într-adevăr eram și sunt dumnezeu, lumină din lumină.

(Arhimandritul Emilianos Simonopetritul, Cuvinte praznicale mistagogice, Indiktos, Athena, 2014)

---

[29] *Col. 3, 4.*

Arhimandritul Emilianos Simonopetritul - Avraam, preînchipuire a lui Hristos

Traducere și adaptare: Laura Enache

Un alt important strămoș este și Noe care era drept. Profeții Îl numesc pe Hristos drept. Noe cu arca a salvat neamul omenesc de potop, în timp ce Hristos l-a mântuit pe om prin arca Bisericii. Prin urmare, arca este preînchipuire a Bisericii și Noe, preînchipuire a lui Hristos. Hristos de-a lungul secolelor S-a născut fiind preînchipuit, dar fiind de față și în adevăr.

Mai târziu îl întâlnim pe Avraam, care este prăznuit în mod special astăzi. Avraam este părintele iudeilor, din coapsele lui a ieșit Hristos. Avraam este și el preînchipuire a lui Hristos. Când cineva moare spunem să-l odihnească Dumnezeu în sânurile lui Avraam, Isaac și Iacov, fiindcă sunt sânurile lui Hristos Însuși. Hristos este, așadar, viu și adevărat acolo unde este Avraam.

Avraam a prorocit despre Hristos și mai ales L-a legat pe Hristos de persoana lui și de toți ceilalți profeți. Avraam nu s-a mântuit prin lege. Deși era închinător la idoli, a crezut și credința lui l-a făcut părinte al nostru al tuturor, cum spune apostolul Pavel către Romani [30]. Dar și Hristos este Tatăl nostru. Sfânta

---

[30] *Rom. 4, 16-17.*

Scriptură spune să nu fie nimeni numit părinte, fiindcă numai un singur Părinte este, Dumnezeu [31], un singur pântece îi naște pe credincioși. Cu toate acestea îl numim pe Avraam părinte, fiindcă în acesta a trăit Însuși Hristos. Dar să nu lungim mai mult cuvântul în legătură cu preînchipuirile.

La Avraam întâlnim ceva și mai important. Ca să reușească să Îl pogoare pe Hristos la neamul omenesc, astfel încât să fie pregătite inimile noastre și să vrea să-l facă al lor, a fost nevoie să facă jertfe neînchipuite și nemăsurate. Dumnezeu i-a cerut să iasă din neamul său, din seminția lui, să-și părăsească mama, pe tatăl lui, cunoscuții lui și să se ducă în țară străină, în Pământul Făgăduinței.

S-a dus în țară străină, lăsând toate, ca și Hristos, care a lăsat Cerurile fără să Se despartă niciodată de Tatăl Său. A lăsat tronul ceresc și a venit în adâncul păcatului nostru, al desfrânării noastre, al idolatriei noastre. S-a amestecat cu noi păcătoșii. Avraam, prin faptul de a-și fi părăsit țara, a devenit de asemenea preînchipuire a vieții afierosite, a vieții monahale, și în general a viețuirii creștine.

Maica Domnului a fost numită Mamă. Profetul în Psalmul 44, care se numește al Născătoarei de Dumnezeu, zice Preasfintei: „Lasă poporul tău, neamul tău, părinții tăi, ca să te afierosești lui Hristos și poporului celui nou. În locul părinților tăi îți vom da fii noi și fiice” [32]. Într-adevăr, noi toți am devenit fii ai Preasfintei, fiindcă ea s-a lipsit și a părăsit toate.

Același lucru face și credinciosul care vrea să se sfințească, trebuie să părăsească inima lui, mintea lui, familia lui, toate.

(Arhimandritul Emilianos Simonopetritul, Cuvinte praznicale mistagogice, Indiktos, Athena, 2014)

---

[31] *Mt. 23, 9.*
[32] *Cf. Ps. 44, 11, 17.*

Arhimandritul Emilianos Simonopetritul - Hristos a venit pe pământ ca să ne dăruiască Cerul

Traducere și adaptare: Laura Enache

După Avraam un alt strămoș este Isaac. Acesta a primit de voie să fie jertfit, cum i-a spus Dumnezeu tatălui lui, de aceea a și fost binecuvântat. Același lucru l-a primit și Hristos, să Se jertfească din ascultare față de Tatăl.

Alt strămoș este Iacov, care înseamnă Israel, minte văzătoare de Dumnezeu. Este omul care are ochii vulturului duhovnicesc, Îl simte pe Dumnezeu, înțelege și contemplă tainele dumnezeirii. Cine însă i-a descoperit aceste taine? Hristos. El Însuși a pogorât de la Tatăl Lui și ne-a spus Cine este Tatăl Ceresc. Prin urmare, ca și Isaac și Avraam, la fel și Iacov a fost preînchipuire a lui Hristos. A fost numit Israel ca să închipuie prin viața lui că înlăuntrul lui lucra Hristos Însuși.

Iosif, fiul lui Iacov, în ciuda faptului că a fost vândut ca rob în Egipt, în final a salvat pe Israel. Același lucru a făcut și Hristos, a lăsat cerurile, S-a înstrăinat pe pământ, la noi, păcătoșii, ca să ne dăruiască cerul. Iosif, așadar, a devenit mântuitor și a prorocit despre Hristos că va fi drept.

Este minunat cum lucrează Dumnezeu. Când evreii au devenit robi egiptenilor și sufereau, Moise i-a mântuit scoțându-i din Egipt. Iosif i-a pus în Egipt, Moise i-a scos din Egipt. Și cei doi și-au dat viața lor ca să fie în ei Hristos. De asemenea, Moise era legiuitor al Vechiului Testament, în timp ce Hristos al Noului Testament.

Pe Moise l-a urmat Iisus, fiul lui Navi, care înseamnă mântuitor. Totuși Mântuitor prin excelență este Hristos. Așadar, Iisus al lui Navi era preînchipuire a lui Hristos.

Alt strămoș care a îndurat multe este Iov, care a preînchipuit Pătimirile lui Hristos.

Să ne referim și la un alt nume, la Raav. Aceasta era o desfrânată închinătoare la idoli. Ce lucru măreț! Printre strămoșii lui Hristos nu erau numai oameni drepți, ci și păcătoși. Desfrânata Raav a devenit strămoașă a Preasfintei și a lui Hristos. Deși era desfrânată, Hristos nu a părăsit-o. Pe păcătos, pe vinovat, pe ucigaș, pe toți îi primește Dumnezeu când vor să slujească taina mântuirii și a Bisericii.

Mântuirea desfrânatei a devenit preînchipuire a mântuirii neamurilor de către Hristos, fiindcă neamurile săvârșiseră desfrânare duhovnicească. Părăsiseră pe Adevăratul Dumnezeu și au devenit închinători la idoli. O desfrânată, preînchipuire a lui Hristos! Cum le primește pe toate Dumnezeu! Abis este dragostea Lui!

În continuare, Roboam, Abia, Manase, Solomon și mulți alți regi și împărătese au devenit strămoși ai lui Hristos, deși erau păcătoși. Ajunseseră până la tartarul osândei, făcând păcate înfricoșătoare și închinări la idoli, Dumnezeu totuși i-a chemat și pe aceștia și i-a primit să slujească taina mântuirii și a Bisericii. Astfel au lucrat împreună și au contribuit și aceștia la dumnezeiasca iconomie. Prin urmare, Hristos, mai înainte de a Se naște, a lucrat pretutindeni, în păcat, în dreptate, pe pământ, în cer.

Să trecem acum la David, cel mai bun și mai drag chip al lui Hristos. David a spus cele mai multe și mai inteligibile profeții despre Hristos.

Dacă vom citi viața prorocilor, vom vedea că Dumnezeu a spus unuia, lui Osea, să se însoare cu o desfrânată [33], altuia, lui Isaia, că îl vor tăia cu fierăstrăul iudeii, lui Ieremia că îl vor ucide. În robie, babilonienii l-au aruncat pe Daniel în groapa cu lei, pe cei trei tineri în cuptorul cu foc. Iona a căzut în mare, prorocul

---

[33] *Os. 1, 2.*

Ilie a urcat la cer. Toți erau preînchipuiri ale lui Hristos. Hristos era, este și va fi pretutindeni. Acesta este Cel care Se naște și acum pentru noi, din strămoși până la Ioachim și Ana, până la Iosif și Preasfânta.

(Arhimandritul Emilianos Simonopetritul, Cuvinte praznicale mistagogice, Indiktos, Athena, 2014)

Părintele Arsenie Boca – Haina de nuntă şi “sfatul” din iad

Haina noastră de nuntă e îmbrăcămintea sufletului în Lumina lui Hristos. E haina de la Botez, când ne-am îmbrăcat în Hristos şi Hristos s-a îmbrăcat în noi.

Intrarea noastră în Creştinism e intrarea noastră în sfinţenia lui Iisus. Am început cu sfinţenia.

De aceea copiii care mor botezaţi se mântuiesc fară pocăinţă. Haina lor de nuntă e albă ca lumina. Adăugându-se anii haina se pătează. Sângerează... Fiindcă nu e simplă haină, ci e Fiinţă: Omul din Cer, făptura cea nouă.

Iar la nuntă se caută câtă asemănare este între tine şi Iisus? Câştigarea asemănării cu Iisus are trecutul ei pe pământ. Iar asemănarea e în lumină. Lumina rezultă din capacitatea omului de iubire, de cunoştinţă şi de suferinţă.

Dar puţini sunt oamenii pe pământ care să nu păteze haina sfântului Botez. De aceea Dumnezeu, întru mila milostivirii Sale, a rânduit al doilea botez, Botezul pocăinţei: Taina Pocăinţei sau spovedania, care reface strălucirea primului Botez.

Dar oamenii pun diferite motive să nu vie la Taina Pocăinţei. Iată câteva:
1.„N-am timp" de Biserică. - De fapt n-au dragoste.
2.„Nu-s păcătos, ca alţii" - Un fel de farisei moderni.

3.„Acuma suntem tineri; când om fi bătrâni" - Ca şi când ar avea cineva în scris că va ajunge bătrâneţe. Focul tinereţelor crede că poate înşela pe Dumnezeu, lăsându-i bătrâneţele. Căci întrebare dacă vei ajunge bătrâneţele şi, cu o aşa socoteală de viaţă, întrebare dacă o grămadă de doage şi cioburi se vor mai putea pocăi şi vor fi primite.

Cei ce amână pocăinţa pe la bătrâneţe sunt asemenea oamenilor care vor să treacă un râu mare, dar stau la marginea lui, aşteptând până trece toată apa. În vicleşugul acestei socoteli se prind oamenii cei mai mulţi.

Sfatul din iad

Într-o carte veche din Sfântul Munte, un duhovnic, iscusit în poveţe, a lăsat închisă într-o întâmplare, învăţătura aceasta:

„Un preot cu frica lui Dumnezeu şi grija păstoriţilor săi, se ostenea zi de zi, prin toate mijloacele ce-i stăteau în putinţă, să întoarcă pe cei rătăciţi din calea pierzaniei şi să-i întărească în cuvântul lui Dumnezeu. Cu toate acestea vedea cu durere că ostenelele sale rămân fară roadă. Credincioşii săi lepădaseră doar făţărnicia. Încolo putrezeau în aceleaşi păcate, cum îi găsise. Zadarnică era slujba, zadarnice predicile, zadarnice sfaturile de la spovedanie. Nimic nu-i clintea din noroiul păcatelor.

Ce să mai facă bietul preot ? Cum să-i îndrepte ? Se ştia chezaş pentru sufletele lor, şi se frământa zi şi noapte, cerând de la Dumnezeu să-i arate pentru ce nu poate să-i atragă la mântuire ?

Într-o sâmbătă seara, după vecernie, stătea amărât pe piatra din grădină, covârşit de datoria sa preoţească şi mâhnit amarnic de truda-i fără roadă. Cum sta aşa, pierdut în gânduri grele, iată că Dumnezeu îi deschise ochii necăjitului său suflet, asupra unei vedenii înfricoşate: O gloată de arapi, negri ca tăciunele i se arătară. Era un nor de duhuri necurate, ţinând sfat, în frunte cu Satana, marele şi încruntatul Tartor al iadului.

Deodată, din mijlocul divanului, cu glasul diavolesc zbieră o dată de clocoti văzduhul: «Voi, drăceştilor gloate, scorniţi cu mintea voastră, meşteră la viclenii, şi să-mi spuneţi: cum aţi putea voi mai uşor şi mai sigur înşela pe oameni, ca să umplem cu ei pântecele flămând al iadului ?»

La această poruncă a Tartorului, gloatele încornoraţilor intrară în putoarea diavoleştilor sfătuiri. - Nu trecu mult şi, din mulţimea aprinsă la sfat, ieşi înaintea Satanei o căpetenie, lucind ca păcura, şi zise:

-întunecimea ta, să furişăm în mintea oamenilor gândul drăcesc că nu este Dumnezeu. Astfel, neavând de cine se teme, uşor ne vor cădea în gheare, vor face numai ceea ce vrem noi şi vom umple iadul cu ei.

Ascultându-1, Satana chibzui şi apoi răspunse:
-Cu minciuna asta prea puţini vom putea prinde în undiţă, pentru că lucrurile Celui de sus: Cerul şi pământul şi toate câte le împodobesc, mărturisesc slava Lui şi toate dovedesc că El este. - Să vie altul, cu o născocire mai vicleană !

Atunci din gloatele întunerecului ieşi o altă căpetenie încornorată şi zise:
-întunecimea ta, părerea mea e să le spunem oamenilor că, chiar dacă ar fi Dumnezeu, dar după moarte nu este suflet şi nu este nici o judecată şi, prin urmare, nici răsplată sau pedeapsă. Să le spunem că nu este nici Rai nici Iad. Acestea sunt aici pe pământ: ai ce-ţi trebuie e Rai, n-ai ce-ţi trebuie e iad. Şi prin urmare, sunt slobozi să mănânce şi să bea şi să-şi facă toate poftele trupului, căci ca mâine vor muri, şi după moarte nu mai e nimic, şi o să le pară rău că nu şi-au petrecut câtă vreme erau în putere.

Satana îi cumpăni vorbele, apoi îi zise:
-Nici cu vicleşugul acesta nu vom putea câştiga prea mulţi. Căci printre oameni sunt unii mai răsăriţi la minte, care ştiu că este Dumnezeu şi că în dreapta Lui stă răsplata şi pedeapsa după fapte. Şi apoi mulţi ştiu că sufletul dăinuieşte şi după moarte şi va ajunge la judecata cea de pe urmă, cum îi învaţă Scripturile. Cu vicleşugul acesta ne pică şi nouă în gheare, dar mare lucru nu. Eu vreau oameni mulţi, ca nisipul mării, să-i închid ca pe-o turmă de proşti, în toate peşterile iadului ! - răcni Satana, şi trânti o dată din copită, de sughiţă de groază toată droaia dracilor.

Atunci din mulţime se desprinse o altă căpetenie şi, sprijinindu-se ţanţoş în coadă, duhni următoarea propunere:
-Prea întunecate jupâne şi tată al minciunii, lăudată să fie grija ta de a umple iadul cu proştii şi destrăbălaţii pământului! Am ascultat cu luare aminte vicleşugurile tovarăşilor noştri despre pierzarea oamenilor, dar văzând că ele nu sunt pe placul întunecimii tale, am scornit la rândul meu un vicleşug şi mai mare: De ce să nu lăudăm pe oameni pentru credinţa lor în Dumnezeu şi în nemurirea sufletului, în judecata de apoi şi în răsplata după fapte? De ce să nu le spunem şi noi că este Rai şi Iad, care dăinuiesc în vecii vecilor? Dar, după ce le vom spune toate acestea - pe care ei le ştiu prea bine - să le şoptim la ureche, o dată, de două ori, de mii de ori: «Nu vă grăbiţi cu pocăinţa, oameni buni!» «Mai e vreme destulă !» «Trăiţi întâi cum poftiţi. Pocăinţa lăsaţi-o mai la urmă ! Nu vă grăbiţi!»

Ascultându-l, ochii Satanei fulgerară de bucurie drăcească. El se ridică trufaş de pe jilţul de flăcări ca smoala şi bătând cu laba pe umeri pe căpetenia care scornise acest vicleşug, zbieră o dată, de se cutremură tot întunerecul iadului:
-Voi, duhuri spurcate ale împărăţiei mele, risipiţi-vă ca gândul pe faţa pământului, şi ca o otravă dulce, furişaţi în urechile oamenilor şoapta, cu adevărat după numele vostru: «oameni buni, nu vă grăbiţi cu pocăinţa, nici cu spovedania adevărată. Mai e vreme destulă: mâine, poimâine, la bătrâneţe. Până atunci faceţi-vă datoria către Dumnezeu şi suflet numai aşa, de ochii lumii. Vedeţi-vă mai întâi de grijile pământeşti aşa ca şi până acuma. Pentru pocăinţa adevărată mai aveţi vreme, că doar n-o să muriţi mâine !»

Şi la porunca Satanei, duhurile se împrăştiară cu iuţeala gândului pe faţa pământului, să amăgească pe zăbavnicii oameni în minciuna pierzării, cu amânarea pocăinţei: pe mâine, la anul, la bătrâneţe...

... Vedenia se stinse şi preotul, trudit de soarta credincioşilor săi, înţelese, în sfârşit, pricina zăbavei lor de-a se hotărî să se mântuiască cu adevărat. De formă şi de ochii lumii, ei îşi îndeplineau datoriile creştineşti dar, vrăjiţi de şoaptele ademenitoare ale viclenilor tâlhari, găseau că sfaturile părintelui sunt bune mai mult pentru cei bătrâni. Cât despre ei înşişi mai au vreme destulă: mâine, poimâine, la anul, la bătrâneţe..."

Toate „motivele" care le aduc „creştinii" de a nu veni la Cina lui Iisus, de-a nu-şi griji haina de nuntă, sunt motive de râs, pe care nu le cred nici cei ce le spun.

Adevăratul motiv care se ascunde în dosul acestor pretexte este numai unul singur: Nu vor să se izbăvească de moartea care-i sfâşie. Şi oare de ce această mare nebunie ? - Pentru că moartea păcatului e o moarte dulce la simţuri, din cauza plăcerii ei, o moarte unită cu plăcerea.

Şi aceşti oameni iubesc mai mult moartea din cauza plăcerii ei, decât viaţa, care le cere, la început, un act de curaj pentru suferinţă.

E suferinţa uciderii omului nostru vechi, povârnit spre plăceri, pentru a da loc, a da viaţă, a îmbrăca pe Omul cel nou, Omul care s-a pogorât din Cer.

Şi pe aceasta nu o pot aceştia, pentru că nu cred în Iisus.

Când vor zice oamenii: Doamne, sunt un mare păcătos !? De atâta vreme eşti o haină ponosită în mine; de atâta vreme mă chemi la Tine şi eu Ţi-am întors spatele... Şi Tu, de atâta vreme mă aştepţi...

Prislop, Dumineca XXVIII - Luca 14,16-24; 3.XII.49

Istoria chemărilor

Pilda chemării la Cină, de la Luca, are o variantă la Matei (22,1-14), chemarea la Nunta fiului de împărat. Deosebirea între redactarea de la Matei şi Luca provine din formularea dată în două rânduri, de însuşi Iisus.

Evangheliştii şi-au ales formularea care convenea mai bine scopului Evangheliilor lor. Astfel Matei a scris Evanghelia evreieşte, pentru evrei, pe când Luca în gre-ceşte, pentru păgâni.

În formularea de la Luca intră toţi oamenii. Nimeni nu-i dat afară de la Cină. Iată o formulare universalistă. Scopul e: „ca să se umple Casa mea"; deci toţi trebuie să intre.

Aceste două direcţii, cu totul opuse, le vedem reprezentate de cele două Biserici ale creştinătăţii: a răsăritului şi a apusului.

În răsărit, încă de la început, e normativă vederea de la Matei: nu oricine e primit în creştinism. Trebuie mai întâi o haină de nuntă. Aceasta se obţine prin probe aspre, prin catehizaţi e specială şi prin proba statorniciei în credinţă şi mărturisire. Câtă vreme s-a observat rigoarea aceasta Biserica a înflorit veacuri de aur şi are o epocă patristică. Ca simbol al acestei orientări, Episcopul poartă o cârjă cu doi şerpi împletiţi la capăt, cu privirile spre cârjă: drept simbol al păstoririi cu înţelepciune paşnică. Aşa, paşnic şi cu prudenţă, a propagat Biserica răsăritului
Creştinismul între popoare.

Biserica apuseană şi-a luat direcţia universalistă, a cuvintelor de la Luca: „sileşte-i să intre !" Deci unde n-a mers cu învăţătura paşnică şi înţeleaptă, Biserica apuseană a recurs la forţă, silind pe oameni să intre. Numai în mentalitatea unei atare orientări s-a putut naşte lozinca iezuită: „Scopul scuză mijloacele". Dar nu numai păgânii au fost siliţi să intre, ci şi popoare deja creştine, au fost presate să vie la ascultarea centralistă a Romei. Aşa se explică posibile persecuţiile, cruciadele - mai ales concluzia lor: imperiul latin - şi inchiziţia „în numele lui Dumnezeu". Dacă vreun eretic nu mai avea alt chip de mântuire, îl mântuia inchiziţia, arzându-1 de viu pe rug. Şi inchiziţia era de cea mai bună credinţă că arde oameni de vii: din iubirea de oameni.

Ce vină are Iisus ? - Poate că şi El ar fi fost ars pe rug, - cum îşi da Dostoievschi cu părerea, în Povestea Marelui Inchizitor. Dar omul nu poate sili, aşa, pe om. „Sila" o conduce Providenţa, care poate, totodată, să-i lase omului şi libertatea şi viaţa. Simbolul acestei orientări o arată şi cârja Episcopului roman, care are forma unui cârlig, cu care să poată prinde din fugă oile care n-ar vrea să vie

unde vrea păstorul. Toate oile care nu aparţin Bisericii apusene sunt considerate oi rătăcite.

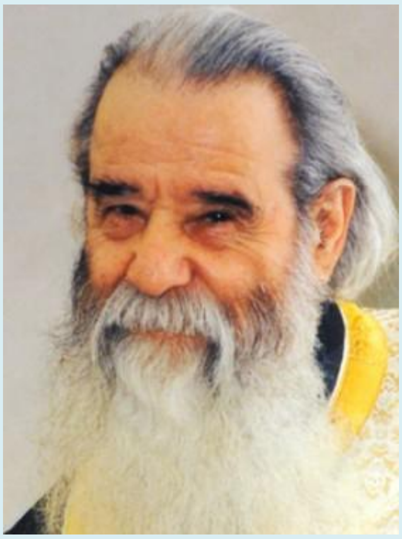
Chemarea la Cină mai are şi un alt mod de istorie. Întâi au fost chemaţi evreii. Se ştie ce-au făcut şi ce-au păţit. Ei reprezintă cel mai bine „motivele" de-a nu răspunde la chemare: ei preferă proprietatea mobilă şi imobilă a lumii, care asigură instinctele vieţii acesteia de aici. Acesta-i motivul lor. Cu el s-au asociat foarte mulţi „creştini" „chemaţi", încât nu mai răspund la chemare decât prea puţini creştini „credincioşi" şi foarte puţini creştini „aleşi". Totuşi, pe lângă credincioşi şi aleşi mai intră şi „siliţii" sorţii: Lazării existenţei, orbii, şchiopii, dezorientaţii de la răspântiile raţiunii, cu un cuvânt toţi convinşii de gardurile de aici ale naturii omeneşti.

Cine sunt trimişii să cheme oamenii ? Aceştia încă lămuresc înţelesul istoriei. O primă ceată de trimişi, care vestesc, roagă oamenii să vie la Dumnezeu, sunt proorocii, apostolii şi Ierarhia Bisericii. Cei ce „silesc" sunt altă ceată, contemporani cu cei dintâi, fiindcă cei ce n-ascultă de iubire ascultă de frica de sabie. Totuşi ceata lor e trimisă mai către sfârşitul istoriei. Ei nu cheamă, ci împing oamenii să-L caute pe Dumnezeu. Aceştia poartă sabie şi cu ea dezleagă pe oameni de motivele care-i ţin: fiinţele Cerului, în legăturile pământului. Valorile, oamenii care le reprezintă au, prin urmare, misiunea aceasta de a „sili" pe oameni să-şi caute Cetatea de obârşie. Şi socoteala Providenţei e cu atât mai înţeleaptă cu cât dă valoare - misiune de mântuire - oamenilor „fără valoare".

Chemarea la Cină e chemarea la viaţa lui Iisus; chemarea la Sfânta împărtăşanie cu El; chemarea la învăţătura Sa: chemarea la chipul Său de a fi în lume. Chemarea la nuntă e strămutarea de la capătul lucrurilor, a firii omului, din om ce era, în „dumnezeu după dar". Când va face Dumnezeu aceasta, - zice a doua oară: „Săvârşitu-s-a !" (Apocalipsă 21,6) - opera de mântuire a omului: „Acum toate sunt gata !" De altfel numai o natură îndumnezeită poate dăinui la aceeaşi masă cu Dumnezeu. Până atunci ne împărtăşim numai cu Trupul şi Sângele Domnului (învăţăturile şi darurile); atunci şi cu oasele: raţiunile divine ale existenţei (Sfântul Maxim). Până atunci nu ni s-a dat să avem decât „simţirea care era în Iisus" (Filipeni 2,5) - marea Lui iubire; atunci ni se va da şi cunoaşterea Absolutului (în sfârşit setea raţiunii de adevăr se va astâmpăra). Aceasta e mântuirea - şi istoria încetează. (Până atunci să ne vedem de cele atârnătoare de noi !).

Prislop, Dumineca XXVIII - Luca 14,16-24; 3.XII.49

Părintele Constantin Galeriu - Predică la duminica a 28-a după Rusalii - Pilda celor poftiţi la cină

În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Binecuvântaţi şi dreptmăritori creştini ai Sfintei Biserici a Domnului nostru Iisus Hristos, era o zi de sâmbătă – sărbătoare a Vechiului Testament. Domnul tocmai vindecase un bolnav. Unul dintre fruntaşii fariseilor îl roagă să ia cina în casa lui. Mântuitorul răspunde chemării şi, luând seamă cum ceilalţi invitaţi îşi alegeau locurile, foloseşte prilejul şi-i povăţuieşte: ***"Când eşti chemat împreună cu alţii la vreun ospăţ, nu te aşeza în locul cel dintâi, ca nu cumva să fie chemat altul mai de cinste decât tine. Şi venind cel care te-a chemat pe tine şi pe el, îţi va zice: Dă acestuia locul. Atunci, cu ruşine, te vei duce să te aşezi pe locul cel mai de pe urmă… Tu aşază-te în cel din urmă loc. Şi văzându-te cel ce te-a chemat, să-ţi zică: Prietene, mută-te mai sus"*** (Luca 14, 7-9).

Cu grijă, Domnul previne şi fereşte de calea dureroasă care te dă în jos, te prăvale. Dar de jos nu ai unde să cazi; în schimb, ai unde să urci – cu duhul.

Şi Domnul continuă: ***"Când faci prânz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe fraţii tăi, nici vecinii bogaţi (...). Cheamă pe săraci, pe neputincioşi, pe şchiopi, pe orbi. Fericit vei fi, că nu pot să-ţi răsplătească. Ţi se va răsplăti la învierea drepţilor. Atunci, auzind unul din cei care şedeau cu El la masă, I-a zis: Fericit este cel ce va prânzi în împărăţia lui Dumnezeu"*** (Luca 14; 12-15). Cuvântul era inspirat de însăşi prezenţa Domnului, era imaginea unei cine împreună cu Fiul lui Dumnezeu, o anticipare a Împărăţiei. Ucenicii vor şi spune mai târziu: ***"Noi am mâncat şi am băut împreună cu El"*** (Fapte 10, 41).

Într-o asemenea atmosferă duhovnicească, liturgică, Mântuitorul rosteşte cunoscuta Pildă a celor chemaţi la cină. Şi a zis: ***“Un om oarecare a făcut cină mare şi a chemat pe mulţi. Şi a trimis la ceasul cinei pe sluga sa ca să spună celor chemaţi: Veniţi, că iată toate sunt gata. Au început însă toţi, câte unul, să-şi ceară iertare. Cel dintâi i-a zis: Doamne, ţarină am cumpărat şi am nevoie să ies ca s-o văd; te rog iartă-mă! Altul a zis: Cinci perechi de boi am cumpărat şi mă duc să-i încerc; te rog iartă-mă. Al treilea a zis: Femeie mi-am luat şi de aceea nu pot veni. Întorcându-se, sluga a spus stăpânului său acestea. Şi atunci, mâniindu-se, stăpânul casei a zis: Ieşi îndată în pieţele şi în uliţele cetăţii, şi pe săraci, şi pe neputincioşi, şi pe orbi, şi pe şchiopi adu-i aici. Şi a zis sluga: Doamne, s-a făcut precum ai poruncit şi tot mai este loc. Şi a zis stăpânul către slugă: Ieşi la drumuri şi la garduri şi sileşte să intre, ca să mi se umple casa, căci zic vouă: Nici unul din bărbaţii aceia care au fost chemaţi nu va gusta din cina mea”.***

Preaiubiţilor, aceasta este parabola. Mântuitorul a rostit-o în chip deosebit – atrag această luare aminte. Căci L-am auzit pe El vorbind, chemând la cină, la Cina împreună cu El; tainic, precum la cina de dinaintea jertfei, patimii Lui, când a rostit: ***“Luaţi, mâncaţi, acesta este trupul Meu; beţi dintru acesta toţi, acesta este sângele Meu”.*** Adăugând: ***“Aceasta să o faceţi întru pomenirea Mea”.*** Când Iisus rosteşte parabola aceasta, să facem legătura adâncă între cuvintele ei şi Cina cea de Taină.

El le-a vestit atunci celor de faţă: ***“Un om oarecare a făcut cină”.*** ***Omul care a făcut cină este Dumnezeu.*** Mântuitorul aşa se numea mereu: Fiul Omului. ***De la Sfinţii Părinţi am înţeles că se numea aşa fiind între oameni, făcându-Se Om: iată, Eu Om m-am făcut pentru voi***; şi Eu ca Om, ca Dumnezeu şi Om, fac cina şi vă chem la această cină, la această împărtăşire cu Mine; cina – darurile Lui, bunătăţile acestui pământ al Lui, viaţa Lui însăşi. Chemaţii cei mulţi suntem noi. Toţi suntem chemaţi la acest ospăţ. Nu însă toţi şi aleşi. Domnul va spune altcândva: ***“Mulţi chemaţi, puţini aleşi”.*** De ce? ***“Ales devine cel ce răspunde la chemare” (Sfântul Chiril al Alexandriei).*** Aşa s-a petrecut şi în parabolă. Chemaţi au fost mulţi.

La ceasul cinei, după obiceiul timpului, a fost trimis slujitorul să spună celor poftiţi de mai înainte: ***“Veniţi, că iată toate sunt gata”.*** “Gata”, ca în zilele creaţiei. Pentru fiecare zi a creaţiei Sfânta Scriptură grăieşte: ***“Şi a văzut Dumnezeu că este bine, că este frumos...”.*** Iar la zidirea omului, ***“a privit Dumnezeu toate câte a făcut şi iată, erau bune foarte”*** (Facerea 1, 31). Acum, la pregătirea acestei Cine, Domnul dă poruncă slujitorilor să spună celor chemaţi: “Veniţi că iată toate sunt gata”. Sunt cu desăvârşire gata; căci, iată, acum a venit ***“plinirea vremii, când Dumnezeu a trimis pe Fiul Său născut din femeie (din Fecioara-Maică), născut sub Lege, ca pe cei de sub Lege să-i***

răscumpere, ca să dobândim înfierea" (Galateni 4; 4-5), să dobândim darul înfierii divine; dar în cel mai real, concret fapt: cinând, mâncând cu El. Şi nu numai primind din mâna Lui, nu numai cu ceea ce aduce El la Cină, ci cu Trupul Lui: ***"Că Tu eşti Cel ce aduci şi Cel ce Te aduci, Cel ce primeşti şi Cel ce Te împarţi, Hristoase Dumnezeule", se roagă preotul la aducerea Sfintelor Daruri.*** "Gata sunt toate" pentru că de faţă este Cel prin Care Tatăl toate le-a făcut; acum, Cel Care trup S-a făcut de la Duhul Sfânt şi din Fecioară e de faţă şi cheamă: "Veniţi la Cină! Împăratul ne aşteaptă", oferindu-ne Pâinea cea vie care S-a pogorât din cer, pâinea – ***"Trupul Meu care dă viaţa lumii"***(Ioan 6, 51).

Cuvântul Ziditorului este numai da: "Veniţi la Mine. Pe cel ce vine la Mine nu-l voi scoate afară". Făptura Lui, omul, poate să spună şi nu. Dar ferice de cel ce spune nu numai răului. Unul din cei chemaţi i-a vorbit slujitorului despre ţarina lui: ***"Tocmai am cumpărat-o acum şi am nevoie s-o văd"***; altul: ***"Cinci perechi de boi am cumpărat şi mă duc să-i încerc"***; în sfârşit, al treilea: ***"Femeie mi-am luat şi de aceea nu pot veni" . Împiedicau acestea prezenţa celor chemaţi la cină? Sau nesocotea Ziditorul această lume, a Lui?*** Nu, pentru că ***"toate printr-Însul s-au făcut"*** (Ioan 1, 3) şi pe toate le iubeşte. Pământul îl numeşte doar ***"aşternut picioarelor Lui"*** (Matei 5, 35); ***boul şi asinul Îi încălzesc trupul în peştera naşterii Lui, aceste vieţuitoare recunoscând în iesle pe Stăpânul lor*** (Isaia 1, 3); ***de asemenea, El, Hristosul Domnului, binecuvântează nunta din Cana Galileii*** (Ioan, cap. 2). Deci pe toate acestea: ţarina, boii, familia, le cuprinde în grija şi iubirea Lui divină. Putea atunci stăpânul să se mâhnească şi să osândească pe cei ce I-au refuzat cinarea împreună pentru că iubeau şi ei aceste făpturi pe care El le-a zidit?

Dar iată: ţarina, boii, familia umană; altfel spus, în câteva cuvinte e cuprinsă lumea toată. Aici este un adânc de înţelegere, negrăit. Anume: El cheamă la Cină şi Cina e împlinită, e rânduită, e gata, e făcută, dacă vreţi, din toate aceste categorii, din întreaga făptură, şi pentru om. De aceea şi în Apostolul care se citeşte astăzi (cu legătură adâncă întotdeauna între Apostol şi Evanghelie), vedem că în Hristos ***"avem răscumpărarea prin sângele Lui, prin iertarea păcatelor (prin jertfa Lui), El Care este chipul lui Dumnezeu Celui nevăzut, mai întâi născut decât toată zidirea"*** (Coloseni 1, 14-15). El e Capul întregii zidiri. Aşa cum Sfântul evanghelist Ioan spune: ***"La început era Cuvântul şi Cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era Cuvântul. Acesta era întru început la Dumnezeu. Toate printr-Însul s-au făcut; şi fără de El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut"*** (Ioan 1, 1-3).

Avem în această parabolă a Mântuitorului participarea, părtăşia întregii creaţii. Deodată, Cina ni se descoperă drept jertfa Lui. Şi iarăşi, citim mai departe în Apostolul de astăzi: ***"...întru El au fost făcute toate, cele din ceruri***

şi cele de pe pământ, cele văzute şi cele nevăzute, fie tronuri, fie domnii, fie începătorii, fie stăpânii. Toate s-au făcut prin El şi pentru El. El este mai înainte decât toate şi toate prin El sunt aşezate. El este capul Trupului, al Bisericii; El este începutul, întâiul născut din morţi, ca să fie El cel dintâi întru toate. Căci în El a binevoit Dumnezeu, să sălăşluiască toată plinirea" (Coloseni 1, 16-19). ***Pe noi toţi Tatăl vrea să ne strămute în împărăţia Fiului iubirii Sale.***

Deci în această mărturie sfântă toate sunt cuprinse – simţim şi privim în adânc cu ochii duhului – în El, în Hristos, El Care "Dumnezeu fiind, Om s-a făcut" şi ne cuprinde pe noi în Sine. Aici se dezvăluie taina întrupării Sale, taina înomenirii Sale. Toate cele săvârşite sunt făcute, sunt create din nimic, iubiţilor, căci zidind Dumnezeu lumea, făptura, din nimic, El coboară la ea, Se uneşte cu această făptură, să o îndumnezeiască, să o pătrundă cu dumnezeirea Lui, să nu o lase prada nimicului. ***Iar ispita demonului aceasta a fost – cum ne încredinţează dumnezeieştii Părinţi, îndeosebi Sfântul Atanasie cel Mare: că noi, rămânând numai în lumea creată din nimic, despărţindu-ne de Dumnezeu şi de veşnicia Lui, să tindem către neant.***

De aceea spunem în rugăciunile de seară: ***"Atotţiitorule, Cuvinte al Tatălui… Nu te dezlipi de mine… Cel ce eşti păstor bun al oilor Tale! Nu mă dă ispitei şarpelui, nu mă lăsa în pofta satanei, odihneşte întru mine pururea, robul Tău!...".*** Rostul adânc al acestei rugăciuni este că eu, cel muritor, să simt odihna lui Dumnezeu întru mine. Pentru că demonul – şi îl simţim atât de bine – se ascunde, se face oarecum nevăzut ochilor noştri. Dar ori de câte ori omul gândeşte numai trupeşte ("Treci zi, treci noapte, apropie-te moarte"), în el se usucă parcă simţul nemuririi, al veşniciei, se usucă simţul credinţei în Cel Veşnic; şi în boală, în suferinţă, cade sub povara obsesivă a gândului morţii. Iată, aceasta e ispita păcatului! Dumnezeu ne cheamă spre viaţă, nu spre moarte.

Or, toate cele trei categorii evocate în Sfânta Evanghelie – cel cu ogorul, cel cu vieţuitoarele, cel cu căsătoria – absentează de la Cină. Refuză, sub pretexte lumeşti, să se unească cu Hristos, cu Fiul lui Dumnezeu Celui viu, Care toate le-a făcut: şi ogorul, şi vieţuitoarele, şi lumea oamenilor. Dar, în marea Lui bunătate, acestei lumi, zidită din nimic, El îi întinde inelul Lui de logodnă, harul Lui. Îl cheamă pe om la această Cină, adică dumnezeiasca Împărtăşanie; îl cheamă pentru a-l scoate din lumea morţii şi a-l uni cu El; El Care uneşte cerul cu pământul, dumnezeirea cu omenitatea.

Se dezvăluie aici păcatul din adânc al omului care se lasă "inspirat" de demon. Cum vedea Dumnezeu atunci, şi mereu în istorie, trăim într-o lume desacralizată, care uită de El. Erau şi atunci oameni "puţin credincioşi". Dar astăzi?! S-a şi întrebat Mântuitorul: ***"Când va veni Fiul Omului, găsi-va El***

oare credinţă pe pământ?” (Luca 21,17). Voiau cei de atunci – şi voiesc tot mai mult cei de azi – să cineze fără Dumnezeu. La porunca biblică ***“Din tot pomul din Rai să mănânci...”*** (Facerea 2,16), ***Sfântul Ioan Damaschin tâlcuieşte: “Prin aceste cuvinte socotesc că a vrut Dumnezeu să spună: Suie-te prin toate făpturile la Mine, Viaţa cea adevărată”.*** Dintru început, Dumnezeu toate le-a pregătit pentru Euharistie, pentru Cina Lui. Să nu pierdem acum din vedere acest gând şi fapt: Cel Ce rosteşte parabola ascultată de noi, Cel Ce cheamă: “Veniţi la Cină...”, este Acelaşi Care la Cina cea de Taină zice: “***Luaţi, mâncaţi, acesta este trupul Meu… Beţi dintru acesta toţi, acesta este sângele Meu...”.*** Cina, masa aceasta divină, este una cu El, este una cu ceea ce este El – Dumnezeu şi Om, Dumnezeu unit cu toată făptura Lui şi, în chip sublim, cu omul.

Pe când omul este ocupat: cu ogorul, cu vieţuitoarele, cu femeia; ocupat cu toate acestea, dar fără Dumnezeu, fără Ziditorul lor. Doamne, Tu eşti acolo, sus, la originea lor, departe, departe în timp şi departe în spaţiu, iar noi suntem aici, departe de Tine, în lumea seculară a veacului acestuia. Le avem pe toate şi Te-am uitat pe Tine; şi fără Tine petrecem cu ele. Ne împlinim poftele prin ele. Cât de tragic! Fără Tine petrecem numai cu cele trecătoare, create din nimic, petrecem în întuneric, “în latura şi-n umbra morţii”. Ştim că Tu ai zis: “Despărţiţi de Mine nu puteţi face nimic”. În realitate, rămânem cu acest “nimic”, cei zidiţi din nimic, din neant. De aceea şi auzim nu o dată spunându-se, când cineva îşi dă obştescul sfârşit: “cutare a trecut în nefiinţă” – în neant; am devenit filosofi ai neantului.

Dar ele, cele ale ogorului, vieţuitoarele, adâncul, “omul tainic al inimii”, n-au oare glas, nu spun nimic? Nu cumva le auzim? Căci dintru început Adam a fost chemat prin poruncă: “Poţi să guşti din toţi pomii grădinii”, ***cu înţelesul dat de Sfântul Ioan din Damasc: “Gustă din toate un singur fruct: viaţa Mea”.*** Nu le auzim noi cum strigă: “noi, omule, suntem pentru tine Împărtăşanie, Euharistie. Nu mă intina cu depărtarea ta de Dumnezeu, apropie-te, atinge-mă, primeşte-mă ca pe un sfânt dar! Pentru că din mine se aduc Sfintele Daruri. Din holda mea – strigă ogorul – se aduce pâinea care e trupul lui Hristos, din boabele mele de struguri – strigă via – se alege vinul care devine sânge divin, al Împărtăşaniei!”

Şi odată cu glasul lor cheamă Hristos: M-am pogorât din cer, din veşnicie să Mă unesc cu tine şi cu cele aduse din nimic, din neant, şi pândite de neant, ca să le dau şi să vă dau eternitate; întâi de toate, ţie, omule, care te rogi în fiecare seară: “Atotţiitorule, Cuvinte al Tatălui, Tu singur fiind desăvârşit, Iisuse Hristoase, pentru multă milostivirea Ta nu Te dezlipi de mine, robul Tău, ci odihneşte întru mine pururea, Cel ce eşti păstor bun al oilor Tale. Nu mă dă ispitei şarpelui, nici nu mă lăsa în pofta satanei, că sămânţa

putreziciunii este întru mine...”. Da, sămânţa putreziciunii şi a morţii, semănată de demon, prin care el vrea să mă despartă de Tine, să mă despartă de Viaţă.

Pentru care iarăşi mă rog către Preacurata, cea care Te-a purtat pe Tine, Viaţa: ***“Nepătată, neîntinată, nestricată, pururea Fecioară, a lui Dumnezeu Mireasă, care pe Dumnezeu-Cuvântul cu oamenii ai unit prin prea curată naşterea ta, şi firea cea lepădată a neamului nostru cu cele cereşti o ai împreunat...”*** (din rugăciunile pentru Sfânta Împărtăşanie).

O, auziţi: firea fiecăruia dintre noi! Noi spunem adesea când ne vedem în slăbiciunea noastră, în neputinţa noastră trupească: “Doamne, sămânţa putreziciunii este întru mine”. Deci, când te vezi în slăbiciune, guşti parcă sămânţa putreziciunii. Când te vezi falnic şi măreţ, cum zice canonul, te cuprinde ispita trufiei. Şi într-un caz şi în altul, despărţit de Dumnezeu, eşti căzut. Fie că te sminteşte măreţia, bărbăţia, frumuseţea cuiva, fie că te scârbeşte neputinţa, putreziciunea, care vezi că e deja semănată de demon. Dar, dimpotrivă, când eşti cu El la Cină, atunci te împărtăşeşti. ***Fie că e cuvântul lui Dumnezeu, care este Dumnezeu, fie rugăciunea (mai ales), în care vorbeşti cu Cel veşnic, fie Împărtăşania. Pentru care şi zice Canonul Sfintei Împărtăşanii (când citim să ne cutremurăm, să avem teologia rugăciunii, gândirea rugăciunii!): “Pâine a vieţii veşnice să-mi fie mie prea curat Trupul Tău şi prea scump sângele Tău! Tămăduieşte toate pătimirile mele!”. Iar dumnezeiescul Simeon Noul Teolog spune în rugăciunea lui: “Tu, Doamne, Tu, prin trupul şi sângele Tău, mă luminezi şi mă faci părtaş cu lumina. Străluceşti în mine şi mă faci părtaş dumnezeirii Tale, fără pizmuire (adică Tu nu eşti pizmaş pe mine, Doamne)”.***

Adică omul rămâne doar în lumea aceasta; unul lângă ogorul lui, potrivit meseriei, altul lângă vieţuitoarele lui, altul cu familia lui, dar fără Dumnezeu. Rămâi în lumea morţii. Deşi toate dau cuvânt şi slava lui Dumnezeu. Simţi parcă întreaga făptură: bobul de grâu, bobul de strugure, cum strigă: “Eu sunt Împărtăşanie! Eu sunt Euharistie!”. Căci strigă lanul de grâu: “din mine ia Hristos pâinea şi o preface în trupul Lui” iar strugurele spune: “Din mine, din boabele mele ia Hristos şi din vin face sângele Său”. Toate strigă, toate mărturisesc că sunt Împărtăşanie. Ele strigă, iar noi nu auzim. Or numai în El e salvarea noastră, viaţa noastră. Şi, dimpotrivă, fără El, rămânem în lumea morţii. ***Căci Dumnezeu – şi aici este taina – a creat lumea aceasta, dar şi-a logodit-o Lui prin harul Lui. Harul lui Dumnezeu este inelul nostru de logodnă cu Dumnezeu. Şi El a devenit Mirele Bisericii (aşa Îl numeşte şi Scriptura, şi Biserica) spre a ne cununa Lui; şi faptele acestea sunt logodnă a Împărăţiei.***

Aşadar – citim în Scriptură – a trimis stăpânul pe slugă: ***“Mergi în pieţe şi în***

ulițele cetății, și cheamă-i pe șchiopi, pe săraci, pe lipsiți, pe toți". Și i-a adunat și a venit sluga spunând stăpânului: ***"Mai este loc". "Mergi atunci din nou, la ulițî și la garduri (adică la cei care, sărmanii, se țineau de garduri ca să poată merge) și silește-i să intre, să mi se umple casa!".*** Și sluga i-a adunat.

Un cuvânt aici ne cere o judecată și o înțelegere mai adâncă: "Silește-i să intre". Un mare teolog apusean, pe care din venerație nu-l numesc, tălmăcește acest cuvânt prin "forțează-i să intre". El socotea la vremea lui că află aici temei în Sfânta Scriptură pentru a forța pe eretici să intre în Biserică. Adică în afară e silirea, constrângerea, iar înlăuntru se naște convingerea. Acest teolog interpreta Sfânta Evanghelie în chip exclusiv juridic, autoritar, cauționând chiar violență, care anulează voința, libertatea conștiinței, crezul lăuntric, deschizând astfel în istorie calea tragediilor inchiziției. Și e știut că inchizita s-a îndepărtat de la Evanghelie, de la Noul Testament, de la Noul Adam, Care "S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Fecioara Maria" și așa S-a făcut Om; și a poruncit ca întreg lucrul Bisericii în lume să se împlinească numai prin puterea Duhului. De aceea Domnul însuși ***"cu Duhul lui Dumnezeu izgonea și demonii"*** din oameni (Matei 12; 28), nu cu rugul sau cu sabia.

Contemporan unei astfel de interpretări apusene, Sfântul Ioan Gură de Aur spunea: "Cel ce ucide un eretic săvârșește un păcat de neiertat". Și, unanim, Părinții răsăriteni afirmă: "Un lucru nu-l săvârșește Dumnezeu: Nu-ți impune să-L iubești". Iar Sfântul Ioan Damaschin aduce o nuanță nouă: "În necesitate nu e virtute". Ceea ce este impus, ca necesar, nu mai e virtute. Dacă folosești forța, atunci nu mai e virtute. Numai în libertate este virtute; de aceea, adăugă Sfântul Vasile cel Mare: "Dacă i-ai luat virtuții libertatea, i-ai luat esența". În tinerețe, pe la douăzeci de ani, cugetam și eu: "Doamne, nu mai am nevoie de libertate; am nevoie de mântuire. Vreau, nu vreau, mântuiește-mă!". Mai târziu mi-am dat seama – o dată mai mult – de taina aceasta a Duhului Sfânt și a libertății; numai așa se câștigă virtutea (care înseamnă bărbăție; de la latinescul vir, vârî – bărbat).

Există însă o "silire" pe care o accepți de bună voie, despre care Sfântul Ioan Scărarul spune: "Adevăratul creștin e o silire a firii"; și care te învață să adaugi mereu: "zel peste zel, râvnă peste râvnă, foc peste foc". Iar aceasta, plinind cuvântul Mântuitorului, care zice: ***"Împărăția Cerurilor se ia prin străduință, și cei ce se silesc pun mâna pe ea"*** (Matei 1, 12). ***La Cina Mântuitorului, la dumnezeiasca Euharistie, la împărtășirea din viața Fiului lui Dumnezeu, cu "silire", cu râvnă și focul duhului ajungem; cu acel foc care mistuie în noi "spinii patimilor", ai urii, ai orgoliului, cei care ucid comuniunea. Prin acest foc al iubirii sfinte să întâmpinăm acum venirea Fiului lui Dumnezeu în lume!***

Deci în Duhul Sfânt, în Duhul Adevărului, în Duhul luminii şi al iubirii divine este mărturia adevărului. Aceasta a însemnat porunca stăpânului: "Sileşte-i să intre". "Căci adevăr zic vouă: Nici unul din cei trei nu va gusta din Cina Mea". Adică nici unul din cei care au refuzat să ia parte la cină. Repet: ***în toată făptura e prezent Dumnezeu. Harul e legătura de unire între lumea zidită, creată din nimic, şi Cel Ce este Veşnicul Dumnezeu. Şi numai legătura mea cu Dumnezeu mă înalţă, mă împărtăşeşte pe mine de veşnicia Lui. Şi această legătură, împărtăşire de veşnicia Lui, eu o dobândesc prin rugăciune (căci eu mă rog Celui Veşnic), prin cuvântul Evangheliei (cuvântul vieţii veşnice) şi prin dumnezeiasca Împărtăşanie, prin participarea, părtăşia mea*** **la dumnezeiasca întrupare a Fiului lui Dumnezeu.**

Un episcop a fost întrebat: "De care fapte se teme diavolul mai mult? Care sunt puterile care îl opresc pe el?". Şi acest episcop mărturiseşte că i-au răspuns chiar demonii: "Trei sunt puterile voastre, pentru care noi nu ne putem atinge de cel credincios: unul e darul pe care îl poartă el atârnat de grumaz; altul e apa; iar altul e trupul lui Hristos". Semnul şi darul pe care-l poartă creştinii la grumaz e semnul Sfintei Cruci; apa e taina sfântului Botez; trupul e dumnezeiasca Împărtăşanie. Cei care se simt loviţi, bântuiţi de duhurile rele să cugete totdeauna la aceste trei daruri dumnezeieşti.

Toate cele trei categorii – ogorul, vieţuitoarele, omul – aşa le vede şi le cere Mântuitorul: să fie ca o ofrandă adusă lui Dumnezeu. Să mă simt totdeauna în starea aceasta de oferire, de jertfă. Nu în sensul morţii, pentru că jertfa nu e moarte; e moarte numai a răului, a păcatului. Altfel, adânc, moartea este inconştientă; jertfa o săvârşesc conştient.

- ✓ *Jertfa e da; moartea e nu;*
- ✓ *jertfa e lumină, moartea este întuneric;*
- ✓ *jertfa e profeţie, viziune a viitorului, a învierii; profeţia morţii e groapa.*

Deci starea aceasta de jertfă, de oferire lui Dumnezeu – aşa cum rostim la dumnezeiasca Liturghie: ***"Ale Tale dintru ale Tale, Ţie Îţi aducem de toate şi pentru toate"***; ale Tale sunt, Doamne, şi ogorul, şi vieţuitoarele, şi soţia sau soţul; dintru ale Tale, Ţie Îţi aducem de toate şi pentru toate – aceasta a vrut să spună dumnezeiasca Evanghelie, în lumina Cinei, Evanghelia care e citită astăzi tocmai pentru întâmpinarea venirii, întrupării Fiului lui Dumnezeu, când creştinii se spovedesc şi se împărtăşesc.

O pomenim astăzi, de asemenea, pe Sfânta Lucia; Lucia, care înseamnă lumină. Ce nume minunat! O mică paranteză: vedeţi, cuvântul lume, la noi, vine de la lumină. E un cuvânt latinesc, dar din latina noastră populară, de aici, venită din sudul Dunării, unde s-a întins Imperiul Roman încă pe la anii 165, după o

bătălie prin care a fost cucerită Macedonia. Şi această limbă latină, populară, am primit-o în sufletul nostru şi am pecetluit-o cu duhul nostru. Dacă în Apusul latinofon lumea este el mondo (în spaniolă), îl mondo (în italiană), sau le monde (în franceză), la noi nu vine de acolo; vine de la cuvântul lumen, care înseamnă lumină (a căzut n şi a rămas lume). Deci, ***la noi, cuvântul lume vine din lumină. Fapt de mare însemnătate: lumea e lumină pentru noi; şi lumină trebuie să fie.***

Deci Lucia, pe care o pomenim astăzi, aceasta înseamnă: lumină. ***Sfânta Lucia a trăit pe la anii 300 d.Hr.; era din Siracuza. De copilă, pe la cinci ani, i-a murit tatăl; şi a crescut, în sfătuirile mamei ei, Eutihia, cu mare evlavie şi curăţie. Făcându-se mărişoară, s-a îmbolnăvit mama ei. Şi a îngrijit-o cu sfinţenie negrăită. Şi tot suferind mama ei – avea o pierdere de sânge continuă – auzi ea într-o zi în Evanghelie că o femeie bolnavă de această pierdere de sânge s-a atins doar de veşmintele Mântuitorului şi s-a vindecat… Se afla prin locurile acelea mormântul unei martire, Sfânta Agata. Şi evlavioasă Lucia şi-a zis: dacă va merge mămica mea şi se va atinge de moaştele, de mormântul ei, se va vindeca. Şi a mers împreună cu mămica ei şi cu credinţa s-au rugat şi cu lacrimi (credinţa care pleacă din adânc, din acel adânc care are legătură cu Dumnezeu) şi s-a vindecat.***

Iubiţilor, rugăciunea nu trebuie s-o rostim aşa, fără cugetare la ea; ci gândit fiecare cuvânt. Această cugetare adâncă e în suflet. Şi când eu, cu credinţă rostesc orice cuvânt al rugăciunii Tatăl nostru – Te simt, Tată, pe Tine, sau când rostesc Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu – simt, conştientizez că Tu eşti Fiul lui Dumnezeu Celui viu, iar când mă împărtăşesc, realizez că Tu eşti Cel Care “ai venit să-i mântuieşti pe cei păcătoşi...”. Cu această stare s-a rugat Sfânta Lucia, în acea adâncime a sufletului ei, locul de tâlc al omului cu Dumnezeu, mai adânc decât trupul.

Or, cei poftiţi la cina din pilda Mântuitorului n-au trăit în adâncul lor această legătură cu Stăpânul care îi chema la masa Lui; ci numai în trup. Şi dacă eu îmi îndrept atenţia numai către trup, o îndrept către muritor şi către moarte. Şi dacă eu mănânc doar pâine şi vin, şi orice din lumea aceasta, fără să simt că e darul lui Dumnezeu, atunci mă unesc cu ce e mortăciune. Şi uit parcă, şi sunt surd la glasul făpturilor care, cum spuneam adineaori, toate strigă, şi bobul de grâu, şi bobul de strugure: “Eu sunt menit pentru Împărtăşanie”.

Aşadar, revenind la Sfânta Lucia, mama ei s-a atins de trupul sfinţit al Sfintei Agata, şi s-a vindecat. Dacă s-a vindecat, au hotărât să trăiască într-o stare de jertfire în faţa lui Dumnezeu. Şi au început să dăruiască sărmanilor tot ce aveau. Dar logodnicul Luciei şi-a întrebat slugile: “Dar ce e cu Lucia? (El avea de-acum plan de căsătorie.) De ce dă toate acestea?”. Una din slugi i-a

spus: "Vrea să adune bani ca să obţină o moştenire deosebită, o mare moştenire" (înţelegeţi tâlcul). Prin urmare, observând el că ea nu osteneşte în dărnicia ei, a întrebat-o ce are de gând. Ea a răspuns: "De-acum eu mi-am descoperit Logodnicul şi Mirele meu". Era, vai, în vremea prigoanei lui Diocleţian. "Vei da seama pentru cuvântul tău", i-a făgăduit logodnicul ei şi a pârât-o mai-marelui cetăţii. A fost chemată în judecată, cum erau atunci chemaţi creştinii, iar cei dintre ei care rămâneau nestrămutaţi din credinţa lor erau supuşi torturii.

În faţa judecătorului a spus: "Eu pentru această trăiesc. Tot ce am agonisit am oferit ca jertfă Mântuitorului pentru Cina Domnului, săracilor. Să ia parte ei la această Cină, căci toate le socotesc un dar al lui Dumnezeu. Iar acum nu mai am nimic şi mă ofer pe mine ca jertfă Mântuitorului. Eu sunt ofrandă, jertfă Lui".

Erau de faţă şi logodnicul, şi chinuitorul ei: "Aceste cuvinte spune-le creştinlor tăi, nu mi le spune mie! Noi ne închinăm mai-marilor noştri". "Sunteţi liberi s-o faceţi. Dar eu nu cunosc alt mai-mare. Mai mare este Hristos". "Îndată vor înceta cuvintele acestea în gura ta" – a strigat schingiuitorul ei. "Niciodată, a răspuns ea, niciodată cuvântul lui Dumnezeu nu va înceta în lume". Atunci a fost supusă caznelor; între altele, au aprins foc mare în jurul ei. Ea a stat cu mâinile înălţate la cer şi s-a rugat Mântuitorului, şi flăcările n-au atins-o. Şi a fost lovită cu sabia. Şi aşa a mucenicit această Lucie, această lumină, iubiţilor.

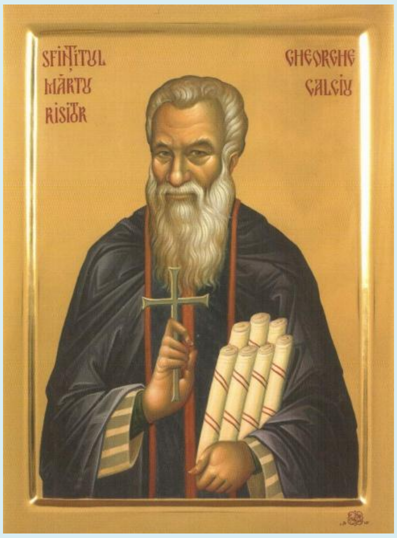
Cu asemenea mărturii întâmpinăm noi astăzi pe Hristos, Cel care S-a făcut nouă jertfă, ca prinşi, cuprinşi şi noi în jertfa Lui, să-L simţim în noi ca ofrandă – repet – mai ales în cele trei ipostaze: în cea de rugăciune, în cea de citire a cuvântului dumnezeiesc şi în cea de Împărtăşanie.

Să simţim împărtăşirea cu veşnicia lui Hristos, iubiţilor! Sfântul Simeon Noul Teolog, tânguindu-se la o împărtăşanie de starea lui sufletească, zice: "Doamne, adeseori primesc Trupul şi Sângele Tău, şi ştiu teoretic că eu mă împărtăşesc cu Trup şi Sânge, dar eu nu simt, Doamne! Tu, Care ai trecut prin uşile încuiate (deci Tu, al cărui Trup e îndumnezeit), Doamne, luminează-mă cu Duhul Tău cel Sfânt. Înduhovniceste-mă, Doamne! Să simt cu duhul în pâinea şi vinul de pe altar, Trupul şi Sângele Tău! Înduhovnicite, îndumnezeite, Doamne!… Şi aşa, din Tine să mă împărtăşesc, şi aşa să trăiesc mereu taina Ta, Doamne, taina venirii Tale. Să simt că Împărtăşania este darul eternităţii Tale, Doamne! Ca în toate eu Te văd pe Tine, căci toate prin Tine s-au făcut, şi toate sunt un dar, o Euharistie, toate dorind să devină trup şi sânge dumnezeiesc".

Şi eu însumi să fiu părtaş la Cina Ta, la Trupul şi Sângele Tău, la masa Ta, în casa slavei Tale… Cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, cu rugăciunile Maicii Tale şi ale tuturor sfinţilor.

Amin.

Părintele Gheorghe Calciu - Predică la Duminica a XXVIII (Pilda celor poftiţi la cină)

"Împăratul acesta despre care e vorba în parabola a pregătit o nuntă pentru fiul său şi a invitat dinainte persoane care erau vrednice să vină la ospăţ. Şi a venit vremea nunţii fiului său şi a trimis pe slujitori la cei care fuseseră chemaţi. Şi ei i-au răspuns: „Nu putem veni!". Erau prinşi cu griji lumeşti, cu cumpărări de terenuri în loc de ţarine, erau cu maşini frumoase în loc de boi, şi n-au venit. Aceştia suntem noi.

Aceasta parabolă are o interpretare istorică şi o interpretare personală.

Interpretarea istorică este următoarea: Dumnezeu a trimis în lume pe Fiul Său şi a pregătit dinainte o nuntă. Nunta aceasta este una duhovnicească. Este nunta viitoare a Mântuitorului cu toţi cei care Îl vor iubi. El este Mirele mistic. El vine înainte în odaia de nuntă şi uşile se închid. Dacă fecioarele neînţelepte n-au untdelemn în candele, ele rămân pe-afară. Dacă noi nu răspundem la chemarea Tatălui să venim la nunta Fiului Său, suntem oameni pierduţi.

Dar cei chemaţi pe vremea aceea erau iudeii. Pe toţi i-a chemat prin sute şi sute de slujitori, de proroci, de învăţători ai Legii şi de cărturari. Prin toţi i-a pregătit pe iudei ca să vină la nunta lui Iisus Hristos. Şi ei n-au venit, ci au prefăcut nunta aceasta într-o moarte tragică şi o înmormântare. Şi au pierdut harul lui Dumnezeu, şi pierdut va fi până când nu vor recunoaşte cele făcute împotriva lui Iisus. Pentru că la Răstignire, atunci când Pilat s-a spălat pe mâini înaintea mulţimii şi a zis: ***„Nevinovat sunt de sângele Dreptului acestuia, voi veţi vedea!"*** (Matei 27,24), iudeii au strigat: ***„Sângele Lui asupra noastră şi asupra copiilor noştri!"*** (Matei 27, 25). Acesta este un blestem pe care ei şi l-au cerut singuri.

După aceea Mântuitorul, la Învierea Sa, i-a trimis pe Apostoli la toate neamurile, ca să-i cheme pe toţi. Şi Apostolii au împărţit pământul şi au propovăduit: în Africa, în Abisinia îndeosebi, în Asia, în Tracia, în Grecia, în zona geto-dacă şi tracă până în Crimeea (unde a fost Apostolul Andrei). Toţi au propovăduit. Iar în casa Domnului încă mai era loc la masă. Putea să mai vină oricine.

Atunci s-a adresat Dumnezeu celor simpli, celor bolnavi, pe care i-a vindecat, celor cu probleme mari, pe care i-a liniştit sufleteşte, celor care aveau demoni în ei, pe care i-a izbăvit, şi tuturor acestora: şchiopi, orbi şi celor care nu ştiau multe lucruri, care locuiau prin peşteri sau prin case sărăcăcioase sau prin colibe. Cu toată dragostea pe toţi i-a chemat! N-a existat nici unul care să nu fie chemat! Toată lumea a fost chemată, pentru că mai era loc. Şi aşa s-a umplut casa Domnului. Atunci Mântuitorul nostru, Dumnezeu a zis aşa: ***cei care n-au venit şi Eu i-am chemat, în veci nu vor gusta din cina Mea!***

Iar interpretarea duhovnicească e că azi, pentru noi, ***chemarea la nuntă înseamnă chemarea la Sfânta Împărtăşanie. Această chemare este pentru noi. Suntem chemaţi toţi la Biserica lui Hristos, la nunta lui Iisus Hristos.*** Cea mai mare nunta a Sa nu este atât Învierea, care este mântuitoare, cât nunta aceasta despre care se vorbeşte acum şi care este Cina Domnului. Ea este ceea ce facem noi aici, în Altar, când, prin rugăciunea preotului, care are harul de la episcopul său, Duhul Sfânt coboară peste Sfânta Masă şi preface pâinea, adică prescura şi vinul în Trupul şi Sângele Domnului.

Pe prescura mare este în centru un fel de sigiliu. E o cruce care o împarte în patru şi pe care scrie: Îs, Hs, Ni, Ka. Ni înseamnă victoria şi Ka înseamnă biruitorul, deci Iisus Hristos Biruitorul. Pecetea se taie în patru şi se pune pe Sfântul Disc în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Vă împărtăşiţi din ea cei care vă spovediţi, care aţi postit şi v-aţi curăţit sufletul ca să puteţi lua parte la Cina Mântuitorului.

Să nu se întâmple cu voi ceea ce s-a întâmplat cu cei din parabolă, care în veci nu vor gusta din Cina Mântuitorului! Nimeni nu este lipsit, decât dacă el se lipseşte pe sine, nerăspunzând chemării lui Hristos. Adică nu-şi curăţeşte inima şi sufletul de păcate prin mărturisire şi nu reuşeşte să se facă vrednic de împărtăşire prin post şi rugăciune, Sfântul Apostol Pavel spune aşa: ***cine bea Paharul acesta şi mănâncă Trupul acesta cu nevrednicie, îşi ia singur sieşi osânda.***

Aşa că vă rog să luaţi asupra dumneavoastră toată parabola aceasta. Nu să o citiţi ca pe o poveste, ca pe un Făt-Frumos care vine, ci să vi-o însuşiţi, să vă identificaţi cu cei ai lui Iisus, sau cu cei care L-au respins pe Hristos şi cu cei

care au fost chemaţi oarecum forţat la Iisus. Majoritatea ortodocşilor suntem, să spun aşa, printr-o „forţare” încreştinaţi prin Botez… ***La naştere copilul nu ştie nimic. El este o fiinţă neştiutoare, ca un neştiutor de pe stradă. Pe copil îl botezăm şi îl facem creştin. Dar el trebuie să se increştineze apoi prin părinţi, prin naşi, prin educaţia care se face în şcoală şi prin el însuşi. Atunci este chemat cu adevărat şi vine la Hristos ca un copil care ştie ce e păcatul, ştie că trebuie să se mărturisească, să se împărtăşească, care ştie că există un ritual, o taină a nunţii Fiului de Împărat.*** Această lucrare s-o facem cu toţii.

Despre haina de nuntă

Ce înseamnă haina de nuntă? Ce înseamnă haina de nuntă pentru noi, care venim la biserică? Pe unii îi vedem că se îmbracă mai frumos. Alţii nu se îmbracă frumos pentru că nu au haine sau nu au tragerea de inimă pentru veşmintele exterioare. Dar toţi trebuie să ne îmbrăcăm în haina slăvirii lui Dumnezeu. Toţi trebuie să ne îmbrăcăm în haina pocăinţei, să punem peste sufletul nostru un veşmânt curat, alb, care reprezintă purificarea sufletului nostru prin rugăciune pentru venirea la biserică.

Când vii la biserică nu-i ca la serviciu, nu este ca la restaurant. Când vii la biserică te pregăteşti sufleteşte cu o zi înainte sau chiar cu o săptămână înainte. Spui: „Duminica viitoare mergem la biserică”. Se întâmplă ceva în suflet, un tremur, sufletul capătă altă vibraţie decât cea din lumea de toate zilele. În fiecare zi te duci la serviciu şi eşti sătul de el, dar trebuie să munceşti ca să-ţi câştigi viaţa ta şi a copiilor tăi. (…)

La biserică vii să-ţi îndulceşti privirile spirituale. Aici vezi biserică plină de Sfinţi, ei sunt prietenii noştri. Toţi aceşti Sfinţi pe care-i vedeţi zugrăviţi sunt prietenii mei şi ai dumneavoastră. Ei se roagă cu noi, îi chemăm în ajutor şi ei ne răspund. Noi spunem: „Rugaţi-vă pentru noi!” şi ei se roagă pentru noi. Dacă te cheamă Vasile, spui: „Sfinte Vasile, roagă-te pentru mine păcătosul!”. Şi el se roagă pentru tine. Aici venim cu altă vibraţie sufletească. Ieşim din dimensiunea umană şi intrăm într-o dimensiune cerească. Aici luăm contact cu adevăratul Împărat.

Dacă venim însă la biserică aşa cum mergem la restaurant sau într-o excursie, nu avem haina de nuntă. Venim în haina de toată ziua, plină de păcate, cu tot ceea ce în decursul săptămânii am adunat. Venim în inima noastră cu răutăţi, cu insulte, cu vorbiri de rău, cu alte păcate mai grave, cu desfrânări, cu beţii. Nu poţi să aduci sufletul aşa la biserică, trebuie să-l curăţeşti puţin. Aşa cum atunci când te duci la servici îţi pui o haină mai frumoasă, o cămaşă mai curată, aşa trebuie să vii în biserică, la slujbă, cu un suflet purificat şi împodobit. Să fie

ceva în tine care radiază în afară sfinţenie, bucurie şi iertare, prin care şi tu ierţi şi ceri iertare tuturor. Aceasta este haină de nuntă.

Dacă vii la biserică fără haina de nuntă, Împăratul, Care este aici de fiecare dată, Iisus Hristos ştie ce aduce fiecare cu dânsul, dacă aduce o inimă pocăită sau măcar o inimă îndurerată pentru păcatele făcute. Ştie dacă cineva vine cu sfidare în biserică, fără să-i pese de Dumnezeu, dacă vine doar de ochii lumii sau fiindcă a auzit că dacă are nevoie de ceva şi se roagă, Dumnezeu îi ajută… ***Nu se intră în Împărăţia lui Dumnezeu pentru că ai venit la biserică. Nu se intră în Împărăţia lui Dumnezeu pentru că te-ai închinat şi ai aprins lumânări. Se intră în Împărăţia lui Dumnezeu atunci când vii pregătit cu haină de nuntă, cu haină de Cină. Haina aceasta de Cină este o haină spirituală, duhovnicească. Este tot ceea ce facem noi ca să ne rupem de păcat.***

Încercaţi deci să vă pregătiţi sufletul pentru biserică. Încercaţi să lăsaţi la uşa bisericii toate patimile lumeşti. Dacă aveţi vrăjmăşie cu cineva, lăsaţi-o afară! Împăcaţi-vă! Dacă v-a tulburat cineva cu ceva, iertaţi-l! Dacă aţi tulburat pe cineva cu ceva, cereţi iertare! Şi mai presus de orice, cereţi iertare lui Dumnezeu, că atunci când intraţi în biserică, să intraţi cu sufletul împăcat”.

(din: Părintele Gheorghe Calciu, Cuvinte vii. “A sluji lui Hristos înseamnă suferinţă”, Editura Bonifaciu, 2009)

Ierodiacon Visarion Iugulescu - Duminica Sfinţilor Strămoşi (a XXVIII-a după Rusalii) - Cina împăratului

Şi a trimis la ceasul cinei pe sluga Sa ca sa spună celor chemaţi: Veniţi, că iată toate sunt gata. (Luca XIV, 17)

Fraţi creştini, mare de tot a fost neghiobia oamenilor din pilda Evangheliei de astăzi. Am auzit că un om a făcut cină mare, a pregătit un ospăţ bogat şi strălucit şi a poftit lume multă ca să vină să mănânce la el. La o masă aşa bogată ar fi trebuit ca cei chemaţi să alerge într-un suflet ca să guste din bunătăţile pregătite. Dar ce vedem?

Cei poftiţi, în loc să se grăbească, nici n-au vrut să audă, căci unii s-au dus la holdele ori afacerile lor, iar alţii s-au încurcat în poftele păcatelor trupeşti. Această cină de care vorbeşte Sfânta Evanghelie de astăzi este masa cea bogată în hrană duhovnicească, din Sfânta Biserică.

Omul care a făcut cina este Dumnezeu-Tatăl. Cina Lui înseamnă Împărăţia lui Dumnezeu, Biserica creştină aici pe pământ şi în ceruri. Pilda aceasta s-a împlinit în toate timpurile cu unii oameni, căci Dumnezeu a chemat, prin slugile Sale, să vină lumea să se hrănească din masa Lui cea bogată şi bine pregătită în sfânta Lui casă, în biserică.

Dar, cei mai mulţi n-au vrut să vină. Unii nerecunoscători, răzvrătiţi ca şi iudeii, s-au dedat plăcerilor trupeşti, s-au împietrit la inimă, şi-au astupat urechile, respingând chemarea, lumina şi credinţa ca şi cei dintâi chemaţi. I-au orbit mândria şi lăcomia, adică grija de bogăţii şi desfătările lumeşti, desfrânarea. Astfel, n-au voit să asculte glasul trimişilor Domnului, ca să vină să mănânce din ospăţul mântuitor, spre folosul sufletului şi al trupului.

Să ne silim a înţelege Sfânta Evanghelie de astăzi, iar noi niciodată să nu căutăm scuze, care întotdeauna sunt neîntemeiate, şi să venim la ospăţul cel Dumnezeiesc din casa Domnului, în Sfânta Biserică.

Să vedem acum în ce împrejurare a spus Domnul aceasta pildă. Pe la începutul lunii decembrie din anul al treilea al propovăduirii Sale Mântuitorul se ducea la Ierusalim pentru sărbătoarea înnoirilor şi, pe cale fiind, una din căpeteniile fariseilor L-a invitat la masă. Mântuitorul a primit şi, intrând în casa fariseului, a stat la masă. Aici, după obiceiul Său, folosindu-se de acest prilej pentru a învăţa pe cei de la masă, El le-a vorbit de binefacerile către cei săraci şi le zise că acei care hrănesc pe cei lipsiţi vor fi săturaţi de Dumnezeu în cer. La aceste cuvinte unul din cei de faţă a zis: ***"Fericit este cel ce va cina întru Împărăţia lui Dumnezeu."***

Mântuitorul, răspunzând acestuia şi la toţi care-L ascultau, le-a arătat prin pilda aceasta că toţi pot lua parte la această cină din Împărăţia Cerului, dar că cea mai mare parte a lumii nu va cina în cer, pentru că alege mai mult bunurile din lumea aceasta trecătoare, uitând de ospăţul ceresc.

Toţi oamenii sunt chemaţi la cină, căci Dumnezeu vrea ca toţi să se mântuiască şi să ajungă la cunoştinţa adevărului. Dărnicia fără de margini a lui Dumnezeu este mare prin belşugul bucatelor ce se servesc aici pe pământ.

Casa lui Dumnezeu este Sfânta Biserică,

- ✓ *bucatele care se servesc la masa Lui sunt Trupul şi Sângele Domnului nostru Iisus Hristos care se dau prin Sfânta Împărtăşanie, aceasta fiind adevărata Cină de mare taină pe pământ.*
- ✓ *Hrana şi băutura de la masa Domnului mai pot fi Cuvântul lui Dumnezeu din Sfânta Evanghelie.*
- ✓ *Predicile şi învăţăturile sunt o adevărată hrană duhovnicească.*
- ✓ *Cântările cele sfinte, imnurile religioase cu melodiile lor dulci şi mângâietoare sunt cu adevărat o băutură răcoritoare ce veseleşte mintea, sufletul si inima.*

Toate Sfintele Taine sunt de mare folos omului aici pe pământ, dar, în chip deosebit, este Sfânta Liturghie, pentru că prin aceasta căpătăm cele mai mari binefaceri şi dobândim nenumărate foloase de la Dumnezeu, în Sfânta Biserică. ***Sfinţii părinţi ne asigură că, atunci când ascultăm cu credinţă o Sfântă Liturghie, cu frică şi cu smerenie, ne aşezăm la masă cu Sfânta Treime, cu Maica Domnului, cu Sfinţii Arhangheli şi cu cetele îngerilor, ale apostolilor şi ale sfinţilor părinţi.***

În timpul Sfintei Liturghii, Iisus moare în chip tainic, dându-şi viaţa pentru noi şi oferă Tatălui ceresc Sângele Său pentru mântuirea noastră, a celor care ne aflăm de faţă şi care suntem pomeniţi la Sfânta Proscomidie. În timpul Sfintei Liturghii se petrec minuni mari. În chip nevăzut, mulţi creştini care-şi plâng păcatele, după spovedanie, au fericirea ca acestea sa fie stropite cu Sângele

Domnului Hristos şi curăţite de petele păcatului. Sfinţii îngeri, în chip nevăzut, împart acestora daruri binefăcătoare.

- *Când luăm parte la Sfânta Liturghie, diavolul este ţinut departe de noi, iar noi ajungem cu totul duhovniceşti, putând oferi şi noi jertfă sfântă de laudă pentru alţii. Prin participarea la Sfânta Liturghie, aducem cea mai plăcută închinăciune Sfintei Treimi, lui Dumnezeu. Cinstim Patimile Domnului, cinstim pe Maica Domnului şi ne bucurăm împreună cu ea de darurile Fiului său.*
- *Luând parte la Sfânta Liturghie înseamnă a face cea mai mare şi frumoasă faptă. Este un act de credinţă suprem care ne asigură o mare răsplată.*

Sunt nenumărate darurile pe care le primim de la Cina cea de Taină, de la masa cea bogată la care suntem invitaţi prin Sfânta Evanghelie de astăzi.

Ca să putem privi cu ochii cei duhovniceşti la marea milostivire şi la dragostea Fiului lui Dumnezeu, ascultaţi o istorioară, cu un frumos şi adânc înţeles. *Un mare împărat, pe vremuri, avea o provincie îndepărtată, iar oamenii din acele ţinuturi au început să se răzvrătească împotriva împăratului. Unii îl înjurau pe faţă iar alţii atât se înrăiseră încât ajunseseră să spună că, dacă l-ar prinde, l-ar omorî. Toate hulele şi necinstirile ajunseseră la urechile împăratului.*

El adună toţi sfetnicii săi în divan şi începu să se sfătuiască cu ei, cerându-le părerea şi întrebându-i ce să facă ca să liniştească pe cei răzvrătiţi. Mai marele oştirii îi zise:

- Dă-mi oaste, împărate, şi mă voi duce să aduc pe cei răzvrătiţi la tine ca să-i pedepseşti aspru. Împăratul însă clătină din cap şi nu aprobă.

Se sculă atunci un altul şi zise:
- Voi da o poruncă aspră, ca acela care va nesocoti numele tău să plătească cu capul.

Altul zise:
- Aceluia care nu se supune să i se ia averea, împărate!

Împăratul clătină din nou din cap şi zise:
- La ce mi-ar folosi să am o ceată, un popor de sclavi care tremură, dar care pândeşte mereu prilejul ca să scape de mine şi să mă omoare?

Sfetnicii toţi amuţiră. Dar iată că unicul fecior al împăratului, prinţul moştenitor, se plecă înaintea tatălui său şi-i zise:

- Tată, lasă-mă pe mine să mă duc la ei şi-i voi face să fie ascultători, întorcându-i la tine.

Împăratul mirat îl întrebă:
- Şi cum ai vrea tu, fiule, să procedezi ca să-i faci ascultători?

Prinţul grăi:
- Eu le voi povesti de dragostea ta cea mare, de mila şi de bunătatea ta, de toate câte le-ai dat, câte le dai şi câte mai vrei să le dai şi nu voi înceta, tată, cu iubirea mea pentru ei până când nu-i voi scoate din rătăcire, pînă ce flacăra dragostei nu se va aprinde din nou în sufletele lor reci.

Atunci împăratul privi cu lacrimi îndelung şi cu duioşie în ochii copilului, şi zise:
- Da, mergi fiul meu, şi poartă grijă de cei căzuţi căci numai dragostea ta îi va putea izbăvi; numai mila şi dragostea ta îi vor aduce la adevărul cunoştinţei. S-a dus departe fiul în ţara răzvrătită şi nu ştia de odihnă, ci zi şi noapte căuta pe cei pierduţi şi rătăciţi ca să-i întoarcă la tatăl său.

Dar, până la urmă, preţul plătit a fost foarte scump, căci a trebuit să-şi dea viaţa. În felul acesta însă biruinţa a fost mai strălucită. Acum, ce va face Tatăl acelor nelegiuiţi şi nerecunoscători din pricina cărora a fost jertfit Fiul său? Cu ce pedepse va trebui să pedepsească pe aceia pentru care şi-a dat fiul, iar ei au dispreţuit jertfa dragostei şi l-au omorât?

Din această istorioară, oricine ar putea bănui că aici e vorba de Tatăl ceresc, Împăratul Slavei şi de Fiul Său care a luat asupra Sa toate neputinţele noastre şi, plin de dragoste şi milă, a venit la noi, răzvrătiţii, înrăiţii şi păcătoşii ca să ne aducă la Tatăl. Dragostea Fiului lui Dumnezeu este fără margini, căci lumea răzvrătită şi răutăcioasă L-a omorât, răstignindu-L pe Cruce. El însă nu se depărtează de noi, nu ne-a lepădat, ci arată aceeaşi dragoste mereu, până la sfârşitul veacurilor.

Aţi auzit de câte daruri ne învredniceşte, prin Taina Sfintei Împărtăşanii, atunci când El este prezent în fiecare duminică şi sărbătoare la Sfânta Liturghie. De aceea, cei care nu vin duminica la biserică, la Sfânta Liturghie, sunt consideraţi nesupuşi, neascultători, dispreţuitori ai Jertfei şi se lipsesc de toate acele daruri binecuvântate şi, astfel, viaţa lor este în pericol.

Trăirea acestor oameni va fi numai în întuneric, în necazuri şi supărări şi se vor lipsi de tot binele sufletesc şi trupesc. Acelora care nu iau parte la Sfânta Liturghie nu le sunt primite nici celelalte slujbe şi rugăciuni pe care le fac, fie în biserică, fie acasă.

La începutul creştinismului, creştini care îndrăzneau să lipsească duminica de la slujbă, erau daţi afară din biserică sau puşi la canon aspru, ca să fie iarăşi primiţi. De la această nepăsare şi neascultare, la chemarea lui Dumnezeu, mari nenorociri se abat pe capul oamenilor, chiar aici în lumea aceasta.

Iată de ce multora nu le merge bine, n-au spor în casă, n-au căsătorie fericită, iar alţii chiar nu ajung la căsătorie şi astfel ruinează familia, iar ei se distrug sufleteşte şi trupeşte văzând cu ochii. Bolile încolţesc, căci Dumnezeu se depărtează de ei. Prin urmare, trebuie să ne înfricoşăm şi mai mult şi să înţelegem că astfel de suflete, care nesocotesc chemarea la biserică, atunci când vor trece în viaţa cea de dincolo, cu siguranţă nu vor gusta din fericirea veşnică, din frumuseţea Domnului şi din toate bunătăţile cele cereşti.

Aţi auzit pe stăpânul acelei, case care a făcut cina, cum a zis: – ***“Nici unul din bărbaţii aceia care au fost chemaţi nu va gusta din cina mea”.*** Este greu pentru cei ce mor neîmpărtăşiţi şi nu-şi asigură mântuirea, fiindcă aceştia pleacă fără merinde în veşnicie. Cei care nu respectă ziua Domnului şi nu vin la biserică dau dovadă că sunt nişte răzvrătiţi împotriva lui Dumnezeu. Aceştia vor avea parte de mari pedepse, şi în lumea aceasta, dar mai ales în cea viitoare.

Trebuie să ţinem seama că, aşa cum reiese din Sfânta Evanghelie de astăzi, venirea la cina Domnului este obligatorie, căci vedem cum spune Domnul despre cei ce n-au venit, că nu vor gusta din cina cea cerească. Iată de ce diavolul se luptă pe toate căile posibile ca să-l împiedice pe om să nu mai ajungă la cina Domnului, aşa cum de altfel vedem şi în minunata pildă din Evanghelia de astăzi.

De ce, oare, credeţi că s-a mâniat stăpânul pe cei poftiţi? Oare, pentru că s-au dus să-şi vândă ogorul sau să-şi încerce boii, ori pentru că s-au însurat? Nu pentru aceasta s-a mâniat stăpânul, ci pentru faptul că s-au dus tocmai în ziua când trebuia să vină la cină. Atunci s-au găsit să-şi facă treburile pământeşti, tocmai când trebuia să se îngrijească de cele cereşti şi sufleteşti.

Tot aşa, vrednici de osândit sunt acei creştini care, din pricina grijilor pentru hrană şi îmbrăcăminte, nu au niciodată timp pentru suflet. Din constatările noastre, ca părinţi ai bisericii, observăm că mulţi creştini nu se spovedesc şi nu se împărtăşesc câte 4-5 ani la rând. Întrebaţi fiind, aceştia răspund că n-au avut timp.

Aceşti creştini nu spun că n-au avut credinţă sau că s-au îndoit de foloasele şi puterea Sfintei Taine, ori că au uitat pe Dumnezeu şi au lăsat sufletul în părăsire. Nimic din toate acestea! Ei spun scurt că n-au avut timp. Şi într-

adevăr, s-au făcut robii trupului, hamalii îndeletnicirilor pământeşti. Seara şi dimineaţa, când e timpul să facă puţină rugăciune, duhul cel rău – diavolul – îi opreşte spunându-le: “Nu e timp, grăbiţi-vă şi mergeţi la ale voastre!” La masă nu se roagă, nu-I mulţumesc lui Dumnezeu pentru binele primit, fiindcă duhul necurat le şopteşte mereu: “Nu este timp!”

În schimb, cât de obosiţi sunt şi oricâte treburi ar avea, îşi fac timp pentru a citi reviste, ziare şi a sta ore întregi la palavrageală şi câte alte preocupări nefolositoare, fără să mai amintim de televizor, unde se iroseşte mult timp. Când vine ziua duminicii şi clopotele îi cheamă la închinare, ei amână, zicând că vor merge altă dată.

Celor care sunt hotărâţi totuşi să vină la biserică, nu se poate să nu le iasă diavolul înainte cu o ispită, ca să-i împiedice de a ajunge la Cina Domnului. Unora le trimite neamuri de departe, tocmai atunci, ca să-i reţină de a merge la biserică. Cei căsătoriţi se scuză, ca şi omul din Evanghelia de astăzi, care spunea, după cum am văzut, că s-a însurat şi de aceea nu poate veni.

Cei mai mulţi, tocmai în ziua chemării la cină se găsesc să-şi facă poftele, împiedicându-se unul pe altul ca să nu ajungă la biserică. Alţii vin de departe pe la oraş, cu gândul să ia parte la slujbă, dar diavolul le iese înainte şi le aduce aminte că au de cumpărat câte ceva şi astfel aleargă ei din magazin în magazin, până obosesc de nu-i mai ţin picioarele. Ajung frânţi de oboseală la Sfânta Biserică şi nu mai sunt în stare să se roage sau să asculte cu atenţie sfintele învăţături. Mai mult pe chiar, pe unii atât i-a alergat necuratul şi i-a tot dus, încât au scăpat şi sfânta slujbă şi ajung, la sfârşit, după ce cina s-a mâncat, ospăţul s-a terminat iar ei nu s-au folosit cu nimic, pierzând prilejul de mântuire.

Aşa, o mare parte din oameni aleargă ca nişte hamali ai vieţii acesteia trupeşti, în goana nebună după plăceri, ca să dobândească fericirea veacului acestuia trecător. Aşa se trezesc mulţi pe patul morţii, înşelaţi de demonii iadului, care le apar în clipa sfârşitului şi le spun: “Ai noştri sunteţi, căci nouă ne-aţi slujit toată viaţa”. În zadar mai cheamă atunci preotul, când nu mai pot vorbi şi nu mai au nici timp să facă pocăinţă pentru păcatele săvârşite.

Dacă s-ar putea să întrebăm pe toţi nenorociţii ce se chinuiesc acum în focul iadului despre cauza osândirii, oare, ne-ar mai putea spune ei că n-au avut timp să vină la biserică şi să se pregătească? Nu cred că ar putea să ne spună aşa, ci cei mai mulţi ne-ar răspunde: “Am ajuns aici fiindcă am preţuit mai mult decât sufletul nostru ogoarele, vitele, serviciile, afacerile şi petrecerile, iar pentru suflet n-am vrut să facem nimic. Neglijarea sufletului nostru ne-a depărtat de Dumnezeu şi ne-a făcut să ne scufundăm în păcate”.

Scufundarea în păcate este cel mai mare izvor al necredinţei. ***Oare, de ce se împotrivesc oamenii şi nu vor să guste din binefacerile mântuirii? Ce-i opreşte să se apropie de Dumnezeu, să vină la casa Lui, la masa Lui duhovnicească?*** Iată ce: obişnuinţa rea în viaţa pământească prin care şi-au stricat inimile cu totul şi trăiesc în întuneric.

Religia noastră creştinească nu-i o religie care să se învoiască cu slăbiciunile omeneşti şi cu păcatele. E aspră şi neînduplecată. La păgâni nu era aşa. La grecii vechi, orice păcat se putea săvârşi fără teamă, fiindcă orice patimă omenească îşi avea un reprezentant în cerul zeilor. Desfrâul avea zeul lui, beţia avea zeul ei, tâlharii îşi aveau patronii lor şi aşa mai departe.

La noi este cu totul altfel, căci Hristos Dumnezeul nostru nu doreşte înţelegere şi pace cu slăbiciunile şi patimile noastre, pe care le condamnă. ***Învăţătura lui Hristos osândeşte mândria, zgârcenia, lăcomia, desfrânarea, pizma, mânia şi toate păcatele, pentru că toate acestea spurcă sufletul şi trupul. De aceea, Domnul vrea să ne curăţim şi să nu le mai practicăm niciodată, devenind astfel curaţi sufleteşte şi trupeşte.***

Noi suntem permanent în luptă cu păcatul şi nu-l putem birui fără Harul dumnezeiesc pe care-L primim de la masa cea bogată a lui Dumnezeu, din Sfintele Taine şi din toate sfinţeniile din biserică. Zgârciţii care se închină la avere, femeile care-şi înşeală bărbaţii, tinerii care se tăvălesc în noroiul desfrânărilor niciodată nu vor asculta glasul Evangheliei care îi îndeamnă la luptă împotriva patimilor. Cei mai mulţi ar vrea să fie şi cu Dumnezeu, dar şi cu păcatele.

Câte persoane nu vin la biserică, dar când aud că e vorba să se lepede de unele păcate, renunţă, fiindcă sunt aşa de legate de patimi, că li se pare ceva imposibil ca să se despartă. Spre exemplu, o tânără femeie nu poate să se despartă de un prieten cu care trăieşte de multă vreme, făcându-şi din el un zeu, un idol. Nu se pot lăsa unii de băutură şi tutun, de ghicit şi de multe rele care au prins rădăcini adânci în sufletele şi trupurile lor. Ei nu înţeleg că locul acela al fericirii din Raiul lui Dumnezeu este curat şi sfânt şi, de aceea, numai cei curaţi pot ajunge acolo.

Iată de ce ne cheamă Dumnezeu la masa lui bogată, la cină, ca să ne curăţim şi să ne sfinţim de aici de pe pământ pentru fericirea Raiului de sus. O mare parte însă dintre creştini înţeleg să trăiască la un loc cu toate păcatele şi nădăjduiesc ca, la sfârşit, să găsească şi ei un loc într-un colţuleţ din grădina Raiului.

Să nu ne înşelăm, că nimic spurcat şi ruginit nu va intra în Împărăţia Cerului, aşa cum spune Sfînta Carte. În Raiul lui Dumnezeu este peste tot aceeaşi sfinţenie, aceeaşi curăţenie şi lumină. Aceşti oameni aduc prin aceste păreri greşite o insultă lui Dumnezeu.
Aşa a păţit odată un misionar creştin care căuta să convertească pe un indian şi să-l aducă la religia noastră creştină. Dar, într-o zi, indianul zise misionarului:

- *Dumneata îmi vorbeşti de un Dumnezeu care vede şi ştie totul, dar eu nu am nevoie de un astfel de Dumnezeu, care să cunoască şi să ştie tot ce fac eu. Mai lasă-mă în pace cu Dumnezeul dumitale, că mie îmi place viaţa aceasta, aşa cum este ea.*

Cam aşa este şi lumea creştină de astăzi. Aşa au ajuns mulţi să spună, dar să ştiţi că nu a fost aşa. Acum lumea este rătăcită, înrăită şi pierdută, dar adevăratele oi ale casei lui Israel n-au fost aşa. Lumea creştină de astăzi este scufundată în patimi şi păcate şi multora nu le mai convine religia aceasta, care mustră păcatul şi luptă împotriva plăcerilor.

Creştinilor noştri ortodocşi le convine mai mult să stea în cârciumă şi în fum de ţigară, decât în biserică şi în mirosul de tămâie. De aceea, mulţi ar dori ca nici să nu existe Dumnezeu, care să-i tragă odată la răspundere şi să-i pedepsească pentru faptele lor rele.

Ideea aceasta că nu există Dumnezeu este scornită de cei mai nelegiuţi şi păcătoşi oameni: de criminali, hoţi şi desfrânaţi, de beţivi şi mincinoşi. Fără îndoială, că în inimile unor astfel de oameni Dumnezeu nu există şi nu locuieşte, pentru că acolo a pus stăpânire duhul cel rău. Cei care au voit să-L cunoască pe Dumnezeu au putut să-L simtă şi să-L slăvească prin credinţă.

Dar, unde L-au simţit creştinii pe Dumnezeu? În desfăşurarea vieţii pământeşti, în mulţumirea conştiinţei lor, în trăirea fericită a păzirii poruncilor, în mijlocul naturii strălucitoare, în lumina soarelui şi în cântecul păsărilor, în murmurul izvoarelor şi în culorile florilor, în dulceaţa fructelor şi în tot în ce a creat Milostivul şi Bunul Dumnezeu.

Cei necredincioşi fac parte din tabăra celor nătângi, care n-au voie să vină la cina Domnului. Aceştia sunt vrednici de plâns şi de dispreţuit. Sunt nişte bieţi nenorociţi, rătăciţi printr-o tristă pustietate, nişte flori rupte de furtună de pe ramura vie a Bisericii şi căzuţi din dreapta credinţă în prăpastia deznădăjduirii şi a pieirii sufleteşti. Aşa sunt toţi sectanţii.

Toţi cei care nu vor să înţeleagă chemarea de la Cina Domnului din Sfânta Biserică se lipsesc de cina cea cerească şi nu se vor mântui. Pot ei să facă toate

faptele bune, pot să nu zică vorbe rele, tot la iad se duc, fiindcă au dispreţuit Cina Domnului, Biserica, cu toate tainele ei. Cei ce au fost chemaţi mai întâi de pe pământ, de Dumnezeu, sunt preoţii şi cărturarii poporului evreu, care nu s-au supus chemării Domnului şi nu au vrut să vină la masa mântuirii cereşti, pe care atât de bogat o pregătise Dumnezeu la început prin sfinţii prooroci.

Ceilalţi care au fost chemaţi de pe străzi şi din uliţi: săracii, betegii şi ologii, sunt tot evreii poporul cel de jos pe care l-a hrănit Dumnezeu în pustie şi l-a tămăduit. Poporul acela vindecat de Fiul lui Dumnezeu L-a cunoscut pe Acesta, dar era orbit de făţărnicia fariseilor şi cărturarilor care-l oprea să meargă după El. Poporul acesta era ologit trupeşte şi sufleteşte.

Totuşi au venit şi din sânul acestui popor au şezut la masă şi sunt mântuiţi acum, fiind în ceruri cu Domnul, căci poporul cel de jos a cunoscut că Iisus este Fiul lui Dumnezeu şi L-a mărturisit înaintea împăraţilor păgâni şi mulţi au murit martiri pentru credinţa şi dragostea lor. A mai trimis apoi stăpânul, încă o dată, pe robul său, spunându-i să iasă la drum şi să silească pe toţi să intre, aşa încât casa să fie plină.

Această poruncă dumnezeiască este îndreptată către celelalte popoare păgâne care se închinau la idoli şi erau impresurate de păcate. Expresia "să-i silească să intre" nu înseamnă ca să-i forţeze cu sabia, aşa cum au făcut turcii omorând mii de oameni şi distrugându-i în multe chipuri, ca să treacă la religia lor. Domnul Hristos vrea ca noi să venim din dragoste la El, să venim din convingere; de aceea, spune robului: "Sileşte-i", adică convinge-i, arată-le pentru ce-i chemi şi cât de bine îi aşteaptă la masa Mea în Împărăţia Mea.

Domnul Hristos nu obligă pe nimeni, de aceea zice: ***"Cine vrea să vină după Mine, să se lepede de sine, sa-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie!" Creştinul adevărat trebuie să înţeleagă că Dumnezeu zice să ne lepădăm de toate patimile şi păcatele, pentru că acestea sunt piedicile care ne opresc să ajungem la masa sfinţeniei, aici pe pământ, şi la cina cea cerească, în raiul desfătării.*** Trebuie să ne lepădăm de toţi idolii moderni ai veacului de pe urmă. Să nu ne robească nimic şi să nu ne mai închinăm timpul şi viaţa nici unui idol. Nimic să nu ne stăpânească şi să fim gata în orice vreme de a ne lepăda de toate pentru slava lui Dumnezeu.

Mult sânge creştinesc s-a vărsat pentru stârpirea idolatriei. Astăzi însă demonii au devenit mai diplomaţi în lupta lor, căci au născocit alt fel de idoli, aşa încât omul creştin, de multe ori, nici nu bănuieşte când îşi închină viaţa unui idol modern. Pe măsură ce veţi cunoaşte credinţa, veţi cunoaşte şi astfel de idoli periculoşi, iar unii poate i-aţi şi cunoscut.

Îmi amintesc de o veche istorioară, cum, un misionar creştin adusese la credinţă pe un păgân, care se închina la idoli. Acesta nu vrea, însă cu nici un chip, să spargă un idol la care se închinase toată viaţa şi la care ţinea în mod deosebit.
Bietul creştin misionar îl sfătuia să spargă idolul şi îi zicea:
- Iubitul meu, sparge acest dumnezeu mincinos şi să nu-ţi pară rău, că Dumnezeu îţi va da o mare bucurie, şi ai să fii fericit atât în lumea aceasta cât şi în cealaltă.

Într-o zi păgânul s-a hotărât să spargă idolul. A luat toporul şi l-a lovit cu putere, dar, ce să-i vadă ochii?! Idolul acela era plin cu bani de aur. Strămoşii lui ascunseseră, pe timpuri, în el o comoară şi, astfel, nimicirea lui aduse un trai fericit bietului păgân, care era sărac. S-a întărit şi mai mult în credinţă, s-a botezat şi a început să facă fapte bune, devenind un bun creştin, având mulţumire sufletească şi câştigând Împărăţia Cerului.

Iată, frate creştine, ia aminte, poate şi tu ai un idol la care ţii mult şi te închini lui de multă vreme; un idol de plăceri, de patimi rele şi îţi închipui că nu poţi trăi fără acest idol la care te-ai închinat o viaţă întreagă. Poate iubeşti patima beţiei, de unde pleacă toate relele. Sparge idolul acesta, frate, sparge-l, că vei găsi Împărăţia lui Dumnezeu.

Poate te stăpâneşte patima desfrânării, şi ai o prietenă de care nu te desparţi şi nici nu te cununi cu ea. Sparge legătura dintre idolul acesta şi tine, frate creştine, până nu e prea târziu. Poate te înşeală patima luxului, a fumatului, a jocului de cărţi şi hulelor. Sparge aceşti idoli şi şi ascultă chemarea Domnului, pe care o face prin slujitorii Săi şi hotărăşte-te a veni la masa lui Dumnezeu, căci încă te mai cheamă.

Roagă pe Dumnezeu să îţi dea putere ca să învingi păcatul care îţi stăpâneşte sufletul şi trupul. Atunci ai să găseşti, frate creştine, o comoară de bucurii, chiar şi în lumea aceasta vremelnică şi vei plânge de bucurie pentru că ai găsit Împărăţia Cerului. Vei fi un ales şi un plăcut al Domnului Dumnezeu, care te va primi cu bucurie la ospăţul cel minunat, în Împărăţia Lui cea cerească. Acolo este ţinta noastră a creştinilor şi acolo trebuie să meargă sufletele noastre.

Rugăciune

Doamne Iisuse Hristoase, Fiule şi Cuvântul lui Dumnezeu Celui viu! Luminează Tu mintea noastră, ca să înţelegem că numai Tu eşti Cel ce ai pregătit atâtea bunătăţi pentru sufletele şi trupurile noastre. Fă-ne să fim gata oricând a asculta chemările Tale şi să venim cu dragoste la Cina Ta cea bogată ca să fim şi noi printre aleşii Tăi şi să cinăm cu Tine în Împărăţia cerească în veci. Amin.

Pr. Dorin Picioruş - Predică la Duminica a 28-a după Rusalii

Iubiții mei, cuvântul cheie al Evangheliei de azi [Lc. 14, 16-24] e dipnon/ cină [v. 16, 17, 24].

Și cină de aici nu se referă la mâncatul și băutul obișnuit…ci la cel liturgic și mistic.

Pentru că în I Cor. 11, 20 avem „Chiriacon Dipnon” [Cina Domnului], adică Sfânta Euharistie…iar în Apoc. 19, 9 aflăm despre „to dipnon tu gamu tu Arniu” [cina nunții Mielului], adică unirea mistică/ dumnezeiască cu Hristos Dumnezeu.

Însă, după cuvântul Domnului, ***„cel care mănâncă Trupul Meu și bea Sângele Meu are viață veșnică*** [zoin eonion, cf. GNT], ***și Eu îl voi învia pe el [în] ziua de pe urmă/ cea de apoi”*** [In. 6, 54].

Dar nu cel care se împărtășește oricum…are viață veșnică…ci cel care simte că primește și are viață veșnică întru el.

Cel care stă în bucuria lui Hristos…împărtășindu-se cu El.

Căci dacă acum simțim viața veșnică a harului întru noi…pe aceea o vom avea și în ziua învierii noastre din morți.

Pentru că el, harul lui Dumnezeu, e viața noastră veșnică…de aici și din veșnicie.

De aceea, Cina/ Sinaxa/ Liturghia, în care noi stăm nu doar în fața lui Hristos…ci cu Hristos în noi înșine…nu e doar de viitor, nu e o promisiune pur eshatologică…ci e un act al prezentului.

E un act mistico-liturgic.

E Taină a Bisericii, pentru că e viața lui Dumnezeu cu oamenii…în care noi trăim mai mult decât putem explica…

E momentul când venind la Domnul, ca să ne împărtășim cu El…El ni Se dă cu totul nouă…pentru că El e viața noastră!

Și din această perspectivă liturgico-mistică a Bisericii…a nu veni la Cina Lui, a-I întoarce spatele, înseamnă a nu dori viața. A te sinucide sufletește…

Și când ești mort cu sufletul, adică atunci când zaci în păcatele tale…și nu te unești cu El prin pocăință și prin împărtășirea cu El…nu ai viață…

Adică atunci când simțim că suntem neîmpliniți, triști, fără perspectivă reală, autentică în viață…așa și este!

Nu e un simțământ fals…ci unul foarte sincer, realist…

Pentru că sufletul, ca și stomacul flămând…își dorește hrana…

Și hrana sufletului nu e formată din șorici, tobă și cârnați…ci din harul și adevărurile lui Dumnezeu.

Și cel care și-a conștientizat nevoile sufletești, cel care și-a descoperit flămânzirea și însetarea după Dumnezeu e plin de dorul de a-L cunoaște, de a-L iubi, de a-L citi, de a-L recunoaște în toți și în toate pe Dumnezeu…și fără rugăciune, citire, viață evlavioasă nu poate trăi.

După cum omul vicios simte că „nu poate trăi” fără sex, țigare, băutură și drăcuituri…tot la fel omul duhovnicesc nu poate trăi fără asceză, citiri, rugăciuni, milostenie, spovedire și împărtășire.

Pentru că binele, frumosul, curăția formează atmosfera interioară a vieții celui evlavios.

Și cel care vine la Cina Lui, adică la unirea mistică cu El, la intimitatea cu El, vine împlinind poruncile Sale și fiind plin de slava Lui.

Pentru că în Apocalipsă, în versetul citat supra, cină, alăturat nunții, și Hristos fiind prezentat ca Miel, adică în ipostaza de Jertfit pentru noi dar și de Curăția prin excelență, ne vorbește despre viața mistică/ duhovnicească, în care, încă de acum, ne unim cu El prin împărtășire euharistică și prin vedere mistică/ extatică.

Iar dacă de aici, de pe pământ, suntem una cu Hristos prin slava Sa, uniți deplin cu El în sufletul și în trupul nostru…atunci, în mod și mai desăvârșit, pentru toată veșnicia, vom fi casnicii/ intimii/ prietenii Stăpânului, fiind veșnic în comuniune cu El.

Așa că a absenta…pentru motive pătimașe (v. 18-20) înseamnă a ne vinde fericirea de acum și cea veșnică pentru puțin…

Pentru că pământul nu-l luăm cu noi, ceea ce avem lăsăm în urmă iar alipirea pătimașă de cei iubiți nu ne face să zburăm spre Dumnezeu…

Ci tot ceea ce ne descentrează din relația cu Dumnezeu e, pe termen lung, o eroare…

O eroare cu consecințe dezastruoase…

V. 21 însă e încurajator…

Pentru că ne face să înțelegem că Dumnezeu îi cheamă pe toți la Cina Lui…și nu doar pe cei frumoși și Sfinți.

Ba, dimpotrivă, Dumnezeu vrea să adune la Sine pe toți cei care sunt acum săraci [tus ptohus] de mila Lui, care sunt schilozi/ paralizați/ neputincioși [anapirus], care sunt orbi [tiflus], pentru că nu cunosc adevărata viață ortodoxă, care sunt ologi/ șchiopi [holos], pentru că nu merg drept în viața cu Dumnezeu.

Dumnezeu ne vrea pe toți…pentru că S-a întrupat și a murit pentru toți!

De aceea preferențialismul nostru liturgic și predicatorial, adică slujirea doar pentru unii, doar pentru cei care par „ca lumea" e o eroare pastorală.

Sau, mai bine-zis, înseamnă o limitare enormă a slujirii noastre preoțești…dacă noi îi învățăm și îi sfințim doar pe cei deja…doritori de Dumnezeu.

Pentru că slujitorii Bisericii Ortodoxe trebuie să aibă un cuvânt…pentru toată lumea.

Un cuvânt care să-i învieze din morți…

Căci și pentru ministru, și pentru drogat, și pentru eretic, și pentru bețivan, și pentru transsexual, și pentru fata nemăritată, și pentru cel pe patul morții, și pentru cel cu handicap…Biserica are cuvânt…numai că noi trebuie să-l ducem până acolo: până în inima omului!

Și trebuie să spunem oricui unde e viața, care e viața lui…și a lumii întregi: Dumnezeul nostru treimic!

Pentru că Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt Dumnezeu e viața noastră, a tuturor…și El, Dumnezeul nostru treimic, ne cheamă pe noi la Cină, adică la comuniunea cu Sine.

Și El nu vrea să ne dea doar bani și liniște în casă, dezlegare de farmece și reușită la examene…ci cu mult mai mult: o viață plină de nemurire și de sfințenie.

Pentru că Cina la care suntem chemați începe aici…și e fără de sfârșit!

E veșnică…pentru că și noi vom fi veșnic cu El.

Și dacă mai e loc…dacă încă mai e loc [v. 22]…și mai e timp de pocăință, de îndreptare…atunci astăzi, chiar acum, începe Cina pentru noi toți!

Pentru că postul în care suntem ne face proprii comuniunii, Cinei, dăruirii, compătimirii…

Și azi fiind și pomenirea Sfinților strămoși ai Domnului, adică a tuturor Sfinților Vechiului Testament, a accepta chemarea la Cină…înseamnă a dori să intri în rândul Sfinților, adică al tuturor acelora care, în orice secol, au trăit dumnezeiește.

Așa că, Domnul și Stăpânul vieții noastre, Hristos Dumnezeul nostru, cu binecuvântarea Părintelui Său Celui veșnic și cu împreună-lucrarea Duhului Său Celui Sfânt, să ne dea nouă, tuturor, să dorim nepus Cina Sa, adică comuniunea cu Sine.Pentru că întru El e viața, bucuria, pacea și împlinirea noastră veșnică. Amin!

Pr. Dorin Picioruş - Predică la Duminica a 28-a după Rusalii

decembrie 16, 2018

Iubiți frați și surori întru Domnul, încă este loc în Biserică…și încă este loc în Împărăția lui Dumnezeu! Și aceasta a fost și este o este prea fericită pentru toți, pentru toate generațiile de oameni…

Pentru că e loc de mai mult, de mai bine, de mai frumos…în inimile noastre, în casele noastre, în Bisericile și Mănăstirile noastre, în țara noastră, în țările noastre ortodoxe și, cu atât mai mult, în cele neortodoxe, pe care trebuie să le silim, nu cu forța, ci prin exemplul nostru bun, ca să se schimbe prin apa Botezului și a noii vieți în Hristos Dumnezeu.

Pentru că încă avem nevoie de cizelare interioară și de o tot mai mare coeziune/ înfrățire între noi și unire/ comuniune între noi și Dumnezeu.

Pentru că venirea la cină, la dipnonul Lui, la marea cină a Împărăției Sale înseamnă să ne facem capabili de a trăi bucuria lui Dumnezeu cu toată ființa noastră, încă de acum și această bucurie să o dăruim și altora.

Fiindcă nu putem sili inima omului din fața noastră, adică nu îl putem convinge, prin cuvânt și prin vederea noastră, de stabilitatea noastră interioară și de bucuriile noastre duhovnicești, dacă harul din noi nu este o realitate, care se revarsă din noi spre el. Dacă nu e o prezență iradiantă.

Și dacă suntem lumini, lumini reale, prin faptele, gesturile, atitudinile și cuvintele noastre profunde, țâșnite dintr-o măreție a comuniunii cu Dumnezeu și din asceză continuă, susținută, prezența noastră, în orice context e altceva, e un unicat frumos, ceva irezistibil.

Și față de această pace și bucurie și frumusețe omenească nu te poți comporta decât în două feluri: încercând să fii nobil, bun, curtenitor cu un astfel de om sau față de el să îți arăți bădărănia, necredința, prostia, răutatea în care te scalzi.

Prezența personală, frumoasă, asumată a creștinului ortodox autentic e o cale spre Dumnezeu.

El e o icoană a ceea ce trebuie să facă cel încurcat, ahtiat după această lume sau plictisit de el însuși.

Și de aceea, pentru că e o comoară vie, profundă, poate să scoată din el, pentru toți cei care îl întâlnesc, frumuseți vechi și noi, din cele de demult și din cele recente, adică înțelegeri duhovnicești și cuvinte de învățătură, care să schimbe cu totul fața inimii celor dinaintea lui.

Iar Domnul mizează pe contactul nostru direct cu…ceilalți…Cu cei din drumuri și piețe, cu indiferenții de tot soiul adică, din bordeluri și crâșme, din biserici eretice și din temple păgâne, din instituții atee și diabolice.

El mizează pe ieșirea noastră spre lume, spre oameni, spre tot felul de oameni, pentru a duce mărturia Lui în mijlocul lor.

Însă mărturia ortodoxă nu e prozelitism neoprotestant, musulman sau hindus, în care se încearcă înlocuirea totală a spiritualității și a culturii ortodoxului…cu altceva, cu un occidentalism sau orientalism edulcorat.

Ci mărturia ortodoxă e prezența noastră, oriunde și oricând, pentru a vorbi…sau a tăcea pentru Ortodoxie.

Icoanele noastre ortodoxe tac…însă vorbesc imens celor subtili. Deși colecțiile de cărți patristice sunt traduse și inventariate ba de catolici, ba de protestanți, ba de neoprotestanți ele sunt niște tăceri mute…pentru cei care nu fac parte din Biserica întru care harul Treimii viază și dinamizează, și dă urechi și inimi înțelegătoare și ochi…pentru a descifra, în mod liturgico-ascet, cuvintele Sfinților Bisericii.

La fel, Tradiția Bisericii e altceva pentru noi, care trăim în ea și în ritmul ei…și cu totul altceva pentru cei care o studiază din punct de vedere istoric…și distant…care nu trăiesc prin ea.

Pentru că, pentru noi, glasul Tradiției nu e un glas din trecut, ci din prezent.

Căci harul care o actualizează continuu e același care l-a insuflat pe Ioan Gură de Aur sau pe Pavel apostolul să scrie, să vorbească, și împreună cu ei înțelegem și comentăm cuvintele lor.

Și în intimitate cu cuvintele Părinților și ale Maicilor noastre, noi suntem contemporani cu ei și convivi cu ei, chiar dacă distanța dintre ei și noi e enormă…

Distanța dintre faptele noastre, dintre viețile noastre, dintre sfințenie lor și necuviința noastră, bineînțeles…

Mai e încă loc…și timp…și spațiu…pentru a fi împreună!

Putem vorbi și putem tăcea pentru Dumnezeu.

Pentru că tăcerea vorbește!…

Fața, ochii, hainele, cărțile scrise de ortodocși, casele făcute de ei, fapte lor vorbesc.

Și vorbesc pentru inimi care Îl caută pe Dumnezeu, care Îl vor la modul autentic iar nu aiuristic.

Și convertirile tot mai multe din ultima vreme, de la noi sau de mai departe de noi, vorbesc despre căutările umanității în mijlocul unui asediu informațional și caloric enorm.

Pe de o parte, ne asediază informația, imaginea, stresul psihologic al crizelor, al războaielor, al atrocităților mediatizate iar, pe de altă parte, ne asediază abundența mâncării, a reclamelor sau a dorințelor dobândite sau induse.

Pentru că dorință indusă e aceea de a-ți schimba frigiderul sau rochia sau computerul pentru că a apărut ceva nou pe piață, indiferent dacă ce ai până acum sunt încă funcționale iar dorință dobândită e aceea în care dorim mâncăruri și băuturi tot mai rafinate pentru că ne-am învățat cu viața de calitate.

Încă mai e loc…pentru pocăință! Pentru cunoașterea lui Dumnezeu. Pentru milostenie. Pentru iertare. Pentru bun simț.

Bunul simț al statului la rând, al aruncatului hârtiei la coș, al returnării unui portofel pierdut, al anunțării la 112 a unui accident, al plătirii taxelor la timp, al politeții, al curajului de a spune adevărul.

Încă mai e loc în casa Tatălui nostru, pentru că Împărăția Lui e arhiîncăpătoare!

Numai că, pentru Împărăția Lui, trebuie să ne întindem inima la maximum, bunătatea inimii noastre, pentru ca în ea să încapă Dumnezeu și întreaga creație.

Și după cum ați auzit din cele trei exemple negative ale Evangheliei zilei, Dumnezeu nu suportă nici adâncirea în averi și nici în muncă și nici în relațiile de familie…dacă ele exclud relația cu Sine.

Poți să ai pământ.

Poți să ai animale.

Poți să îți întemeiezi o familie.

Nici pământul, nici ființele și obiectele, nici iubirea/ sentimentele nu te pot opri din relația ta cu Dumnezeu, dacă integrezi toate acestea în relația cu El.

Și când nu poți să-I mulțumești lui Dumnezeu pentru o curvie sau pentru un furt sau pentru o minciună sau pentru o crimă, atunci, cu siguranță, acestea sunt păcate.

Iar pe cele pe care le aducem în relația cu El, le arătăm ca fiind proprii nouă și credinței noastre, pentru că ele nu ne îndepărtează de Dumnezeu ci ne unesc cu El.

Fiindcă Domnul nu vorbește aici despre posesie…ci despre transformarea posesiei în posedare.

Și când proprietatea și confortabilitatea conjugală ne posedă, ne conduc…ne fac să nu mai privim dincolo de toate și la Cel prin care sunt toate și de aceea…nu dăm curs invitației Lui la cină, adică la intimitate.

Aproape că nu există love story american, care să nu conțină o cină romantică sau o întâlnire romantică, adică intimă.

Aici se spun lucrurile tainice, de inimă.

Însă, dacă în filmul american recent, cina se transformă imediat în explozie sexuală, unde conotațiile morale, de conștiință dispar fără urmă…la cina Împăratului măririi…taina intimității e una de conștiință abisală și bucuria Lui e lumina Sa cea veșnică și necreată.

Pentru că a veni la cina Lui, nu înseamnă a veni la mâncare și băutură în exces, ci la gustarea din cuvintele Lui și din Euharistia Lui.

Pentru că auzim cuvinte, cântări, multă evlavie la Utrenie și în prima parte a Sfintei Liturghii, după care ne apropiem tot mai mult, tot mai conștient de unirea cu El în Euharistie, pentru ca viață să avem și încă din plin/ din belșug.

Iar noi venim ca oameni vii la El, nu ca niște morți și, prin împărtășirea cu El, de fiecare dată, ne dăm seama însă de cât de profundă e viața Lui pe lângă a noastră, încât viața noastră pare a fi deșertică, lipsită de vitalitate, de forță, pe lângă viața Lui, pe care El o revarsă în noi prin Trupul și Sângele Lui. Și viața Lui umple viața noastră!

Se amestecă cu noi în mod neamestecat și Se unește cu noi în mod dumnezeiește, pentru ca să ne umple de harul dumnezeirii Lui, și să ne facă tot mai dumnezeiești, pe noi, cei atât de bolnavi și de goi și de întunecați, îndumneeindu-ne deopotrivă sufletul și trupul.

De fiecare dată Preabun, cu noi, cei răi.

De fiecare dată Preafrumos, cu noi, cei urâți.

De fiecare dată Preageneros/ Preamilostiv, cu noi, cei nemilostivi, neîndurători, necompătimitori…

O, nu lăsa secunda, ziua, minutul, anul să treacă! Ele vor trece…și tu nu vei învăța nimic din taina vieții. Și taina vieții înseamnă pregătire pentru bucurie.

Dacă simți că ești mofluz, rece, respingător, neprietenos, avar, necinstit, lugubru la inimă, trebuie să afli, iubitul meu, că viața e pentru bucurie, e pentru a trăi bucuria cu Dumnezeu și cu oamenii. E pregătire pentru intimitate, pentru cină, pentru o veșnică bucurie.

De aceea, chiar dacă ești pe drum rătăcit, pe drum ocult, pe drum famat…ai chemare și tu la Împărăție!

Nimeni nu e exclus! Nimeni nu e damnat aprioric! Nimeni nu e impropriu, în mod congenital, pentru iertarea lui Dumnezeu! Iertarea de sub epitrahil e pentru toți. Bucuria e pentru toți…

Iar dacă Evanghelia de astăzi e întunecată de răspunsurile negative ale celor trei, iată că gustarea din cină e lumina cuvintelor Lui de astăzi.

Pentru că gustarea (care implică cuviința, delicatețea, atenția…) ne cere să ne apropiem cu inimă blândă de Domnul și de semenii noștri pentru a le vorbi cu inima. Și când vorbești cu inima…și nu doar cu gura, cuvintele noastre sau tăcerea noastră sau zâmbetul nostru sunt convertitoare.

Întotdeauna m-au convins cuvintele abisale și fețele care exprimă o minte profundă.

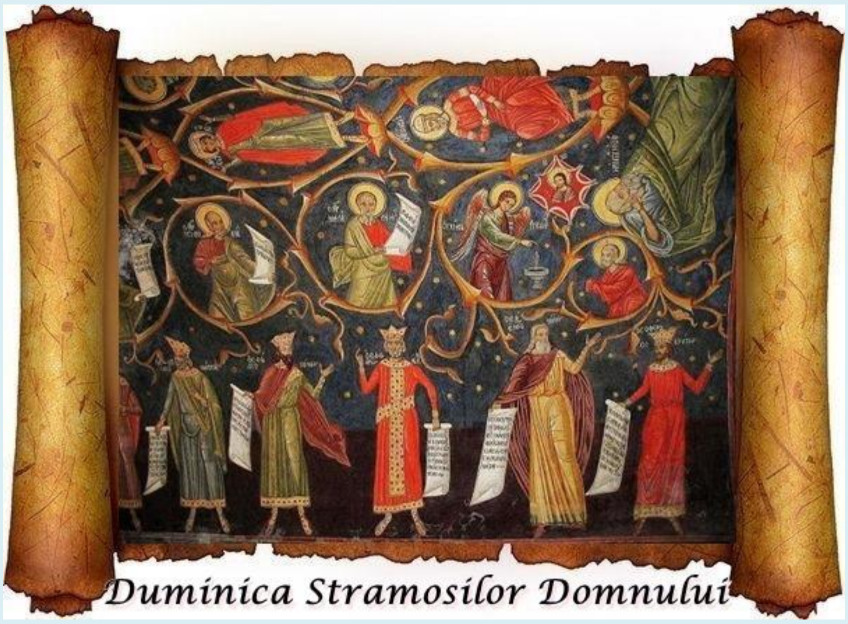
Pentru că niciodată șarlatanii nu sunt Sfinți, chiar dacă au multe semne ale evlaviei pe ei sau în gura lor.

Fiindcă nu e de ajuns să memorezi unele lucruri de la alții, ci trebuie să fii acele lucruri.

Și când vom fi tot mai mult ortodocși, atunci și cuvintele, și faptele, și cărțile, și predicile, și conferințele, și pașii noștri, și tăcerile noastre vor fi tot mai ortodoxe…Niciodată însă atât de ortodoxe încât cu noi să înceapă și să se sfârșească Ortodoxia.

Vă dorim așadar, ca bucuria Lui să fie bucuria în care dumneavoastră simțiți să fiți îmbrățișări continue față de toți. Amin!

Pr. dr. Dorin Octavian Picioruş - Predică la Duminica a 28-a după Rusalii - a Sfinților strămoşi după trup ai Domnului

decembrie 15, 2018

Iubiții mei, de câțiva ani trăiesc tot mai intens o consternare profundă, o uimire plină de mâhnire, de durere și de grijă pentru oameni atunci când vine iarna…

Căci știu că nu te poți lua la întrecere cu gerul, cu frigul, cu pereții reci ca mormântul. Gerul întotdeauna câștigă, iar noi pierdem.

Iar consternarea mea, uimirea mea plină de mâhnire și indignare în același timp, e pentru cei care sfidează în mod iresponsabil gerul de afară, mergând cu capul gol, în haine de vară sau de toamnă, cu pantofi în picioare și fără să își protejeze gâtul și mâinile cu fular și mănuși.

Acum 4-5 ani, când a început în București acest fenomen dezastruos de masă, acela al mersului cu capul gol pe timp de iarnă și în haine subțiri, am crezut că cei tineri vor fi etichetați în mod drastic de cei în vârstă și că nu îi vor copia.

Pentru că speram ca cei în vârstă, care știu ce înseamnă haina de blană și căciula în cap, fără de care nu ieșeau afară în timpul comunismului, dar și bolile și necazurile de pe urma lor, să fie mai înțelepți. Sau foarte înțelepți în această privință, atâta timp cât se plâng de faptul că medicii și farmaciile le mănâncă toți banii din cauza bolilor.

Însă lucrurile s-au petrecut tocmai invers: oameni în toată firea, de 50, 60, 70, 80 de ani merg cu capul gol la temperatura când apa îngheață, pentru ca să nu

pară „mai puțin rezistenți” în fața tinerilor. Iar tinerii merg aproape dezbrăcați, ca niște sărăcani, ca niște oameni scăpătați, fără haină de iarnă și fără căciulă pe cap, pentru ca nu cumva să fie „ironizați” că nu sunt „rezistenți”.

Și astfel, din cauza unei rușini păcătoase, iresponsabile și sinucigașe, aceea de a nu fi socotiți „nerezistenți la frig”, asist consternat la epidemia dezbrăcatului pe timp de iarnă.

Dacă dezbrăcatul sub soarele torid este o realitate iresponsabilă comună de vreo 30 de ani, care naște boli de piele, de ochi, de inimă și traume mentale, dezbrăcatul pe timp de iarnă e o boală socială recentă, care nu are nici 10 ani. Și care îți distruge oasele și organele interne făcându-te un rebut. De aceea nu e de mirare că virușii au devenit mutanți, atâta timp cât populația nu se mai protejează aproape deloc în timpul iernii, ci se comportă vizavi de gerul iernii ca față de o vară sau toamnă „prelungită”.

Și asta când prea mulți oameni în România și în lume suferă de frig, pentru că nu au bani de; căci suntem o generație de sinucigași…ai libertății, ai unei libertăți de care nu știm să ne bucurăm și datorită căreia nu ne transfigurăm, ci ne depersonalizăm. Ne facem tot mai urâți în loc să fim tot mai frumoși sufletește.

…Însă, în duminica de azi, Dumnezeiasca Biserică îi pomenește pe Dumnezeieștii Strămoși ai Domnului, amintind în sinaxarul zilei doar pe Sfântul patriarh Avraam, ca rădăcină a poporului lui Israil. Însă, în fapt, au fost pomeniți în decursul Vecerniei și al Utreniei de azi mulți dintre Sfinții Vechiului Testament, pe care Sinaxarul duminicii viitoare îi va pomeni nominal și cronologic. Adică pe Sfinții lui Dumnezeu care L-au vestit, prin viața și cuvintele lor, pe Hristos Domnul.

Cultul Bisericii îi pomenește nominal pe Sfinții Strămoși ai Domnului, pe Sfinții Vechii Făgăduințe, ai Vechiului Testament, pentru că fiecare dintre ei este un unic și are rolul său în vestirea Domnului.

Și pomenirile Scripturii și ale cultului Bisericii ne învață și pe noi să fim responsabili față de unicitatea noastră și față de darurile pe care ni le-a dat Dumnezeu pentru ca să le punem în lucrare.

Însă ce înseamnă să fii responsabil față de unicitatea ta și față de darurile tale? Înseamnă să muncești în mod zilnic și să faci treaba la care ești chemat de Dumnezeu cu cea mai mare conștiință și atenție.

Dar pentru a lucra zilnic pentru Biserică și pentru societate și pentru întreaga lume trebuie să fii sănătos și capabil de muncă.

Însă cum să mai fii sănătos, dacă mergi dezbrăcat pe timpul iernii? Cum să fii sănătos dacă nu te îngrijești de sănătatea ta, de alimentația ta, de odihna ta?

Dacă știi că mâine trebuie să lucrezi, să slujești, să îți pui talanții în lucru, atunci faci din noaptea ta o noapte de odihnă, o noapte binecuvântată, pentru ca ziua să fii energic, să fii capabil de lucrul tău, să faci din ziua ta o laudă continuă adusă lui Dumnezeu.

Și vă garantez că, dacă lucrați toată ziua cu mintea și cu brațele și alergând de colo-colo toată ziua, când ajungeți acasă ajungeți epuizați, mâncați, vă rugați și vă culcați. Nu mai aveți chef de distracții puerile, pentru că toată ziua a fost o bucurie activă, lucrativă, plină de împlinire!

Dar dacă nu îți cheltuiești energia peste zi pentru a te personaliza, pentru a sluji lui Dumnezeu și oamenilor, pentru a-ți face treaba cât mai bine, de aceea ai timp de lene. Iar lenea visează multe dar nu face nimic. Pe când viața activă se împlinește în timp ce muncește, în timp ce creează, în timp ce ascultă de poruncile lui Dumnezeu.

Evanghelia de azi [Lc. 14, 16-24], după cum ați auzit-o, ne vorbește despre trecut, dar și despre prezent. Despre Biserica Lui. Pentru că toți suntem chemați să intrăm în Biserica Lui prin Botez și să ne pregătim pentru cina veșnică a Împărăției Sale.

Pentru că noi facem cine mici și pomeni mici, egoiste, pe când Dumnezeu face cină mare [dei/pnon me,ga] [Lc. 14, 16, BYZ], adică veșnică. Și El a chemat pe mulți [evka,lesen pollou,j] [Ibidem] la cina Lui și cheamă continuu, pentru că El ne cheamă pe toți.

Noi însă nu răspundem prezent pe fiecare zi și nu venim la El, ca să ne bucurăm veșnic cu El! Nu El nu ne cheamă, ci noi nu vrem să auzim strigarea Lui! Și dacă nu vrem să o auzim, de aceea nici nu ne îndrăgostim de El. Iar unde nu e dragoste de Dumnezeu, acolo toată viața bisericească pare „un chin prelungit". Dar unde El e dragostea noastră cea mare, toate lucrurile sunt ușoare, greutățile sunt ușoare, chinurile sunt ușoare, pentru că simțim cu toată ființa noastră că suntem ai Lui.

Tocmai de aceea, dacă nu ne simțim ai Lui, ne căutăm scuze penibile pentru a nu fi ortodocși. Și a găsi că e „mai bine" să facem afaceri sau să ne trăim viața

plezirist decât să-I slujim lui Dumnezeu înseamnă să pierdem lamentabil, și acum și veșnic.

Înseamnă să pierdem pe mâna noastră, pe alegerea noastră. Căci cei care Îl refuză, preferă pământul în locul Lui [Lc. 14. 18], preferă animalele în locul Lui [Lc. 14, 19], preferă oamenii în locul Lui [Lc. 14, 20].

Însă a prefera pe altcineva în locul lui Dumnezeu înseamnă a te sinucide. Pentru că înseamnă să te lipești de pământ, de animale, de oameni, să te dedici patimilor, iar patimile nu te fac niciodată viu, ci te omoară!

De aceea, toată propovăduirea Bisericii e împotriva a ceea ce ne omoară, adică a patimilor. Iar iubirea egoistă față de averi, cât și iubirea pătimașă față de soțul sau soția ta, sunt patimi.

Pentru că ele te închid în tine însuți și nu te fac comunional, nu te fac deschis, nu te fac darnic, nu te fac iubitor. Și dacă suntem închiși în noi, tocmai de aceea facem lucruri împotriva noastră, împotriva sănătății noastre trupești și sufletești.

Căci am început predica de azi subliniind epidemia socială a dezbrăcatului pe timp de iarnă nu pentru ca „să moralizez steril”, ci pentru ca să arăt faptul că ea este un păcat împotriva sănătății și a mântuirii noastre.

Omul care se gândește la familia lui, la opera lui, la vocația lui, la neamul lui, nu fuge după a-și pierde sănătatea și pentru a fi o povară pentru alții, ci aleargă după a se împlini continuu, datorită sănătății și vigorii sale trupești și sufletești.

Ce alt bun de preț mai avem, dacă ne pierdem sănătatea și puterea de a judeca lucrurile? Pentru că frigul distruge și oasele, dar și creierul și inima.

Frigul distruge tot omul. Iar dacă ai mintea afectată de boală și un trup slăbănogit, la ce mai ești bun?

Ce fel de sărbători vom mai aștepta anul viitor, dacă boala intră în noi anul acesta? Ce națiune vom mai fi noi, în afară de una de bolnavi tineri, de anchilozați, de bolnavi cronici?

Ce urmează: lupta cu înghețul și cu focul? Lupta cu viteza? Mersul în cap? Mersul cu totul dezbrăcat?

Dacă în fața razelor arzătoare ale soarelui stăm nepăsători, iar dacă iarna mergem pe afară precum vara, ce urmează? Ce nebunie mai urmează?

Căci alături de suportarea frigului cumplit, mulți, din cauza aceleiași rușini păcătoase, se înfometează pentru ca să slăbească continuu.

Nu, nu postesc! Nu se gândesc la faptul că postul e o curățire de păcate și o domolire a patimilor din ei. Nu văd în post o lucrare a mântuirii. Ci se înfometează continuu, pentru ca să aibă atâtea kilograme și nu atâtea.

Și când ajung la kilogramele dorite și la standardul de frumusețe dorit, sunt alții? Sunt mai iubiți ca înainte?

Însă schimbările reale pe care ni le propune Dumnezeu în Biserică nu sunt de fațadă! Dumnezeu nu ne cere să postim pentru ca să fim mai „atractivi" pentru oameni, ci ne cere să postim pentru a ne fi lupta duhovnicească mai ușoară. El ne cere post și rugăciune și lupta cu patimile pentru ca să facem pace în noi, pentru ca adâncul nostru să se limpezească, să se umple de slava Lui, și nu pentru ca să părem „mai sexy" în fața oamenilor.

Postul real, trăit în frică de Dumnezeu și în iubire milostivă față de oameni, ne subțiază trupul, ne face să cântărim mai puțin dar, în primul rând, ne luminează sufletul. Avem mintea mai clară și mai pătrunzătoare și inima mai generoasă și mai atentă la nevoile oamenilor când postim. Și când postim noi ne rugăm, noi răbdăm ispitele, noi ne dăm lui Dumnezeu pentru ca să ne îndrume în slujirea Lui.

Însă nu e nici o virtute să mergi cu capul gol pe frigul iernii și nici pe vipia verii. E doar un orgoliu adolescentin.

Nu e nici o virtute să pierzi timpul ascultând în neștire muzică și dansând și bând și fumând și drogându-te și destrăbălându-te. Sunt doar gesturi sinucigașe. Gesturi care ne costă, chiar dacă n-avem nici un țel în viață, nici o luptă de dat. Sunt gesturi ireparabile… Încerci și mori!

Însă noi trebuie să dorim viața echilibrată, evlavioasă, plină de atenție și de civilizație. Biserica lui Dumnezeu este cea mai civilizată societate umană. Pentru că are legile cele mai bune și anume: legi dumnezeiești.

Iar acolo unde se trăiește după legile lui Dumnezeu, Biserica își arată adevărata ei față, adevărata ei statură duhovnicească, pentru că oamenii care trăiesc așa se sfințesc, își sfințesc viața lor. Însă acolo unde oamenii Bisericii trăiesc împotriva legilor lui Dumnezeu, Biserica este umilită, Biserica este trasă în jos, e batjocorită, pentru că cei ai ei nu trăiesc la exigențele lui Dumnezeu, ci teluric.

Însă cine este Biserica? E trupul mistic, duhovnicesc al lui Hristos. Noi toți, cei botezați în numele Preasfintei Treimi, al Dumnezeului nostru treimic, suntem Biserica Lui. Și dacă noi ne necinstim numele și trăim aiurea, făcându-ne de batjocura oamenilor din afara Bisericii, noi nu ne necinstim numai pe noi, ci și pe Hristos Dumnezeu, Capul Bisericii.

Pentru că orice atac la adresa Bisericii, pe motive reale sau imaginare, e un atac și la adresa noastră, a tuturor, dar nu în primul rând la adresa noastră, ci la adresa lui Dumnezeu. El e ridiculizat,

El e batjocorit, El e nesocotit când noi suntem puși sub lupă, pentru că am făcut lucruri nedemne de vrednicia noastră.

De aceea, iubiții mei, a fi responsabili pentru lucrurile noastre, pe care le spunem și le facem, înseamnă a fi responsabili și de Biserica lui Dumnezeu!

Faptele și vorbele noastre se răsfrâng și asupra ei ca instituție divino-umană, dar și asupra raportării oamenilor la Dumnezeu.

Căci mulți abia așteaptă un motiv ca să râdă de Biserică, să râdă de lucruri serioase, să râdă de orice. Iar dacă noi trăim fără atenție, noi suntem cei care distrugem credibilitatea Bisericii și relevanța lui Dumnezeu pentru lumea noastră.

Dimpotrivă, dacă noi militām pentru credința și etosul nostru ortodox, pentru modul nostru de a fi, și dacă știm să facem acest lucru în mod profesionist și cu cuviință, noi convingem în mod efectiv.

Pentru că cei care nu cred ca noi sau nu vor să creadă, vor să afle care e gândirea care stă în spatele acțiunilor noastre religioase. Vor să cunoască motivele intime pentru care facem unele lucruri, dar nu vrem să facem alte o mie de lucruri. Și dacă află că noi luăm în serios orice lucru pe care îl facem, atunci privesc cu respect viața noastră.

Spre exemplu, acum, de praznicul Nașterii Domnului, noi tăiem porcul, la țară, pentru ca să ne bucurăm noi, dar și cei cărora le dăruim din mâncărurile pregătite de noi.

Porcul tăiat acum nu e un motiv de veselie egoistă, ci comunională. Pentru că din el noi și împărțim, pomenindu-i pe cei ai noștri, adormiți, dar și petrecem împreună cu familia și cu rudele și cu vecinii și cu cunoscuții noștri.

Iar a petrece nu înseamnă a ne îmbăta criță, ci a ne simți bine împreună cu familia și cu invitații noștri. Relațiile bune se păstrează și se adâncesc dacă noi petrecem împreună. Dacă mâncăm și bem și vorbim în jurul mesei, ascultând colinde și muzică bună, văzând ceva frumos împreună la televizor sau pe computer. În acest fel se înrădăcinează și mai mult respectul și bucuria unuia față de altul.

Căci familia are nevoie de praznic, pentru că are nevoie de bucurie și de pace. Unitatea familiei se păstrează prin continua întoarcere la vorbirea în jurul mesei. Iar seriozitatea acestei discuții din jurul mesei din casa noastră ne amintește de Sfânta Masă de la Biserică, unde stăm în jurul ei pentru ca să Îi slujim Domnului.

Cine discută serios acasă, discută serios și la Biserică. Pentru că cine e serios acasă cu el și cu familia lui și cu toți oamenii, e serios în fața lui Dumnezeu.

Așadar, iubiții mei, să dovedim ce avem în inima noastră în relațiile dintre oameni! Dacă mulți nu mai cred în cuvinte, dacă nu mai cred în promisiuni, dacă nu mai cred în planuri, sunt izbiți însă de lucrurile pe care le faci în relația cu ei.

Căci oamenii vor să ne vadă făcând…

Și când facem, atunci se închid toate gurile!

Pentru că cei care vor să ne vorbească de rău stau în fața evidențelor, și evidențele le închid gura.

Vă doresc multă pace, mult discernământ și să vă apropiați de Domnul cu bucurie și cu încredere!

Pentru ca acest praznic să fie unic, să fie ca nici un alt praznic pe care l-am trăit până acum, pentru că totul este irepetabil. Amin!

Pr. Constantin Necula - Şi tot mai este loc! Predică la Duminica a XXVIII-a după Rusalii

(Duminica a XXVIII-a după Rusalii; Lc 14,16-24)

Ce poate fi mai onorant şi totodată mai responsabil decât o invitaţie la cină? Imaginea pe care Hristos ne-o oferă în Evanghelia Duminicii acesteia este legată de chemarea pe care Dumnezeu ne-o face şi de răspunsul pe care îl aşteaptă de la noi.

Dincolo de penibilul răspunsului - atât de fin ironic atins de Mântuitorul prin cuvintele "ca şi cum ar fi fost înţeleşi" asupra refuzului (Lc 14,18) - rămâne drama refuzului. Că te refuza un invitat, doi, e una, dar toţi, fără excepţie, parcă e prea mult! Dar aici e şi taina.

Câţi nuntaşi avea omul la cină? Unul - cel cu ogorul, doi - cel cu cinci perechi de boi, al treilea - cel cu femeia. Pentru trei invitaţi "gazda" făcuse cina îmbelşugată, de vreme ce la ea pot participa, prin iconomia acceptării, "şi săracii, şi bogăţii, şi orbii, şi şchiopii", adică mulţi foarte.

Seamănă tare invitaţii cu Israelul. El, poporul ales, pierduse "ogorul" grădinii Raiului, tot el dintr-un viţel de aur ratase cina împărăţiei, cum tot el, popor ales, sedus de "femeia" idolatriei, se rupsese din logodna cerească. Şi, ca şi-n cazul lui Israel, şchiopii, orbii, betegii, adică toţi nedesăvârşiţii şi rataţii istoriei, se umpleau de hrană cerească pe care, de-acum, Hristos o aşeză pe Jertfelnicul Învierii.

Să nu fi simţit asta nici unul dintre ascultători? Să nu fi vibrat la această provocare chiar nici unul, nici un suflet să nu-şi fi aflat alinarea în spusele Lui, ale Dumnezeului care, mereu şi mereu, invită, cheamă, îndeamnă, preţuieşte?

Ba, mai mult, după ce primul val de chemaţi umple cina, un al doilea val este chemat, din care “se-adună de pe lângă garduri”, adică cei mai de neinvidiat dintre toţi cetăţenii unei cetăţi. “Scursurile”, cum le-ar zice azi, ba, uneori, chiar mai urât. Acolo-Şi află odihna Hristos. De ce? Ce-i în mototolita haină a excluşilor atât de plină de miresme, că El, Dumnezeu Însuşi, poartă peste lumina Cerului rănile lor?

Poate tocmai această disponibilitate în a răspunde la chemare, această capacitate de a renunţa la preocupările proprii - chiar când ele nu există sau mai ales atunci când ele nu există - pentru a se întâlni, a comunica, a mânca şi a bea de dragul Gazdei celei Mari, care este Hristos.

Cât colind în Evanghelia aceasta! Hristos, Regele ce-Şi cheamă boierii la masa Împărăţiei. Boierii, cârcotaşi, plictisiţi de prea multă cină, îmbuibaţii jupâni ai dineelor festive, dezertează.

Şi-atunci Hristos face boieri din amărâţi. De-aici şi cântărea colindei româneşti care ne bate-n poartă: “Sus, boieri, nu mai dormiţi…” Ne bate-n porţi mâna săracilor, orbilor, şchiopilor, celor de pe lângă garduri! Şi, răspunzând chemării cu neputinţele noastre, Hristos ne unge boieri. Împreună-gustători din hrana cerească a cinei veşnice.

Crăciunul e din ce în ce mai aproape. În cuptorul de bucurie al Betleemului se coace Pâinea Hristos. Hristos - Paştele nostru. Noi, nerefuzând chemarea, să zicem: “Şi ne dă nouă, mai cu adevărat, a ne împărtăşi… în Ziua cea neînserată!” Masa-i bogată. Viţelul mult. Dramele noastre pot fi uitate măcar o clipă. Clipa supremă în care Hristos-Gazda ne cheamă boieri. Hrănindu-ne cu dragostea Sa. În care tot mai e loc!

Pr. Constantin Necula - Fericit este cel care va prânzi în Împărăția lui Dumnezeu (Luca 14, 16-14)

Suntem dinaintea încă unei pilde a Mântuitorului, chemați să alegem. Cum suntem? Cum „mutăm" în jocul de cuvinte al parabolei pentru a ne situa corect în parabola propriei noastre vieți.

Evanghelia ne povestește despre chemarea pe care un om oarecare o face prietenilor săi. O cină. Nimic mai simplu, am spune azi. Se vădește însă că nu este așa. Prietenii invitați au motivele întemeiate în propria nevoie de a nu răspunde la chemarea prietenului ce se voia gazdă.

La chemarea „veniți, că iată toate sunt gata" - ceea ce presupune și că fusese o chemare dintâi: veniți dacă pregătesc o cină? - prietenii află prilej de refuz. Unul își cumpără țarină - pământ bun de cultivat - și merge să-l vadă (ca și cum l-ar fi luat pe nevăzute). Altul cumpără cinci perechi de boi - ceea ce iarăși nu putea să facă fără cugetare și dată prestabilită în cumpărare, cinci perechi de boi fiind și ca sumă și în cantitate mult, foarte mult. Altul se însoară - ceea ce iarăși nu se putea face fără pregătire, intempestiv, mai ales într-o societate adânc religioasă precum cea israelită și într-o castă cum bănuim că se încadra prietenul bogatului, bogat și el fără îndoială.

Nici unul nu minte, dar se vădește că motivul refuzului era cunoscut de pe când omul nostru - un oarecare, zice Domnul - îi chemase la cină. Sluga, aducând răspunsurile de refuz, obligă pe stăpân să ia măsuri ca pregătirea sa de cină să nu fie fără sens. Și cheamă săracii și neputincioșii, orbii și șchiopii. Dovedind că

înțelege refuzul său ca pe o jignire a prieteniei și încrederii ce le-o acordase. Dincolo de invitarea celor care altfel nu ar fi avut parte de așa cină, stăpânul spune: „Căci zic vouă: Nici unul din bărbații aceia care au fost chemați nu va gusta din cina mea” (Luca 14, 24).

Ce încearcă să ne spună Hristos este în linia înțelegerii Împărăției lui Dumnezeu ca o realitate imediată. Chemarea este adresată tuturor acelora care acceptă să-i stea aproape, dar împlinirea aparține numai acelora cărora cheltuiala de har a Mântuitorului le este sens adânc vieții.

Se vede că cina era îmbelșugată. Un soi de risipă prin care prietenul voia să-și arate prietenia prietenilor săi. Un fel de ospăț de nuntă - cum apare în altă parabolă - plin de rod în înțelegerea Împărăției. Și pe mine cuvântul cină m-a dus cu gândul la Cina cea de Taină - cum numim astăzi ultima masă pe care Domnul Hristos o trăiește alături de ucenicii Săi. La care le promite acestora că vor prânzi împreună în Împărăția Cerurilor, bând un alt vin decât cel ce-l băuseră și mâncând o altă pâine decât cea pe care o mâncaseră.

Referința Mântuitorului la Împărăție ca la o masă abundentă unde pare că intră doar prietenii, pentru ca apoi să se deschidă celor mai neașteptați meseni ne duce cu gândul la modul în care Hristos Domnul a deschis prin Evanghelie chemarea mântuirii tuturor popoarelor, tuturor acelora care Îl au de stăpân. După cum vedeți, stăpânul nu cheamă pe nimeni de pe alte ulițe ori de sub alte stăpâniri, iar în pilda cu ospățul de Nuntă dă afară pe acela care îndrăznește să calce fără de haina chemării. Este o chemarea amplă, dar nu fără limite, ceea ce e bine de reținut de aceia care cred că Dumnezeu este Iubire uitând că este și Adevăr și Cale.

Atitudinea prietenilor-ocupați aduce, oarecum, cu a noastră. Ne cheamă Hristos la Împărăția-Cină în care este dispus să ne hrănească din belșug cu fericire veșnică, iar noi ne pierdem în amănuntele unei fericiri pernicioase. Ne bâlbâim dinaintea marilor invitații pe care Hristos le face în viețile noastre. Ne sunt mai dragi carierele decât împlinirea vocațiilor noastre. Anulăm invitațiile sale pentru împlinirea propriilor noastre interese.

Să ne înțelegem. Domnul Hristos nu oferă pilda ascultătorilor Săi pentru a certa pe cei care-și cumpără țarine, ori perechi de boi. Și nici pentru a limita bucuriile celor care se căsătoresc. Ci încearcă să spună că nici una dintre cumpărăturile acestea ori din bucuriile majore ale unui prieten nu se puteau împlini din distrugerea bucuriei celuilalt prieten. Ba, îndrăznesc să spun, că firesc era la astfel de bucurii să fie părtaș și prietenul ce-i chemase. Este aici ceva din dezamăgirea Domnului care ne dă toate, dar așteaptă, după dumnezeiasca

rânduială a răbdării Sale, să fie părtaș bucuriilor noastre. Fără a fi asta o obligație. Gestul decurgând din însăși natura prieteniei.

Neputincioșii, săracii, orbii și șchiopii devin oaspeți cinei. Nu neapărat și prieteni. Dar onorați ca niște oameni bogați, hrănindu-se asemeni acestora. Trăind strălucirea unui astfel de moment. Poate de aceea au și așezat Părinții Bisericii tocmai în această Duminică - nu foarte departe de Praznicul Crăciunului - această Evanghelie.

Pentru a înțelege natura „boierească” a cinei către care suntem chemați și în care doar voința Stăpânului și așezarea sub ocrotirea Sa ne poate face părtași strălucitoarei Cine care leagă pământul de cer. Nu suntem de nevăzut pentru Hristos. Unii prieteni prea ocupați. Alții osteniții purtători de răni. Și unii și alții, așezați în ordinea iubirii Sale, beneficiem de iertarea și chemarea Sa la pocăință și viață nouă. Poate că de aici avem nevoie să ne restartăm nădejdile, de la această incredibil de cuminte chemare spre o cină în folosul nostru. Atenți nu o putem rata. Neatenți și plini de proiectele și proiecțiile noastre o ratăm și dacă am sta deja la masa cinei. Riscând să nu fim în cina în care suntem deja...

Cu pași ușori, fragili, transparenți, Crăciunul vine spre noi. Indiferent de locul în care ne-a intrat chemarea în suflet, ea se împlinește în Împărăție. Unui om entuziasmat de cuvintele Sale din vorbirea despre cină - pe care le găsiți în versetele 12-15 ale capitolului din Evanghelia de la Luca din care am citit împreună Evanghelia Duminicii acesteia - îi aparțin aceste cuvinte: „Fericit este cel ce va prânzi în Împărăția lui Dumnezeu!” (Luca 14.15). Este fericirea despre care numai Hristos ne-a învățat cum să o dobândim.

Iar eroii Revoluției de acum 30 de ani - uitații noștri dragi - ne-au reamintind- o când au strigat: Vom muri și vom fi liberi! Pentru că numai în Împărăție libertatea este hrană și bucurie veșnică. Și este din destul. Pentru toți cei care o asumă din vremea trăirii pe ulițele Stăpânului Hristos.

Sursa: tribuna.ro

Ieși la drumuri și la garduri și silește-i pe toți să intre, să mi se umple casa... (Luca 14, 16-24)

La vreme de post o poveste despre Cină. Nu pare o invitație la masă. Cât meditarea la invitația adresată de „omul oarecare” ce-și dorește casa plină de oaspeți. Omul oarecare face cină mare. Adică pregătită cum se cuvine. O cină îmbelșugată. Și deși Evanghelia ne spune că a chemat pe mulți pentru a se înfrupta din ea, insistă pe răspunsul a trei, prea ocupați pentru a mai fi prezenți la cină. Nici un motiv din cele invocate nu este de ultim minut, cum ar lăsa să pară ei. Nici țarină, nici cinci perechi de boi și nici femeie nu îți iei de azi pe mâine.

Omul oarecare simte trădarea lor. Nu știm ce l-a supărat mai tare. Faptul că nu vin sau că nu l-au anunțat din timp pentru a renunța la toată pregătirea cinei. Nu pare că în sine cheltuiala îl deranjează, cât atitudinea oamenilor acelora. Superficialitatea modului în care-i trataseră invitația. Fiecare dintre noi contabilizează câte un refuz la o sărbătoare din partea unor oameni, deseori prieteni, oameni apropiați. O atitudine care îți strică bucuria. O umbrește. O ascunde sub tristețe. Oricum nu avem prea multe bucurii. Dacă mai și este cineva dispus să frângă bucuria într-o atitudine superficială, parcă nu e chiar bine.

De unde lecția întâi: nu vă dați ocupați când nu sunteți. Spuneți din timp când nu puteți fi la bucuria unui om. Se vede cât de bine ne cunoaște Dumnezeu. Cum știe că ratăm bucurarea aproapelui. Nimeni nu spune că argumentele desinvitaților nu erau corecte sau reale. Dar nimic din bucuria lor nu poate vindeca de tristețe pe omul oarecare ce-i invitase să fie părtași cu el la cină.

Ați putea spune: „Dă-o încolo, e doar o cină!” De aceea nu cina - masa, ospățul - ne par a fi vrednice de subliniat. Ci oamenii cinei, oamenii care refuză bucuria

omului oarecare. Hristos Domnul insistă pe acest „oarecare” pentru a ne arăta că invitația lui nu era una de protocol, datorată unei funcții. Pe care, sigur, cei trei nu ar fi refuzat-o. Căci, nu-i așa, cina cu dregătorul ori omul-funcție nu se refuză pentru că niciodată nu știi unde ajunge acela și poți să te lauzi că ai fost pentru câteva clipe coleg de cină cu el.

Parcă pentru a ne face să înțelegem cât de mare e cina făcută de om, Domnul Iisus insistă pe invitarea oamenilor din piețele și ulițele cetății. Pe aducerea în cină a săracilor și neputincioșilor și a orbilor și a șchiopilor (Luca 14, 21). Un soi de cină deschisă în care abundența nu mai este prilej de cinstire a prieteniei, ci a sărăciei și neputinței. Acum chiar că își pierde orice formă de conformism ori formalism cina. Deschiderea ei are și o conotație duhovnicească, desigur.

Este descrisă parcă deschiderea Veștii celei bune către toate neamurile. Cei chemați la Cina-Împărăție sunt prea pierduți în preocupări ieftine, în formalități absurde. Se țin prea mult de ale lor și prea puțin de ale celui care-i cheamă. Teamă-mi este că aici semănăm mereu, generație după generație, cu toți cei trei și că furați de țarini, boi ori alegeri personale pe care le dăm drept urgențe, uităm de adevărata urgență a vieților noastre: răspunsul la Împărăție. Mai ales că descoperim tot mai des că aceasta nu este o chestiune de dezbatere publică ori cercetare istorică. Ci un adânc de iubire de care te conștientizezi au ba. Pe care o trăiești sau nu. Nu poți sta la jumătatea alegerii niciodată.

Nu doar că toți cetățenii cetății omului oarecare nu umplu cina, ci se vădește că tot mai este loc de alte chemări. Și omul oarecare nu se zgârcește. Masa trebuie mâncată, veți zice, intuind oarecum un adevăr. Dumnezeu nu ne cheamă doar pentru El în Împărăție, ci și pentru noi. Mai ales pentru noi. Este scăpat aici, în textul de la Luca 14, 23, un cuvânt greu pentru libertatea fluturată pe sub ochii noștri de cei care doar vorbesc, dar nu pot oferi libertatea: „silește-i pe toți să intre”. Împotriva voinței lor? Silirea ținea de efortul de a-i „înghesui” pe toți în cină, nu de acroșarea lor cu orice preț. E o „îndesare” în sala de cinat a omului oarecare (desigur dificilă în condițiile de azi, ale limitării numărului de persoane în spațiile de cinat și de rugat...) dovedind dorința gazdei de a face bine cât mai multor nefericiți.

Și așa, ceea ce pare corvoadă pentru sătul, devine prea plin de bine pentru cei adunați din sărăcia, izolarea și boala lor. Un fel de terapie comunitară de vindecare a trădării prietenilor, care se împlinește în efortul necunoscuților în nevoi (evit cuvântul de persoană asistată pentru că nu toți cei în nevoi sunt și asistați).

Era nevoie de o cină pentru a-i vedea? Desigur că nu. După cum citim, omul știa de unde să-i ia, îi văzuse, cunoștea terenul așteptării ce pare fără sfârșit. El regreta că nu-și cunoștea de fapt invitații dintâi. Oamenii pentru care pregătise atât

de mult belşug că puteai hrăni o cetate din neprezentarea lor la masă. Lecția e deplină.

Priviți omul oarecare ca pe Dumnezeu-Omul de a cărui naștere ne apropiem cu încă o Duminică. Priviți atent la motivele reale, dar nu ultimative, pe care le pun în balanța prieteniei cei trei. Și apoi deschideți ochii mari pe fotografia de grup a celor chemați și a celor „înghesuiți” în Cină. Suntem noi. El și noi. Mereu demotivații Liturghiei și vieții creștine. Noi care ne umplem de motive de neprezență în bucuria Lui cu scurtele și inoportunele noastre alegeri.

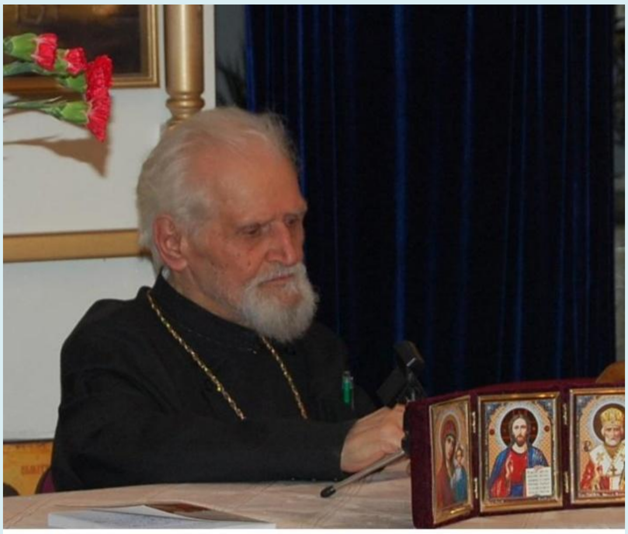
Desigur, cei trei au aflat cu cine au fost înlocuiți. Și nu cred că s-au jenat. Poate cel mult s-au iritat un pic, apoi au surâs cu superioritate. Dar este doar o bănuială născută din analiza superficialității prietenilor de astăzi ai lui Dumnezeu-Omul. Surâsul de superioritate a celor care au ratat Cina, dar au rămas cu țarina, boii ori alegerea de viață.

Dar ratarea sărbătorii din viață, a bucuriei de a face bucurie? Ce ne spune Hristos este că ratarea propriei noastre bucurii nu se vindecă decât prin slujirea aproapelui. Insignifiant ori agitat, murdar și uneori odorizat de murdărie, secat de viață și marcat de ratările personale omul-nevoie e lângă noi. La o aruncătură de o Cină. Nu vă sfiiți să vă înlocuiți invitații cu preocupări cu cei flămânzi și însetați, cu cei neputincioși, cu orbii și șchiopii, cu cei din drumuri și de la garduri (ce inteligent pomenește Domnul de cei fără muncă, nu?). Dinamica Împărăției lui Dumnezeu e dată de imaginea aceasta a Cinei cu invitați neașteptați.

Cum o fi fost în cetate în zorii de după această cină? Putem bănui că o vreme a fost pace. Omul sătul e cuminte. Dar mai interesant este să înțelegem că după ce vor fi fost frați vreme de o cină oamenii au fost mai apropiați, mai atenți, mai liniștiți. Nu, nu în amintirea mâncării și băuturii, ci a onoarei de a fi chemații! Așa este și cu dumnezeiasca Liturghie. Ne încape pe toți. Pentru aceea e nevoie de ea în orice cetate. Ca să ne facă mai frați și mai oameni. Cum nimic nu ne poate face. E singurul lucru ce nu poate fi înlocuit în cetate. Fie ea și cea mai ufologică din toate Lui. Locul unde toți suntem chemați pentru a fi egali în fața darului Veșniciei. De acolo curge orice egalitate cu sens. Pentru că egalitatea, care concordă nădejdii de a fi, este și despre alegere, nu doar despre dar și dăruitor. Mântuitorul, socotit de unii inclusivist siropos, are grijă să spună atent: „Că vă spun Eu vouă: Nici unul din bărbații aceia care au fost chemați nu va gusta din cina Mea” (Luca 14, 24). Celorlalți, pe săturate. Unora, „refuzătorilor” cu obstinație argumentativă, nici măcar de gust...Nu. Împărăția Cerurilor nu e o cină pentru toți. Dar ne poate cuprinde pe toți, ne „înghesuie” pe toți...

Sursă: tribuna.ro

Părintele Ion Cârciuleanu - Duminica Sfinţilor strămoşi - Cina cea mare

Ceea ce caracterizează viaţa de fiecare clipă a unei părţi a creştinilor noştri de azi, este indiferenţa şi lipsa de preocupare pentru a trăi o viaţă sufletească îndrumată spre scopul ei firesc: fericirea veşnică. Dacă tradiţia şi deprinderile nu ar fi bătătorit un drum pe care merge, de cele mai multe ori în neştire, omul s-ar abate, cu uşurinţă, la dreapta sau la stânga.

Dar este oare bine să trăim viaţa fără a avea cugetul treaz asupra rostului ei cel din urmă? Este oare de-ajuns să împlinim cerinţele legii, fără conştiinţa că este neapărată nevoie să facem aceasta? Iată întrebări la care răspunde şi pe care le lămureşte istorisirea evanghelică de azi. Pentru a înţelege mai bine textul ei este necesar să ne reamintim că Mântuitorul Iisus Hristos se afla la masa unei căpetenii a fariseilor, unde se pare că erau încă şi alţi mulţi învăţaţi farisei şi cărturari, adică oameni din pătura conducătoare a poporului evreu din vremea aceea.

Ştiind apucăturile celor chemaţi la masă, Mântuitorul se foloseşte de acest prilej pentru a le expune o învăţătură extrem de valoroasă pentru viaţa practică de zi cu zi a oamenilor din totdeauna. Ca şi femeia din mulţime care a strigat: “Ferice este pântecele care te-a purtat…”, unul dintre oaspeţi, urmărind cu atenţie cuvintele Mântuitorului ştiind că Împărăţia Cerurilor este o temă asupra căreia Iisus revine des, a zis în auzul tuturor: ***“Fericit este cel ce va prânzi în împărăţia lui Dumnezeu”*** (Luca 14, 15). La auzul acestor cuvinte, folosind şi atmosfera favorabilă care se crease, Iisus Domnul nostru rosteşte parabola cu chemarea la cină, citită la Sfânta Liturghie de astăzi.

Pe scurt, această parabolă are următorul cuprins: *“Un om oarecare a făcut cină mare şi a chemat pe mulţi. Şi a trimis sluga sa, la ceasul cinei, să zică celor chemaţi: Veniţi, că iată, sunt gata toate. Invitaţii au început să se scuze că nu*

pot veni, motivând, unul că a cumpărat pământ şi trebuie să-l vadă, altul că şi-a cumpărat boi şi trebuie să-i încerce, altul că s-a însurat ş.a.m.d. Auzind toate acestea, cel ce a făcut masa s-a supărat şi a trimis pe sluga sa pe la toate răspântiile cetăţii să cheme la cină pe toţi cei pe care-i va întâlni, inclusiv infirmii, bolnavii şi toţi nefericiţii. Sluga a împlinit porunca şi a spus stăpânului său că totuşi a mai rămas loc. Atunci stăpânul a poruncit slugii să iasă din nou şi la alte drumuri, chiar din afara cetăţii, ***"ca să se umple casa mea, căci zic vouă că nici unul din oamenii care au fost chemaţi nu vor gusta din cina mea"*** (Lc. 14, 24), după cum spune parabola.

Tălmăcindu-se pe scurt, parabola are următorul înţeles:

- ***Omul care a făcut cina mare este Dumnezeu****, iar cina înseamnă bucuriile vieţii veşnice, sau altfel spus, împărăţia lui Dumnezeu, Împărăţia Cerurilor, mântuirea noastră.*
- *Cei chemaţi la început, adică prietenii stăpânului, reprezintă poporul ales, poporul pe care Dumnezeu din veacuri l-a ales, ca din el să se nască, după trup, Fiul Său şi ca, întâi şi întâi, către dânsul să se îndrepte Sfânta Sa chemare. Refuzul prietenilor de a veni la cină, scuzele de tot felul, în care, de fapt, se îmbracă indiferenţa şi puţina lor iubire către Stăpân, nu este decât refuzul repetat pe care acest popor l-a dat chemării lui Dumnezeu, în cursul tuturor veacurilor, când această chemare i-a fost adresată prin graiul profeţilor, iar în timpul din urmă, a răsunat prin graiul şi prin viaţa a Însuşi Fiului lui Dumnezeu.*
- ***Sluga trimisă este Mântuitorul Iisus Hristos****, care, după cuvântul Sfânta Apostol Pavel,* ***"a luat chip de rob, făcându-se asemenea oamenilor şi la înfăţişare arătându-se om"*** *(Fil. 2, 7) şi care cu adevărat a chemat pe toţi la Sine şi, prin aceasta, la cina Tatălui ceresc. N-a mustrat El oare, de atâtea ori, pe mai marii poporului evreu din acel timp, pentru îngustimea lor de minte, pentru inima lor legată peste măsură de bunurile pământeşti, pentru tâlcuirea greşită a scrierilor Vechiului Testament, n-a spus El cu toată căldura dragostei Sale dumnezeieşti:* ***"Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi"*** *(Mat. 11, 28), sau:* ***"Veniţi, binecuvântaţii Părintelui Meu şi moşteniţi împărăţia care este gătită vouă de la întemeierea lumii!"*** *(Mat. 25, 34).*

Dumnezeu, când a văzut această respingere a chemării Sale, se îndreaptă către toate neamurile pământului, către toţi oamenii, ceea ce exprimă universalitatea împărăţiei lui Dumnezeu, înaintea căruia, tot după spusa Sfântul Apostol Pavel, ***"nu mai este iudeu sau elin, rob sau slobod, bărbat sau femeie"*** (Gol. 3, 28).

Cuvintele: "Să se umple casa Mea", reţinute din parabolă exprimă dragostea nemărginită a lui Dumnezeu către toţi fiii pământului, către toţi oamenii care sunt chemaţi în egală măsură ca, "îmbrăcând haina de nuntă", adică viaţa de

adevăraţi creştini, să ia parte la ospăţul ceresc, din care cei ce vor gusta cu adevărat vor fi fericiţi.

Aşadar, cina din parabola de astăzi, Împărăţia lui Dumnezeu, este o realitate tot atât de evidentă ca şi realitatea sufletului omenesc.

Desigur că la acest ospăţ ceresc nu se servesc mâncăruri şi vinuri, nici alte bunătăţi de acest fel, pentru că, aşa cum spune Sfântul Apostol Pavel, ***"Împărăţia lui Dumnezeu nu este mâncare şi băutură, ci dreptate şi pace, şi bucurie întru Duhul Sfânt"*** (Rom. 14, 17). Sau cum ne asigură tot el, când zice: ***"Cele ce ochiul n-a văzut, nici urechea n-a auzit, nici la inima omului nu s-a suit, acestea le-a gătit Dumnezeu pentru cei ce-L iubesc pe dânsul"*** (II Cor. 2, 9), realitate, trăire suprafirească pe care Sfântul Apostol Pavel a cunoscut-o personal, experienţă despre care grăieşte următoarele: ***"Cunosc un om întru Hristos care înainte cu patrusprezece ani*** (aşadar, prin anul 43 d.Hr.)… ***a fost răpit până la al treilea cer. Ştiu că acest om – dacă a fost în trup, nu ştiu, sau dacă a fost în afară de trup, nu ştiu, Dumnezeu ştie -, a fost răpit în Rai şi a auzit cuvinte de nespus***" (II Cor. 12, 2-4).

Bucuriile ospăţului divin, realităţile de dincolo de viaţa aceasta pământească sunt copleşitoare; ele nu pot fi redate în grai omenesc.

Se cuvine să învăţăm şi să ştim că Mântuitorul nostru Iisus Hristos ne cheamă şi pe noi la cina Sa: "Veniţi, căci toate sunt gata!" Prin biserica Sa, prin glasul slujitorilor ei, Mântuitorul Iisus Hristos ne spune şi astăzi şi va spune mereu până la sfârşitul veacurilor: "Veniţi de luaţi lumină, de la Mine, cel ce sunt lumina lumii", cum auzim spunându-se în noaptea Învierii; cel ce "însetează să vină la Mine să bea"; şi, desigur, "Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi!"

Înţelegem acum mai bine sensul acestei pilde şi, mai ales, înţelegem de ce s-a aşezat citirea ei în Sfânta Evanghelie de azi, când ne mai despart doar câteva zile de praznicul Naşterii Domnului, prin care Fiul lui Dumnezeu, "***Împăratul cerurilor, pentru iubirea Sa de oameni pe pământ s-a arătat şi cu oamenii a petrecut". Această pildă arată "taina cea din veac şi de îngeri neştiută" a întemeierii împărăţiei lui Dumnezeu pe pământ, care este Biserica şi al cărei început îl constituie Întruparea Fiului lui Dumnezeu, Naşterea Lui cea mai presus de fire, din Fecioara Maria şi de la Duhul Sfânt.***

Participarea cu adevărat la cina lui Iisus înseamnă să crezi în Iisus cu toată inima. Să fii în mijlocul acestei lumi un mărturisitor viu al puterii Evangheliei Lui. Să vadă oamenii această putere de credinţă care lucrează în tine, şi să-L preamărească şi să facă voia lui Dumnezeu.

A lua parte, în adevăratul înţeles al cuvântului, la Cina lui Iisus înseamnă participarea la adevărata religie. Şi atunci, fiecare dintre noi în parte, să se întrebe dacă este, în adevăr, părtaşul Cinei lui Hristos şi dacă este o putere, o piedică reală în calea răului, a păcatului din lume; şi aceasta, pentru că în tine lucrează puterea lui Iisus! Această chemare este stăruitoare, este o dorinţă de comuniune cu Dumnezeu, prin Biserica Lui cea sfântă. Biserica lui Iisus înseamnă trupul lui Iisus, trupul spiritual al Lui, iar creştinul trebuie să devină, în adevăr, o celulă vie, sănătoasă prin credinţă puternică, prin nădejde statornică, dragoste nefăţarnică, prin faptele cele bune, cu care să se apropie cu vrednicie de ospăţul nemuririi noastre.

Fiecare creştin trebuie să ştie că în Biserică este locul de întâlnire cu Iisus, aici este Masa Cinei celei de Taină, la care este chemat.

Să luăm aminte că numai în sfânta biserică se află masa "nunţii Mielului", Sfânta Liturghie cu Sfânta Euharistie.

Veniţi că "totul este gata", ne cheamă Fiul lui Dumnezeu. Veniţi de pretutindeni, înţelepţi, săraci şi îmbogăţiţi, suferinzi, cei zdrobiţi cu trupul şi cu inima, cei osteniţi şi împovăraţi, şi veţi afla odihnă, mângâiere, vindecarea trupului şi a sufletului. Veniţi de pretutindeni la cina singurei împăcări, armoniei şi înfrăţirii întru Iisus Hristos, Dumnezeul nostru, aşa ne strigă Iisus Salvatorul omenirii din păcat.

Să nu luăm în seamă scuzele pe care le-au adus cei dintâi chemaţi la marea cină a Domnului, ci să răspundem chemării, şi nu oricum, ci aşa cum se cuvine, spre a putea intra la cină, căci tot El zice că ***"mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi"*** (Mat. 22, 14). Dacă vei răspunde chemării ce ţi se face, dacă te vei prezenta având haina sufletului curăţită de păcat, vei cunoaşte binele ce urmează din comuniunea cu Hristos. Dacă o refuzi sau dacă o nesocoteşti, pierderea va fi numai a ta.

Luaţi parte la Cina cea mare, gustaţi şi veţi vedea cât e de bun Domnul! Apropiaţi-vă de El cu credinţă şi cu dragoste şi veţi cunoaşte darul lui Dumnezeu!

Amin.

Părintele Iosif Trifa – Evanghelia Duminicii a 28-a după Rusalii - (Pilda celor poftiţi la cină) - „Veniţi, că, iată, gata sunt toate"…

Cina din pilda Evangheliei este Împărăţia lui Dumnezeu, adică mântuirea noastră cea sufletească prin Jertfa Fiului Său, iar „cei chemaţi" care n-au vrut să meargă la cină sunt creştinii cei cuprinşi de vârtejul treburilor, ispitelor, patimilor şi păcatelor lumii acesteia.

Evanghelia aceasta, cu adevărat, este parcă Evanghelia vremurilor şi a oamenilor de azi, pentru că niciodată n-au fost nepăsarea şi negrija de Împărăţia lui Dumnezeu, de cele sufleteşti, aşa de mari ca azi. Care să fie pricina acestui lucru? Unii zic că „au uitat oamenii datoriile ce le au faţă de cele sufleteşti". Eu zic că-i alta.

Iisus a zis odată: ***„Asemenea este Împărăţia lui Dumnezeu cu o comoară ascunsă într-o ţarină, şi cine o află îşi vinde tot ce are, ca să cumpere ţarina"*** (Matei 13, 44). ***Cei mai mulţi creştini însă n-au aflat comoara sufletească, darul, puterea şi bucuria ce le dau căutarea şi aflarea Împărăţiei lui Dumnezeu şi de aceea nu-şi bat capul cu cele sufleteşti.***

„Gustaţi şi vedeţi că bun este Domnul", zice Psalmistul, dar puţini au gustat şi au aflat bunătatea sufletească ce este în „Cina Domnului". Cine a aflat o dată darul, puterea şi bucuria ce o dă „Cina Domnului" (Sfânta Cuminecătură), Jertfa Mântuitorului, aceluia nu-i mai trebuie nici o predică despre „datoriile" ce le are faţă de suflet. ***„Toate le socotesc gunoaie, ca să-L dobândesc pe Hristos"***, zicea Apostolul Pavel (Filipeni 3, 8). Acesta este credeul celui care a aflat comoara Împărăţiei lui Dumnezeu.

Cititorule! Nu cumva să crezi că Evanghelia te-ar mustra, pentru că îţi ai ţarina ta şi boii tăi şi lucrurile tale. Grija sufletului o laşi în urma tuturor afacerilor şi

intereselor tale. Pentru asta te mustră Evanghelia. În mijlocul vieţii şi al frământărilor noastre trebuie să stea „Cina Domnului“, Împărăţia lui Dumnezeu; şi noi n-avem lucrul acesta.

Într-o altă pildă, ***Iisus a zis că Împărăţia lui Dumnezeu este asemenea unui aluat pe care o femeie îl pune într-un vas de făină şi se dospeşte toată făina*** (Matei 13, 33). Aşa, iubite cititorule, şi grija de suflet trebuie să dospească, să copleşească toate frământările şi alergările noastre.

Poţi pune într-o oală la foc cele mai scumpe mâncăruri, dar dacă nu le sărezi nu-s bune de nimic. Aşa şi averea ta, banii tăi, alergările tale, învăţătura ta trebuie sărate cu sarea grijii şi îngrijirii de cele sufleteşti, căci altcum nu ţi-s bune de nimic.

„Veniţi, că, iată, gata sunt toate!“ – aşa chema sluga Domnului din Evanghelie. O, ce adânc înţeles sufletesc este în aceste vorbe! Aşa ne cheamă şi pe noi Domnul:

- → *Veniţi, că toate sunt gata! – ne zice şi nouă Tatăl Ceresc. Totul am făcut pentru viaţa şi mântuirea voastră…*
- → *Veniţi, că e gata Jertfa Fiului Meu!*
- → *Veniţi, că v-am iertat prin Jertfa Fiului Meu!*
- → *Veniţi, că totul e gata!… ne zice şi Iisus Mântuitorul.*
- → *Veniţi, căci, iată, am suit Golgota!…*
- → *Veniţi, că, iată, cuiele au trecut prin mâinile şi picioarele Mele!…*
- → *Veniţi, că suliţa a străpuns coasta Mea!… Totul e gata, toate am suferit pentru voi şi mântuirea voastră!…*
- → *Veniţi şi luaţi în dar viaţă şi mântuire!…*

În clipele când Şi-a dat duhul pe Crucea Golgotei, Mântuitorul a strigat cu glas înalt: ***„Săvârşitu-s-a!“.*** Prin acest cuvânt, Mântuitorul spunea că Şi-a împlinit chemarea ce a avut-o în lume. Cuvântul „săvârşitu-s-a“ a fost un strigăt de biruinţă. Mântuitorul biruise toate ispitele şi durerile. Diavolul era biruit. Jertfa era gata.

Dar, vai, acest strigăt pentru mulţi va fi un strigăt de pieire în Ziua Judecăţii. O, Scumpul meu Mântuitor! Tu ne-ai lăsat gata Jertfa mântuirii. „Ospăţul Tău este gata… masa e întinsă… toate uşile sunt deschise… din toate părţile s-aude chemarea: ***„Veniţi, că toate sunt gata!“*** (Luca 14, 16-24). Veniţi, că, iată, cuiele au săpat mâinile şi picioarele Mele!… Veniţi, că suliţa a împuns coasta Mea!… Veniţi, că totul e gata! Însă, vai, cei mai mulţi nu vor să intre şi să guste din Cina mântuirii. Cei mai mulţi îşi sfârşesc viaţa cu pieire sufletească, trăiesc o viaţă cheltuită în zadar. O, ce osândă îi aşteaptă!

„Veniţi, că, iată, gata sunt toate!“ Auzi tu, dragă cititorule, şi asculţi tu această chemare dulce de mântuire? Grăbeşte, dragă frate, grăbeşte să intri la cina mântuirii. La masa marelui ospăţ mai este un loc şi pentru tine! Uşa e încă deschisă. Intră şi tu, dragă suflete, intră numaidecât, intră azi, căci mâine poate fi prea târziu! Se va închide uşa şi tu vei rămâne afară, în pieire veşnică.

Alexandru Macedon şi înţelepţii din Persia

Când purta odinioară Alexandru Macedon războaie să cucerească lumea şi să cuprindă bogăţii, auzise în Persia de nişte filozofi mari ai locurilor de pe acolo. Aducându-i înaintea sa, le zise:
– Cereţi de la mine orice şi vă voi da.
– Să ne dai, împărate, viaţă fără de moarte aici pe pământ! grăiră filozofii.
– Aţi cerut o nebunie, grăi împăratul, căci oare cine dintre oamenii pământului ar putea scăpa de moarte?... Vă credeam nişte filozofi vestiţi, dar acuma văd că sunteţi nişte nebuni...
– Apoi, dacă nimeni nu poate scăpa de moarte, grăiră filozofii, ne luăm voie să te întrebăm că oare şi tu vei muri cândva?
– Asta-i sigur, răspunse împăratul.
– Apoi dacă asta-i sigur, grăiră mai departe filozofii, tu de ce trăieşti aşa ca şi când n-ai muri niciodată?... De ce nu-ţi mai ajung împărăţiile, comorile, averile, prăzile şi bunătăţile pământeşti?...
Împăratul înţelese atunci „nebunia“ filozofilor şi plecă îngândurat.

O, de am înţelege şi noi această istorioară, căci şi noi ştim că vom muri, dar trăim aşa ca şi când n-am muri niciodată!

„Mai aveţi vreme“...

O poveste spune că Scaraoschi, mai-marele dracilor, a ţinut sfat cu diavolii despre cum ar câştiga mai multe suflete printre oameni. În multe feluri au început a se ocoşi diavolii. Unii ziceau: Să le şoptim oamenilor că nu este Dumnezeu, nici suflet, nici Rai, nici iad... Dar Scaraoschi a primit sfatul unui drac care zicea: Să le spunem oamenilor că este Dumnezeu, este Rai şi iad, dar să le şoptim mereu: „mai aveţi vreme, oameni buni, pentru acele treburi“...
Şi, de atunci, dracii câştigă cele mai multe suflete, şoptind mereu oamenilor înşelăciunea că pentru cele sufleteşti mai au vreme.

Într-o carte bătrână am aflat această poveste şi am pus-o aici, în cartea aceasta, ca tot omul să înţeleagă şi să priceapă că diavolul e acela care şopteşte mereu oamenilor să-şi tot amâne din an în an grija de suflet şi întoarcerea la Dumnezeu.

(Părintele Iosif Trifa, Tâlcuirea Evangheliilor duminicilor de peste an)

Pr. Iosif Trifa - Cina Domnului

Ev. Luca XIV, 16-24

Cina din pilda Evangheliei este Împărăţia lui Dumnezeu, adică mântuirea noastră cea sufletească prin Jertfa Fiului Său, iar „cei chemaţi“ care n-au vrut să meargă la cină sunt creştinii cei cuprinşi de vârtejul treburilor, ispitelor, patimilor şi păcatelor lumii acesteia. Evanghelia aceasta, cu adevărat, este parcă Evanghelia vremurilor şi a oamenilor de azi, pentru că niciodată n-au fost nepăsarea şi negrija de Împărăţia lui Dumnezeu, de cele sufleteşti, aşa de mari ca azi.

Care să fie pricina acestui lucru? Unii zic că „au uitat oamenii datoriile ce le au faţă de cele sufleteşti“.

Eu zic că-i alta. Iisus a zis odată: „Asemenea este Împărăţia lui Dumnezeu cu o comoară ascunsă într-o ţarină, şi cine o află îşi vinde tot ce are, ca să cumpere ţarina“ (Matei 13, 44). Cei mai mulţi creştini însă n-au aflat comoara sufletească, darul, puterea şi bucuria ce le dau căutarea şi aflarea Împărăţiei lui Dumnezeu şi de aceea nu-şi bat capul cu cele sufleteşti.

„Gustaţi şi vedeţi că bun este Domnul“, zice psalmistul, dar puţini au gustat şi au aflat bunătatea sufletească ce este în „Cina Domnului“. Cine a aflat o dată darul, puterea şi bucuria ce o dă „Cina Domnului“ (Sfânta Cuminecătură), Jertfa Mântuitorului, aceluia nu-i mai trebuie nici o predică despre „datoriile“ ce le are faţă de suflet. „Toate le socotesc gunoaie, ca să-L dobândesc pe Hristos“, zicea apostolul Pavel (Filipeni 3, 8). Acesta este credeul celui care a aflat comoara Împărăţiei lui Dumnezeu.

Cititorule! Nu cumva să crezi că Evanghelia te-ar mustra, pentru că îţi ai ţarina ta şi boii tăi şi lucrurile tale. Grija sufletului o laşi în urma tuturor afacerilor şi intereselor tale.

Pentru asta te mustră Evanghelia. În mijlocul vieţii şi al frământărilor noastre trebuie să stea „Cina Domnului“, Împărăţia lui Dumnezeu; şi noi n-avem lucrul acesta.

Într-o altă pildă, Iisus a zis că Împărăţia lui Dumnezeu este asemenea unui aluat pe care o femeie îl pune într-un vas de făină şi se dospeşte toată făina (Matei 13, 33). Aşa, iubite cititorule, şi grija de suflet trebuie să dospească, să copleşească toate frământările şi alergările noastre.

Poţi pune într-o oală la foc cele mai scumpe mâncăruri, dar dacă nu le sărezi nu-s bune de nimic. Aşa şi averea ta, banii tăi, alergările tale, învăţătura ta trebuie sărate cu sarea grijii şi îngrijirii de cele sufleteşti, căci altcum nu ţi-s bune de nimic.

„Veniţi, că, iată, gata sunt toate!“ - aşa chema sluga Domnului din Evanghelie. O, ce adânc înţeles sufletesc este în aceste vorbe! Aşa ne cheamă şi pe noi Domnul: Veniţi, că toate sunt gata! - ne zice şi nouă Tatăl Ceresc. Totul am făcut pentru viaţa şi mântuirea voastră… Veniţi, că e gata Jertfa Fiului Meu! Veniţi, că v-am iertat prin Jertfa Fiului Meu!

Veniţi, că totul e gata!… ne zice şi Iisus Mântuitorul. Veniţi, căci, iată, am suit Golgota!… Veniţi, că, iată, cuiele au trecut prin mâinile şi picioarele Mele!… Veniţi, că suliţa a străpuns coasta Mea!… Totul e gata, toate am suferit pentru voi şi mântuirea voastră!… Veniţi şi luaţi în dar viaţă şi mântuire!…

În clipele când Şi-a dat duhul pe Crucea Golgotei, Mântuitorul a strigat cu glas înalt: „Săvârşitu-s-a!“. Prin acest cuvânt, Mântuitorul spunea că Şi-a împlinit chemarea ce a avut-o în lume. Cuvântul „săvârşitu-s-a“ a fost un strigăt de biruinţă. Mântuitorul biruise toate ispitele şi durerile. Diavolul era biruit. Jertfa era gata.

Dar, vai, acest strigăt pentru mulţi va fi un strigăt de pieire în Ziua Judecăţii. O, Scumpul meu Mântuitor! Tu ne-ai lăsat gata Jertfa mântuirii. „Ospăţul Tău este gata… masa e întinsă… toate uşile sunt deschise… din toate părţile s-aude chemarea: „Veniţi, că toate sunt gata!“ (Luca 14, 16-24). Veniţi, că, iată, cuiele au săpat mâinile şi picioarele Mele!…

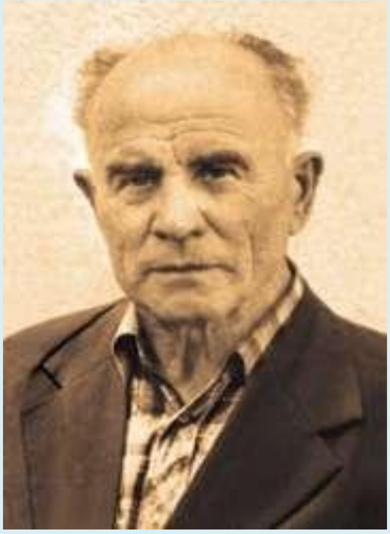
Veniţi, că suliţa a împuns coasta Mea!… Veniţi, că totul e gata! Însă, vai, cei mai mulţi nu vor să intre şi să guste din Cina mântuirii. Cei mai mulţi îşi

sfârşesc viaţa cu pieire sufletească, trăiesc o viaţă cheltuită în zadar. O, ce osândă îi aşteaptă!

„Veniţi, că, iată, gata sunt toate!“ ***Auzi tu, dragă cititorule, şi asculţi tu această chemare dulce de mântuire?*** Grăbeşte, dragă frate, grăbeşte să intri la cina mântuirii. La masa marelui ospăţ mai este un loc şi pentru tine! Uşa e încă deschisă. Intră şi tu, dragă suflete, intră numaidecât, intră azi, căci mâine poate fi prea târziu! Se va închide uşa şi tu vei rămâne afară, în pieire veşnică.

Pr. Iosif Trifa - Tâlcuirea Evangheliilor duminicilor de peste an.

Traian Dorz - Chipul Dumnezeului nevăzut (din meditaţii la Apostolul din Duminica a 28-a după Rusalii)

El este chipul Dumnezeului celui nevăzut, cel întâi născut din toată zidirea. (Coloseni 1, 15)

Domnul Dumnezeul nostru este nemărginit şi nepătruns în toate dimensiunile Sale, dar mai ales în patru din acestea, şi anume: în înţelepciunea sa, în frumuseţea sa, în iubirea sa şi în puterea sa.

Înţelepciunea sa se arată în toată felurimea formelor, a culorilor şi a mărimii fiinţelor şi lucrurilor create de El. În structura lor lăuntrică şi în chipul lor dinafară. În mulţimea nenumărată a legilor statornicite de El fiecărei creaturi şi a hotarelor puse de El fiecărei vieţi, fiecărei căi, fiecărei vremi.

Frumuseţea sa se arată în toată forma creaturilor sale, începând de la cea mai mică, până la cea mai necuprinsă. De la cele mai de jos, până la cele din nemărginitele înălţimi şi depărtări. De la cea mai trecătoare, până la cele veşnice.

Iubirea sa se arată în toată bunătatea şi mila Sa faţă de fiecare fiinţă creată de El. În grija sa faţă de toate trebuinţele noastre, de la cea mai neînsemnată şi până la cea unică şi veşnică. Şi în răbdarea sa nebănuită şi neînţeleasă faţă de orice potrivnic şi nelegiuit, de la păcatul cel mai murdar şi până la crima cea mai înspăimântătoare.

Iar Puterea sa se arată în tot ce ţine El pe nimic, începând cu acest Pământ care atârnă în gol, cu toate vieţile mici şi mari de pe el. Şi apoi cu toate celelalte planete şi ceruri nemărginite în număr şi în întindere, cu tot ce cuprind ele.

Toate le ţine puterea Lui, toate le poartă puterea Lui, toate le înalţă şi le prăbuşeşte puterea Lui.

Dacă ne-am putea închipui cumva, sub o oarecare formă cel puţin, aceste patru trăsături în toată mărimea lor, spre cele patru întinderi, spre cele patru timpuri şi spre cele patru stări, atunci poate ne-am putea reprezenta sub forma aceasta Chipul Dumnezeului nevăzut. Dar cum noi suntem atât de mărginiţi şi neputincioşi în toate aceste privinţe, gândul nostru oboseşte de îndată, mai înainte chiar de a fi pornit.

Şi pentru că nu ne putem reprezenta nimic nevăzut de asemenea proporţii, căutăm altceva mai aproape de puterea noastră de cuprindere.
Şi n-avem nimic pe lumea asta care să ne poată reda în chip văzut aceste nevăzute însuşiri dumnezeieşti decât pe Iisus Hristos, Fiul său unic, cel singurul care ni le-a arătat pe toate acestea atât de strălucit, atât de înţelept, atât de frumos, atât de iubitor şi atât de puternic, pe cât a dorit sufletul nostru. Ba încă şi nespus mai mult decât atât.

În seara Cinei de taină, când Mântuitorul le-a vorbit ucenicilor Săi în chipul cel mai limpede şi mai apropiat despre identitatea Lui cu Tatăl şi Dumnezeul cel Ceresc, ***unul din ucenicii Săi, anume Filip, L-a întrebat la un moment dat pe Iisus, zicând: Doamne, arată-ne pe Tatăl şi ne este de ajuns! Iisus i-a zis: De atâta vreme sunt cu voi şi nu M-aţi cunoscut, Filipe? Cine M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl. Cum zici tu, dar: „Arată-ne pe Tatăl“?*** (In 14, 8-9).

Sărmanul ucenic nu ştia, cum nu ştim nici noi, că singurul chip sub care Fiul ni-L putea nouă arăta pe Tatăl era Chipul său Însuşi. Fiindcă… Singurul Stăpânitor, Împăratul împăraţilor şi Domnul domnilor, Singurul care are Nemurirea locuieşte într-o lumină de care nu poţi să te apropii şi nici un om nu L-a văzut şi nici nu-L poate vedea… (I Tim 6, 15-16).

El a zis lui Moise în vechime: ***Faţa nu vei putea să Mi-o vezi, fiindcă nu poate omul să Mă vadă şi să trăiască*** (Exod 33, 20).

Singurul Chip sub care Tatăl ni se putea arăta nouă a fost Chipul dulce, Chipul luminat, Chipul frumos, Chipul iubitor şi măreţ al lui Iisus Hristos, Preaiubitul Lui şi Preaiubitul nostru. Şi, o, ce desăvârşit şi ce deplin L-am văzut noi pe Tatăl în chipul Preaiubitului Său Fiu!

De aceea este scris: Tatăl… ne-a vorbit prin Fiul pe care L-a pus Moştenitorul tuturor lucrurilor Sale. Prin El a făcut şi Timpul (veacurile). El este oglindirea Slavei Tatălui, întipărirea Fiinţei lui. El ţine toate lucrurile prin cuvântul puterii Lui. El a făcut curăţirea păcatelor noastre şi şade acum la dreapta măririi în

locurile preaînalte, ajungând cu atât mai presus de îngeri, cu cât a moştenit un nume mult mai minunat decât al lor (Evr 1, 2-4).

Pentru aceste slăvite motive, noi, cei care purtăm numele lui slăvit asupra oastei noastre, trebuie să fim nu numai plini de o nemărginită încredere în biruinţa finală a lui şi a oastei sale, dar şi plini de o cutremurătoare evlavie şi teamă în ascultarea noastră de toate cuvintele lui. Fiindcă cel cu care avem a face este Dumnezeul cel Binecuvântat în veci.

Şi pentru aceste slăvite motive, cântările noastre sunt cele mai minunate; descoperirile noastre sunt cele mai înalte; învăţătura noastră, cea mai adevărată; credinţa noastră, cea mai dreaptă; lacrimile noastre, cele mai dulci; rugăciunile noastre, cele mai fierbinţi; sărbătorile noastre, cele mai frumoase; adunările noastre, cele mai plăcute; îmbrăţişările noastre, cele mai duioase şi dragostea noastră, cea mai curată… Fiindcă toate acestea izvorăsc din El, din Preaiubitul nostru Mântuitor şi Dumnezeu în care locuieşte trupeşte toată plinătatea Dumnezeirii (Col 2, 9).

Slavă veşnică numelui Său sfânt şi minunat!

(Traian Dorz, Hristos - Puterea Apostoliei)

Traian Dorz - Cina Domnului

Cina Domnului e gata!
Şi-a trimis Stăpânul iară
pe toţi solii Lui s-adune de prin lume,
de prin ţară,
mii de suflete chemate pentru masa Lui bogată
toţi câţi vor să se hrănească
fără bani şi fără plată!

S-au împrăştiat prin lume cu solia Lui argaţii,
ca să cheme-ntâi la cină toţi avuţii şi bogaţii!
…Însă cum s-au dus veniră,
căci din cei chemaţi la cină
robii grijilor şi-ai tinei
n-au fost doritori să vină.

Şi-a trimis Stăpânul iarăşi
peste tot din nou argaţii
ca să-adune-acum la cină flămânziţii
şi-nsetaţii!
Ei, venind, se veseliră, săturându-se, sărmanii,
orbii, şchiopii, chinuiţii,
ce răbdaseră cu anii!

– Adevăr vă zic Eu astăzi,
toţi câţi sunt chemaţi la cină
dintre cei bogaţi,
adesea nu vrea nimenea să vină.
El îi cheamă, să nu spună că n-au auzit chemarea,

dar răsplata-ntreagă-o ţine
celor ce-au primit iertarea.

Pr. Anthony M. Coniaris - Duminica Sfinţilor strămoşi (a XXVIII-a după Rusalii, a XI-a după Înălţarea Sfintei Cruci) - Marele banchet

Stăpânul sărbătorii s-a asigurat de două ori că oaspeţii săi au primit invitaţiile. A trimis două invitaţii fiecăruia: prima a fost spunând fiecăruia în parte că este invitat; a doua, în ziua cinei mari, anunţând că totul este pregătit: ***"Veniţi, că iată toate sunt gata."***

- *"Veniţi!" Evanghelia nu este atât o poruncă, ci mai degrabă o propunere; nu atât o cerinţă cât un dar – o invitaţie la a lua parte la bucuria incredibilă a Împărăţiei.*
- *"Veniţi!" Dumnezeu vă aşteaptă! El este gata să îi primească pe săraci, pe orbi, pe şchiopi. El este pregătit pentru toţi cei care şi-au trăit existenţa pe autostrăzile dar şi pe străduţele vieţii. El îi invită pe toţi: "Veniţi, că iată toate sunt gata."*

Aşa cum un păstor îşi caută oaia pierdută, aşa cum un om se apleacă în genunchi să caute o monedă rătăcită, aşa cum un părinte aşteaptă ca fiul să i se întoarcă din nou acasă, aşa şi Dumnezeu mereu caută, cheamă, invită.

"***Veniţi, că iată toate sunt gata."***

- *Veniţi voi cei care căutaţi sensul vieţii.*
- *Veniţi voi cei înfometaţi şi însetaţi de dreptate.*
- *Veniţi voi cei apăsaţi de greutatea păcatului şi a vinovăţiei.*
- *Veniţi voi care sunteţi îngrijoraţi şi temători.*
- *Veniţi voi cei care jeliţi.*
- *Veniţi voi cei care căutaţi pacea şi împlinirea.*
- *Veniţi* ***"căci masa este bogată. Bucate regeşti sunt. Viţelul este gras. Nimeni să nu fie flămând. … Bucuraţi-vă de bogăţia de bunătăţi. … Nimeni să nu mai plângă pentru că a căzut din nou şi din nou; pentru***

că iertarea s-a ridicat din mormânt. Nimeni să nu se mai teamă de moarte; de moarte ne-a eliberat Mântuitorul." (Rugăciunea pascală a Sfântului Ioan Gură de Aur)

Religia lui "vino"

Dr. Karen Homey, faimosul psihiatru, vorbea despre "tirania lui 'trebuie'". Trebuie să fac aceasta. Trebuie să fac cealaltă. Dacă punem prea mulţi "trebuie" pe umerii unei persoane, îl putem îmbolnăvi emoţional. Există mulţi oameni care consideră creştinismul o astfel de religie tiranică, a lui "trebuie". Pentru ei, creştinismul nu este altceva decât o serie de porunci. Nu trebuie să faci aceasta. Nu trebuie să faci cealaltă.
Dar creştinismul nu este în primul rând sau cel mai mult o religie a lui "trebuie". Este în primul rând şi cel mai mult o religie a lui "vino". Marea putere a lui Hristos nu stă în "Să nu faci" ci în acest "Vino la mine". Vino să fii umplut cu Duhul Sfânt. Vino să fii umplut cu puterea prezenţei lui Dumnezeu. Dacă venim, la El, atunci trebuie să facem cu siguranţă unele lucruri, dar nu pentru că "trebuie" să le facem, ci pentru că ne face plăcere să le facem ca expresie a iubirii noastre pentru Iisus.

Comentând acest cuvânt, "vino", şi în special cuvintele lui Iisus "veniţi la mine toţi cei trudiţi", ***Sfântul Ioan Gură de Aur scria aceste cuvinte preţioase: "Invitaţia sa este una din bunătate. Bunătatea ei este dincolo de orice imaginaţie."*** 'Veniţi la mine toţi', nu doar stăpânii ci şi cei stăpâniţi, nu doar bogaţii, ci şi săracii, nu doar cei liberi, ci şi sclavii, nu doar bărbaţii, ci şi femeile, nu doar cei tineri, ci şi cei bătrâni, nu doar cei întregi la trup, ci şi cei mutilaţi, voi toţi. El spune: veniţi! El nu face diferenţă între sclav şi liber, nici între bogat şi sărac, ci toate aceste inegalităţi le pune deoparte. 'Veniţi', spune El, 'toţi cei trudiţi şi apăsaţi!' ***Şi priviţi pe cine îi cheamă! Pe cei care şi-au petrecut viaţa încălcând legea, pe cei apăsaţi de păcate, pe cei care nu îşi mai pot ţine capul sus, pe cei plini de ruşine, pe cei care nu mai pot vorbi. Şi de ce îi cheamă? Nu pentru a-i lua la rost sau pentru a-i judeca. De ce atunci? Pentru a le uşura durerea, pentru a le lua poverile apăsătoare."***

El a venit!

Când Iisus spune "Vino", nu stă în vârful unei scări lungi şi înalte, ce ajunge în ceruri, de unde ne face semn să începem să urcăm treptele. El însuşi coboară treptele pentru a sta cot la cot cu noi. El a venit între noi. ***"Pentru noi şi pentru a noastră mântuire s-a coborât din ceruri şi s-a întrupat de la Spiritul Sfânt şi din Maria Fecioară s-a făcut om"*** (Crezul nicean). "Ea l-a născut pe Fiul ei şi l-a înfăşat în haine şi l-a aşezat în iesle." El a venit, s-a născut într-un grajd. A venit şi a murit pe cruce. A venit să pregătească pentru noi banchetul mântuirii.

Iar acum – astăzi – îşi trimite slujitorii să ne comunice invitaţia sa: ***“Vino, că iată toate sunt gata.”***

În loc să fie acceptată, această preţioasă invitaţie este respinsă. ***“Ţarină am cumpărat… Cinci perechi de boi am cumpărat… Femeie mi-am luat… nu pot veni.”*** Acesta a fost răspunsul. Nu acelaşi răspuns îl dăm şi astăzi? Marea noastră tragedie este că sfârşim prin a accepta invitaţiile greşite. Pierdem banchetul, viaţa abundentă în Hristos, pentru ceva mai mic, mai trecător. Şi Iisus plânge: ***“Ierusalime, Ierusalime… de câte ori am voit să adun pe fiii tăi, după cum adună pasărea puii săi sub aripi, dar nu aţi voit”*** (Matei 23,37).

“Vino, că iată toate sunt gata.” ***“Dar”, obiectezi tu, “nu sunt demn să vin. Hainele mele nu sunt pe măsura evenimentului. Şi nici nu aş şti cum să mă comport în palatul Stăpânului.” Nu pricepem că nu contează. Invitaţia este adresată tuturor: celor care trăiesc pe străzi, celor care locuiesc în case din cartoane, precum şi celor ce stau în vile de lux. Vino! Vestea bună este că nu trebuie să fii perfect pentru ca să accepţi invitaţia. Vino aşa cum eşti – cu toate păcatele şi durerile tale, cu slăbiciunile şi eşecurile tale, cu problemele şi cu neliniştile tale. Vino la singurul care poate să te ierte şi să te vindece.***

“Vino, că iată toate sunt gata.” Zece leproşi au venit… şi au fost vindecaţi. Un orb a venit… şi şi-a recâştigat vederea. Un olog a venit… şi l-a însănătoşit. Păcătoşi au venit… şi au fost iertaţi. Mort… şi a fost adus la viaţă. ***“Pe cel ce vine la Mine nu-l voi scoate afară”*** (Ioan 6,37).

“Vino, că iată toate sunt gata.” A veni la Iisus este un drum al vieţii. Începe cu botezul. Presupune zi de zi încredinţare, căinţă, ascultare, veneraţie, rugăciune, lectură biblică şi Împărtăşanie. Presupune a merge zilnic alături de Iisus. Nu înseamnă doar “vino!” ci şi “mergi!” Mergi în lume şi fii discipolul meu. Fii slujitor Mie. Fii lumină. Fii sare.” Nimeni nu va cunoaşte vreodată strălucirea banchetului, bunătatea mâncării sau bucuria de a lua parte la această minunată fraternitate, dacă nu lăsăm deoparte scuzele şi dacă nu îndrăznim să acceptăm invitaţia. ***Vino la El şi fii sigur că în ultima zi El te va primi cu un mare “VINO!”: “Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii.”***

Rugăciune

Doamne, vin. Fără scuze. Fără alibiuri. Ştiu că nu sunt demn. Vin de pe străzi. Fără tine am trăit ca un orb, ca un olog. Vin la Tine înfometat şi însetat. Vin să îmi dai hrană la acest ospăţ. Amin.

(Traducere: Oana Capan)

Pr. George Dimopoulos - Duminica Sfinţilor strămoşi (a XXVIII-a după Rusalii, a XI-a după Înălţarea Sfintei Cruci) - Invitaţia

Dragi fraţi în Hristos, Evanghelia de astăzi ne prezintă parabola marelui ospăţ. Luca ne prezintă parabola în contextul unei discuţii la masă avută de Iisus în casa lui Simon Fariseul. Aflăm că un bogat a dat un ospăţ la care a invitat mulţi oameni. Conform obiceiului acelor vremuri, bogătaşul şi-a trimis slujitorii la oaspeţi să le amintească de banchet.

"Veniţi, că iată toate sunt gata." Şi totuşi, trei invitaţi au transmis prin slugi regretele lor, oferind diverse scuze pentru care nu pot să accepte invitaţia primită.

- *Primul tocmai îşi cumpărase o ţarină şi trebuia să îşi inspecteze noua proprietate. Ne putem închipui că nu şi-a cumpărat ţarina fără să o vadă înainte, dar când omul deţine ceva adesea se naşte în el o aroganţă: probabil primul oaspete a refuzat invitaţia doar pentru a-şi mai spăla ochii cu ţarina, doar pentru a-şi mai spune încă o dată: "e a mea, e toată a mea".*
- *Al doilea tocmai îşi cumpărase cinci perechi de boi şi trebuia atunci să îi încerce. Este puţin probabil să nu fi ştiut ce boi a cumpărat, dar era prins în vâltoarea afacerilor; doar nu era să se întrerupă pentru ceva atât de stupid ca o seară de socializare cu vecinii lui. Nu putea să înţeleagă cum vecinii lui nu găseau o pierdere de vreme un astfel de ospăţ. Afacerile, ştie oricine, se află pe primul loc. Probabil se credea singurul om sănătos la cap din întreaga comunitate.*
- *Al treilea om tocmai se căsătorise şi de aceea nu putea veni. Ceilalţi doi oaspeţi măcar oferiseră ceva scuze; acesta însă a spus scurt: "nu pot veni".*

Care este semnificaţia parabolei, dragii mei? ***Marea sărbătoare este Preasfânta Euharistie, Trupul şi Sângele Domnului. Slugile sunt preoţii. Omul bogat este Dumnezeu Însuşi. Invitaţii sunt toţi oamenii botezaţi în numele Preasfintei Treimi.***

Vorbim aici deci despre Divina Liturghie. Ce ştim noi despre Euharistie? Este un Sacrament, la celebrarea căruia noi primim, sub chipul vizibil al pâinii şi vinului, chiar Trupul şi Sângele Celui care s-a întrupat pentru noi şi a murit pentru mântuirea noastră. Sacramentul Preasfintei Euharistii a fost instituit de Domnul la Ultima Cină. Atunci le-a oferit discipolilor Săi pâinea, cu cuvintele: "Luaţi, mâncaţi, acesta este Trupul Meu". Apoi le-a oferit potirul, cu cuvintele: "Beţi dintru acesta toţi, acesta este Sângele Meu al legii celei noi, care pentru voi şi pentru mulţi se varsă, spre iertarea păcatelor". Apoi i-a îndemnat să facă aceasta în amintirea Lui până la a doua Sa venire.

Esenţa Euharistiei este aceasta: oricine se apropie cu credinţă, veneraţie şi puritate se împărtăşeşte cu adevărat din chiar viaţa lui Hristos şi devine una cu El, unindu-se cu Trupul şi Sângele Său, o mlădiţă vie unită cu Viţa cea adevărată (Ioan 15,1), din care creşte şi înfloreşte. Fiecare credincios trebuie să participe la Sfânta Împărtăşanie cât mai des posibil, pentru a aprinde în el flacăra vieţii divine. Aşa cum o mlădiţă nu poate să dea rod dacă este despărţită de viţă, nici noi nu putem să avem vieţi rodnice decât dacă suntem întru Hristos.

Domnul ne invită astăzi să participăm la Marele Său Ospăţ. "Veniţi, că iată toate sunt gata." Nu pot să cred că vreun credincios va refuza de Crăciun invitaţia adresată de Domnul. Oricine se apropie de Sfântul Potir, cleric sau laic, trebuie să o facă doar după o pregătire corespunzătoare; după ce a postit; după ce s-a spovedit lui Dumnezeu în prezenţa unui preot. Altfel, după cum spune Sfântul Pavel, ***"oricine va mânca pâinea aceasta sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, va fi vinovat faţă de Trupul şi Sângele Domnului"*** (1Corinteni 11,27).

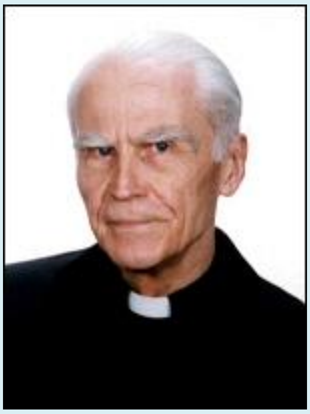
Închei această predică cu o povestire adevărată. *În vremuri străvechi, Alexandru cel Mare a vizitat cetatea Atenei. Aici s-a întâlnit cu un umil filozof pe nume Diogene, care era întins pe jos stând la soare. Alexandru cel Mare s-a aşezat lângă Diogene, s-a prezentat şi a început să îşi recite toate titlurile şi realizările. După ce şi-a terminat enumerarea, Alexandru l-a întrebat pe Diogene dacă este ceva ce el, marele Alexandru, poate să facă pentru Diogene. Filozoful, fără să se ridice, şi-a mişcat doar puţin mâna, făcându-i semn lui Alexandru cel Mare să se tragă puţin mai încolo, pentru că îi bloca soarele.*

Diogene avea un simţ corect al valorilor. Cu toate titlurile şi realizările lui, Alexandru cel Mare era pentru Diogene un simplu muritor. De soare avea mai

multă nevoie. Soarele era mult mai valoros. ***Tot astfel, dragii mei, grijile de zi cu zi ni-l ascund uneori vederii pe Hristos, care este Soarele nostru. Aşa cum fiecare fiinţă, plantă şi animal are nevoie de soare, cu atât mai mult şi noi avem nevoie de Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos, fără de care viaţa adevărată ar fi imposibilă.***

(Traducere: Oana Capan)

Pr. Gheorghe Neamţiu - Duminica Sfinţilor strămoşi (a XXVIII-a după Rusalii, a XI-a după Înălţarea Sfintei Cruci) - Duminica Sfinţilor strămoşi

În Apocalipsul Sfântului Ioan, apostol şi evanghelist, Iisus se defineşte pe sine astfel: ***"Eu sunt Alfa şi Omega, începutul şi sfârşitul. Celui ce însetează Eu îi voi da în dar din fântâna apei vieţii"*** (Apocalips XXI, 5).

Tot Sfântul Ioan în prologul Evangheliei sale, ne spune despre Iisus: ***"La început a fost Cuvântul şi cuvântul era în Dumnezeu şi Cuvântul era Dumnezeu. Toate printr-însul s-au făcut, şi fără de Dânsul nimic nu s-a făcut din tot ce s-a făcut"*** (Ioan I, 1-3). Da, El, Cuvântul veşnic, Fiul lui Dumnezeu este începutul întregii existenţe materiale şi spirituale şi totodată scopul suprem spre care trebuie să tindă întreaga creaţie, şi în mod deosebit şi conştient omul.

Pe om, Dumnezeu l-a creat mai presus de fire, dăruindu-i, prin harul sfinţitor, demnitatea de fiu adoptiv al Său, cu dreptul de a se împărtăşi de fericirea Sa cerească. În scopul împlinirii acestui destin supranatural, Dumnezeu nu numai că a pus în slujba omului toate făpturile, ci l-a înzestrat şi cu nişte privilegii peste exigenţele naturii lui: cu ştiinţa infuză (vărsată), cu echilibrul perfect al poftelor biologice, cu scutirea de suferinţe şi de moarte. Toate aceste privilegii însă, primul om şi toţi urmaşii săi le-au pierdut prin încălcarea unei simple oprelişti, porunci, de a cărei respectare este legată păstrarea şi transmiterea lor posterităţii. Acesta a fost păcatul originar.

Din moment ce omul s-a răzvrătit contra voinţei Creatorului, era firesc ca şi poftele sale instinctuale, până atunci supuse voinţei omului, să se răzvrătească împotriva lui, împotriva legii minţii, provocând în el acea continuă luptă contra minţii şi ajungând să-l pervertească în aşa măsură încât şi-a făcut din vicii idoli, cărora le aducea jertfe. Ura, invidia, lăcomia, închinarea la viţelul de aur, desfrâul, setea de dominare şi putere, dispreţul pentru semeni au dus individul şi popoarele la mizerie, crime şi războaie. Mai jos omul nu putea să cadă. Din această prăpastie a păcatului şi a urmărilor lui tragice, omul singur nu se poate

salva. Avea nevoie de o nouă intervenţie divină, care să-i dea putinţa de a se reabilita. Această a doua intervenţie, după creare, a fost o re-creare, căci prin Întruparea şi moartea lui Dumnezeu-Fiul, omului i-a fost redată demnitatea de fiu al Creatorului, pierdută prin păcat. Acesta este, după prima creare, al doilea eveniment hotărâtor pentru destinul omului şi istoria omenirii.

Dacă, prin prima creare, Dumnezeu l-a înălţat pe om la Sine, îndumnezeindu-l prin harul sfinţitor, prin a doua creare, adică prin Jertfa răscumpărării, Dumnezeu însuşi S-a făcut om, ca pe om să-l facă – precum spune Sfântul Augustin – Dumnezeu, desigur nu prin natură, ci prin participarea la viaţa Lui. Astfel, omul ajunge din nou în contact vital cu Dumnezeu, care devine prietenul, fratele său, sufletul sufletului său, un trup cu El prin Sfânta Euharistie, Dumnezeu inspirându-i felul Său de a gândi, de a privi lumea, de a lucra, de a iubi. Această comuniune de viaţă, de iubire, îşi va atinge deplinătatea în veşnicie unde omul, cu trupul spiritualizat, se va uni în mod nevăzut cu Creatorul, Răscumpărătorul şi Sfinţitorul său la veşnicul ospăţ ceresc, simbolizat, închipuit, prin Cina cea mare despre care ne vorbeşte pericopa citită azi, ospăţ pregătit de Dumnezeu-Tatăl, din veşnicie, întregii omeniri, şi, în primul rând, poporului ales, chemat să participe la el încă de aici de pe pământ, prin primirea cuvântului evanghelic, prin virtuţile teologice, prin care ne unim cu Dumnezeu în mod spiritual, şi prin participarea la Cina Euharistică.

Dar, oare cum au răspuns evreii, cum au răspuns şi răspund, în general, oamenii chemaţi la cina dumnezeiască a mântuirii? Cum preţuieşte omul harul chemării la împărtăşirea cu Dumnezeu?

"Şi au început toţi a-şi cere iertare într-un chip" (Luca XIV, 18) spune parabola. Şi cei care au refuzat invitaţia la ospăţul mântuirii au fost tocmai evreii. Prin ei, mesajul Evangheliei trebuia să se răspândească şi la celelalte popoare, căci Iisus a venit pentru mântuirea tuturor. Iată de ce, în arborele genealogic al Mântuitorului, găsim şi păgâni, de pildă pe moabiteanca Rut, soţia lui Boz, străbunicul lui David, unul dintre strămoşii lui Iisus. Pentru acest motiv, spre a sublinia universalitatea mântuirii, Biserica, în această a 28-a duminică după Rusalii şi penultima dinaintea Sfintei Naşteri, sărbătoreşte pe toţi strămoşii după trup ai Mântuitorului.

Ce i-a oprit pe cei invitaţi la cină şi ce îi opreşte, şi azi, pe oameni, să primească mesajul mântuirii? Răspunsul ni-l dă parabola:

"Am cumpărat moşie şi trebuie să merg s-o văd. Te rog să mă ierţi" (Luca XIV, 18), se scuză primul invitat. Iată prima piedică ce îl reţine şi pe omul de azi, şi dintotdeauna, de a-L primi pe Iisus în viaţa Sa, de a se nutri cu Cuvântul

Său, de a se împărtăşi cu El: e pofta ochilor, adică iubirea dezordonată de bunuri vremelnice, punerea lor pe prim plan, mai presus de interesul veşnic al sufletului, preţuirea lor ca scop suprem al vieţii. Această concepţie îl face pe om nedrept, lacom, înşelător, împietrit în faţa mizeriilor materiale şi spirituale ale semenilor.

"Mi-am cumpărat cinci perechi de boi şi merg să-i încerc. Te rog să mă ierţi" (XIV, 19), se scuză al doilea invitat. Iată a doua piedică: trufia vieţii. Cinci perechi de boi este şi o avere, şi un prilej de fală, de a atrage privirea şi admiraţia altora asupra stării prospere – prilej de vanitate. Şi câte s-ar putea spune despre vanitatea, mândria omului modern?
"M-am însurat, de aceea nu pot veni" (XIV, 20), iată şi a treia piedică: pofta trupului. Bine – ar zice cineva -, dar în parabolă e vorba de o căsătorie, de un fapt legitim. Desigur, căsătoria este un sacrament, un lucru sfânt şi sfinţitor; dar şi cel căsătorit trebuie să fie gata de a renunţa chiar şi la o plăcere legitimă atunci când Dumnezeu îl cheamă în mod special să-i împărtăşească un dar, o bucurie, un favor spiritual. De aceea, mortificarea, adică renunţarea, înfrânarea, în general, prin care omul îşi menţine pornirile instinctelor în limita ordinii fireşti, este o îndatorire a oricărui creştin, deoarece fără mortificare nu există mântuire: ***"De veţi vieţui după trup, veţi muri*** (spiritualiceşte, n.n.) – ***ne avertizează Apostolul neamurilor -, însă de veţi omorî cu spiritul faptele trupului vostru, veţi trăi"*** (Romani VIII, 13). Şi tot el: ***"Cei ce sunt ai lui Hristos şi-au răstignit trupul cu patimile şi poftele"*** (Galateni V, 24).

Ce răspundere gravă, înspăimântătoare, apasă pe conştiinţa tuturor factorilor vinovaţi de răspândirea acelor publicaţii imunde şi criminale ce se vând la tot pasul, reviste obscene, ilustrate cu atâta neruşinare, romane captivante ce murdăresc sufletele tinerilor! Cei chemaţi să vegheze la formarea morală a tineretului stau pasivi la această campanie de pervertire a sufletelor şi nu iau nici o măsură eficientă contra acestei prese criminale, deşi acest genocid spiritual, care atentează la însăşi fiinţa morală a naţiunii, este mai dezastruoască decât genocidul fizic.

Iubiţi credincioşi, ne mai despart doar zece zile de marele mister al Naşterii Domnului, zile de post, care însă nu înseamnă numai renunţarea la anumite mâncăruri, deoarece, sub acest aspect – cum ştim -, în urma relaxării disciplinei postului, ***postul Crăciunului nu se deosebeşte de celelalte perioade ale anului, ci înseamnă lupta contra celor trei pofte despre care am vorbit, pentru a-L întâmpina cu sufletul şi inima curată pe cel Născut în ieslea Bethleemului, smerit ca un rob, despuiat de bogăţie, de fast şi glorie lumească, expus tuturor rigorilor iernii, crescut apoi în anonimat şi ascultare de părinţii pământeşti, pentru ca, mai târziu, tot din ascultare, după o viaţă plină de privaţiuni, dispreţ, batjocori şi calomnii, să ni se ofere ca hrană în Banchetul Euharistic***

şi ca jertfă de răscumpărare pe Cruce. Prin toate acestea El ni se dăruieşte nu numai ca Mântuitor şi Mijlocitor, ci şi ca Model de despuiere de noi înşine şi de lume, adică de tot ce în lume e potrivnic lui Dumnezeu şi unirii noastre cu El.

Iată de ce, pentru a ne face vrednici de participarea la cina pe care Iisus ne-o pregăteşte prin naşterea Sa şi ne-o oferă la masa euharistică drept preludiu al Ospăţului veşnic din Cer, trebuie să ne îmbrăcăm în virtuţile cu care El S-a coborât printre noi în noaptea de mister, în: blândeţe, smerenie, răbdare, dezlipire, cu sufletul măcar, de cele vremelnice, acceptarea lipsurilor de tot felul – şi ce ocazie de asemănare cu El ne oferă viaţa de fiecare zi -, toate în semn de pocăinţă, spre purificare, pentru ca apoi, reînnoiţi sufleteşte prin spovedanie, să-L primim în ieslea sufletului prin împărtăşirea cu Pâinea Euharistică, chezăşia vieţii şi fericirii veşnice. Amin.

Pr. Mihai Tegzeş - Duminica Sfinţilor strămoşi (a XXVIII-a după Rusalii, a XI-a după Înălţarea Sfintei Cruci) - Veniţi la ospăţul pregătit de Dumnezeu

Evanghelia de astăzi afirmă că fericirea adevărată constă în a lua parte la Banchetul organizat de Dumnezeu în Împărăţia Sa. În mentalitatea Vechiului Testament, "banchetul" simbolizează mântuirea pe care Dumnezeu o dăruieşte tuturor popoarelor.

Din conţinutul pericopei pe care astăzi am ascultat-o, reiese că cele trei categorii de oameni răspund printr-un refuz categoric invitaţiei la banchetul dat de Domnul. Motivul refuzului constă în faptul că:

- *bogatul este subordonat în chip fatal doar avuţiilor sale;*
- *negustorul, chiar dacă este priceput cu comerţul, nu este capabil de a evalua ceea ce este mai important pentru sufletul său;*
- *cei căsătoriţi, orbiţi doar de a plăcea partenerului de viaţă, nu simt nevoia de a-L întâlni pe Dumnezeu.*

Pentru ei: averea, comerţul şi partenerul de viaţă, sunt mult mai importante decât Dumnezeu.

Evanghelistul doreşte să corecteze mentalitatea conform căreia fiecare om îşi câştigă mântuirea în urma unei vieţi trăite după bunul plac şi independent de voinţa şi respectarea poruncilor lui Dumnezeu. Mai mult, ***Sfântul Luca evidenţiază că "participarea la banchet" sau mântuirea este un dar, o invitaţie pe care Dumnezeu o face oamenilor din iubire gratuită pentru ei.*** De fapt, la o sărbătoare, nu atât meniul, cât persoanele care sunt prezente şi ne bine-dispun ne determină să ne simţim bine.

O altă idee esenţială care se poate deduce din pericopa de astăzi este: "participarea la împărăţie nu ţine cont de cine a reuşit în viaţă, ci mai cu seamă de cei care au acceptat invitaţia". Mântuitorul nostru îi declară "fericiţi" pe cei care fac binele în mod dezinteresat. El specifică faptul că fericirea lor deplină se va realiza în "Împărăţie" şi se va asemăna cu participarea la un banchet. Aceste idei sunt explicate de Mântuitorul în evanghelia de astăzi. Totuşi, noi rămânem

uimiţi deoarece cei invitaţi nu doresc să se bucure, nu sunt interesaţi de fericire. În ciuda faptului că invitaţii refuză participarea la "banchet" pe motive de avere, comerţ şi plăcere, Domnul nu se predă, ci se adresează săracilor, abandonaţilor, cu alte cuvinte, categoriilor de oameni pe care cultura noastră căutătoare de succes le dispreţuieşte.

- → ***Primul motiv al refuzului este bogăţia:*** *fiecare om este atras de lucrurile la care ţine, iar acestea devin pentru el comoara inimii sale.*

În pilda semănătorului este evidentă aluzia că averea devine stăpână pe omul bogat, îl face sclav şi-l împiedică să se roage, să se maturizeze şi să urmeze poruncile (să se apropie de Domnul).

- → ***Al doilea motiv invocat de cei care au refuzat invitaţia Domnului este comerţul.*** *Se pare că negustorul este preocupat doar de cum să câştige din ce în ce mai mult, adică de cantitate, în dauna calităţii produselor sale şi în dauna celorlalţi oameni.*

Astfel se comercializează şi lucruri urâte şi lucruri dăunătoare, se vând şi oameni şi chiar pe Iisus suntem gata să-L trădăm şi să-L vindem pentru un câştig meschin. Mai grav este faptul că preocupările unor astfel de oameni îi îndepărtează de aproapele şi de Dumnezeu.

- → ***Al treilea motiv este partenerul de viaţă.*** *Evanghelistul ne învaţă şi pe noi că partenerul de viaţă nu trebuie să fie pentru nimeni un obstacol în drumul către Dumnezeu.*

Slujitorul – cuvânt ce apare de cinci ori doar în textul pe care azi l-am ascultat – trimis în lume de Tatăl nu este nimeni altul decât Iisus Hristos, care s-a făcut pe sine om, din iubire faţă de Dumnezeu şi faţă de toţi oamenii.

În urma insistenţelor lui Dumnezeu, două feluri de oameni iau parte la banchetul Său: săracii şi păgânii, adică cei care erau excluşi de la mântuire de către mai marii poporului şi de către învăţaţii vremii.

Din "dreptul" de a participa la "banchet" pe baza invitaţiei gratuite a lui Dumnezeu, trebuie să înţelegem că toţi aceia care au dorit să-şi câştige mântuirea după reguli strict umane, stabilite doar după bunul lor plac, au rămas afară. Prin urmare toţi aceia care se bazează doar pe propriile lor puteri vor rămâne afară până când nu se vor socoti în rândul săracilor, păcătoşilor, ultimilor; până când nu vor dori şi nu vor accepta ajutorul şi mântuirea lui Dumnezeu.

Un om care se convertise de curând şi începuse să guste pacea sufletească ce-i venea din rugăciune, aştepta ca cineva să-şi dea seama de schimbarea sa şi să-l admire. Spre surprinderea sa a înţeles că i s-a prezentat Iisus şi i-a cerut – pentru o adevărată convertire – să renunţe la tot: orgoliu, dorinţa de faimă,

aşteptări de mulţumire… Mai apoi acest creştin recunoştea: "Doar cei care sunt liberi cu adevărat, pot iubi cu adevărat şi se pot bucura cu adevărat".

Pr. Mihai Tegzeş - Duminica Sfinţilor strămoşi (a XXVIII-a după Rusalii, a XI-a după Înălţarea Sfintei Cruci) - Scopul vieţii: participarea la ospăţ

Fraţilor! Scriindu-le celor din localitatea Colosi, apostolul Pavel se bucură pentru că Evanghelia a ajuns la ei, iar aceştia au primit-o, o cunosc şi aduc roadă prin facerea de fapte bune, în adevăr.

Din primele rânduri ale Scrisorii observăm că: Evanghelia se răspândeşte în lume prin predicare.

Apostolul îşi asigură destinatarii de faptul că se roagă pentru ei ca să cunoască şi să împlinească voia lui Dumnezeu; să ducă o viaţă pe placul Domnului; să fie întăriţi în toate încercările, prin puterea Sa; să-I aducă mulţumire Tatălui pentru că i-a învrednicit să fie părtaşi mântuirii, arătându-le astfel, că scopul ultim al tuturor creştinilor este viaţa veşnică.

Apostolul clarifică faptul că este Dumnezeu, Cel care "ne-a smuls" de sub puterea întunericului, pentru a ne introduce în Împărăţia Fiului Său, prin care ni s-a dăruit "răscumpărarea şi iertarea păcatelor". "Tema de casă" a noastră constă în dorinţa acceptării iertării lui Dumnezeu pentru păcatelor noastre, fapt realizabil prin recunoaşterea că El este Capul Bisericii pe care trebuie să-L urmăm, prin depărtarea de rău şi facerea binelui.

Evanghelia de astăzi – prin gura unui om credincios – recunoaşte că este ***"fericit cel care va lua masa în Împărăţia lui Dumnezeu"*** (Lc 14, 15). Răspunzând acestei afirmaţii, Iisus constată că Dumnezeu îi invită pe toţi oamenii la ospăţ, dar aceştia, cu diplomaţie, refuză. Nu sunt capabili să înţeleagă care este binele cel mai de preţ, binele suprem al vieţii lor.

Răspundem chemării lui Dumnezeu? Într-adevăr prioritatea noastră principală este pregătirea participării la ospăţul Împărăţiei? Cunoaştem Biblia? Acceptăm darul învăţăturilor Evangheliei? Ţinem poruncile sau mintea noastră este plină

de preocupările lumeşti? Alegem să cinstim invitaţia Tatălui sau ne încăpăţânăm să stârnim mânia Lui?

Din păcate, cei care au o părere foarte bună despre ei, nu consideră că trebuie să citească, să cunoască şi să respecte Evanghelia şi poruncile.

Nimeni nu ar dori să fie un cerşetor, dar toţi ne-am bucura să câştigăm miliardele nemuncite de la Loto! Apostolul Pavel şi evanghelistul Luca ne informează că Împărăţia este un câştig mult mai mare decât un posibil premiu Loto; că Dumnezeu ne-a răscumpărat prin jertfa sângeroasă de pe cruce a Fiului Său, dăruindu-ne gratis mântuirea, dar netratându-ne ca pe nişte cerşetori, ne invită să cooperăm la mântuirea noastră, adică să acceptăm planul Său mântuitor, prin facerea de bine, prin primirea cu bucurie a moştenirii vieţii veşnice.

Omul care doreşte mântuirea demonstrează că îşi respectă viitorul veşnic al vieţii; recunoaşte că este fiu iubit al lui Dumnezeu; admite că Iisus l-a iubit cu o dragoste sfântă până a Se sacrifica pentru el, scoţându-l de sub puterea întunericului… Creştinul, la urma urmei, este cel care admite că are nevoie să primească darurile lui Dumnezeu: iubirea şi iertarea Sa.

Refuzarea invitaţiei demonstrează individualismul, egoismul, autonomia, dezbinarea, alegerea omului de a sta departe de Dumnezeu, la urma urmei. Nu Dumnezeu ne alungă, ci suntem noi cei care fugim de împărăţia Sa.

Prin cuvintele pericopei de astăzi, Iisus ne demonstrează că acest timp de pe pământ este hotărâtor pentru alegerea fiecăruia de a intra şi participa la ospăţ sau a refuza mântuirea. Ei aleg "lucrurile pământeşti", neînţelegând că singura alegere importantă este participarea la banchetul dat de Tatăl.

Ne miră că acest lucru îl înţeleg mai bine săracii, nevoiaşii, disperaţii, şchiopii, orbii, adică, cei consideraţi impuri şi excluşi de la mântuire, decât oamenii inteligenţi şi importanţi ai acestei lumi? Noi cum judecăm? ***Nu înţelegem că Dumnezeu ne iubeşte – pe toţi, aşa cum suntem – şi doreşte mântuirea tuturor, inclusiv a celor pe care noi îi dispreţuim?*** De fapt Evanghelia este clară: ***"Căutaţi mai înainte de toate Împărăţia lui Dumnezeu şi toate celelalte vi se vor alătura vouă".***

Invitaţia reflectă dorinţa lui Dumnezeu de a intra într-o relaţie "intimă" cu El, de a permite ca Iisus să fie "Mirele" inimii noastre.

Cuvintele Domnului sunt adevărate! Faptul că cei aleşi nu acceptă invitaţia trebuie să fie pentru noi un semn puternic, deoarece aleşii zilelor noastre –

botezaţii – riscă să rămână pe dinafară. Avem o explicaţie la faptul că duminica… mulţi creştini aleg să nu vină la Biserică?

Iisus spune această pericopă iudeilor. Ei cunoşteau că în Vechiul Testament, cina (ospăţul) era simbolul folosit pentru a vorbi de mântuirea pe care Dumnezeu o dăruia tuturor popoarelor (cfr. Is. 25, 6 ş.u; Pr 9,1-6).

Din textul Evangheliei putem înţelege că nu Dumnezeu este cel absent, ci omul, cel care dă o importanţă maximă lucrurilor trecătoare.

Fraţilor! Vă invit să înţelegeţi că mântuirea veşnică este deja prezentă şi nu trebuie amânată. Răscumpărarea noastră deja s-a produs prin moartea şi învierea lui Iisus şi nu trebuie neglijată.

Prin urmare nevoia de a fi fericiţi numai Dumnezeu ne-o poate da şi nu lucrurile din lume. Iar acest lucru îl înţelege numai omul într-adevăr credincios.

Amin.

Pr. Olimpiu Todorean - Duminica Sfinţilor strămoşi (a XXVIII-a după Rusalii, a XI-a după Înălţarea Sfintei Cruci) - Pilda invitaţilor la Cină

Iubiţi credincioşi, speranţa noastră este de a sta la masă ca şi invitaţi şi de a răspunde cu promptitudine şi curaj invitaţiei făcută de Dumnezeu. De aceea trebuie să învăţăm a persevera în vocaţia noastră şi de a nu lăsa cauzalităţii anunţarea Evangheliei şi venirea Împărăţiei Cerurilor.

Euharistia pe care noi o celebrăm, unde pomenim ziua Domnului şi a banchetului său, o facem pentru că în jurul altarului se regăsesc întreaga familie umană şi pentru ca toţi, şi buni şi răi, să îmbrace haina iubirii şi a credinţei.

Invitaţii suntem, astăzi, noi. Putem avea motive în aparenţă logice pentru a nu participa la banchet sau putem să umplem această biserică până la refuz, îmbrăcaţi de sărbătoare, pentru a ne potoli foamea de Domnul.

Parabola Evangheliei reflectă atitudinea negativă în faţa Împărăţiei, atitudine de mândrie a celor care se încred în forţele proprii, în acea dreptate pe care o pot achiziţiona cu puterea proprie observând doar în mod scrupulos Legea, sau atitudinea celor care refuză adevărata dreptate, aceea a drumului mântuirii, care vine de la Dumnezeu.

De mii de ori Domnul ne-a chemat să trăim în iubirea sa şi noi, de mii de ori, am găsit mii de motive pentru a refuza. Totodată, invitaţia este presantă: Dumnezeu ne cheamă mereu pentru a face comuniune cu el. Aceasta este adevărata sa putere şi scandaloasă libertate: Dumnezeu nu renunţă la noi. Banchetul nunţial este gata mereu pentru noi. Şi aceasta este prima certitudine.

Mai există apoi un al doilea adevăr: “invitaţii nu erau demni”. Înaintea mântuirii oferită de Hristos, reacţiile sunt antitetice: refuz şi acceptare. Chiar dacă primii

invitaţi, cei privilegiaţi, răspund cu indiferenţă, nervozitate şi ostilitate, planul lui Dumnezeu nu este suprimat. Oferta nu se opreşte, dimpotrivă sună cu mai multă intensitate pentru personaje stranii la care, un evreu s-ar fi uitat mai amănunţit înainte de a-l fi chemat la masa purificată şi la ritual. Este o lume a săracilor, a celor suferinzi, a celor emarginaţi, împrăştiaţi pe străzile lumii. Dumnezeu stă chiar în mijlocul acestora, în acest loc în care puţini vor să păşească.

Doamne, dar cum poţi fi demn pentru a sta în prezenţa Ta? Noi ne simţim pierduţi la fel ca profetul Isaia care vede gloria Ta în templul Tău sfânt şi se gândea că va muri. ***Cum putem rezista adevărului Tău şi frumuseţii Tale?*** Poate, ar trebui să închizi un ochi asupra multora dintre păcatele noastre şi cu mâna Ta puternică şi milostivă să ne prinzi şi să ne introduci la sărbătoarea nunţii împreună cu Tine.

Şi, Doamne, ce este haina de nuntă pe care ne-o ceri să o îmbrăcăm? Este vorba desigur de ceva ce este caracteristic celor buni şi nu se găseşte în cei răi. ***Să vedem deci, ceea ce nu este comun celor buni cu cei răi şi vom descoperi ce este haina de nuntă.***

Suntem oameni şi nu animale. Este un dar al lui Dumnezeu, dar este comun şi celor buni, precum şi celor răi. Lumina ce ne vine din Cer, norii care fac să cadă ploaia, apele care irigă pământul, câmpurile care produc roade sunt tot atâtea daruri ale lui Dumnezeu, dar şi acestea sunt comune celor buni şi celor răi.

Să intrăm în sala ospăţului. Lăsând deoparte pe cei care au fost invitaţi şi nu au venit, să-i luăm în considerare pe cei care au fost invitaţi ulterior, adică creştinii. Ce găsim la ei? Botezul. Este un dar al lui Dumnezeu, dar este comun şi celor buni şi celor răi. Şi bunii şi răii primesc la fel Sacramentul. Sfântul Pavel, care era un păcătos, persecutorul unui om drept şi sfânt, atunci când este persecutat, vorbeşte numai despre credinţa celor buni sau ne spune că şi cei rău o au? Scriptura ne spune că şi demonii cred şi tocmai acest lucru este cel care îi face să tremure.

Unde găsim atunci haina de nuntă? Am căutat peste tot, am examinat totul şi nu am descoperit-o. Şi iată-l pe apostolul care îmi prezintă un sac cu lucruri extraordinare şi mi-l pune în faţă. Eu îi spun: deschide te rog şi scoate tot ce ai în sac. Vreau să văd dacă găsesc haina de nuntă. El deschide sacul şi îmi zice: ***"Chiar dacă ai vorbi limbile oamenilor şi ale îngerilor; şi dacă ai avea darul profeţiei şi ai cunoaşte toate misterele şi toată ştiinţa şi ai avea o credinţă desăvârşită; şi dacă întreaga avuţie ai da-o şi corpul l-ai da pe foc să ardă..".*** (1 Cor. 13).

Iată, multe lucruri mari şi multe haine preţioase dar arătă-mi, odată, haina de nuntă. De ce mă ţii aşa în suspans? Să fie darul profeţiei care nu este comun celor buni şi celor răi? ***"Dacă nu ai caritate, nu-ţi foloseşte la nimic".*** Iată, în sfârşit, haina de nuntă pe care am căutat-o.

Îmbrăcaţi-vă, iubiţi credincioşi, cu această haină de nuntă dacă vreţi să staţi în siguranţă la banchetul la care aţi fost invitaţi. Nu spuneţi că nu vă permiteţi să obţineţi această haină. Pentru a vă îmbrăca, nu trebuie decât să îmbrăcaţi pe cei săraci. Iată, a venit iarna, oferiţi haine celor care nu au. Iisus Hristos are nevoie de aceste haine pentru că locuieşte în ei. Faceţi acest lucru şi Iisus va da haina de nuntă tuturor celor care nu o au. Alergaţi deci la El, rugaţi-L cu ardoare, El ştie să sfinţească pe credincioşi, El ştie să acopere nuditatea acelora care îi aparţin. Faceţi în mod constant fapte bune, pentru a avea haină de nuntă şi astfel veţi scăpa de teama că veţi fi aruncaţi afară, cu mâinile şi picioarele legate, în adâncul întunericului.

Altfel ce va fi cu noi? Ce vom putea face când vom avea mâinile legate? Am putea fugi cu picioarele legate? Procuraţi-vă, deci, această haină atât de importantă. Îmbrăcaţi-vă şi staţi liniştiţi la banchetul la care aţi fost chemaţi şi atunci când capul familiei va veni să vadă pe cei care stau la masă, în ziua judecăţii, să nu vă fie teamă. El ne dă timpul necesar pentru a face acest lucru. Iar cei care nu au încă această haină de nuntă să se preocupe pentru a o avea şi îmbrăca. Amin.

Pr. Ioan Abadi şi Pr. Alexandru Buzalic - Duminica Sfinţilor strămoşi (a XXVIII-a după Rusalii, a XI-a după Înălţarea Sfintei Cruci) - Duminica invitaţilor la cină

Imaginaţi-vă o astfel de împrejurare neplăcută: Organizaţi o mare petrecere şi aţi trimis o serie de invitaţii pentru acest ospăţ, la prieteni, cunoscuţi şi toţi aceştia v-au promis că vor veni. Iată că a sosit ziua ospăţului, mâncarea şi băutura sunt preparate, dar oaspeţii lipsesc. Telefonaţi la toţi cei invitaţi, iar ei încep să se scuze, spunând că nu pot veni sub nici o formă din cauza unor probleme, pe care le au. Şi nimeni nu vine… Cât de trist ar fi pentru dumneavoastră un astfel de comportament din partea celor invitaţi! În viaţa de zi cu zi, faptul ca prietenii şi toţi cei invitaţi la o petrecere să lipsească este aproape cu neputinţă, în schimb atitudinea ignorantă faţă de invitaţia adresată de către Dumnezeu oamenilor este o regulă! Dumnezeu ne invită permanent la Sine, la ospăţul Său, dar foarte mulţi dintre semeni refuză…

În Sfânta Scriptură citim că Înţelepciunea lui Dumnezeu a preparat un ospăţ şi trimite pe servitorii Săi spunând: ***«Veniţi, şi mâncaţi din pâinea mea şi beţi din vinul, pe care eu l-am amestecat cu mirodenii»*** (Pilde 9, 5). În Noul Testament, Iisus Hristos a preparat un ospăţ minunat pentru toţi oamenii de pe pământ. Acest ospăţ este în Biserica Lui Sfântă, prin Sfintele Sacramente împreună cu darurile cereşti, mai ales prin Dumnezeiasca Liturghie în care primim mana cerească a Sfintei Cuminecări. ***«Eu sunt Pâinea vieţii. Cel ce vine la Mine nu va flămânzi şi cel ce crede în Mine, nu va înseta niciodată»***(Ioan 6, 35). Totul este dăruit pentru binele nostru pământesc şi fericirea veşnică. Veniţi!

În Sfânta Scriptură, Dumnezeu îi invită pe oameni la Sine adresându-le diferite cuvinte: ***«Veniţi la Mine»*** (Matei 11, 28), ***«Întoarceţi-vă către Mine, zice Domnul Savaot, "şi atunci Mă voi întoarce şi Eu către voi"»*** (Zaharia 1, 3). ***«Dacă însetează cineva, să vină la Mine şi să bea»***(Ioan 7, 37). Iisus Hristos

doreşte să-i fericească pe toţi oamenii. Evanghelistul, ne-a consemnat şi cuvintele de compătimire ale lui Hristos: ***«Milă îmi este de mulţime, că sunt trei zile de când aşteaptă lângă Mine şi nu au ce mânca»***(Marcu 8, 2). Spunând aceste cuvinte, Mântuitorul a înmulţit pâinile în mod miraculos şi a hrănit mii de ascultători flămânzi. Precum corpul are nevoie de hrană fizică, tot aşa şi sufletului îi este necesară hrana spirituală, divină.

Sfânta Liturghie reprezintă Ospăţul ceresc, al lui Dumnezeu. Sfânta Cuminecătură reprezintă mana cerească, pâinea îngerească, nutremântul vieţii eterne. «Cel ce mănâncă Corpul Meu şi bea Sângele Meu are viaţa veşnică, şi Eu îl voi învia în ziua cea de apoi. Corpul Meu este adevărata mâncare şi Sângele Meu adevărata băutură»(cf. Ioan 6, 54-55). Dacă creştinii ar înţelege cu adevărat importanţa Liturghiei Dumnezeieşti şi a Sfintei Cuminecături, atunci Biserica ar fi suprapopulată în fiecare Duminică.

Domnul Dumnezeu, prin vocea conştiinţei se adresează oamenilor: “Trebuie să-ţi schimbi viaţa ta, eşti obligat să eviţi păcatul acela şi acela, eşti dator să-l ierţi pe semenul tău, trebuie să te rogi, să iei parte la Sfânta Liturghie şi să primeşti Sfintele Sacramente cât mai des. ***«Iată, stau la uşă şi bat»***, spune Domnul (Apocalipsa 3, 20). Aşa cum invitaţii din Evanghelie au ignorat chemarea gospodarului şi nu au venit la ospăţ, tot aşa şi creştinii devin surzi la chemarea lui Dumnezeu şi spun că nu au timp (uneori din cauză că este prea frig, ori că e prea cald, ori e noapte şi îi urmăreşte cine ştie ce fantasmă care le vrea răul, ori pur şi simplu plouă) şi în acest fel nu au timp pentru sufletul lor nemuritor. Pentru toate află timp oamenii, dar pentru Dumnezeu nu au. Stăpânul mâniindu-se a zis: ***«Zic vouă: Nici unul din bărbaţii aceia care au fost chemaţi, nu va gusta din cina Mea»*** (Luca 14, 24). Neglijarea chemării lui Dumnezeu, neacceptarea graţiei Dumnezeieşti, este un lucru înspăimântător.

Autorul german Ignatie Klug în cartea sa: “Izvoarele eterne” a descris în mod poetic Judecata înfricoşătoare a lui Dumnezeu faţă de sufletul care a fost surd la chemarea vocii divine:

“Sufletul se apropie cu frică de tronul Cerescului Judecător şi aude vocea Lui: «Ridică-te şi priveşte!» Sufletul înfricoşat priveşte, ca la un film, cum a risipit graţiile lui Dumnezeu, trecând prin faţa lor asemenea oamenilor pe stradă, fără să-i pese.”

Prima graţie a lui Dumnezeu apare în faţa sufletului sub forma unui copil mic, plăcut, asemenea mirosului proaspăt al unui splendid trandafir. Copilul întinde spre suflet mânuţa sa nevinovată şi cu o voce tristă spune: «Suflete, o sărmane suflet! Eu sunt puritatea Misterului Sfântului tău Botez. Spune-mi, de ce m-ai omorât?» Rostind aceste cuvinte, copilul a dispărut.

Se arată a doua făptură, deasemenea sub chip de prunc, asemănător îngerului şi spune: «Suflete, o nefericitule suflet! Vezi: atât de frumos ai fost în ziua Primei tale Sfinte Cuminecări. Spune! De ce ai pierdut această puritate?» După aceste cuvinte copilul dispăru.

Apoi apăru a treia înfăţişare sub chip de tânăr neprihănit, care începu să spună: «Suflete, sărmane suflet! Mă cunoşti? Eu sunt timpul de aur al tinereţii tale imaculate. Spune-mi, de ce ai neglijat marile idealuri, care ardeau de focul cel sfânt în inima ta?»

Înaintea sufletului apăru de asemenea şi prima iubire tânără, care deplângea sufletul pentru că a fost trădată.

Atunci se arătă în ascuns o altă înfăţişare, cu o carte în mână şi spuse: «Aceasta este cartea vieţii tale; cândva filele ei erau albe, strălucitoare, dar acum sunt întunecoase, pătate de păcatele tale. Toate paginile ei puteau să fie albe, dar tu nu ai dorit acest lucru».

După aceea apăru o siluetă impunătoare având o cunună de spini pe cap, cu o cruce grea pe umeri şi care cu durere în inimă, îi spuse: «Cât de des am dorit să te atrag pe tine la Mine, pentru a te face fericit, suflete, dar tu nu ai ascultat de îndemnul Meu».

În cele din urmă, apăru înaintea sufletului încă o înfăţişare sub chip de copil mic şi cerşetor, care într-o clipă se prefăcu în prunc împărătesc, îmbrăcat în straie de aur. Privind la suflet, acest prunc îi spuse: «Nefericite suflet! Ştii cine sunt eu? Eu sunt ultima ta graţie Dumnezeiască. Dacă m-ai fi ascultat, într-o singură clipă tu, cerşetorul, ai fi devenit copilul Împăratului Ceresc… Dar nu ai ascultat de vocea lui Dumnezeu».

Atunci Împăratul şi Judecătorul a zis cu voce cutremurătoare: «Eu te-am căutat pe tine, suflete omenesc, cu nenumărate graţii. Te-am invitat la Mine, dar tu nu ai dorit să asculţi. De aceea pleacă de la Mine, pleacă de la lumina Mea şi din împărăţia cerească, căci tu M-ai nesocotit».

Judecata divină descrisă în mod poetic, se adresează creştinilor care nu au ascultat de chemarea lui Dumnezeu, au neglijat învăţătura Lui spunând: «Acum nu am timp pentru Domnul».

În pilda despre invitaţii la ospăţ, stăpânul supărat a spus: ***«Zic vouă: Nici unul din bărbaţii aceia, care au fost chemaţi, nu va gusta din cina mea»*** (Luca 14, 24). Când Stăpânul Hristos s-a adresat poporului, unul dintre oameni a spus: ***«Fericit este cel ce va prânzi în Împărăţia lui Dumnezeu»*** (Luca 14, 15). Să nu

uităm, creştinii pioşi şi zeloşi, care ascultă de vocea conştiinţei lor şi păzesc poruncile lui Dumnezeu, vor fi chemaţi la ospăţul veşnic al Mielului Imaculat în Împărăţia Cerească.

Rugăciune

Mulţumim Ţie întotdeauna şi pretutindeni, Doamne, Părinte Sfinte, Atotputernice Dumnezeule. O Doamne, Tu eşti blând şi îndurător, infinit în bunătatea Ta. Eşti bun cu toţi, iar bunătatea Ta cuprinde toate lucrările Tale… Eşti credincios în toate cuvintele Tale sfinte. Tu Iisuse, eşti Cel care vei veni! O, Iisuse, Tu ai venit! Vei veni în ziua cea de pe urmă pentru a-i lua pe aleşii Tăi la odihna Ta cea veşnică. O, Iisuse, Tu mergi şi vii neîntrerupt. Vii în inimile noastre şi faci să se simtă prezenţa Ta, ca pe o insuflare dulce, plăcută şi puternică. Iar Spiritul şi Mireasa spun: «Vino!», căci Tu, o, Iisuse, vii la noi, atunci când şi noi venim la Tine. Şi noi îţi spunem: «Vino, Tu, care eşti dorinţa popoarelor, iubirea noastră şi speranţa noastră, puterea şi scăparea noastră, Mângâierea noastră pe calea vieţii, gloria şi odihna noastră în patria eternă. Amin.

(După J. B. Bossuet)

Părintele Eugen Tănăsescu - Pilda celor poftiţi la cină – Iubirea refuzată a Domnului

Această pildă este rostită de către Domnul Hristos ca o constatare privind degradarea spirituală a celor ce refuză comuniunea cu Dumnezeu.

Ideea centrală a pildei este aceea că toţi oameni sunt chemaţi să intre în Împărăţia lui Dumnezeu, care este asemănată cu o cină mare.

Invitaţia la cină nu are numai scopul de a hrăni trupul ostenit de muncile zilei, ci şi pe acela de oferi oaspeţilor un prilej de comuniune, prin osteneala iubitoare a gazdei.

Locurile multe de la masă reprezintă generozitatea Domnului care invită toţi oamenii, fără discriminare, la comuniunea cu El.

Unii însă refuză această invitaţie, pentru că nu mai văd bucuria comuniunii, datorită orbirii sufleteşti, care duce la însingurare şi izolare.

Cauzele orbirii sunt înfăţişate de Hristos prin trei persoane care refuză invitaţia şi se scuză, fiecare fiind preocupat de câte o grijă a vieţii: o ţarină, cinci perechi de boi şi o femeie.

- *Ţarina simbolizează decadenţa prin materialism şi avariţie,*
- *cele cinci perechi de boi reprezintă robirea sufletului prin cele cinci simţuri,*
- *iar femeia reprezintă dragostea familială egoistă.*

Pilda demonstrează şi dreptatea lui Dumnezeu, prin constatarea şi, totodată, promisiunea, că nimeni din cei robiţi sufleteşte nu va fi în comuniune cu El.

Totodată, se scoate în evidenţă chemarea Bisericii ca toţi credincioşii să se împărtăşească cu Trupul şi Sângele Domnului, la Cina cea de Taină a Sfintei Liturghii.

Pr. Eugen Tănăsescu - Cum ne furăm singuri Crăciunul

Aud din ce în ce mai des o vorbă: nu mai sunt Sărbătorile cum erau altă dată. Nemulţumirile se referă la pierderea bucuriei de a sărbători, la lipsa de trăire autentică a Crăciunului, la diluarea atmosferei de sărbătoare sau la contextul social apăsător în care ne găsesc ele. Dar de ce se întâmplă aceasta? Cine ne răpeşte această bucurie? Nu cumva noi înşine?!

Esenţa diluării bucuriei Sărbătorilor se regăseşte în Evanghelia Duminicii ce a trecut. Este vorba de o pildă rostită de către Hristos, numită Pilda celor poftiţi la cină. Amintirea ei chiar acum, în preajma Sărbătorilor, are rostul de a ne atenţiona tocmai asupra acestui fenomen. Cuvântul lui Dumnezeu pătrunde până în adâncul inimii noastre şi ne învaţă că bucuria Sărbătorilor o pierdem şi ne-o furăm singuri.

1. Principala cauză pentru care nu mai simţim atmosfera de sărbătoare o constituie necunoaşterea semnificaţiei Sărbătorilor. Ea este aliatul deturnării de sens, aşa că tindem să înlocuim Sărbătorile cu orice altceva. Mulţi au auzit astăzi de Hristos (un studiu recent arăta că este cel mai cunoscut personaj din istorie), dar sunt destui cei care nu cunosc cine a fost şi ce a făcut. Asta în vreme ce pseudo-vedetele vremii sunt cunoscute până în cele mai mici amănunte ale

vieţii lor: ce mănâncă, unde dorm, cu cine se ceartă sau se împacă, ce preferinţe au.

Din această ignoranţă se ajunge la petrecerea Crăciunului sub diverse forme, care mai de care mai tentante sau inedite, care însă nu mai au nimic cu esenţa Crăciunului: Naşterea lui Dumnezeu cu trup (într-un viitor text vom aborda separat Crăciunul). Vedem cum în ofertele de Sărbători, importanţa lui Hristos se diminuează până la dispariţia totală. Avem Crăciun tradiţional sau modern, în club, la mall, în locuri sau ţări exotice, oriunde şi oricum (important e să se vândă), mai puţin cum trebuie: în spirit creştin, în Liturghie, în Hristos. Mai mult, aud de situaţii în străinătate când autorităţile chiar recomandă ca în spaţiul public să nu amintim de conotaţiile creştine ale Crăciunului.

Însă toate aceste alternative la Crăciunul autentic sunt atât de superficiale şi de iluzorii uneori, încât după ce le consumăm, ne dăm seama că suntem goi în continuare. Aceasta deoarece fiinţa noastră nu poate fi umplută de bucurie sfântă decât prin valori care înnobilează sufletul şi dau sens vieţii, valorile divinităţii. ***Vrem, nu vrem, sufletul nostru nu poate trăi superficial sau la comandă, după cum ni se pare viaţa, la prima vedere. De aceea, cu cât vom refuza mai mult aceste valori autentice ale sufletului, cu atât vom rata mai mult bucuria Sărbătorilor.***

2. Aşa ajungem la un alt substrat, mai profund, al lipsei de trăire în Sărbători: atitudinile sufleteşti greşite în raport cu Sărbătorile. Pilda de care am amintit ne lămureşte: Cina este Sărbătoarea la care suntem chemaţi, invitaţii sunt iniţial aleşi de organizator (Crăciunul este organizat de Însuşi Dumnezeu, Cel ce se naşte şi om), dar refuzul acestora va determina extinderea invitaţiei către toată lumea, indiferent de starea în care se află. Prin urmare, Sărbătorile se adresează întregii umanităţi. Şi totuşi… ne intrigă refuzul unor invitaţi.

În realitate, mulţi dintre cei ce se plâng de pierderea bucuriei de Sărbători comit aceeaşi greşeală ca şi aceşti invitaţi. Este vorba despre refuzul sensului autentic al Sărbătorii, înlocuirea lui cu surogate. Refuzând invitaţia la cină, invitaţii pierd esenţialul: comuniunea cu semenul, pe care nimic altceva nu-l poate suplini. Bucuria unei mese în comun nu ar trebui să stea în mulţimea felurilor de mâncare, ci în virtuţile sufleteşti pe care şi le împart mesenii. Aşa apare rolul social al mesei, exprimat ideal prin termenul de agapă, care derivă din grecescul „agápe”, care înseamnă iubire.

Câţi dintre noi însă mai vedem masa de Crăciun a fi comuniune? Majoritatea discută mai mult despre mâncarea de Crăciun, nu despre participarea la rugăciune, comuniune, iubire. Astfel se amplifică dezastrul pierderii bucuriei Sărbătorilor.

3. Dacă pătrundem şi mai adânc înţelesurile pildei amintite, aflăm şi mai multe motive pentru care refuzăm autenticitatea şi o înlocuim cu surogate. Motivele se regăsesc în străfundurile sufletului nostru şi sunt grupate pe trei zone, asemenea situaţiilor de refuz din pildă.

Prima zonă este dată de simţul exacerbat al proprietăţii, care produce stres, egoism şi individualism. Ori bucuria nu este niciodată caracteristică celor ce trăiesc în griji, singuri şi egoişti. Ca o confirmare, un interesant punct de vedere vine din zona psihologiei, afirmând că suntem prea obosiţi şi stresaţi să ne mai bucurăm de Crăciun. De altfel, legătura dintre psihologie şi teologie este mai mult decât evidentă, atunci când vorbim de suflet. Mai putem remarca doar frica de a nu pierde proprietăţile, poziţiile sociale, renumele etc., caz în care se poate ajunge până la tensiuni şi conflicte interpersonale ce pierd în totalitate orice posibilă atmosferă de sărbătoare.

A doua zonă este ceva mai controversată pentru că reprezintă ataşamentul faţă de simţurile noastre trupeşti, reprezentate de cele cinci perechi de boi (aşa cum boii trag încărcătura preţioasă dintr-un car, tot aşa simţurile sunt „motorul informaţional” al sufletului nostru). Sigur că nu putem scăpa de simţuri, dar le putem educa. Greşeala constă în trăirea senzorială a Sărbătorilor, căutarea plăcerilor prin simţuri. Însă plăcerea nu poate produce bucurie niciodată, deoarece odată cu încetarea stimulării simţurilor încetează şi plăcerea, iar lipsa de plăcere provoacă mereu durere (am mai scris despre aceasta, nu insist).

Este o gravă eroare a considera că bucuria Sărbătorilor este dată de stimularea simţurilor prin acele materiale deoarece când vor înceta stimulii (Moş Crăciun, beculeţele, globuleţele, brazii, mâncărurile, cadourile, plimbările, etc.) va dispărea imediat şi bucuria. Din păcate, mulţi dintre contemporani au transformat Sărbătorile exact în consumism material şi chiar sexual (ce caută sexy-Crăciuniţele alături de ieslea lui Iisus???). Până şi colindele au devenit kitsch, adică producţie comercială de serie. Ca să nu mai spun că transformările obiceiului în consum şi ale consumului în obicei pot obosi şi stresa suficient de mult fiinţa umană, încât Sărbătorile devin mai mult pierzanie decât zidire.

A treia zonă este şi mai controversată. Este vorba de ataşamentul absolut faţă de valorile familiale. Deşi familia este primul pas spre comuniunea universală, un mijloc de dobândire a virtuţii dragostei universale (Taina Cununiei este cale a sfinţeniei) totuşi şi aici există pericolul transformării ei în idol, în scop în sine. Ceea ce duce la o formă paradoxală de „izolare în familie”, despre care se discută din ce în ce mai des când vine vorba despre Sărbători.

Mulţi cred că Sărbătorile se consumă doar în familie, ceea ce este total greşit, deoarece se deviază fie într-o izolare faţă de restul societăţii, fie în deviere

spirituală prin „cultul familiei”, din care, iarăşi, Hristos este eliminat. Este şi motivul pentru care Ortodoxia nu pune accent mai mult decât trebuie pe rolul familiei în societate. Deşi este de origine divină, familia nu trebuie transformată într-un zeu care îţi acaparează şi ultimele resurse. Iubirea este jertfă, niciodată tortură.

Însă observ că aici se încearcă o reaşezare a lucrurilor, prin deschiderea unor familii către semenii aflaţi în situaţii speciale: orfani, săraci, însinguraţi etc. Este reafirmarea esenţei Crăciunului: Hristos Se naşte nu doar pentru tine şi familia ta, ci şi pentru semenul tău aflat în suferinţă. Nu ne putem permite transformarea familiei într-o „însingurare colectivă” (adică în loc de persoane însingurate să avem familii însingurate).

Prin urmare, cu cât trăim mai puţin creştineşte Crăciunul, cu atât mai mult ni-l furăm singuri, pierzându-i bucuria.

Pr. Alin Marian Pleşa - O simplă invitaţie la cină

Evanghelia Duminicii a XXVIII-a după Rusalii (Pilda celor poftiţi la cină) (Luca 14, 16-24)

Duminicile din Postul Naşterii Domnului propun pericope evanghelice ce au în vedere preocupările dintotdeauna ale omului obişnuit, obişnuit în sensul căutărilor, intereselor şi micilor lui obsesii mundane: bogatul care îşi măreşte hambarele, bogatul care ar vrea să-L urmeze pe Hristos, vindecarea orbului din Ierihon sau a femeii gârbove iar, cea de astăzi, a celor poftiţi la cină. Ca urmare, boli sufleteşti (alipirea de bogăţii) şi trupeşti (incurabile, dar vindecate minunat) ce au nevoie de vindecare profundă, dumnezeiască.

Fiul lui Dumnezeu Se înomeneşte, Doctorul devine pacient pentru ca aceste boli, intrate atât de adânc în oameni, să fie vindecate complet. Pentru ca acest lucru să fie posibil, destinatarii acestei invitaţii la normalitate, la adevărata statură a omului nefalsificat de justificări şi suficienţe, trebuie să răspundă la ea, să-şi asume riguros răspunsul pe măsura chemării-invitaţie a lui Dumnezeu. Invitaţia se adresează tuturor: celor ce şi-au cumpărat ţarină, celor ce şi-au luat cinci perechi de boi, celor ce şi-au luat femeie, dar şi celor săraci, neputincioşi, orbi şi şchiopi de la răspântii (Luca 14,16-24). Cina e pentru toţi. Nu trebuie decât să se răspundă la invitaţie fără scuze.

Iisus Hristos nu Se naşte şi nu vine la „ai Săi" (Ioan 1,11) doar pentru o elită, pentru câţiva iniţiaţi sau pentru cine vrea. El Se naşte pentru toţi. Toţi sunt ai Săi indiferent de opţiunile lor mărunte, satisfăcătoare, înguste prin utilitatea lor

imediată. Nu există nici un fel de scuze la o astfel de invitaţie. Democraţia alegerii nu anulează libertatea iubirii. Cina este Împărăţia lui Dumnezeu adusă în noi (Luca 17,21) de Împăratul, Stăpânul, Părintele tuturor. Invitaţia nu e făcută de sus, ci de la înălţimea umanităţii noastre îmbolnăvite grav de patimile egoiste. E o invitaţie la deschidere, la eliberare de neputinţele noastre. Nu o putem face singuri, de aceea a venit la noi, S-a născut, e un Copil, Dumnezeu adevărat, dar şi om la fel de adevărat care să ne redea umanitatea vindecată prin iubirea şi harul Sfintei Treimi.

Oricât ne-am ascunde în spatele ţarinilor, boilor şi neputinţelor noastre de tot felul, invitaţia Lui ne urmăreşte cu intensitatea infinită, dumnezeiască a iubirii Sale: Se face una cu cel pe care îl iubeşte, adică om. Şi atunci, fugind de El, nerăspunzând la chemarea-invitaţie la Cina Lui, fugim, de fapt, de noi...

Ioan-Lucian Radu - De ce să ceară Dumnezeu săracilor costum de nuntă?

Pilda celor poftiți la cină (Luca 14-16-24), care se citește în Duminica a 28-a după Rusalii are paralelă în pilda nunții fiului de împărat, prezentată de evanghelistul Matei (22, 1-14). Există diferențe de detalii între cele două parabole, dar linia povestirii este aceeași: un om (un împărat, după versiunea lui Matei) a făcut un ospăț mare și a invitat mulți oaspeți, dar în ziua evenimentului, toți s-au scuzat, motivând că nu pot ajunge, din diferite motive. Dar toate pregătirile fuseseră făcute: mâncare din belşug aștepta să fie mâncată. Pentru aceasta, gazda își trimite slujitorii pe străzi, poruncindu-le să aducă pe toți oamenii pe care îi vor întâlni: buni, răi, săraci, șchiopi, orbi, bolnavi (Luca 14, 21).

Un oaspete îmbrăcat neadecvat

Așadar, casa luxoasă a gazdei, umplută de toți oropsiții societății, capătă un colorit foarte pestriț, iar gazda se bucură de asta. Însă, un eveniment aparent inexplicabil, prezentat de evanghelistul Matei, atrage în mod deosebit atenția. Pe când toți se bucurau de masa gratuită, împăratul își face apariția, care îl blamează pe unul dintre oaspeții săi: Intrând împăratul ca să privească pe oaspeţi, a văzut acolo un om care nu era îmbrăcat în haină de nuntă şi i-a zis: Prietene, cum ai intrat aici fără haină de nuntă? El însă a tăcut. Atunci împăratul a zis slugilor: Legaţi-l de picioare şi de mâini şi aruncaţi-l în întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor (Matei 22, 11-13).

Problema este haina nunții. Ceea ce îl deosebește pe acest oaspete de ceilalți este îmbrăcămintea sa. El era îmbrăcat necorespunzător. De fapt, era de înțeles ca oamenii aceștia, care au fost culeși de pe stradă să nu aibă haine potrivite

pentru ocazii festive. La urma urmelor, omul nu primise nici o invitație la nuntă, neavând câtuși de puțin timp pentru a se pregăti. Mai mult decât atât, poate că nu avea posibilitatea financiară de a-și cumpăra haine corespunzătoare unei festivități regale.

De ce numai unul?

O singură persoană a fost trasă la răspundere pentru că intrase fără o ținută adecvată, dar ar fi fost de așteptat ca toți ceilalți să se fi prezentat într-o situație asemănătoare. Ar fi fost mult mai surprinzător dacă unul dintre aceia ar fi venit efectiv într-o haină de nuntă. Parabola ar putea sugera ideea că gazda regală le-ar fi oferit veșminte potrivite, însă aceasta nu se precizează și motivul este acela că omul venise la festivitate îmbrăcat neadecvat, când ar fi putut să vină cu veșminte potrivite. În susținerea acestor afirmații vine faptul în sine că regele consideră ținuta persoanei în cauză inadecvată. El îi cere, prietenește, o explicație, zicându-i: Prietene, cum ai putut să vii aici fără haină de nuntă? (Matei 22, 12). Dar omul nu avea cuvinte. Nu avea nici o scuză, dar nici nu-și exprima vreun regret.

Parabola se sfârșește cu trimiterea vinovatului la loc de chinuri, însă concluzia trece dincolo de dimensiunea nunții, către cea sufletească și veșnică. Regele nu poruncește ca omul să fie aruncat înapoi în stradă, ci în „întunericul cel mai din afară” (Matei 22:13). Iisus folosește acest termen, care se mai întâlnește încă de două ori în Evanghelia după Matei (8, 12; 25, 30), de fiecare dată făcând referire la iad. Starea din acel loc, caracterizată prin „plângerea și scrâșnirea dinților”, de asemenea, face referire tot la iad (Matei 13, 42; 13, 50; Luca 13, 28).

Cine era acest oaspete neobișnuit?

El reprezintă persoana care susține că este creștin dar, de fapt, nu este. El îndrăznește să creadă că va putea să participe la nunta mielului, dar după condițiile sale, pe când cei care au haina de nuntă cerută sunt cei care și-au dezbrăcat sufletul de murdăria păcatului și s-au îmbrăcat în Hristos, așa cum spune Sfântul Pavel (Galateni 3, 27).

Despre aceasta ne vorbește inspirat Sfântul Ioan Gură de Aur: „După cum cei poftiţi la nuntă au ocărât pe împărat pentru că n-au venit, tot aşa şi tu ocărăşti dacă, după ce ai fost chemat, te aşezi la ospăţul Lui de nuntă cu o viaţă stricată. A te duce la nuntă cu haine murdare, aceasta înseamnă: a pleca de pe lumea aceasta având o viaţă necurată. De aceea şi tăcea cel ce intrase la nuntă fără haină de nuntă. Vezi că deşi păcatul lui sărea în ochi, totuşi Dumnezeu nu-l pedepseşte înainte de a-şi fi rostit însuşi păcătosul pedeapsa? Că s-a osândit singur prin aceea că n-a avut ce să răspundă; şi

astfel este dat chinurilor celor groaznice. Când auzi că a poruncit să-l arunce în întunericul cel mai din afară, nu socoti că numai aceasta îi este pedeapsa, că l-a trimis doar acolo în locul acela întunecos, ci şi acolo unde-i plângerea şi scrâșnirea dinţilor. Iar prin plângerea şi scrâșnirea dinţilor arată că chinurile acelea sunt cu neputinţă de îndurat”.

Pr. prof. dr. Emil Jurcan - Evanghelia de Duminică - Ospățul lui Dumnezeu ne face să vedem totul prin ochii Lui

15 dec, 2019

Duminica a 28-a după Rusalii (Pilda celor poftiți la cină) Luca 14, 16-24

Ce drag îi era Mântuitorului să ne vorbească în pilde! Parcă era bucuria Celui care ne vedea ca pe niște copii, care nu eram în stare să primim adevărul în toată puterea lui și atunci îl îmbrăca într-o povestioară.

Pe de altă parte, Hristos încearcă să ni-L prezinte pe Dumnezeu nu ca pe un stăpân dur și exigent, așa cum îl percepea omul vechi-testamentar, ci ca pe un Părinte care își cheamă copiii la masă, ca un Prieten care își așteaptă prietenii la cină.

O altă relație între om și Dumnezeu. Hristos venise să plinească Legea veche, adică să o explice în toată profunzimea ei. Era o reluare a dialogului din Raiul pierdut. Iar forma de apropiere de om, care îi era dragă lui Dumnezeu, era pilda. Așa ne vorbește Dumnezeu, ca să nu ne supere. Vorba părintelui Nicolae Steinhardt: Ce boier este Dumnezeu!

Hristos insistă pe ideea de masă, care implică și hrana, și comuniunea. La masă oamenii își alintă trupul și sufletul. La masă oamenii trăiesc în bucurie și comuniune. Masa înseamnă o revenire la starea în care oamenii se privesc în ochi. De aceea, când Dumnezeu le spune această pildă este ca o recuperare a acelei prezențe față către față cu creația și mai ales cu omul. Când omul păcătuiește, își ascunde fața și privirea. Fuge pentru că nu mai are chip de comuniune, totul s-a întunecat.

Cina inspiră la comuniune, nu la concurență

Masa la care ne cheamă Dumnezeu este comuniunea cu El, este locul unde Îl privim și dialogăm cu El. Aceasta era starea Raiului: să te hrănești din harul Lui, în comuniune cu El. Dumnezeu ne cheamă spre adevărata hrană. Pentru a pregusta Raiul, El ne-a dat euharistia, însă comuniunea cu El este mult mai vastă. În momentul în care ne împărtășim cu El, de fapt ne cuminecăm cu toată creația. Totul devine diafan pentru noi, totul devine o revelație a lui Dumnezeu pentru noi. Aceasta este cina la care ne așteaptă Dumnezeu: cea în care nu doar hrănim un trup, ci o existență. În ospățul lui Dumnezeu vedem totul prin ochii Lui. Creația apare altfel la masa lui Dumnezeu. Semenul este fratele meu și nu concurentul meu, ci complementarul meu. Cu el mă completez pe drumul veșniciei. Creația este locul teofaniei permanente, unde Îl găsesc pe Dumnezeu în opera Lui și în pronia Sa divină. Chemarea la ospăț este chemarea adresată de Dumnezeu către fiecare dintre noi. Și fiecare, aproape fiecare, ne găsim una dintre cele trei scuze: materia, puterea și plăcerea trupească.

Scuzele omului și refuzul cinei Domnului

Materia sau ogorul din pildă înseamnă lepădarea lui Dumnezeu pentru materie și bani, pentru lucrurile efemere care sclipesc trecător. Și Doamne, mulți și-au făcut din bani și avere un zeu al zilei și al vieții! Este atât de înșelător acest pseudodumnezeu, care nu satisface, ci întărește permanent o sete de „mai mult"! Avem o istorie întreagă de lupte pentru pământ, în care au murit milioane de oameni nevinovați. Morți fără a-și dori această moarte nemartirică.

Puterea sau funcția (tema celor cinci perechi de boi) reprezintă o altă tentație care macină omul de o istorie întreagă. Atâtea sforării pentru a urca pe scara puterii, atâta violență, în care omul a trăit o permanentă stare de concurență! Pentru această efemeră putere au fost asasinați mii și mii de contra-candidați, care nu aveau altă vină decât că își doreau și ei aceeași putere. Și lucrurile acestea nu s-au întâmplat doar în spațiul unei gândiri păgâne, ci chiar în lumea creștină, unde regii și-au ucis frații pentru un nenorocit de tron, care până la urmă le-a adus și lor o viață tumultuoasă și o moarte violentă. Dumnezeu nu i-a creat pe oameni să fie concurențiali, ci complementari. Fiecare se ajută și se completează, ca într-o mare familie.

Din păcate, toată gândirea socială este marcată de această concurență din copilărie până la bătrânețe. Copilul este educat (mai degrabă dresat și asmuțit) să fie primul la învățătură sau la sport. Această competiție păgubitoare merge până când omul închide ochii. Dumnezeu însă ne-a făcut să ne completăm unii pe alții, nu să ne concurăm. ***Fiecare este necesar pentru celălalt, iar cea mai mare necesitate a noastră este Dumnezeu.***

În fine, plăcerea trupească distruge omul, distruge familii și mai ales copii. Statisticile psihologilor susțin că drama cea mai mare pentru un copil, după durerea morții, este divorțul părinților. Un copil suferă atât de mult atunci când părinții se despart, încât numai moartea lor este mai dramatică pentru el. Iar modul copiilor de a reacționa este atât de dur și de dureros, încât profesorii parcă nu mai știu cum să le aline durerea. Devin agresivi și nimic nu îi mai face fericiți. Pentru ce? Pentru acele minute de păcat trupesc, care duc apoi spre distrugerea întregii vieți, dar nu numai a ta, ci și a celor dragi de lângă tine.

În lumea de azi, Dumnezeu poate dialoga cu prea puțini oameni

Atracția nimicului material, mândria trecătoare a scaunului sau a funcției și plăcerea minutului sunt acele păcate care îl fac pe om să se idolatrizeze pe sine și nu să Îl caute pe Dumnezeu. Societatea noastră parcă nu își mai cunoaște sensul veșniciei ei. Trăim ca niște oameni fără busolă, fără orientare. Trăim din păcate doar momentul, doar minutul, fără să cunoaștem veșnicia lui Dumnezeu. Chemarea lui Dumnezeu este permanentă. Din toate colțurile creației, Dumnezeu ne cheamă la masa Lui, ne cheamă să stăm de vorbă cu El, să îi privim strălucirea taborică și să vorbim cu El.

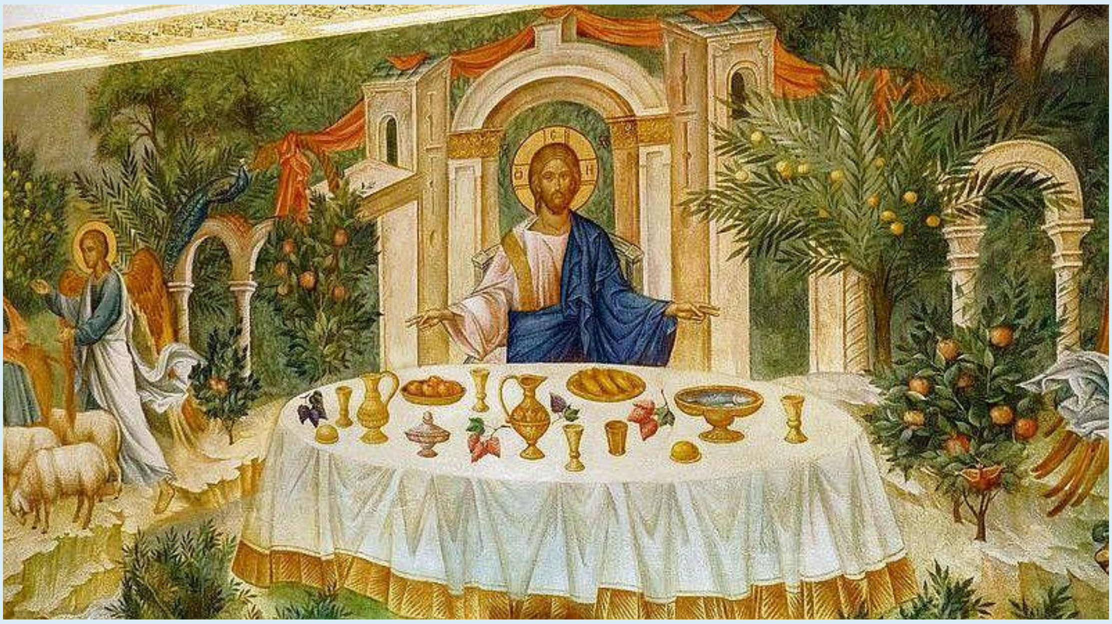
Lumea este tot mai monologală, nimeni nu vorbește cu nimeni, doar social-lizează. Nu știu ce înseamnă acest verb și nici nu vreau să știu, câtă vreme tinerii au cel mult în fața lor un ecran pe care se plimbă cu degetele și nu au un chip de persoană umană cu care să intre în dialogul sfințeniei. Care este misiunea noastră, a tuturor? În primul rând să ne conștientizăm de frumosul pus în noi de către Dumnezeu, încă din crearea noastră în pântecele mamei. Suntem acei unici, acei frumoși, pe care Dumnezeu îi iubește la fel. Fiecare are parte de iubirea și darurile Lui, indiferent de cum ne arată trupul sau culoarea pielii. ***În fiecare din noi, Dumnezeu a pus acea lumină sfântă care ne arată drumul spre El. Depinde dacă facem din acea lumină un felinar al drumului sau o punem sub obrocul egoului.***

Omul care nu mai colindă îmbătrânește înainte de vreme

Ne pregătim pentru Nașterea Domnului. Steaua de lumină de la Betleem a fost un înger de lumină, care a evitat cetatea păcatului de la acea vreme, Ierusalimul, unde stăpânea omul care se făcuse pe sine un zeu și care iubea și pământul, și tronul, și plăcerea, Irod. Fiecare avem un înger de lumină trimis să ne devină stea călăuzitoare care ne conduce spre masa lui Dumnezeu, spre comuniunea cu El. Colinda ne cheamă, deși parcă nu o mai auzim ca altădată, când în orice magazin cineva cânta o colindă, fie și la radio sau internet. Parcă simțim din partea oamenilor o rușine sau o delăsare de a mai cânta colinde, deși consider că omul care colindă redevine copil curat la suflet.

Colinda este cântecul copilului din noi. Omul care nu mai colindă îmbătrânește înainte de vreme. Cu durere simt că am devenit niște bătrâni fără cărare și fără sens, pentru că sensul ni-l oferă doar Pruncul Betleemului și masa Tatălui ceresc. Mergem orbește pe poteci, care vin de nu știu unde și se îndreaptă spre un nu știu ce. Este timpul să ne revenim ca și fiul rătăcitor. Dumnezeu așteaptă acel mă voi scula și mă voi reîntoarce la Tatăl meu, ca în momentul următor să ne ia în brațe și să ne pună la masa Lui. Nu este o trudă mare să vrei să te întorci la Dumnezeu și la masa Lui. Fiecare dintre noi avem această șansă, căci masa lui Dumnezeu se află întinsă pe fiecare Sfântă Masă de Altar. Haideți să mergem la masa veșniciei Lui și a noastră! Amin!

Marcel Tang - Evanghelia de Duminică - Care e sensul vieții când conținutul ei nu e Hristos?

16 dec, 2018

Duminica a 28-a după Rusalii (Pilda celor poftiți la cină) Luca 14, 16-24

Parabola despre Cina cea mare, cum mai este cunoscută pilda acestei duminici, înfățișează, în chip alegoric, ospățul mesianic, mântuirea adusă de Mesia, Cel care va veni peste puțin timp și în așteptarea căruia noi ne pregătim în această perioadă de post.

Pilda cuprinde sintetic întreaga istorie a mântuirii neamului omenesc, o reprezentare simbolică a Împărăției cerurilor, care nu poate fi descrisă în cuvinte, ci doar asemănată cu ceva care ne este nouă cunoscut îndeaproape în lumea aceasta, în cazul de față, cu un ospăț la care sunt invitați, în ultimă instanță, toți oamenii, indiferent de categoria socială sau de convingerile lor spirituale.

- *Stăpânul casei, cel care face cina, este Dumnezeu.*
- *Slujitorul trimis ca să poftească invitații la cină este Fiul întrupat, Mesia prezis de profeți.*
- *Cina este Împărăția lui Dumnezeu concretizată în bucuria, răsplata și fericirea celor care au ascultat chemarea lui Dumnezeu.*
- *Cina cea mare începe din viața aceasta și continuă în cea viitoare, ca o stare de necontenită și negrăită veselie.*
- *Cei chemați mai întâi la cină reprezintă poporul ales. Lor li se adresează prima dată chemarea, căci cu ei, ca popor, se făcuse Legământul Legii*

Vechi, ei cunoșteau cel mai bine Scriptura și profețiile despre Mesia și venirea Lui.

- *Cei chemați ulterior la cină reprezintă neamurile păgâne care, deși nu au fost pregătiți anume și din vreme, totuși au ascultat chemarea și au intrat la cină.*

La cină „mai este loc”, lucru ce relevă abundența și dorința lui Dumnezeu ca mulți să intre în Împărăția lui Dumnezeu. Dar iubirea lui Dumnezeu sporește atunci când are drept răspuns iubirea oamenilor. Belșugul milei și al harului lui Dumnezeu este fără limite. „Pâinea vieții” nu are sfârșit, „se mănâncă pururea și niciodată nu se sfârșește”.

Cine respinge participarea la cină ratează esențialul

Cei trei invitați au o notă comună, anume refuzul de a onora invitația. Invocă scuze și pretexte care îi situează într-un plan exclusiv material, renunțând astfel la exigența eshatologică. Ei devin obtuzi la chemarea lui Dumnezeu.

Textul lucanic ne lasă să înțelegem că toți vorbesc aceeași limbă, toți se mișcă în același registru al utilităților.

În interpretările Sfinților părinți,

⇒ *cel care merge să-și vadă ogorul reprezintă pe cei preocupați de trup și de patimile lui, cei care se lasă prinși în mrejele deșertăciunilor și slavei lumești.*

⇒ *Cel care cumpără boi reprezintă pe cei stăpâniți de lăcomie, de avere, de îmbogățirea cu lucruri vremelnice și limitate, pe cei căzuți în sclavia simțurilor.*

⇒ *Obligația conjugală îl distrage pe cel din urmă invitat să participe la ospăț. Ar fi greșit să înțelegem că familia este o piedică în fața chemării divine. Când omul nu cunoaște ierarhia priorităților, familia poate deveni un motiv de a nu răspunde chemării lui Dumnezeu la mântuire.*

Toate cele trei categorii de invitați invocate în pilda de astăzi ne atrag atenția că eul propriu, cei apropiați, afacerile, ocupațiile cotidiene pot fi un conținut de viață, dar nu un sens de viață. Când împiedică viața duhovnicească și virtutea, atunci pot deveni nelegiuiri. Nici un lucru pământesc nu poate îndreptăți pe creștin să refuze chemarea lui Dumnezeu. Mai mult, bunătățile duhovnicești sunt fără sfârșit, ele sunt capabile să satisfacă orice suflet, până la îndestularea desăvârșită. Bunurile pământești, averile, desfătările lumii acesteia, deși mulți își închipuie că sunt îmbelșugate, sunt neîndestulătoare și incapabile să satisfacă sufletul omului.

Universalitatea chemării lui Dumnezeu

Invitația făcută în ultimul ceas ne atrage atenția asupra unui fapt esențial: indiferent când vine o invitație din partea lui Dumnezeu, aceasta nu poate fi refuzată.

Textul pune în evidență vigilența de care trebuie să dea dovadă fiecare om. Fiecare dintre noi este poftit la cină. Fiecare este chemat încă de aici de pe pământ să intre în comuniunea cu Hristos, să se împărtășească din bucuria pe care ne-o aduce viața împreună cu El, din bucuria pe care ne-o dăruiește rugăciunea, iubirea milostivă sub toate formele ei, blândețea și smerenia. Participarea noastră la ospățul mesianic trebuie să devină prioritatea vieții noastre, cea mai profundă bucurie a noastră, opțiunea esențială a vieții noastre. Însă doar un suflet smerit, curățat și eliberat de toate dorințele, de toate preocupările și de toate închipuirile poate gusta cu adevărat din ospățul mesianic, din cina Împărăției cerești.

Toți oamenii sunt poftiți să intre la cina lui Hristos, însă nu toți vor gusta din ea. Lucrul acesta nu înseamnă că Dumnezeu îndepărtează pe cineva. Oamenii singuri se îndepărtează, lăsându-se acaparați de grijile și preocupările pământești.

Bucuriile duhovnicești pe care le dă Dumnezeu celor părtași la cina Sa sunt mai mult decât îmbelșugate. Ele sunt îndeajuns nu numai pentru cei poftiți la cină, ci și pentru cei ce vor fi chemați până la sfârșitul veacurilor.

Sentința din finalul pildei de astăzi nu îi privește doar pe evrei, ci și pe noi, creștinii. Nici unul din cei chemați la cină care nu au răspuns invitației nu va gusta din ea. Creștinii care au fost chemați și botezați și au mărturisit credința în Hristos, dar cei care pe parcursul vieții s-au îndepărtat de această chemare nu vor gusta din cină.

Doar apropierea de harul dumnezeiesc, prin pocăință și fapte bune, poate să îi facă vrednici de dumnezeiasca Împărtășanie. Să nu fim indiferenți față de această chemare, să nu disprețuim cina și pe Cel care ne cheamă la cină, ci să ne silim în permanență pentru primirea Sfintei Euharistii, până ce vom ajunge la cina dumnezeiască a fericirii veșnice.

Așteptarea drepților Vechiului Testament s-a împlinit în Hristos

Evanghelia care cuprinde Pilda celor poftiți la cină a fost rânduită de Biserică să fie citită în această perioadă de pregătire pentru marea sărbătoare a Nașterii Domnului. Biserica ne cheamă să ne facem părtași așteptării tuturor strămoșilor lui Hristos. Toți cei din Vechiul Testament care au fost credincioși lui Dumnezeu trăiau cu nădejdea venirii lui Mesia, care avea să întemeieze Împărăția ceru-

rilor în inimile tuturor oamenilor care vor răspunde chemării la cină. Întreaga istorie a poporului evreu era orientată spre Hristos, fiind o vestire a venirii Lui, o făgăduință de întemeiere a Împărăției Sale.

Profeții Vechiului Testament au văzut întruparea Fiului. El S-a descoperit lui Moise și tuturor profeților ca și Cuvânt neîntrupat. Ei au văzut mai dinainte întruparea Sa, de aceea Moise a văzut spatele lui Dumnezeu, Isaia L-a văzut șezând pe tron, iar Daniel L-a văzut cu asemănare omenească, ca Cel Vechi de zile.

Faptul că Moise a văzut spatele lui Dumnezeu înseamnă că el a văzut ceea ce urma să se întâmple în viitor. Profeții nu au văzut firea lui Dumnezeu, ci numai forma și imaginea a ceea ce avea să fie.

Ospățul la care ne cheamă Fiul lui Dumnezeu prin însăși Întruparea Sa ne oferă posibilitatea de a intra în Împărăția cerurilor, în bucuria Împărăției, de a ne hrăni nu cu hrană pământească, ci cu însuși Trupul și Sângele Său, de a ne hrăni din voința Sa divină, care ne transmite viața cea adevărată.

Pr. Petru Roncea - Femeie mi-am luat…

Evanghelia Duminicii a 28-a după Rusalii - Luca 14, 16-24

Avem la rând o Evanghelie a motivaţiilor celor care n-au binevoit să accepte invitaţia la cina cea mare. De altfel, încă de la începutul capitolului ni se descrie mediul rostirii acestei parabole, icoană a răspunsului celor aleşi la ospăţul euharistic.

Într-o sâmbătă, Iisus a intrat să mănânce în casa unuia din capii fariseilor. Desigur, pe lângă Iisus, stăpânul casei îşi invitase tot felul de prieteni bogătaşi, învăţători de lege şi farisei.

Un nefericit bolnav de idropică, adică având apă acumulată în ţesuturi şi în cavităţile organismului, a fost vindecat de Mântuitorul, poate chiar la uşa fariseului.

Bogatul fariseu ar fi dobândit o mare binecuvântare, dacă ar fi invitat la masa lui şi pe acest înfometat de boală. N-a făcut-o, pentru că el organizase cina din dorinţa orgolioasă de a-şi arăta bogăţia şi boieria sa faţă de nişte oameni care-ar putea să-i plătească la fel. De aceea, Mântuitorul nu ezită să folosească starea de spirit a mesenilor, spre a canaliza discuţia către cele viitoare.

Întâi către cei invitaţi. Văzându-i cum se îngrămădesc să ocupe locurile de frunte, Mântuitorul dă celebra lecţie de smerenie duhovnicească cu referire la ocuparea locurilor din urmă: „Că tot cel ce se înalţă pe sine va fi smerit; iar cel ce se smereşte pe sine se va înălţa“ (Lc 14, 11).

Apoi, însuşi stăpânului casei. Ospitalitatea lui n-avea caracter moral. Ospătarea linguşitoare a prietenilor putea fi întrecută cu mult de bunătatea arătată

săracilor. „Şi fericit vei fi că ei nu pot să-ţi răsplătească; fiindcă ţi se va răsplăti la învierea drepţilor“ (Lc 14, 14). Dar, deşi cei de faţă aveau o înţelegere atât de tulbure despre Împărăţia lui Dumnezeu, unul din ei, ca şi cum ar fi fost cu totul încredinţat că va ajunge acea fericire, exclamă: „Fericit este cel ce se va ospăta întru Împărăţia lui Dumnezeu!“ Atunci Mântuitorul, cunoscând părerea de sine a invitaţilor la masa fariseului, a rostit celebra parabolă a cinei celei mari.

Începutul acestei parabole nu face referire la împărăţia mesianică, dar încheierea ei are o referire specială la ospăţul veşniciei faţă de care Mântuitorul ne spune cu apăs că nu mulţi, mai ales dintre cei cu nume mare, vor fi vrednici să intre: „Că vă spun Eu vouă: Nici unul din bărbaţii aceia care au fost chemaţi nu va gusta din cina Mea“ (Lc 14, 24). Despre ce bărbaţi este vorba, ne-o spune parabola pe rând.

Întâi, observăm o dublă chemare. O invitaţie din vreme, şi alta, aceloraşi, dar chiar în ceasul cinei. În cercurile înalte din Ierusalim, repetarea invitaţiei în momentul ospăţului este o curtoazie specială1 şi poate că aşa făcuse şi gazda cinei. Oricum, modul în care Hristos începe parabola trimite atât de limpede la chemarea dintâi a poporului Israel, accentuată de profeţi şi întărită în chiar ceasul mântuirii de Cel ce Însuşi era viţelul cel mult, junghiat pentru ospăţ.

Primul care-a refuzat a doua chemare făcea parte din marii latifundiari. Era prea ocupat de gospodăria lui la care-şi adăugase de curând încă un petec de pământ. Între cei care se îngrămădiseră la masa fariseului erau poate şi dintre aceştia. Dar Mântuitorul tocmai condiţia lor socială a scos-o în evidenţă, ca să înţeleagă că a mânca pâine în Împărăţia cerurilor cere nişte condiţii pe care cei de faţă n-ar fi gata să le primească. Pentru că unde le era comoara, le era şi inima.

Al doilea îşi cumpărase cinci perechi de boi, pe care voia să-i încerce. Că ospeţele se făceau, de regulă, sâmbăta, cum îşi permitea acesta să calce Legea, încercându-şi boii? Dar el nu era unul oarecare, cum nici auzitorii parabolei nu erau oameni de rând. Poate nici nu-l prea interesa prescripţiile aspre ale Legii.

În general, un fermier avea atât de mult teren cât pot să are una până la două perechi de boi. Dacă avea nevoie de cinci perechi, înseamnă că era un mare proprietar de pământ, un bogat foarte, care atât de greu poate intra în împărăţia lui Dumnezeu.

Al treilea pare a fi cel mai motivat. Abia se căsătorise şi, cum la un ospăţ erau invitaţi numai bărbaţii, acesta nu dorea să-şi lase tânăra soţie singură aşa curând. Refuzul său ar avea circumstanţe atenuante, gândindu-ne la atâtea soţii rămase singure în anii tinereţii, bărbaţii lor plecând, nu pentru o seară, ci pentru luni şi ani, şi nu aproape, ci în ţinuturi prea îndepărtate uneori. Dar Mântuitorul n-a

dorit să evidenţieze această motivaţie obiectivă. Cum şi acesta era vinovat prin refuzul său, înseamnă că scoaterea lui în evidenţă arăta viciul unei vieţi senzuale şi mulţumirea de sine care nicicum nu se împacă cu adevăratul iureş spre câştigarea Împărăţiei Cerurilor.

Dacă primii doi invitaţi se regăsesc mai rar într-o societate tot mai sărăcită chiar şi material, că nu mulţi sunt cu nume mare, din cei de-al treilea fel, o, cât de mulţi sunt astăzi între cei chemaţi la ospăţul lui Hristos! La masa Evangheliei Sale toţi am fost invitaţi, dar atâţia ne-am lepădat de El, fiind înghiţiţi de deşertăciunea ademenitoare a veacului. Cu toată nota de bucurie că „toate sunt gata“ (Lc 14, 17b) şi că „iată că acum este vremea potrivită; iată că acum este vremea mântuirii“ (II Cor 6, 2), se pare că până azi mai curând lucrătorii de la drumuri şi calicii de pe uliţă vor moşteni făgăduinţele, în detrimentul cărturarilor mândri în ştiinţa lor teologică şi a fariseilor prăfuiţi cu falsă evlavie.
Cititorule, nu cumva ţi-ai luat şi tu femeie şi, vrând să-i placi ei, nu mai ai timp de întâlnirea cu Hristos? De ce refuzi Euharistia? De ce nu-ţi place Evanghelia? Ia seama să nu auzi o dată, din spatele uşii Bisericii, de-a pururi închisă pentru tine, veşnica osândă: Nu vei gusta din cina Mea!

1. Vezi la Ioachim Jeremias, Parabolele lui Iisus, Ed. Anastasia, 2000, p 216;

Chemarea la cină Împărăţiei Cerurilor, chemarea la a ne hrăni din dragostea lui Dumnezeu şi a încorpora toate aspectele vieţii noastre în Trupul lui Hristos. "Cum să spargem hotarele individualismului nostru"? De ce mergem la Biserică, de ce ne împărtăşim, ce este păcat în viaţa noastră?

10.12.2016

Arhim. Varnava Iankos:Căutarea lui Hristos

Astăzi este duminica celor chemaţi la cină. În această pildă (v. Luca 14, 16-24, Matei 22,1-14) pe care am citit-o, se menţionează că, deşi Domnul a chemat pe mulţi la Cina cea mare, aceia au refuzat invitaţia, unii pentru că erau prinşi de grijile proprietăţilor lor, alţii pentru că erau ocupaţi cu plăcerile, alţii cu grijile, cu căsătoria adică. Ei au refuzat prin aceste pretexte participarea lor la Cina cea mare pe care a pregătit-o Domnul. Atunci Domnul l-a trimis pe slujitorul său să-i cheme să vină pe ciungii şi pe şchiopii de pe drumuri şi, deoarece mai era încă loc, i-a poruncit slujitorului ca să-i silească şi pe alţii să intre.

Vedem, aşadar, că preocuparea de viaţa noastră, grijile vieţii noastre, îndeletnicirea noastră cu proprietăţile, cu achiziţiile şi cu preocupările cotidiene ne desprind de posibilitatea de a participa la cină, de posibilitatea de a participa la

Cina Domnului, la Trupul lui Hristos. Pentru că Cina este Trupul lui Hristos, este Dumnezeiasca Liturghie. Iar Dumnezeiasca Liturghie, Trupul lui Hristos, este perspectiva vieţii noastre.

În Biserică ne luptăm duhovniceşte nu pentru ca să devenim mai buni şi să fim răsplătiţi, ci ne luptăm duhovniceşte ca să participăm la Cină. Ne luptăm ca să alungăm departe tot ce intervine în această posibilitate a participării la Cină, a participării la Trupul lui Hristos. Ducem, aşadar, o luptă duhovnicească ca să asigurăm şi să păzim această relaţie, darul acestei legături. Deoarece relaţia cu Hristos nu este izbânda noastră personală, este un dar, este o îngăduinţă a lui Hristos Domnul. Iar lupta noastră duhovnicească este aceea de a ne despărţi de tot ce ne împiedică de la această posibilitate a dăruirii, a Trupului şi a Sângelui lui Hristos.

Viaţa noastră este un parcurs ce are această perspectivă a Trupului lui Hristos. Biserica ne pregăteşte pentru această perspectivă, viitoarea perspectivă a Împărăţiei lui Dumnezeu, care este acel praznic al mâncării şi al băuturii lui Hristos. ***Cum, însă, ne pregăteşte Biserica?*** Prin însăşi perspectiva ei propriu-zisă. Perspectiva Hristos, pregătirea Hristos. Noi existăm, aşadar trăim, ca să fim mădulare ale trupului lui Hristos. Acesta este Raiul nostru, aceasta este Împărăţia Cerurilor, întru această pomenire ne întăreşte Biserica. Ne întăreşte într-această pomenire şi perspectivă prin Dumnezeiasca Liturghie. Pentru că Dumnezeiasca Liturghie este pregustarea, este perspectivă, este simţire a acestui dar, a acestui adevăr. Drept pentru care, când omul începe să uite, să cadă în uitarea acestei realităţi, vine Dumnezeiasca Liturghie şi-i aduce aminte de Trupul lui Hristos. Nu ca o recompensă a virtuţii sale, ci ca o constantă amintire pentru a rămâne statornic şi concentrat pe această perspectivă a Trupului lui Hristos.

Dumnezeiasca Împărtăşanie nu este un fapt magic, care dintr-odată ne relaxează şi ne linişteşte, ci este o reînsufleţire a acestei ţinte a noastre, adică a raportării, a doririi unei neîncetate asumări a Trupului şi a Sângelui lui Hristos.

Drept păcat este definit a fi tot ce este străin de această posibilitate. Drept păcat este definit a fi tot ce ne separă de această realitate, tot ce ne privează de posibilitatea părtăşiei la Cină. Prin urmare, păcatul în Biserică nu este un fapt moral, adică faptul că am încălcat anumite porunci, ci este hulirea acestei posibilităţi, hulirea (atacarea) acestei relaţii, privarea de această gustare, de această participare la Cină.

Aşadar, tot ce încalcă această dorire a lui Hristos este păcat, este un fapt antihristic. Fie că acesta este constituit din proprietăţile noastre, fie că sunt plăcerile noastre, fie că este tovarăşul nostru de viaţă. Tot ceea ce este promovat cu o pasiune mai puternică decât dorirea acestei Cine Tainice este păcat.

Păcatul, aşadar, nu este căderea de la un fapt moral, ci este hulirea acestei relaţii.

Ţinta noastră este această relaţie. Raiul este această relaţie. Statornicia în Dragostea lui Dumnezeu, faptul de a ne hrăni veşnic din Dragostea lui Dumnezeu. Aceasta este lupta duhovnicească pe care o facem. Biserica ne dă aceste merinde, Trupul şi Sângele lui Hristos. Aceasta este dragostea - ne spune Domnul nostru - aceasta este bucuria noastră, aceasta este viaţa noastră. Orice altceva în afara acesteia este o minciună.

Ce se întâmplă însă cu restul vieţii mele? Adică numai în mod extraordinar, ideologic, prin mijlocirea unor înalte idei filosofice mă apropii de Dumnezeu? Restul vieţii mele, serviciul meu, femeia mea, bărbatul meu, copiii mei, chinurile mele, bucuriile mele, neputinţa mea, sănătatea mea, toate acestea ce sunt? Cum se integrează în această perspectivă?

Toate acestea trebuie să fie integrate în Cină. Viaţa noastră nu este ceva păcătos, însă poate să devină ceva păcătos, dar poate să devină şi ceva mântuitor. Când? Atunci când toate acestea devin drumuri, ramificaţii, căi care conduc la acest parcurs, la această raportare a căutării lui Hristos.

Dumnezeiasca Liturghie ce este? Este arătarea acestei posibilităţi că nu mă apropii de Dumnezeu printr-o anumită idee, printr-o mincinoasă teorie a virtuţii, ci este nevoie ca întreaga mea existenţă să participe la acest praznic. Ce este Dumnezeiasca Liturghie? Pâinea şi vinul. Adică întreaga mea viaţă şi proprietăţile mele şi plăcerile mele şi tovarăşul meu de viaţă să fie o raportare a lor la Hristos, altoirea lor în Hristos. Aceasta este perspectiva lui Hristos. Doar astfel devin şi acestea Hristos. Adică prin abordarea lor euharistică, „ale Tale dintru ale Tale, Ţie îţi aducem de toate şi pentru toate".

Drept pentru care întrebăm, ce este viaţa duhovnicească? Este sfărâmarea persistenţei pe noi înşine, fie că aceasta se numeşte păcat, fie că se numeşte virtute, precum şi recunoaşterea faptului că viaţa mea este Hristos.

Eu exist nu ca să mă îndeletnicesc în chip nebunesc cu cele pământeşti ca o tăgăduire a Trupului lui Hristos, ci ca stabilă, definitivă, dacă vreţi, persistentă atitudine asupra faptului că Hristos este „toate şi în toţi". Întreaga mea viaţă este Hristos.

Drept pentru care cele pe care le primim devin mântuitoare şi binecuvântate dacă-mi dau această statornică încredinţare în mine însumi „că da, aceasta este bucuria mea, Cina Domnului". ***Şi ce este Cina? Este faptul de a ne adăpa şi de a ne hrăni din Dragostea lui Dumnezeu.***

Aşadar, ce este bucuria mea? Este certitudinea şi statornica mărturie că Dumnezeu mă iubeşte. Aceste merinde, care nu sunt nişte merinde psihologice, sunt Dumnezeiasca Liturghie - o statornică recunoaştere şi mărturie că biruinţa asupra morţii, trecerea peste aceasta este Hristos.

Şi Raiul El este. Spunem aceasta în mod statornic şi o mărturisim zilnic atunci când ne împărtăşim cu Trupul şi Sângele lui Hristos ca merinde şi ca perspectivă, ca început şi sfârşit. El este Hristos.

***

Relație de viață

Am citit astăzi una dintre parabolele Domnului nostru (v. Luca 14, 16-24, Matei 22, 1-14), aceea a chemării la cina domnească. In cuprinsul ei se spune că un om a făcut cină mare şi a chemat pe mulţi oameni să participe la această cină a bucuriei. Au refuzat, însă, unul după altul invitaţia; unul pretextând grija pentru soţia lui, altul grija pentru protejarea proprietăţilor sale, iar altul noile perechi de boi pe care le cumpărase. Spunând cinci perechi de boi, parabola înţelege simţurile omului.

Aşadar, robirea omului faţă de simţurile sale şi faţă de grijile vieţii cotidiene îl împiedică să vină la această cină, la Cina Împărăţiei Cerurilor. La Cina la care se oferă Trupul cel Stăpânesc, Trupul Domnului nostru.

Biserica este statornicită în principal ca vatră, ca locaş şi casă, iar cel mai însemnat lucru pe care-l putem face într-o casă este ca noi, oamenii, să venim în contact şi în relaţie unii cu alţii. Această relaţie şi acest contact se exprimă, în principal, prin cină, prin mâncare, prin oferirea mesei. Această oferire a mesei se referă şi la Împărăţia Cerurilor, deoarece aceasta este posibilitatea de a ne hrăni din dragostea lui Dumnezeu. ***Prin urmare, Dragostea lui Dumnezeu este gustare, este hrană, este simţire şi bucurie.***

Împărăţia lui Dumnezeu, aşadar, nu este o stare izolată, un proces individualist. Se înfăţişează fiecare el însuşi şi îl gustă pe Dumnezeu şi se desfătează de darurile şi de răsplăţile ostenelilor şi ale faptelor sale, ci Împărăţia lui Dumnezeu este posibilitatea de a avea relaţii în Hristos unul cu altul, drept pentru care nu s-ar putea exprima această coexistenţă şi relaţie cu altceva mai puternic decât prin înţelesul de cină.

Prin urmare, nu poate fiecare, el însuşi, în mod individual, să se desfăteze de Împărăţia Cerurilor, ci poate doar în comuniune, de obşte, iar aceasta se exprimă în principal prin statul la masă. Masa, aşadar, este aceea care oferă în mod

simbolic înţelesul deschiderii, al spargerii singurătăţii omului şi a posibilităţii sale de a se deschide spre dragostea lui Dumnezeu.

Avem, aşadar, parabola chemării la cina cea mare. Însă omul nu poate realiza comuniunea, nu suportă masa cinei. Vrea să câştige el însuşi, vrea să se întoarcă spre familia lui, spre femeia lui, vrea să se întoarcă spre lucrurile sale, spre munca lui.

Vedeţi, dificultatea noastră este exact aceasta: Cum să spargem hotarele individualismului nostru. Şi este realmente o hulire a trupului Bisericii însuşi acest proces şi însăşi această strădanie a omului de a exista în mod individualist. Ca o strădanie de evlavie individuală, de cucernicie individuală si de îmbunătăţire a moralei individuale şi a purtării sale.

Strădania omului nu este doar aceea de a stăpâni peste patimile sale, ci de a stăpâni peste patimile sale prin relaţia cu Hristos şi cu celălalt. Aceasta nu este o nevoinţă artificială, adică să urc pe un alt nivel de îmbunătăţire al minţii şi al inimii mele. Nu poate fi concepută înlăuntrul Trupului lui Hristos vreo îmbunătăţire a minţii şi a inimii, dacă nu trece prin relaţie. Şi încă mai mult, această îmbunătăţire este valorizată dacă este adevărată sau mincinoasă prin mijlocirea relaţiei cu Dumnezeu şi cu aproapele nostru.

... Este o rană grea în Trupul Bisericii şi un semn al secularizării în adevăratul sens al cuvântului atunci când omul ignoră masa (Bisericii) şi se întoarce spre o rugăciune individuală, de la care aşteaptă o simţire de plăcere şi de mulţumire pe care desigur că o socoteşte a fi duhovnicească. Nu este o plăcere duhovnicească, ci psihologică, pentru ca să se simtă bine cel ce se roagă.

Noi spunem „merg la Biserică”, dar să facem un tur de galop şi să-i întrebăm pe oameni „de ce mergeţi la Biserică?”. Un număr foarte mare va răspunde „deoarece mă simt bine”. Nu aceasta este esenţa.

În Biserică nu mergem ca să ne simţim bine şi frumos, mergem ca să ne vedem realitatea noastră care este urâtă şi să depăşim această urâţenie. Nu făcându-ne o injecţie, nu dopându-ne organismul nostru sufletesc cu cântările şi icoanele din biserică, ci împărtăşindu-ne la Cina Împărăţiei. Atunci şi cântările şi icoanele ne conduc la această posibilitate, la faptul că Împărăţia Cerurilor şi Hristos este masa. Unul care hrăneşte din harul şi din Dragostea lui Dumnezeu nu poate să nu aibă nevoia de a se hrăni şi din prezenţa celuilalt, dar în acelaşi timp să hrănească şi el prezenţa celuilalt.

Drept pentru care acest refuz al oamenilor din parabolă ce arată? Unul dintre ei, se zice, era căsătorit, altul avea cinci perechi de boi, iar celălalt avea un ogor pe

care-l cumpărase şi trebuia să-l cerceteze. Aşadar, toţi erau oameni integri, cinstiţi, erau oameni dinamici. Atunci când toţi aceşti oameni cinstiţi nu au venit la cină, stăpânul casei a ales să-i invite pe oamenii invalizi, pe ciungi, pe şchiopi, pe săraci şi, când a constatat că încă mai este loc, i-a silit să intre şi pe aceia care erau afară, pe drumuri şi pe la garduri, adică pe aceia care erau în afara hotarelor Bisericii.

Aceasta ce înseamnă? Oamenii cinstiţi sunt cei botezaţi, cei „în regulă”, adică noi. Noi însă ce facem? Suntem simbolic „în regulă”, pentru că suntem botezaţi şi se poate să urmăm şi vreo oarecare postire şi vreo oricare altă lucrare duhovnicească şi astfel să ne simţim asiguraţi. Atât de asiguraţi încât să lăsăm cu tot dreptul ca voinţa noastră să se concentreze pe femeia noastră, pe bărbatul nostru, pe lucrurile noastre, pe grijile noastre. Drept pentru care ce se întâmplă? Toate acestea funcţionează nu într-o corelare, ci unul anulează pe celălalt şi în cele din urmă rămânem numai cu unul dintre ele. Ne numim doar creştini sau oameni duhovniceşti, adevărul însă se vede în cât suntem de legaţi de lucrurile sau de modul nostru de viaţă în parcursul nostru cotidian.

Şi îi avem şi pe cei lipsiţi de integritate, pe cei necinstiţi. Există şi acei „invalizi”, adică aceia care-L caută pe Dumnezeu şi nu L-au găsit. Există şi neputincioşi, aceia care înţeleg că acelea pe care le trăiesc nu-i satură, sau nu ştiu unde să se întoarcă. Iar lipsa lor este aceea că nu au aflat numele lui Hristos. Hristos, însă, vede inima lor şi-i sileşte să intre înăuntru. Îi conduce la această cină într-un anumit fel cu sila pentru că omul smerit, acela care înţelege că are nevoie de hrană, acela va intra.

În vreme ce noi considerăm că suntem luminaţi. Nu suntem însă luminaţi, ci „pretinşi luminaţi”, care ne-am aranjat şi, în cele din urmă, odată cu trecerea timpului, ne-am stricat înlăuntrul nostru şi ne-am divinizat femeia, căsătoria, relaţiile, aşadar munca şi proprietăţile noastre.

Noi se poate ca să avem numele de creştini, dar ne hrănim cu viaţa cotidiană a eului nostru. Astfel noi ne-am scurtcircuitat şi ne vine o anumită epuizare. Iar creştinul de astăzi este un creştin mort şi nu poate insufla pe nimeni, nici măcar pe el însuşi.

După aceea Domnul, se spune în parabolă, când a văzut că mai există şi alt loc, i-a silit să intre la cină şi pe aceia care se aflau „pe la garduri, afară”.

Din ce motiv? Pentru că aceştia încă nu-L cunoscuseră pe Stăpânul casei. Astfel, într-un anumit mod Dumnezeu îi „sileşte” prin faptul de a se face într-o mai mare măsură descoperit. Nu-i trage zorindu-i, ci, atunci când se arată Hristos viu, de-acum ca lumină adevărată, într-un mod mai presus de fire,

aceasta este o formă de silire. Oamenii nu au auzit, nu au văzut, nu sunt capabili prin lucrurile lor omeneşti, dar au dispoziţie bună, chiar dacă sunt în afara Bisericii. Şi acest Domn îi sileşte prin faptul de a se face mai mult descoperit fără însă ca să-i priveze de libertate. Aşadar, aceasta face Dumnezeu.

Noi avem nevoie să înţelegem în cele din urmă că bucuria noastră este relaţia care se exprimă prin mâncare şi băutură. Mâncarea şi băutura sunt împărtăşire de Dragostea lui Dumnezeu. Aşa cum, atunci când ai două iubite, dragostea ta se micşorează pentru una dintre ele, şi în cele din urmă nu mai eşti în nici un fel îndrăgostit şi, prin urmare, nu guşti relaţia în mod corect, aşa se întâmplă şi cu Dumnezeu. Dumnezeu vrea această exclusivitate, erosul nostru şi dragostea noastră să se îndrepte spre El. El este mâncarea şi băutura.

Orice lucru sau fapt (eveniment) se judecă drept păcat sau nu, în măsura posibilităţii încorporării lui în Trupul lui Hristos ca să fie făcut nestricăcios. Mâncarea, relaţia, dragostea şi altele câte îl chinuiesc pe om în ceea ce priveşte conţinutul lor moral sau nu, devin păcat deoarece nu putem să le încorporăm în Trupul lui Hristos pentru a fi făcute nestricăcioase. Şi ce sunt? Sunt evenimente moarte! Devin pricini ale morţii. Acestea trebuie să fie încorporate în Trupul lui Hristos, ca să devină pricini ale Învierii.

Pricină a Învierii mele poate să fie mâncarea atunci când devine oferire a dragostei prin Hristos aproapelui. Iar relaţia poate să devină experiere a Învierii dacă o lucrez cu o dispoziţie de deschidere faţă de celălalt, de oferire către celălalt, de cedare a drepturilor mele „în dragoste şi în libertate” către celălalt. Să dau locul meu altuia ca să răsufle, să-l fac pe altul să se simtă fără griji şi confortabil. Să se simtă celălalt mare, însemnat şi important.

Aceasta este o lucrare a lui Hristos, este o posibilitate. Şi aceasta trebuie s-o facă omul. Dacă o face cu propriile lui puteri va înnebuni. Dacă, însă, o va face cu dragostea lui Dumnezeu, cu care se hrăneşte, se va dezvolta, se va elibera încă mai mult şi se va îmbogăţi încă şi mai mult.

În consecinţă, toată problema este să se concentreze mintea noastră pe această Cină a Împărăției Cerurilor, care constă în a ne hrăni din dragostea lui Dumnezeu. Atunci va exista posibilitatea de a se integra, poate chiar în mod automat, întreaga noastră viaţă în Trupul lui Hristos şi să fie făcută nestricăcioasă. Astfel, vom înţelege că acestea nu sunt antagonice şi adverse, ci sunt posibilități ale împreună-lucrării, una cu cealaltă. Lucrurile să fie pentru Hristos şi Hristos pentru lucruri.

(din: Preot Varnava Iankos, Biserica păcătoşilor, Editura Egumeniţa, 2016)

Arhim. Varnava Iankos - Cui ne dăm inima? Păcatul suficienței de sine

11.12.2016

Arhim. Varnava Iankos: Păcatul suficienței de sine

Astăzi am citit pericopa evanghelică a celor chemaţi la cina cea mare (v. Luca 14, 16-24 Matei 22, 1-14), în care Domnul nostru i-a chemat pe oameni la cina domnească. Prin aceasta se simbolizează şi se indică Cina Stăpânească, Cina în timpul căreia se oferă Hristos, se oferă Trupul şi Sângele Lui.

În cadrul parabolei se menţionează că oamenii au pretextat un oarecare motiv serios, aparent logic şi omenesc ca să refuze invitaţia.

- *Pricina a fost aceea a nevoii grijilor vieţii, aşa cum este menţionat că unul, din pricina ogorului, a proprietăţilor pe care le cumpărase şi pe care le avea de îngrijit şi de controlat, nu a mai avut timp pentru a participa la Cina Domnului.*
- *Despre altul se menţionează că făcuse o afacere comercială: cumpărase - se spune - cinci perechi de boi. Potrivit Sfinţilor Părinţi, prin cele cinci perechi de boi sunt simbolizate cele cinci simţuri. Aşadar, nevoia şi dependenţa omului de viaţa simţurilor nu i-au mai lăsat vreme şi dispoziţie pentru Cina Domnului.*
- *Un altul a pretextat promisiunile datorate femeii lui, atunci când a zis „femeie mi-am luat şi de aceea nu pot veni”.*

Atunci Domnul, mâniindu-se, l-a îndemnat pe slujitorul său, pe îngerul său, să alerge pe drumuri şi să-i aducă pe invalizi, pe orbi şi pe şchiopi şi, dacă mai este loc, să-i silească şi pe ceilalţi să intre înăuntru la acea cină. Şi, încheie Domnul spunând, că mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi.

Aici se arată taina responsabilităţii şi libertăţii noastre personale. Adică faptul dacă ne vom hotărî să considerăm drept cel mai important eveniment al vieţii noastre comuniunea cu Hristos sau comuniunea cu mediul omenesc imediat.

Domnul doreşte aici să decodifice taina libertăţii omului, taina voinţei lui. Însă voinţa lui, unde anume se concentrează şi cum se judecă? Nu se judecă după fenomenele exterioare, dacă avem familie, dacă venim la Biserică, dacă urmărim o viaţă armonioasă social, ci după faptul de a arăta şi de a descoperi unde este dată inima noastră.

În cele din urmă, ceea ce judecă calitatea stării noastre duhovniceşti este faptul de a arăta unde este dată inima noastră, ce stăpâneşte în ea şi care nume stăpâneşte în inima noastră.

Ceea ce este extrem de primejdios şi se vede şi în această parabolă este „omul bun”. Omul bun [cel care se crede bun, drept, corect - n.n.], omul legalist, este uneori cea mai mare piedică pentru raportarea la Hristos.

„Omul bun” de obicei este împletit cu suficienţa de sine. Acela care se simte bine cu viaţa lui, cu munca lui, cu familia lui, cu investiţiile lui, care le-a pregătit atât de bine înlăuntrul lui, încât să zică „acum sunt în regulă, pot să mă bucur înlăuntrul meu, pot să mă desfăt de viaţa mea”.

Visul oricărui om, probabil şi al celui mai bun creştin este să-şi împlinească scopurile sale, care însă scopuri se epuizează în planul biologic al familiei, în planul biologic al celor mai bune investiţii, astfel încât să lase o moştenire bună şi dreaptă. Dar ca să fie întoarsă inima noastră spre Hristos, în nici un caz.

Cineva ar putea spune „dar eu am şi una, am şi pe cealaltă”. Nu se poate să o ai şi pe una şi pe cealaltă. Aceasta este altă înşelare. Problema este ca toate acestea să fie Hristos, să devină Hristos, să se preschimbe în Hristos, să devină Dumnezeiască Liturghie în inima noastră.

Inima mea să fie jertfelnic şi să-mi jertfesc voia mea nu ca să-i slujesc pe oamenii mei, ci ca să-L slujesc pe Hristos. Atunci se justifică şi oamenii mei. Inima mea să fie jertfelnic, unde sunt chemat să-mi transfigurez viaţa mea, petrecerea mea cotidiană în posibilitatea şi prezenţa lui Hristos.

„Dar nu fac eu aceasta?”, ar putea spune cineva? “Pentru familia mea mă lupt din răsputeri, mă străduiesc să devin şi iubitor de oameni, pentru ea lucrez.” Nu, în realitate nu este aşa. Cum putem să judecăm corect starea noastră? Să vedem dacă toate acestea vin să ne creeze o asigurare sentimentală sau o putere propulsoare spre Hristos.

Nu acestea reprezintă ţinta noastră. Nu este perspectiva vieţii noastre. Cel ce spune că scopul familiei este naşterea de prunci este încă un om pământesc. Scopul vieţii de familie şi al căsătoriei este Hristos. Iar copiii noştri se poate să devină un antidot al lui Hristos, să devină un fapt potrivnic lui Hristos, care ne satisfac în locul lui Hristos şi nu prin Hristos şi spre Hristos.

Prin urmare, toată problema este să cercetăm în interiorul nostru cine este comoara noastră. Să analizăm mai mult acest lucru. Se poate ca cineva să fie păstor şi să facă pastoraţie în Biserică şi să adune lume. Un altul ar putea să fie un lucrător social şi să lucreze pentru lume. Dar toate acestea să fie făcute pentru propria lor recunoaştere, pentru propria lor slavă şi nu ca să fie o posibilitate propulsoare spre Hristos şi o posibilitate a mărturisirii şi a descoperirii lui Hristos.

Prin urmare, toate acestea nu se mişcă într-un plan exterior, aşadar [nu contează] cât de dinamici şi de muncitori suntem, ci în ce măsură putem să ajungem la o abordare isihastă şi de comuniune a noastră şi a inimii noastre. Aşadar, dacă ne vor fi luate toate acestea, care reprezintă o comoară pentru noi, munca noastră, poate chiar şi lucrarea noastră creştină, putem noi să ne simţim bine? Rămânem oameni deplini? Sau simţim că ne-am pierdut pământul de sub picioare?

Dacă ne-am pierdut averea noastră, dacă ne-am pierdut sănătatea, dacă ne-am pierdut familia noastră, dacă dăm greş chiar şi în creşterea copiilor noştri, ne pierdem pământul de sub picioare, sau există ceva mai puternic, şi acesta este Hristos? Piatra credinţei, Hristos, acolo sus unde este zidită Biserica noastră.

[…]

Atunci vom înţelege că adevărata cină nu sunt nici proprietăţile noastre, nici perechile de boi, nici femeia noastră, nici bărbatul nostru şi copiii noştri. Adevărata cină este aceea la care ne cheamă Domnul nostru.

De ce însă preferă să-i lase deoparte pe cei chemaţi? Cine sunt cei chemaţi? Noi suntem, despre noi vrea să spună Hristos aici. Noi, care suntem nişte creştini aranjaţi, cu serviciul nostru, cu familia noastră, cu lupta noastră, cu Liturghia noastră. Despre noi vrea să spună. Şi ce va face Domnul? Ne va lăsa pe noi şi-i

va invita pe cei ce sunt în afara Bisericii. Care nu-L cunosc pe Hristos, însă au gândul cel bun, dar nu le-a descoperit nimeni adevărul lui Hristos. Deşi se pare că ei au o viaţă extra-bisericească, cu toate acestea, au mărinimie, au bunătatea lui Hristos, care, dacă li s-ar fi descoperit Hristos, L-ar fi recunoscut şi ar fi zis: „Acesta este comoara, nimeni nu ne-a zis de El, nimeni nu ni L-a arătat aşa cum este El cu adevărat”.

Pe aceştia îi va alege Hristos. Nu-i va alege pe cei aranjaţi. Îi va alege pe aceia care căutau adevărul şi nu-l cunoşteau, pentru care nu s-a aflat vreun vestitor adevărat al Cuvântului lui Hristos, ca să le arate adevărul şi să-i odihnească. Au alergat la orice fel de sistem filosofic ca să caute „gunoaiele de sub tinichele”. Şi le va spune Hristos: „Aici este Adevărul“, şi ei vor spune „dar noi pe acesta l-am căutat de atâta timp. Aici este Viața”.

Pentru că viaţa este Trupul şi Sângele lui Hristos şi prin această viaţă învie şi cotidianul nostru.

(din: Preot Varnava Iankos, Biserica păcătoşilor, Editura Egumenița, 2016)

Părintele Ioan Buliga: Chemarea

Un om oarecare a făcut cină mare şi a chemat pe mulţi. (Luca 14, 16)

Mare este cina Sfintei Liturghii - viţelul s-a înjunghiat şi toate sunt gata pentru desfătarea duhovnicească.

Într-o discuţie care a avut loc în zilele noastre între un evreu şi un creştin, evreul spunea creştinului: noi am fost de la început, poporul Israel a fost scos din ţara Egiptului, nouă ni s-a dat Legea, la noi au fost toţi proorocii, de ce veniţi voi goimii acum (aşa numesc evreii celelalte neamuri) şi spuneţi că Dumnezeul lui Israel este Dumnezeul vostru? Creştinul a răspuns: e adevărat că voi aţi fost de la început, dar tot aşa cum atunci când se pregăteşte o cină, unii sunt cei care o pregătesc şi alţii sunt cei care vin şi mănâncă, tot aşa voi aţi pregătit masa, iar noi am venit şi ne-am aşezat la masă. Voi îl aşteptaţi pe Mesia să vină în viitor, noi de două mii de ani stăm cu Dânsul la masă. Evreul a rămas fără de grai.

Din pilda cu fiul risipitor (cf. Luca 15, 11), ştim că la întoarcerea fiului risipitor tatăl său a făcut cină mare. Atunci celălalt fiu, care a fost tot timpul lângă tatăl său, din zavistie nu a vrut să intre. ***Fiul risipitor reprezintă neamurile care şi-au cheltuit viaţa în păcate, dar apoi s-au întors la Dumnezeu, Care le-a primit cu bucurie. Evreii îl reprezintă pe celălalt fiu, care a fost tot timpul lângă Dumnezeu; văzând primirea neamurilor, ei n-au vrut să intre în această bucurie şi stau şi acum afară.***

Chemarea este orice lucru pe care îl cere Dumnezeu de la noi.

- *Chemat a fost Noe să-şi facă corabie şi toată lumea râdea de el, aşa cum şi astăzi oameni râd de acei oameni cinstiţi, de cei care se feresc de*

destrăbălările tinereţii şi de nebuniile lumii, zicând că sunt nebuni pentru că nu fac ceea ce face toată lumea.

Sfinţii Părinţi ne spuneau despre vremurile de acum în care lumea va înnebuni şi le vor spune nebuni celor care nu sunt la fel ca ei. Dar tot aşa cum râsul celor din timpul lui Noe s-a stins în apele potopului, tot aşa râsul celor de astăzi se va transforma în plângere atunci când vor vedea că se duc din viaţa asta fără nici o nădejde de mântuire.

- *Chemat a fost şi Avraam, care a lăsat toate şi a mers în acel pământ străin în care l-a trimis Dumnezeu. În Sfânta Evanghelie se spune că cine a lăsat ţarini, femeie, fraţi, surori pentru numele lui Hristos, înmulţit va lua înapoi şi va moşteni viaţa veşnică (cf. Matei 19, 29).*

Noi nu numai că nu lăsăm, ci chiar ne batem şi ne judecăm pentru ele în loc să le lăsăm pentru chemarea lui Hristos. Se pare că pentru noi ceea ce spune Hristos nu mai înseamnă nimic, noi vrem să venim de formă la biserică şi să facem ce vrem noi, iar nu ce spune Evanghelia.

- *Chemat a fost şi David de la oi şi a fost făcut rege,*
- *chemaţi au fost proorocii ca să spună poporului cuvântul lui Dumnezeu,*
- *chemaţi au fost apostolii ca să adune neamurile la credinţă.*

Pe noi ne cheamă Dumnezeu la pocăinţă; astăzi lumea s-a făcut comodă, nu mai vrea să ştie de nevoinţă. Deşi Împărăţia lui Dumnezeu este o comoară, noi vrem s-o luăm fără să săpăm.

Oamenii găsesc fel de fel de motive ca să nu ţină postul:

- *pentru că muncesc, de parcă postul a fost dat pentru cei ce stau degeaba;*
- *pentru că pleacă în străinătate sau la şcoli, de parcă noi nu ar trebui să fim lumina oamenilor şi, în loc ca oamenii să înveţe ceva de la noi, facem şi noi ca ei sau de parcă postul s-ar fi dat doar pentru cei ce stau acasă;*
- *nu ţin postul pentru orice boală ce li s-ar întâmpla, când de fapt postul este chiar un remediu pentru boală (în afară de unele boli foarte severe în care lipsa unor alimente pun în pericol viaţa).*

Acolo unde sunt preoţi pentru care canoanele Sfinţilor Părinţi nu mai înseamnă nimic, sunt credincioşi care ţin doar câte o săptămână din post şi îndrăznesc să se ducă să se împărtăşească.

Este o chemare la sfinţenie, sfinţenia însemnând nu numai un tipic strict în viaţă, ci mai ales cultivarea bunătăţii. În zadar postim, citim la Psaltire, facem metanii, dacă ne comportăm cu răutate; e ca şi cum luăm medicamente care nu-şi mai fac efectul.

Este o chemare de la întuneric la lumină, la lumina cuvântului lui Dumnezeu pe care îl găsim în Scriptură şi la Sfinţii Părinţi. La Pildele lui Solomon, la capitolul 9 se spune: ***Înţelepciunea şi-a zidit casă rezemată pe şapte stâlpi, a înjunghiat vite pentru ospăţ, a pregătit vinul cu mirodenii şi a întins masa sa. Ea a trimis slujnicele sale să strige pe vârfurile dealurilor cetăţii: „cine este neînţelept să intre la mine”.***

Noi ne-am adunat la acest ospăţ pentru a ne înţelepţi: aici Se pogoară Duhul Sfânt, aici se frânge cuvântul lui Dumnezeu; trebuie însă să recunoaştem că suntem neînţelepţi. Ca să primim har, trebuie să ne smerim, altfel vom ieşi afară deşerţi.

„Pogorât-a pe cei puternici de pe scaune şi a ridicat pe cei smeriţi; pe cei flămânzi i-a umplut de bunătăţi, iar pe cei bogaţi i-a scos afară deşerţi”; cum vom mânca de nu vom fi flămânzi?
De aceea ne întoarcem de la Liturghie deşerţi, pentru că stăm în biserică de parcă am fi sătui, nu avem nici o sete de a cunoaşte, de a ne sfinţi. Cum ne vom umple, când noi suntem plini? De aceea, fericiţi sunt cei smeriţi, săraci cu duhul, care se defaimă pe ei înşişi, care se arată goi pentru a se umple în harul lui Dumnezeu.

„Cine este neînţelept să vină la mine” - spune Duhul Sfânt, numai că „înţelepţii” acestei lumi nu vor să mai ştie de altfel de înţelepciune afară de nebunia lor. Ei măsoară, caută peste tot, în ceruri şi în mări, dar niciodată nu coboară în adâncul sufletelor lor să vadă ce este acolo, să scoată acel mort din lăuntrul lor.

Este o chemare la pacea sufletelor departe de războiul poftelor. ***„Nimeni dintre cei legaţi cu pofte şi cu desfătări lumeşti nu este vrednic să vină” (rugăciune ce o spune preotul în taină în timpul Sfintei Liturghii).*** „Cine tânjeşte păcătuieşte” – spun Sfinţii Părinţi. Dorinţele noastre din care se nasc multe gânduri ne fac ca în timpul Sfintei Liturghii, deşi suntem în biserică cu trupul, totuşi să fim departe prin gândurile noastre.

Este o chemare a conştiinţei. Omul pe care nu-l mustră conştiinţa este mort sufleteşte. Conştiinţa este acel cocoş care cântă şi ne aduce aminte, ca oarecând Apostolului Petru, că am greşit. Ea ne cheamă la această cină să ne cerem iertare şi să ne împăcăm cu Cel pe Care prin purtarea noastră L-am trădat.

Clopotele şi glasul slujitorilor ne cheamă la acest ospăţ, noi însă ne îndeletnicim cu altele.

Ţarină am cumpărat şi am nevoie să ies s-o văd; te rog, iartă-mă (Luca 14, 18; s.n.). ***Ţarina reprezintă treburile cu care ne îndeletnicim şi pentru care nu dăm curs chemării lui Dumnezeu.*** Mulţi oameni muncesc fără pauză şi nu fac nimic ca să-şi cultive sufletul. Ba chiar ei se simt îndreptăţiţi în munca pe care o fac şi cer să fie înţeleşi de Dumnezeu: „Te rog, iartă-mă". Dar care a fost răspunsul: ***nu vor gusta din cina Mea.***

Câţi nu muncesc astăzi prin străinătate fără a mai face nimic pentru suflet? Ei se odihnesc cu un ajutor financiar pe care îl dau Bisericii, ***numai că în Împărăţia lui Dumnezeu nu se intră cu bani, ci cu suflete curate; păcatele nu se şterg cu bani, ci cu pocăinţă; dacă nu ne curăţim sufletele de patimi, totul este în zadar, pentru că: nimic necurat nu va intra în Împărăţia lui Dumnezeu.***

Câţi din cei de la ţară în sezonul muncilor nu mai ştiu nici de duminică?! Şi toţi aceştia se odihnesc cu gândul că muncesc pentru copii, pentru casă, însă nici casa, nici copiii nu ne vor mântui. Şi chiar ei vor fi osândiţi dacă nu vor avea sufletele curate; dar cum să le aibă dacă văd că părinţii lor nu merg la biserică, nu se roagă, nu citesc Scriptura, cum vor face copiii ceea ce nu fac părinţii? Doar să fie ei mai înţelepţi decât părinţii, însă ce război vor avea, căci bineînţeles că cel ce nu are odihnă niciodată faţă de treburile lumeşti îşi va sili şi copilul să iasă la ele. ***Nu vrem să defăimăm munca, ci vrem să tragem către calea de mijloc: mâncarea este indispensabilă omului, dar prea multă îi strică, somnul la fel, la fel munca este indispensabilă pentru viaţa omului, dar orice lucru bun făcut fără dreaptă socoteală devine rău.***

Altul a răspuns: cinci perechi de boi am cumpărat şi mă duc să-i încerc; te rog, iartă-mă. **De ce cinci?** ***Pentru că cinci sunt simţurile omului: mirosul, auzul, văzul, gustul şi pipăitul. Acestea reprezintă boii care îl trag pe om către satisfacerea poftelor trupeşti.*** Pofta gustului şi a mirosului, fascinaţia auzului şi a văzului, dezmierdările pipăitului, toate acestea neţinute sub control ne depărtează tot mai mult de viaţa curată în Dumnezeu. Dorinţa de a stăpâni, de a-şi însuşi un lucru nu se poate naşte fără cele cinci simţuri fără de care n-am putea percepe acel lucru; această dorinţă de a stăpâni ne face să nu mai vrem să fim supuşi. Astfel, oamenii avari după cele materiale ajung împietriţi la inimă şi nu-i mai sensibilizează durerea altora. În felul acesta creşte în ei răutatea şi, încet-încet, coboară într-o prăpastie întunecoasă, rece şi fără de dragoste a unei vieţi ce nu vrea să ştie de Dumnezeu.

Al treilea a zis: Femeie mi-am luat şi de aceea nu pot veni. Dacă această pildă s-ar fi spus în zilele noastre, poate că, în loc să se zică „femeie mi-am luat", se spunea „televizor mi-am luat", pentru că nu femeia opreşte pe om de la viaţa în Dumnezeu, ci preocuparea omului, acea însoţire a lui, acele îndeletniciri care-l îndepărtează de Dumnezeu. De data aceasta nu e ocupat cu munca, nici cu

dorinţa de a tot strânge, ci acum are o altă îndeletnicire: cea a timpului pierdut în desfătări şi desfrânări.

Cei chemaţi nevoind să vină, a zis stăpânul casei către slugă: Ieşi îndată în pieţele şi uliţele cetăţii, şi pe săraci, pe neputincioşi, şi pe orbi, şi pe şchiopi adu-i aici. Noi suntem acei săraci care ne-am adunat la Liturghie, care precum săracii cerem Har de la Dumnezeu. Suntem neputincioşi în viaţa duhovnicească, orbi de lumina înţelepciunii sfinte, şchiopătând în calea Domnului. Şi nu se ruşinează Dumnezeu cu noi cei slabi vrând să-i ruşineze prin noi pe cei tari, nu se ruşinează Dumnezeu cu noi cei neînţelepţi vrând să-i ruşineze pe înţelepţii lumii acesteia.

S-a făcut precum ai poruncit şi tot mai este loc. Totdeauna mai este loc. Uşa este deschisă pentru cei care până acum încă n-au gustat din cina Domnului. ***Ieşi la drumuri şi la garduri şi sileşte-i să intre, ca să mi se umple casa. Noi, slujitorii cuvântului lui Dumnezeu, suntem trimişi - spune Sfântul Ioan Gură de Aur - să convingem prin predică poporul să se întoarcă la Dumnezeu, către cina pâinii cereşti, şi cât de frumos spune Sfântul: să silim prin frumuseţea cuvântului lui Dumnezeu.***

Iată care este sila de la Dumnezeu: bunătatea Sa. În loc ca noi oamenii să ne rugăm la Dumnezeu, Dumnezeu se roagă la noi: *veniţi la Mine toţi cei însetaţi şi Eu vă voi adăpa pe voi.* Pământul dacă nu este însetat nu trage apa de la ploaie, aşa şi noi, dacă nu suntem însetaţi de cuvântul lui Dumnezeu şi suntem monotoni în viaţa noastră duhovnicească, nu vom primi nimic de la Dumnezeu.

Este o chemare la mucenicie. Dacă Sfinţii Mucenici se sfârşeau în chinurile tiranilor, şi viaţa fiecăruia dintre noi poate fi o mucenicie: murind pentru omul cel vechi din noi şi înnoindu-ne zi de zi în viaţa cu Hristos; este o mucenicie înceată şi până la moarte ne topim ca o lumânare în încercările din viaţa noastră, arzând pentru dragostea lui Hristos.

Este o chemare la propovăduirea vieţii creştineşti. Nu numai noi, preoţii, putem predica, ci fiecare dintre creştini poate fi o lumină pentru cei din jur prin faptele sale – felul cum se îmbracă, cum se poartă; acestea sunt o predică tăcută care mustră în tăcere pe cei care nu fac la fel.

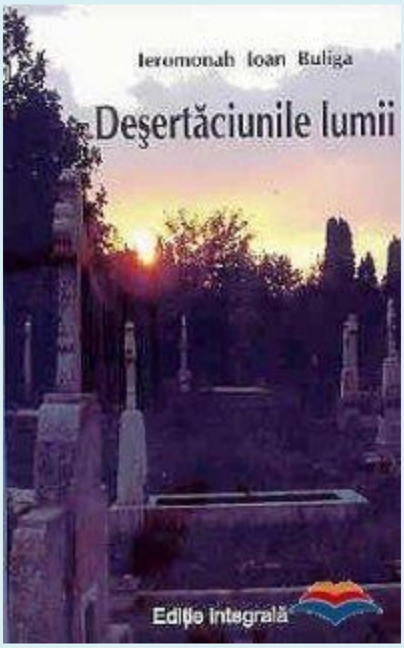
Este chemarea la împărtăşirea cu Hristos. Ca să ne împărtăşim cu Preacuratele Taine trebuie să avem ceva din asemănarea lui Hristos; ceea ce Hristos a făcut pe pământ să fie pentru noi un exemplu. Această Evanghelie se citeşte în preajma sărbătorilor de iarnă şi dacă vrem să ne împărtăşim şi să

semănăm cu Hristos trebuie să ştim că Hristos nici n-a umblat mascat, nici n-a pocnit din bici şi nici n-a aruncat cu petarde.

Şi mai este o ultimă chemare. Dacă până acum la celelalte chemări cine a voit a dat curs, iar cine nu a voit nu a venit, la această ultimă chemare, ori că vor voi, ori că nu vor voi, cu toţii vor veni. De această dată slugi neînduplecate vor veni la noi şi atunci nici ţarina grijilor vieţii, nici boii dorinţelor lumeşti, nici femeia distracţiilor noastre, nimic din toate acestea nu îi vor mai îndupleca pe cei trimişi ca să nu ne ia cu ei. Este acea chemare pe care toţi trebuie să o urmeze: **moartea şi chemarea la judecata lui Dumnezeu.** ***Chema-va cerul de sus şi pământul de jos, ca să judece pe poporul Său*** (Psalm 49, 5). ***Atunci toate se vor da pe faţă şi se va vedea de ce a fost atâta suferinţă pe acest pământ, atunci vom primi fiecare după ceea ce am făcut în viaţă. Nu Dumnezeu ne va judeca, ci însăşi viaţa noastră; ceea ce am făcut ieri, ceea ce facem astăzi, noi singuri ne suntem judecători prin ceea ce am ales: dacă am ales răul, la rău vom merge, dacă am ales binele, la bine vom merge.***

(Ierom. Ioan Buliga, Deşertăciunile lumii. Ediţie completă. Volumele I-II-III-IV, Ed. Măn. Jacul Românesc).

Chemarea

Un om oarecare a făcut cină mare şi a chemat pe mulţi. (Luca 14, 16)

Mare este cina Sfintei Liturghii - viţelul s-a înjunghiat şi toate sunt gata pentru desfătarea duhovnicească. Într-o discuţie care a avut loc în zilele noastre între un evreu şi un creştin, evreul spunea creştinului: noi am fost de la început, poporul Israel a fost scos din ţara Egiptului, nouă ni s-a dat Legea, la noi au fost toţi proorocii, de ce veniţi voi goimii acum (aşa numesc evreii celelalte neamuri) şi spuneţi că Dumnezeul lui Israel este Dumnezeul vostru? Creştinul a răspuns: e adevărat că voi aţi fost de la început, dar tot aşa cum atunci când se pregăteşte o cină, unii sunt cei care o pregătesc şi alţii sunt cei care vin şi mănâncă, tot aşa voi aţi pregătit masa, iar noi am venit şi ne-am aşezat la masă. Voi îl aşteptaţi pe Mesia să vină în viitor, noi de două mii de ani stăm cu Dânsul la masă. Evreul a rămas fără de grai.

Din pilda cu fiul risipitor (cf. Luca 15, 11), ştim că la întoarcerea fiului risipitor tatăl său a făcut cină mare. Atunci celălalt fiu, care a fost tot timpul lângă tatăl său, din zavistie nu a vrut să intre. Fiul risipitor reprezintă neamurile care şi-au cheltuit viaţa în păcate, dar apoi s-au întors la Dumnezeu, Care le-a primit cu bucurie. Evreii îl reprezintă pe celălalt fiu, care a fost tot timpul lângă Dumnezeu; văzând primirea neamurilor, ei n-au vrut să intre în această bucurie şi stau şi acum afară.

Chemarea este orice lucru pe care îl cere Dumnezeu de la noi.

- ✓ *Chemat a fost Noe să-şi facă corabie şi toată lumea râdea de el, aşa cum şi astăzi oameni râd de acei oameni cinstiţi, de cei care se feresc de destrăbălările tinereţii şi de nebuniile lumii, zicând că sunt nebuni pentru că nu fac ceea ce face toată lumea.*

Sfinţii Părinţi ne spuneau despre vremurile de acum în care lumea va înnebuni şi le vor spune nebuni celor care nu sunt la fel ca ei. Dar tot aşa cum râsul celor din timpul lui Noe s-a stins în apele potopului, tot aşa râsul celor de astăzi se va transforma în plângere atunci când vor vedea că se duc din viaţa asta fără nici o nădejde de mântuire.

- ✓ *Chemat a fost şi Avraam, care a lăsat toate şi a mers în acel pământ străin în care l-a trimis Dumnezeu.*

În Sfânta Evanghelie se spune că cine a lăsat ţarini, femeie, fraţi, surori pentru numele lui Hristos, înmulţit va lua înapoi şi va moşteni viaţa veşnică (cf. Matei 19, 29). Noi nu numai că nu lăsăm, ci chiar ne batem şi ne judecăm pentru ele în loc să le lăsăm pentru chemarea lui Hristos. Se pare că pentru noi ceea ce spune Hristos nu mai înseamnă nimic, noi vrem să venim de formă la Biserică şi să facem ce vrem noi, iar nu ce spune Evanghelia.

- ✓ *Chemat a fost şi David de la oi şi a fost făcut rege, chemaţi au fost proorocii ca să spună poporului cuvântul lui Dumnezeu, chemaţi au fost apostolii ca să adune neamurile la credinţă.*

Pe noi ne cheamă Dumnezeu la pocăinţă; astăzi lumea s-a făcut comodă, nu mai vrea să ştie de nevoinţă. Deşi Împărăţia lui Dumnezeu este o comoară, noi vrem s-o luăm fără să săpăm.

Oamenii găsesc fel de fel de motive ca să nu ţină postul: pentru că muncesc, de parcă postul a fost dat pentru cei ce stau degeaba; pentru că pleacă în străinătate sau la şcoli, de parcă noi nu ar trebui să fim lumina oamenilor şi, în loc ca oamenii să înveţe ceva de la noi, facem şi noi ca ei sau de parcă postul s-ar fi dat doar pentru cei ce stau acasă; nu ţin postul pentru orice boală ce li s-ar întâmpla, când de fapt postul este chiar un remediu pentru boală (în afară de unele boli foarte severe în care lipsa unor alimente pun în pericol viaţa). Acolo unde sunt preoţi pentru care canoanele Sfinţilor Părinţi nu mai înseamnă nimic, sunt credincioşi care ţin doar câte o săptămână din post şi îndrăznesc să se ducă să se împărtăşească.

Este o chemare la sfinţenie, sfinţenia însemnând nu numai un tipic strict în viaţă, ci mai ales cultivarea bunătăţii. În zadar postim, citim la Psaltire, facem

metanii, dacă ne comportăm cu răutate; e ca şi cum luăm medicamente care nu-şi mai fac efectul.

Este o chemare de la întuneric la lumină, la lumina cuvântului lui Dumnezeu pe care îl găsim în Scriptură şi la Sfinţii Părinţi. La Pildele lui Solomon, la capitolul 9 se spune: Înţelepciunea şi-a zidit casa rezemată pe şapte stâlpi, a înjunghiat vite pentru ospăţ, a pregătit vinul cu mirodenii şi a întins masa sa. Ea a trimis slujnicele sale să strige pe vârfurile dealurilor cetăţii: „cine este neînţelept să intre la mine”.

Noi ne-am adunat la acest ospăţ pentru a ne înţelepţi: aici Se pogoară Duhul Sfânt, aici se frânge cuvântul lui Dumnezeu; trebuie însă să recunoaştem că suntem neînţelepţi. Ca să primim har, trebuie să ne smerim, altfel vom ieşi afară deşerţi.

„Pogorât-a pe cei puternici de pe scaune şi a ridicat pe cei smeriţi; pe cei flămânzi i-a umplut de bunătăţi, iar pe cei bogaţi i-a scos afară deşerţi”; cum vom mânca de nu vom fi flămânzi?

De aceea ne întoarcem de la Liturghie deşerţi, pentru că stăm în Biserică de parcă am fi sătui, nu avem nici o sete de a cunoaşte, de a ne sfinţi. Cum ne vom umple, când noi suntem plini? De aceea, fericiţi sunt cei smeriţi, săraci cu duhul, care se defaimă pe ei înşişi, care se arată goi pentru a se umple în harul lui Dumnezeu.

„Cine este neînţelept să vină la mine” – spune Duhul Sfânt, numai că „înţelepţii” acestei lumi nu vor să mai ştie de altfel de înţelepciune afară de nebunia lor. Ei măsoară, caută peste tot, în ceruri şi în mări, dar niciodată nu coboară în adâncul sufletelor lor să vadă ce este acolo, să scoată acel mort dinlăuntrul lor.

Este o chemare la pacea sufletelor departe de războiul poftelor. „Nimeni dintre cei legaţi cu pofte şi cu desfătări lumeşti nu este vrednic să vină” (rugăciune ce o spune preotul în taină în timpul Sfintei Liturghii). „Cine tânjeşte păcătuieşte” – spun Sfinţii Părinţi. Dorinţele noastre din care se nasc multe gânduri ne fac ca în timpul Sfintei Liturghii, deşi suntem în Biserică cu trupul, totuşi să fim departe prin gândurile noastre.

Este o chemare a conştiinţei. Omul pe care nu-l mustră conştiinţa este mort sufleteşte. Conştiinţa este acel cocoş care cântă şi ne aduce aminte, ca oarecând apostolului Petru, că am greşit. Ea ne cheamă la această cină să ne cerem iertare şi să ne împăcăm cu Cel pe Care prin purtarea noastră L-am trădat.

Clopotele şi glasul slujitorilor ne cheamă la acest ospăţ, noi însă ne îndeletnicim cu altele. Ţarină am cumpărat şi am nevoie să ies s-o văd; te rog, iartă-mă (Luca 14, 18; s.n.). Ţarina reprezintă treburile cu care ne îndeletnicim şi pentru care nu dăm curs chemării lui Dumnezeu. Mulţi oameni muncesc fără pauză şi nu fac nimic ca să-şi cultive sufletul. Ba chiar ei se simt îndreptăţiţi în munca pe care o fac şi cer să fie înţeleşi de Dumnezeu: „Te rog, iartă-mă”. Dar care a fost răspunsul: nu vor gusta din cina Mea. Câţi nu muncesc astăzi prin străinătate fără a mai face nimic pentru suflet?

Ei se odihnesc cu un ajutor financiar pe care îl dau Bisericii, numai că în Împărăţia lui Dumnezeu nu se intră cu bani, ci cu suflete curate; păcatele nu se şterg cu bani, ci cu pocăinţă; dacă nu ne curăţim sufletele de patimi, totul este în zadar, pentru că: nimic necurat nu va intra în Împărăţia lui Dumnezeu.

Câţi din cei de la ţară în sezonul muncilor nu mai ştiu nici de duminică?! Şi toţi aceştia se odihnesc cu gândul că muncesc pentru copii, pentru casă, însă nici casa, nici copiii nu se vor mântui. Şi chiar ei vor fi osândiţi dacă nu vor avea sufletele curate; dar cum să le aibă dacă văd că părinţii lor nu merg la biserică, nu se roagă, nu citesc Scriptura, cum vor face copiii ceea ce nu fac părinţii? Doar să fie ei mai înţelepţi decât părinţii, însă ce război vor avea, căci bineînţeles că cel ce nu are odihnă niciodată faţă de treburile lumeşti îşi va sili şi copilul să iasă la ele. Nu vrem să defăimăm munca, ci vrem să tragem către calea de mijloc: mâncarea este indispensabilă omului, dar prea multă îi strică, somnul la fel, la fel munca este indispensabilă pentru viaţa omului, dar orice lucru bun făcut fără dreaptă socoteală devine rău.

Altul a răspuns: cinci perechi de boi am cumpărat şi mă duc să-i încerc; te rog, iartă-mă. De ce cinci? Pentru că cinci sunt simţurile omului: mirosul, auzul, văzul, gustul şi pipăitul. Acestea reprezintă boii care îl trag pe om către satisfacerea poftelor trupeşti. Pofta gustului şi a mirosului, fascinaţia auzului şi a văzului, dezmierdările pipăitului, toate acestea neţinute sub control ne depărtează tot mai mult de viaţa curată în Dumnezeu. Dorinţa de a stăpâni, de a-şi însuşi un lucru nu se poate naşte fără cele cinci simţuri fără de care n-am putea percepe acel lucru; această dorinţă de a stăpâni ne face să nu mai vrem să fim supuşi.Astfel, oamenii avari după cele materiale ajung împietriţi la inimă şi nu-i mai sensibilizează durerea altora. În felul acesta creşte în ei răutatea şi, încet-încet, coboară într-o prăpastie întunecoasă, rece şi fără de dragoste a unei vieţi ce nu vrea să ştie de Dumnezeu.

Al treilea a zis: Femeie mi-am luat şi de aceea nu pot veni. Dacă această pildă s-ar fi spus în zilele noastre, poate că, în loc să se zică „femeie mi-am luat”, se spunea „televizor mi-am luat”, pentru că nu femeia opreşte pe om de la viaţa în Dumnezeu, ci preocuparea omului, acea însoţire a lui, acele îndeletniciri care-l

îndepărtează de Dumnezeu. De data aceasta nu e ocupat cu munca, nici cu dorinţa de a tot strânge, ci acum are o altă îndeletnicire: cea a timpului pierdut în desfătări şi desfrânări.

Cei chemaţi nevoind să vină, a zis stăpânul casei către slugă: Ieşi îndată în pieţele şi uliţele cetăţii, şi pe săraci, pe neputincioşi, şi pe orbi, şi pe şchiopi adu-i aici. Noi suntem acei săraci care ne-am adunat la Liturghie, care precum săracii cerem Har de la Dumnezeu. Suntem neputincioşi în viaţa duhovnicească, orbi de lumina înţelepciunii sfinte, şchiopătând în calea Domnului. Şi nu se ruşinează Dumnezeu cu noi cei slabi vrând să-i ruşineze prin noi pe cei tari, nu se ruşinează Dumnezeu cu noi cei neînţelepţi vrând să-i ruşineze pe înţelepţii lumii acesteia.

S-a făcut precum ai poruncit şi tot mai este loc. Totdeauna mai este loc. Uşa este deschisă pentru cei care până acum încă n-au gustat din cina Domnului. Ieşi la drumuri şi la garduri şi sileşte-i să intre, ca să mi se umple casa.

Noi, slujitorii cuvântului lui Dumnezeu, suntem trimişi - spune Sfântul Ioan Gură de Aur - să convingem prin predică poporul să se întoarcă la Dumnezeu, către cina pâinii cereşti, şi cât de frumos spune sfântul: să silim prin frumuseţea cuvântului lui Dumnezeu. Iată care este sila de la Dumnezeu: bunătatea Sa. În loc ca noi oamenii să ne rugăm la Dumnezeu, Dumnezeu se roagă la noi: veniţi la Mine toţi cei însetaţi şi Eu vă voi adăpa pe voi.

Pământul dacă nu este însetat nu trage apa de la ploaie, aşa şi noi, dacă nu suntem însetaţi de cuvântul lui Dumnezeu şi suntem monotoni în viaţa noastră duhovnicească, nu vom primi nimic de la Dumnezeu.

Este o chemare la mucenicie. Dacă Sfinţii Mucenici se sfârşeau în chinurile tiranilor, şi viaţa fiecăruia dintre noi poate fi o mucenicie: murind pentru omul cel vechi din noi şi înnoindu-ne zi de zi în viaţă cu Hristos; este o mucenicie înceată şi până la moarte ne topim ca o lumânare în încercările din viaţa noastră, arzând pentru dragostea lui Hristos.

Este o chemare la propovăduirea vieţii creştineşti. Nu numai noi, preoţii, putem predica, ci fiecare dintre creştini poate fi o lumină pentru cei din jur prin faptele sale - felul cum se îmbracă, cum se poartă; acestea sunt o predică tăcută care mustră în tăcere pe cei care nu fac la fel.

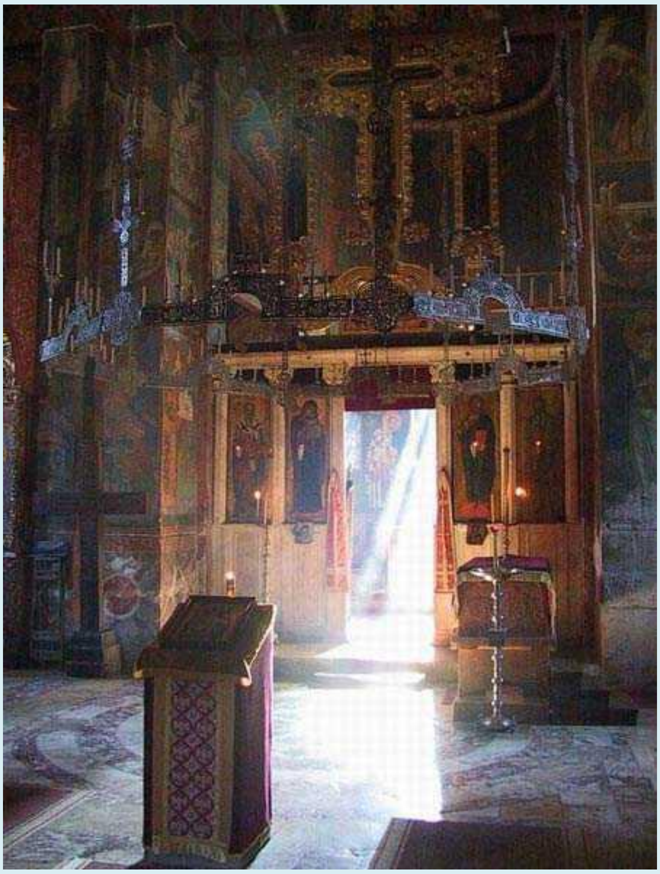
Este chemarea la împărtăşirea cu Hristos. Ca să ne împărtăşim cu Preacuratele Taine trebuie să avem ceva din asemănarea lui Hristos; ceea ce Hristos a făcut pe pământ să fie pentru noi un exemplu. Această Evanghelie se citeşte în

preajma sărbătorilor de iarnă şi dacă vrem să ne împărtăşim şi să semănăm cu Hristos trebuie să ştim că Hristos nici n-a umblat mascat, nici n-a pocnit din bici şi nici n-a aruncat cu petarde.

Şi mai este o ultimă chemare. Dacă până acum la celelalte chemări cine a voit a dat curs, iar cine nu a voit nu a venit, la această ultimă chemare, ori că vor voi, ori că nu vor voi, cu toţii vor veni. De această dată slugi neînduplecate vor veni la noi şi atunci nici ţarina grijilor vieţii, nici boii dorinţelor lumeşti, nici femeia distracţiilor noastre, nimic din toate acestea nu îi vor mai îndupleca pe cei trimişi ca să nu ne ia cu ei. Este acea chemare pe care toţi trebuie să o urmeze: moartea şi chemarea la judecata lui Dumnezeu. Chema-va cerul de sus şi pământul de jos, ca să judece pe poporul Său (Psalm 49, 5). Atunci toate se vor da pe faţă şi se va vedea de ce a fost atâta suferinţă pe acest pământ, atunci vom primi fiecare după ceea ce am făcut în viaţă. Nu Dumnezeu ne va judeca, ci însăşi viaţa noastră; ceea ce am făcut ieri, ceea ce facem astăzi, noi singuri ne suntem judecători prin ceea ce am ales: dacă am ales răul, la rău vom merge, dacă am ales binele, la bine vom merge.

(Ierom. Ioan Buliga, Deşertăciunile lumii. Ediţie completă. Editura Egumeniţa)

Părintele Ioan Buliga: Ce-i opreşte pe oameni să vină la Biserică?

15.12.2014

Ce-i opreşte pe oameni să vină la biserică?

Îi opreşte robia în care se află fără ca ei să-şi dea seama. Robi ai grijilor lumeşti, ai poftelor trupeşti, şi ai patimilor în general, ei orbecăiesc în întuneric şi interpretează eronat orice se vorbeşte despre biserică.

Mântuitorul nostru Iisus Hristos ne spune pilda celor chemaţi la cină (cf. Luca 14, 16 - 24).

„Un om oarecare a făcut cină mare şi a chemat pe mulţi".

Omul este Dumnezeu, iar cina este întruparea Sa pe pământ. Întruparea nu a avut loc la începutul istoriei lumii, ci la plinirea vremii, adică către seara acestei lumi şi de aceea este folosit termenul de cină. Cina este bucuria comuniunii cu Dumnezeu la care este chemat fiecare dintre noi.

Mai întâi au fost chemaţi cei care au primit unele daruri de la Dumnezeu şi care ar fi avut cei dintâi datoria să răspundă la chemare, însă ei şi-au risipit darurile în ogorul lor, adică în mijlocul grijilor lumeşti; şi-au risipit darurile încercând

cele cinci perechi de boi, adică nesăturându-se de poftele pe care şi le pun în aplicare prin cele cinci perechi de simţuri: mâinile prin care pipăie, ochii prin care văd, urechile prin care aud, nările prin care miros, limba şi cerul gurii prin care gustă; şi-au risipit darurile prin însoţirea cu patimile de care nu vor să se despartă.

Astfel toţi aceştia au refuzat chemarea lui Dumnezeu deoarece au căzut în idolatria propriilor închipuiri.

Sfântul Nicolae Velimirovici spune că: „Dumnezeu vrea să credem în El mai mult decât [în] oricine altcineva sau decât [in] orice altceva pe lume".

Orice iubim pe această lume mai mult decât Dumnezeu devine o formă de idolatrie. Dacă iubim trupul mai mult, acesta devine un idol; dacă iubim mai mult averea sau podoabele acestea devin un idol; orice persoană apropiată din viaţă noastră poate deveni un idol atunci când o punem înaintea lui Dumnezeu. Astfel trebuie să avem grijă: oricât de dragă ne-ar fi o persoană pe această lume, să ne gândim mai mult la Dumnezeu decât la ea. În felul acesta reducem dramatismul despărţirilor din lumea aceasta, deoarece nu am pierdut ceea ce era mai important, adică pe Dumnezeu. Iar când suntem legaţi mai mult de cineva drag în această lume decât de Dumnezeu, atunci la despărţirea de acea persoană cădem în mlaştina disperării datorită blestemului idolatriei în care am trăit.

Văzând Dumnezeu că primii care ar fi fost datori să vină au refuzat chemarea, i-a spus la slugă să-i cheme pe săraci, neputincioşi, orbi şi şchiopi. Aceştia sunt oamenii mai puţini înzestraţi de Dumnezeu, însă cei dintre ei care vor răspunde la chemarea lui Dumnezeu îi vor ruşina pe cei înzestraţi cu inteligenţă, frumuseţe şi diferite talente trupeşti pe care şi le-au risipit în zadar trăind fără Dumnezeu.

Omul, atunci când vede că este mai dotat decât altul şi nu se smereşte conştientizând că nu are nimic al său şi că tot ce are este de la Dumnezeu, atunci el cade în întunericul mândriei şi orbecăieşte prin lumea aceasta ca un potrivnic al lui Dumnezeu. El refuză învăţătura lui Hristos şi îşi risipeşte averea de la Dumnezeu, căutând altceva prin spaţiu intrastelar sau cufundându-se pur şi simplu în plăcerile trupului.

De la primii oameni şi până la noi, fiecare a încercat să aducă câte ceva din realizările sale. Cain a adus din roadele pământului, Abel a adus din cele întâi născute ale oilor sale şi din grăsimea lor, evreii din legea veche aduceau jertfă din turmele lor; dar omul zilelor noastre cu ce se înfăţişează? Cu bomba atomică în mâini, stând pe un pământ otrăvit de chimicale şi respirând aerul industrializat al unei societăţi care se numeşte de consum şi care devorează totul

devastând pământul mai mult decât o fac lăcustele. Aici a ajuns inteligenţa omului care l-a părăsit pe Dumnezeu.

Atunci Dumnezeu cu cine să lucreze sau cu cine să cineze? Cu săracii, cu neputincioşii şi cu orbii. Oare Pavel nu a orbit în drumul către Damasc? Petru nu era un sărac neştiutor de carte? Cu ei însă Hristos a cinat şi cu ei a schimbat lumea.

„Doamne, s-a făcut precum ai poruncit şi tot mai este loc".

Cât de mincinoase sunt interpretările sectare care se regăsesc şi prin filmele despre apocalipsă şi care spun că doar 144 000 este numărul celor care se vor mântui! Este drept, doar sectele care nu au atins acest număr interpretează în felul acesta. Împărăţia lui Dumnezeu este necuprinsă, iar acest număr pe care îl găsim în cartea Apocalipsei, capitolul 7, este un număr simbolic.

Părintele Evsevios Vitis ne spune că 144 000 este pătratul numărului seminţiilor lui Israel, adică 12 ori 12, înmulţit cu 1000 care semnifică o mulţime mare.

„Şi a zis stăpânul către slugă: Ieşi la drumuri şi la garduri şi sileşte-i să intre, ca să mi se umple casa. Căci zic vouă: Nici unul din bărbaţii aceia care au fost chemaţi nu vor gusta din cina mea".

Adică să iasă pe unde trec străinii, cum de pildă erau neamurile în vremea propovăduirii apostolilor sau orice alt necredincios din vremea noastră şi să-i „silească" să vină la Hristos prin frumuseţea şi puterea cuvântului.

„Mulţi sunt chemaţi, puţini sunt aleşi" (cf. Matei 22,14), spune Mântuitorul nostru Iisus Hristos şi mulţi răstălmăcesc greşit aceste cuvinte, cum că Dumnezeu ar alege doar pe unii dintre oameni. Avem iarăşi de a face cu o interpretare sectară căci Dumnezeu vrea ca tot omul să se mântuiască şi la cunoştinţa adevărului să vină. Astfel, Dumnezeu cheamă pe toţi oamenii la cina Sa, însă puţini sunt cei care răspund la această chemare. Deci „mulţi chemaţi" înseamnă toţi, iar „puţini aleşi" înseamnă acei puţini care aleg poarta cea strâmtă.

Unii se cred nedreptăţiţi, se cred predestinaţi pentru o soartă anume, însă aşa cum spunea părintele Rafail Noica, Dumnezeu nu l-a făcut pe om pentru că nu avea surcele în iad ca să aţâţe focul, ci Dumnezeu vrea ca orice om să se mântuiască.

Iarăşi spunea părintele Evsevios Vitis că dacă Dumnezeu spune că peste cinci sute de ani va avea loc jaful secolului, asta nu înseamnă că Dumnezeu a sortit pe cineva anume ca să facă acest lucru, ci Dumnezeu ca un Atotputernic care ştie şi

cele viitoare, ştie că peste cinci sute de ani cineva o să facă acest lucru, însă respectivul va acţiona din propria alegere, iar nu pentru că ar fi fost predestinat.

Alţii se întreabă: de ce Dumnezeu ca un Atotputernic nu a făcut omul în aşa fel încât să nu greşească, însă Sfântul Vasile cel mare spune că în felul acesta omul ar fi fost ca un sclav în lanţuri, legat să nu greşească, însă culmea frumuseţii creaţiei lui Dumnezeu: omul, a fost lăsat să aleagă singur: binele sau răul, cina în împărăţia lui Dumnezeu sau întunericul patimilor.

Păcatele ne opresc să dăm curs chemării lui Dumnezeu. Sfântul Ioan Gură de Aur aseamănă păcatul cu un fascinant peisaj de pustie [fenomenul de miraj sau Fata Morgana - n.n.], care pare tulburător de frumos de la distanţă, însă cu căt te apropii mai mult cu atat rămâi mai dezamăgit: totul este pustiu şi gol. La fel este păcatul: ne ademeneşte, ne închipuim şi îl dorim însă atunci când ajungem la el rămânem dezamăgiţi.

Cu cât omul se apropie mai mult de Dumnezeu, cu atât el vede urâţenia păcatului şi nu-l mai poate suferi. Păcatul este o povară grea care îl slăbeşte şi îl îmbolnăveşte pe om. Omul se plânge pentru greutăţile bolilor, pentru greutăţile de la serviciu sau din familie, însă nu îşi dă seama că de fapt este apăsat de greutatea păcatului.

Tot Sfântul Ioan Gură de Aur spune că atunci când corabia în care se afla proorocul Iona a fost cuprinsă de furtună, corăbierii căutau să salveze corabia aruncând tot ce era mai greu din corabie, însă nu a folosit la nimic deoarece cel mai greu cântarea păcatul lui Iona, şi atunci l-au aruncat pe acesta în mare şi au salvat corabia. Astfel, păcatul este cel care face tot mai grea viaţa noastră.

***

Sfântul Arsenie [cel mare] ne spune şi el cum ne opresc păcatele să intrăm în biserică. Un înger i-a arătat lucrurile omeneşti în trei feluri.

- ⇒ *În primul caz un arap avea o sarcină grea de lemne pe care nu o putea duce, însă el, în loc să mai dea jos din lemne, tăia altele şi adăuga mai multe. Aşa este şi omul care deşi este istovit de păcate îşi mai adaugă şi altele. Toţi strigă şi nimeni nu se simte.*
- ⇒ *În al doilea caz un om scotea apă şi o turna într-o cadă spartă şi toată apa se scurgea. Aşa este şi omul care se osteneşte, însă nu lasă păcatele: îşi pierde toată osteneala.*
- ⇒ *În al treilea caz, doi oameni călare pe cal voiau să intre pe uşa unei biserici ţinând o bârnă curmeziş dar nu puteau să intre. Aşa sunt cei care fac faptele cu mândrie, rămân afară de împărăţie.*

&&&

Nu venim la Hristos pentru că ne lipseşte smerenia. Mulţi nu ştiu ce înseamnă şi cum arată aceasta. Hristos însă, le-a zis la ucenici: ***„De nu vă veţi întoarce şi nu veţi fi precum pruncii, nu veţi intra în Împărăţia Cerurilor” şi „cine se va smeri pe sine ca pruncul acesta, a****cela este cel mai mare în Împărăţia Cerurilor”* (cf. Matei 18, 3-4).

Iată deci, putem găsi smerenia la prunci. Putem învăţa multe de la copii, însă doar de la cei mai mici şi nevinovaţi, căci răul care se transmite foarte repede, a furat nevinovăţia şi a scurtat copilăria prin noua tehnologie. Omul spune că tehnologia îi îmbunătăţeşte viaţa, însă îmbunătăţirea asta este precum povestea cu calul ţiganului: o „îmbunătăţeşte” până ce o distruge total.

Sfântul Ioan Gură de Aur ne vorbeşte despre smerenia copilului. Copilul dacă îl cerţi, acum plânge şi, puţin mai târziu, iarăşi este vesel şi râde şi nu mai ţine supărare, pe când unii dintre oameni când sunt certaţi ţin supărare toată viaţa. Copilul este fericit prin simple jucării de lemn, pe când pe cei mari nimic nu-i mai mulţumeşte. Copilului nu-i pasă cum îi stă părul sau că s-a murdărit, pe când cei mari umblă cu oglinda în buzunar şi sunt foarte preocupaţi de felul în care arată. Copilul crede şi o poveste pe când cei mari nu cred nici adevărul. Copilul este străin de griji pe când cei mari şi le înmulţesc. Copilul mic nu bârfeşte şi nu judecă. Iată deci ce înseamnă să ne întoarcem şi să ne smerim precum pruncii.

Mereu avem în jurul nostru oameni care se împotrivesc credinţei şi care încearcă să oprească şi pe alţii ca să vină la credinţă. Ce îţi foloseşte că mergi la biserică? spun ei. Cu ce schimbă lucrurile, nu vezi că eşti bolnav, nu vezi câte necazuri ai? Iată însă răspunsul unui om cu credinţă: înainte să merg la biserică fugeam după păcate, acum însă de când merg la biserică fug de păcate; diferenţa este foarte mare.

Este puţin lucru să cinezi împreună cu Hristos? Întâlnirea cu Dumnezeu este cel mai important lucru din viaţa noastră. Necredincioşii nu îşi dau seama de puterea şi importanţa rugăciunii, însă aceasta este ceea ce mai ţine această lume. Au fost atâtea temeri că începe al III-lea război mondial, însă timpul a trecut şi încă mai poate să mai treacă, atâta timp cât este rugăciune şi pocăinţă pe pământ. Pacea nu se întreţine prin conferinţe de pace lipsite de Duhul Sfânt, ci pace este acolo unde este smerenie şi credinţă.

Oameni „săraci, neputincioşi şi şchiopi”, cei numiţi „copaci sterpi şi nefolositori” vin la cina lui Hristos şi îl înduplecă pe Acesta să mai ţină această lume“.

Cei poftiţi la cină: “Puţine pilde vorbesc mai categoric despre opţiunea care ne stă în faţă”

12.12.2015

Lidia Stăniloae: Cei poftiţi la Cină

“Cu puţine zile înaintea marii Sărbători a Naşterii Domnului, se citeşte la Liturghie Parabola celor poftiţi la cină (Luca 14,16-24). Nu trebuie să ne mire. Aceste cuvinte ale Mântuitorului, simple în aparenţă, ascund o semnificaţie profundă, aducându-ne încă odată în faţa ochilor faptul că suntem creaţia lui Dumnezeu care ne iubeşte şi aşteaptă iubirea noastră. Dovada acestei iubiri o avem în mod copleşitor câteva zile mai târziu, când însuşi Fiul lui Dumnezeu se coboară la noi, îmbrăcând natura omenească, devenind unul dintre noi şi acceptând în cele din urmă moartea pe cruce, pentru a ne izbăvi pe noi din moarte.

Meister Eckhart spune că, „după natura sa, omul este nobil” şi unii exegeţi îi definesc antropologia ca fiind „aristocratică”. Omul este înnobilat prin dragostea lui Dumnezeu, care i-a dăruit raţiunea ce oglindeşte Logosul divin. Căci „Nici un suflet dăruit cu raţiune nu este fără Dumnezeu”.

Dar iată că omul refuză invitaţia la cină, ni se spune în Evanghelie. Fiecare dintre cei poftiţi a găsit alt pretext. Unul s-a dus să-şi vadă ţarina cumpărată de

curând, altul să încerce nouă pereche de boi, iar altul a zis „Femeie mi-am luat şi de aceea nu pot veni”.

Oare nu ne amintesc aceste cuvinte atitudinea noastră de zi cu zi? Nu ne preocupăm de orice altceva, numai ca să nu participăm la „cina” pe care Domnul ne-o pregăteşte? […] Refuzăm înnobilarea pe care Dumnezeu ne-o hărăzeşte şi ne complăcem în mizeria condiţiei umane [căzute în păcat - n.n.].

Şi pilda ne spune mai departe: „Atunci mâniindu-se stăpânul casei a zis: „Ieşi îndată în pieţele şi uliţele cetăţii şi pe săraci, şi pe cei neputincioşi şi pe orbi şi pe şchiopi adu-i aici“.

Dacă renunţăm să înaintăm spre mântuire, spre viaţa veşnică, rămânem afară. Nu suntem pregătiţi pentru ea. Am ales drumuri false, pardosite cu aroganţă şi convingerea că numai noi avem dreptate, iar cei pregătiţi vor merge înainte. Aceştia sunt mai degrabă cei smeriţi, cei în suferinţă, cei care nu cunosc aroganţa şi slava deşartă. Iar ceilalţi?

Puţine cuvinte pilduitoare sunt mai dramatice decât acestea. Puţine pilde vorbesc mai categoric despre opţiunea care ne stă în faţă. Ar trebui să ne fie mereu prezentă în conştiinţă, în fiecare clipă. Căci în fiecare clipă suntem „poftiţi la cină”. Şi în fiecare clipă găsim alte şi alte pretexte fără sensuri reale, inventându-ne o lume artificială, cu satisfacţii efemere, care nu duc nicăieri.

Din păcate, renunţăm la analize care ne-ar surprinde prin concluziile lor şi le abandonăm undeva pe drum, pentru că ele n-au ce căuta în existenţa noastră desacralizată, lipsită de har.

Contemporaneitatea capătă din ce în ce mai mult această tentă tragică de banalitate, de superficialitate, de pierdere a prezenţei harului şi a fiorului sacru. Contemporaneitatea noastră adoptă treptat o pseudoexistenţă în care valorile reale nu au ce căuta. În care domnesc aparenţa, falsa valoare, aroganţa unei străluciri autofabricate. Oare ne place criminalitatea, minciuna, necinstea, falsa cucernicie, lipsa totală de decenţă? Ridicolul agresiv în care ne scăldăm? Ne satisface cu adevărat această stare de lucruri? Ce facem pentru a reîntoarce omenirea la starea de omenire şi nu de haită pusă numai pe pradă, aruncându-ne singuri în prăpastia distrugerii?

Am înlocuit nobleţea care ar fi trebuit să ne caracterizeze cu tartufisme ridicole. Înlocuim adevărata sfinţenie cu surogate. Ne autoconvingem că ele sunt reale şi nu un înveliş de suprafaţă, pe care îl îmbrăcăm ca pe o piele otrăvită, sclipitoare, mincinoasă, cu care luăm ochii altora, la fel de superficiali ca şi noi, care au refuzat şi ei invitaţia la cină. Să nu uităm că, cu toate practicile împrumutate din

hipnoză, ele rămân totuşi un fals drum, care duce oriunde altundeva, dar nici într-un caz în veşnicia la care aspirăm. Înlocuim valorile adevărate cu imitaţii cărora le atribuim o importanţă pe care nu o au. Trăim într-o realitate a imitaţiilor şi încercăm să ne autoconvingem că am ajuns la adevărata formă a realităţii. Şi ce descoperim, până la urmă? Oare nu e prea târziu?

Da, în fiecare zi respingem invitaţia Celui care ne cheamă la masa Sa. Nu e cumva cazul ca, în preajma Marii Sărbători, să ne hotărâm a porni pe alt drum, să purcedem a ne schimba veşmintele înnoroite şi de a participa cu sfială şi nădejde la comuniunea cu El? În preajma Crăciunului, când El vine printre noi în chip de Prunc nevinovat ca să ne aducă iarăşi bucuria speranţei, şi nu numai atunci, să ne îndreptam asemenea magilor şi păstorilor spre ieslea în care s-a petrecut Minunea, cea mai grandioasă minune a omenirii, să ne închinăm şi să-I închinăm darurile noastre sărăcăcioase, cu certitudinea că steaua care străluceşte deasupra ne va călăuzi şi pe noi, (…) departe de ticăloşia tuturor Irozilor, spre împărăţia Cerească, spre veşnicia la care El ne cheamă […].

Realitatea, aşa cum o concepem noi, despre care suntem convinşi că ştim totul, nu este un masiv stâncos ce ne striveşte, ci o stratificare de realităţi. Un fel de teanc de foi aşezate una peste alta, unele imaculate, intacte, netede, altele boţite, strâmbate, pline de pete. Din când în când, mai dăm o foaie la o parte şi apare alta. Atunci ne bucurăm sau ne înspăimântăm, după caz, şi oricum ne minunăm că n-o cunoşteam dinainte. Şi, dintr-odată, imaginea noastră despre lumea în care trăim se schimbă. Din când în când, începem să devenim conştienţi de infatuarea, de superficialitatea care ne stăpâneşte. Dar de multe ori, nici măcar teancul de foi care ne zboară zilnic din mână, îndepărtate cu violenţă sau pe nesimţite, nu ne trezeşte din inconştienţă. Câteodată, dobândim luciditatea prea târziu şi privim îngroziţi în urmă, ca unii care ne-am irosit fără folos. Şi avem toate motivele să ne punem întrebarea: N-ar trebui cumva să începem a ne căuta în ciclul despre Apocalipsă al lui Durer? Pentru că, negreşit, undeva în vreun colţişor al imaginilor teribile, ne aflăm şi noi, ne putem găsi acolo. Marele pictor a reuşit să includă toată omenirea în celebrul ciclu, înţelegând, în genialitatea lui că toţi suntem actori ai ultimului strat al realităţii, pe care de cele mai multe ori l-am ignorat.

Poate pricepem atunci că, inevitabil, aceştia sunt polii între care ne mişcăm: pe de o parte cutremurătorul memento al lui Durer, pe de alta imaginea unei iesle modeste, în care Pruncul, încălzit de suflarea unor făpturi inocente, ne deschide perspectiva stratului magnific al realităţii, acela în care omenirea poate fi salvată de moarte şi disperare. Simbolica acestei imagini e copleşitoare: într-un colţ ciobanii, sufletele simple, dar pline de înţelegerea evenimentului fundamental al omenirii, alături magii, prosternând la picioarele împăratului Veşnic puterea, bogăţia lor pieritoare, recunoscând-o ca atare şi dobândind conştiinţa limitelor

puterii omeneşti. Închinându-se în faţa puterii infinite a Divinităţii creatoare, ei înţeleg că prin buna Sa voinţă şi dragostea fără margini pentru creatura Sa, Dumnezeu ne deschide singură cale posibilă către izbăvirea din moarte. „A dori să îl slujim pe Dumnezeu este singura noastră libertate şi singurul nostru noroc” spune Petrarca în Viaţa în singurătate: „Cred că un om cu adevărat spiritual nu găseşte nicăieri linişte decât în Dumnezeu, ultimul nostru ţel.”

Acest ultim ţel devine posibil prin Sărbătoarea Naşterii Domnului, momentul în care este îndepărtat de la noi blestemul neascultării şi ni se lasă drum liber către dragostea lui Dumnezeu pentru făpturile pe care El le-a creat. Dincolo de tot ceea ce mintea noastră poate cuprinde, El le-a creat pentru dragostea infinită pe care ne-a dăruit-o, venind ca un Prunc inocent, într-o iesle modestă, pentru noi toţi, pentru cei slabi, pentru cei săraci, pentru cei puternici şi bogaţi, ca să se înţeleagă că bogăţia şi puterea adevărată se află în miracolul făpturii înzestrate cu suflet, şi să înveţe să păşească spre fraţii lor. Pentru cei ce erau buni şi pentru cei ce trebuie să devină buni”.

(din: Lidia Stăniloae, La bursa adevărului, Editura Trinitas, 2014)

Predici la Duminica pildei celor poftiţi la cină. Pilda pretextelor. “Să ne împărtăşim cu Dumnezeu, să ne cuminecăm unii de alţii!”

15.12.2012

Predica părintelui Damaschin de la Sihăstria Putnei (2009)

Rezumat:

- Despre ce voia să le vorbească, de fapt, Mântuitorul? Ce este de fapt această Cină? Cine cheamă la Cină, cine este slujitorul care cheamă, şi cine sunt cei chemaţi? Cina este Împărăţia lui Dumnezeu. Cel care cheamă la Cină, stăpânul, omul acesta oarecare, este Însuşi Dumnezeu care ne-a creat pe noi oamenii nu pentru o viaţă limitată, nu pentru un timp scurt, ci pentru viaţa veşnică şi aceasta este Împărăţia cea veşnică a lui Dumnezeu. La această viaţă veşnică Dumnezeu ne cheamă pe toţi.

- Deoarece poporul evreu nu L-a primit pe Hristos, Dumnezeu S-a îndreptat către neamuri, către cei care nu L-au cunoscut, care nu aveau Vechiul Testament, şi a făcut acest lucru prin apostoli. Apostolii sunt slugile prin care Dumnezeu cheamă. Aceştia şi-au început propovăduirea în duh, dacă nu chiar în cuvânt, cu aceleaşi cuvinte cu care şi Mântuitorul şi-a început propovăduirea: “Pocăiţi-vă că s-a apropiat Împărăţia Cerurilor”. Aceasta este vestea cea bună pe care Dumnezeu a trimis-o dintr-un început omului şi va continua să adreseze această chemare până la sfârşitul veacului.

- Întâlnim în Evanghelia de astăzi trei categorii de oameni care fiind chemaţi, au refuzat. Aceste trei categorii ne reprezintă pe noi toţi, pentru că într-una din ele fiecare ne regăsim.

- Ne îngrijim mai mult de cele exterioare decât de cele dinlăuntrul nostru. Astfel, cuvântul semănat de Dumnezeu nu prinde rădăcină în inimile noastre şi nu este lucrător din pricina prea multor griji lumeşti care îl acoperă şi nu-l fac să rodească. Aceasta este ţarina, şi totdeauna la ţarină avem de lucrat.

Dumnezeu nu condamnă munca în sine, dar Sfinţii Părinţi spun că acest om care a refuzat să meargă la cină pe motiv că are să-şi vadă ţarina pe care a cumpărat-o, reprezintă pe acei oameni care îşi dedică cea mai mare parte a timpului lor grijilor celor lumeşti, preocupărilor care nu ţin de veşnicie şi care trebuie lăsate într-un plan secund, pentru că toate se risipesc şi nimic din cele pământeşti nu luăm cu noi.

Când oare vom înţelege lucrul acesta? De câte ori ne întoarcem de la o înmormântare şi tot aşa rămânem! În fiecare minut moare câte un om, dacă nu mai mulţi. Unii mor de tuberculoză, alţii de SIDA, de cancer sau de alte boli incurabile. Auzim şi vedem că mor oamenii pe capete. Ce iau aceşti oameni cu ei? Sunt pregătiţi aceşti oameni să meargă la Cina Împărăţiei lui Dumnezeu? De fiecare dată când mergem la o înmormântare să ne gândim că în locul acelui om puteam să fim noi. Şi dacă încă nu suntem, e pentru că Dumnezeu încă ne mai da timp de pocăinţă.

- Oamenii din cea de-a doua categorie sunt cei robiţi de către cele cinci simţuri. Aceste simţuri sunt ferestre ale sufletului prin care foarte uşor putem cădea dar pe care le putem şi folosi pentru slava lui Dumnezeu. Cel care prin aceste simţuri lucrează păcatul nu răspunde chemării de a merge la Cină.

Auzim cu urechile cuvinte ce nu se cuvine să le auzim: înjurături, cuvinte necurate, cântece pe care n-ar trebui să le ascultăm şi multe altele. Vedem cu ochii lucruri care întinează mintea şi spurcă sufletul. Mirosim lucruri pe care n-ar trebui să le mirosim. Mai ales atunci când suntem în biserică să încercăm să venim curaţi înaintea lui Dumnezeu, lăsând deoparte parfumurile şi spray-urile. În biserică avem mirosul de tămâie, care reprezintă rugăciunile noastre ce se ridică către tronul lui Dumnezeu. Pe acesta trebuie să-l mirosim.

- Câte păcate nu face omul cu gura? Părintele Teofil spunea că „cel bătrân face cele mai multe păcate, cu ura şi cu gura.” Păcătuim cu gura nu doar atunci când înjurăm sau spunem cuvinte spurcate, ci şi atunci când judecăm, când vorbim de rău pe alţii, când povestim numai lucruri negative, care nu ajută.

Sunt şi păcate mai grele care se fac tot cu gura, ca de exemplu lepădarea de credinţă: „Cine nu mărturiseşte cu gura sa că Domnul este Iisus Hristos, acela nu poate fi vrednic de Împărăţia lui Dumnezeu” (Sfântul apostol Pavel). Să nu folosim cuvintele cu uşurinţă, încercând să scăpăm de anumite situaţii care ne încurcă, mai ales atunci când e vorba de dreapta credinţă, pentru că şi atunci este lepădare şi s-ar putea să se depărteze harul lui Dumnezeu de la noi şi să rămânem secătuiţi duhovniceşte.

Şi prin pipăit, cu ajutorul mâinilor şi picioarele se pot face mulţime de păcate.

- Cea de-a treia categorie este reprezentată de cei care sunt robiţi de patimile trupeşti, în primul rând de patima desfrânării dar şi de toate celelalte care ţin de trup: lăcomia, beţia, etc.

- Aceşti oameni nu se pot apropia de Dumnezeu pentru că diavolul robeşte şi patima leagă voinţa.

- Dacă noi nu ne deschidem inima către Dumnezeu, Dumnezeu nu forţează uşa. Dumnezeu nu ne ia cu de-a sila de-acasă să ne aducă la biserică, pentru că ne-ar restrânge libertatea.

Dar ce face Dumnezeu? Cum trebuie să înţelegem cuvântul acesta: „Sileşte-i să intre”? Cum „sileşte” Dumnezeu? Ce face Dumnezeu atunci când rămânem indiferenţi la mijloacele normale de chemare? Trimite un taifun, îngăduie un cutremur, o epidemie, o boală, un necaz, ca doar doar să ne întrebăm: „De ce mi se întâmplă lucrurile acestea? Ce vrea Dumnezeu să-mi spună prin asta?” Aşa suntem noi oamenii, de vorbă bună mai puţin înţelegem şi ne apropiem de El, ne aducem aminte că mai trebuie să ne rugăm, să postim, atunci când avem vreun necaz, atunci când ne e bolnav copilul, etc. Bine este şi atunci să răspundem chemării de a veni la Cină şi de a nu găsi pretexte.

Să ne lumineze Dumnezeu minţile să vedem care dintre acei oameni suntem noi şi să ne rugăm ca să avem răspuns bun la chemarea lui Dumnezeu.

***

Predica Părintelui Marcu Petcu de la Măn. Putna (2009)

Rezumat:

- O pildă a pretextelor. Este ceea ce facem fiecare dintre noi: ne îndreptăţim, ne scuzăm atunci când Dumnezeu ne cheamă.

- Tot astăzi este duminica în care îi prăznuim pe Sfinţii strămoşi. Maica Domnului a fost cea care a încununat şirul strămoşilor, şirul celor care au pregătit şi aşteptat venirea Mântuitorului Iisus Hristos.

- Cina aceasta este Cina care se săvârşeşte în Împărăţia lui Dumnezeu. Cina este momentul în care omul, după truda zilei, vine şi se bucură de rodul pe care L-a dat Dumnezeu prin lucrul mâinilor lui.

- În Vechiul Testament, prânzul era masa festivă, care era dată în zi de sărbătoare şi la care veneau toţi prietenii, vecinii, toţi cei care erau invitaţi. Cina, este masa care se lua la sfârşitul zilei, după terminarea lucrului. Toată familia se adună la cină. Cina nu era atât un prilej de mâncare, cât unul de comuniune, în care fiecare povestea celuilalt ce a făcut în acea zi. Astfel, când refuzăm chemarea la cină a Mântuitorului Iisus Hristos, refuzăm comunicarea cu El şi cu semenii noştri. Refuzăm să fim în unitate, cu toţii în Împărăţia lui Dumnezeu. Această cină este o pregustare a Împărăţiei lui Dumnezeu care se află înlăuntrul nostru, permanent aici cu noi, astăzi.

- Cei care au refuzat invitaţia la cină nu aveau nici un temei să o facă, pentru că ei au fost chemaţi seara, când lucrul mâinilor încetează. Unde se mai ducea acela să încerce boii sau celălalt să vadă pământul? Se întâmplă cu fiecare dintre noi, că atunci când se aşterne seara, noi în loc să ne gândim la Dumnezeu, la ceea ce a făcut Dumnezeu pentru noi, noi rămânem tot în întunericul acestei lumi şi ne gândim la cele pe care le avem de făcut în lumea aceasta. Îi dăm trupului hrană, dar uităm să-i dăm şi sufletului. Uităm să-i dăm sufletului lumina de care are nevoie. Bucurăm pântecele dar nu ne mai bucurăm sufletul.

- Cina Domnului presupune despărţirea de simţuri. Pentru a putea să ne apropiem de Dumnezeu trebuie să ieşim cumva din noi, să gustăm din Dumnezeu în primul rând prin rugăciune.

- Există această mânie îndreptăţită a lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeu a făcut tot ceea ce era posibil şi omeneşte şi dumnezeieşte pentru a ne face fii ai Lui, pentru a ne deschide Împărăţia. Şi totuşi noi refuzăm, fiind orbiţi de plăcerile acestei lumi de care ne agăţăm, şi pe care le transformăm în idoli. Astfel, omul se desparte de Creatorul său. Nu-l mai are pe Dumnezeu ca Dumnezeu, ci îşi face dumnezeu din lucruri trecătoare, create, care cad sub simţuri.

- Toate aceste bunuri materiale, tot ceea ce ne înconjoară trebuie să ne ajute să urcăm spre Dumnezeu.

- Dumnezeu se mânie şi spune slugii: "Ieşi îndată în pieţele şi în uliţele cetăţii, şi pe săraci, şi pe neputincioşi, şi pe orbi, şi pe şchiopi adu-i aici". Cine sunt

aceştia? Cei care vor, dar nu pot. Fiecare dintre noi are câte un dar, unii mai mult, alţii mai puţin.

- În Dumnezeu toate se pot. Dacă noi vrem să alergăm pe calea mântuirii, vrem să postim, să ne rugăm, dar nu putem, fiind şchiopi, Dumnezeu ne poate îndrepta. Important este să avem voinţă. Dacă orbul vrea să ajungă undeva dar nu poate fără a fi călăuzit, Dumnezeu se face călăuza lui. Aceasta este singura condiţie: să vrea.

- Suntem chemaţi în fiecare moment să împlinim porunca lui Dumnezeu.

- Această cină demonstrează relaţia personală şi directă cu Dumnezeu, relaţia directă a lui Dumnezeu cu omul, pe care o vrea Hristos în fiecare clipă.

- Sfântul apostol Pavel spune: "Câţi am primit Duhul înfierii strigăm prin El: Avva Părinte!" Toţi avem, indiferent de vârstă, sentimentul de copil al lui Dumnezeu. Şi acest sentiment apare cu precădere de Crăciun. Bucuria Naşterii lui Hristos ne pune pe fiecare în starea de copil al lui Dumnezeu. Iar Hristos tocmai pe aceştia îi cheamă, pe copiii din noi.

- Este un mare act de pricepere, de dăruire, să ştii să primeşti. Trebuie să învăţăm nu doar să dăruim, ci şi să primim, şi mai ales cum să primim darul de la Dumnezeu. În primul rând cu mulţumire şi cel mai important lucru, "cu frică de Dumnezeu, cu credinţă şi cu dragoste să vă apropiaţi".

- Miezul Evangheliei de astăzi este iubirea. Cei care au refuzat să vină la Cina Domnului, au refuzat iubirea lui Dumnezeu, au refuzat să intre în iubirea lui Dumnezeu. Avem această libertate, de a ne uni sau nu cu Dumnezeu în iubire.

- În Evanghelia de la Matei spune că intrând împăratul să vadă pe oaspeţi, a văzut acolo un om care "nu era îmbrăcat în haina de nuntă". Această haină de nunta este dragostea, bunătatea, blândeţea, facerea de bine, credincioşia. De fiecare dată când împlinim aceste lucruri ne îmbrăcăm în aceste haine strălucitoare date tot în dar.

***

Predica Părintelui Teofan de la Putna (2011)

Rezumat:

- Această pildă poate fi înţeleasă atât la nivel istoric cât şi la nivel duhovnicesc. La nivel istoric, cei chemaţi, cei care nu au răspuns invitaţiei la cină, sunt mai-marii poporului evreu care deşi au fost chemaţi în mod special, nu L-au cunoscut pe Hristos că fiind Dumnezeu: „Întru ale Sale a venit şi ai Săi nu L-au primit".

- Din punct de vedere duhovnicesc, această cină reprezintă Cina Domnului, adică Sfânta Împărtăşanie. Dumnezeu cheamă pe toţi oamenii să participe la această cină. Din momentul în care Dumnezeu se face Om, Dumnezeu se adresează tuturor oamenilor să se îndrepte spre Fiul lui Dumnezeu întrupat, să facă parte din Biserică.

- Cei care refuză viaţa în Biserică găsesc pretexte ca şi cei din pilda de astăzi: unii sunt mereu ocupaţi cu cele ale lumii şi nu au timp de Dumnezeu şi de biserică, de parcă va veni o vreme când omul va avea timp de toate. Nu, dacă omul este hotărât pentru Dumnezeu atunci îşi face timp pentru Dumnezeu.

- Cele cinci perechi de boi reprezintă cele cinci simţuri ale omului: gustul, auzul, văzul, mirosul, pipăitul. Prin metafora boilor, Mântuitorul a vrut să arate omul coborât în animalitate, omul care nu-şi mai dă seama că este chip al lui Dumnezeu, ci trăieşte la nivelul animalului, care nu doreşte decât să se desfăteze. Astfel, el va găsi mereu pretexte să nu se roage, să nu citească scrierile sfinţilor, să nu meargă la biserică, fiindcă el în realitate şi-a supus simţurile trupului, trăind la un nivel animalic.

- Mântuirea înseamnă faptul că omul, prin harul lui Dumnezeu, să depăşească firea aceasta lumească şi să se apropie de Sfintele Taine, de Cina Domnului.

- Cel de-al treilea care şi-a luat femeie şi din cauza asta nu poate veni la cină, simbolizează patima desfrâului. Şi în zilele noastre li se inoculează tinerilor cu multă perversitate patima desfrâului pentru a-i îndobitoci şi astfel ei nu mai pot simţi harul lui Dumnezeu şi nu vor înţelege ce este cu biserica, cu învăţătura sfinţilor, nu vor putea să răspundă la această chemare pe care Dumnezeu ne-o adresează pentru a dobândi viaţa veşnică.

- Să participăm în primul rând la Cină, la comuniunea cu Dumnezeu, şi după aceea se vor aranja şi restul, ne vom putea îngriji şi de cele ale lumii, de familiile noastre. Dar întâi, trebuie să răspundem la această chemare, să încercăm să ne apropiem de Dumnezeu, să fim în comuniune cu Dumnezeu şi cu aproapele întru Hristos.

- Biserica îi cheamă pe toţi la Spovedanie şi la Sfânta Împărtăşanie: „De nu veţi mânca trupul Fiul Omului şi de nu veţi bea sângele Lui, nu veţi avea viaţă întru voi.”

- Cei care caută pretexte şi nu vor să vină în biserică, să se apropie de Dumnezeu cu adevărat, de fapt, nu vor să se cunoască aşa cum sunt ei înşişi. Le place să trăiască cu o mască pe faţă şi să nu se trezească niciodată la realitate, decât în momentul când vor trece în cealaltă viaţă, dar atunci va fi prea târziu. Omul care răspunde chemării lui Dumnezeu, începe încetul cu încetul să se cunoască, ştie că trebuie să se schimbe în anumite puncte, ştie că trebuie să aibă mai multă răbdare şi iubire pentru a fi în comuniune cu ceilalţi şi cu Dumnezeu.

- Orice îndeletnicire pe care o are omul şi care reprezintă un zid între el şi Dumnezeu, devine un idol care nu-l lăsa pe om să se apropie de Dumnezeul Cel Viu.

- ***Părintele Dumitru Stăniloae, făcând o comparaţie între Ortodoxie şi restul credinţelor, spunea că „Ortodoxia este singura credinţă adevărată, reprezintă Biserica în sensul deplin al cuvântului, iar aici credincioşii râvnitori care răspund la chemarea lui Dumnezeu, simt harul lui Dumnezeu atunci când se unesc cu Dumnezeu prin Sfintele Taine, în special prin dumnezeiasca Euharistie”.***

Nu este ceva care poate fi explicat raţional, cum fac restul confesiunilor care tot explică şi coboară la nivelul lumescului, dar nu au ceea ce este mai important, nu-L au pe Dumnezeu Cel Viu, prin Sfintele Taine şi prin dumnezeiasca Euharistie.

***

Predica părintelui Gheorghe Holbea, Biserica Precupeţii noi, Bucureşti (2009)

Rezumat:

“Şi a trimis la ceasul cinei pe sluga Sa ca să spună celor chemaţi: Veniţi, că iată toate sunt gata”.

- Sfânta Evanghelie de astăzi se referă la vocaţia fiecăruia dintre noi. Chemarea fiecărui om este de a veni la Cina Domnului. Dumnezeu pregăteşte lumea aceasta şi neamul omenesc mai întâi prin aducerea sa la viaţă, prin creaţia Sa: “Eu am venit ca lumea viaţa să aibă şi să aibă din belşug”. Astfel, Dumnezeu nu

ne cheamă la tristeţe, la moarte sau la ceva dramatic, ci ne cheamă la bucurie, la viaţă, dar viaţa înţeleasă ca o cină.

- Ne adunăm la cină pentru a ne întâlni şi a ne cumineca unul de celălalt, a ne hrăni în comuniune cu Dumnezeu şi întreolaltă. A ne hrăni şi a ne bucura unul de celălalt, aceasta este chemarea lui Dumnezeu.

- Dumnezeu a pus în fiecare om pecetea comuniunii, acesta fiind cel mai profund lucru pe care trebuie să-l înţelegem, pentru că înţelegând comuniunea ne vom da seama cât de important este aproapele nostru pentru împlinirea noastră. Aproapele nostru este important, dar nu din perspectiva materială, pentru că avem nevoie de el într-un sens egocentric şi egoist, ci pentru că fără el persoana noastră nu se poate împlini. Este chemarea pe care Dumnezeu o face fiecăruia dintre noi, din momentul în care venim la viaţă. Este chemarea pe care a făcut-o şi lui Adam, atunci când l-a chemat să denumească fiecare făptură. Aşadar, omul este chemat să transfigureze lumea aceasta, cosmosul, este chemat nu să se împătimească în el, ci să-l transforme în prilej de întâlnire cu Dumnezeu şi cu ceilalţi. Dar, căzând în plasa celui viclean şi vrând să devină propriul său dumnezeu, omul a crezut că se poate hrăni din cosmosul creat, că se poate folosi de aproapele sau ca de un obiect al plăcerii sale, al egoismului său.

- În momentul în care Adam e chemat din nou să-şi vădească vocaţia sa de om, după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu, acesta încearcă să se ascundă de la faţa lui Dumnezeu şi nu-şi asumă păcatul, dă vina pe Eva: “Femeia pe care Tu mi-ai dat-o, aceasta mi-a dat şi am mâncat”. Iar Eva la rândul ei aruncă vina pe şarpe: “Şarpele m-a îndemnat”. Nimeni nu vrea să alunge din sinea sa această rătăcire de la calea lui Dumnezeu. Nici Adam, nici Eva, şi nici urmaşii lor.

- Potopul trimis în vremea lui Noe să spele toată nelugiuirea de pe faţa pământului, nu este altceva decât o anticipare a botezului. Toată nelegiuirea şi îngâmfarea omenească, toate aceste tentaţii faraonice de a se înveşnici omul în lumea aceasta, fie prin piramide, fie prin alte monumente considerate cele şapte minuni ale lumii, toate acestea s-au dovedit “vânare de vânt” şi bune pentru că nisipul clepsidrei acestui timp să le acopere în această uitare din care din când în când, unii încearcă să descifreze sensuri veşnice.

- Văzând Dumnezeu că n-am răspuns acestei chemări, a trimis din nemărginita-I iubire de oameni, pe slujitorii Săi. L-a trimis pe Avraam căruia i-a spus: “ Întru neamul tău se vor binecuvânta toate neamurile pământului.”

- Omul trebuie să-şi aducă aminte că rostul său nu este de a umbla bezmetic într-o viaţă pământească, de a se pierde în lucruri efemere, de a-şi aduce aminte

doar când este bolnav sau pe moarte, că, de fapt, scopul vieţii este cu totul altul decât încercarea sa de a se pierde în această lume.

- Chemarea la Cina Domnului este o chemare la viaţă. De aceea, toţi Patriarhii Vechiului Testament: Avraam, Isaac, Iacov şi toţi profeţii sunt slujitorii Domnului. Ei sunt trimişi în fiecare veac pentru a spune care este voia lui Dumnezeu.

- Unii oameni în loc "să fie", doar "au". Cei care cad în "a avea", sunt cei care nu ajung "să fie" nimic. Părintele Cleopa repetă de fiecare dată: "Ce ai tu ca să fie al tău?" Atunci când ne înfăţişăm înaintea lui Dumnezeu, trebuie să arătăm ce suntem, nu ce avem.

- Chemarea la cină înseamnă, de fapt, chemarea la asumarea vieţii plenare, chemarea la vederea aceea care trece dincolo de aparenţele acestei lumi.

- Natura pe care Dumnezeu ne-a dat-o pentru a ne bucura de măreţia slavei Sale, am transformat-o într-un bâlci al deşertăciunilor.

- Dumnezeu ne cheamă la Cină în calitatea Sa de Părinte. Ne cheamă la această Cină să ne reamintească faptul că întreaga natură, trebuie să devină o Sfântă Liturghie, că toate darurile pe care Dumnezeu ni le-a dat prin aducerea noastră la viaţă, prin creaţia lumii, trebuie să devină "Ale Tale, dintru ale Tale". Mai mult decât atât, trebuie să transformăm viaţa noastră într-o Liturghie a vieţii, sau cum spune părintele Stăniloae, pentru că Liturghia este o Cină, mai întâi să pregătim această cină înlăuntrul nostru, adică Liturghia lăuntrică, pentru ca după aceea să facem loc întregului cosmos, dar mai ales, tuturor semenilor noştri în sufletul nostru, înlăuntrul nostru, pentru ca Mântuitorul Iisus Hristos să vină să cineze împreună cu noi şi noi să cinăm împreună cu El.

- "Sileşte-i să intre", se referă la lucrarea pe care Dumnezeu a săvârşit-o prin sfinţii Săi apostoli. Prin cei 12 apostoli şi prin puterea Duhului Sfânt, Mântuitorul Iisus Hristos i-a silit dinlăuntru să accepte realitatea Împărăţiei lui Dumnezeu. Însă nu este o siluire, este altceva. Dumnezeu se apropie de fiecare dintre noi prin Duhul Sfânt, în mod discret, aşa cum noi înşine părinţi fiind, ne apropiem de copiii noştri în virtutea dragostei părinteşti, cu discreţie, cu fineţe. Se apropie şi ne cheamă să vedem realitatea profundă a vieţii noastre lăuntrice.

- Dumnezeu ne-a dat tuturor "haina de nuntă", şi haina pe care ne-a dat-o după întruparea Mântuitorului Iisus Hristos, şi după jertfa şi Învierea Sa şi pogorârea Duhului Sfânt, este haina Sfântului Botez. Deci nu vom avea nici un cuvânt de îndreptăţire atunci când Dumnezeu ne va întreba unde ne este această haină de nuntă. Dacă ne ia Dumnezeu orbi şi şchiopi şi ne dă haina luminoasă, haina Botezului, pecetluindu-ne cu pecetea darului Duhului Sfânt, noi nu trebuie să

întinăm această haină. Cei care se vor apropia de Cina Domnului fără a fi conştienţi de această haină, vor fi trimişi unde e "plângerea şi scrâşnirea dinţilor şi întunericul cel mai dinafară".

- Dumnezeu ne cheamă la Cina Sa în fiecare zi, în fiecare duminică şi sărbătoare. Ne cheamă şi ne arată un lucru pe care trebuie să-l învăţăm: lumea aceasta, oamenii, viaţa aceasta este o Sfântă Liturghie, este o lucrare a noastră împreună cu Dumnezeu şi cu ceilalţi, este o lucrare a noastră spre împărtăşirea de viaţă, spre viaţa veşnică. De aceea este atât de importantă participarea noastră în fiecare duminică şi de sărbători la Sfânta Liturghie. În Sfânta Liturghie Dumnezeu ne arată că trebuie să venim la cină pentru a fi în armonie unii cu alţii, şi mai ales în Biserică. Dumnezeu nu ne cheamă doar să ne salutăm, să ne întâlnim, ci să ne cuminecăm unii cu alţii de la inimă la inimă şi împreună să gustăm din Trupul şi Sângele Mântuitorului nostru Iisus Hristos şi în această gustare vom avea cu adevărat bucuria vieţii.

- Cei care pleacă de la Biserică imediat după Tatăl nostru, înainte de cuminecare, se aseamănă lui Iuda.

- Răbdarea şi dragostea noastră ne vor mântui. Fiecare dintre noi avem neputinţe, dar dacă (ne) răbdăm, dacă avem această dragoste de a ne asculta, pornind de la cuminecarea dintre noi, atunci Dumnezeu ne va milui şi va mântui sufletele noastre.

***

Predica părintelui Ciprian Negreanu - Biserica studenţilor, Cluj-Napoca (2011)

Rezumat:

- Dacă vreţi să faceţi o jertfă pentru Dumnezeu, atunci când chemaţi la masă, dacă vreţi să faceţi o faptă bună care să vă fie socotită vouă la învierea drepţilor, să-i chemaţi pe cei care nu pot să vă răsplătească: pe săraci, pe surzi, pe orbi, pe şchiopi.

- În Evanghelia de la Matei este vorba despre nunta Fiului de Împărat. Chemarea la nuntă reprezintă chemarea tuturor în Biserica lui Dumnezeu, în Împărăţia lui Dumnezeu. Această chemare este făcută în special evreilor, care însă nevoind să o împlinească, au pierdut binecuvântarea Tatălui.

- În Evanghelia de la Luca, însă, chemarea la cină se referă la noi toţi, la sufletele tuturor. Cei chemaţi însă, folosesc pretexte şi minciuni pentru a nu

participa la această cină. Aceşti oameni se tem de Dumnezeu, ştiu că ar trebui să meargă şi ce ar trebui să facă. Şi noi suntem la fel. Această pildă ne este adresată în special nouă, creştinilor.

- Dumnezeu ne dă timp să ne facem toate treburile, nu ne cere tot timpul zilei, chemarea la cină este făcută seara. Are multă smerenie Dumnezeu şi are multă îngăduinţă cu omul. Dumnezeu ne cere doar o parte din osteneala noastră sufletească, zice Dumnezeu: Trăieşte şi pentru Mine puţin. Bucură-te şi pentru Mine puţin. Întristează-te şi cu Mine, şi pentru păcatele tale, puţin, cu Mine. Toată ziua o dăm vieţii acesteia, lumii acesteia şi grijii pentru mâncare, pentru haine, pentru odihnă, slava deşartă, etc. Dumnezeu în smerenia şi dragostea Lui de oameni, nici măcar nu cere ce e mai bun, nu ne cere dimineţile, când suntem odihniţi, în putere, ci ne roagă ca seara, după ce am făcut toate, să ne amintim şi de El [a nu se lua literal, în sensul cronologic, să nu se înţeleagă că ar trebui să ne rugăm numai seara].

- Din toate zilele săptămânii, una singură cere Dumnezeu pentru El, şi nici pe aceea nu I-o dăm. Mintea şi inima noastră nu se apropie mai mult în ziua aceea de Dumnezeu. Faptele noastre nu sunt în ziua aceea mai deosebite, pentru Dumnezeu. Să dăm măcar puţin din fiecare zi lui Dumnezeu, şi din fiecare vorbă şi faptă a noastră să-I dăm şi lui Dumnezeu. Atunci s-ar bucura sufletele noastre şi parcă toate s-ar sfinţi.

Să spunem măcar un “Doamne ajută-mă”, “Doamne miluieşte-mă”, înainte de a vorbi, de a ne întâlni cu cineva, de face ceva, şi astfel, chemându-L pe Dumnezeu în ajutor şi trăind totul împreună cu El, se curăţesc toate lucrurile şi faptele noastre şi se înlătura puterea şi lucrarea întunericului din noi. Şi dacă nu ne amintim de Dumnezeu la începutul său la mijlocul faptelor şi vorbelor noastre, măcar la sfârşit să nu uităm să-i aducem slavă şi mulţumire pentru toate.

- Ţarina, pământul din această pildă, simbolizează în primul rând moştenirea noastră sufletească, felul nostru de-a fi, şi fiecare cultivăm în pământul pe care-l avem. Acest pământ preînchipuie inima fiecăruia dintre noi, cu capacităţile şi posibilităţile ei.

Şi omul spune: “Doamne, ce să fac? Ştii că pământul inimii mele e sărac şi neroditor. Nu pot să vin. Am treabă cu pământul ăsta, sunt necăjit cu el, nu merge, nu se cultivă, nu-l pot lucra”. Dar Dumnezeu ne învaţă că şi dacă poţi şi dacă nu poţi, şi dacă pământul inimii tale se lucrează uşor şi rodeşte, şi dacă e plin de bolovani sau de spini, tu trebuie să te întorci spre Dumnezeu aşa cum eşti: în tristeţe, în supărare, în luptă, în necazuri, să-ţi aduci aminte de Dumnezeu şi să

mergi la cina Lui. Cina Lui fiind măcar rugăciunea. Aminteşte-ţi de poruncile Lui şi fă cât poţi face, dar fă.

- Orice fel de pământ al inimii şi orice fel de ispite am avea, acestea nu ne vor putea îndreptăţi înaintea lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeu ne cheamă pe toţi la El, aşa cum suntem. Ne folosim de o aşa-zisă smerenie şi îi spunem lui Dumnezeu: "Doamne, Tu ştii ce necăjit sunt, boii mei sunt slabi , sunt pătimaş, pământul meu e sărac, e neroditor, nu pot să-ţi dau Ţie". De-acuma ne găsim tot felul de îndreptăţiri şi ne plângem înaintea lui Dumnezeu: "Atât pot eu, îmi pare rău, n-am putut să vin". Dumnezeu însă, nu ascultă de aceste iertăciuni, ci le priveşte ca pe nişte minciuni şi viclenii. La măsura noastră să dăm cât putem da. Asta cere Dumnezeu.

- Ultimul, care şi el minte şi spune că şi-a luat femeie şi din pricina asta nu poate veni la cină, este asemănat cu unirea deplină dintre trup şi suflet, ca şi când ar fi o căsătorie între trup şi suflet. E ca şi cum sufletele noastre ar spune: "Doamne, ştii ce greu e să fii în trup: am avut dureri, am avut neputinţe, am avut şi eu dorinţe şi lipsuri, a trebuit să… Dacă m-ai fi făcut ca îngerii, atunci puteam. Dar aşa…, numai cu trupul ăsta amărât, eu n-am putut". Nu e vorba că Dumnezeu nu înţelege, că nu vrea să ierte, dar acestea sunt minciuni, sunt viclenii.

- Seara, după ce terminăm cu toate treburile, să ne amintim şi de Dumnezeu şi să-I dăm şi Lui cât de puţin, fiecare după posibilităţile noastre. În orice lucru am face, să-I găsim puţin loc şi lui Dumnezeu.

- Orice lucru care nu-L conţine pe Dumnezeu măcar în perspectivă, în dorinţă, în aşteptare, în care nu-L chemăm pe Dumnezeu, orice faptă, orice vorbă, orice gând cât de mic şi de neînsemnat ar părea, se poate transforma mai devreme sau mai târziu în mormânt duhovnicesc pentru noi, în patimi prin care vom pieri şi din care nu se poate ieşi fără Dumnezeu. Noi suntem deja demult în morminte, cu lespezi grele aşezate peste noi, iar cântarea din noaptea Învierii: "Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând şi celor din morminte viaţa dăruindu-le", nu se referă doar la cei adormiţi, ci şi la noi toţi. De aceea toţi Sfinţii Părinţi s-au nevoit să-L cheme pe Dumnezeu clipă de clipă, neîncetat: "Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-mă". Unde nu este Dumnezeu, vine diavolul, şi acesta nu se lasă chemat, vine repede. Singura cale de a ieşi şi de a scăpa de această plasă şi de aceste nesfârşite curse pe care le întinde diavolul, este de ne gândi neîncetat la Dumnezeu, de a-L avea permanent pe Dumnezeu cu noi, în inimă şi în mintea noastră.

- Să nu vedem viaţa numai în roz, pentru că pe lângă lucrarea noastră cu Dumnezeu este lucrarea diavolului şi este foarte fină şi foarte subtilă. Singura

care ne ajută să trecem peste toate ispitele şi încercările, este smerenia. Smerenia desăvârşită nu e altceva decât să ştii că eşti neputincios, să ştii că nu poţi tu singur şi să zici: “Doamne, ajută-mă!” Smerenia înseamnă a te ruga ca Dumnezeu să lupte, ca El să biruiască, pentru fără El nimic nu e cu putinţă.

“Dumnezeu cere la măsura fiecăruia. Mai mult decât a face ceva, lui Dumnezeu Îi place să vrei! Să încerci! Vrea să te găsească în această osteneală” - Predici pentru noi, cei chemaţi la Cina sau la Nunta Fiului

13.12.2014

Amăgirea aşteptării de a ne arată credincioşi prin fapte mari în vremuri grele, câtă vreme nu renunţăm astăzi la patimile şi la plăcerile noastre

“Lui Dumnezeu îi place dacă tu ai încercat de şapte ori până atunci, să mai încerci de o sută de ori până seara. Şi, de o sută de ori căzând, de o sută de ori Dumnezeu te va ridica. Şi de o sută de ori Dumnezeu va primi aceste căderi ale tale ca pe nişte cununi, până la urmă, ca pe nişte lupte ale tale cu tine însuţi. Şi minunea cea mare este că, atunci când omul nu se lasă, nu deznădăjduieşte şi tot încearcă, Dumnezeu îl ajută să biruiască…”

***

Predica audio a Pr. Ciprian Negreanu (Cluj) în Duminica a 28-a după Rusalii, la Pilda celor chemaţi la cină (2012): Să facem ceea ce putem pentru a ne lucra mântuirea, să nu ne căutăm scuze pentru ne-lucrare!

În numele Tatălui, şi al Fiului, şi al Sfântului Duh. Amin!

În această duminică, penultima înainte de Crăciun, se aminteşte întotdeauna de această pildă pe care o avem în Evanghelia de la Luca, cap. 14, dar o mai avem şi în Evanghelia de la Matei, în cap. 22.

În Evanghelia de la Matei, această pildă este ultima dintr-un cuvânt aspru al Mântuitorului, aspru pentru iudei, pentru farisei, pentru cărturari, cuvânt care a pornit de la discuţia dintre El şi farisei în Templu, când fariseii şi mai-marii preoţilor I-au spus: Cine Ţi-a dat Ţie această putere? De unde ai Tu puterea să faci aceste lucruri? -adică să spui cuvânt în Templu, să răstorni mesele şi scaunele cărturarilor şi fariseilor, că ale lor erau, de fapt, pentru că profitul era al lor, deşi erau scaunele şi mesele schimbătorilor de bani şi ale vânzătorilor de porumbei. Cine Ţi-a dat Ţie puterea aceasta să învii morţi, să faci minuni? Asta întrebau, de fapt: Cine eşti Tu? Şi Mântuitorul le spune: Vă voi răspunde dacă şi voi Îmi spuneţi ceva. Şi ei au zis: Da, spune. Iar El a spus: Sfântul Ioan Botezătorul, botezul lui a fost de la Dumnezeu sau a fost de la oameni? Şi ei s-au gândit în mintea lor: Dacă zicem că botezul lui a fost de la Dumnezeu, el ne va zice: De ce n-aţi crezut în el și de ce nu l-aţi urmat și de ce nu v-aţi botezat? Iar dacă zicem că de la oameni - erau sute de oameni acolo care priveau în pridvorul Templului, un pridvor imens, construit în 66 de ani -, iar mulţimea o să sară pe ei şi o să-i omoare. De frica mulţimii, pentru că lumea ştia şi credea că Ioan Botezătorul este omul lui Dumnezeu, n-au avut îndrăzneala să zică cum că nu era de la Dumnezeu botezul lui Ioan. Și atunci au zis: Nu ştim. Şi El a zis: Nici Eu nu vă zic cu ce putere fac aceasta.

Ca să arate duplicitatea şi ipocrizia lor, şi a noastră, peste veacuri, a început un şir de pilde pe care le spune: pilda talanţilor, a lucrătorilor la vie, toate începute cu pilda celor doi fii, în care un om avea doi fii. Şi, ducându-se la cel dintâi, i-a zis: Fiule, du-te astăzi şi lucrează în via mea. Iar el, răspunzând, a zis: Mă duc, Doamne, şi nu s-a dus. Mergând la al doilea, i-a zis tot aşa; acesta, răspunzând, a zis: Nu vreau, apoi căindu-se, s-a dus şi a lucrat. Cine a ascultat de tatăl său? Cel ce a zis că nu se va duce, dar până la urmă s-a dus. Şi le zice: aşa vor intra desfrânatele şi vameşii în Împărăţia Cerurilor, iar voi nu veţi intra. Le zice pe faţă: Voi, care aveţi cărţile, care le aveţi pe toate şi care în vorbă ziceţi: "Doamne, noi cu Tine suntem, noi facem ca Tine!…", voi nu veţi intra, iar ei, care pe faţă ar părea că stau împotriva Legii lui Dumnezeu, desfrânatele, şi păcătoşii, şi vameşii, acestora le va părea rău, şi se vor întoarce, şi vor crede.

Şi de aici începe acest şir de pilde în care vorbeşte în toate despre ipocrizia fariseilor şi a cărturarilor, despre mândria, despre lenevia lor - până la urmă a iudeilor, nu numai a fariseilor şi a cărturarilor - dar vorbeşte şi despre noi, toate lucrurile acestea sunt şi pentru noi! Atunci, acela era poporul lui Dumnezeu; acum, noi suntem poporul lui Dumnezeu, creştinii. Despre noi vorbeşte peste veacuri şi ne vădeşte anumite păcate care ne pândesc şi care ne-ar

putea trage spre iad, spre îndepărtarea de Dumnezeu. Că iadul înseamnă neputinţa de a-L mai vedea pe Dumnezeu, de a-L mai cunoaşte pe Dumnezeu, de a-L mai dori şi iubi pe Dumnezeu.

Şi ultima pildă pe care o spune Dumnezeu este aceasta, a chemării la cină, la Cina cea mare. Aşa se numeşte la Luca, iar la Matei este chemarea la nunta fiului de împărat. Este aceeaşi pildă cu două mici nuanţe diferite: una este nuntă, cealaltă - cină. Amândouă păstrează aceeaşi idee clară. Pildele au o urcare clară.

Pornesc de la nunta fiului care este chemat să facă treabă: Du-te şi lucrează în via mea - adică în viaţa asta să lucrăm poruncile lui Dumnezeu, să facem ceea ce ne-a zis Dumnezeu - e urmată de pilda lucrătorilor la vie. Deci munca, osteneala, trece prin alte câteva pilde, cum e cea a talanţilor - deci e necesar să ne înmulțim talanţii - şi sfârşeşte cu o seară, cu o cină, o nuntă - care întotdeauna se făcea seara. (Acum au apărut cele de zi, dar ele întotdeauna se făceau seara sau noaptea). Şi, chiar dacă se vorbeşte de nuntă sau de cină, ele vorbesc, de fapt, de un sfârșit: sfârșitul vieţii, al timpului, de momentul întâlnirii cu Dumnezeu la nunta cea mare la care suntem chemaţi, la nunta Fiului lui Dumnezeu, la care suntem chemaţi încă de la botez - noi fiind parte a nunţii nu numai ca invitaţi, ci ca miri şi mirese. Mirele cu noi Se leagă, cu noi Îşi leagă viaţa Sa, cu Biserica, cu noi, cei care compunem Biserica, cu fiecare suflet în parte.

Şi, de fapt, [la] nunta aceea cu atât mai dureros pare refuzul celor care găsesc motive să nu vină, încât în subsidiar se înţelege că ei nu sunt invitaţi doar aşa, ca să participe şi ei la bucuria Stăpânului, nu sunt chemaţi doar aşa, printre invitaţi, ci ei sunt chiar mirii, sunt miresele, adică sunt aleşi la loc de mare cinste. Și ei găsesc, mai degrabă, altceva mai bun de făcut decât să se înfăţişeze şi să vină la nuntă, la care numai a fi chemat e cinste mare, darămite a fi şi mireasă împodobită şi curată şi frumoasă şi fecioară, cum Mirele ne face.

Dar cu atât mai dureros e atunci când, ca la o nuntă când mireasa fuge și nu vine sau altceva, se aude din neam în neam o aşa întâmplare. Ţin minte şi acum, bunicii îmi spuneam de nu-ştiu-câte neamuri în urmă când fiica unui boier a fugit cu un lăutar. Era ruşinea ruşinilor şi se ştia asta din neam în neam. Cu atât mai mult nevenirea în seara nunţii.

Apar două cuvinte: poftiţi şi chemaţi. Prima dată sunt poftiţi, li se spune dinainte că vor fi poftiţi, iar noi înţelegem, botezul este logodna. Chiar aşa se şi numeşte, logodirea duhului: Fă ca aceasta să fie lui logodirea duhului - adică i se dă inelul. Urmează nunta. Nunta este în Împărăţia Cerurilor. Noi, în perioada aceasta de la botez la moarte, suntem în logodnă cu Hristos. Şi ştiţi cum

perioada aceasta a logodnei e o perioadă de încercare, încă nu guşti din bucuria nunţii, că nu e nunta încă, nu sunteţi căsătoriţi, dar sunteţi deja promişi unul altuia şi nu poţi să te mai uiţi în jur şi să te gândeşti că poate n-ai ales bine. Şi se pune inelul ca semn al logodnei, iar în ziua nunţii se împlineşte această logodnă. Şi la botez ni se spune că e o logodire a duhului.

Iar în Împărăţie va fi plinirea acestui inel de logodnă pe care l-am primit la botez, a acestei legături sufleteşti pe care am primit-o acolo, și suntem chemaţi la marea nuntă a Fiului de Împărat cu noi - asta e dureros, cu noi este! Iar a pierde acest scop absolut al vieţii, a ne găsi alte scopuri… [fraza neterminată].

Aşa cum, într-o logodnă care durează câteva luni, dacă mirele umblă după alte fete, să zicem, sau îşi pierde cu totul interesul pentru logodnică, nici n-o mai sună, nici nu-i mai vorbeşte, e dureros, nu?; şi nu se mai poate face nuntă. Că, dacă n-o mai suni pe logodnică vreo trei luni şi apoi apari şi tu la nuntă, n-o să păţeşti ca în Evanghelia de la Matei, când a venit cel fără haină de nuntă şi Stăpânul îi zice: Prietene, unde-ţi este haina de nuntă? Și este acolo un cuvânt în greceşte destul de greu de tradus care arată starea celui care nu are haina de nuntă, cuvântul înseamnă că n-a putut răspunde nimic, ca şi cum ar fi avut o botniţă la gură. În româneşte ar fi: ca şi cum şi-ar fi înghiţit limba.

Stăpânul ceruse să fie chemaţi toţi, de pe uliţe, din intersecţii, de peste tot, să se umple casa şi au venit toţi. Şi printre cei chemaţi a venit și unul fără haină de nuntă. Şi zice: Prietene, unde-ţi este haina de nuntă? Iar acela tăcea de parcă şi-ar fi înghiţit limba, în sensul că n-avea nici un motiv, nici o explicaţie! Aşa cum un logodnic, după trei luni în care n-a sunat-o pe logodnică, nu l-a interesat, a petrecut în beţii, vine şi el la nuntă să o ia pe viitoarea lui soţie, cred c-or să-l întâmpine toţi şi or să-i zică: prietene - are acelaşi înţeles ironic şi puţin rece, pe care-l are şi în pilda lucrătorilor tocmiţi la vie care sunt chemaţi unul la ceasul întâi, altul la ceasul al treilea, până la ceasul al unsprezecelea. Iar cel de la ceasul întâi a văzut că primeşte plata la fel, a zis: Dar nu se poate, eu am muncit mai mult, eu am dus zăduful zilei, mie mi-a fost greu! Cum să dai la toţi la fel? Și stăpânul îi zice: prietene, n-a fost vorba aşa între noi? N-ai fost mulţumit pe cât ne-am tocmit? Nu cumva ochiul tău a devenit rău pentru că eu sunt bun? Aici prietene are acelaşi înţeles ironic, un fel de “Amice…!” Ştiţi că amicul nu este prietenul căruia să-i spui toate, e amicul de afaceri, de pahar, un colaborator… Acesta e cuvântul pe care-l foloseşte stăpânul faţă de cel fără haină de nuntă: “Amice…, tu ce cauţi pe aici, tu, care zici că eşti de partea mea, dar nu eşti pregătit deloc de nuntă?“

Şi ziceam că sunt două cuvinte: poftiţi şi chemaţi. Prima dată li se spune dinainte celor care urmau să vină că sunt invitaţi, să fie pregătiţi, adică logodna - sunteţi chemaţi să vă uniţi cu Hristos, pregătiţi-vă, că va veni vremea poftirii.

Şi ei trebuiau să fie pregătiţi, erau chemaţi deja, pregătiţi de momentul în care trebuiau să fie poftiţi, dar toţi găsesc motive ridicole! "Iartă-mă, am cumpărat un pământ şi mă duc să-l văd…". Cum zicea înaltul Bartolomeu: păi cum te duci să vezi un pământ după ce l-ai cumpărat? Te duci să-l vezi după? Cine face aşa ceva? Nu te duci de zece ori înainte şi-l evaluezi şi-l măsori, cu topograf şi cu tot felul şi după aia îl cumperi? "

Am cumpărat cinci perechi de boi şi mă duc să-i încerc" - o minciună. Păi ce, atunci îi încerci? Cumperi o maşină şi după aceea o încerci? Mântuitorul spune special aceste motive ale lor, care sunt cusute cu aţă albă, pentru că nu sunt motive [reale], ci sunt nişte minciuni.

Al treilea spune: "Femeie mi-am luat și de aceea nu pot veni" - păi cum, dar tocmai că trebuie s-o scoţi la nuntă şi pe ea! Ce fac tinerii după ce se căsătoresc? Merg la toate nunţile şi la toate petrecerile la care sunt chemaţi, ies şi ei împreună, arată tuturor că sunt împreună. Era un motiv ăsta? Nu era un motiv deloc. Deci se vedea clar ca aceşti oameni nu erau pregătiţi pentru nuntă.

Fuseseră chemaţi, dar la momentul poftirii ei, de fapt, nu voiau şi găseau tot felul de motive de a spune nu - dar nişte motive atât de dureroase pentru stăpân, pentru că se vedea în spatele lor minciuna, se vedea ipocrizia, se vedea că pe ei nu-i interesează relaţia cu Mirele, nu-i interesează de stăpân, ei îşi văd de treaba lor, de viaţa lor.

Dar să ştiţi că aceste cuvinte, chemaţi şi poftiţi, sunt și pentru cei de la drumuri şi de la garduri. Că ar părea că cei care au fost chemaţi ulterior, săracii şi neputincioşii şi orbii şi şchiopii, ar fi aşa, de umplutură, însă, zic Părinţii, faptul că pe cel fără de haină de nuntă l-a întrebat: prietene, ce-i cu tine aici fără haină de nuntă? [asta] dovedeşte că şi aceşti oameni au avut un interval de pregătire.

Adică, zice Sfântul Ieronim, au fost şi ei chemaţi şi s-au dus şi ei să se pregătească puţin, au încercat cum au putut şi au venit. Deci a fost şi pentru ei un interval între chemare şi poftire, nu a fost vreo nedreptate. Adică, dacă cei trei de la început, care au găsit tot felul de motive, cu pământul, şi boii, şi soţia, preînchipuiau poporul iudeu, ai zice că e o nedreptate că aceştia au avut timp, iar aceştia, ciungi, orbi, şchiopi, nespălaţi, nu contează, toţi au putut să intre la nuntă şi primeau tot, iar ceilalţi nu au fost siliţi, ci au fost lăsaţi în păcatele lor, în urâciunea vieţii lor. Dar nu e nici o nedreptate, ci se ascunde în spatele cuvintelor Mântuitorului ideea că şi pentru aceştia, ciungi, şchiopi, orbi, Dumnezeu a lăsat un timp să-şi ia şi ei o haină de nuntă. Şi ziceau Părinţii că acestora, cu siguranţă, li s-a cerut la măsura lor, dar măcar era haina lor cea mai bună. Iar dacă ei ar fi fost nepăsători şi ar fi mers şi ar fi băut sau cine ştie ce-ar fi făcut până la momentul venirii lor la nuntă şi veneau tot în hainele alea

murdare de afară, păţeau cum a păţit acesta, căruia i s-a zis: Amice, puteai, totuşi, să mergi în casa ta, aşa cum era ea, să te duci să-ţi cureţi haina cum puteai…

Dumnezeu cere la măsura fiecăruia. Adică aceştia puteau mai puţin, n-aveau avuţiile celorlalţi, n-aveau posibilitatea să se pregătească de nuntă ca ceilalţi, aveau mult mai puţin, hainele lor de nuntă cu siguranţă erau mult mai sără-căcioase, mai urâte, dar Dumnezeu nu-i dă afară şi nu-i socoteşte nevrednici de nuntă, că ei s-au pregătit la măsura lor. Dumnezeu cere la măsura noastră.

Pregătise Dumnezeu această pildă cu pilda talanţilor, pe care o spusese înainte, şi în care unuia i s-au dat cinci talanţi, altuia trei, altuia unul şi fiecăruia i s-a cerut să muncească la măsura lui, adică nu i s-a cerut celui care a primit un talant să dea cinci talanţi. Deci nu i s-a cerut săracului să aibă haine de nuntă exact ca ale bogatului, ci i s-a cerut la măsura lui. Dar măsura aia i se cere, totuşi, omului. Adică din ce poţi tu, dă.

Aşa cum un filosof [ateu, existenţialist] spunea: Nu contează ce face lumea din noi, ci contează ce facem noi din ceea ce a făcut lumea din noi.

De exemplu, noi îi acuzăm pe părinţii, pe bunicii, pe strămoşii noştri că suntem sărăcăcioşi cu sufletul, speriaţi, nepregătiţi să luptăm, nu ni s-a spus despre darul credinţei, n-am ştiut, că am trecut prin perioada comunistă, că lumea a ştirbit mult din posibilităţile noastre de a fi oameni deplini, nu ştiu. Nu contează aşa mult ce a făcut lumea cu noi, ci contează ca din puţinul ăla, cât a rămas, că fiecăruia i-a rămas ceva, un talant are fiecare, acel ceva să-l înmulţeşti, şi să-l înmulţeşti la măsura ta. Nu ni se cere să facem cinci talanţi dintr-un talant, dar dintr-unul trebuie să mai faci unul.

Aşa şi acestor săraci li se cerea ca, din puţinul lor, din sărăcia lor, să ia, totuşi, ce aveau mai bun, să se pregătească cum puteau mai bine. Nu intrau oricum la nuntă, ci urmau să meargă să se pregătească. Era şi pentru ei un timp între chemaţi şi poftiţi.

Şi atunci înţelegem altfel de ce Dumnezeu îi spune acestui sărac intrat la nuntă fără haină de nuntă: Prietene, cum ai intrat aici fără haină de nuntă? Şi pilda pare mai pe înţeles, nu pare nedreaptă; că ar părea nedreaptă la prima vedere şi pentru iudeii cărora părea că nu li s-a dat nici o şansă, şi pentru ceilalţi, de care am putea să ne întrebăm cum ar fi putut intra la nuntă săraci şi orbi şi şchiopi, de unde să aibă haină de nuntă? Şi de aceea evanghelistul Matei spunea despre acela că tăcea de parcă şi-ar fi înghiţit limba, adică nu mai avea nimic de răspuns, nu că-i era teamă de stăpân, ci chiar nu mai avea nici o explicaţie, nici o motivaţie.

Aşa cum noi ne închipuim c-o să-I zicem lui Dumnezeu: “Doamne, eu aş fi făcut, dar….”. Când o să vedem ce puţin ne cere Dumnezeu, fiecare la măsura noastră, și noi puţinul ăla nu l-am făcut, zicând că oricum cine ştie ce vrea Dumnezeu să fac, că El vrea să fac lucruri mari, că El e oricum Stăpân neîndurător care seceră de unde n-a semănat şi treieră de unde n-a vânturat şi n-am ce să fac… Şi tot timpul ne ţinem cu aceste gânduri de tristeţe şi deznădejde, că noi suntem slabi, că nu suntem ca sfinţii din vechime, că nu putem face lucrurile acelea, şi atunci trăim aşa, de pe o zi pe alta, cu nădejdea că Dumnezeu va avea, totuşi, milă, chiar dacă eu nu fac nimic. Şi atunci s-ar putea să auzim ca în pilda talanţilor cum zice Dumnezeu: Slugă vicleană şi leneşă, de ce ai ascuns talantul? De ce n-ai făcut ceva, puţinul pe care puteai să-l faci? Ai zis despre Mine că sunt Stăpân aspru care seceră de unde n-a semănat…? Adică asta nu e o cale de urmat.

Şi să ştiţi că foarte dese sunt gândurile astea în minţile noastre și unii chiar au holde întregi de astfel de gânduri şi le cultivă şi vă îndemn să le scoateţi, să pliviţi aceste gânduri din mintea voastră şi să le scoateţi afară. Ideea asta că “nu pot” sau “nu ştiu ce-as putea face” şi acuzele astea nesfârşite la adresa părinţilor, la adresa societăţii, al adresa unor oameni care ne-au făcut rău, care au greşit cu ceva faţă de noi, şi noi ne găsim motivaţii o viaţă întreagă să stăm nefăcând nimic sau nesporind cu nimic, pentru că am fost traumatizaţi, sau loviţi, sau că părinţii au fost aşa, sau că fraţii, sau copiii… Şi pentru asta tu să nu sporeşti, să nu faci ceva, să nu le uiţi…

Cele din urmă uitându-le, cum zice Sfântul apostol Pavel, spre cele dinainte să tindem. Adică să vezi ce poţi să faci cu ceea ce ai. Şi mai mult decât a face ceva, lui Dumnezeu Îi place să vrei! Să încerci! Chiar dacă tu nu reuşeşti. Vrea Dumnezeu să te găsească în această osteneală. Că, până la urmă, El împlineşte, El dăruieşte, El desăvârşeşte ceea ce vrei tu să primeşti sau ceea ce ai vrea să ajungi. Dar El vrea să vadă voinţa ta, osteneala, strădania, că vrei, că nu te laşi; cazi de mii de ori, te ridici de mii de ori şi încerci din nou.

De aceea Dumnezeu îi spune Sfântului Antonie cel mare, când ajunsese la un fel de stare de akedie, la un fel de tristeţe şi nu lucra nimic, stătea doar și se ruga, atât de puţină mâncare folosea încât nu avea nevoie, puţinii pesmeţi pe care îi avea îi ajungeau cu lunile și atunci nu avea pentru ce să muncească. Şi atunci stătea şi se ruga neîncetat, singur-singur. Şi a intrat într-o stare de plictiseală, de învârtoşare sufletească; şi s-a rugat mult lui Dumnezeu: De ce, Doamne? De ce? Ajută-mă cumva! Și Dumnezeu i S-a descoperit și un înger a luat chipul său, al lui Antonie, şi i-a arătat cum să facă. Şi stătea îngerul jos şi împletea nişte coşuri și se ridica în picioare și se ruga cu mâinile ridicate la cer; apoi iar se aşeza la lucru, apoi iar se ridica. Şi i s-a spus: Munceşte şi roagă-te. Roagă-te şi munceşte. Fă ceva! Fă! Omul a fost făcut şi să muncească. Şi s-a bucurat

Antonie şi a început să facă aşa şi a ieşit din starea de tristețe, de plictiseală. Şi i-a spus îngerul la sfârşit: Fă aceasta şi te mântuieşte. Şi folosea mântuieşte ca pe un fel de verb la prezent continuu, ca şi cum mântuirea e ca respiraţia, continuă, nu respiri o dată şi gata, nu mai trebuie să respiri. Adică mântuirea e o lucrare continuă!

Mântuirea nu e ca o ștachetă pusă sus şi ai ajuns la ea sau te ridica Dumnezeu și gata, te-ai mântuit. Ci mântuirea e o lucrare, e un fel de-a fi, e o aşezare a sufletului, un fel de a te poziţiona faţă de Dumnezeu, un fel bun de a-L chema şi de a-I cere ajutorul şi de a lucra tu în sprijinul acestei chemări.

Şi aşa ne spune și nouă Dumnezeu: Tu străduieşte-te cu puţinul pe care-l ai, fă ceea ce poţi face. Roagă-L pe Dumnezeu pentru ceea ce nu ai. Și aşa am putea şi noi să cădem, crezând că Îl rugăm neîncetat pe Dumnezeu să ne dea ce nu avem, dar noi nu facem nimic. Dar trebuie să şi faci ceva, să te osteneşti tu cu puţinul pe care-l poţi face. Și iar încerci să faci cu puţinul tău ce poţi, şi iar cazi, și nu reuşeşti, şi iar te rogi: Doamne, ajută-mă! Şi iarăşi încerci să faci, şi iar cazi, şi iar zici: Doamne, ajută-mă! Dacă te va găsi Dumnezeu în această oste-neală, te va mântui. Adică starea ta de mântuire pe care o ai atunci când continuu te ridici spre Dumnezeu va deveni veşnică, desăvârşită, fără putinţa de a ne mai întoarce în cădere şi în depărtarea de Dumnezeu. Aceasta o doreşte Dumnezeu de la noi. Aceasta ne scoate din starea de plictiseală, de tulburare, de frică, în care suntem.

Este una dintre pildele care ne îndeamnă să lucrăm cum ştim şi cu puţinul pe care-l avem. Iar dacă nu facem asta, chiar dacă ne-am rugat mult… Sau atunci când e să facem ceva, neîncercând cât de puţin sau abandonând, gândindu-ne că oricum am mai căzut de nu-ştiu-câte ori într-o încercare şi n-avem ce face, că suntem răi oricum şi continuăm să fim răi - ei, asta nu-I place lui Dumnezeu! Îi place dacă tu ai încercat de şapte ori până atunci, să mai încerci de o sută de ori până seara. Şi, de o sută de ori căzând, de o sută de ori Dumnezeu te va ridica. Și de o sută de ori Dumnezeu va primi aceste căderi ale tale ca pe nişte cununi, până la urmă, ca pe nişte lupte ale tale cu tine însuţi. Şi minunea cea mare este că, atunci când omul nu se lasă, nu deznădăjduieşte şi tot încearcă, Dumnezeu îl ajută să biruiască. Tot mai mult. Dar cu cât nu încerci şi încerci să te fereşti de aceste situaţii, să te ascunzi sau să răspunzi dur, n-ai ieşire. N-au ieşire nici ascunderea din faţa ispitelor - pentru că ispitele oricum vor veni şi diavolul oricum te va găsi cu ispitele lui, în tot felul de situaţii, tot te va scoate în faţa unor ispite şi încercări - nici starea în care zici că oricum sunt aşa, spun ce-mi vine pentru ca aşa îmi vine. Nici una dintre aceste două situaţii nu au ieşire spre Dumnezeu, sunt mortale, murim în lumea aceasta. Singura soluţie este aceasta: încercarea neîncetată! Nici măcar biruinţă, ci încercare. Ai încercat din nou, şi

din nou, și din nou! Te-ai rugat la Dumnezeu: Doamne, ajută-mă! Şi iarăşi încerc.

Dar eu cred aşa: nu cred că vreunul dintre noi va ruga nici de şapte ori cu stăruinţă pe Dumnezeu pentru ceva bun şi se va osteni şi să nu primească până la urmă. Sau măcar să primească primele semne ale biruinţei, primele semne că a reuşit ceva. A reuşit în prima lună să nu mai înjure aşa de urât, de exemplu. În a doua lună, să nu mai înjure deloc. Dar să se ostenească, să încerce în fiecare zi, să nu-şi piardă nădejdea, să încerce iar - la [lupta cu] orice păcat.

Şi, dacă un om se osteneşte, cred că, aşa cum ziceau Părinţii: De va încerca un om să ţină poruncile, în şase luni va ajunge la măsuri dumnezeieşti. Unii ziceau într-o zi, de dimineaţa până seara. Dar în osteneală, nu cred că vor trece şase luni până ce omul îşi va curăţa orice păcat dacă face lucrul acesta, dacă tot timpul se pune înaintea lui Dumnezeu, dacă vrea cu toată stăruinţa să facă asta. Cade din nou, se ridică din nou. Nu-şi pierde nădejdea. Toată virtutea omului e să nu piardă nădejdea.

***

Predica Pr. Ciprian Negreanu la Pilda celor poftiţi la cină (2013): "Pacea rea" a plafonării duhovniceşti şi a obişnuinţei obraznice cu Dumnezeu. Credinţa se dovedeşte în lucrarea de fiecare zi a "celor mici"

În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Suntem în a 28-a duminică după Rusalii, duminică în care ne amintim şi de strămoşii după trup ai Mântuitorului nostru Iisus Hristos, dar ne amintim şi de această pildă spusă de Mântuitorul nostru Iisus Hristos, de data aceasta citită din Evanghelia de la Luca din capitolul 14. Ea apare şi mai detaliată în Evanghelia de la Sfântul apostol şi evanghelist Matei în capitolul 22. Aici apare doar ca într-un fel de sinteză, deşi se insistă asupra anumitor părţi ale pildei mai mult decât în Evanghelia de la Matei.

Aţi auzit de această pildă, aceasta de la Luca. De obicei, în mintea noastră se unesc cele două pilde, povestite de cei doi evanghelişti, şi noi o ştim în general într-un amestec. În Evanghelia de la Matei se spune aşa: un om a făcut o nuntă - nu zice de cină, cum zice Sfântul apostol Luca - ci un împărat a făcut nuntă pentru fiul său. Şi i-a chemat la nuntă pe cei care erau chemaţi de mult şi acum a trimis strigare după ei: Veniţi, toate sunt gata, nunta este pregătită, veniţi la nunta fiului meu! Şi cei care de mult erau chemaţi au găsit tot felul de motive şi de explicaţii să nu vină şi chiar unii dintre ei au îndrăznit să-i lovească pe trimişii care veniseră să-i cheme, iar pe unii dintre trimişi, dintre cei care

veniseră să-i cheme la nuntă, chiar i-au omorât. Şi, supărându-se stăpânul, cetatea acelora a ars-o şi pe ei i-a ucis. Şi după aceea a chemat la nuntă pe cei care până atunci nu erau chemaţi, de la marginea drumurilor, de la încrucişări, care erau ciungi, şchiopi, orbi, betegi şi i-a chemat la nuntă sa şi aceştia au venit, chemaţi de solii împăratului. Iar la nuntă, când s-au adunat toţi, a venit stăpânul să vadă pe cei chemaţi la nuntă şi, venind acolo, a văzut pe unul care n-avea haine de nuntă şi i-a zis: Prietene, tu ce faci aici? Şi acela nici n-a putut să-şi deschidă gura să spună ceva şi împăratul a poruncit să fie legat de mâini şi de picioare şi aruncat în întunericul cel mai din afară. Aceasta e pilda de la Sfântul apostol şi evanghelist Matei.

Sfântul apostol şi evanghelist Luca o spune mult mai pe scurt, dar dă mai multe detalii despre cei care refuză să vină la nuntă. În mare, Sfântul apostol şi evanghelist Luca spune: un om a făcut cină şi seara a chemat pe cei chemaţi la cină, pe cei care dinainte erau chemaţi, şi le-a spus: Cina este gata, veniţi să mâncăm împreună. Şi aici dă mai multe detalii Sfântul apostol şi evanghelist Luca. El spune că unii şi-au cerut iertare şi au zis: Nu pot să vin, îmi pare rău, pământ mi-am luat şi mă duc să-l văd, altul a zis: Îmi pare rău, cinci perechi de boi mi-am luat, mi-am cumpărat acum, mă duc să văd cum lucrează, să-i încerc, şi altul a zis: M-am căsătorit, soţie mi-am luat, nu pot veni. Şi stăpânul, mâniindu-se, nu spune ca Sfântul apostol şi evanghelist Matei, nici că o parte din soli au fost bătuţi sau ucişi, nici că stăpânul s-a mâniat şi a ars cetatea celor care n-au răspuns, ci spune că stăpânul, supărându-se cumva pe cei chemaţi că n-au venit, a trimis pe solii săi, pe trimisul său, peste tot unde se găseau oamenii, care până atunci nu fuseseră chemaţi, care nu erau pregătiţi pentru chemarea la nuntă - pentru că acestora, despre care vorbim, de mult li se spusese şi trebuiau să fie pregătiţi în clipa când urmau să fie chemaţi. Şi au chemat oamenii de la marginea drumurilor, de la încrucişările drumurilor, de obicei unde stau oamenii ciungi, şchiopi, orbi, care stăteau să cerşească, oricine care a fost găsit pe drum a fost chemat la nuntă. Şi, tot nefiind destui, a poruncit să se mai ducă să mai adune şi pe alţii: Chemaţi-i, forţaţi-i să vină la nuntă, chiar spune: Forţaţi-i să vină la cină, să se umple casa mea. Şi se umple casa şi se termină această pildă a Mântuitorului cumva cu această morală, dacă o putem numi morală, că iată dintre cei chemaţi dinainte nu va intra nici unul la nuntă, iar cei care nici nu ştiau că sunt chemaţi şi care nu fuseseră chemaţi, iată, vor fi la nuntă.

N-o să insistăm pe diferenţe, pe detalii, ci aş vrea foarte mult, nu să insist, ci să scot în relief şi să ne folosim noi, sufleteşte, de acest lucru: că, iată, cei care fuseseră chemaţi şi aleşi dinainte n-au intrat, iar cei care nu fuseseră aleşi dinainte, nici chemaţi special dinainte, au intrat. De ce s-a întâmplat acest lucru? La prima vedere ar părea o nedreptate. La prima vedere, dacă ar trebui să generalizăm, să ne gândim la mântuire, pentru că, până la urmă, cina cea mare,

nunta, este chemarea la Împărăţie, chemarea la nunta Fiului de Împărat, a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, chemarea la viaţă veşnică. Dacă ar trebui să ne privim şi pe noi din perspectivă aceasta, ai zice: păi noi, cei chemaţi de dinainte, din neam în neam, strămoşi, moşi şi strămoşi chemaţi la nunta Fiului, atunci, dacă ar fi după pilda aceasta şi dacă am privi-o aşa, mai tăios, noi ar trebui să nu ne mântuim, că noi suntem chemaţi mai demult, iar alţii care poate n-au ştiut, nici n-au ştiut că se numesc creştini, nici nu s-au lăudat cu asta, vor descoperi credinţa şi vor veni cu toată râvna la credinţă şi, iată, aceştia vor fi primiţi, iar noi, care suntem din neam în neam creştini, s-ar putea să rămânem afară. Pe de o parte este adevărat, dar despre altceva, cred că asupra altui lucru vrea să ne atragă Mântuitorul atenţia în pilda aceasta.

Există o patimă la noi, oamenii - la toţi oamenii, nu la neamul nostru, la toţi oamenii, la neamul omenesc - este o patimă îngrozitoare: aceea că până să ajungă într-un loc se osteneşte, face multă osteneală. Până să intri la facultate, te osteneşti mult, te străduieşti. Până să-ţi iei diploma de facultate poate că te străduieşti. Până să devii doctor, inginer, ce vrei tu să devii, te străduieşti mult, te osteneşti. Dar, după ce ajungi la pragul acela pe care ţi l-ai dorit… Sau ce să zicem, să zicem din viaţa duhovnicească: până să ajungi la Paşti, cât te străduieşti, până să ajungi la Crăciun, dintre cei cu râvnă, cât încearcă, câţi ţin Postul, câţi se ostenesc! Şi după ce ajung la pragul acela, e un fel de delăsare, un fel de nepăsare, ideea că eşti deja ales, eşti deja înăuntru, eşti deja în ceea ce ţi-ai dorit, e la îndemâna ta ceea ce ţi-ai dorit, e la îndemâna ta ceea ce vrei, oricând poţi să întinzi mâna şi să rezolvi. Dar [de acum] de ce să mă consum? De ce să mă străduiesc peste măsură? De ce să mă mai străduiesc cum m-am străduit până acum?

Aşa se întâmplă şi în căsătorii, în sensul că în ce chip şi cât de frumos îşi cucereşte tânărul iubita, câte scrisori de dragoste, câte poezii, câte flori, în ce chip vrea s-o uimească! Şi, după ce se căsătoreşte, toate pier. Aşa şi invers: soţia, iubita, în ce chip vrea cumva să-i arate tot ce are ea mai frumos, tot ce are ea mai frumos în sufletul ei, în gândul ei, iubitului ei! Şi, după ce se căsătoresc, parcă toate acestea pier. Şi aceasta face parte din aceeaşi patimă.

Aşa se întâmplă şi în monahism de multe ori, adică osteneala celui care vrea să intre, vrea să fie asemenea monahilor, vrea să îmbrace haina monahală, cât de mare este, şi cât de mult se osteneşte! Şi, după ce intră, de multe ori - de multe ori, nu totdeauna, şi de multe ori şi nu totdeauna şi la căsătorie - intervine un fel de plictiseală o putem numi, un fel de akedie, de nepăsare. Dar care cred că-şi are obârşia în această părere că gata, acum deja eu sunt ales, deja sunt aici. Mi-am dobândit ceea ce am dorit, nu mai am pentru ce să lupt. Este undeva în spatele gândurilor noastre această siguranţă. Siguranţa aceasta care distruge totul. Un fel de siguranţă că ceea ce trebuia să fac am făcut, acum totul e la

îndemână, acum e o joacă să rezolv restul. Până atunci mă pot distra, până atunci mă pot linişti, până atunci mă pot odihni, până atunci pot face ce vreau.

Şi în viaţa duhovnicească şi, mai ales, în viaţa creştină se întâmplă acelaşi lucru. Faptul că te-ai întors la credinţă, faptul că ai o anumită regulă în care trăieşti, o regulă pe care o ţii, n-o ţii, cum o ţii, dar ţi se pare că eşti în această regulă a lui Dumnezeu, a Bisericii, a credinţei. După ce poate, ani şi ani de zile, nu ai fost în această rânduială, ai avut poate o întoarcere cu multă bucurie, dar, după ce începi să ţii o rânduială, începi să ţi se pară că eşti în Biserică: doar mă duc duminică de duminică, doar mă rog zilnic cât de puţin, doar fac ăia şi cealaltă, din fiecare poruncă mi se pare că ţin şi aia şi aia şi cealaltă, deci nu sunt străin de porunci. Când ţi se pare că ai ajuns la acest prag începe un fel de obişnuinţă obraznică cu Dumnezeu, cu noi, cu ceilalţi, un fel de siguranţă că sunt deja înăuntru. Nu se poate să mă lepede Dumnezeu. Eu sunt aici, eu sunt în Biserică, eu sunt în mâna Lui, eu sunt în Casa Lui, sufletul meu e neîncetat în faţa Lui, acum, că mă rog, că nu mă rog, că pun iarăşi suflet cât am pus vreodată, că mă străduiesc, că plâng în spovedanie cum am plâns vreodată, că… asta nu mai contează aşa de mult. Sunt aici în Casa Lui, asta contează. Aşa ne vine nouă gândul să ne spună.

Or pentru această obişnuinţă obraznică, pentru această „linişte rea”, cum Sfântul Nicodim Aghioritul spunea: Mai bine un război bun, decât o pace rea. Asta-i o pace rea. Pacea pe care o aveau şi fecioarele neînţelepte rămase afară cu candelele împreună cu cele înţelepte şi care nu au strâns untdelemnul, au stat degeaba afară, au stat degeaba aşteptând Mirele. Că şi noi toţi de aici, din biserică, cel puţin în vorbă Îl aşteptăm pe Mântuitorul, cel puţin în declaraţii, declarativ noi Îl aşteptăm pe Dumnezeu, Îl aşteptăm să vină în viaţa noastră, Îl aşteptăm pe El şi la înfricoşătoarea şi A doua Venire, dar Îl aşteptăm pe El şi să ne întâlnim cu El la sfârşitul vieţii noastre. Toţi Îl aşteptăm, dar unii sunt înţelepţi şi unii mai puţin înţelepţi. Durerea este că cei care sunt mai puţin înţelepţi, sau nebuni, cum zice Scriptura şi suntem, cred că mai mulţi dintre aceştia noi, cădem în această nepăsare, adică e destul că-L aşteptăm, destul că viaţa noastră cumva s-a agăţat de Biserică, s-a agăţat de credinţă, s-a agăţat de toate, s-a atins de toate poruncile, exact cum făceau acele cinci fecioare. Acum ce să mai facem în plus? Şi uităm că trebuie să umplem candelele noastre.

Aşa şi aici, celor trei categorii de oameni, celor trei invitaţi, le era destul că fuseseră invitaţi, deja faptul că fuseseră de mult invitaţi şi se socoteau aleşi speciali - cum şi noi suntem invitaţi şi aleşi speciali ai lui Dumnezeu, să intrăm în Împărăţie - asta le dăduse destulă odihnă şi destulă pace încât să nu vină. Şi noi zicem: “Ei, dar pe noi, dacă ne-ar chema, noi am lăsa totul şi ne-am duce!…” Nu-i chiar aşa. De fapt, refuzul lor descrie sau dezghioacă o patimă pe care o avem toţi, aceea că, luându-ne cu treburile lumii şi neţinându-ne strâns de

Dumnezeu şi neavând râvna aceea pe care ar trebui s-o avem tot timpul pentru Dumnezeu, nu numai până cucereşti, până ajungi în Biserica lui Dumnezeu, până te căsătoreşti, până intri în monahism, până ajungi medic, până… şi după aceea să cazi într-un fel de plictiseală, că deja sunt şi gata, nu mai trebuie nimic altceva. Dacă am continua să hrănim şi să ajutăm acea râvnă dumnezeiască pe care Dumnezeu o doreşte s-o avem şi acum, nu numai până să ajungem în Biserică, nu numai până ne-am acomodat la toată rânduiala Bisericii şi, dacă am face aşa, dacă am avea această râvnă, atunci de-abia am putea să ne numim creştini, sau pe calea creştinilor, pe calea lui Dumnezeu, pe calea căutării lui Dumnezeu, atunci de-abia am putea să ieşim din tagma celor care sunt chemaţi, dar nu sunt aleşi. Pentru că aceşti trei au fost chemaţi, dar nu au fost aleşi.

Şi, ziceam, ei au o patimă, un păcat pe care îl avem şi noi, acela că până una-alta, au zis aceştia: suntem chemaţi! Probabil era mare lucru să fii chemat la nunta fiului de împărat, e mare lucru, era mare lucru să fii chemat la cina unui om avut, mare, dar până una-alta s-au luat cu treburile lor şi au uitat încetul cu încetul, a uitat zi de zi să pună pe primul loc chemarea şi în al doilea rând celelalte treburi. Şi au început să pună pe primul loc celelalte treburi ale lor.

Unul şi-a pus pe primul loc relaţia cu soţia, cu ceilalţi, cu prietenii, cu rudele, că în spatele relaţiei cu soţia, în spatele acestui argument al acestui om e relaţia cu oamenii, împătimirea de oameni, de lume în general, legătura mai mare şi mai vie şi mai importantă cu ceilalţi decât cu Dumnezeu. Adică patima pe care o punem cu sufletul nostru pentru ceilalţi şi mai ales pentru cei apropiaţi, rudeniile noastre, decât pentru Dumnezeu.

În spatele celui cu vitele, cu boii, nu întâmplător zice de cinci perechi, adică de cele cinci simţuri care sunt în pereche majoritatea dintre ele, urechile, ochii, nasul, cele cinci simţuri, adică cei care sunt împătimiţi de lumea aceasta la nivelul simţurilor, la nivelul lăcomiei, la nivelul dorinţelor de a avea câte un lucru cât mai comod, o casă cât mai liniştită. La nivelul acesta al simţurilor, încetul cu încetul ne prindem cu sufletul tot mai mult de partea asta, a simţurilor, şi uităm că suntem chemaţi la o împărăţie mult mai importantă, mult mai valoroasă decât Valea Plângerii acesteia, decât vremea aceasta a plângerii, decât locul acesta care, oricât de mult l-am împodobi şi oricât de mult l-am orna, tot Valea Plângerilor rămâne şi tot loc de trecere şi tot cort care va pieri. Că locuitori în corturi suntem, călători în deşert, adică vremelnic suntem pe-aici. Tot ce facem aici, oricât de bine e făcut, tot cort rămâne, că se dărâmă ca un cort mai devreme sau mai târziu şi, până la urmă, se dărâmă cortul trupului nostru, oricât investim în el, oricât facem. Cum zice Mântuitorul: Şi cine de pune mintea lui va putea să-şi crească trupul cu un cot? Deci nu poţi să faci mare lucru, nu poţi să schimbi firea ta, să transformi omul, din om mic în om mare aşa, tu, de voia ta, să-l faci supraom, să-l faci eu ştiu ce, cine ştie ce, să-l faci

etern, să iei puteri minunate. Nu poţi, omul tot atât rămâne, cât i-a dat Dumnezeu, atât rămâne, oricât credem noi şi ne iluzionăm că s-ar putea să investim în om, să investim în simţuri, să investim în ceea ce suntem noi, şi să facem din om ceva mai presus de om. Nu! Omul va rămâne tot om.

Că toţi vor binele, ştiţi, toţi vrem binele, toţi, pe oricine îl întrebi zici: "Crezi în Hristos?", "Cred în Hristos". Şi de aici şi de pe stradă, încă şi de pe stradă, cred în Hristos. "Ce-ţi doreşti tu mai mult în sufletul tău aşa?", "Să mă mântuiesc". Până la urmă, dacă îl iei la bani mărunţi pe orice om, recunoaşte oricine că "Da, da, vreau să mă mântuiesc". Până la urmă, dincolo de aşteptările mele din viaţa aceasta, de oamenii la care ţin, de, eu ştiu, avuţiile la care nădăjduiesc, de cariera la care sper, "Da, vreau să mă mântuiesc" zice oricine, oricine zice asta. Dar, de la recunoaşterea asta şi de la cuvântul acesta până la faptă e cale lungă.

Problema e că în aşteptarea noastră zi de zi, clipă de clipă, de a merge la cina cea mare, de a merge la nunta fiului de împărat, uităm sau ne prindem sufletul aşa de mult de cele ale veacului acestuia încât, în momentul când vom fi chemaţi - şi aici e pericolul! - în momentul în care vom fi chemaţi, nu vom putea răspunde! Noi avem impresia că putem să ne prindem cât vrem cu sufletul de cele ale veacului acestuia, că în momentul când vom fi chemaţi, gata, răspundem. Nu! Aici, cumva, dă de veste sau dă un semnal de alarmă mare pilda, pe care, de fapt, Dumnezeu ni-o dă. Semnalul de alarmă cel mare pe care ni-l dă pilda este că, în momentul când vom fi chemaţi, dacă nu suntem pregătiţi zi de zi, şi nu punem pe primul loc acest lucru, că Dumnezeu e pe primul loc, şi chemarea Sa este pe primul loc, şi după aceea pe al doilea loc şi celelalte - nu trebuie excluse celelalte, nu trebuie demonizate celelalte, nu trebuie socotite murdare, întinate, eu ştiu, ale diavolului, nu, toate îşi au rostul lor, şi cele ale veacului acestuia, şi casa în care stai, şi cariera pe care o ai, are şi ea rostul ei, şi toate ţi le dă cumva Dumnezeu.

Nimănui n-a zis Dumnezeu, decât acelui tânăr bogat: Du-te, vinde-ţi casa ta, dă-o săracilor şi vino şi urmează-mi mie. N-a zis Martei şi Mariei şi lui Lazăr. N-a zis nimănui, adică n-a cerut lucruri mai presus de puterile lor. Deci nu era rea în sine casa oamenilor. Nu ne cere Dumnezeu să vă lăsaţi casele voastre. Nu are nimic Dumnezeu cu casele voastre şi cu casele noastre. N-are nimic cu trupul nostru, nu urăşte trupul omenesc, nu vrea să-l mortifice cu forţa, să-i facă rău, că de aceea doar le-a făcut bine tuturor celor care au venit la El. N-a venit unul să zică: "Sunt bolnav, Doamne, vindecă-mă!" şi El să fi zis: "Bine îţi este, trupul ăsta păcătos trebuie să sufere…" . N-a zis nimănui. Adică n-are nimic cu trupul nostru Dumnezeu. Şi l-a vindecat. […]

Dar ceea ce poate deveni mortal pentru suflet este ca acestea să captiveze şi să prindă sufletul mai mult decât Dumnezeu şi chemarea Sa. Şi aici e pericol

pentru noi. Şi aici cumva trebuie să fie o luptă de zi cu zi. De fapt, până la urmă, credinţa adevărată este biruinţa credinţei vii, şi a pune pe Dumnezeu pe primul loc în fiecare zi, mai mult decât toate celelalte, decât cele ale veacului acestuia. În fiecare zi. Această mică biruinţă, a credinţei de a pune pe Dumnezeu pe primul loc în fiecare zi înaintea celorlalte, această mică biruinţă de fiecare zi a credinţei este adevărata credinţă; ca în fiecare zi, până la sfârşitul zilei, tu să reuşeşti să-L pui pe Dumnezeu pe primul loc şi după aceea pe toate celelalte. Şi porunca Lui şi cuvântul Lui să fie totuşi pe primul loc şi după aceea toate celelalte. Şi toate aceste mici biruinţe de fiecare zi fac marea biruinţă. Şi pe tine, în orice zi te va chema Dumnezeu, să poţi zice: “Da, Doamne, iată eu aici sunt. Porunceşte şi voi face“, adică să poţi ca Isaia, să poţi ca proorocii să stai înaintea lui Dumnezeu drept, aşteptându-L.

Asta-i aşteptarea pe care o cere Dumnezeu. Nu cercetând neapărat Scripturile, să numeri cine ştie când va veni, cum va veni, nu o aşteptare temporală a sfârşitului lumii sau să-ţi descopere ţie Dumnezeu în ce clipă vei muri, ca să ştii când să te pregăteşti în ziua de…, la ora de…. Nu! Nu la asta ne cheamă Dumnezeu şi nu asta-i treaba noastră, deşi mulţi îşi pierd vremea cu asta, ci biruinţa de fiecare zi a credinţei împotriva necredinţei, a lui Dumnezeu împotriva celor ale veacului acestuia. Această mică biruinţă de zi cu zi înseamnă adevărata aşteptare a lui Dumnezeu. Cine poate să facă aceasta, nu cu ruşine Îl aşteaptă pe Dumnezeu, nu cu groază, nu cu frică, ci Îl aşteaptă cu drag. Pentru că în fiecare zi el deja a dat războiul, a dat biruinţa, a dat lupta aceasta pe care, de fapt, a dat-o Avraam atunci când, dacă Dumnezeu a poruncit - şi aceasta poate-i o extremă, e un lucru colosal ce a făcut Avraam atunci, că a putut să zică: Bine, Doamne, dacă tu porunceşti ca pe fiul meu, propriul meu şi singurul meu fiu să-l aduc jertfă, aşa voi face. Şi între porunca lui Dumnezeu şi voia lui, şi pornirea lui firească de tată şi de om, a ales totuşi porunca lui Dumnezeu. Şi a făcut această alegere. Noi nu suntem puşi în faţa unor alegeri aşa de grave. […]. De aceea şi Avraam este la măsurile acestea şi în sânul lui vrem să ne aşezăm când vom merge, pentru că lui i s-a cerut mult, dar i s-a şi dat mult, şi nici nu i s-a luat copilul până la urmă.

Alegerile noastre sunt mult mai mici, sunt mult mai domestice, între Dumnezeu şi cele ale veacului acestuia. Nici nu ni se cere să lăsăm casele noastre, nici nu ni se cere să lăsăm treburile noastre, carierele noastre, nici nu ni se cere să lăsăm cu totul lucrurile noastre. Dar, dacă ni se cere la un moment dat, s-o şi putem face. Şi zi de zi, clipă de clipă, aşa cum Dumnezeu zice: Dacă vă vor căuta într-un oraş, mergeţi în celălalt - fereşte-ţi viaţa şi tot ce ţine de ea, fereşte-ţi-o cât poţi. Nu zice “Dacă vă vor căuta într-un oraş, ieşiţi în faţă şi lăsaţi-vă ucişi…” Nu. Mergeţi în celălalt. Dar zice la un moment dat: Dar va veni vremea şi vor fi unii dintre voi care vor fi daţi morţii. Deci vor fi şi dintre cei care, fără să şi-o dorească ei în mod special, ci pentru că vor fi prinşi şi nu vor avea altă cale

decât aceasta, de a da mărturie şi a muri pentru Hristos. Aşa şi aici, poate va fi, va veni vremea şi poate va da Dumnezeu şi asemenea încercări. Poate va trebui să renunţi la ai tăi, dar astea sunt situaţii foarte rare.

Dar cred că cel care şi-a exersat zi de zi această lepădare de sine şi de micile lui plăceri pentru Dumnezeu, sau de voia lui, de liberul lui arbitru, de alegerile lui, de aşa-zisa lui personalitate mai mult decât de plăceri - că oricum Dumnezeu ne va da multe bucurii. Cel ce şi-a exersat în fiecare zi reuşind, a exersat această luptă, şi a ales pe Dumnezeu în locul micilor lui libertăţi pe care şi le-ar fi dorit în clipa aia, mici, foarte mici, şi a reuşit să biruiască în multe zile, astfel, pe sine, şi să biruiască şi lumea, acela va putea, şi dacă Dumnezeu îl va chema la lucruri mari să facă aceasta, să dea această luptă şi să biruiască.

Cel ce n-a făcut acest exerciţiu zi de zi, nici la lucrurile mari să nu se pregătească sau să nu creadă că va face şi va rezolva el atunci, că poate mulţi avem ispita aceasta că “Eh, nu pot eu acum, nu prea pot să-mi zic rugăciunile, nu prea pot să mă gândesc la Dumnezeu, nu prea pot să dăruiesc jumate din ce mănânc că-i trebuie cuiva şi nu-mi vine să dau nici măcar jumate, nici un sfert, nu prea pot să fac asta, nu prea pot să fac cealaltă, dar dacă va veni vremea să dau mărturie şi să fiu chiar martir, voi fi!...” Avem această iluzie că atunci, în clipa aia eu îmi voi dovedi adevărata credinţă şi, cumva, tot ce am putea noi face şi toată râvna noastră se ascunde: “Ei, da, când va veni clipa aceea, o să-I dovedesc eu lui Dumnezeu. Dar până atunci nu mă opresc, nu renunţ la nimic, sunt mic, sunt zgârcit, sunt rău, sunt băgăcios, izbucnesc repede, sunt nervos, sunt mânios, dar nu mă pot abţine acum, dar dacă va fi cazul, mă abţin şi un an, dacă va fi cazul şi-mi va cere Dumnezeu…!“ Dar Dumnezeu acum îţi cere! Nu atunci.

Dumnezeu îţi cere lucruri mici, astea de acum, dar tu cumva Îl ispiteşti pe Dumnezeu zicând: “Ei, să-mi dea mie lucrurile mari atunci când ar trebui eu să ştiu, să stau un an tăcând de dragul lui Dumnezeu. Să stau un an suportând cine ştie ce acuze şi hule de dragul lui Dumnezeu. E, aşa să-mi ceară Dumnezeu şi atunci să aud eu că-mi cere Dumnezeu lucrul ăsta sau să simt eu că-mi cere Dumnezeu şi voi face. Dar acum, la micile mânii, la micile supărări, la micile dărnicii pe care ar trebui să le fac, acum nu pot.” Şi îmi găsesc motive acum, la astea mici să nu fac, că o să le fac eu pe cele mari. Asta e o mare minciună! Dumnezeu, de fapt, îţi cere acestea mici. Şi în lupta această mică şi în biruinţele acestea micuţe te dovedeşti, de fapt, mare.

Şi, într-un fel, Îl şi ispitim pe Dumnezeu că va fi când va fi… Că tu nu-I dai lui Dumnezeu nici o şansă, nu faci nici un bine, iar Dumnezeu cu ce să te mântuiască, prin ce? Ce ai făcut tu bun pe pământ? Şi atunci îţi va dă şansa să-ţi dovedeşti adevărul cuvântului. Şi, la o vreme oarecare, vor veni, poate, boli

grele, necazuri, despărţiri, ispite, încercări foarte mari: “Ei, acum dovedeşte, că ai zis că la vremuri foarte grele vei face şi vei drege! E momentul mărturisirii, fă acum!Dacă n-ai putut la cele mici, măcar fă la cele mari. Recuperează totul într-o clipă!“ Şi ştiţi că atunci cădem aproape totdeauna la cele mari. Nu ştiu dacă a fost cineva care să nu le facă pe cele mici şi zilele să le piardă una câte una şi să nu facă nimic, dar la cele mari să fie biruitor şi adevărat luptător al lui Hristos. N-am cunoscut încă un asemenea om. Poate or fi şi din aceştia, dar nu vă îndemn să mergeţi pe calea aceasta, e o mare înşelare. Chiar dacă ţi se dă momentul mărturisirii celei mari, tu, ca un om care e atât de obişnuit cu păcatul, nu te iluziona că n-o să cazi. Un om care nu s-a obişnuit cu binele nu va face binele în vremea grea. Pentru că făcând binele sporeşti binele, aducând lumina sporeşti lumina, urcând clipă de clipă spre Hristos vei ajunge la El.

Părintele Arsenie Boca era foarte dur cu cei care se amăgeau aşa. Şi spunea că, de obicei, noi dăm vremea frumuseţii şi tinereţii noastre lumii şi nu luptăm pentru Hristos, iar la sfârşitul vieţii, când zicem că e vremea să ne dovedim martiriul, mărturia în faţa lui Hristos, puterea, vioiciunea, hotărârea, te duci cu o grămadă de hârburi la Dumnezeu, pentru că atât va mai rămâne din fiinţa ta, din tot ce ai fost tu, cu grămada asta de hârburi, de oale sparte, te duci tu să rezolvi treburile. Dar nu mai rezolvi nimic. Poate în tinereţe, la maturitatea ta, puteai să faci ceva; acum nu mai poţi face nimic. Şi de ce să Se mulţumească Dumnezeu cu drojdia, după ce tu vinul cel bun l-ai dat la toată lumea? În bunătatea Lui, poate Dumnezeu va accepta asta din partea unora, dar să nu mergem pe asemenea gânduri.

Iată, fecioarele neînţelepte nu ne dau un asemenea sfat. Ele au zis să meargă repede să cumpere untdelemn, dar n-a mai fost vreme. Şi drojdia pe care au adus-o ele şi aşteptarea lor n-a fost plăcută lui Dumnezeu şi nu le-a mai primit şi le-a zis: Nu vă cunosc pe voi. La acest cuvânt: Nu vă cunosc pe voi, să nu ajungem noi!

Dumnezeu să ne ajute, să ne întărească.

Revelaţia adevăratei fericiri şi împliniri a vocaţiei omului versus "cultura căderii" acestei lumi - Omilia ;;..,părintelui Nichifor Horia la Duminica sfinţilor strămoşi: "Să stăruim în a cere mila lui Dumnezeu pentru noi şi pentru lumea biruită de nefericire şi deznădejde"

Predica Arhim. Nichifor Horia (Iaşi) la Duminica a 28-a după Rusalii, a Sfinţilor strămoşi ai Domnului (2011):

Iubiţi credincioşi, în această duminică facem pomenirea Strămoşilor după trup ai Domnului nostru Iisus Hristos, duminică ce ne pregăteşte în mod deosebit pentru înţelegerea tainei Naşterii Mântuitorului din Fecioară şi ne pregăteşte să înţelegem cum să trăim aceasta, cum să păstrăm aceste daruri duhovniceşti pe care le avem de dobândit în toată viaţa noastră de creştini.

Facem pomenirea Sfinţilor Strămoşi, începând de la Adam, Noe, Avraam, Moise, până la Mântuitorul Hristos pentru ca să înţelegem că în toţi noi găsim modele şi pildă de grăire cu Dumnezeu, de lucrare a voii lui Dumnezeu şi că, prin fiecare din ei, Dumnezeu a împlinit lucrarea mântuitoare a omului, acea făgăduinţă, acel prim legământ pe care îl face celor căzuţi din Rai, Adam şi Eva, amăgiţi fiind de diavol, dar şi de pofta lor însăşi. Le face acest prim legământ că vor zdrobi capul diavolului şi această zdrobire nu va fi fără ajutorul lui Dumnezeu, care El Însuși ia asupră-Şi slăbiciunea omului.

Vorbeam de legământ pentru că un prim legământ îl vedem făcându-l Dumnezeu cu Noe după potop. Şi însuşi potopul, înfricoşător pentru noi, potop care nu este pomenit doar în Vechiul Legământ, ci şi în multe alte religii - Upanişadele, Istoria lui Ghilgameş - care, vedeţi, toate acestea leagă în amintire un fapt istoric, un fapt înfricoşător: potopul arată dreptatea lui Dumnezeu şi ne întrebăm: cum dreptatea lui Dumnezeu poate să rabde moartea deopotrivă a celor vinovaţi şi a celor nevinovaţi?, pentru că cei care au pierit la potop au fost, desigur, şi copii şi copii mici, care nu aveau conştiinţa păcatului. Dreptatea lui Dumnezeu este tot o manifestare a iubirii pentru cei ce cred, pentru cei ce vor să trăiască binele, pentru că dreptatea lui Dumnezeu nu înseamnă altceva decât o separare terapeutică între bine şi rău, ca atunci când omul cu durere trebuie să îşi cauterizeze o parte stricată a mădularului, dar o face cu durere pentru că numai astfel poate într-adevăr să biruiască lucrarea răului în trupul său.

Tot astfel, dreptatea [intervenţia că judecata a] lui Dumnezeu în istorie, dar şi în viaţa noastră, este un semnal că răul ne cuprinde ca neam, ca oameni sau pe fiecare din noi, atunci când judecata lui Dumnezeu se manifestă ca o criză în viaţa noastră, printr-o durere trupească sau sufletească; o criză prin care Dumnezeu ne anunţă că trăim greşit, că ne-am îndepărtat, că viaţa noastră nu înseamnă doar o siguranţă sau un confort în această lume sau ceea ce credem noi că este vrednic de dorit, ci înseamnă lucrarea în veşnicie a înţelegerii dragostei lui Dumnezeu şi răspunsul la această dragoste şi că viaţa noastră este mult mai mult decât cele pe care le făptuim pe pământ.

Iată că cei care au înţeles acest lucru şi care au grăit cu Dumnezeu, precum Noe, au fost cei prin care Dumnezeu a lucrat mântuirea neamului omenesc. Nu numai ei înşişi au avut o lucrare specială cu Dumnezeu, ci prin ei Dumnezeu a lucrat mântuirea întregului neam omenesc. Iată, prin Noe se izbăveşte întreaga omenire afundată în păcat precum în apele ce au nimicit trupurile celor ce uitaseră pentru ce trăiau. Şi Dumnezeu împlineşte un legământ cu noi. Semn al acestui legământ este curcubeul - cei care aţi citit istoria potopului vă amintiţi de lucrul acesta - legământ care urmează celui făcut Evei şi lui Adam celui căzut, legământ care avea să culmineze cu însăşi naşterea Mântuitorului Hristos, cu întruparea Lui din Fecioară. Apoi prin Moise şi prin toţi Strămoşii, până la Maica Domnului - scurtând această listă, deşi la fiecare am avea de vorbit îndelung - pentru că prin Maica Domnului vedem că se împlineşte dorul de curăţire şi de izbăvire al întregului neam omenesc.

Cea pe care o numim pururea fericită şi prea nevinovată, şi este, a fost fericită pentru că, în întâlnirea cu Dumnezeu, este o fericire pe care n-o cunoaşte omul în nici o poftă, în nici o slavă din această lume şi în nici o siguranţă pe care o poate avea în această lume. Este împlinirea vocaţiei omului de a se întâlni cu Dumnezeu, de a înţelege dragostea lui Dumnezeu şi de a crede acestei iubiri.

Maica Domnului este cea care a crezut până la capăt atunci când, la primirea Veştii celei Bune, a zis: Iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul tău!

Naşterea Mântuitorului Hristos este desăvârşirea legământului lui Dumnezeu cu omul. Dacă Vechiul Legământ, dat lui Moise pe Sinai, cuprindea poruncile prin care omul să-şi călăuzească minimal viaţa spre a nu se sălbătici, spre a nu trăi ca animalul, spre a nu se sfâşia unii cu alţii, Noul Legământ al Domnului nostru Iisus Hristos vădeşte adevărata primire a primului, vădeşte chemarea desăvârşită la care suntem chemaţi - a fi asemenea lui Dumnezeu. Pentru că spune Aţi auzit - şi acest aţi auzit se referă la primul Legământ - că s-a zis: Să iubeşti pe aproapele tău şi să urăşti pe vrăjmaşul tău. Dar Eu zic vouă: Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, binecuvântaţi pe cei ce vă blestemă… Acest dar, adversativ, nu înseamnă altceva decât că, de când s-a dat primul cuvânt din Vechiul Legământ, acesta s-a dat nedesăvârşit pentru că omul era neputincios în a înţelege şi a împlini cuvântul lui Dumnezeu.

Dacă Dumnezeu ne dă un Nou Legământ, dacă Dumnezeu Se naşte din Fecioară, o face pentru că ne-a dat puterea şi avem puterea să împlinim acest cuvânt şi îl vom împlini înţelegând că, prin întruparea Lui, Dumnezeu S-a apropiat de om pentru ca omul să se apropie cu nădejde, cu credincioşie de Dumnezeu. Şi, dacă în Noe întregul neam omenesc a primit un legământ, dacă în Maica Domnului întreg neamul omenesc s-a apropiat de Dumnezeu și, prin noi, dacă vom stărui a încheia legământ de pocăinţă cu Dumnezeu, legământ de a face voia lui Dumnezeu, cum şi spunem în rugăciunea Tatăl nostru: Facă-se voia Ta, atunci Dumnezeu va lucra nu numai mântuirea noastră, ci lucrare de sfinţenie cu tot omul.

Şi iată, noi nu putem în această lume să ne gândim mărginit doar la mântuirea noastră, doar la noi înșine, însăşi pocăinţa noastră este o pocăinţă a lumii întregi, patimile care ne copleşesc, care ne războiesc, gândurile rele şi poate şi gândurile bune care ne sfâşie într-o hărţuială de zi cu zi, toate acestea nu sunt numai ale noastre, ci ale fiecărui om în parte şi omul are de dus această luptă nu numai cu el însuşi, ci înţelegând că rugăciunea lui trebuie să fie rugăciunea pentru tot omul ce se luptă cu acele patimi. Te lupţi cu lăcomia sau cu minciuna ce şi-a făcut loc vreodată prin gura ta sau cu invidia sau cu orice altceva, sufletul tău va trebui să înţeleagă şi să pună în rugăciune pe toţi cei ce sunt zdrobiţi de aceste patimi, pe cei ce nu înţeleg încă puterea acestor patimi de a-i îndepărta de la sensul adevărat al vieţii. Aşa cum orice ar vrea să ajungă pe o cetate de refugiu din vârf de munte, dar unii se rătăcesc prin hăţişuri şi ştii că se primejduiesc şi atunci, cel ce însuţi duci greutatea drumului şi asprimea lui, trebuie să fii nu numai disperat să ajungi la cabana de mântuire, de izbăvire, ci să îi cuprinzi şi pe cei ce nici măcar nu văd acea cabană şi nu ştiu că este un drum de izbăvire.

Un Sfânt Părinte [Arhimandritul Sofronie Saharov - n.n.] spunea că toată civilizaţia şi cultura acestei lumi este o cultură a căderii, pentru că prea puţin ne vorbeşte despre acest liman al liniştirii care este Biserica şi în care Dumnezeu ne vorbeşte de puterea adevărului şi a iubirii. Cultivăm în lumea noastră slava deşartă şi poftele din ce în ce mai rafinat, căutând, pe măsura progresului tehnologiei, tot mai multe mijloace de a le dobândi, din ce în ce mai rafinat.

Iată, cuvântul lui Dumnezeu rămâne viu şi lucrător în inimile noastre că în această lume singură liniştire şi fericire pe care o vom avea este aceea că putem să-L cunoaştem pe Dumnezeu. Nu în chip magic, nu superstiţios, nu forţând prin fel de fel de tehnici o întâlnire cu Dumnezeu, ci în sinceritatea inimii, împlinind cu hotărâre poruncile Lui, împotrivindu-ne patimilor ce ne stăpânesc, egoismului şi mândriei din noi înșine, lucrând atent la slobozirea de tot răul, care e viclean, se strecoară în sufletul nostru precum şarpele în Rai, care s-a strecurat cu cuvânt viclean în pacea încredinţată de Dumnezeu lui Adam şi Evei, pace care venea din legătura de încredere. Hristos S-a întrupat și S-a născut pentru ca noi să restabilim această legătură de încredere şi de pace, să ştim că Dumnezeu în fiecare clipă este aproape de noi şi că, şi în acest timp atât de încărcat de răutate și de minciună şi de slavă deşartă, putem să Îl cunoaştem, putem nu doar să dăm slavă Naşterii Lui şi să ne bucurăm de ea, ci şi, precum Noe şi Avraam şi Moise, să încheiem în fiecare zi legământ de înnoire, legământ de pocăinţă, legământ de izbăvire a lumii întregi.

Să ne ajute Dumnezeu ca, privind la Strămoşii ce au crezut încă dinaintea întrupării lui Hristos desăvârşit, noi, astăzi, având în faţă atâta nor de mărturii, cum spune Sfântul apostol Pavel, având chipul vieţii lor celei sfinte, să stăruim în a cere mila lui Dumnezeu pentru noi şi pentru lumea biruită de nefericire şi deznădejde, să cerem lui Dumnezeu ca nimic din pofta şi slava acestei lumi să nu ne oprească în a înţelege lucrarea pe care Dumnezeu, odată începută, vrea să o desăvârşească cu noi şi cu oamenii.

Dumnezeu să ne ajute şi perioada de post care a rămas să ne fie pregătire cu luare aminte şi înţelegere a întâlnirii pe care o avem, desăvârșită în aceste zile de bucurie, cu Domnul nostru Iisus Hristos. Amin.

Îndreptăţirile lenei duhovniceşti şi refuzului lui Dumnezeu. Importanţa decisivă a mediului, familiei şi prietenilor pentru viaţa duhovnicească

12.12.2016

Duminica a XXVIII-a dup Rusalii - Pilda celor poftiţi la cină - Predica părintelui Dosoftei (Mănăstirea Putna) - 13 decembrie 2015:

Transcriere (de la min. 5:50):

[…] Am dori să spunem câteva cuvinte despre două dintre aspectele pe care le putem înţelege din cele citite în această Evanghelie - despre atitudinea aceasta de îndreptăţire şi despre conţinutul îndreptăţirilor de astăzi, despre ce fel de îndreptăţiri era vorba.

Cele trei îndreptăţiri sunt graduale; ele cresc cumva în intensitatea motivelor şi arată cum se dezvoltă patima îndreptăţirii, atât la nivel personal, al fiecărui om în parte, cât şi la nivelul unei întregi comunităţi.

Primul spune că şi-a luat ogor, al doilea este altul, distinct, dar putem să-l vedem şi pe acesta la o altă vârstă, când ogorul i-a rodit şi el a câştigat mai mulţi bani şi de acum poate să-şi cumpere cinci perechi de boi, nu una singură, iar al treilea e iarăşi distinct, dar îl putem înţelege ca pe o a treia vârstă, în care omul s-a aşezat, cum s-ar spune, la casa sa, şi-a făcut o casă cu tot ce-i trebuie şi de acum îşi întemeiază o familie.

Sunt, aşadar, trei vârste diferite şi de fiecare dată răspunsul este neascultarea chemării lui Dumnezeu şi îndreptăţirea cu motivele acelei vârste. Şi asta ne arată că lipsa binelui, dacă nu o facem într-un punct, nu dispare, ci se întăreşte în noi o dată cu vârsta, dar şi cu creşterea pe scara socială.

De exemplu, dacă un profesor nu se străduieşte să fie bun acolo, la orele lui, el nu va fi bun nici dacă va fi pus diriginte, nici dacă va ajunge director de şcoală, deşi poate ar vrea să fie bun, însă, pentru că nu s-a pregătit de la început, nu are putere să facă ceea ce trebuie mai târziu.

Sfântul Ioan Gură de Aur spune că toţi aceştia sufereau de lene în cele duhovniceşti. Ei nu lucrau cele duhovniceşti. Şi aşa este, aceasta o constatăm în viaţa noastră când lenea în cele materiale, dar şi, mai uşor şi mai fin, lenea în cele duhovniceşti, ne-o scuzăm cu fel de fel de motive. Şi am spus că mai ales în cele duhovniceşti pentru că acestea sunt mai greu de făcut şi în faţa conştiinţei trebuie să găsim motive mai părut profunde pentru a ne masca această lene.

De exemplu, o lene în cele duhovniceşti este lenea de a nu ne spovedi şi atunci când cineva ne întreabă: “De ce nu te spovedeşti?“, răspunsul de multe ori este: “Pentru că şi preotul are păcate, ştiu eu…” Este doar un pretext, o îndreptăţire că cea de astăzi, pentru că în realitate nu mă spovedesc pentru că nu vreau să fac marele efort lăuntric de a mă smeri şi de a mă spovedi. Nu suport cu adevărat să-mi crape obrazul de ruşine pentru cutare sau cutare lucru al meu, pentru că sunt aşa şi aşa, nu suport să-mi deschid adâncul sufletului cu negrelile lui, cu sensibilitatea lui şi, în general, nu suport să mă încred în altcineva decât în mine, să mă încredinţez, să mă deschid cu totul unui altul. Aceasta înseamnă lene în cele duhovniceşti, aceasta va fi situaţia şi către Hristos. Pentru că cine crede în cuvintele Mântuitorului Hristos înţelege clar că El a rânduit spovedania spre iertarea păcatelor la un preot, care e om, şi nu a spus că va trimite îngeri să-i spovedească pe oameni. Iar acest om care este preotul este mai mult decât un înger când spovedeşte, el este chipul lui Hristos.

Ori altă îndreptăţire care se aude des în perioada postului: “De ce nu posteşti?” , “Ei, nu sunt ca alţii care postesc, dar sunt răutăcioşi şi au alte păcate.“ Adică, cumva: “Eu nu postesc de păcate, dar îmi înfrânez răutatea şi alte lucruri…” În realitate, însă, adevărul este că nu postesc pentru că mi-e greu şi-mi găsesc motive; acesta, de exemplu. Cât de banal pare, dar, în realitate, nu pot să mă stăpânesc pe mine să nu mănânc de dulce, iar apoi găsesc alte motive ca să nu recunosc această nestăpânire.

Ori tot ceva specific vremii noastre în general, nu numai acestei perioade: “De ce nu te opreşti din desfrânare?“, şi un răspuns obişnuit: “Ştii, pentru mine concepţiile astea, castitatea celor necăsătoriţi şi fidelitatea celor căsătoriţi sunt

învechite. Trăim alte vremuri acum.” Nu este aşa deloc. În realitate, acest răspuns ascunde faptul că persoana nu vrea să se oprească pentru că nu este capabilă să facă efortul uriaş de a se elibera din patima desfrânării care o stăpâneşte. Doar găseşte motive, altele decât acesta adânc al persoanei sale.

Tot aşa ne amăgim cu false îndreptăţiri atunci când aşteptăm de la societate, începând cu cei din imediata noastră apropiere, altceva, bine adică, când noi nu facem binele. Este o amăgire să credem că, dacă noi nu ne străduim să trăim cu Dumnezeu, vom putea avea parte de o familie, de prieteni împreună cu care să trăim cu Dumnezeu. Căci cine se aseamănă se adună. Şi ne vom aduna cu cei asemenea nouă. Şi e o amăgire să aşteptăm, dacă noi şi familia noastră, prietenii noştri, nu trăim cu Dumnezeu, să avem parte de un sat, de un oraş, de o societate care să trăiască cu Dumnezeu. Iar asta ne va durea, pentru că cei care nu trăiesc cu Dumnezeu fac foarte mult rău celorlalţi. Cu ştiinţa lor sau fără ştiinţa lor, cu voia lor sau fără voia lor, dar ne vor face rău.

Al doilea aspect despre care am dorit să spunem astăzi câteva cuvinte este legat de conţinutul acestor îndreptăţiri. Mântuitorul a ales din zona cea mai apropiată omului, din zona casei, a familiei, din mediul acesta familial cel mai strâns, cel mai intim omului. Şi nu este întâmplător, pentru că acesta joacă un rol foarte important în ceea ce priveşte credinţa omului şi modul în care el răspunde la chemarea lui Dumnezeu şi relaţia cu Dumnezeu. În trecut, oamenii care L-au trăit pe Hristos au ştiut să-L trăiască şi în familie şi cu prietenii şi au ştiut să facă şi o societate cu rânduieli și aşezări şi legi şi reguli și instituţii care să favorizeze viaţa omului în Hristos, viaţa personală. Şi societatea întreagă îl influenţa pe om să trăiască cu Hristos, societatea în care trăia şi pe care o moştenise, primise moştenire concepţia de viaţă de la strămoşii lui. Această influenţă a societăţii se păstrează, indiferent de ceea ce influenţează ea. Cel mai mult înţelegem atunci când vedem cât de mult se imită oamenii celebri dintr-un film ori cântăreţi, hainele pe care le poartă ori numele pe care le au, imediat sunt copiate de oameni care n-au nici o legătură personală cu ei, dar care, văzându-i des sau apreciindu-i dintr-un motiv sau altul, încep să-i imite.

Am spus că popoarele creştine şi poporul nostru au trăit acest mod de viaţă comunitar cu Dumnezeu. Până astăzi, în vorbirea noastră o mulţime de cuvinte au exact sensurile sau îşi păstrează unul din sensurile din Noul Testament. Când folosim cuvântul “vameş” şi nu ne referim exact la un om care stă acolo la graniţă, ci la un om oarecare, sensul este exact acela din pilda vameşului şi a fariseului şi pe aceasta o cunosc cu toţii, chiar dacă nu au citit-o explicit în Noul Testament.

Şi alte lucruri, nu numai acesta, al cuvintelor, ci marile lucruri ale vieţii erau înţelese în această perspectivă. De unde ştia poporul că un copil este un dar al

lui Dumnezeu? Pentru că de atâtea ori a ascultat Lăsaţi copiii să vină la Mine, că a unora ca aceştia este Împărăţia Cerurilor. Ori a auzit că Cine va sminti pe unul dintre aceştia mici, mic se va chema. Ori ştia de rugăciunile părinţilor Maicii Domnului ca s-o dobândească ori ale părinţilor Sfântul Ioan Botezătorul. Făcea parte din înţelegerea deplină pe care o primea de când se năştea şi copilărea cu alţii şi simţea că este preţuit ca un dar al lui Dumnezeu pentru familie, dar şi pentru toţi. Astăzi, altă concepţie poate n-a înlocuit-o cu totul, dar se luptă s-o înlocuiască şi cine nu-i atent la această luptă poate fi lesne cuprins: copiii sunt priviţi de multe ori ca o povară pentru înlăturarea cărora se poate orice, chiar a le fi luată viaţa.

Ei bine, acest mediu general al societăţii şi mediul acesta al unei familii care trăia în Dumnezeu a făcut pe om să fie familiar cu Dumnezeu. În sute de ani s-a făcut aceasta, nu dintr-o dată. S-a format o cultură publică, o civilizaţie a trăirii cu Dumnezeu care a uşurat omului familiaritatea cu El. În epoca aceasta, care nu a început acum 25 de ani, nici în 1945, ci cu mult înainte, s-au produs nişte răsturnări care în istoria civilizaţiilor sunt cunoscute, teoretic. Din materia pusă în slujba omului, a mântuirii omului, s-a inversat şi s-a pus omul în slujba materiei.
Când omul îşi cumpăra un ogor mai demult făcea milostenie şi mereu făcea milostenie din acel ogor; era un firesc al lui, nu putea să conceapă altfel. Când muncea pentru el, îşi împrumuta animalele şi la un vecin mai sărac sau ducea şi aceluia ceva, carul, căruţa, fără să-i ceară bani. Casele celor trei de astăzi care L-au refuzat pe Dumnezeu, familiile lor, se îmbogăţiseră de curând - un ogor, animalele acelea - ori se realizase o familie. Dar ei nu se îmbogăţiseră în Dumnezeu. Pe când fiecare pas făcut în construcţia vieţii noastre ar trebui să fie şi o îmbogăţire în Dumnezeu.

În vreme de cumpănă, de cernere, de prigoană, atunci cei ce se sfinţesc se sfinţesc prin mărturisire. Prin mărturisirea credinţei, printr-o mucenicie oarecare. Dar în vreme de pace - cât de cât, căci niciodată nu e deplină pace pentru credincioşi - în astfel de vremuri omul se sfinţeşte construind. Construindu-şi viaţa, grupul de prieteni, familia, construind în sens duhovnicesc. Şi dacă această construire a vieţii noastre nu se face în mod conştient, împreună cu Dumnezeu, în Dumnezeu, pentru Dumnezeu, deci dacă nu realizăm un mediu potrivit pentru noi, o familie, prieteni potriviţi, atunci în mod automat, obligatoriu, fără să ne propunem explicit, ne aflăm într-un mediu nepotrivit şi ne dezvoltăm în mod nepotrivit.

În trecut, de exemplu, la fântâni se puneau icoane spre a păzi izvorul de acolo şi curăţia lui; pe dealuri, la intersecţii, se puneau cruci şi, bineînţeles, se purtau acasă şi la gât. În perioada comunistă, mai ales în Rusia, unde a fost mai greu decât la noi din punct de vedere al credinţei, unii oameni, care erau persoane

publice, nu puteau să ţină la vedere în casă icoane, dar le ţineau într-un dulap, pe care-l deschideau când erau singuri şi se rugau sau doar dacă aveau un vizitator credincios de încredere.

Aşa a fost atunci, dar, într-o formă sau alta, noi nu putem trăi ortodox fără icoană şi cruce. Aceasta nu se schimbă, indiferent de epocă, indiferent de ceea ce este în afară. Şi, dacă nu reuşim într-o cât de mică vecinătate a noastră, într-un cât de mic grup, în casa noastră să avem o icoană şi o cruce, atunci noi nu putem să trăim ortodox. Un astfel de mediu, dacă nu-l avem trebuie să-l cerem de la Dumnezeu. Să cerem a avea prieteni credincioşi, cei care vor să-şi întemeieze o familie să ceară de la Dumnezeu să-şi întemeieze o familie în care să se străduiască împreună să trăiască cu Dumnezeu. Pentru că acest mediu - prietenii, viitoarea familie - sunt daruri de la Dumnezeu şi ele trebuie cerute. Câtă putere dă familia fiecărui membru al ei, şi bărbatului, şi soţiei, şi copiilor, căci căldura familiei este unică; aici e odihna, aici e puterea şi inspiraţia şi motivaţia pentru a lucra în afară. Dar, mai mult decât atât, familia este mediu duhovnicesc. Dacă este mediu duhovnicesc, este bine. Iar dacă nu este, atunci este foarte greu. Şi, desigur, în continuare rudele, dar, mai ales, prietenii. Căci şi legătura dintre noi şi prieteni, din dragostea dintre noi, poate să conţină, să poarte Duhul lui Dumnezeu dacă fiecare în parte şi împreună ne străduim să fim cu Dumnezeu sau poate să nu-L poarte dacă fiecare în parte şi toţi împreună suntem înstrăinaţi de Dumnezeu.

În primul rând, însă, iubiţi credincioși, primul loc unde putem fi cu Dumnezeu sau Îl putem respinge, îndreptăţindu-ne, este inima omului. “Ogorul” acesta pe care primul, cel care a refuzat, îl cumpărase, este ceea ce avem fiecare înainte de orice altceva. Avem un suflet care este creat de Dumnezeu, distinct de Dumnezeu, dar nu pentru a fi antagonic cu Dumnezeu, ci pentru a fi într-o comuniune iubitoare cu Dumnezeu. Şi de aceea inima este prima care trebuie cultivată în sensul să răspundă chemării lui Dumnezeu. De aici pleacă toate. Căci inima se cultivă cel mai mult, în ceea ce priveşte legătura cu Dumnezeu, prin Biserică.

Cine-L va refuza pe Hristos din legătura cu un preot, cine-L va ocoli pe Hristos din Liturghie, acela mai repede şi cu uşurință şi cu nebăgare de seamă, poate chiar fără să ştie deloc, Îl va refuza şi din viaţa de zi cu zi. Căci mai greu îi va fi să-L recunoască pe Hristos în împrejurările vieţii, concrete, decât să recunoască pe Mântuitorul Hristos care Se arată în Sfintele Taine şi în sfintele slujbe mult mai limpede, mult mai direct. Începutul căderii este doar atât: absenţa de la biserică. Nu trebuie să facem un anume rău, ci pur şi simplu lipsă de la biserică este suficientă ca să ne îndrepte pe un drum al căderii.

Un alt lucru care hrăneşte inima noastră în Dumnezeu este rugăciunea, căci cum poate fi cineva familiar cu cineva cu care nu vorbeşte?; iar rugăciunea este

vorbire cu Dumnezeu. Şi, ***în sfârşit, pentru că este vremea aceasta, a postului, şi totodată o vreme de iarnă în care treburile sunt mai puţine, foarte mult se cultivă sufletul nostru în relaţia cu Dumnezeu prin citirea Sfintei Scripturi şi a Vieţilor Sfinţilor. Nu doar pentru a afla despre Dumnezeu, ci şi pentru a deprinde modul de a fi al lui Dumnezeu, gândul Lui, modul în care El lucrează în omenire.***

Sfinţii apostoli L-au cunoscut cel mai bine dintre oameni. Cum ştim noi cum L-au înţeles, ca să-L înţelegem şi noi? Citind scrierile Sfinţilor apostoli şi faptele lor. La fel cu Vieţile Sfinţilor - sunt atât de bogate, oameni atât de diferiţi care L-au trăit pe Hristos, încât ele sunt nu numai bune, ci aproape obligatorii pentru cine vrea să trăiască cu Dumnezeu, să-şi ia modele de acolo şi să înveţe, să se hrănească, să imite ceea ce au trăit cei care au trăit cu Hristos.

Un mare părinte care este canonizat, a trecut la cele veşnice de curând, după 1990, şi care din punct de vedere intelectual a fost un geniu, adică avea foarte multă minte, foarte multă înţelepciune omenească, sfânt, bineînţeles, fiind, părintele Sofronie Saharov, spunea aşa, în ciuda întregii teologii pe care o cunoştea şi a experienţei duhovniceşti a lui, personale, spunea că "Dacă n-aş fi cunoscut Vieţile Sfinţilor, de multe ori aş fi căzut în deznădejde. Însă, datorită lor, am putut răbda şi eu mai mult."

Dacă acest om, care era dăruit de Dumnezeu cu o minte atât de cuprinzătoare şi a avut o experienţă duhovnicească ca a celor mai mari sfinţi ai Ortodoxiei, precum a Sfântului Grigorie Palama ori a Sfântului Ioan Teologul, a avut nevoie de aceste cărţi ale Vieţilor Sfinţilor, cu atât mai mult fiecare dintre noi avem nevoie.

[…]

Gazda şi musafirul incomod al lumii dintotdeauna: Nimeni nu are locul gata asigurat la Cină, dacă nu duce războiul duhovnicesc personal cu patimile sale: "Suntem - acum - aici cu trupul, dar în altă parte cu mintea, la afacerile noastre, la familiile noastre, preocupările noastre "reale"?

18.12.2017

Pr. Prof. John Behr: Duminica Sfinţilor strămoşi ai lui Hristos

Sunt sigur că toţi sunteţi conştienţi că ne apropiem de Crăciun; într-adevăr, ar fi foarte greu să nu-ţi dai seama de aceasta.

Astăzi, ca pregătire, îi sărbătorim pe toţi strămoşii. Noi, ca şi ei, aşteptăm descoperirea lui Dumnezeu pe pământ, descoperirea tainei ascunse de veacuri, arătarea lui Dumnezeu în chip de om. Acest lucru a fost vestit chiar de la început, de când Dumnezeu a luat ţărână în mâinile Sale şi i-a făcut pe oameni, plăsmuindu-i în chipul lui Dumnezeu, prin aceasta anunţându-L deja pe Cel ce avea să vină, Iisus Hristos, care este chipul lui Dumnezeu (Fc. 1, 26-7; 2, 7; Col. 1,15).

Aceasta este vestea cea bună care i s-a dat deja lui Avraam, care a dat un răspuns grabnic prin credinţă, părăsindu-şi casa strămoşească pentru a urma Cuvântului lui Dumnezeu. Cei care l-au urmat au fost Moise, David, toţi prorocii şi toţi drepţii, bărbaţi şi femei, care au răspuns Cuvântului lui Dumnezeu prin credinţă de-a lungul veacurilor.

La fel şi noi acum, pregătindu-ne pentru sărbătoarea care vine, ne-am adunat împreună pentru a sărbători aceeaşi taină a lui Hristos, care a fost de la început şi totuşi ni se descoperă întotdeauna din nou. Ne pregătim pentru ca, aşa cum spune Sfântul apostol Pavel în Epistolă, „când Hristos, care este viaţa noastră se va arăta, să ne arătăm şi noi cu El în slavă“.

Adunându-ne acum, pentru a ne pregăti, auzim de la Hristos o parabolă familiară, dar foarte surprinzătoare. Un om este gata să dea o petrecere mare şi îşi trimite sluga să cheme oaspeţii invitaţi. Dar toţi se scuză - şi cât de familiare sunt aceste scuze: unii trebuie să îşi lucreze pământurile sau să aibă grijă de animale, trebuie să aibă grijă de afacerile lor, în timp ce alţii sunt căsătoriţi şi trebuie să aibă grijă de familiile lor.

Gazda nu renunţă pur şi simplu la ideea de a face petrecerea, ci schimbă lista invitaţilor. El îi invită pe toţi aceia car nu au nici un fel de aşteptare de a fi invitaţi la o astfel de cină. El i-a chemat pe ciungi, pe orbi şi pe şchiopi, toţi marginalizaţii societăţii care trăiesc pe străzi, cerşindu-şi mâncare.

Apoi, cum încă mai este loc, mreaja este aruncată şi mai departe, de această dată mergând dincolo de oraş, pe drumurile satelor şi pe câmpuri, pentru ca astfel, spune el, casa să fie plină; şi apoi adaugă: plină pentru ca „nimeni din cei care au fost chemaţi la petrecere mai înainte să nu guste din cina mea“.

În mod limpede, sensul parabolei este de a pune sub semnul întrebării încrederea celor care cred că vor fi prezenţi la cina mesianică a lui Hristos când va veni din nou în slava Sa. Toţi cei care aveau asigurat locul au dovedit că nu şi-l doreau cu adevărat.

Astfel, trebuie să ne întrebăm dacă credem cu adevărat că atunci când suntem chemaţi vom acţiona diferit de cei din parabolă? De ce ar trebui să credem că vom avea convingerea şi tăria de a acţiona diferit, când nici ucenicii lui Hristos nu au reuşit?

După ce ucenicii fuseseră cu Hristos atâta vreme, ascultând învăţăturile Lui, fiind martori la minunile Lui… chiar şi după toate acestea, când Petru află că mărturisirea lui de credinţă este piatra pe care va fi zidită Biserica, el încearcă să-L oprească pe Hristos de la drumul spre Pătimirea Sa la Ierusalim şi primeşte în schimb cea mai aspră mustrare posibilă din partea lui Hristos - „înapoia mea satano!” (Mt. 16, 23). Aşa cum se va dovedi, Petru şi toţi ceilalţi ucenici Îl părăsesc pe Hristos în timpul Pătimirii Sale pe Cruce. Doar în Evanghelia după Ioan se spune că unul dintre ucenici a stat lângă Hristos, fără nume, un ucenic anonim identificat ca fiind „ucenicul cel iubit”.

Spre deosebire de ucenicii din vremea lui Hristos, noi ştim acum, desigur, că prin faptul că Hristos S-a dat pe Sine ne facem părtaşi trupului Său, prin această punere înainte a Sa putem să fim părtaşi la cină.

În interpretarea Părinţilor Bisericii dată parabolei pe care am auzit-o din Evanghelie, omul care pregăteşte petrecerea este însuşi Dumnezeu, care cheamă pe alţii să ia parte la cina Fiului Său, Mielul jertfit. Când cărturarii şi fariseii (evreii credincioşi) nu au acceptat invitaţia, El i-a chemat pe evreii de rând şi apoi pe ne-evreii de dincolo de cetate.

Noi am fost chemaţi la această mare cină a credinţei. Dar cum răspundem? Suntem ca cei care au fost invitaţi mai înainte şi care aveau alte preocupări, considerate de noi ca urgente? Suntem - acum - aici cu trupul, dar în altă parte cu mintea, la afacerile noastre, la familiile noastre, preocupările noastre „reale”?

Cu siguranţă nu vom câştiga invitaţia de a participa la cina lui Hristos, dar nici nu vom putea primi acest dar dacă ne îngrijim de alte lucruri. Cât de uşor este astăzi să fim cu mintea aiurea, în special cu aceste accesorii consumeristc care însoţesc această sărbătoare!

De asemenea, l-am auzit astăzi pe Sfântul apostol Pavel îndemnându-ne să „lepădăm firea cea veche, cu toate faptele ei, şi să ne îmbrăcăm cu firea cea nouă - cea care a fost înnoită în cunoştinţă după chipul Creatorului ei“. Să nu aveţi nici o îndoială, aceasta va fi o luptă: diferitele scuze ale oaspeţilor invitaţi din parabolă sunt asemănătoare cu motivele enumerate în Deuteronom ca scutindu-i pe oameni de la serviciul militar şi participarea la război - pentru că noi am început războiul.

Ceea ce se aşteaptă de la noi nu este chiar o luptă; este un război duhovnicesc. Pavel este foarte precis; trebuie să îndepărtăm de la noi: desfrânarea, necurăţia, patima, pofta cea rea, invidia, mânia, răzbunarea, răutatea, calomnia şi vorbirea deşartă. Toate aceste lucruri sunt patimi care ne leagă de această lume, care fac din afacerile personale şi din responsabilităţile familiale pe care le avem o cauză a despărţirii noastre de Dumnezeu mai degrabă decât un mijloc de a binecuvânta pe Dumnezeu.

Să ne rugăm în această perioadă de pregătire ca să aducem roade vrednice de unii care am fost chemaţi la cină, ca să putem răspunde la fel ca strămoşii noştri cu credinţă: ascultând Cuvântul şi păzindu-l, pentru ca să putem primi cu vrednicie darul pe care ni-l oferă Dumnezeu la sărbătoarea care se apropie.

(în: Pr. Prof. John Behr, “Crucea lucrează în lume: Omilii pentru perioadele liturgice de peste an”, Editura Doxologia, Iasi, 2016

***

Pr. prof. dr. Stelian Tofană - Musafirul incomod (Pilda celor poftiţi la cină) - 11 dec. 2016

https://www.youtube.com/watch?time_continue=1&v=aQY_SmvX5bA&feature=emb_logo

Falsele motive ale refuzului de a răspunde chemării la comuniunea cu Dumnezeu şi mustrările fariseismului din partea lui Iisus, cel ne-diplomat şi incomod

Iisus, Musafirul incomod:

Şi luând seamă cum îşi alegeau la masă cele dintâi locuri, a spus celor chemaţi o pildă, zicând între ei: Când vei fi chemat de cineva la nuntă, nu te aşeza în locul cel dintâi, ca nu cumva să fie chemat de el altul mai de cinste decât tine. Şi venind cel care te-a chemat pe tine şi pe el, îţi va zice: Dă acestuia locul. Şi atunci, cu ruşine, te vei duce să te aşezi pe locul cel mai de pe urmă. Ci, când vei fi chemat, mergând aşează-te în cel din urmă loc, ca atunci când va veni cel ce te-a chemat, el să-ţi zică: Prietene, mută-te mai sus. Atunci vei avea cinstea în faţa tuturor celor care vor şedea împreună cu tine. Căci, oricine se înalţă pe sine se va smeri, iar cel ce se smereşte pe sine se va înălţa.

Zis-a şi celui ce-L chemase: Când faci prânz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe fraţii tăi, nici pe rudele tale, nici vecinii bogaţi, ca nu cumva să te cheme şi ei, la rândul lor, pe tine, şi să-ţi fie ca răsplată. Ci, când faci un ospăţ, cheamă pe săraci, pe neputincioşi, pe şchiopi, pe orbi, Şi fericit vei fi că nu pot să-ţi răsplătească. Căci ţi se va răsplăti la învierea drepţilor. Şi auzind acestea, unul dintre cei ce şedeau cu El la masă I-a zis: Fericit este cel ce va prânzi în împărăţia lui Dumnezeu!

Nebunia propagandei schimbării genului, catastrofa pretextelor și formele diabolice de refuz al lui Dumnezeu de către societatea occidentală (fost) creştină. Predica părintelui Florin Stan la Pilda celor chemați la cină: "Ca să faci fericiţi o mână de oameni, nefericeşti alte zeci de milioane de oameni, cărora le impui să respecte anomalii, să spună minciunii adevăr"

11.01.2018

Preot Florin Stan / Parohia Înălţarea Domnului, Tg. Lăpuş (Maramureş): Cuvânt la Pilda celor chemaţi la Cină. Despre pretexte şi despre secolul XXI. (17.12.2017)

Iubiţi fraţi, Sfânta Scriptură spune foarte simplu şi foarte clar că păcătoşii nu vor intra în Împărăţia lui Dumnezeu. Sfântul apostol Pavel detaliază ceea ce v-am spus eu acum şi zice în felul următor: Nu ştiţi oare că nedrepţi nu vor moşteni Împărăţia lui Dumnezeu? Nu vă amăgiţi, nici desfrânaţii, nici închinătorii la idoli, nici adulterii, nici malahienii, nici sodomiţii, nici hoţii, nici lacomii, nici beţivii, nici batjocoritorii, nici răpitorii nu vor moşteni Împărăţia lui Dumnezeu. (1 Cor 6, 9-10) Deci Sfântul apostol Pavel enunţă foarte clar şi foarte simplu că păcătoşii nu vor moşteni Împărăţia lui Dumnezeu.

Evanghelia de astăzi vorbeşte nu despre păcătoşi, ci vorbeşte despre oameni pe care nu-i cataloghează a fi nici păcătoşi, nici drepţi, vorbeşte despre nişte oameni care refuză Împărăţia lui Dumnezeu din motive "întemeiate", pe care noi le numim pretexte. Şi astfel putem să ne dăm seama că există două feluri de oameni care pierd Împărăţia lui Dumnezeu: cei care, pentru păcatele lor, refuză

Împărăţia lui Dumnezeu şi cei care, dintr-un motiv aparent, bun, nu-şi fac timp pentru a dobândi Împărăţia lui Dumnezeu, adică au pretexte. Pentru că asta înseamnă un pretext, un lucru bun pe care-l foloseşti pentru a justifica un lucru rău. Şi se întâmplă acest lucru şi nu e greu de multe ori să găsim explicaţii bune pentru relele pe care le facem şi să folosim pretexte.

Evanghelia de astăzi insistă pe acest lucru, pe faptul că există o categorie de oameni care refuză Împărăţia lui Dumnezeu având ca justificare lucruri bune, adică munca, familia, producţia, toate aparent lucruri bune, pentru că unul din Evanghelie spune că şi-a cumpărat pământ şi trebuie să se ducă să-l vadă, eventual să-l muncească - a avea pământ, a munci pământul este un lucru bun - altul a zis că şi-a luat cinci perechi de boi şi trebuie să se ducă să-i încerce - aici e vorba de cei care au lucruri mobile şi bunurile mobile au valoarea lor şi sunt bune - iar al treilea zice că s-a căsătorit, şi-a luat femeie şi nu poate să participe la cină - şi familia este un lucru bun, dar nici familia, nici munca, nici bunurile nu pot fi folosite ca pretext pentru a nu câştiga Împărăţia lui Dumnezeu. Fiindcă, până la urmă, toate au fost făcute de Dumnezeu, şi lumea aceasta cu toate bunurile ei, şi familia, şi obligaţia de a munci, toate acestea sunt bune dar pe nici unul dintre acestea nu le-a făcut Dumnezeu ca să fie o piedică pentru a intra în Împărăţia lui Dumnezeu.

E ca şi cum un copil ar avea de dat un examen şi ar zice: <Nu pot să mă duc la examen că trebuie să-mi fac temele.> Şi temele sunt bune, dar toate la timpul lor! Examenul la timpul lui, intrarea în Împărăţia lui Dumnezeu este examenul pe care trebuie să-l dăm noi, examenul vieţii noastre, dar nu putem să ne justificăm că noi nu suntem pregătiţi sau că noi nu dorim Împărăţia, nu dorim testul final, că avem de făcut alte lucruri, care şi ele sunt bune.

Această contradicţie şi această lume a pretextelor o trăim din plin în zilele noastre pentru că societatea în care trăim este o societate a pretextelor. Societatea de astăzi, pe de o parte, ne spune că ne respectă libertatea religioasă şi fiecare poate să creadă în ce doreşte, să creadă în Dumnezeu, să-şi practice credinţa, dacă doreşte, să fie un om bun, pe de altă parte aceeaşi societate refuză chemarea lui Dumnezeu şi spune: <da, Dumnezeu e bun, dar nu să fie prezentat în locurile publice, nu să fie prezent în spaţiile publice, la televiziuni, în pieţe, în magazine Dumnezeu nu-Şi are locul. Dumnezeu e bun doar pentru biserică şi pentru viaţa voastră privată>.

Şi aceeaşi societate, mai mult, nu numai că refuză chemarea lui Dumnezeu şi-L refuză pe Dumnezeu şi prezenţa Lui în mijlocul ei, ci ne îndeamnă să ne înrobim bunurilor materiale mobile sau imobile, respectiv plăcerilor. Pentru că, vedeţi, cele trei cazuri de oameni care-L refuză pe Dumnezeu sunt cei care au bunuri imobile, adică terenurile, sunt unii care au bunuri mobile, reprezentate de

cele cinci perechi de boi, în cazul nostru pot fi banii, pot fi bunurile pe care le putem muta dintr-un loc în altul, şi avem categoria a treia, plăcerea, pentru că, în cazul de faţă, de fapt, pretextul care stă în cazul de faţă nu este familia, ci dorinţa de a-ţi trăi plăcerea într-un mod egoist.

Societatea de astăzi ne propune să ne înrobim plăcerilor, consumului şi producției. Toate sunt bune în sine. Şi producția este bună, că trebuie oameni care să muncească şi să producă; şi consumul este bun, pentru că oamenii produc bunuri ca să le consume; şi plăcerile au sensul şi rostul lor. Dar, când sunt folosite ca pretext pentru a-L refuza pe Dumnezeu, înseamnă să foloseşti într-un scop rău un lucru bun. Şi se poate acest lucru! ***Să nu credeţi că nu se poate acest lucru! De multe ori un lucru bun în sine e folosit în sens rău. Şi lumea în care trăim este parcă specializată în a perverti, în a denatura lucruri bune.*** De multe ori, inclusiv ştiinţa este folosită într-un scop rău. De cele mai multe ori, dacă nu astăzi, într-un mod nemaiîntâlnit în toată istoria omenirii, ştiinţa, care în sine este un lucru bun, este instrumentalizată, ideologizată, în numele științei se fac foarte multe lucruri, foarte multe anomalii, foarte multe nebunii.

Gândiţi-vă că psihiatrii se folosesc de un manual, care este pentru ei biblia lor, Manualul de diagnostic al bolilor mintale (DSM), şi până acum acest manual a ajuns la ediţia a cincea. Asociaţia Americană de Psihiatrie din când în când îmbunătăţeşte acest manual, care conţine o prezentare a tuturor posibilelor boli psihice pe care le au oamenii. Şi a apărut ediţia a cincea în 2013 şi a fost tradusă şi în limba română.

În primele patru ediţii, spre exemplu, era un capitol numit "Tulburări de sexualitate", în care homosexualitatea, pedofilia şi toate anomaliile pe care le cunoaştem noi erau prezentate ca tulburări. Ei, acum, în ultima ediţie, nu mai există acest capitol, s-a scos de tot, există, însă, un alt capitol numit "Disforia de gen". Ce înseamnă disforie? Disforie [de gen] înseamnă să nu te simţi bine, să te simţi tulburat, să te simţi stingherit de propriul tău gen. Deci logica este următoarea: se poate să te naşti bărbat, dar să nu te simţi bine în genul pe care-l ai şi atunci să ceri să fii femeie. Sau altceva, că acum se poate şi al treilea gen, şi al patrulea gen, şi cine ştie ce-or să mai inventeze oamenii. Şi atunci toate aceste tulburări nu mai există, de fapt, ele sunt opţiuni de acum încolo, şi gândiţi-vă că toţi psihiatrii din lumea aceasta învaţă de pe acest manual, de acum încolo lucrurile care ni se păreau anomalii şi absurdităţi devin opţiuni, devin lucruri fireşti, ba, în plus, putem să suferim de această disforie de gen şi să nu ne mai simţim bine în pielea noastră şi să dorim să fim altceva.

Ce este mai grav este ceea ce se recomandă în continuare! Dacă citiţi acest capitol veţi vedea că celor care suferă de astfel de tulburări li se recomandă, pentru început, tratament hormonal, iar, în cazul ultim, operaţii chirurgicale

pentru schimbarea genului! Şi deja sunt ţări în lume în care lucrul acesta se practică nu doar în cazul adulţilor, ci şi în cazul copiilor!

Părinţii din ce în ce mai puţin au dreptul să le spună copiilor ce sunt! Un profesor din Marea Britanie a fost concediat [suspendat, n.n.] pentru că i-a spus unei fetiţe că este fată, nu băiat. Şi pentru asta a fost [suspendat], pentru că a atentat la libertatea omului de a-şi alege genul!

Deci ce înseamnă să foloseşti un lucru bun într-un sens rău: libertatea într-un sens rău! Şi, în numele drepturilor omului, se justifică astăzi absolut orice, doar pentru a respecta acest principiu, această corectitudine politică; putem să justificăm orice, inclusiv aceste enormităţi despre care vă vorbesc.

Şi, v-am mai spus şi altădată, secolul 21 va fi unul mai crunt decât secolul 20. Secolul 20 a avut de suferit de pe urmă a două mari ideologii: lupta de clasă promovată de comunism în care se spunea că nu trebuie să existe mai multe clase sociale, ci doar o singură clasă şi, pentru asta, burghezia şi cei bogaţi au fost decimaţi, monarhiile distruse, iar la extrema cealaltă a apărut nazismul, cu lupta de rasă, în care s-a spus că nu trebuie să existe mai multe rase, ci doar una singură, superioară, rasă albă în cazul de faţă.

Ei, secolul 21 e secolul unei alte lupte, mai dramatice, care va face mai multe victime decât au făcut nazismul şi comunismul la un loc, care au făcut 140 de milioane de victime. Vor fi victimele directe, cei persecutaţi, care vor refuza să spună adevărului minciună şi minciunii adevăr şi, după aceea, vor fi milioanele de nefericiţi care vor fi victimele experimentelor genetice, hormonale, chirurgicale. Vor fi copii, zeci, sute de mii de copii care, de mici, pentru o nebunie, pentru un gând, se va ajunge să se facă experimente cu ei, să li se schimbe genul, să li se injecteze tot felul de hormoni, să li se facă tot felul de operaţii. Şi, la un moment dat, se va dovedi că va fi o catastrofă, zeci de milioane de oameni vor suferi de pe urma acestui lucru.

Pentru că asta înseamnă pretextul, asta este catastrofa şi drama pretextului, să foloseşti un lucru bun într-un sens rău, să refuzi Împărăţia lui Dumnezeu, să-L refuzi pe Dumnezeu în numele unor lucruri bune. Şi societatea de astăzi face aceste lucruri în numele binelui individual, în numele libertăţii individuale. Dar libertatea fără morală înseamnă iad. Există iad pentru că există libertate nelimitată. Dumnezeu ne-a creat, într-adevăr, ca fiinţe libere şi Dumnezeu ne respectă libertatea până la capăt.

Să ştiţi că Dumnezeu niciodată nu ne va lua libertatea; chiar şi după moarte. Şi Dumnezeu ne respectă libertatea în veşnicie. Şi de aceea există iad, pentru că oamenii, refuzându-L pe Dumnezeu, unii dintre oameni, vor ajunge să-şi

trăiască drama aceasta a libertăţii prost folosite în veşnicie. Adică refuzându-L pe Dumnezeu. Şi acesta este iadul. Şi, dacă e să spunem că cineva respectă vreo libertate, să ştiţi că Acela e Dumnezeu. Nimeni nu respectă libertatea precum Dumnezeu. Cei care flutură acele libertăţi şi fac toate nebuniile în numele libertăţilor, nu respectă, de multe ori, libertatea, pentru că fac foarte multe abuzuri în numele ştiinţei, în numele libertăţilor. Ca să-i faci fericiţi pe unii, o mână de oameni, îi nefericeşti pe alţii, milioane, zeci de milioane de oameni, cărora le impui să respecte anomalii, cărora le impui să spună minciunii adevăr.

Aici e catastrofa pretextului de care vorbeşte şi Evanghelia de astăzi. Şi noi citim Sfânta Scriptură, vedem că păcătoşii se întorc la Dumnezeu, cei care poate n-au auzit de Dumnezeu, cei care poate n-au fost preocupaţi de Dumnezeu, iar fariseii şi cărturarii care poate auzeau de Dumnezeu, ştiau de Dumnezeu, ştiau că trebuie să răspundă chemării lui Dumnezeu, Îl refuzau. Asta este societatea contemporană. Pentru că societatea occidentală, în care ne-am integrat şi noi şi de unde provin toate aceste anomalii, nu a fost o societate păgână, ci una creştină; tot Occidentul s-a dezvoltat pe fundamentele credinţei creştine.

Şi această societate ştie că Dumnezeu aşteaptă ca noi să ne ducem spre El, ştie că Dumnezeu ne aşteaptă în Împărăţia Lui şi că vrea ca noi să facem din lumea aceasta o Împărăţie a lui Dumnezeu, dar şi-a găsit pretextele ca să-L refuze! Ba mai mult, şi-a găsit pretextele ca să înlocuiască creştinismul cu islamul, ceea ce se întâmplă într-un mod masiv în Occident, este o infuzie de islam controlat, intenţionat, totul din dorinţa de a distruge din temelii creştinismul şi de a-L refuza până la capăt pe Dumnezeu. Adică nu ne mulţumim că L-am refuzat pe Dumnezeu şi am distrus bisericile, acum vrem să distrugem orice urmă de creştinism. Aici este o lucrare diavolească, este diabolic până la capăt acest plan, şi în toată profunzimea lui.

Societatea apuseană nu a fost o societate păgână, pentru că, dacă ar fi venit lucrurile acestea din lumea asiatică, din lumea budistă, din Africa, din altă parte, din locuri unde nu s-a auzit de Hristos şi de Evanghelie, poate că am fi înţeles. Poate că ar fi fost o justificare. Dar toate nebuniile acestea vin din lumea creştină, din societăţi creştine. Adică oamenii aceştia au auzit de Dumnezeu, dar şi-au găsit pretextele ideale ca să-L refuze: munca, libertatea, plăcerea.

Vedem, însă, tot în Sfânta Scriptură, că tânărul bogat şi-a pierdut mântuirea, că L-a refuzat pe Dumnezeu, în timp ce tâlharul de pe cruce, care n-a căutat Împărăţia, el căuta să fure, şi-a găsit moartea fizică, dar a găsit, în schimb, Împărăţia lui Dumnezeu. Aşa se întâmplă şi în zilele noastre: cei care rămân, după modelul tânărului bogat, oameni aparent preocupaţi de lucruri bune, pierd Împărăţia lui Dumnezeu şi chemarea lui Iisus Hristos - pentru că Iisus Hristos l-a chemat şi pe tânăr, aşa cum cheamă şi societatea contemporană, iar cei care nu

păreau a fi preocupaţi de Împărăţia lui Dumnezeu şi de virtuţi şi de morală, o află şi o găsesc şi se mântuiesc.

E interesant planul lui Dumnezeu pentru lumea aceasta şi e interesantă lumea aceasta. Şi vedeţi cum deştepţii lumii, puternicii lumii Îl pierd pe Dumnezeu, iar oamenii simpli, orbii, şchiopii, bolnavii, paralizaţii, aşa cum e considerată mulţimea mare de oameni de către elita lumii, Îl află pe Dumnezeu. Şi dintotdeauna s-a întâmplat aşa, şi în Evul Mediu şi înainte de Evul Mediu, elita lumii a fost oarbă până la capăt şi L-a refuzat pe Dumnezeu şi oamenii simpli au păstrat în sufletul lor credinţa şi s-au mântuit.

Sfânta Liturghie este cerul pe pământ, spunem noi, adică este locul în care trăim în mod anticipat şi pregustăm Împărăţia lui Dumnezeu. Pentru că, aşa cum stăm noi în Sfânta biserică, aşa cum petrecem în ea aşa vom petrece în veşnicie în compania lui Dumnezeu. Petrecem în veşnicie cu gândul la Dumnezeu, mulţumindu-I pentru toate cele primite, rugându-ne să ne dăruiască toate binefacerile Lui, stăm toţi înconjurând Sfântul Altar precum cetele îngereşti înconjoară Tronul lui Dumnezeu, şi Sfinţii şi Apostolii, Îi aducem cântări de laudă, iertăm ce avem unul împotriva aproapelui nostru, suntem mulţumitori pentru cele pe care le primim - aşa este şi în Împărăţia lui Dumnezeu. De aceea, cei care refuză Liturghia, refuză, de fapt, Împărăţia.

Nu se poate să te mântuieşti fără să fii parte sufletească şi trupească din Sfânta Liturghie. Dacă Sfânta Liturghie nu este centrul vieţii tale, nici Dumnezeu nu este centrul vieţii tale. Deci nu se poate mântuire fără Liturghie şi nici Hristos în centrul vieţii tale fără Liturghie. În Liturghie trăim în mod anticipat Împărăţia lui Dumnezeu. Şi cei care-şi găsesc pretexte pentru a nu veni la Sfânta Liturghie îşi găsesc deopotrivă pretexte pentru a nu participa la Liturghia de după Liturghie, adică pretexte de a nu trăi corect în societate de luni până sâmbătă şi, de asemenea, găsesc pretexte pentru a nu-L primi pe Hristos cu adevărat în viaţa lor. Şi dovadă suntem noi, cei care suntem prezenţi la Sfânta Liturghie, bolnavi, orbi, şchiopi, cu tot felul de necazuri, cu tot felul de greutăţi; v-aţi făcut timp să veniţi la biserică. Nu sunteţi mai sănătoşi decât cei care n-au venit, nu sunteţi mai sănătoşi decât cei care n-au venit, nu sunteţi mai bogaţi decât cei care n-au venit, dar v-aţi făcut timp ca să dăruiţi, v-aţi făcut timp ca să vă dăruiţi timpul, viaţa, o parte din bunurile pe care le veţi lui Dumnezeu, pentru ca Dumnezeu să vă răsplătească înmiit şi să vă dăruiască Împărăţia Sa. Iar cei care n-au făcut acest lucru, care au pretexte foarte solide, că sunt fie prea tineri, fie prea bolnavi, fie prea săraci, fie prea bogaţi, fie prea ocupaţi, aceia nu vor vedea Împărăţia lui Dumnezeu.

Să ne ajute bunul Dumnezeu veşnic să fim în Casa Lui şi să ne bucurăm de fericirea în Împărăţia lui Dumnezeu alături de Sfinţii Săi şi de îngerii Lui. Amin.

Fraţilor, veniţi la Hristos, veniţi la Sfânta Liturghie, veniţi la spovedanie şi împărtăşanie, veniţi acasă!

“Hristos nu lipsește niciodată de la întâlnire. În povestea aceasta de dragoste între Dumnezeu și om, Hristos vine și se jertfește de fiecare dată, indiferent ce ar fi afară…”

13.12.2016

Predica Pr. Cezar Axinte (Constanța) la Duminica a 28-a după Rusalii - Pilda celor chemaţi la cină - 2014

Transcriere parţială:

[…]

La chemarea aceasta: “cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați“, acolo unde ești chemat la masă să mănânci Trupul și Sângele Mântuitorului, foarte puțini dintre noi îndrăznesc să se apropie și foarte mulți dintre noi nu sunt aici. De aceea spune Dumnezeu la sfârșit prin evanghelist, așa se încheie Evanghelia de astăzi: “Adevărat vă spun vouă că cei pe care i-am chemat și M-au cunoscut, și au auzit cuvântul Meu, nu vor avea parte de Mine, fiindcă nu au venit“. Ei, bine, nu este o pedeapsă, este o consecință firească, pentru că cel care nu se lipește de Izvorul vieții, cel care nu se unește cu Hristos cel înviat, cel care nu crede că la Sfânta Liturghie, în chip tainic Duhul Sfânt preface materia aceasta, pâinea și vinul, în Trupul și Sângele Mântuitorului, nu

poate avea viață, nu poate avea bucurie, nu poate avea încredințarea că Hristos a murit și a înviat.

Toată tristețea noastră, fraților, vine de aici, din faptul că nu cunoaștem că suntem nemuritori, că nu cunoaștem că vom învia, că nu cunoaștem că puțîn suferim aici, ostenim aici, și urmează o veșnicie de părtășie întreolaltă și cu Hristos. Ce poate fi mai de dorit decât aceasta? Ce poate fi mai nobil și mai de neînțeles pentru mintea umană, că în fiecare Liturghie, că e duminică sau altă sărbătoare, Hristos vine la întâlnire, Hristos nu lipsește niciodată de la întâlnire.

În povestea aceasta de dragoste între Dumnezeu și om, Hristos vine și se jertfește de fiecare dată, indiferent ce ar fi afară. Dacă ar fi un cutremur de nu ar putea să stea oamenii în picioare, să știți că Sfânta Liturghie se săvârșește. Orice ar fi, că e frig, că e cald, că e prigoană, că e război, că suntem în palate sau în peșteri, în crăpăturile pământului, Hristos vine la întâlnire și ne cheamă de fiecare dată: "luați, mâncați", "beți dintru acesta toți", "cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste apropiați-vă".

Omul caută să se însănătoșească cu orice chip. Şi, ce n-ar da, și toată averea și-ar cheltui-o ca să fie sănătos cu trupul ca să poată să se bucure de ceea ce a lăsat Dumnezeu pentru el. Dar nu caută deloc să vindece sufletul său, nu caută deloc ceea ce este cu adevărat important, și anume să dobândească această încredințare de la Duhul Sfânt, și anume că el este nemuritor, că el este și va învia din puterea aceasta a lui Hristos cel înviat.

De fiecare dată Hristos ne cheamă la Sfânta Liturghie și noi, ori că ne-am cumpărat o țarină, ori o pereche de boi, ori dăm vina pe femeie ca la început, cum a făcut și Adam, ori că orice altceva numai să nu participăm la Sfânta Liturghie. Ei, bine, nu există viață duhovnicească pentru cineva care nu vine la Sfânta Liturghie. Asta este ceva elementar.

Cel care nu participă la Sfânta Liturghie - oriunde dorește, în orice biserică din oraș, din țară sau din lume - acela nu poate să fie creștin, pentru că nu înțelege care este [sensul vieții creștine]. Nu înțelege ce se întâmplă la Sfânta Liturghie. I se pare doar un tic social, i se pare un reflex, că dă bine, și, în cel mai bun caz, o chestiune magică, care ar putea să-l ajute: "să aprind o lumânare, să dau un pomelnic, și mă simt mai bine după ce plec de la Sfânta Liturghie". Nu despre aceasta este vorba! Nu este vorba de terapie în sensul medical, ci este vorba despre o Taină a lui Dumnezeu, și anume cea mai mare Taină a lui Dumnezeu, Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie cu Sfintele Taine care ni se dau nouă, fără nici un fel de contra-prestație, nu se cere nimic. Dacă nu ai posibilitatea să aduci o pâine la sfântul altar, care se va tăia acolo și se va da fraților tăi, nu este nici o

supărare. Fraților, veniți pentru numele lui Iisus Hristos, să vă împărtășiți cu Trupul și Sângele Său!

Și, eu, personal, nu am altă bucurie decât să văd un om că se împărtășește, să văd că un om care era pierdut și s-a aflat. Cine oare dintre noi nu poate să înțeleagă măcar metaforic, ce-ar însemna - faceţi acest exercițiu de imaginație; Doamne ferește, și să ne ferească Dumnezeu de aceasta! - că într-o zi n-ar mai veni un copilaş acasă, și nu l-ai mai vedea, sau ar pleca el pur și simplu că nu mai vrea să te mai vadă, și nu l-ai vedea mult timp, și știi de la alții că o duce rău, că mai bine ca acasă la mama și la tata unde poate fi?!, și a fugit de acolo unde era bine în altă parte și, după mult timp, îl vezi întors acasă în zdrenţe, ponosit, slab, amărât. Ce vei face? Vei cădea în genunchi și vei mulțumi lui Dumnezeu: Doamne, Îți mulțumesc pentru asta. Așa face Hristos de fiecare dată, așa face Maica Domnului când vede că unul dintre noi se întoarce. Aceasta este bucuria lui Dumnezeu. Nu are de nimic nevoie Dumnezeu pentru că este Dumnezeu, pentru că dacă ar avea nevoie de ceva înseamnă că este constrâns de ceva, dar toată bucuria Lui, a îngerilor, a arhangheilor, a sfinților, a Bisericii celei triumfătoare aceasta este: când unul dintre noi se întoarce acasă, iar acasă este aici, la Ospăț, la Cină. Numai aici este acasă, aici este Împărăția, aici este timp liturgic, cu totul alt timp, nu este ținut de spațiu și de legile fizicii.

La Sfânta Liturghie este Împărăția lui Dumnezeu și cel ce participă la Sfânta Liturghie, și participă la masa aceasta, se unește cu Dumnezeu, are părtășie cu Dumnezeu, devine de o ființă cu Hristos Cel îndumnezeit. Fiindcă, acolo, pâinea și vinul se îndumnezeiesc și, noi, care le luăm într-o măsură, și fără nici un fel de sfârșit, ne îndumnezeim după harul Duhului Sfânt care lucrează și le preface pe acestea. ***Aceasta este Ortodoxia, nu e vorba de o magie, nu este vorba de ceva ocult, ci este vorba de o realitate mai presus de înțelegerea minților omenești și îngerești, că Hristos este prezent euharistic și vrea să se unească cu noi, ca trupul acesta stricăcios, trupul acesta ținut de toate constrângerile să se elibereze și să învieze, și sufletul acesta să iasă din temniță și din peșteră, iar la a Doua Venire pe care o așteptăm cu toții, trupurile acestea să învieze și ele cu sufletele.***

Aceasta este bucuria lui Dumnezeu, după cum ne și spune, că bucurie se face în cer pentru un om rătăcit care s-a întors, pentru un păcătos care s-a întors. Nu că acela este sfânt, dar din sfințenia lui Dumnezeu poate să devină sfânt, pentru că asta ni se cere: să fiți dumnezei. Şi nu putem să fim dumnezei decât îndumnezeindu-ne din puterea lui Dumnezeu, din puterea lui Hristos în Duhul Sfânt.
Acestea trebuie să le cunoașteți cu inima, să vi le mărturisească Dumnezeu prin har, dar pentru aceasta este nevoie de foarte puțin, fraților, de puțină pocăință: să-ți pară rău pentru că ai răspuns cu ofensă chemării de iubire a lui Dumnezeu.

Ce poate fi mai frumos? Iată, “Eu te iubesc“, iată “Eu stau la ușă și bat, de va veni cineva și-Mi va deschide, voi intra și voi cina cu el, și voi rămâne la el“. Nu trebuie decât foarte puțin, foarte puțin: “Doamne am greșit“.

Părintele Arsenie spunea așa: “orice clipă poate fi un timp, și orice suspin o rugăciune“. Și, ai făcut așa, “Doamne miluiește!” și ți-a iertat Dumnezeu păcatele. Și o lacrimă deschide cerul. Ce mare lucru?!

Ați văzut pruncii aceștia, atât de firesc, pentru că ei sunt la vârsta îngerilor și ei vin firesc și se pun acolo și spun: “Părinte, am făcut asta și asta…“, - lucruri de care noi, oamenii adulți am râde, dar sufletul lor curat, în care sălășluiește Duhul, acela simte că ceva e în neregulă și un păcat care nouă ni se pare nimic, conștiința noastră nu mai funcționează, ei îl spun că cine știe cât ar fi de mare. Atât de firesc spune Mântuitorul: “Adevărat spun vouă, de nu veți fi ca acești copii, nu veți intra în Împărăție “. Ce înseamnă aceasta? “Doamne, am greșit, vezi că sunt neputincios. Am făcut aia, și aia…“. Păcate grozave, grozave după mintea noastră, dar toate păcatele noastre împreună nu fac nici cât o picătură în oceanul de iubire al lui Dumnezeu. Nu există la Dumnezeu păcat mare sau mic.

Ce mare păcat a făcut Eva?!- spunea Părintele Arsenie - a mușcat dintr-un măr dar tot universul s-a prăbușit, s-a cutremurat, toată zidirea a căzut, și omul a căzut. Iată ce a ajuns omul.

Îmi vine câte-o dată de mă uit în oglindă după ce mă mai uit la niște albume din astea de când eram de 20 de ani sau din liceu, și-mi vine să râd. Nu-mi vine să cred! Acesta este omul! Atunci credeam că sunt nemuritor. Când eram copil spuneam că voi fi împărat sau rege, și că voi fi nemuritor. Şi, acum când mă uit, și fac o diferență între fotografiile acelea și ce sunt astăzi, îmi dau seama că “fără Mine nu puteți face nimic” - spune Hristos. Că fără Hristos nu voi fi decât o altă cruce în cimitirul acesta universal care este pământul. Dacă va îngădui Dumnezeu să am o cruce! Or, aceasta nu poate să producă decât o deznădejde și o tristețe, pe când încredințarea că vei învia, încredințarea pe care o primești la Sfânta Liturghie, în timpul acesta dumnezeiesc al Sfintei Liturghii, mă face să fiu fericit și bucuros și să nu-mi doresc altceva.

Când am ieșit de aici sigur, mă cuplez la toate problemele lumii, dar, cel puțin, cât suntem aici ne simțim nemuritori și această stare se permanentizează dacă noi înțelegem… Ce mare osteneală? Să ne ridicăm din pat, de la țarini, de la ale noastre, de la boi, de la femeie și să venim la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie. Și Domnul va lucra pentru noi. Sigur, semnul cel mai vădit al iubirii lui Dumnezeu pentru om este Sfânta Împărtășanie, dar și Sfânta Liturghie înseamnă tot împărtășire de cuvântul lui Dumnezeu prin harul Duhului Sfânt.

Dumnezeu să vă binecuvânteze, să vă ocrotească, să nu fiți triști, pentru că nu e asprime, ci este strigare către Dumnezeu, strigăm la Dumnezeu cu sufletul așa, străpuns. De aceea vă spun cuvintele acestea ca pe o rugăciune pe care o înălțăm către Dumnezeu cu toții. De aceea vă spun: Dumnezeu să vă binecuvânteze pe toți! Cei care nu v-ați spovedit, rugați-vă la Dumnezeu să vă dăruiască un duhovnic, fiindcă sunt preoți foarte buni. Nu căutați la televizor și la ziare, că veți fi dezinformați nu informați. Să vă căutați un duhovnic bun, că nimeni nu poate intra în Împărăție fără această mână putregăioasă a preotului care Îl ține pe Hristos pe Sfânta Masă, așa cum Maica Domnului Îl ține în brațe. Deci, așa a dat Dumnezeu: nu înger, nu sfânt din ceruri, nu arhanghel, ci un om, ținut de aceleași probleme ca ale fiecăruia, să dea dezlegare și ce va fi dezlegat aici va fi dezlegat și în ceruri. Iată câtă bunătate are Dumnezeu. ***Să vă dăruiască Dumnezeu un colțișor de Rai tuturor!***

Cei care nu ați putut să vă spovediți nu mai amânați, treceți peste orice vă împiedică, pentru că e nașterea Mântuitorului! Nu-ți caută Dumnezeu la păcat. Ce mare păcat puteai să faci ca Dumnezeu să nu-l poată ierta? Ce Dumnezeu e acela care nu-ți poate ierta păcatul? Nu te rușina frate, că rușinea e de la diavol. Dumnezeu să vă binecuvânteze! […]

Strigătul lui Hristos - Mirele îndrăgostit de om şi răspunsul "căldicel"-indiferent al miresei. "Sufletul ce face? Curveşte, sărmanul. Noi ne lipim cu inima de cele moarte şi Îl înlocuim pe Dumnezeu… Ce poate să fie mai dureros în iubire decât ca cel pe care îl iubeşti este nepăsător?" (Cuvântul Părintelui Cezar Axinte la Pildă celor poftiţi la cină

19.12.2018

Părintele Cezar Petru Axinte - Duminica a 28-a după Rusalii (Pildă celor poftiți la cină), Capela Tinerilor din Mamaia:

https://www.youtube.com/watch?v=_2WE4WD38Vk&feature=emb_logo

[…] Dar ce este cu acest ospăţ, ce e ospăţul acesta la care ne cheamă? Iertaţi-mă că îndrăznesc să fac eu o altă comparaţie! Eu văd credinţa, sau dacă vreţi Evanghelia sau Ortodoxia, ca pe povestea de iubire pe care Dumnezeu o trăieşte cu omul. Povestea de iubire pe care Dumnezeu i-o spune omului şi Dumnezeu este foarte, foarte îndrăgostit de om, foarte îndrăgostit. Şi caută orice prilej ca la această iubire nepătimaşă să participe mai mulţi subiecţi umani, mai multe persoane care poartă chipul Său. ***În Biserica noastră cea una, Mântuitorul Iisus Hristos mai este numit şi Mirele. Dacă El este Mirele, cine este Mireasa?*** Adevărat că Biserica, dar mergem puţin mai la adâncime. De aceea Hristos îi spunea lui Petru, care a venit după ce s-a ostenit toată noaptea, s-a muncit, eu mă pricep, sunt profesionist la asta, am muncit toată noaptea şi nu am prins nici un peşte, şi Mântuitorul îi spune: bine, dar du-te puţin mai la adânc şi aruncă mreaja!

Cine este mireasa? Sufletul fiecărui om. De aceea se şi face „nunta” de fiecare dată. Liturghia, dacă vreţi, îndrăznesc să spun aceasta, este nunta lui Hristos, nunta Mirelui cu sufletul nostru. De fiecare dată ar trebui să avem aceeaşi emoţie pe care o are mireasă, inima ei, când se duce la altar cu mirele său, urmând să fie una.

Noi spunem când intrăm în Sfântul Altar şi ne îmbrăcăm: Bucura-se-va sufletul meu întru Domnul, că m-a îmbrăcat în veşmântul mântuirii. Ca unui mire mi-a pus cununa şi ca pe o mireasă m-a împodobit cu podoabă. [N.n: Preluat din Isaia 61,10: Bucura-Mă-voi întru Domnul, sălta-va de veselie sufletul Meu întru Dumnezeul Meu, că M-a îmbrăcat cu haina mântuirii, cu veşmântul veseliei M-a acoperit. Ca unui mire Mi-a pus Mie cunună şi ca pe o mireasă M-a împodobit cu podoabă.]. Aşa trebuie să fie preotul acolo, în Sfântul Altar, ca şi cum ar fi cel puţin cu emoţia unei mirese care merge să-şi întâlnească mirele său, iubirea sa cea mare. Aşa este fiecare dintre sufletele noastre, acesta e ospăţul la care ne cheamă, despre asta vorbeşte în Evanghelie.

Sunt îndrăgostit de tine, omule! M-am suit şi pe Cruce, am răbdat scuipări, batjocură, orice, numai ca să fiu cu tine. Şi de fapt Eu sunt cu tine, pentru că… “iată, Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului“. Dar numai ca tu să fii cu Mine. Te doresc foarte mult, omule! - Asta ne spune Dumnezeu, acesta este strigătul lui Dumnezeu în toată Scriptura, dar mai cu seamă în Evanghelie: cât de mult te doresc, cât de mult te iubeşte sufletul Meu!

Cum doreşte cerbul izvoarele apelor, aşa te doreşte sufletul meu pe Tine, Doamne! [cf. Ps. 41, 1]. Dacă am putea să spunem şi noi aceast a, ca răspuns la chemarea de iubire a lui Dumnezeu! Dar noi ne lipim cu inima de cele moarte, fie că este om, fie că este dobitoc, fie că este lucru zidit. Ne lipim cu inima de cele care sunt fum şi vis şi Îl înlocuim pe Dumnezeu. Sufletul ce face? Curveşte, sărmanul. El vrea iubire, că simte că fără iubire nu poate să trăiască, dar nu ştie de iubirea lui Dumnezeu. Nu cunoaşte Cine este Mirele. Mireasa nu-şi cunoaşte Mirele. Ştie că trebuie să fie mireasă, îşi doreşte să fie mireasă, caută încolo şi încoace, doar-doar îşi va găsi mirele, prinţul… Şi, de cele mai multe ori, eşuează pentru că Mirele nu poate fi găsit decât acolo unde spune El că este.

- Fiule, ce mi-ai făcut, unde ai fost, te căutăm de trei zile. Ce ne-ai făcut mie şi lui Iosif? De trei zile batem drumurile după Tine, ne-am speriat că nu Te mai găsim.
- Şi de ce v-aţi speriat? zice. Oare nu ştiaţi unde mă găsiţi, unde trebuie să fiu?

[Parafrază după Luca 2, 48-49: „Şi văzându-L, rămaseră uimiţi, iar mama Lui a zis către El: Fiule, de ce ne-ai făcut nouă aşa? Iată, tatăl Tău şi eu Te-am căutat

îngrijoraţi. Şi El a zis către ei: De ce era să Mă căutaţi? Oare, nu ştiaţi că în cele ale Tatălui Meu trebuie să fiu?”]

Cu adevărat, iată că şi noi cădem în această neştiinţă, în această uitare, nepăsare. Şi ce poate să fie mai dureros în iubire decât ca cel pe care îl iubeşti este nepăsător? Poate să te şi urască şi nu te-ar durea atât de mult. Dar să fie nepăsător? De aceea şi spune: dacă aţi fi fierbinţi sau reci ar fi ceva, dar pentru că sunteţi căldicei..., adică ce înseamnă aceasta? Iată o declaraţie de dragoste! Spune Domnul: te iubesc din tot cugetul Meu, din tot sufletul Meu şi dau trupul Meu să fie ars pentru tine, şi trupul Meu să fie răstignit pentru tine fiindcă te iubesc din toată inima, omule! Iar tu Mă iubeşti pe Mine? Iar omul zice: aşa şi aşa. Aceasta înseamnă căldicel.

Ia să ne gândim fiecare dintre noi, cei mai mari, să spunem, că cei mici sunt la vârsta îngerească şi ei Îl percep pe Mire altfel, cu adevărat ca o mireasă. Dar să ne gândim cum ar fi pentru noi, care suntem sau am fost sau măcar am trecut vreodată şi am simţit sentimentele astea, cum ar fi ca noi să fim gata să ne dăm viaţa pentru celălalt şi celălalt să spună: aşa şi aşa. Sau să fie nepăsător. Ce este mai rău pentru suflet decât să nu fie băgat în seamă, să fie ignorat?

Aceasta facem noi atunci când ne cheamă Domnul şi avem pretexte. Sigur, când spun “noi” nu neapărat mă refer la frăţiile voastre care, cu mila lui Dumnezeu, veniţi aşa în fiecare duminică, cum-necum, cu ajutorul lui Dumnezeu, târâş-grăpiş, cu un efort, veniţi, venim. Dar iată ce spune la un moment dat Dumnezeu: bine, zice, v-am chemat şi aţi venit, dar ceilalţi unde sunt? Mergeţi în cele patru zări, mergeţi pe uliţe, mergeţi undeva, oriunde! Pe şchiopi, pe orbi, pe desfrânate, pe tâlhari! Aduceţi-Mi pe cineva! Nu înţelegeţi că îl iubesc pe om?

În Evanghelie pare că este un Domn, aşa, care pune masa, şi are un orgoliu că nu L-au onorat cu masa, cum spun catolicii, sărmanii, ca prin moartea Sa, şi prin răstignire şi prin batjocură, cumva onoarea lui Dumnezeu a fost salvată. Sărmanii de ei, nu înţeleg nimic din iubire, din iubirea lui Dumnezeu! Are Dumnezeu onoare? Când El S-a golit de slava Sa, El care este neîncăput de Ceruri, S-a făcut om, S-a născut într-o peşteră - şi toate celelalte pe care le cunoaştem - are oare El onoare şi mândrie, când S-a lăsat scuipat, când jucau bază şi Îl plezneau peste cap şi întrebau: proroceşte! Când Îi spuneau: dacă eşti Dumnezeu dă-Te jos şi atunci vom crede în Tine! Are El onoare? Are El mândrie? Când şi acum stă în genunchi şi strigă la noi: în primul rând preoţi, mergeţi peste tot şi aduceţi-i pe toţi, scoateţi-i de unde puteţi, de la margini, de la garduri şi de pe străzi, adică pe ultimii oameni, aduceţi-i încoace! Aduceţi-i că îi iubesc şi nu pot fără ei, nu Mă pot lipsi de ei. Vreau să mă dau lor cu totul, Trupul Meu şi Sângele Meu. “Omul, sărmanul, însă, în cinste fiind, n-a priceput“.

Şi iată câţi din neamul nostru, şi poate că am zis de prea multe ori, să mă iertaţi, dar nu mă lasă inima să nu zic, câţi din neamul nostru nu-L cunosc?! Şi Domnul strigă, strigă: veniţi! Oricât ai fi de păcătos, oricât ai fi de jos. Tot aud cu criminalii, cu securiştii, cu comuniştii. Oare aşa pune Dumnezeu problema? Haideţi s-o punem în cheia aceasta, acuma îmi veni în minte: mergeţi şi chemaţi-i şi pe torţionari! Mergeţi şi chemaţi-i şi pe securişti, mergeţi şi chemaţi-i şi pe prigonitori, şi pe comunişti, şi pe miliţieni şi pe procurori şi pe tâlhari! Chemaţi-i pe toţi, că încă mai este loc. În Împărăţia Tatălui multe locaşuri sunt, multe locuri sunt.

Domnul a făcut atâtea locuri încât să-i cuprindă pe toţi cei născuţi vreodată, de la Adam şi până la ultimul om care se va naşte pe pământ. Este loc în Împărăţia Lui. El este Mirele sufletelor noastre, al fiecărui suflet. Nu poate să-l lase. Să ni-l închipuim pe cel mai rău dintre oameni, să ni-l închipuim pe Iuda, trădătorul, care a vândut cu o sărutare pe Hristos. Credeţi că nu l-ar fi primit? Mergeţi şi chemaţi-l şi pe Iuda. Dacă ar fi crezut în Învierea Domnului, dacă ar fi crezut în chemarea Domnului, poate c-ar fi aşteptat trei zile. Ce-l costa?

De aceea, ţie îţi zic, omule: când vine un necaz asupra ta, mare, nu lua hotărâri! Aşteaptă câteva zile. Ce-l costa pe Iuda să aştepte trei zile şi să-L vadă înviat pe Domnul? Sau să nu-L vadă înviat pe Domnul şi să fi spus: Acela mincinos era şi bine am făcut că L-am vândut! Şi chiar dacă era nevinovat, iată că a minţit într-un sens: n-a înviat. Dar el nu a aşteptat aceasta, nu a cunoscut iubirea lui Dumnezeu, n-a înţeles nimic. Că dacă aştepta cum i-a zis: Eu merg înainte de voi în Galileea, veniţi şi voi şi aduceţi-l şi pe Petru, cel care s-a lepădat de Mine. L-a repus cu un cuvânt: “Mă iubeşti tu pe Mine, Petre?”,“Doamne, ştii că Te iubesc“, “Mă iubeşti tu pe Mine, Petre?” De câte ori s-a lepădat de atâtea ori l-a întrebat Domnul dacă Îl iubeşte. Şi la urmă, tot Petru, sărmanul, că fiecare dintre noi e un Petru, aşa, să sară: Doamne, dar mă cam iriţi cu întrebările acestea, doar ştii că Te iubesc, că Tu eşti Dumnezeu, doar ştii. Dar Domnul a vrut, aşa, cum spunem şi aici: se împărtăşeşte robul lui Dumnezeu…şi noi ne spunem numele, strigăm în faţa Lui: eu sunt Cezar, eu sunt Ion, eu sunt Vasile. Asta a vrut Dumnezeu, să strige Petru: “da, Doamne, Te iubesc!” “Bine, paşte mieluşeii Mei!” I-a redat pecetea apostoliei.

Aşa l-ar fi chemat şi pe Iuda, şi aşa îi aşteaptă şi pe aceştia. Ca să nu spun că, dacă ne cercetăm în adâncul sufletului nostru s-ar putea să nu fim foarte departe faţă de un Crăciun, faţă de un Visinescu. Mulţumim lui Dumnezeu că nu ne-a pus în situaţia aceea, să avem acea putere asupra oamenilor, că cine ştie cum am fi fost. Sigur, acuma nu mărturisim păcate nefăcute, dar ne cunoaştem slăbiciunile şi atunci pe cine dintre oameni nu aşteaptă Domnul? Cine este cel de care se poate lepăda?

Şi strigă Domnul la ei şi ei nu aud, încă şi acuma înjură de "hristoşi"… Zilele trecute, o fetiţă de numai 12 ani a înjurat-o pe fiica mea cea mică de hristoşi şi de cristelniţă, cum se obişnuia odinioară, cum înjurau bolşevicii, sărmanii de ei. Că eu am auzit de Hristos numai în înjurăturile astea şi ziceam: cine poate fi Acela despre care înjură cu atâta năduf şi atâta forţă oamenii ăştia? Ce descărcare extraordinară era numele lui Hristos, că el când era mai nervos trăgea o înjurătură de hristoşi şi de cristelniţă şi de toate celelalte. Şi a înjurat-o pe copila aceasta, aşa cum se înjură ei acuma. Ei zic că sunt cool şi se înjură între ei în fel şi chip. Dar această înjurătură copilului i-a atras atenţia. Şi a luat-o de piept şi a zgâlţâit-o bine şi a zis: să nu mă înjuri pe mine de Biserică! N-am mai auzit aşa ceva, eu n-am învăţat-o acasă. Dar mi-am dat seama că sufletul este creştin prin fire, acolo era mireasă, căreia cineva i-a spus despre Mirele sau ceva rău şi mireasa imediat a sărit în apărarea Mirelui.

Sigur, v-am spus aceasta, puteam să vă spun că e vorba despre altcineva. Dar eu vă spun că fiecare dintre copiii noştri ar face la fel pentru că ei se împărtăşesc cu Trupul şi Sângele Mântuitorului, pentru că ei s-au logodit, ei au făcut nunta cu Mirele lor. Şi bineînţeles că sar, pentru că, ce este atacată? Dragostea, iubirea. Şi te las să îmi iei orice, celebrul cântec, numai să nu-mi iei dragostea, pentru că dacă îmi iei dragostea, atunci cu adevărat nu mai am nimic.

Acesta este strigătul lui Dumnezeu, e un strigăt al unui îndrăgostit, nu al unui disperat. Un strigăt al unei Persoane, de fapt a unei Treimi de Persoane care ne iubeşte, că şi Duhul Sfânt e Dumnezeu şi ne strigă şi suspină şi se roagă pentru noi. Dacă ar fi să vorbim, parcă e cel mai delicat şi cel mai discret Mire. Dar noi nu-L cunoaştem şi nu-L auzim, pentru că avem ţarini, avem boi, prejudecăţi şi toate celelalte.

Toate iubirile noastre [care Îl pun pe Dumnezeu mai prejos] sunt idoli, pornind de la copii, şi aici cel mai păcătos sunt eu, pentru că cu adevărat am auzit cuvântul acesta: "cel ce iubeşte pe fiu sau pe fiică mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine". Numai puţin te zgâlţâie Dumnezeu şi nu mai ştii unde eşti, nu mai ştii cine eşti, dar o face tocmai ca să strige dragostea Lui. Dragostea lui Dumnezeu faţă de om se manifestă şi în chipul acesta. Nu că îţi aduce vreun rău - Doamne fereşte! - asupra ta, dar îngăduie, ca nu cumva să te piardă, ca nu cumva mireasa Lui cea frumoasă să desfrâneze, ca nu cumva mireasa Lui să fie batjocorită. Ce poate să fie mai rău, ce ne putem închipui mai rău decât o mireasă curată, cinstită, frumoasă, că este răpită şi batjocorită? Ar fi o tragedie grozavă, o dramă extraordinară. De ce? Pentru că e un moment extraordinar, este ceva tainic, e vorba de iubire. Iar aici fiecare sigur că înţelege pe cât este măsura vasului său.

Am vrut, fiindcă e ostenitor, sigur, să staţi atâtea ore, am vrut să vă miruiesc şi să ne ocupăm de copii, dar cum puteam să nu vă spun despre iubire? Cum aş fi putut să plec aşa şi să nu vă spun despre Mire? Cât ne iubeşte şi cât de mult ne cheamă? Şi ce bucurie mare am când văd câte o mireasă, ca ea, sărmana era în zdrenţe, Cenuşăreasa, şi se îmbracă în rochie de mireasă şi străluceşte toată şi vine la nuntă. Adică văd câte-un suflet din-ăsta care ar putea să fie, cum spuneam, chiar un torţionar, chiar un prigonitor, chiar un antihrist, dar care vrea să renunţe la carpele sale, la zdrenţele sale, la mintea sa, la gândurile sale şi să spună: am greşit la Cer şi la pământ şi nu sunt vrednic să fiu mireasă, dar măcar lasă-mă şi pe mine pe ultimul dintre scaune şi pune-mi şi mie ceva în blid, acolo. Şi Domnul zice: nu, daţi-i haină de mireasă, că astăzi vreau să intru la nuntă cu acest suflet. Şi a intrat cu sufletul la nuntă şi uşa…, adică este o intimitate excepţională între Hristos, Mirele şi sufletul omului. El, deşi se împarte tuturor nu se desparte, deşi se mănâncă, niciodată nu se sfârşeşte, ci pe cei ce se împărtăşesc cu Sine îi sfinţeşte.

Cum puteam să plec fără să vă vorbesc despre iubire? Ce-ar fi lumea, ce-ar fi averile, ce-ar fi bolile, ce-ar fi sănătatea, ce-ar fi strălucirea, ce-ar fi întunecarea fără Hristos, fără iubire, fără nădejdea că şi noi trebuie să aşteptăm puţin şi să spună: vino încoace, suflete! Vino şi tu şi stai la cinste! Dar nu pe locul acela din urmă pentru că Împărăţia este o împărăţie de împăraţi, nu este un loc mai mic sau mai mare, nu este că te vei simţi mai mic sau inferior faţă de celălalt, ci vei fi împărat cu Împăratul, vei fi asemenea Mie după har prin har. Cât de minunată este chemarea şi din păcate cât de puţini din fraţii noştri o aud!

Totuşi, dăm slavă lui Dumnezeu pentru că, nu ştiu cum, pentru ce vrednicie, Dumnezeu a îngăduit ca noi să auzim cât de cât, cel puţin, deşi nu avem haină de nuntă, dar cel puţin am primit invitaţia. Şi de multe ori, mai ales femeile, sărmanele, care muncesc toată săptămâna, şi cu copiii, şi cu casa, şi cu bărbatul, care e cât doi copii, şi vin după aceea şi duminică ele, sărmanele, lasă toată munca pe care ar face-o atunci, în ziua liberă, să zic, şi vin la biserică. Cum - necum, trag şi de copii, trag şi de bărbat, trag şi de vecini, trag şi de ele, că nu-i uşor deloc, şi vin. De ce? Pentru că femeia are nişte harisme excepţionale, are o mare capacitate de jertfă, pentru că are o mare capacitate de iubire. De aceea şi sufletului îi spune mireasă, la genul feminin. Pentru că harismele acestea le-a pus Dumnezeu în femeie, ca să strălucească în faţa copiilor ei, în faţa bărbaţilor, în faţa noastră, celor mai împietriţi, ca văzând această lumină şi noi să primim harismele, şi noi, din iubire, şi măcar atât, din iubire şi din respect pentru ele să venim să vedem şi să avem curiozitatea asta: oare ce-o face femeia asta în fiecare duminică acolo? Şi aşa s-au salvat şi s-au mântuit atâţia şi atâţia oameni, prin femeie, prin mamele noastre, prin bunicile noastre, prin surorile noastre.

De aceea sunt fericit, foarte fericit să vă văd. Am văzut astăzi biserica plină. Când au început şi copilele astea să cânte colindul mi s-a sfâşiat inima de bucurie. Şi în acelaşi timp un ochi plânge şi unul râde, pentru că sunt atâţia şi atâţia tineri, atâţia copii care nu-L cunosc pe Hristos. Atâţia părinţi ai lor care nu-L cunosc. Milioane şi milioane de oameni.

Şi parcă ne fuge timpul, ne trage cineva preşul de sub picioare. Mă gândesc: Doamne, când voi face, când voi secera atâta seceriş, atâţia oameni care aşteaptă, atâta vie neculeasă! Şi iată că vine vremea rea, vine iarna, şi n-am făcut nimic, n-am adunat în hambare, n-am nimic, cum mă voi înfăţişa la tronul Preasfintei Treimi? Şi totuşi, parcă bucuria este mai mare, că a mamei, a femeii care are suferinţa aceea, durerea aceea a naşterii, dar după ce a născut, de bucurie că a adus pe lume om, ea uită toate durerile, deşi o aşteaptă în faţă un drum lung, mai dureros decât naşterea, dar ea uită toate durerile de bucurie şi de dragostea aceea pe care o revarsă aupra pruncului şi asupra lumii întregi, şi până la urmă şi asupra lui Dumnezeu, răspunzând lui Dumnezeu prin aceasta: iată, Doamne, eu şi pruncii pe care mi i-a dat Dumnezeu!

Să zicem şi noi cu aceste femei cu chip duhovnicesc de bărbat: Doamne, Dumnezeule, ajută-ne pe noi să ascultăm cuvântul Tău! Sau să spunem cu orbul din Ierihon: Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, dă-mi să văd! Amin!

Ierom. Maxim Morariu - Invitații și „cina” cu Stăpânul

Dec. 12, 2020

Aspecte introductive

Capitolul al patrusprezecelea al relatării Sfântului Luca, în cadrul căreia este plasată pericopa evanghelică de astăzi, vine parcă să reia, în aceeași logică, însă pe baza altui studiu de caz, ideile enunțate în duminica precedentă. De această dată, minunea este precedată de câteva replici provocatoare. Înainte de a-l vindeca pe bolnavul de idropică, Hristos se ia din nou la harță cu fariseii, care rămân muți de uimire. Apoi, face o minune care-i lasă din nou fără cuvinte. De data aceasta, la propriu.

După aceea, le dă o lecție despre smerenie. Se folosește de exemplul concret al așezării la masă. Arată că logica iubirii are o altfel de primordialitate. Și ea nu poate fi pusă în aplicare în absența smereniei. Vorbind despre faptul că e recomandat ca atunci când cineva te invită la masă, să nu te așezi la locul cel dintâi, Hristos reușește să puncteze, de asemenea, încă un aspect interesant. Să arate cât de important este simțul măsurii. Și cel al proporțiilor. Cu alte cuvinte, bunul simț. Într-o societate în care oamenilor li se pare adesea că totul li se cuvine și propriile evaluări sunt, de multe ori, lipsite de obiectivitate, cuvintele Lui ar trebui să sune, și încă, într-un mod de-a dreptul strident, să zgârie creierii, lipsiți de prea multe circumvoluțiuni, ai celor ce țin cu dinadinsul să apară în prim plan, fără a avea nimic de zis. Păcat, totuși, că în amorțeala conștiinței lor, mulți dintre ei sunt tot mai surzi pe zi ce trece!

Aflată adesea în antiteză cu logica lumii, cea a Mântuitorului are la bază centralitatea divină. Așa ar trebui înțelese cuvintele Lui: „oricine se înalţă pe sine se va smeri, iar cel ce se smereşte pe sine se va înălţa”.

Dinspre smerenie, discursul se deplasează apoi înspre necesitatea milosteniei. A celei dezinteresate, ce conține în sine ideea de jertfă. Aceasta constituie pretextul istorisirii aflate în centrul pericopei de astăzi. Dorind a scrie în inimile lor cuvinte de neșters, Învățătorul spune din nou adevărul ca poveste. Vorbește despre omul care s-a gândit să-și ospăteze prietenii, arătându-le astfel dragostea lor.

Stresul pregătirii

Evenimentul gastronomic aflat în centrul pericopei respectă întru totul normele sociale ce ar trebui să fie avute în vedere în astfel de situații. Înainte de a se apuca de pregătiri, omul și-a anunțat prietenii, care îi vor fi dat cu certitudine un aviz favorabil, ce-i drept cam neconvingător. În acest context, trimiterea slugii, la ceasul cinei, reprezintă cel de-al dolea call. E un fel de reminder, cum s-ar spune într-un limbaj tineresc. Toate sunt gata, iar cei cărora sunt destinate, sunt poftiți să se înfrupte.

Știm cu toții, cât de plăcut este să fii, de profesie sau de ocazie, musafir și cât de greu este să îți asumi rolul de gazdă. Câte frământări asaltează sufletul bietei gospodine, când rudele sau prietenii îi vin în vizită. Le vor plăcea oare cele gătite? Vor avea ce povesti pe durata cinei? Mise-en-place-urile, fi-vor ele pe măsura ifoselor lor? Și câte și mai câte… Cu siguranță și omul ce a organizat minuțios plănuitul eveniment, a avut multe griji. Asupra slugilor se vor fi repercutat consecințele multora dintre ele. Că doar e stăpân! Acum, însă, totul era gata. Gândit ca o manifestare a dragostei și prețuirii. Pentru desăvârșirea demersului, mai era nevoie doar de sosirea mult doriților oaspeți.

Texte și pretext

„Socoteala de acasă nu se potrivește cu cea din târg”, zice un proverb românesc. E valabil și în acest caz. Toate erau planificate în cel mai mic detaliu. Aproape toate. Se spera că nu vor apărea schimbări neprevăzute, ce să strice planurile unei seri reușite. De-altminteri, nici nu apar. Scuzele pe care prietenii le găsesc, sunt de-a dreptul puerile, forțate. Artificialul lor se vede din modul în care sunt structurate.

Nu și-a găsit omul vreme să-ncerce boii achiziționați de curând decât la ceas de seară. Cel cu țarina, nu putea nici el să mai aștepte până a doua zi, iar cel cu femeia…. No comment! Cei doi își doreau atât de multă intimitate, încât nu puteau veni amândoi la masa prietenului. Gurile pornite pe cârcoteală, ar putea

chiar găsi în acest pasaj puternice similitudini între jalnicele scuze ale acestor oameni și cele pe care și le găsesc mulți dintre creștinii declarați, în a-și justifica absența regulată de la slujbele Bisericii.

Minciuna și furia

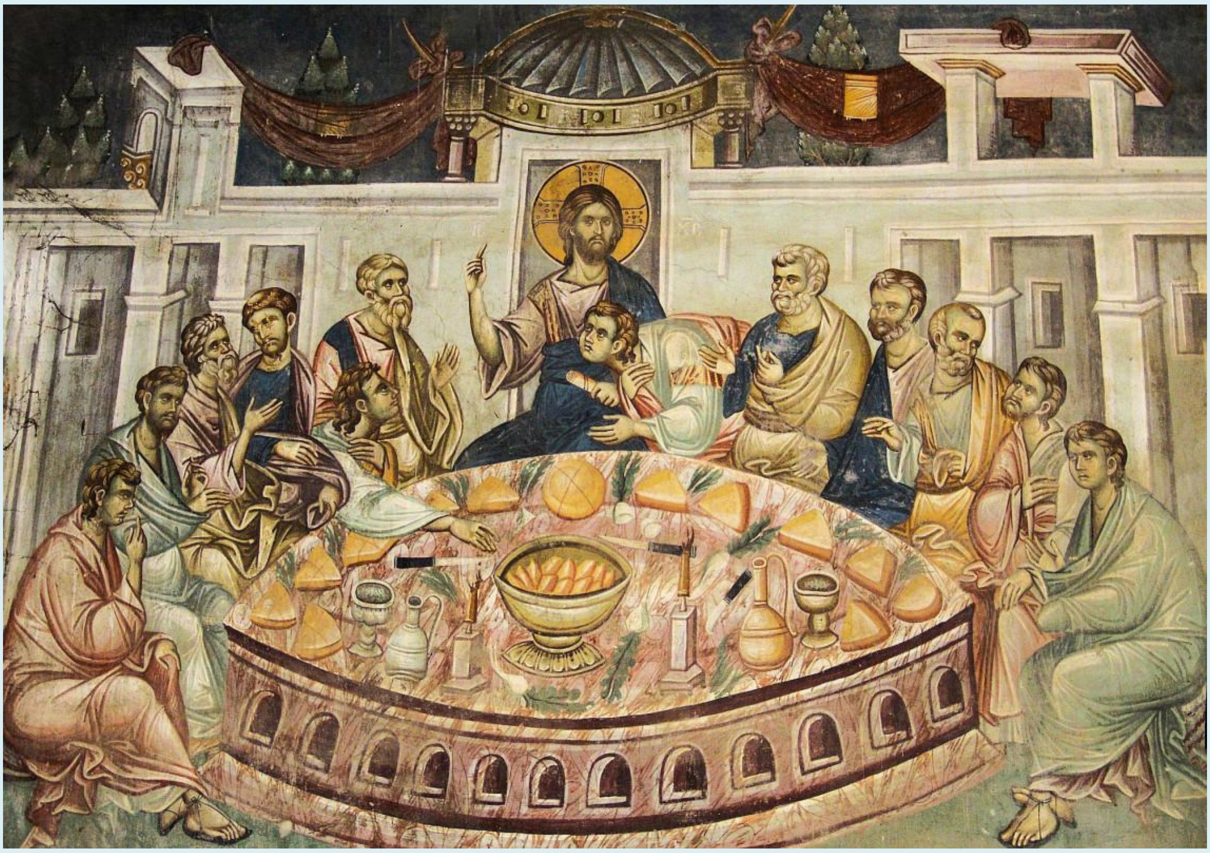
Ceea ce stârnește furia organizatorului cinei e nu atât refuzul, ci modul în care este formulat acesta, în fiecare caz. Se vede de la o poștă că fiecare dintre cei poftiți se fâstâcește. Ca un copil prins c-a făcut o boacănă, ce-și caută o minciună salvatoare. Iar gazda nu e proastă! Spumegă de mânie. Cum toate sunt gata, evenimentul trebuie să aibă loc. Cadrul rămâne același. Conținutul se modifică nițel. În furia lui, omul e milostiv. Atipică atitudine, am zice. De cele mai multe ori, omul furios, numai bonom nu este. Însă acesta decide să-și delege din nou sluga. O mână pe cale, cerându-i să-i adune pe săracii din colțurile ulițelor și să le-ngăduie astfel să-și astâmpere foamea, într-un cadru aparte.

O primă razie, aduce o frumoasă colectă de oaspeți pestriți. Și totuși, mai e loc. De aceea, e dispusă cea de-a doua. Concluzia e tristă și e rostită cu durere, din străfundurile inimii: „Nici unul din bărbaţii aceia care au fost chemaţi nu va gusta din cina mea.”

Între exegeză și actualitate, sau în loc de concluzii

În decursul vremii, episodul a fost în repetate rânduri analizat, deopotrivă de către Sfinții părinți și de către teologi mai vechi sau mai noi. Concluziile sunt aproape unanime. Pe lângă faptul că își dorește să îi atingă din nou nițel pe farisei, Hristos vorbește aici, în cheie alegorică, despre poporul ales și dezamăgirea pe care a pricinuit-o el lui Dumnezeu. Lui, căci, în cheie simbolică, mulți autori insistă că El ar fi organizatorul cinei, care ar fi o metaforă pentru părtășia cu Sine în Împărăție. În acest context, Domnul se simte lezat de repetatele refuzuri ale dragostei Sale, pe care i le aduc membrii poporului ales. De aceea, evenimentul vorbește și despre universalitatea chemării mântuitoare, ce se regăsește în creștinism. Toți, din orice colț de uliță, sunt chemați la masă. Mântuitorul sugerează prin aceasta că neamurile, pe care evreii le priveau cu dispreț la vremea aceea, vor avea parte de chemarea mântuitoare. Bine-ar fi să nu se-mplinească totuși sentința din concluzia istorisirii! Dincolo de această interpretare, în ipostaza invitaților la cină, ne găsim și noi. Relația fiecărui creștin cu Dumnezeu e marcată de redundanța acestor invitații. Și adesea, de refuzurile stângace ce le însoțesc. Și dacă acelor prieteni, Stăpânul le retrage furios invitația, nouă ne-o înnoiește cu regularitate. N-ar merita, oare, măcar o dată, să zicem da? Potirul Cinei Domnului e capabil să satisfacă orice exigențe de gastronomie sufletească și trupească. Nu mă credeți? Gustați și vedeți!

Pr. Ion Reșceanu - Evanghelia de Duminică - „Fericit cel ce va prânzi în împărăția lui Dumnezeu”

13 dec, 2020

Duminica a 28-a după -Rusalii (Pilda celor poftiți la cină) Luca 14, 16-24

Duminica aceasta, a 28-a după Rusalii, este numită în calendarul bisericesc a Sfinților strămoși după trup ai Domnului, fiind rânduită de către Biserica noastră cu două duminici înaintea marelui praznic al Nașterii Domnului. Scopul este acela de a aminti de perioada de pregătire a venirii mântuirii și, în mod special, de chemarea pe care Dumnezeu a făcut-o poporului Său ales de a dobândi Împărăția Sa cea cerească.

Din acest motiv, Evanghelia acestei duminici cuprinde pilda celor poftiți la cină, pe care Mântuitorul nostru Iisus Hristos a rostit-o într-un context adecvat pentru mesajul ei, adică în casa unui fariseu de vază, care i-a invitat pe El și pe ucenicii Săi să prânzească în casa sa, alături de alți farisei și cunoscuți de-ai săi, într-o zi de sabat. Motivul acestei invitații nu era întru totul bine intenționat, specific ospitalității orientale, căci fariseii - adaugă textul - „îl pândeau de aproape” (Luca 14, 1), ceea ce indică faptul că ei încercau să se folosească de orice prilej

pentru a-L prinde în cuvânt și faptă potrivnică Legii, în așa fel încât să-L poată condamna.

Chemarea universală la ospățul Domnului

Mântuitorul îi mustră pe farisei și pentru faptul că aceștia căutau să se așeze la masă urmărind locurile de frunte, îndemnându-i, prin intermediul unei pilde, la bună chibzuință și smerenie: „Când vei fi chemat de cineva la nuntă, nu te aşeza în locul cel dintâi, ca nu cumva să fie chemat de el altul mai de cinste decât tine. Şi venind cel care te-a chemat pe tine şi pe el, îţi va zice: Dă acestuia locul. Şi atunci, cu ruşine, te vei duce să te aşezi pe locul cel mai de pe urmă. Ci, când vei fi chemat, mergând aşează-te în cel din urmă loc, ca atunci când va veni cel ce te-a chemat, el să-ţi zică: Prietene, mută-te mai sus. Atunci vei avea cinstea în faţa tuturor celor care vor şedea împreună cu tine. Căci, oricine se înalţă pe sine se va smeri, iar cel ce se smereşte pe sine se va înălţa” (Luca 14, 10-11).

Iisus nu dorește să formuleze o simplă regulă de bunăcuviință (Gerhard Maier, Comentariu biblic la Evanghelia după Luca, vol. 4-5, Editura Lumina lumii, București, 1999, p. 628), ci să deschidă perspectiva dobândirii Împărăției cerurilor în sufletele celor prezenți prin îndemnul pe care-l face gazdei sale la milostenie dezinteresată: „Când faci prânz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe fraţii tăi, nici pe rudele tale, nici vecinii bogaţi, ca nu cumva să te cheme şi ei, la rândul lor, pe tine, şi să-ţi fie ca răsplată. Ci, când faci un ospăţ, cheamă pe săraci, pe neputincioşi, pe şchiopi, pe orbi, și fericit vei fi că nu pot să-ţi răsplătească. Căci ţi se va răsplăti la învierea drepţilor.” (Luca 14, 12-14)

Observăm, așadar, că Mântuitorul nu pierde vremea intrând în discuții sterile de complezență, ci se folosește de orice prilej - inclusiv de acest prânz - pentru a-i chema pe toți oamenii, indiferent de poziția lor socială, la pocăință și dobândirea Împărăției cerurilor.

Concluzia care se impune după îndemnurile Domnului este redată foarte bine de către unul dintre cei prezenți la masă, care pare că și-a însușit cuvântul Lui: „Fericit este cel ce va prânzi în Împărăția cerurilor” (Luca 14, 12). Însă Mântuitorul dorește să exemplifice cele propovăduite, motiv pentru care rostește o pildă care este îndeobște cunoscută ca Pilda celor poftiți la cină.

De data aceasta, El vorbește în termeni foarte clari nu despre o masă oarecare, ci despre o cină mare, prin care se face trimitere, în mod indirect, la ospățul eshatologic pe care îl întâlnim și în textul paralel de la Matei 22, 1 și urm. (Pilda nunții fiului de împărat), despre care și învățătorii de Lege și fariseii știau din cele vestite de profetul Isaia: „Și Domnul Savaot va pregăti în muntele acesta un

ospăț pentru toate popoarele... El va înlătura moartea pe vecie! Și va șterge lacrimile de pe toate fețele...” (Isaia 25, 6-8).

Refuzul omului, nu voința Domnului îl așază pe acesta în afara mântuirii

Invitația era făcută în prealabil pentru mulți; în momentul în care „toate erau gata”, omul care organizează masa îl trimite pe slujitorul său să-i cheme pe cei pentru care se pregătise (Luca 14, 16-17).

Pus în fața refuzului categoric al celor mai întâi chemați, stăpânul poruncește slujitorului său: „Ieși îndată în piețe și ulițele cetății și pe săraci și pe neputincioși și pe orbi și pe șchiopi adu-i aici” (Luca 14, 21). Dumnezeu îi cheamă pe toți cei năpăstuiți prin intermediul slujitorului Său, adică prin Fiul Său, Domnul nostru Iisus Hristos, pe care profetul Isaia îl numește „Rob al lui Dumnezeu” (Ebed Yahve), peste care Dumnezeu își revarsă Duhul: „Duhul Domnului este peste Mine, că m-a uns să binevestesc săracilor, m-a trimis să vindec pe cei cu inima zdrobită, să propovăduiesc celor robiți slobozire și celor prinși în război libertate” (Isaia 61, 1).

Această nouă poruncă relevă faptul că sunt chemați și cei care nu ar fi fost pregătiți sau cei care se așteaptă mai puțin să fie invitați. Pe aceștia, sărăcia, nevoia și suferința i-au determinat să trăiască sub presiunea vieții de zi cu zi în piețe și pe ulițe, pentru a putea să-și asigure traiul, implorând mila celorlalți.

„În veac este mila Lui!”

Pe acești oropsiți ai sorții îi caută Dumnezeu și îi cheamă la ospățul Său cel veșnic în marea Sa iubire de oameni. Ei sunt mai aproape de Dumnezeu, chiar dacă par nepregătiți, pentru că ei sunt cei care caută mila, iubirea semenilor lor, iar aceasta poate fi doar acolo unde este iubire de Dumnezeu. Altfel spus, „iubirea lui Dumnezeu sporește atunci când are drept răspuns iubirea oamenilor”. Vedem că pentru aceștia este loc și chiar mai rămâne: „Și a zis sluga: Doamne, s-a făcut precum ai poruncit și tot mai este loc” (Luca 14, 23). Spre deosebire de ceilalți, aceștia acceptă să fie aduși de îndată în casa Stăpânului, fără ca invitația să-i surprindă, pentru că ei tânjeau după mila divină.

Cei chemați mai înainte par surprinși, pentru că grija față de avuțiile lor îi face să-și piardă starea de veghe, trezvia sufletului lor, iar lipsa de iubire îi face să-și piardă dorul de Dumnezeu și de împărăția Sa. Indiferența lor față de cei săraci este contrară Legii divine, care cerea omului să nu-și închidă sufletul față de cei aflați în nevoi: „Căci nu va lipsi sărac din pământul tău; de aceea îţi şi poruncesc eu: Deschide mâna ta fratelui tău, săracului tău şi celui lipsit din pământul tău” (Deut. 15, 11). Invocând iertarea datoriilor, legiuitorul nădăjduia chiar la

dobândirea unei stări ideale în comunitatea israelită, în care să nu fie prezentă sărăcia: „Numai aşa nu va fi sărac printre voi; că te va binecuvânta Domnul în pământul acela pe care Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă în stăpânire, ca să-l ai moştenire” (Deut. 15, 4).

În mod surprinzător, Evanghelia ne spune că încă mai este loc, chiar și după chemarea la cină a celor săraci și aflați în suferință. Astfel, stăpânul poruncește slujitorului său să-i cheme pe cei aflați pe la drumuri și pe la garduri, aluzie la cei care erau din afara cetății, posibil călători, străini sau de alt neam: „Şi a zis stăpânul către slugă: Ieşi la drumuri şi la garduri şi sileşte să intre, ca să mi se umple casa, căci zic vouă: Nici unul din bărbaţii aceia care au fost chemaţi nu va gusta din cina mea” (Luca 14, 23-24).

După tâlcuirea Sfinților părinți, aceștia „sunt mulțimile de oameni viețuitori și călători în lume pe căi multiple și confuze, fără vocație precisă, trăitori, în afara comuniunii divino-umane adevărate, fără harul mântuitor” (Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe -Române, op. cit., p. 317). Ei reprezintă popoarele păgâne pe care Hristos, Domnul nostru, le cheamă, prin intrarea în Biserică - arvuna Împărăției - să vină la cina Tatălui ceresc.

Așadar, observăm că mila lui Dumnezeu se revarsă deopotrivă asupra tuturor oamenilor, indiferent de categoria lor socială, dar numai cu condiția ca aceștia să răspundă chemării Sale. Mila Sa ține în veci, Dumnezeu în marea Sa iubire față de oameni deschizând porțile cerului față de cei care-l iubesc pe Dânsul: „Păziţi-vă întru dragostea lui Dumnezeu şi aşteptaţi mila Domnului nostru Iisus Hristos, spre viaţă veşnică” (Iuda 25).

Milostenia - zice Scriptura - ne curăță de păcate și ne izbăvește de moarte, Dumnezeu răsplătind pe cel milostiv încă din această viață cu ani mulți pe pământ: „Căci milostenia izbăveşte de la moarte şi curăţă orice păcat. Cei ce fac milostenie şi dreptate vor trăi mult” (Tobit 12, 9). Acela care face milostenie se face într-adevăr după chipul lui Dumnezeu, umplând lumea de bunătate și iubire.

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Chemarea la Cină, chemarea în Casa şi Împărăţia cerurilor

11 dec, 2020

Duminica ce urmează ne oferă spre meditaţie un subiect esenţial pentru atitudinea noastră în lume. Evanghelia acestei duminici ne vorbeşte despre un om care face „cină mare" şi îşi trimite slujitorii să-i aducă pe cei „chemaţi". Grijile şi patimile din lumea asta îi fac pe aceştia să refuze invitaţia şi atunci sunt chemaţi la cină cei aflaţi în suferinţă şi cei ce erau „pe drumuri şi la garduri".

Cel care invită la cină este Dumnezeu, iar cina este Împărăţia cerurilor. Locurile pentru „cina mare" au fost gătite pentru cei din neamul ales, dar la refuzul celor chemaţi, Dumnezeu îi trimite pe apostolii Săi să vestească prin Evanghelie invitaţia la cină tuturor neamurilor aflate în suferinţă şi rătăcire. Noul popor care este invitat la cină este cel creştin, care prin baia Botezului primeşte haina cu care să poată ajunge la „cina cea mare", adică Împărăţia cerurilor.

Însă Dumnezeu ne oferă o Cină şi în lumea aceasta, prin care să pregustăm din „cea mare" din Împărăţia Sa. La această Cină ne invită în fiecare duminică şi sărbătoare. Noi doar trebuie să facem efortul să ieşim din casă şi să răspundem chemării Lui, mergând în casa Domnului, care este biserica, şi să participăm la Cina Euharistică, adică la Sfânta şi dumnezeiasca Liturghie. Aici ne întâlnim cu Hristos Euharistic, Fiul lui Dumnezeu, şi pregustăm din bucuria şi fericirea luminoasă a Raiului pentru care am fost creaţi.

Prezenţa noastră în biserică la Sfânta Liturghie este modul nostru de a fi în starea paradisiacă în care au trăit la începutul creaţiei protopărinţii noştri Adam

şi Eva. Însă, ca şi ei, sub imboldul tentaţiei păcătoase pierdem această bucurie din pricina lucrurilor trecătoare pe care le punem deasupra celor spirituale şi netrecătoare.

Precum cei chemaţi la „cina mare" din Evanghelia acestei duminici, pentru grijile şi patimile din lume refuzăm invitaţia la Cina Euharistică din fiecare duminică şi sărbătoare pe care o face Dumnezeu-Omul, Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Găsim tot felul de motivaţii nefondate prin care să ne amăgim sufletul, care ne cere hrana duhovnicească de la Cina Euharistică.

Pentru Liturghie suntem obosiţi sau găsim alte îndeletniciri trecătoare care să ne determine să nu participăm la întâlnirea noastră săptămânală cu Hristos Euharistic. Uităm că duminica este ziua Domnului, când pentru sufletul nostru trebuie să fim în Casa Sa, adică în Biserică, spaţiul mântuirii noastre, unde primim Sfintele Taine ce ne deschid porţile Împărăţiei lui Dumnezeu.

Mai mult decât atât, amnezia noastră spirituală se manifestă şi la marile sărbători ale credinţei noastre creştine, când bucuria culinară o substituie pe cea euharistică. De fapt bucuria culinară trebuie să fie o continuare firească a celei euharistice din Biserică. Spre exemplu, mulţi din confraţii noştri în credinţă, în ziua Naşterii Domnului, Crăciunul, când normal este să-L sărbătorim în casa Sa, biserica, pe Pruncul Sfânt, Domnul nostru Iisus Hristos, aleg doar petrecerile lumeşti şi uită sensul spiritual al sărbătorii, pe care o reduc doar la un prilej de satisfacere a nevoilor hedoniste.

De aceea, după cum am mai făcut-o şi altă dată, vă îndemn ca de Ziua Domnului să fiţi în casa Sa pentru a vă bucura şi cu sufletul de praznicul luminos al Crăciunului.

Părintele Visarion Alexa - „Mare și vindecătoare putere are Liturghia. Nu vă lipsiți de ea!”

Deși suntem copiii Lui, deși suntem făcuți după Chipul și asemănarea Sa, ne este foarte greu să pătrundem în noima, în înțelesul lui Dumnezeu. În mod paradoxal, mintea noastră se duce spre rău, spre egoism, spre învrăjbire, spre tulburare. Preferăm, parcă, să petrecem zile întregi în supărări, în nervi, în deznădejde, în tristețe, în tot felul de nemulțumiri și risipim atât de repede câteva clipe de bucurie. E un mare paradox acesta. Omul, parcă, se plictisește de bucurie și caută suferința.

Privind și spre casele noastre, la viețuirea dintre doi oameni, observăm cu ușurință că, atunci când unul stă liniștit, are o stare bună, pe celălat îl apucă „valurile”, are chef de ceartă, naște furtună în jur și asta se întâmplă pentru că vrăjmașul nu doarme niciodată.

Evanghelia celor poftiți la Cină... Cina este Liturghia. Actul prin care Dumnezeu ne îndumnezeiește pe noi, oamenii, ne ia în grija Lui. La început, tot Universul se mișca într-o Liturghie iar apoi, după ce omul a căzut din Iubirea lui Dumnezeu, Universul a început să moară, încet, încet, așa cum moare și omul. Liturghia este o reînviere, o readucere la viață a omului și a Universului, deopotrivă.

Sfântul Ioan Maximovici, atunci când era chemat să facă un parastas pentru un om ce sfârșise într-o moarte năprasnică, punea Antimisul în locul respectiv și acolo făcea Liturghie, spunând că răul a înțepat Universul în acel loc și cel mai bun mod de a îndumnezei un om, un loc este Liturghia. Mare și vindecătoare putere are Slujba aceasta. Nu vă lipsiți de ea.

Domnul ne cheamă la Cină, la Liturghie, ne cheamă să mâncăm cu El. Gândiți-vă dumneavoastră cât de ușor renunțăm noi la Cina cu Împăratul Universului, de câte ori și pentru ce refuzăm noi această invitație la Bucurie, la Viață. Nu ne cheamă doar să ne dea de mâncare, ci, mult mai mult decât atât, ni se dă pe Sine. Omul care refuză invitația la Cină, omul care Îl refuză pe Dumnezeu este omul cuprins de tristețe, de nemulțumire, omul care încet, încet începe să cadă. Nu ca o pedeapsă, nu ca o răzbunare, ci ca ceva firesc, ce urmează îndepărtării omului de Dumnezeu.

Vedeți dumneavoastră, însă, surpriza cea mare este moartea. Nu știm când vine, nu știm cât timp de pocăință avem. Mi-e teamă în fiecare zi să nu fac lucruri care să-L îndepărteze pe Domnul de la mine, în fiecare zi mă tem ca tot ce fac să nu se transforme în formalism și în lucruri lipsite de sens. Când văd că un om arde - de tristețe sau de bucurie - știu că omul acela este în Împărăție. Dar când văd un om rece, formal, care își împlinește datoria, mă mâhnesc profund, pentru că e departe de Cale. Inima lui e de piatră și, fie că-i vorbești despre iubire, fie că-i vorbești despre moarte, despre Rai și iad, nimic nu se mișcă în el și nu-ți rămâne decât să-l porți în ruga ta.

Există și oameni care mă întreabă: „Părinte, îmi dați voie să mă împărtășesc?" Păi eu sunt stăpânul Sfintei Împărtășanii, eu sunt stăpânul Tainelor lui Dumnezeu? Stăpânul e El, El ni se dăruieste în Sfântul Potir, la fiecare Liturghie, El ne invită la Ospăț. Dacă omul vrea, dacă omul tânjește după Sfânta Împărtășanie, primește binecuvântarea mea.

Să nu cumva să credem că doar pentru că suntem ortodocși ne vom mântui, să nu avem impresia că doar făcând formal lucruri pentru Dumnezeu ne vom mântui. Împărăția lui Dumnezeu se dobândește cu suspinuri, nu cu reguli, căci regula (ca formalism) omoară sufletul omului.

Gândiți-vă cum crește un copil... la sânul mamei, hrănindu-se cu laptele și cu iubirea ei. Copilul care, din Domnul știe ce pricini, nu poate crește lângă mama sa este plin de carențe fizice și psihice. Omul privat de iubire se usucă. Omul care refuză invitația la Cină refuză, de fapt, Iubirea lui Dumnezeu! Domnul este Mama noastră și ne crește cu Iubire, ne ține la pieptul Lui care este Potirul.

Omul care revine „la pieptul Mamei" nu va mai trăi psihologic, ci va umple viața sa de sens. Pentru el, moartea va căpăta o poleială de aur, omul nu va mai cădea în deznădejde și în tristețe, pentru că va ști că la capătul tuturor gândurilor, la capătul tuturor momentelor întunecate ale vieții sale se află Dumnezeu!

IPS Ioachim - „Ne pregătim să fim oaspeții lui Hristos”

Profitând de această frumoasă pericopă evanghelică de la Luca 14, 16-24, vom medita din nou asupra Bisericii, în special pentru faptul că astăzi adesea întâlnim oameni care se numesc creștini, dar nu sunt în nici un fel interesați de ceea ce înseamnă Biserica în profunzimea înțelesurilor ei. Fără îndoială aceasta se datorează, pentru cei mai mulți, părții administrative și juridice a Bisericii, care este cel mai ușor perceptibilă. Dar Biserica este o comuniune între persoane care mărturisesc aceeași credință și se împărtășesc din aceleași Sfinte Taine, este o sărbătoare și o bucurie născute din întâlnirea cu Hristos.

Pericopa evanghelică de astăzi ne dă, o dată în plus, ocazia să vedem cum Dumnezeu invită întreaga umanitate la petrecerea de nuntă. A ales câțiva oameni care să ducă invitațiile tuturor. Dar iată că invitații refuză pentru că au alte lucruri de rezolvat, mai importante. Cu toții suntem foarte pricepuți în a găsi preocupări mult mai urgente decât a asculta chemarea Domnului. Dumnezeu caută atunci alți oameni: șchiopi, cerșetori, desculți, care nu au de lucru etc. Cu aceștia va umple sala pregătită de nuntă.

Toți suntem invitați la cină

Acesta este Domnul și aceasta este cu adevărat Biserica Sa. Nu e neapărat cea care apare surprinsă în albumele noastre de fotografii, dar nu este nici numai adunarea șchiopilor și orbilor pământului. Adevărata Biserică este Împărăția lui Dumnezeu.

Fericitul Augustin face această remarcă încă din secolul al IV-lea: „Există oameni care sunt ai Bisericii, fără a fi și ai Împărăției lui Dumnezeu, dar există alții care sunt ai Împărăției, fără să fie ai Bisericii”.

Așadar, depinde de noi să facem Biserica de pe pământ să semene într-o măsură cât mai mare cu Împărăția lui Dumnezeu. Pentru aceasta trebuie să nu ne tratăm niciodată credința ca și cum am fi niște privilegiați și să nu alegem niciodată invitații cu care dorim să sărbătorim. Biserica este alcătuită după voința lui Dumnezeu. Nu suntem noi stăpânii invitațiilor pe care le oferă El. Trebuie să știm că toți, absolut toți, suntem invitați la nuntă. Cei care participă, casnicii împăratului, cei credincioși lui Iisus Hristos sunt din toate neamurile. Ei vin indiferent din ce colț al lumii, din orice clasă socială și oricare ar fi starea lor de spirit. Ei sunt bogați sau săraci, genii sau oameni simpli, fericiți sau disperați. De altfel, mai concret, putem spune că noi suntem cei invitați. Noi, cei care am răspuns, care am lăsat acasă preocupările și plăcerile lumești și am răspuns chemării, venind aici, în Biserică. Formăm astfel o comunitate, o familie, al cărei stăpân, conducător și gazdă este Hristos.

Această comunitate este formată din membri foarte diferiți, dar care sunt reuniți de credința lor. Acesta este numitorul lor comun și este ceea ce îi face să fie frați. Aceasta este Biserica, starea și locul unde se reunesc, acceptând chemarea la nuntă, fiii Împărăției. Fiind conștienți de toate acestea, având conștiința apartenenței la taina Bisericii, să încercăm să facem ceea ce ea ne învață să facem.

Ospățul este viața creștină

Pericopa evanghelică de astăzi ne spune că Hristos ne oferă un ospăț în Împărăția Sa: marea sărbătoare la care suntem invitați să participăm este venirea Sa în lume, care privește în mod egal pe fiecare om. Cu toții suntem chemați să primim, încă din această viață, ceea ce Dumnezeu a pregătit pentru fiii Săi din veșnicie. Aceasta începe de la botez, iar viața noastră devine astfel o viață de privilegii.

Însă, dacă avem prilej de bucurie, înseamnă că este meritul nostru? Da, căci nu sunt mulți cei care au ales să creadă, deși le-a fost prezentat Hristos, li s-a predicat și au învățat despre El. Socotelile acestora sunt deja încheiate. Nu aceasta este problema de care ne preocupăm astăzi. Ceilalți, sărmanii, cei care au fost invitați mai apoi, care, aparent, nu au nici un titlu de onoare, aceia ne interesează, iar aceia suntem noi. Botezul l-am primit necondiționat, educația creștină deasemenea. Și lucrurile decurg astfel, aparent automat: ne așezăm fără reținere la ospăț și ne bucurăm de ceea ce Tatăl a pregătit în onoarea Fiului Său Iisus Hristos. Pentru a extrage până la capăt învățămintele din această parabolă, reamintesc faptul că, în ziua botezului, pruncul primește din mâinile preotului o bucată de pânză albă, simbol al purității sale spirituale. Aceasta corespunde hainei de nuntă despre care se pomenește în Evanghelie. E doar responsabilitatea

noastră dacă o pierdem, o sfâșiem sau o pătăm, căci ne putem trezi expulzați cu o mână forte.

Să rezumăm așadar: ospățul este viața creștină; Împăratul este Dumnezeu; Fiul Său este Iisus Hristos; primii invitați, care și-au găsit scuze pentru a refuza chemarea, sunt cei care, înainte de Hristos, nu au vrut să îi asculte pe strămoșii Săi, care au anunțat venirea Sa, iar după venirea lui Hristos au devenit creștini neglijenți; ultimii invitați sunt, în primul rând, strămoșii lui Hristos, cei care au crezut neîncetat în venirea lui Mesia, dar și noi, cei care credem în Hristos și în faptul că El S-a întrupat la „plinirea vremii". Astfel, pare că s-a spus tot ce se putea spune despre această parabolă. Însă nu este așa.

Misionarii - cei ce răspândesc Vestea cea bună

Am omis să amintim până acum de niște personaje aparent lipsite de importanță, dar care se vor dovedi a fi exact contrariul: „slugile stăpânului" - care sunt amintite în trei locuri pe parcursul parabolei. Ele sunt indispensabile.

Cum ar putea cineva veni la cină, dacă nu are cine să ducă invitația? Acești oameni, mesagerii, sunt misionarii.

- ✓ *Iar primii dintre aceștia au fost strămoșii, a căror pomenire o săvârșim astăzi, cei pe care Dumnezeu i-a trimis să călăuzească poporul spre sărbătoarea lui Hristos, spre peștera din Bethleem.*
- ✓ *Următorii au fost apostolii, care, imediat ce Învățătorul lor s-a ridicat la Cer, s-au îndreptat spre toate colțurile pământului spre a vesti venirea Mântuitorului lumii.*
- ✓ *Cei din urmă sunt toți oamenii care, răspunzând chemării lor interioare, pleacă spre a vesti Evanghelia celor care ignoră încă Nașterea lui Hristos și apropierea sărbătorii.*

Așadar, strămoșii, apostolii și toți cei care se angajează la mărturisire sunt misionari. Dar când spunem misionari, nu trebuie să avem în minte numai bărbi lungi și haine negre. Acesta este cadrul exotic, de cândva, dar imaginea aceasta nu mai este valabilă, căci această categorie de misionari a dispărut în epoca noastră. Vorbim acum despre o altă categorie, care se referă la cei care, la casele lor, în țara lor, prin felul lor de viață îl mărturisesc pe Hristos: preoți, laici, bărbați și femei, care nu diferă cu nimic de oamenii obișnuiți, dar care încearcă să atragă atenția mărturisind venirea Mântuitorului.

Vă gândiți poate că nu mai sunt astăzi necesari misionarii, căci nu există sălbatici în Europa. Asta e clar, însă există mult prea mulți oameni care nu au nici cea mai mică idee despre Dumnezeu, despre Iisus, despre suflet și viață veșnică. Așadar, nu trebuie să fim misionari doar în cele mai îndepărtate colțuri ale

pământului, ci și acasă, la şcoală, la fabrică sau la birou. Să mărturisim în gura mare: „Vine Crăciunul, iar Hristos este Mântuitorul nostru!” Astfel, fiecare dintre noi poate și trebuie să fie un misionar! Fără a deveni ridicoli, să ne asemănăm Sfântului Ioan Botezătorul anunțând că Împărăția lui Dumnezeu se apropie. Așadar, noi, misionarii, să pregătim venirea Celui care deja a venit pentru noi și pentru lumea întreagă.

Crăciunul este aproape, luminițele care împodobesc orașele și casele anunță sărbătoarea, dar și inimile noastre trebuie să fie pregătite. Mai avem puțin timp pentru a face asta. Să ne pregătim așa cum se cuvine, curățindu-ne haina de nuntă pentru a fi vrednici oaspeți la masa Împăratului Hristos, acolo unde ne vom putea împărtăși din Cina cea de Taină la care suntem cu toții chemați. Amin!

*Cuvânt de învățătură la Duminica a XXVIII-a după Rusalii, a Sfinților strămoși, Pilda celor poftiți la cină (Luca 14, 16-24).

Sursa: eprb.ro

IPS Ioachim - Plinirea vremii

Când steaua s-oprește puțin să lucească
Arată Fecioarei locul să nască.
Steaua e semnul cel mai frumos:
Plinitu-s-a timpul să vină Hristos.

În spațiul imens dintre genune și cer
Nu-i vid, ci doar un veșnic mister.
Universu-aștepta flămând și uscat,
Să fie prin Duhul din nou rourat.

Lumea e surdă la glas de prooroc,
Pământu-i pârjolit ca de-o pară de foc,
Omul flămând își cată-ntre spini
Chipul cel veșnic făcut din lumini.

Doar timpul curgea liniștit și statornic,
Iar sorii mișcau în ritm de ceasornic.
Pământul părea un deșert fără viață,
Deși era plin de păduri și verdeață.

În hău tenebros o stea între stele
Brăzdează o cale de foc printre ele.
Deși arde tare, nimic nu consumă
Și tot universul în juru-i s-adună.

Ea merge de veacuri. Născută din veci,

Prin tot universul deschis-a poteci.
S-oprește o clipă pe cer s-o vedem.
O văd astronomii la Bethleem.

Dar steaua născută-n afară de timp
Cu anii lumină e-n contratimp.
În spațiul galactic ea raze trimite.
Doar omul cucernic căldura le-o simte.

Când steaua s-oprește puțin să lucească
Arată Fecioarei locul să nască.
Steaua e semnul cel mai frumos:
Plinitu-s-a timpul să vină Hristos.

Gătiți-vă oameni, neamuri, popoare
Pregătiți-vă sufletul de sărbătoare!
Fecioara-i aleasă prin Duhul cel Sfânt,
Iar Tatăl ne spune un ultim Cuvânt.

*Meditație în Duminica a 28-a dupa Rusalii, a Sfinților strămoși

Sursa: eprb.ro

PS Ignatie: „Să cântărim foarte bine care ne sunt prioritățile în viață! Să nu consumăm energie pe cele care sunt nesemnificative, pe cele ce nu ne împlinesc în mod autentic!”

Duminică, 13 decembrie 2020, Preasfințitul părinte Ignatie, episcopul Hușilor, a săvârșit Sfânta Liturghie în Parohia Murgeni, Protopopiatul Bârlad. Din soborul slujitorilor au făcut parte și părintele protopop Vasile Lăiu și părintele paroh Iorgu Țicău.

În omilia rostită cu acest prilej, ierarhul Hușilor, a explicat profilul celor care au refuzat invitația la cină. Preasfinția sa a vorbit despre capacitatea de a discerne între ceea ce este esențial și ceea ce este secundar în alegerile pe care le facem în viață: «Şi auzind acestea, unul dintre cei ce şedeau cu El la masă I-a zis: Fericit este cel ce va prânzi în împărăţia lui Dumnezeu!» Luca 14, 15

„Pericopa evanghelică ne vorbește despre chemarea pe care stăpânul unei case a făcut-o la o masă, la cină.

Din nefericire, cei care fuseseră poftiți și li se dăduseră invitații din timp, au refuzat participarea la un asemenea ospăț.

De fapt, acești oameni au avut o atitudine de o manieră consacrată pentru fiecare dintre noi. Nu reușim, în peregrinarea noastră pământească, să discernem între ceea ce este cu adevărat esențial și ceea ce este secundar, lipsit de importanță. Le inversăm, în modul nostru de a ne comporta și de a ne raporta, atât față de Dumnezeu, cât și față de oameni.

Punem un foarte mare accent pe ceea ce este lipsit de importanță, pe ceea ce nu este prioritar în acel moment. Înțelepciunea și discernământul unui om rezidă și în faptul de a avea capacitatea ca în anumite momente ale vieții să intuiască ceea ce este prioritar.

Cei care au fost chemați la această masă au invocat motive artificiale în comparație cu măreția și statutul Celui care le-a adresat această poftire. Dumnezeu ne poftește să mâncăm cu El. Ce cinste deosebită! Nimeni nu ar refuza o asemenea invitație!

Dacă am știi ce înseamnă regele din punct de vedere simbolic, când acesta ne-ar invita la masă, nu am putea refuza o asemenea invitație. Dacă ni se acordă o asemenea cinste, am simți că ni se face o favoare unică în viață, să fim în proxymitatea familiei regale.

Cu atât mai mult când este vorba de Împăratul împăraților, Dumnezeu, Cel care ne invită să mâncăm cu El. De altfel, unul din cei ce stăteau la masă cu Domnul Hristos a exclamat, spunând: «Fericit este cel ce va prânzi în Împărăţia lui Dumnezeu»” .

Părintele episcop Ignatie a arătat de ce pretextele invocate de cei ce au refuzat participarea la cină sunt artificiale și fără fundament: „Pretextele invocate de cei care s-au scuzat sunt artificiale în comparație cu Cel care i-a poftit, cu statutul Său.

Primul s-a scuzat spunând că a cumpărat un pământ și vrea să se ducă să îl vadă. De ce este artificial argumentul? Este imposibil să cumpărăm un pământ, să îl negociem, dar să nu îl vedem, să nu știm pe ce dăm banii. Scuza trădează o lipsă de inteligență. Ori de câte ori ne propunem să cumpărăm ceva, întâi vedem acel lucru. Mai mult decât atât, putea să vadă pământul achiziționat și după cină. Cel care a invocat această scuză este simbolul celor care sunt foarte legați de cele pământești, ignorându-le pe cele cerești. Sunt atât de «hipnotizați» de pulberea pământului, încât nu mai au resursele necesare să cultive cele spirituale.

Așa cum pământul, în contact cu apa, se transformă în glod, la fel, cei care pun cele pământești mai presus de cele spirituale, transformă viața lor într-un noroi. Se murdăresc pentru că idolatrizează cele pământești.

Toate sunt binecuvântate, inclusiv cele care sunt legate de viața pământească, însă Dumnezeu ne cere să nu ne atașăm de ele mai mult decât de cele spirituale, să nu ne lăsăm acaparați de ele căci ne vor deturna din drumul nostru spre Împărăția lui Dumnezeu.

Al doilea personaj vine, și el, cu o scuză nefondată. Spune că și-a cumpărat cinci perechi de boi și vrea să meargă să îi încerce. Cel care a declinat invitația, invocând un asemenea motiv, îl simbolizează pe omul care se degradează din punct de vedere moral, ajungând într-o stare animalică. Boul este simbolul necuvântătoarelor și al prostiei.

Este o lipsă de înțelepciune să nu acorzi atenție celor spirituale.

Cea de-a treia persoană invocă un motiv aparent mai frumos decât al celorlalți. Spune că și-a luat soție și, din acest motiv, nu poate veni. În aparență pot să fie motivații bune în conținut, însă în comparație cu ceea ce ni se cere să facem, tot artificiale rămân.

Cea de-a treia persoană este simbolul celor care pun un foarte mare accent pe iubirea pământească, care este binecuvântată. Păcatul său constă în faptul că a refuzat iubirea cea cerească. A ținut atât de mult la iubirea lui personală, încât a refuzat iubirea lui Dumnezeu. A fost egoist. Din iubirea de Dumnezeu decurge și puterea și energia pentru iubirea dintre noi, oamenii. Cei care decid să își unească viața lor, vin în fața lui Dumnezeu să ceară binecuvântare pentru a transforma «apa curată» a iubirii pământești în «vinul iubirii» cerești. În casa unde este Dumnezeu, cei doi știu să se cinstească și să se iubească și reciproc. Unde nu este Dumnezeu, acolo este iadul - lipsa iubirii.

A întemeia o familie este un lucru binecuvântat, însă dragostea față de familie nu trebuie pusă mai presus de dragostea față de Dumnezeu. Dragostea lui Dumnezeu unește familia, o face mai puternică, mai armonioasă și mai strălucitoare din punct de vedere spiritual. Atunci când lipsește dragostea lui Dumnezeu, se instalează dezbinarea, răul și ura”.

De asemenea, Preasfințitul părinte Ignatie a arătat că masa la care ne cheamă Domnul Hristos este Sfânta Liturghie: „Această parabolă a fost intitulată de mitropolitul Antonie Plămădeală «parabola pretextelor», a scuzelor nefondate, fără nici un temei.

Să cântărim foarte bine care ne sunt prioritățile în viață. Să nu consumăm energie pe cele care sunt nesemnificative, pe cele ce nu ne împlinesc în mod autentic, ca oameni, oricât ar fi de deosebite și de binecuvântate.

În comparație cu veșnicia, cu chemarea lui Dumnezeu de a sta cu El la masă, toate sunt trecătoare și nu ne aduc împlinire. Dumnezeu ne cheamă, pe fiecare dintre noi, în duminici si sărbători, la masă. Liturghia este «Ospățul credinței» - așa cum o numește Sfântul Ioan Gură de Aur.

Din păcate, şi noi avem foarte multe motive, artificiale, să refuzăm. Nu suntem suficient de motivați duhovnicește, în comparație cu ceea ce ne dăruiește Dumnezeu când venim la Sfânta Liturghie.

Hristos ni se dăruiește, fiecăruia în parte, îndemnându-ne: «Luați mâncați, acesta este Trupul Meu...; beți dintru acesta toți, acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru voi și pentru mulți se varsă, spre iertarea păcatelor»

Să avem discernământul de a intui, din timp, ceea ce este esențial pentru viața noastră!”

În cadrul Sfintei Liturghii, părintele episcop Ignatie a hirotonit întru diacon pe tânărul teolog Alexandru Borcea.

La final, Preasfinția sa a acordat mai multe diplome de vrednicie unor creștini care s-au implicat, de-a lungul timpului, în proiectele parohiei.

Sursa: episcopiahusilor.ro

Înaltpreasfințitul părinte Calinic - Predică la Duminica a XXVIII-a după Rusalii (Pilda celor chemați la cină) - „Împreună cinarea cu Dumnezeu în Liturghie”

† Preacuvioşi şi prea cucernici părinţi, iubiţi credincioşi şi credincioase, cititori şi cititoare, Parabola celor poftiţi la cină este relatată de Sfinţii evanghelişti Matei (22, 1-14) şi Luca (14, 16-24) şi se numără printre parabolele care vizează Împărăţia lui Dumnezeu.

Această parabolă, în varianta Sfântului evanghelist Matei, s-a citit şi în Duminica a XIV-a după Rusalii. Sfântul evanghelist Matei nu vorbeşte propriu-zis despre o cină, ci despre nunta unui fiu de împărat. El a mai inserat în parabola propriu-zisă pilda „omului intrat la cină, fără haină de nuntă”, care a fost respins sub parusiala ameninţare: „Căci mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi” (Matei 22, 14).

Episodul cu cel respins apare şi la Sfântul evanghelist Luca, în preambulul pildei, numai că, la el accentul cade pe îndemnul, valabil şi pentru noi, astăzi, de a invita la cină „pe cei săraci, pe neputincioşi, pe şchiopi, pe orbi. Şi fericit vei fi că nu pot să-ţi răsplătească. Căci ţi se va răsplăti la învierea drepţilor” (Luca 14, 13-14).

Chemarea păgânilor la cină subliniază dimensiunea misionară a Bisericii în acord cu misiunea lui Hristos, care viza participarea păgânilor la comuniunea euharistică.

De fapt, începutul predicării Evangheliei la păgâni, sau la neamuri, are ca paradigmă această invitaţie: „Şi zic vouă că mulţi de la răsărit şi de la apus vor veni

şi vor sta la masă cu Avraam, cu Isaac şi cu Iacov în Împărăţia cerurilor.” (Matei 8, 11).

Parabola citită astăzi are o dimensiune hristologică. Omul-împărat adus în discuţia parabolei este Însuşi Dumnezeu. El a făcut nuntă/cină Fiului Său, Iisus Hristos. Şi când toate au fost gata, Dumnezeu a trimis pe slugile sale ca să cheme pe cei poftiţi, însă aceştia, spune referatul, n-au vrut să vină. Atunci, Dumnezeu, insistent, a trimis iarăşi alte slugi, dar ei, fără să ţină seama, au început, unul câte unul, să-şi ceară iertare, fiecare scuzându-se în funcţie de ce era stăpânit.

- *Cel dintâi îşi cumpărase o ţarină şi era interesat să o vadă, dar este greu de crezut că nu o văzuse înainte de a o cumpăra;*
- *al doilea îşi cumpărase cinci perechi de boi şi trebuia să-i încerce, deşi îi încercase probabil şi înainte de a-i cumpăra;*
- *iar pentru al treilea, recent căsătorit, soţia sa avea prioritate (cf. Luca 14, 20).*

Sfinţii părinţi văd în cei trimişi să cheme la cină invitaţii pe fiii lui Israel, pe profeţi, faţă de care conaţionalii lor au avut o atitudine josnică: „Au fost chinuiţi [...], au suferit batjocută şi bici, ba chiar lanţuri şi închisoare. Au fost ucişi cu pietre, au fost puşi la cazne, au fost tăiaţi cu fierestrăul, au murit ucişi cu sabia, au pribegit în piei de oaie şi în piei de capră, lipsiţi, strâmtoraţi, rău primiţi.” (Fapte 11, 35-37).

Stăpânul casei, revoltat de comportamentul lor (vai, din păcate sunt şi astăzi astfel de oameni!), mâniindu-se, i-a spus slujitorului său: „Ieşi îndată în pieţele şi uliţele cetăţii, şi pe săraci, şi neputincioşi, şi pe orbi, şi şchiopi adu-i aici.” (Luca 14, 21).

De remarcat este faptul că mai întâi i-a chemat pe cei din interiorul cetăţii. Şi fiind încă loc, i-a chemat apoi pe cei fără adăpost, de „la drumuri şi la garduri” (Luca 14, 23), adică pe cei din afara hotarelor cetăţii. Era foarte important pentru gazdă ca până şi ultimul loc să fie ocupat: „Ieşi la drumuri şi la garduri şi-i sileşte să intre, ca să mi se umple casa” (Luca 14, 23). Însă acest „sileşte” nu trebuie înţeles inchizitorial.

Refuzul celor invitaţi era nejustificat. Grijile vieţii (ţarina), lăcomia după cele materiale (târgul) şi poftele trupului (căsătoria) nu pot fi motive serioase pentru a nu lua parte la cina împărătească ori la cina unui om oarecare (Luca 14, 16). Supărat, împăratul a intrat să-şi salute oaspeţii - răi şi buni - şi acolo a văzut pe unul dintre invitaţi care nu era îmbrăcat în haină de nuntă. Atunci i-a zis: „Prietene, cum ai intrat aici fără haină de nuntă?” (Matei 22, 12).

De unde să fi avut omul haină de nuntă, dacă el fusese invitat intempestiv? Evanghelistul notează însă că el nu a spus nimic, ci a tăcut. Sigur, la evrei, tradiţia era ca cei invitaţi să treacă pe la garderobă să îmbrace peste hainele de rând, haina de nuntă. Însă acela nu făcuse aşa. Atunci, probabil că revoltat de acest lucru, dar şi de tăcerea sa, împăratul a zis slugilor: „Legaţi-l de picioare şi de mâini şi aruncaţi-l în întunericul cel mai din afară.” (Matei 22, 13).

„Întunericul cel mai din afară” este locul celor condamnaţi. Plângerea şi scrâşnirea dinţilor, despre care se vorbeşte (Matei 22, 13), fac parte din chinurile acestui întuneric, din chinurile iadului. Sunt manifestarea exterioară a mustrărilor de conştiinţă.

Când Mântuitorul spune: „Căci mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi.” (Matei 22, 14), are în vedere pe cei puţini, care merită cu adevărat să fie în anturajul stăpânului. Despre „cei puţini”, Sfântul Pavel spune că sunt: „o rămăşiţă aleasă prin har” (Romani 11, 5). Cu alte cuvinte, mulţime multă intră în Biserică, dar puţini sunt cei care se mântuiesc.

O întrebare care ar putea încolţi în minte este: Dar cei aşa-zişi răi, oare nu ar fi trebuit să aibă aceeaşi soartă? Se pare că şi aceştia ar fi avut aceeaşi soartă, dacă nu ar fi aderat la Vestea cea Bună adusă de fiul de împărat, care nu este altul decât Mântuitorul Hristos.

Cât priveşte omul fără haină de nuntă, el este omul păcătos, omul trupesc. Or, unul ca acesta nu poate să încapă printre cei care sunt îmbrăcaţi cu haina de nuntă a harului Duhului Sfânt. Un astfel de om nu poate să se facă părtaş nunţii cereşti şi cinei celei duhovniceşti.

Parabola se încheie cu ameninţarea: „Nici unul din bărbaţii aceia care au fost chemaţi nu va gusta din cina mea” (Luca 14, 24). Da, nici unul din cei care au refuzat invitaţia nu va intra la ospăţul mesianic în Împărăţia lui Dumnezeu. Însă nu Mântuitorul este Cel care i-a condamnat, ci, din păcate, ei înşişi s-au autocondamnat!

Sursa: arhiepiscopiasucevei.ro

IPS. Irineu Pop-Bistriţeanul - Predică la Duminica a XXVIII-a după Rusalii - Ospătându-ne cu Hristos suntem fericiţi

Dreptmăritori creştini, Evanghelia Duminicii de astăzi ne istoriseşte despre un om care a pregătit o „cină mare”, un ospăţ în casa sa. Acesta a invitat pe prieteni să cineze cu el, dar, din păcate, cei chemaţi au refuzat, pe rând. Stăpânul casei este Însuşi Dumnezeu, care ne cheamă cu bunătate să stăm în prezenţa Lui şi să gustăm din darurile Lui. Acest ospăţ al credinţei, al Evangheliei şi al harului la care ne pofteşte Bunul Dumnezeu îl avem pregătit în Sfânta Biserică. Refuzându-l, ca cei din pilda evanghelică, ne lipsim de adevărata împlinire. Dar gustând din acesta, vom avea bucuria comuniunii cu Hristos, vom pregusta o fărâmă din fericirea Raiului.

Iubiţi credincioşi, omul care prepară ospăţul este Dumnezeu, Tatăl ceresc. Marele ospăţ la care suntem chemaţi simbolizează bucuria şi fericirea cosmică a Împărăţiei Sale cereşti. Întotdeauna banchetele te destind cu mâncarea şi băutura bună, cu compania prietenilor, cu conversaţia plăcută şi cu atmosfera de intimitate. Banchetul exprimă suprema bucurie şi Dumnezeu l-a creat pe om pentru bucurie.

Durerea şi tristeţea sunt străine vieţii dumnezeieşti; ele sunt rezultatul intrării păcatului în lume. Nici o bucurie pământească nu echivalează cu cea pe care o are moştenitorul Împărăţiei cerurilor (cf. I Cor. 2, 9). Fericirea este însuşi destinul omului. Dumnezeu l-a creat pe om să fie fericit veşnic, nu numai temporar. În cer, vom vedea pe Dumnezeu faţă către faţă.

Fericirea este ţinta existenţei umane, care nu e atinsă în această lume efemeră. Fericirea de pe pământ este o umbră a celei din cer, întrucât îşi are originea într-o formă de plăcere carnală şi materială, pe când „Împărăţia lui Dumnezeu nu este mâncare şi băutură” (Rom. 14, 17).

Reuşita în viaţa omului şi fericirea sa nu sunt asigurate decât în măsura în care el, omul, îşi împlineşte rosturile sale adevărate. Or, se ştie că omul este făptura lui Dumnezeu, creat cu scopul de a participa la viaţa lui Dumnezeu. A vorbi despre măreţia şi fericirea omului şi a nu ţine seama de relaţia în care se află el cu Creatorul său, înseamnă a desfigura omul, a-i face rău cu de-a sila. Fericirea este, evident, scopul fiecăruia, dar ea poate fi dobândită cu atât mai mult cu cât îl preocupă pe om mai puţin.

În această privinţă, avem exemple din cele mai edificatoare. E vorba de comunism, în primul rând şi de toate încercările omului modern de a-şi dobândi supremaţia exclusiv printr-o cât mai îndelungată bunăstare. Se depun şi astăzi eforturi imense în scopul asigurării măreţiei şi fericirii omului dar, când se pare că acestea au fost dobândite, totul se prăbuşeşte.

Viaţa aceasta este un conflict între bucurie şi tristeţe, generat de lupta dintre Hristos şi satana, de lupta între bine şi rău, care se petrece aici şi în care omul e direct implicat. Acela care crede că fericirea este temporară, este omul cel mai nenorocit. Omul a fost creat cu o sete infinită de fericire şi numai Dumnezeu care este infinit poate satisface această sete într-o dimensiune eternă. Locul lui Dumnezeu nu poate fi luat de nici o persoană finită, de nici un obiect finit. Dumnezeu nu dă fericirea cu sila. El ne cheamă la Sine şi numai dacă omul răspunde cu credinţă şi ascultare are parte de ospăţ. Fericirea veşnică nu poate fi a noastră decât dacă am ales liber să acceptăm invitaţia lui Dumnezeu. Dacă nu răspundem acum, va veni timpul să regretăm, căci la miezul nopţii uşa se va închide şi vom auzi cuvintele: „Nu vă ştiu pe voi!” (Mt. 25, 12).

Fiul lui Dumnezeu a venit pe pământ pentru a ne face părtaşi vieţii şi fericirii veşnice. În Predica de pe munte, Domnul indică acele condiţii care îl pot face pe om fericit. Este vorba de cele nouă Fericiri (Mt. 5, 3-12), al căror mesaj, punându-l în practică, putem dobândi fericirea lăuntrică şi veşnică a sufletului. Privindu-L pe Hristos pe Crucea Golgotei, parcă Îl auzim grăindu-ne: „Sufăr ca fraţii Mei, oamenii, să fie fericiţi nu numai în cer, dar, în măsura posibilităţilor lor şi pe pământ, dacă respectă prea sfânta voinţă a Tatălui Meu ceresc”. Iar voia lui Dumnezeu se împlineşte atunci când răspundem la apelul dragostei Sale: „Iată, stau la uşă şi bat; de va auzi cineva glasul Meu şi va deschide uşa, voi intra la el şi voi cina cu el şi el cu Mine” (Apoc. 3, 20). De aceea S-a născut Iisus în Betleem şi a intrat în lumea noastră ca să ne aducă fericirea.

Un străvechi colind răsună astfel: „Că pe cer s-a arătat/Un luceafăr de Împărat./Stea, cometă strălucită,/Pentru fericiri menită”.

Când Domnul a împărţit Canaanul între triburile lui Israel, Levi nu a primit nici o parte de pământ. Dumnezeu i-a zis lui clar: „Eu sunt partea ta şi moştenirea

ta”. Prin acele cuvinte el a devenit mai bogat decât toţi fraţii săi, mai bogat decât toţi regii şi rajahii care au trăit vreodată în lume. Şi există un principiu spiritual aici, un principiu încă valid pentru fiecare fiu credincios al Celui Preaînalt. Omul care Îl are pe Dumnezeu drept comoară, are toate lucrurile în aceasta.

Multe comori obişnuite pot să fie tăgăduite de el, sau dacă i se îngăduie să-şi afle plăcerea în ele, aceasta va fi atât de temperată încât comorile niciodată nu-i vor putea asigura fericirea. Dacă, însă, comoara lui este Dumnezeu, omul îşi poate vedea averile dispărând una după alta, fără a fi afectat prea mult, fără a avea sentimentul pierderii. Întocmai ca şi tânărul bogat, fiecare om doreşte fericirea.

Istoriseşte Fericitul Augustin în Confesiunile sale cum a căutat fericirea în plăceri şi în înţelepciunea lumească, dar n-a găsit-o, până într-o zi când a auzit un glas de copil care repeta mereu: „Ia şi citeşte, ia şi citeşte”. Şi luând şi citind capitolul 13 din Epistola către Romani, s-a convertit la creştinism şi şi-a dat seama că fericirea nu stă în ospeţe şi în beţii, în desfrânări şi fapte ruşinoase, în ceartă şi în pizmă. Fericirea stă în a fi îmbrăcat în Domnul Iisus Hristos. ***După convertire, Fericitul Augustin a afirmat: „Liniştea nu este acolo unde o căutaţi. Căutaţi ceea ce căutaţi, dar nu este acolo. Căutaţi viaţa fericită într-un ţinut al morţii. Nu este acolo. Căci cum poate fi viaţă fericită acolo unde nu este viaţă? Fericit este omul care Te cunoaşte pe Tine, Doamne. Căci ne-ai făcut pentru Tine şi neliniştit este sufletul nostru până nu se va odihni în Tine”.***

Există atâta anemie morală, atâta paloare religioasă, atâta nevoie de injectat un spirit nou în venele vieţii lumii. Se cere post, rugăciune, citirea Scripturilor, primirea Sfintelor Taine pentru înviorarea vieţii oamenilor, ca prin ei, apoi, să fie înnobilată viaţa unei istorii bântuite de forţele răului. Nici mântuirea veşnică şi nici transformarea profundă în istorie nu sunt posibile fără comuniune intimă şi iubitoare cu Hristos Cel răstignit şi înviat. Numai participarea credincioasă la ospăţul Evangheliei şi Euharistiei poate să deblocheze o lume ca a noastră, crispată în păcat.

„Evanghelia - zice Sfântul Ignatie Teoforul - este leagănul în care Se află Hristos”. Prin citirea ei, gustăm savoarea cerului care dă inimii pace şi bucurie. Împlinind poruncile Legii Noi, ajungem la fericire, căci „fericiţi sunt cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc pe el” (Lc. 11, 28).

Prin Sfânta Euharistie, avem acces la ospăţul ceresc, unindu-ne cu Hristos, care ne spune: „Cel ce mănâncă Trupul Meu şi bea Sângele Meu rămâne întru Mine şi Eu întru el” (In. 6, 54). Fiind uniţi cu El, suntem fericiţi. Un preot, ori de câte

ori dădea Sfânta Împărtăşanie, simţea nevoia să strige: „Ceea ce îţi dau este fericirea!”

Iubiţii mei, au trecut două mii de ani de când Iisus i-a chemat pe pescarii Galileei zicându-le: „Veniţi după Mine!” (Mt. 4, 19). De atunci, Domnul a chemat neîncetat pe oameni şi ne cheamă şi pe noi cei de astăzi. Dacă răspundem chemării Sale, dovedim că suntem ucenicii Săi şi că ne place în jurul Său.

Lepădând „toată grija cea lumească”, se cade să venim la ospăţul duhovnicesc, oferit în Biserică, unde avem bunătăţile credinţei mântuitoare şi ale harului sfinţitor. Noi nu putem simţi adevărata fericire decât atunci când ne ospătăm cu Hristos, când cinăm cu „fericitul Dumnezeu” (I Tim. 1, 11).

Mântuitorul nostru vrea şi poate să ne facă fericiţi, spunându-ne prin gura Sfântului Ioan Iacob de la Hozeva: „Fericirea veşnică/Dacă vrei s-o dobândeşti,/Eu sunt singur Dătător/Fericirii sufleteşti”.

Iată de ce Sfânta Scriptură ne îndeamnă: „Veniţi, că toate sunt gata!” (Lc. 14, 17); „Gustaţi şi vedeţi că bun este Domnul!” (Ps. 33, 8). Amin.

PS Sebastian Paşcanu, episcopul Slatinei şi Romanaţilor - Predică despre Cina cea mare

Dreptmăritori creştini, Evanghelia de astăzi ne vorbeşte despre Cina cea mare, pe care a pregătit-o Stăpânul, chemându-i mai întâi pe cei aleşi. Aceştia însă, ridicând diferite pretexte şi refuzând să participe la cină, sau nuntă, după cum este numită ea în textul paralel de la Sfântul Evanghelist Matei 22,1-14, în cele din urmă au fost invitaţi toţi. Simplă şi uşor de înţeles, pericopa trebuie interpretată pe de o parte istoric, pe de altă parte alegoric.

Istoric: Dumnezeu a pregătit poporul ales prin profeţii Săi pentru participarea, în final, la Cina de taină sau nunta Fiului Său - la nunta mântuitoare a lui Mesia Hristos. Sub un pretext sau altul, poporul ales însă a respins chemarea la Cina mântuirii, ba încă L-a răstignit şi L-a ucis pe Mire, pe Fiul împăratului care făcea nuntă. Pentru aceasta, Dumnezeu a adresat chemarea Sa nu doar celor aleşi, ci tuturor - iată vocaţia universală a Creştinismului: ***„Mergeţi, zice, la drumuri şi la garduri şi siliţi-i pe toţi să intre…" Chemaţi-i, adică, pe toţi să se mântuiască! Poftiţi-i pe toţi să devină fii ai împăratului care face nunta Fiului Său! „Doamne, s-a făcut precum ai poruncit şi tot mai este loc!"*** Şi a trimis a doua oară pe slujitori, ca să aducă meseni şi să plinească toate locurile.

A intrat însă, citim în textul paralel menţionat, şi unul care nu era pregătit cu veşmânt de nuntă. ***L-a văzut Stăpânul şi l-a întrebat: „Prietene, cum ai intrat aici fără haina de nuntă?" Şi acela a tăcut, ştiindu-se vinovat. Pentru aceasta,***

a poruncit slujitorilor Săi să-l lege de mâini şi de picioare şi să-l arunce în întunericul cel mai dinafară.

Aceasta este interpretarea istorică, potrivit căreia poporul ales L-a respins pe Dumnezeu, iar noi, ceilalţi, „Israelul cel nou”, suntem chemaţi indiferent de unde, de pe la răspântii, de la garduri, din uliţe, popoare păgâne care mai înainte ne închinăm zeilor şi idolilor, la împărăţia lui Dumnezeu. Însă, nu oricum!…

Pentru ca să nu înţeleagă cineva că în împărăţie sunt luaţi toţi cu de-a valma, indiferent de „veşmântul faptelor lor” de aceea ne-a adus de faţă prezenţa unuia care nu avea ce căuta acolo, pentru că nu s-a pregătit nicidecum pentru aceasta. Pentru ca să nu creadă cineva că în împărăţia lui Dumnezeu este loc pentru toată lumea, indiferent cum s-ar înfăţişa, de aceea Stăpânul a fost atât de aspru cu cel ce s-a prezentat „cu indiferenţă” la nuntă.

Alegoric, pericopa se adresează nouă, credincioşilor de astăzi, pentru că niciodată Hristos n-a înţeles să facă istorie în Evangheliile Sale. ***Biblia nu este un manual de Istorie, ci un „Manual al vieţii” - al vieţii acesteia şi al vieţii celeilalte, veşnice.*** Domnul, deci, nefăcând simplă istorie, ni se adresează şi nouă, tuturor, în pericopă evanghelică de astăzi, cu următoarea învăţătură:

Cu toţii suntem chemaţi la viaţa în Hristos, la „Nunta”, sau „Cina de taină” pregătită de Dumnezeu. Numai că, adeseori, şi noi, ca şi cei din pericopa aceasta, invocăm diferite pretexte. Unul, zice, şi-a luat ţarina, altul şi-a luat cinci perechi de boi, iar cel de-al treilea şi-a luat femeie. Toate, pretexte pentru a nu „cina” împreună cu Dumnezeu.

Ce inseamna ţarină? Înseamnă „ţărână” [pământul]! Materialitatea, adică! Unii dintre noi ne ataşăm prea mult de materie! ***Ne legăm prea mult de bunurile materiale: de case, de maşini, de bani, chiar şi de oamenii din jurul nostru, şi de toate celelalte ce nu ne mai lăsa timp pentru a ne ocupa şi de suflet, încât nu mai găsim timp de a participa duminica şi în sărbători la cina lui Dumnezeu, la Cina de taină care este întâlnirea cu El, mai cu seamă în Sfânta Împărtăşanie, care se mai numeşte şi Cina Domnului.*** Ajungem să fim atât de obsedaţi de lucrurile materiale încât şi până în timpul rugăciunii, ori când vrem să uităm cu totul de cele pieritoare, până şi atunci ne trezim că ne gândim tot la ele, lăsând tot mai puţin loc lui Dumnezeu în sufletul nostru.

Cinci perechi de boi spune alt invitat că şi-a luat. ***De ce cinci? Pentru că cinci sunt simţurile noastre cele trupeşti, cărora le slujim atât de mult, şi prea puţin ne folosim simţirea spirituală, care ar trebui să stăpânească peste toate celelalte. Ce simbolizează boii?*** „Animalitatea”! Iraţionalitatea specifică

animalelor! Purtarea noastră, de multe ori, asemenea lor. Acesta este pretextul pe care l-a ridicat cel de-al doilea chemat la nuntă.

Cel de-al treilea a invocat patimile şi plăcerile cele trupeşti. ***Aşa se tâlcuieşte „femeia". Patimile, care nu ne lasă să ne ridicăm cu mintea, cu simţirea şi cu fiinţa noastră întreagă la Dumnezeu, ţintuindu-ne şi îngreuindu-ne „spre râvna celor de jos".***

Iată, dragii mei, trei pretexte cât se poate de „fireşti", pretexte şi, de fapt, ***motive care ne ţin şi pe noi, de multe ori, departe de comuniunea cu Dumnezeu:***

- ***Materialitatea gândirii, simţirii şi trăirii noastre***, *care abia dacă ne mai permite să-L înţelegem pe Dumnezeu Cel Spiritual, darămite să-L mai şi slujim cu devotament şi jertfă;*
- ***Iraţionalitatea***, *însemnând mândria, mânia, lăcomia, ura, răzbunarea şi toate celelalte slăbiciuni care ne fac să ne comportăm de multe ori nu ca oameni raţionali, ci asemenea vieţuitoarelor celor necuvântătoare, şi*
- ***Împătimirea***, *ca o mare slăbiciune care ne paşte pe toţi; poftele cele trupeşti şi patimile care ne trag în jos, împiedicându-ne de a ne înălţa spiritual.*

Iată ce ne învaţă evanghelia de astăzi pe noi, cei care, de multe ori, sub un pretext sau altul, nu ne facem timp destul pentru Dumnezeu! Duminica şi în sărbători în general, invocăm fel de fel de pretexte, plecând de la bunurile cele materiale, de care nu ne mai putem dezlipi, şi de la puţina noastră înţelegere [iraţionalitatea] că Dumnezeu este Stăpânul lumii şi că până la urmă tot „la mâna Lui" suntem. Oricâte bunuri ne-am strădui să tot adunăm şi să ne punem deoparte, care mai de care mai „veşnice", tot El va rămâne în veac!

Evanghelia de astăzi ne arată, aşadar, că nimic nu trebuie să preţuim şi să iubim mai mult decât pe Dumnezeu: nici bunurile cele materiale, nici poftele noastre de orice fel ar fi, nici simţurilor noastre să nu ne lăsăm pradă, ci să ne deprindem mai mult a simţi cu sufletul din noi - organul simţirii lui Dumnezeu - căci acesta este veşnic!

Dragii mei, viaţa aceasta se consumă şi se stinge, oricâte bunuri, averi, bucurii ori plăceri ne-am agonisi, căci vine o vreme când toate acestea se arată a fi deşarte. Pentru aceasta, ***Dumnezeu ne cheamă la comuniune sfântă pe toţi cei „de la garduri", de la „răspântii", de pe „uliţe" - adică pe toţi, indiferent de neam, rasă, poziţie socială ori pregătire intelectuală.*** Trimite slugile Sale după noi - adică pe îngerii păzitori şi pe sfinţii Săi, pentru a ne atrage atenţia să ne facem datoria de buni creştini. Încă şi pe preoţii Săi i-a rânduit ca să ne arate calea cea bună care duce la El! Şi, tuturor deopotrivă ne adresează chemarea şi pe toţi ne invită! Atenţie însă, nu oricum! Cel care a îndrăznit să se înfăţişeze

înaintea Stăpânului Său „oricum”, a fost scos afară cu neaşteptată dreptate şi în pofida apelativului de „prietene”. Aşa nu avem ce căuta acolo! În ìmpărăţia lui Dumnezeu nu se intră cu pretextele pe care le-au ridicat cei nerecunoscători, şi nici în „veşmântul” celui respins.

Chemarea evangheliei de astăzi este, prin urmare, să venim la Cina lui Dumnezeu. Să lăsăm pretextele! Să lăsăm scuzele care ne fac să tot amânăm pocăinţa, întâlnirea cu El, Spovedania, Împărtăşania mai cu seamă - care este Cina Domnului - şi toate celelalte fapte bune care ne fac vrednici să îmbrăcăm veşmânt ales de nuntă. Altfel, evanghelia de astăzi, pe cât este de generoasă, chemându-i pe toţi, pe atât se arată de aspră cu cei ce îmbracă „veşmânt străin de Dumnezeu”.

Să îmbrăcăm, deci, „veşmânt plăcut Domnului”, pe care l-a şi pretins Stăpânul din evanghelie, şi în acest veşmânt să ne înfăţişăm înaintea Lui în duminici, în sărbători, în clipele noastre de rugăciune şi în orice moment de fapt, slujind lui Dumnezeu cu tot sufletul nostru şi nelăsându-ne corupţi nici de materialitate, nici de iraţionalitate şi nici de întunericul poftelor şi al plăcerilor care ne pervertesc şi ne îndepărtează de la comuniunea cu El.

Să ne cucerim acest veşmânt al faptelor bune, al dragostei faţă de Dumnezeu şi faţă de cei din jurul nostru, ca în felul acesta să nu fim alungaţi de la nuntă, ci să fim primiţi şi rânduiţi în împărăţia Lui la loc de cinste, în comuniune cu El, Amin.

(din: † Sebastian, episcopul Slatinei şi Romanaţilor, Predici la Duminicile de peste an, Slatina, 2011)

IPS Timotei - Aşteptările, Cina şi iubirea refuzată

† Timotei Prahoveanul,
episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureştilor
- 10 dec, 2020

Mântuitorul Iisus Hristos în timpul propovăduirii cuvintelor Evangheliei vorbea adeseori ucenicilor și celor care Îl urmau despre Împărăția lui Dumnezeu.

Multe dintre pildele și cuvintele pe care le-a spus încep cu: „Asemenea este Împărăția lui Dumnezeu...” sau „Împărăția lui Dumnezeu este asemenea…”

Mulți L-au și întrebat ce să facă pentru a moșteni Împărăția lui Dumnezeu, pentru a trăi veșnic, cum L-a întrebat dregătorul bogat care L-a întâlnit într-o zi.

În Duminica a 28-a după Rusalii, Biserica așază Pilda celor chemați la cină, care poate fi numită şi Pilda nunţii de Împărat. Nunta, în Orient, locul unde a predicat Mântuitorul, constituia un mare eveniment, pregătit cu mult timp înainte. Cel care făcea nuntă trimitea cu ceva vreme înainte invitațiile, fără a spune data când va avea loc petrecerea, iar la vremea potrivită li se trimitea chiar în dar o haină de nuntă, pe care cei invitați la eveniment aveau obligația să o poarte pentru a oferi solemnitate și strălucire momentului.

Pilda face referire la permanenta chemare pe care Dumnezeu a adresat-o celor din neamul ales, cărora le-a trimis mereu poftire prin prorocii şi drepţii Vechiului Testament, invitându-i să participe la bucuria pe care Dumnezeu a pregătit-o,

șederea întru Împărăția lui Dumnezeu. De cele mai multe ori, Dumnezeu S-a întâlnit cu refuzul acestora.

În partea a doua a pildei se spune că cel care a făcut ospățul, întrucât mai erau multe locuri, i-a trimis pe slujitori să-i invite pe șchiopi, ologi și sărmani. După această poftire, încă au mai rămas locuri în casa primitoare a Împăratului celui fără de moarte, iar în cele din urmă slujitorii au fost trimişi la răspântii spre marile cetăți și locuri ale lumii de atunci: Roma, Atena, Asia, Nicomidia, Antiohia Siriei, Damasc și altele, unde au făcut cunoscută vestirea Evangheliei Domnului. Poftirea era de fapt vestirea mesajului mântuitor la toate neamurile, începând cu cei din Ierusalim, până departe în lume, iar ucenicii, slujitorii Împăratului, au făcut precum li s-a poruncit.

La vremea sărbătorii sau a nunții Fiului de Împărat, a venit Cel care-i poftise pe toți pentru a se bucura asemenea tuturor celor care se bucură cu cei ce se bucură (Romani 12, 15), făcând poftire prietenilor, rudeniilor și cunoscuților.

În mulțimea prezentă se afla un om care nu avea veşmântul potrivit pentru asemenea eveniment, iar atunci stăpânul casei l-a întrebat: „Prietene, cum ai intrat aici fără haină de nuntă?" (Matei 22, 11).

Dumnezeiescul Hrisostom pune în evidență apelativul „prieten" referindu-se la cel care nu avea haina de nuntă, pentru că Mântuitorul le-a spus ucenicilor la un moment dat: „Voi sunteţi prietenii Mei, dacă faceţi ceea ce vă poruncesc. De acum nu vă mai zic slugi, că sluga nu ştie ce face stăpânul său, ci v-am numit pe voi prieteni, pentru că toate câte am auzit de la Tatăl Meu vi le-am făcut cunoscute!" (Ioan 15, 14, 15). Așa i-a numit pe toți cei cărora le-a dat veșmânt luminos ca zăpada din apă și din Duh la ziua Botezului. Constatăm că veşmântul strălucitor pe care l-am primit la Botez ajunge adeseori zdrențuit, ponosit, acoperit de praful și rugina pe care, cu voia noastră, le-am așezat peste el.

Sfânta Evanghelie ne îndeamnă să gândim profund la Împărăția lui Dumnezeu. Nu știu câți dintre noi, între atâtea preocupări, într-o lume grăbită, cu un program care de multe ori nu ne îngăduie nici măcar să vedem ori să auzim părinții și pe cei de aproape ai noștri, mai găsim timp să medităm la Împărăția lui Dumnezeu. Nu știu dacă ne mai întrebăm cum am putea dobândi Împărăția.

Foarte uşor găsim pretexte când Dumnezeu ne cheamă la cina Lui, la Sfânta Liturghie, refuzând participarea la momentul central al vieții liturgice. Pretextele şi dorinţele ne irosesc în zadar de cele mai multe ori timpul sau imperiul simțurilor noastre.

Amintesc de mărturia părintelui Cleopa spusă cu ani în urmă, cum, atunci când era stareț la Sihăstria, a dat în schimb două perechi de boi pentru a cumpăra o cruce prețioasă, lucrată la Viena, pentru mănăstirea lui, odor care se păstrează încă la Sihăstria.

Părinții Bisericii au asemănat perechile de boi cu cele cinci simțuri pe care le avem și care ne robesc adeseori. Faptul că unul s-a scuzat pentru neparticipare la invitația pentru ospăţ, întrucât se însoțise de curând în viața de familie, nu trebuie înțeleasă numaidecât ca respingere a căsătoriei în lumea noastră, deşi aceste pretexte le folosim adeseori, întocmai ca în cuvintele Evangheliei.

La glasul Mântuitorului, rostit prin preot, anunțat prin clopot și prin cântările Bisericii, răspundem cu aceleaşi scuze, poate uşor personalizate în lumea de astăzi, iar când vorbim de perechile de boi, de simțurile noastre, nici nu mai este nevoie de vreo erminie specială. Găsim folositor orice alt lucru decât participarea la cina Domnului, la ospățul pregătit pentru fiecare dintre noi, duminica, la Sfânta Euharistie.

Un alt detaliu care trebuie amintit, legat de Evanghelia acestei duminici, este haina pe care o purtăm. Venim uneori la biserică cu veșminte și haine curate. Suntem doritori de a ne arăta înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor pregătiți cu veşmintele exterioare. Veşmintele liturgice, bisericeşti, care pot uimi privirea ochilor întunecaţi, nu sunt purtate în nume personal, ci pentru Domnul, arătând dragostea față de El.

Sfântul Vasile cel mare îi spunea unui cunoscut ascet din Siria, Efrem, că în casă poartă haine de bumbac și de in, negre, smerite, dar când slujește Liturghia poartă veșminte cu fir de aur, pentru că slujește Împăratului care a făcut cerul și pământul.

Dincolo de veșmintele pe care le purtăm și le pregătim cu grijă adeseori, în ce este de fapt înveşmântat sufletul nostru? Dacă ar veni acum Stăpânul ospățului, la care dintre noi ar vedea şi aprecia veșmânt cuviincios şi potrivit spre a-l reţine la cina Lui? Veșmântul sufletului trebuie primenit, păstrat curat pentru momentul important al poftirii întru bucuria Stăpânului.

Când participăm la Taina Sfântului Botez al unui prunc, auzim o cântare frumoasă, intonată în momentul în care primeşte veşmântul alb, după ce a fost scos din apa cristelniței: Dă mie haină luminoasă, Cel ce te îmbraci cu lumina ca și cu un veșmânt. Haină luminoasă am primit și noi la Sfântul Botez, dar ce haină purtăm acum...? Am păstrat oare strălucitor, prin credința în Dumnezeu și prin fapte bune, veșmântul? Sau necesită curățat, înnoit, asemenea straielor purtate

multă vreme. La primenirea hainei sufletului ne îndeamnă stăruitor Mântuitorul Hristos, acum și totdeauna.

Un alt aspect duhovnicesc pe care trebuie să-l învățăm din Evanghelia acestei duminici este cel al comuniunii. Trăim într-o lume aglomerată, risipită, răvășită, cu mulțime însingurată. Întâlnim tot mai rar oameni care fac cină sau pregătesc agape, chemând rudeniile, prietenii, o dată, de două ori sau de câteva ori pe an pentru a le oferi iubirea lor. Trăim într-o lume care nu mai caută comuniunea.

Îndemnul Mântuitorului: Când faci prânz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe fraţii tăi, nici pe rudele tale, nici vecinii bogaţi, ca nu cumva să te cheme şi ei, la rândul lor, pe tine şi să-ţi fie ca răsplată (Luca 14, 12). Este tot mai greu de realizat, întrucât foarte mulți oameni nu-și mai cheamă nici măcar părinții, frații și prietenii la cină, deoarece nu mai avem disponibilitatea de a oferi altora bucurie. Cina, masa pe care o pregătim la un anumit eveniment, la prăznuirea sfântului ocrotitor, la o zi de sărbătoare creștină, arată de fapt iubirea pe care Mântuitorul a recomandat-o mereu ucenicilor.

În perioada de început a Bisericii, din primele veacuri creștine, erau invitați la agapă (masa iubirii) toți care participau la Liturghie. Agapele sunt inclusiv în paginile Sfintei Scripturi, în Cartea Faptele Apostolilor, unde ni se vorbește despre slujirea diaconilor. Mai târziu, în scrierile Părinților Bisericii, subiectul este reluat, amintindu-se de Roma și de alte locuri importante ale imperiului, unde după Liturghiile la care participau noaptea creștinii urma o masă a iubirii, arătând, înainte de toate, importanța comuniunii, a celor care doreau să fie una (Ioan 17, 21).

În satele pământului românesc care a păstrat tradiția de demult, oamenii au făcut, și încă mai fac, astfel de ospeţe sărbătoreşti, știind că iubirea arătată față de cei din preajmă se îndreaptă către Dumnezeu.

Evanghelia ne îndeamnă pe fiecare, fără excepție, să nu căutăm scuze când Dumnezeu ne cheamă către El. Nimic nu este mai important decât participarea la Sfânta Liturghie: Aceasta să o faceţi întru pomenirea Mea, rugându-ne din toată inima pentru noi şi pentru cei pe care-i purtăm în inimă.

Să nu mai căutăm pretexte pentru a-L refuza mereu pe Domnul.

Dacă procedăm aşa, într-o zi ne putem întâlni cu refuzul Lui, pe care îl auzim în cuvintele Evangheliei: Nici unul din bărbaţii aceia care au fost chemaţi nu vor gusta din cina mea! (Luca 14, 24). Dacă vom răspunde mereu invitației Lui stăruitoare de a fi prezenți în Biserica pe care a întemeiat-o, gustând din cina

Lui, ne vom bucura împreună cu El. Să ne rugăm ca refuzul amintit să ne fie străin.

Predica la Duminica a XXVIII-a după Rusalii a Preafericitului părinte patriarh Daniel - Dumnezeu cheamă oamenii la mântuire (Pilda celor poftiţi la cină)

Pilda celor poftiţi la cină are două înţelesuri majore.

- *Primul se referă la istoria mântuirii neamului omenesc, adică la lucrarea Mântuitorului Iisus Hristos ca Fiu şi Slujitor al lui Dumnezeu, care cheamă la mântuire mai întâi pe poporul evreu şi apoi pe toate popoarele.*
- *În al doilea rând, pilda se referă la viaţa noastră, a fiecăruia dintre noi, mai precis la modul în care noi răspundem chemării lui Dumnezeu la mântuire sau refuzăm chemarea Lui, sub diferite pretexte.*

Slujitorul Stăpânului, Mesia cel prezis de profeţi

Anonimul sau "un om oarecare", cum se spune în Evanghelie, este Însuşi Dumnezeu, Cel cu multe nume şi mai presus de orice nume, după cum învaţă Sfântul Dionisie Areopagitul. De fapt, dincolo de numele atribuite lui Dumnezeu în relaţia Sa activă cu lumea, El este mai presus de orice nume şi de orice înţelegere omenească în privinţa fiinţei Sale. Iar numele Lui de Tată al unui Fiu veşnic ni s-a descoperit nouă de Mântuitorul Iisus Hristos, după cum El Însuşi spune: ***"V-am descoperit numele Lui vouă"*** (Ioan 17, 6).

Aşadar, Dumnezeu Tatăl Cel veşnic cheamă la mântuire omenirea întreagă. Cum? ***La amurgul istoriei, în zilele mai de pe urmă*** (cf. Evrei 1, 2), ***la plinirea vremii*** (cf. Galateni 4, 4-5), ***El trimite în lume pe Fiul Său cel ceresc ca să cheme lumea la mântuire.***

În Sfânta Evanghelie de astăzi, cel care cheamă oamenii la cina stăpânului nu se numeşte fiu, ci numai slujitor, pentru a arăta aici că Fiul lui Dumnezeu Care S-a făcut Om, adică Iisus Hristos, este în primul rând Slujitor al lui Dumnezeu, ca să

ne înveţe pe noi ascultarea şi slujirea faţă de Dumnezeu. Deja profeţii Vechiului Testament au vorbit despre Mesia ca fiind "Ebed-Iahve", sluga Domnului (cf. Isaia 53, 11), iar Mântuitorul Iisus Hristos ne spune că Fiul Omului, adică El Însuşi, ***"nu a venit în lume ca să I se slujească, ci ca El să slujească"*** (Matei 20, 28).

Deci, Fiul lui Dumnezeu întrupat, adică Iisus Hristos, cheamă oamenii la cina Tatălui ceresc, la comuniunea vieţii veşnice.

Cina din casa Stăpânului semnifică Împărăţia lui Dumnezeu

Aproape la toate popoarele, dar mai cu seamă în tradiţia ebraică, cina este simbolul comuniunii, al bucuriei de a fi împreună, de a mânca şi a bea împreună, de a se vedea şi de-a comunica faţă către faţă, de a se cunoaşte şi a se preţui reciproc. ***Cina din Evanghelia de astăzi semnifică tainic Împărăţia lui Dumnezeu, a cărei arvună aici pe pământ este însăşi Biserica lui Hristos în care se săvârşeşte Cina cea de Taină sau Sfânta Euharistie, pe care Mântuitorul Iisus Hristos a instituit-o în Sfânta şi Marea Joi seara, înainte de Pătimirile Sale, de Răstignirea Sa şi de Învierea Sa din morţi.***

În pilda din Evanghelia de astăzi, cei dintâi care au fost chemaţi la cină erau căpeteniile poporului evreu şi cărturarii sau învăţătorii de lege. Ei sunt chemaţi cu prioritate, pentru că ei cunosc mai bine Legea Domnului şi lor li s-a încredinţat descoperirea dumnezeiască a planului de mântuire a lumii întregi, pe care Dumnezeu Tatăl îl iniţiază şi-l împlineşte prin Fiul Său, Care S-a făcut Om din iubire pentru oameni şi pentru mântuirea lor. Evanghelia ne arată cum această elită a poporului evreu, care a fost chemată de către Slujitorul Domnului, de Mântuitorul Iisus Hristos, refuză abil şi politicos invitaţia la cină, folosind diferite scuze, care, la prima vedere, par credibile, dar în realitate ele acoperă o existenţă egoistă şi pătimaşă a celor invitaţi.

Primul invitat a spus: ***"Mi-am cumpărat ogor şi trebuie să ies ca să îl văd; te rog, iartă-mă"*** (Luca 14, 18). Al doilea a spus: ***"Cinci perechi de boi am cumpărat şi mă duc să-i încerc; te rog, iartă-mă"*** (Luca 14, 19). Al treilea şi-a motivat refuzul cu următorul răspuns: ***"Femeie mi-am luat şi de aceea nu pot veni"*** (Luca 14, 20).

Când a văzut Stăpânul casei că oamenii consideraţi de El a fi cunoscuţi şi prieteni ai Săi, pentru că erau cunoscători ai învăţăturilor Sale sfinte, au refuzat chemarea Sa la ospăţul sau bucuria mântuirii, S-a mâniat, după cum se spune în Evanghelie. Desigur, refuzul lor era expresia libertăţii lor, dar libertatea lor de a rămâne, în mod egoist, în afara comuniunii cu El a produs supărare Celui Care

le-a adresat invitaţia la cină. Drept consecinţă, bunătatea Lui s-a îndreptat spre alţi oameni.

Chemarea lui Dumnezeu şi libertatea omului de a răspunde sau nu chemării divine

Întrucât Dumnezeu doreşte ca ***"toţi oamenii să se mântuiască şi la cunoştinţa adevărului să vină"*** (I Timotei 2, 4), toţi oamenii sunt chemaţi la mântuire, dar nu toţi răspund acestei chemări. ***De aceea, Sfântul Grigore de Nyssa, comentând cuvintele Mântuitorului "mulţi chemaţi, dar puţini aleşi" (Matei 22, 14), spune că toţi sunt chemaţi, dar sunt puţini aleşi, pentru că puţini oameni răspund chemării lui Dumnezeu.*** Aflând de scuzele unora care nu au găsit timp pentru a răspunde chemării Sale, Stăpânul casei Îl trimite pe Slujitorul Său să invite la cină o mulţime de oameni de rând, fără pretenţii de superioritate, care nu se aşteptau la o astfel de invitaţie, şi nici nu se considerau vrednici să stea la o masă atât de strălucită.

Preocupări excesive pentru trup, dar puţină grijă pentru suflet

- *Cel dintâi care refuză invitaţia la cină aduce ca scuză sau motivaţie grija pentru ogor, adică pentru ţarina cumpărată pe care trebuia să o vadă.*

În tâlcuirea unor Sfinţi Părinţi ai Bisericii, acest câmp sau ogor din Evanghelie simbolizează toate grijile şi dorinţele de a stăpâni în lumea aceasta spaţii şi teritorii pământeşti limitate şi trecătoare. Ogorul este aici simbolul dorinţei omului de avere, de expansiune, de extindere pe orizontală, nu de creştere duhovnicească pe verticală, în relaţia sa cu Dumnezeu - Creatorul lumii. Când grija omului pentru averile materiale devine mai mare decât preocuparea pentru mântuirea sufletului său, atunci averile materiale constituie pentru om motiv puternic de a nu răspunde chemării lui Dumnezeu la mântuire şi viaţă veşnică.

- *Al doilea invitat care refuză chemarea Stăpânului de-a veni la cină spune că şi-a cumpărat cinci perechi de boi pe care trebuie să-i încerce.*

Tâlcuirea patristică a textului biblic vede în cele cinci perechi de boi cele cinci simţuri ale omului, care în general sunt grupate câte două: doi ochi (văzul), două urechi (auzul), două nări (mirosul), două buze sau limba şi gura (gustul) şi două mâini (pipăitul). Aceste cinci perechi de boi semnifică grija excesivă a oamenilor pentru mâncare, băutură şi jocuri care aduc desfătări trupului. Căutate şi folosite în mod excesiv sau pătimaş, acestea îl fac pe om rob al simţurilor, întunecându-i şi limitându-i orizontul duhovnicesc al sufletului.

Prin urmare, patimile egoiste care manifestă subjugarea sufletului sau a voinţei de către simţuri conduc pe om la amorţire duhovnicească şi la nepăsare privind mântuirea şi viaţa veşnică la care este el chemat. ***Când oamenii trăiesc numai trupeşte şi deloc duhovniceşte, atunci simţurile lor se împătimesc, iar sufletul lor intră în jugul simţurilor împătimite.***

- *Al treilea om care se scuză că nu poate veni la cină spune că **"şi-a luat femeie şi de aceea nu poate veni"** (Luca 14, 20).*

Deşi căsătoria este o instituţie sfântă şi binecuvântată de Dumnezeu, uneori familia poate deveni pentru om un motiv de-a nu răspunde chemării lui Dumnezeu la mântuire, dacă ea se transformă în idol, adică devine o preocupare exclusivă şi excesivă a omului, încât acesta nu mai poate cultiva relaţia sa spirituală cu Dumnezeu. Întrucât nu mai văd familia ca fiind, mai înainte de toate, o binecuvântare de la Dumnezeu, mulţi oameni iubesc familia lor în uitare totală de Dumnezeu. ***Însă dacă familia este văzută ca fiind un dar de la Dumnezeu, atunci această iubire faţă de familie se sfinţeşte. Prin urmare, întrucât părinţii, soţul, soţia, copiii, fraţii şi surorile, rudele şi prietenii buni sunt pentru om dar sau binecuvântare de la Dumnezeu, aceştia trebuie să fie iubiţi nu numai afectiv sau sentimental, ci şi duhovniceşte, adică să fie cuprinşi în iubirea şi rugăciunea omului către Dumnezeu, pentru a înainta pe calea mântuirii şi a sfinţeniei.***

În acest sens, familia conjugală se sfinţeşte prin participarea ei la viaţa duhovnicească a Bisericii lui Hristos, la viaţa familiei eclesiale în care oamenii sunt fraţi în Hristos şi fii duhovniceşti ai Bisericii Lui, conduşi de părinţi duhovniceşti pe calea mântuirii în lumina şi iubirea Preasfintei Treimi.

În mod neaşteptat, sărăci, bolnavi şi oameni dintre păgâni sunt chemaţi la cina lui Dumnezeu

Văzând refuzul celor poftiţi sau invitaţi la cină, Stăpânul casei a schimbat şi extins planul Său iniţial, zicând Slujitorului Său: ***"Ieşi îndată în pieţele şi uliţele cetăţii, şi pe săraci şi pe neputincioşi şi pe orbi şi pe şchiopi adu-i aici"*** (Luca 14, 21). Îndată, Slujitorul a făcut întocmai cum I s-a poruncit. Iar după ce a constatat că încă mai este loc în casă, Stăpânul casei a amplificat invitaţia Sa, zicând: ***"Ieşi la drumuri şi la garduri şi sileşte-i să intre ca să mi se umple casa"*** (Luca 14, 23). După ce s-a împlinit şi porunca aceasta, toată casa s-a umplut de oameni care niciodată nu s-au considerat vrednici să fie invitaţi la o cină în casa aceea. Totuşi, Stăpânul casei S-a supărat pe cei care n-au răspuns iniţial chemării Sale, zicând: ***"nici unul din bărbaţii aceia care au fost chemaţi*** (şi n-au răspuns) ***nu va mai gusta din cina Mea"*** (Luca 14, 24).

După tâlcuirea Sfinţilor Părinţi, cele trei categorii de oameni care au fost chemaţi la cină sunt foarte diferite între ele.

- *Cea dintâi categorie de invitaţi reprezintă elita sau conducătorii poporului evreu, care îndrumau spiritual poporul, dar care au refuzat să primească Evanghelia lui Hristos, Fiul Tatălui ceresc, Care S-a făcut Om din iubire pentru oameni şi pentru mântuirea lor.*
- *A doua categorie de invitaţi la cină (săraci, neputincioşi, orbi şi şchiopi) reprezintă mulţimile de oameni săraci şi bolnavi, care vin la Hristos să asculte cuvântul Evangheliei Sale şi să fie vindecaţi de El.*
- *A treia categorie de invitaţi, "cei de la drumuri şi garduri", sunt mulţimi de călători în lume pe drumuri întortocheate sau confuze, fără destinaţie precisă, trăitori la limitele existenţei, în afara comuniunii adevărate în harul mântuitor. Aceştia reprezintă neamurile păgâne sau popoarele care, deşi erau religioase, nu-L cunoşteau pe singurul Dumnezeu adevărat, Creatorul şi Mântuitorul lumii. Şi aceste popoare sunt chemate de Hristos la cină în casa Tatălui ceresc, care este Biserica, acum arvună, anticameră şi icoană a Împărăţiei Lui Dumnezeu.*

Cina Euharistică, arvuna Împărăţiei Cerurilor

Evanghelia de astăzi este într-un fel Evanghelia tainei libertăţii omului, dar şi a libertăţii lui Dumnezeu. Noi avem libertatea de a spune "da" sau "nu" lui Dumnezeu când ne cheamă la mântuire şi viaţă veşnică. Însă cine nu răspunde pozitiv la invitaţia de-a veni la Cina cea de Taină, la ospăţul iubirii milostive şi darnice a lui Dumnezeu, acela pierde bucuria de a fi veşnic împreună cu Domnul casei cereşti. Pe de altă parte, libertatea Stăpânului care invită la Cină se vede mai ales din faptul că dacă cei dintâi chemaţi refuză invitaţia Lui, El are libertatea de a modifica planul Său şi de-a prefera pe alţii. Prin urmare, nimeni nu poate zădărnici planul lui Dumnezeu de mântuire a lumii, pentru că iubirea Lui milostivă se revarsă peste vidul spiritual al celor care nu răspund chemării Sale.

Aşadar, Evanghelia de astăzi ne priveşte şi pe noi creştinii, întrucât şi noi suntem uneori înclinaţi să repetăm greşelile căpeteniilor poporului lui Israel. Şi noi inventăm uneori scuze că nu mai găsim timp de rugăciune, nu mai găsim timp pentru Spovedanie, pentru pocăinţă, deoarece suntem robiţi de prea multe griji, de grijile zilei de astăzi şi ale zilei de mâine. Atât de mult suntem uneori legaţi de cele materiale şi de programe de activitate suprasolicitante, încât nu mai găsim timpul necesar pregătirii hranei duhovniceşti pentru suflet şi nici timpul necesar pentru a înveşmânta sufletul în haina luminoasă a harului şi a virtuţilor izvorâte din rugăciunea neîncetată a minţii şi a inimii.

Pilda Evangheliei de astăzi vorbeşte, aşadar, despre taina sau misterul mântuirii lumii în Iisus Hristos, care cheamă oamenii la mântuire, prin binevestirea Evangheliei Împărăţiei lui Dumnezeu şi prin instituirea Cinei de Taină sau a Euharistiei, ca arvună a prânzului din Împărăţia Cerurilor, ca ospăţ care pregăteşte bucuria comuniunii veşnice a oamenilor cu Dumnezeu, după ce ei s-au curăţit de păcate prin Botez şi prin Spovedanie.

În sens mistic sau duhovnicesc, cina Stăpânului casei semnifică iubirea lui Dumnezeu dăruită oamenilor şi viaţa oamenilor trăită în comuniune cu Dumnezeu în Biserică. De aceea, mai ales în această perioadă de pregătire pentru sărbătoarea Naşterii Domnului, invitaţia Stăpânului la cină are şi înţelesul de chemare la Sfânta Euharistie, împărtăşindu-ne cu Trupul şi Sângele Mântuitorului Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor şi spre viaţa de veci.

Deci, ***prima învăţătură duhovnicească practică a acestei Evanghelii pentru perioada Postului Naşterii Domnului este chemarea de a ne curăţi de păcate prin Taina Pocăinţei (Spovedaniei) şi a ne împărtăşi cu Trupul şi Sângele Domnului, pentru a primi sănătate şi mântuire, trezvie a sufletului şi sfinţire a simţurilor, pace şi bucurie cerească.***

Totodată, Evanghelia care cuprinde Pilda celor poftiţi la cină a fost rânduită de Biserică să fie citită în această perioadă de pregătire pentru sărbătoarea Naşterii Domnului Iisus Hristos şi pentru a ne îndemna să fim milostivi şi darnici, precum este Stăpânul care invită la cină, să ajutăm pe cei săraci, pe cei bolnavi, pe cei călători, pe cei singuri şi pe toţi cei întristaţi.

Să ne ajute Bunul Dumnezeu ca în această perioadă de pregătire pentru a primi pe Pruncul Iisus ca să se nască duhovniceşte în peştera şi ieslea sufletului nostru să sporim grija noastră pentru mântuirea sufletului şi să ne sfinţim simţirile prin rugăciune şi post, prin pocăinţă şi Spovedanie, prin milostenie şi prin împărtăşirea mai deasă cu Trupul şi Sângele lui Hristos ca participare la Cina Domnului, care este arvuna Împărăţiei Cerurilor, spre slava Preasfintei Treimi şi spre a noastră mântuire.

Amin!

Pilda celor poftiţi la cină, o chemare la Sfânta Euharistie

Arhid. Ştefan Sfarghie
- 15 dec, 2019

În Duminica a 28-a după Rusalii (a Sfinţilor strămoşi după trup ai Domnului), în cadrul Sfintei Liturghii a fost citit pasajul evanghelic de la Sfântul evanghelist Luca, în care este prezentată pilda celor poftiţi la cină (Luca 14, 16-24). Cu acest prilej, Preafericitul părinte patriarh Daniel a rostit un cuvânt de învăţătură în Paraclisul „Sfântul Grigorie luminătorul" din Reşedinţa Patriarhală, în care a specificat faptul că prima învăţătură duhovnicească practică desprinsă din Evanghelie pentru perioada postului Nașterii Domnului *„este chemarea de a ne curăţi de păcate prin Taina Pocăinţei și a ne împărtăși cu Trupul și Sângele Domnului, pentru a primi sănătate și mântuire, trezvie a sufletului și sfinţire a simţurilor, pace și bucurie cerească"*.

Preafericitul părinte Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a subliniat că Evanghelia ce conţine pilda celor poftiţi la cină a fost rânduită de Biserică să fie citită în această perioadă de pregătire pentru sărbătoarea Nașterii Domnului Iisus Hristos, pentru a ne îndemna să fim milostivi și darnici asemenea Stăpânului care invită la cină, să-i ajutăm pe cei săraci, pe cei bolnavi, pe cei călători, pe cei singuri și pe toţi cei întristaţi. Preafericirea sa a arătat că pilda celor poftiţi la cină are două înţelesuri majore:

- ✓ *„Primul se referă la istoria mântuirii neamului omenesc, prin lucrarea Domnului Iisus Hristos ca Fiu și Slujitor al lui Dumnezeu, care cheamă la mântuire mai întâi pe poporul evreu și apoi pe toate popoarele.*

- ✓ *În al doilea rând, pilda se referă la viaţa noastră, a fiecăruia dintre noi, mai precis la modul în care noi răspundem chemării lui Dumnezeu la mântuire sau refuzăm chemarea Lui sub diferite pretexte".*

Întâistătătorul Bisericii noastre a explicat că Slujitorul Stăpânului este Mesia cel prezis de profeţi, iar anonimul, „un om oarecare", cum se spune în Evanghelie (Luca 14, 16), *„este Însuşi Dumnezeu cel cu multe nume şi mai presus de orice nume, după cum învaţă Sfântul Dionisie Areopagitul (...). Așadar, Dumnezeu-Tatăl cel Veşnic cheamă la mântuire pe toţi oamenii. Cum? La amurgul istoriei, adică în zilele mai de pe urmă (cf. Evrei 1, 2), la plinirea vremii (Galateni 4, 4), El trimite în lume pe Fiul Său din ceruri ca să cheme pe toţi oamenii la mântuire. În Sfânta Evanghelie de astăzi, cel care cheamă pe toţi oamenii la cina stăpânului nu se numește fiu, ci doar slujitor, pentru a arăta că Fiul lui Dumnezeu care S-a făcut Om, adică Iisus Hristos, este în primul rând Slujitor al lui Dumnezeu, şi prin aceasta ne învaţă pe noi ascultarea de Dumnezeu și slujirea lui Dumnezeu".*

De asemenea, patriarhul României a subliniat că cina din casa stăpânului semnifică tainic Împărăţia lui Dumnezeu, *„a cărei arvună aici pe pământ este însăși Biserica lui Hristos în care se săvârșește Cina cea de Taină sau Sfânta Euharistie, pe care Domnul Iisus Hristos a instituit-o în Sfânta și marea Joi, seara, înainte de Pătimirile Sale, de Moartea Sa și de Învierea Sa din morţi".*

Făcând referire la cei dintâi chemaţi la cină, Preafericirea sa a subliniat că atunci când grija omului pentru averile materiale pământești devine mai mare decât preocuparea pentru relaţia omului cu Dumnezeu, averile materiale reprezintă pentru om un obstacol în a răspunde chemării lui Dumnezeu la mântuire și viață veșnică. *„Cel dintâi care refuză invitaţia la cină foloseşte ca scuză grija pentru ogor, adică pentru un nou teren agricol pe care l-a cumpărat recent. În tâlcuirea unor Sfinţi părinţi ai Bisericii, acest câmp sau ogor din Evanghelie simbolizează toate grijile și dorinţele egoiste de a stăpâni în lumea aceasta spaţii sau teritorii pământești aducătoare de profit material. Ogorul este aici simbolul lăcomiei de averi materiale, de expansiune sau extindere a vieţii omului pe orizontala materială, nu de creștere duhovnicească pe verticală, în relaţie cu Dumnezeu Creatorul lumii".*

Totodată, Preafericitul părinte patriarh Daniel a arătat că atunci când omul trăieşte numai trupeşte, în uitare de Dumnezeu, simţurile sale se împătimesc. *„Al doilea invitat care refuză chemarea Stăpânului de a veni la cină spune că și-a cumpărat cinci perechi de boi pe care trebuie să-i încerce. Potrivit interpretării Sfinţilor părinţi, cele cinci perechi de boi înseamnă cele cinci simţuri ale omului, care în general sunt grupate câte două: doi ochi (văzul), două urechi (auzul), două nări (mirosul), două buze sau limba și gura (gustul) și două mâini*

(pi-păitul). *Aceste cinci perechi de boi, care simbolizează aici cele cinci simţuri, arată de fapt grija excesivă a oamenilor pentru existenţa biologică, pentru mâncare, băutură și jocuri care produc omului desfătări ale simţurilor. Când omul trăieşte numai trupeşte şi deloc duhovniceşte, atunci simţurile lui se împătimesc, iar sufletul lui intră în jugul simţirilor împătimite".*

Făcând referire la cel de-al treilea invitat care a motivat că şi-a luat soţie şi de aceea nu poate veni, patriarhul României a precizat că uneori familia poate deveni pentru om un motiv de-a nu răspunde chemării lui Dumnezeu la mântuire, *„şi anume când acesta nu mai are timp să cultive relaţia sa spirituală cu Dumnezeu. Întrucât nu mai văd familia lor ca fiind, mai înainte de toate, o binecuvântare de la Dumnezeu, mulţi oameni iubesc familia lor în uitare totală de Dumnezeu. Însă, dacă familia este văzută ca fiind un dar de la Dumnezeu, atunci, această iubire faţă de familie se sfinţeşte prin rugăciune pentru familie".*

În continuare, Preafericirea sa a vorbit despre celelalte două categorii de invitaţi la cina stăpânului. „Când stăpânul este refuzat, el cheamă alţi oameni la cina lui. Vedem că sunt trei categorii de invitaţi.

- *Prima, despre care am vorbit, este reprezentată de mai-marii poporului evreu, conducători, cărturari şi învăţătorii de lege, care au refuzat primirea Evangheliei lui Hristos.*
- *Acum, stăpânul invită o a doua categorie de oameni, şi anume pe cei din pieţele şi uliţele cetăţii (Luca 14, 21), numiţi în Evanghelie săraci, neputincioşi, orbi şi şchiopi. Aceştia reprezintă pe toţi oamenii săraci și bolnavi care vin la Hristos să asculte cuvântul Evangheliei Sale și să fie vindecaţi de El.*
- *A treia categorie de invitaţi, „cei de la drumuri și garduri", sunt mulţimi de oameni vieţuitori și călători în lume pe căi multiple și confuze, fără vocaţie precisă, trăitori în afara comuniunii divino-umane adevărate, fără harul mântuitor. Aceștia reprezintă popoarele păgâne care, deși erau religioase, închinându-se la zei mulţi, totuşi nu-L cunoșteau pe singurul Dumnezeu adevărat".*

Întâistătătorul Bisericii noastre a mai subliniat că pilda despre cina cea mare ne privește și pe noi creștinii, întrucât și noi suntem uneori înclinaţi să repetăm greșelile căpeteniilor poporului lui Israel. *„Şi noi inventăm uneori scuze că nu mai găsim timp de rugăciune, nu mai găsim timp pentru Spovedanie și pentru Împărtășanie, deoarece suntem robiţi de prea multe griji ale zilei de astăzi și ale zilei de mâine. Atât de mult suntem uneori legaţi de cele materiale și de programe suprasolicitante, încât nu mai găsim timpul necesar pregătirii hranei duhovnicești pentru suflet și nici timpul necesar pentru a înveșmânta sufletul în haina luminoasă a harului și a virtuţilor izvorâte din rugăciunea neîncetată a*

minţii și a inimii (...). Evanghelia de astăzi este o chemare la Sfânta Euharistie, împărtăşindu-ne cu Trupul şi Sângele Mântuitorului Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor și spre viaţa de veci.”

Să răspundem chemării lui Hristos prin spovedanie, împărtăşire şi fapte de milostenie

Arhid. Ştefan Sfarghie
13 dec, 2020

În Duminica a 28-a după Rusalii (a Sfinţilor strămoşi după trup ai Domnului), în bisericile ortodoxe a fost citit pasajul evanghelic în care este relatată pilda rostită de Mântuitorul Iisus Hristos a celor poftiţi la cină (Luca 14, 16-24). Preafericitul părinte Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a rostit un cuvânt de învăţătură în Paraclisul istoric „Sfântul mare mucenic Gheorghe" din Reşedinţa Patriarhală, în care a evidenţiat faptul că, în esenţă, Evanghelia Duminicii a 28-a după Rusalii ne arată că Dumnezeu îi cheamă la mântuire pe toţi oamenii.

Preafericitul părinte patriarh Daniel a subliniat că pilda celor poftiţi la cină se referă la două realităţi distincte: *„În primul rând, se referă la istoria mântuirii, la felul în care Dumnezeu-Tatăl trimite pe Fiul Său în lume ca să cheme, mai întâi, pe poporul lui Israel la mântuire şi, apoi, pe toate popoarele. În al doilea rând, se referă la faptul că fiecare dintre noi, adesea, răspundem diferit chemării lui Dumnezeu la cină, adică la prânzul Împărăţiei cerurilor, la mântuire".*

Părintele patriarh Daniel a precizat că omul oarecare, despre care se spune că a făcut cină mare, este Însuşi Dumnezeu cel mai presus de orice nume: „Anonimul din Evanghelie este Dumnezeu cu multe nume şi mai presus de orice nume, după cum spune Sfântul Dionisie Areopagitul".

Despre cină, Preafericirea sa a spus că aceasta este simbolul comuniunii, iar slujitorul stăpânului care cheamă la cină este Însuşi Mântuitorul Iisus Hristos. *„În special, în tradiţia iudaică, a cina împreună cu cineva însemna a-l avea în faţa ta, însemna a-l cunoaşte mai bine şi a stabili o relaţie de încredere reciprocă. În familie, cina avea ca scop întărirea comuniunii între membrii familiei (...). Slujitorul stăpânului care cheamă la cină este Însuşi Domnul Iisus Hristos. El este Fiul lui Dumnezeu, dar în Sfânta Scriptură este numit şi slujitorul lui Dumnezeu. În scrierile profeţilor şi mai ales în scrierile prorocului Isaia, Mesia este numit «Ebed-Iahve», care în limba ebraică înseamnă sluga Domnului. Mântuitorul Iisus Hristos cheamă la mântuire pe poporul evreu şi apoi pe toate popoarele, cheamă prin predica Evangheliei Sale şi prin toată lucrarea Sa sfinţitoare, vindecătoare şi mântuitoare”,* a subliniat patriarhul României.

Întâistătătorul Bisericii noastre a explicat, apoi, semnificaţia celor trei scuze invocate de cei chemaţi, care au refuzat participarea la cina cea mare:

„Ogorul sau terenul arabil în tâlcuirea Sfinţilor părinţi înseamnă dorinţa omului de a avea cât mai multe averi extinse pe orizontală, dorinţa omului de a acapara cât mai multe spaţii pentru a-şi lăţi averile sale. În mod simbolic, ogorul reprezintă aici grijile lumeşti pentru averi, astfel încât dacă omul se ocupă în mod excesiv de dobândirea de bogăţii, el nu mai găseşte timp pentru a răspunde chemării lui Dumnezeu la mântuire. Lăcomia sau excesul de averi materiale limitate îl desparte pe om de Dumnezeu Cel nelimitat şi netrecător.

Al doilea invitat se scuză zicând că a cumpărat cinci perechi de boi şi trebuie să-i încerce. El nu a spus că a cumpărat cinci boi, ci a cumpărat cinci perechi de boi. În aceste cinci perechi de boi Sfinţii părinţi au văzut cele cinci simţuri ale omului, combinate câte două, şi anume văzul - doi ochi, auzul - două urechi, mirosul - două nări, gustul - două buze sau limba şi gura şi pipăitul - două mâini. Dacă omul foloseşte în mod exagerat sau excesiv cele cinci simţuri, doar pentru a mânca, a bea şi a petrece, el devine rob al simţurilor şi nu mai are timp pentru spiritualitate, pentru viaţa duhovnicească (...).

A treia scuză vine din partea celui care spune că şi-a luat femeie, adică soţie, şi nu poate veni la cină. Prin aceasta se vede că uneori familia, dacă nu este văzută ca dar al lui Dumnezeu şi ca şansă de creştere spirituală în iubire faţă de Dumnezeu şi faţă de semeni, poate deveni un obstacol pe calea mântuirii. Prin intermediul familiei, noi trebuie să sporim în iubirea faţă de Dumnezeu, pomenind în rugăciunile noastre pe toţi membrii familiei. Aceste trei feluri de scuze arată cum omul, în mod politicos, se scuză, dar în fapt el refuză invitaţia. Se scuză, fiind prea ocupat cu lucruri trecătoare şi limitate, şi refuză chemarea de a participa la cina Împărăţiei cerurilor”.

Totodată, patriarhul României a precizat că primii chemaţi la cină reprezintă, în opinia Sfinţilor părinţi, conducătorii sau elita poporului evreu. *„În mod abil, mulţi dintre aceşti conducători spirituali ai poporului ales au refuzat să primească învăţătura Mântuitorului Iisus Hristos. Atunci, Dumnezeu-Tatăl L-a îndemnat pe Slujitorul Său să Se adreseze celor săraci şi bolnavi, celor din pieţe şi uliţe, adică din interiorul cetăţii totuşi, din interiorul poporului lui Israel, dar care nu erau conducători, ci oameni simpli, smeriţi. Aceşti săraci, neputincioşi, orbi şi şchiopi sunt cei care vin să asculte Evanghelia lui Hristos şi să primească iertare de păcate şi vindecare de boli. Însă, a treia categorie este cea a celor de la drumuri şi garduri, oarecum din exteriorul cetăţii. Aceştia sunt popoarele păgâne, politeiste, care erau într-o religiozitate confuză, necunoscând harul mântuitor cu adevărat. Acestor popoare păgâne li se adresează invitaţia de a veni la cina Împărăţiei cerurilor şi aceştia sunt toţi păgânii care, auzind chemarea lui Hristos, Slujitorul Domnului, vor veni, vor crede în El, se vor boteza, vor împlini faptele credinţei şi vor primi mântuirea”,* a reliefat părintele patriarh Daniel.

La final, Preafericirea sa a amintit de faptul că adesea şi noi creştinii ne scuzăm şi nu răspundem chemării lui Hristos. *„Adesea găsim scuze de a nu veni la biserică cu regularitate, de a nu ne spovedi, de a nu ne împărtăşi mai des, de a nu săvârşi binele. Cel care doar găseşte scuze, dar nu răspunde chemării, pierde bucuria de a fi invitatul la cina Domnului. Această cină din Evanghelia de astăzi este o prefigurare a Cinei celei de Taină instituită de Mântuitorul Iisus Hristos în Sfânta şi marea Joi. Cina Împărăţiei este arvuna Împărăţiei cerurilor, este Sfânta Euharistie. De aceea, Evanghelia aceasta este rânduită de Biserică a fi citită mai ales în postul Naşterii Domnului, ca îndemn la spovedanie şi împărtăşire mai deasă şi ca pregustare a bucuriei din Împărăţia cerurilor.*

Evanghelia de astăzi ne îndeamnă să ne pregătim, să răspundem chemării lui Hristos, dar ne îndeamnă nu numai la spovedanie şi împărtăşire, ci şi la fapte de milostenie, pentru că la cină au fost invitaţi şi cei nevoiaşi, şi cei străini, şi cei care nu erau prieteni şi cunoscuţi, ci anonimi şi suferinzi”, a spus patriarhul României.

Sfânta Împărtăşanie - taină spre căderea şi ridicarea multora

21.12.2012

[Articolul a fost alcătuit de către un părinte ieromonah care a dorit să-şi păstreze anonimatul şi a fost scris cu girul, sfătuirea şi acordul mai multor duhovnici]

***

Sfânta Împărtăşanie - spre căderea şi ridicarea multora

Cuvintele lui Hristos păstrate în Evanghelie sunt normative la modul absolut şi toată tradiţia bisericească ulterioară se bazează pe ele în formularea canoanelor, slujbelor, organizării bisericeşti. Acest fapt este evidențiat și în rugăciunile dinainte de Împartăşanie, care fac referire la pilda celor chemați la nuntă, mai precis la haina de nuntă care trebuie să fie curată: „…haina mă vădește că nu este de cină și osândă voi pricinui prea păcătosului meu suflet” (Ceaslov, Rugăciunile înainte de Împărtășanie).

În pilda despre chemarea la nuntă relatată de Matei este cea mai strălucită lămurire în privinţa raportării la Taina Împărtăşaniei. Mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi.

Pilda echivalentă de la Luca vorbeşte doar despre împătimirea de cele lumeşti (femei, ţarine, boi), care nu lasă pe oameni să vină la cina Stăpânului, simbol al Împărăţiei Cerurilor. Dar cea de la Matei specifică şi pedeapsă celor ce au îndrăznit să intre în cămară fără haină de nuntă (Mt. 22, 12). De vreme ce nimeni întinat nu va intra în împărăţia de sus (Apoc. 21, 27), este evident că aici este vorba de arvuna împărăţiei, care este Biserica, arvună care se manifestă cel mai elocvent în Euharistie, de care se poate apropia oricine răspunde chemării, dar va da seama mai târziu în caz că a făcut-o cu îndrăzneală şi fără primenire. Deci trebuie înlăturate atât alipirea văzută de cele materiale, cât şi întinăciunile care urâţesc haina sufletului. Altfel mulţi dintâi vor fi pe urmă…

De obicei se spune că e uşor să vorbeşti despre faptele bune, dar mai greu să le şi faci. Dar vremurile grele de acum au dus, în privinţa „smintelii" ce o ridică Sfânta Împărtăşanie, la o situaţie delicată, când e mai greu să se articuleze o viziune coerentă, dar mult mai „uşor" să se pună în practică propria viziune deformată. De aceea este necesară o clarificare în privinţa rânduielii ce o presupune primirea Împărtăşaniei, cât de des sau de rar se cuvine a fi primită în condiţiile lumii de astăzi.

Bineînţeles că practica din vremea noastră trebuie să vină în prelungirea vie a Tradiţiei bisericeşti. În acest sens, avem o benefică aducere la zi oferită de Părintele Diac. Ioan Ică jr. în studiul ce prefaţează cartea sa, Împărtăşirea continuă cu Sfintele Taine (2006). El sintetizează corect toată polemica astfel: „dezbaterea pro şi contra împărtăşirii dese sau rare este, de fapt, una cu privire la împărtăşire cu sau fără pregătire" [34], iar soluţia o vede în a restaura „etosul creştinismului apostolic şi al Bisericii vechi - etos pascal, în acelaşi timp euharistic şi ascetic şi martiric" [35].

Deşi lasă să se înţeleagă că este pentru o împărtăşire deasă, săptămânală, dar cu spovedanie deasă şi post, rămân pe mai departe multe aspecte de lămurit la nivel practic ce privesc situaţia Bisericii, a creştinilor de astăzi.

Cum şi în ce măsură poate fi ridicat astăzi nivelul de participare al credincioşilor la Sfânta Liturghie? Dar şi cât de mult este împărtăşirea un scop în sine? Acestea sunt chestiuni importante ce privesc pe orice credincios practicant, care ne preocupă şi a căror rezolvare o putem găsi la nivel academic într-o altă carte a aceluiaşi Diac. Ioan Ică: De la Dionisie Areopagitul la Simeon al Tesalonicului - integrală comentariilor liturgice bizantine (2011).

---

[34] *Împărtăşirea continuă cu Sfintele Taine, p. 87.*
[35] *Diac. Ioan Ică jr., Împărtăşirea continuă…, p. 88.*

După o pertinentă analiză în care repudiază viziunea inovatoare „teologică” a Pr. Schmemann şi depăşeşte studiile unor occidentali neortodocşi, propune ca soluţie salvatoare revigorarea mistagogiei (iniţiere în taină) liturgice bizantine. Fiind mult prea pretenţioasă şi inaccesibilă publicului larg o atare perspectivă, răspunsurile la întrebările ridicate de viaţa practică sunt mai indicate pentru a conduce la o viziune de ansamblu coerentă mai ales pe omul simplu, neteolog.

Cel mai viguros apel la tradiţie pe această temă a fost făcut cu siguranţă de mişcarea colivarilor (sec. XVIII). Problematizările lor sunt folositoare, dar nu suficiente şi nici interpretările nu sunt toate corecte. Dar liniile esenţiale care formează cadrul general au fost trasate şi de la ele trebuie pornită orice examinare a subiectului. Este necesar un efort de cercetare pentru îmbogăţirea cunoştinţelor şi întărirea conştiinţei liturgice, lucrare ce nu ţine doar de un singur „specialist” şi nici nu trebuie făcută dintr-un singur unghi de vedere (grecesc, românesc, rus, monahal, academic, liturgic etc.), ci de mai multe păreri avizate, care să contureze o perspectivă general acceptabilă. În acest sens, chiar a fost benefică aprofundarea temei şi a adus multe precizări şi consider că printr-o dezbatere onestă se poate ajunge şi la o trăire mai solidă a vieţii creştine în general.

Pentru o mai uşoară parcurgere a subiectelor, vor fi dezvoltate punctual.

1. Instituirea Tainei Euharistiei constituie temelia pe care se fundamentează o înţelegere corectă. De ce a fost instituită? Care sunt trăsăturile principale ale Împărtăşaniei din Trupul şi Sângele lui Hristos? Desigur, ne interesează doar din perspectiva apropierii credinciosului de Taine.

Potrivit Sfântului Vasile cel mare, cel botezat, „născut din nou”, are nevoie de hrană pentru a fi viu [36] după ce a lepădat moartea prin credinţa lucrătoare. Astfel, Sfintele Taine sunt pentru a hrăni viaţa veşnică în noi, pentru a nu se stinge şi pentru a spori spre desăvârşire. Ele se dau celui botezat, care este făptură nouă în Hristos. Deci condiţia necesară este să fim vii în Hristos, căci aceasta înseamnă efectiv Botezul. Dar, pentru că ne dezbrăcăm adesea de haina Botezului prin păcate, avem nevoie de Spovedanie pentru a învia din nou din moartea duhovnicească, de un nou botez al lacrimilor. Trebuie să fim vii atunci când ne apropiem de Euharistie şi ne împărtăşim pentru pentru a ne ancora în harul vieţii înnoite, nu pentru a o dobândi, cum o facem prin Botez. Harul se dobândeşte prin Botez sau Spovedanie, nu prin Împărtăşanie, care are menirea de a hrăni sămânţa celorlalte două. Dacă suntem morţi duhovniceşte, ne este spre osândă împărtăşirea, Îl răstignim pe Hristos, nu ne răstignim împreună cu

[36] *Despre Botez, cartea I-a, 3, 1.*

El. Aşadar, pentru a ne împărtăşi cum se cuvine, trebuie să avem haina Botezului curată, care simbolizează şi este moartea faţă de lume, faţă de patimi. Intrarea în viaţa veşnică este moartea faţă de viaţa trecătoare şi naşterea din nou. Faptul că ni se dă Trupul şi Sângele lui Hristos sugerează Crucea, patimile, moartea Sa, la care suntem chemaţi şi noi să participăm. Acest lucru se înţelege fără dubiu din explicările conţinute în Evanghelie: „Acesta este trupul Meu, care se dă pentru voi" şi „sângele Meu, care se varsă pentru voi"(Lc. 22, 19-20).

Primim Trupul şi Sângele din Taină în stare de jertfă, nu oricum. Şi ne îndeamnă să ne facem şi noi părtaşi crucii Sale prin împărtăşire. Dar şi menţiunea finală indică acelaşi lucru: „aceasta să faceţi spre pomenirea Mea!"(1Cor. 11, 24). Iar pentru a nu fi nici un dubiu, Sfântul apostol Pavel ne încredinţează: „ori de câte ori mâncaţi Pâinea aceasta şi beţi Paharul acesta moartea Domnului vestiţi"(1Cor. 11, 26).

Pe cât de greu este să ne pocăim pentru a dobândi har, pentru a revigora Botezul, cu mult mai greu este să înaintăm în moartea faţă de lume şi înfierea lăuntrică. Dacă Botezul este trecerea de la pământ la cer, Euharistia este o permanentizare a răstignirii faţă de lume şi a desfătării cereşti pe pământ.

Mai trebuie spus că Preacuratele Taine nu sunt neapărat o condiţie pentru mântuire, cum este Botezul. Cuvintele Mântuitorului: „De nu veţi mânca Trupul Fiului Omului şi de nu veţi bea Sângele Lui, nu veţi avea viaţă în voi înşivă"(În. 6, 53) trebuie înţelese că necesitate, nu ca obligativitate şi ca mărturisire a Lui. Căci Botezul este obligatoriu pentru a deveni mădular al Bisericii, al Trupului lui Hristos, iar Împărtăşania este necesară pentru a păstra și înmulți viața în noi înșine ca mădulare ale Trupului; iar cei care nu recunosc jertfa vie din Taine a lui Hristos nu au viaţă în ei înşişi, precum iudeii şi ucenicii care L-au părăsit pentru că s-au smintit de acest cuvânt.

Tipiconal, este necesar să fie făcută distincţia între Liturghie, care este Jertfă euharistică, şi Cină. Chiar dacă poate fi numită şi Cină, Ofranda este mai mult decât atât. Dacă avem în vedere cina menţionată în cartea Tradiţia apostolică [37] a lui Ipolit din Roma (cap. XXV-XXVIII), deducem că există şi obiceiul apostolic de a cina, care s-a păstrat sub formă de agape, distinct de Euharistie. La aceasta face referire apostolul Pavel să fie luată cu cuviinţă (1 Cor. 11, 20-22; Fapte 20, 7). Oricum ar fi, Liturghia conţine mai multe momente decât cuvintele şi faptele de la Cina cea de taină, nu este săvârşită seara şi participarea la ea este o întărire în credinţă, o comuniune cu Dumnezeu şi cu ceilalţi, o rugăciune personală şi a Bisericii pentru fiecare.

---

[37] *Mai sunt şi alte cărţi apostolice care fac menţiune de această cină: Testamentul Domnului, Constituţiile apostolice.*

2. Legătura dintre Spovedanie şi Împărtăşanie. Punerea în practică a cuvintelor Evangheliei de-a lungul timpului în Biserică a relevat o legătură indisolubilă între aceste două Taine. Aşa cum „de va mânca cineva din Pâinea aceasta, va fi viu în veac”(În. 6, 51), tot astfel „cărora veţi ierta păcatele le vor fi iertate”(În. 20, 23).

Pentru a ne apropia de Pâine ca să fim vii, trebuie să dobândim întâi iertarea păcatelor prin mărturisirea lor.

O mărturie timpurie găsim în Didahia apostolilor, care prevede: „frângeţi pâinea şi mulţumiţi, după ce mai înainte v-aţi mărturisit păcatele voastre ca jertfa voastră să fie curată!”(XIV, 1).

Spovedania, dezlegarea prin punerea mâinilor, făcea parte din disciplina catehumenatului. Prin aceasta se înţelegea nu doar iertarea păcatelor mari, ci şi a celor mici, ba şi povăţuirea şi învăţarea credincioşilor. Abia după ce creştinismul a devenit licit, catehumenatul a fost continuat prin Spovedanie individuală secretă şi prin predică.

Deci este nevoie permanentă de Spovedanie pentru că păcătuim mereu şi avem nevoie de îndrumare şi iertare pentru a fi primiţi de Hristos. De aceea Spovedania chiar este o povăţuire permanentă care conduce treptat către iertarea păcatelor şi tămăduirea lor. După ce ne-am întinat, trebuie să ne curăţim prin spovedanie pentru a ne putea împărtăşi.

Mai mult, primirea Sfintelor Taine este hotărâtă de duhovnic în măsura împlinirii canonului şi după roadele de pocăinţă care indică pe omul înnoit dinăuntru. Nu suntem noi în stare să apreciem acest lucru pentru că nu avem discernământul necesar. Ni se cere doar discernământul de a alege un duhovnic iscusit. Această legătură dintre Spovedanie şi Împărtăşanie nu este una condiţionată, ca între Botez şi Împărtăşanie, ci stabilită din experienţă. Aşa încât, cel puţin teoretic, mai greu în practică, se poate împărtăşi cineva de mai multe ori fără a se spovedi de fiecare dată.

Mult mai concret, canoanele, care au fost instituite începând de la apostoli, prevăd oprirea de la împărtăşire pe diferite perioade de timp a celor ce au păcătuit. Ele sunt normative pentru toţi duhovnicii. Logica lor este incontestabilă: păcatul depărtează de Împărtăşanie şi se tămăduieşte prin pocăinţă şi primirea unui canon. Nu toleranţa vindecă, ci, dimpotrivă, asprimea faţă de greşeală. În acest sens este elocvent şi îndemnul Sfinţilor Părinţi adresat preoţilor de a nu împărtăşi pe cei ce au păcate învederate, chiar de-ar fi vorba de împăraţi.

Bunăoară Sfântul Vasile cel mare poruncea preoţilor: „Vezi să nu cazi de frica oamenilor! Nu da pe Fiul lui Dumnezeu în mâinile celor nevrednici! Nu te teme în acel ceas de careva din cei slăviţi ai pământului, nici de cel ce poartă coroană! Celor care sunt vrednici de dumnezeiasca Împărtăşanie să le-o dai în dar, precum şi tu însuţi ai primit-o!”

Deci există o rigoare de netrecut în privinţa împărtăşirii, o cernere, nu o îndemnare neîntemeiată.

Aici trebuie menţionat faptul că oprirea de la Împărtăşanie are efect curăţitor, mântuitor. Cei vinovaţi de păcate opritoare au parte de afurisire/îndepărtare pentru a fi vindecaţi de păcate şi a creşte în virtute. Atât împărtăşirea, cât şi afurisirea urmăresc vindecarea de păcate, dar cu leacurile potrivite, prin certare sau sprijinire, după o ştiinţă duhovnicească riguroasă. Pentru că şi bolile, şi bolnavii sunt diferiţi. O boală puternică are nevoie de bisturiu, iar una ascunsă, neînsemnată, de pansament. Iar un vraci destoinic va trata întâi cu certarea vindecătoare rănile mari, apoi, după ce-l va face sănătos pe cel căzut, va da loc harului dumnezeiesc primit prin Împărtăşanie pentru întărirea şi desăvârşirea în bine, care să înlăture şi micile scăpări omeneşti. Iar pentru a avea un reper mai sigur în această privinţă, vom spune că haina Botezului îl apără pe creştin şi trebuie să o păzească pentru a fi păzit de ea. Dar nimeni nu este lipsit de patimi, de vreme ce există păcate care păstrează rădăcini şi pe sub haină, pentru că suntem încă în valea plângerii pe pământ şi avem parte mereu de spini şi pălămidă.

Nici sfinţii nu au parte de curăţire deplină, după cum zice Sfântul Isaac Sirul: „Sâmbăta (odihna de patimi) noastră este ziua îngropării. De aceea trebuie să smulgem neapărat spinii din pământul trupului până când îl mai avem” [38].

Însă fericiţi cei ce au patimile legate prin pocăinţă şi nu le lasă să le sfâşie haina de nuntă. Aceştia sunt mereu gata a se desfăta de Mire.

3. Revenind la oprelişti, dar şi la pregătirea pentru împărtăşire, iese în evidenţă nu doar o pregătire interioară, ci şi o primenire exterioară. Dacă avem nevoie de o haină de nuntă, suntem datori să nu venim la ospăţ nearanjaţi. Nu este cerută doar prezenţa, ci şi pregătirea. Iar pregătirea este atât lăuntrică, cât şi exterioară. Pregătirea lăuntrică ţine de a nu fi goi de Hristos, de credinţă, de virtute, de trezvia sufletului; este o stare de spirit şi ţine de inimă. Iar pregătirea exterioară

---

[38] *Cuvinte despre nevoinţă, LXXIV, Bunavestire, Bacău, 1997. La fel spun şi Sfinţii Macarie Egipteanul şi Ignatie Briancianinov, că fiecare are parte de înşelare pe lumea aceasta, mai mult sau mai puţin.*

ţine de acele fapte care să ne facă să conştientizăm momentul şi să-l trăim cum se cuvine ca să avem folos; este vizată înviorarea minţii şi strunirea trupului.

Dacă pregătirea sufletească nu ridică mari probleme pentru că toţi sunt de acord că lipsa impedimentelor canonice arată o viaţă schimbată, greutatea vine de la pregătirea trupească. Concret, e vorba de înfrânare.

Mai ales pentru a împărtăşi duminica pe ucenici, mulţi duhovnici dau voie să se apropie fără post de bucate, ba chiar şi femeilor în perioada lunară. Cât priveşte necurăţia femeilor, ea este sancţionată categoric prin oprirea de la orice Taină de mai multe canoane: 2 Dionisie, 6, 7 Timotei. Dar despre postirea dinainte de Împărtăşanie nu se pomeneşte expres în nici un canon. De aici au tras greşit concluzia mulţi duhovnici că nu e necesar postul de bucate. Ba, dacă se împărtăşesc duminică, iar sâmbăta este interzis postul, se ajunge la aceeaşi concluzie a nepostirii. Ca să o luăm pe rând, într-adevăr, nu există poruncă pentru post nici în Noul Testament.

Dar nici nu este nevoie să fie poruncit, căci este de la sine înţeles din cuvintele Mântuitorului: „vor veni zile când se va lua Mirele de la ei şi atunci vor posti” (Mt. 9, 15), „când postiţi, nu fiţi trişti…” (Mt. 6, 16) şi de multe altele.

Apostolul Pavel postea adeseori (2 Cor. 11, 27), la fel şi primii creştini (Fapte 13, 2). Este o poruncă indirectă să postim măcar două zile pe săptămână pentru a prisosi peste dreptatea fariseilor, al cărei etalon este luat fariseul din pildă care se lăuda că posteşte două zile pe săptămână, după cuvântul Mântuitorului, de unde derivă postul de miercuri şi vineri. De aici se poate vedea luminat că postul face parte din viaţa creştinească, fiind din Rai, potrivit Sfântul Vasile cel mare [39].

Dar mulţi afirmă că nu există nici o normă în privinţa postirii înainte de împărtăşire. Afirmă aceasta trecând cu vederea Tipicul cel mare al Sfântului Sava - care prevede şapte zile de post înainte de împărtăşire - şi sfaturile mai multor Părinţi ai Bisericii [40], şi trăgând concluzii pripite în baza faptului că este interzis postul sâmbăta şi exista obiceiul împărtăşirii duminica.

---

[39] *Omilia întâia despre post, V. Se face referire la mâncarea frugală.*

[40] *Amintim pe Sfântul Teofan Zăvorâtul şi Arhim. Filothei Zervakos, care dă o normă pe baza uneia descoperite la patriarhul Filothei Kokkinos, ucenic al Sfântului Grigorie Palama.*

Oare nu este limpede că postul are mai multe nuanţe: abţinerea de la mâncărurile de dulce şi ajunarea totală? Şi că se cere atât abţinerea totală în ziua împărtăşirii [până la Împărtăşire, n.n.], chiar dacă ar fi săvârşită Liturghia spre seară (canonul 29 Sinod VI), cât şi postul de bucatele de dulce în zilele dinainte? Poticnirea vine, cum am spus, din faptul că este interzis postul sâmbăta (de canoanele 66 apostolic, 55 Sinod VI), fără a vedea că acele canoane se referă mai ales la perioada Postului mare. Deci este evident că se referă la ajunare până seara, nu la a mânca de dulce. Chiar dacă este greu a posti pentru a te împărtăşi des, totuşi cine doreşte Raiul trebuie să se desfăteze cu mâncarea frugală din Rai. Abia de la Noe a dat Dumnezeu dezlegare să se mănânce carne din cauza neputinţei pătimaşe, dar Hristos a spus că burduful nou va ţine vinul nou, adică omul nou va ţine uşor postul, după tâlcuirea episcopului Teofilact al Bulgariei.

Ca dovadă stau Părinţii pustiului din Egipt, care posteau mereu, după cum zice Pavel capadocianul: „Bătrânul meu mă sileşte să postesc duminică, în celelalte sărbători şi în cele cincizeci de zile. În Sfântul Post, afară de sâmbătă şi duminică, nici pâine, nici vin, nici untdelemn nu gustăm, ci cu poame ne îndestulăm la două zile. Şi a răspuns egumenul muntelui: Întoarce-te, frate, şi locuieşte cu bătrânul de voieşti să te mântuieşti! Că (…) prea mărirea lui Dumnezeu cu post şi cu priveghere se întăreşte şi se păzeşte. (…) dezlegare şi odihnă de la Paşti până la Pogorârea Duhului Sfânt mirenilor şi bogaţilor li se cuvine” [41].

Iar Părinţii care se împărtăşeau sâmbăta şi duminica petreceau foarte aspru şi aveau nevoie de Sfintele Taine „ca să se curăţească de amărăciunea celui viclean” [42] de peste săptămână. O astfel de petrecere au dus nu doar Părinţii din început, ci chiar şi cei de mai apoi, cum este cazul lui Hagi-Gheorghe, care postea cu toată obştea sa mereu, nemâncând decât verdeţuri seminţe uscate şi miere. „Încălzindu-se duhovniceşte, nu le trebuia multă hrană materială cu calorii.” [43] Dar şi Gheron Iosif Isihastul mânca doar de post şi priveghea opt ore în fiecare zi.

Iar ca normă canonică este de notat Canonul 13 Trulan, care, pe lângă abstinenţa dinainte de împărtăşanie, menţionează şi următoarele: „Pentru aceea şi noi să păzim la fel cele care s-au predanisit prin apostoli şi care s-au ţinut chiar şi din vechime, cunoscând vremea fiecărui lucru şi mai ales a postului şi a rugăciunii. Căci se cuvine ca cei care se apropie de altar în timpul săvârşirii celor sfinte să

---

[41] *Pateric, Cap. XXIV, 5.*
[42] *Pateric, Avva Pimen, 30.*
[43] *Cuviosul Paisie Aghioritul, Bătrânul Hagi-Gheorghe Athonitul, Viaţa, p. 43.*

fie înfrânaţi întru toate, ca să poată dobândi ceea ce cu inimă curată cer de la Dumnezeu”.

De aici reiese lămurit că nu intră în discuţie postirea înainte de cuminecare pentru că de cele Sfinte trebuie să ne apropiem în stare de înfrânare deplină. În vremurile apostolice postul era în cinste, pe când acum cu greu este împlinit.

Iar cei ce vor să se convingă de legătura strânsă între post şi împărtăşirea cu bună pregătire se vor încredinţa din vedenia pomenită de Sfântul Nil Athonitul despre doi duhovnici, dintre care unul, care dezlega uşor postul, a fost vrednic de plâns după moarte, când Hristos a scos din el şi din ucenicii lui toate Împărtăşaniile şi l-a dat focului veşnic [44].

Deşi nu există o normă fixă, este de menţionat cea dată de Sfântul Nicodim Aghioritul într-o notă din Pidalion la Canonul 13 Trulan: „concluzionăm că, de este destulă spre gătirea dumnezeieştii Cuminecături depărtarea cea de trei zile de trupeasca împreunare, cu mult mai vârtos este destul spre aceasta postul cel de trei zile. Şi cu toate că de dumnezeieştile canoane postul înainte împărtăşirii nu se rânduieşte, cei ce pot însă a posti mai înainte de aceasta şi o săptămână întreagă bine fac”.

4. Canoanele Bisericii, în general, nu pun nici ele o normă de împărtăşire, deşi mulţi spun că se vorbeşte de obligativitatea împărtăşirii la fiecare Liturghie sau de afurisirea celor ce se împărtăşesc mai rar de trei săptămâni. Cert este că sunt menţionate în canoane câteva aspecte: împărtăşirea pe nemâncate, abstinenţa, oprirea celor ce au avut scurgere noaptea, a nu fi de faţă eretici.

Cât priveşte obligativitatea împărtăşirii celor ce participă la Liturghie, ea a fost extrasă din interpretarea greşită a Canoanelor 8 şi 9 Apostolice şi 2 Antiohia. Canonul 8 Apostolic cere clericilor să spună pricina pentru care nu s-ar împărtăşi când sunt de faţă la Liturghie „şi, dacă ea ar fi binecuvântată, să aibă iertare; iar de n-ar spune-o, să fie afurisit ca unul ce s-a făcut vinovat de vătămarea poporului şi produce bănuială împotriva celui care a adus-o ca şi când n-ar fi adus-o în chip sănătos”.

Chiar din textul canonului se vede preocuparea pentru a îndepărta dezbinările pentru că neîmpărtăşirea împreună cu cineva, mai ales a clericilor, era semn de rupere a comuniunii pe motiv de credinţă strâmbă. Sensul canonului ar fi că

---

[44] *Vezi, pe larg, la Sfântul Nil Athonitul, Învăţături şi proorocii, cap. Despre cei doi duhovnici.*

ritualul folosit la Liturghie atunci implica concepţii ortodoxe sau eretice; iar prezenţa unor elemente neortodoxe atrăgea ruperea comuniunii. Aşadar neîmpărtăşirea cu preotul slujitor era un indiciu al credinţei greşite a acestuia şi producea sminteală în rândul poporului. Ideea principală a canonului este de a înlătura dezbinările şi smintelile, iar în fundal face referire la împărtăşirea clericilor cărora le cere, „când se aduce Ofrandă şi nu s-ar împărtăşi, să spună motivul". De aici rezultă că nu se cerea neapărat să ia parte, slujind sau măcar împărtăşindu-se. Fie pentru că nu poate, fie că nu este în acord cu slujitorul protos. În orice caz, canonul se referă la clerici şi se străvede datoria lor de a sluji, de la care se pot sustrage din motive binecuvântate.

Canonul 9 Apostolic se ocupă de participarea laicilor la Sfânta Liturghie. El prevede că „toţi credincioşii care intră (în biserică) şi ascultă Scripturile, dar nu rămân la rugăciune (slujbă) şi la Sfânta Împărtăşanie, trebuie să se afurisească pentru că fac neorânduială în biserică".

Deci se urmăreşte eliminarea dezordinii din biserică prin plecarea celor ce au intrat. Unii au tras concluzia că se cere ca toţi să se împărtăşească. Însă canonistul Balsamon tâlcuieşte corect: „canonul 9 spune să fie pedepsiţi credincioşii care nu rămân şi nu a adăugat care nu se împărtăşesc" [45], ci care nu stau la momentul împărtăşirii. Dar se are în vedere şi participarea la Liturghie a credincioşilor care plecau odată cu catehumenii nebotezaţi după Evanghelie. Canonul le impune să rămână şi la Liturghia credincioşilor, adică la rugăciunea euharistică şi împărtăşire. Cei ce dispreţuiesc participarea la Litur-ghie produc neorânduială.

Iar Sinodul din Antiohia [46], reunind prevederile Canoanelor Apostolice 8, 9 şi 10, urmăreşte, prin al doilea canon al său, să impună o rigoare mai mare pentru înfierarea şi dezicerea de cei ce se rup de Biserică. Astfel, tuturor celor care participă la slujbă li se cere atenţie, participare la rugăciune şi respect faţă de Euharistie, nu doar prezenţa la partea introductivă a Liturghiei. Iar dacă „întorc spatele potrivit vreunei neorânduieli, să fie daţi afară din biserică".

Mai mult, sunt canonisiţi şi toţi cei care intră în comuniune cu aceştia. Nu reiese nicidecum din acest canon că este obligatoriu să se împărtăşească toţi care

---

[45] *Vezi Diac. Ioan Ică jr., Împărtăşirea continuă…, p. 384.*

[46] *În treacăt fie spus că Părinţii adunaţi la acest Sinod erau cam arieni, sub conducerea lui Eusebiu de Nicomidia, care urmărea reintroducerea arianismului. Dar, pentru că hotărârile sale sunt în acord cu dreapta credinţă, el a fost recunoscut de Biserică. În schimb, nu putem avea prea multe pretenţii de la hotărârile sale.*

participă la slujbă. Ci este întărită comuniunea şi buna-înţelegere pe baza rugăciunii împreună la Liturghie.

În schimb, canonul care este luat cel mai mult drept temei pentru o împărtăşire deasă, fără post prealabil, ar fi 66 Trulan. După ce arată că „se cuvine” ca săptămâna luminată să fie petrecută în biserică nelipsit în cântări şi laude duhovniceşti, cu bucurie şi prăznuire în Domnul şi cu desfătarea de Sfintele Taine, porunceşte să nu se facă în această perioadă alergări de cai şi alte privelişti obşteşti pătimaşe.

O interpretare uşuratică ar vedea prilejul pentru împărtăşire fără post pentru că nu se posteşte în această săptămână. Dar, la o cercetare atentă, se observă disocierea în două părţi, prima - de justificare, premiză pentru poruncă din partea a doua de a nu se face spectacole în această perioadă, dedicată mai degrabă prăznuirii duhovniceşti. Plecând de aici, trebuie împlinită porunca şi reţinută recomandarea. O răstălmăcire, prin trecerea cu vederea a poruncii şi accentuarea numai a unei părţi din recomandare, nu arată decât o citire viciată în literă fără duh. Ca în majoritatea canoanelor sale, Sinodul acesta urmăreşte să dezrădăcineze obiceiurile păgâne ale vremii, cum ar fi jocurile de noroc (canonul 50), petrecerile (51), superstiţiile (61), machiajul (96) şi multe altele.

La fel şi în acest canon, se pune în contrast desfătarea în rugăciune şi împărtăşire cu spectacolele pentru a le dezrădăcina pe cele din urmă, nu pentru a le porunci pe cele dintâi fără o pregătire cuviincioasă. Adevăratul înţeles al canonului este că se cuvine să petrecem chiar şi în perioada Învierii în rugăciune şi înfrânare de la viaţa lumească şi de la desfătarea trupului. Aşa cum la început duminică era prilej pentru mai mare înfrânare şi priveghere de noapte.

Pe lângă canoanele generale, dacă luăm în considerare epitimiile Sfântului Vasile pentru monahi şi canonul 7 al Sfântului Ioan Postitorul, vedem că apropierea de Sfintele Taine a celor ce mai au unele răbufniri de patimi este împiedicată câte o săptămână sau două ori după cum socoteşte duhovnicul din experienţa lui pentru îndreptarea deplină.

Normele monahale ale Sfântului Vasile prevăd ascultare deplină, supunere în faţa înţelepciunii duhovnicilor iscusiţi şi renunţarea la voia proprie. Chiar şi postul trebuie săvârşit cu măsura dată de stareţ.

În privinţa Împărtăşaniei, epitimia 31 prevede: „Dacă cineva în ziua de aducere a jerfei se opreşte pe sine de la împărtăşire fără încuviinţarea arhimandritului, să fie lipsit de binecuvântare”.

Ceea ce înseamnă că pentru obştea sa, care mânca doar pâine şi verdeţuri [47], era prevăzută o împărtăşire deasă, dar şi o disciplină strictă. Abţinerea de la împărtăşire are valoare doar dacă este cu ştirea stareţului, a duhovnicului.

Pe de altă parte, unele epitimii ale Sfântului Vasile prevăd excluderea de la primirea binecuvântării pentru diferite păcate, adică de la a lua anaforă (canonul 9 al lui Nicolae al Constantinopolului (†1111), Pidalion). Acest lucru înseamnă că nu toți care participau la Liturghie se şi împărtăşeau, ci se mulțumeau cu anafora, pâinea binecuvântată. Deci participarea la Sfânta Liturghie nu presupune neapărat și împărtășirea cu Sfintele Taine.

5. Desimea împărtăşirii, având în vedere toate cele spuse până acum, depinde de puterea, râvna şi nevoia fiecăruia. După cum afirma mitropolitul Hierotheos Vlachos, în cadrul unei conferinţe susţinute la Iaşi, este necesar ca „trupul nostru să reziste la acest mare har”, lucru mai anevoios pentru începători. Aici prin „trup” se înţelege cugetarea trupească, nu trupul material. Pentru că, deşi am vrea să sporim şi să ne alipim de Hristos mai mult, viaţa noastră dinainte sedimentată rău în noi ne trage în jos. Importantă este calea de mijloc, adică împărtăşirea nici prea rară, nici prea deasă, ci după măsura fiecăruia. Dar se cere ca toţi să fie în stare de curăţire, luminare sau desăvârşire şi să se apropie, în funcţie de măsura la care sunt, cu frică, cu credinţă şi cu dragoste. Din aceste trei trepte este evident că cineva care va evită căderile se va împărtăşi tot mai des pentru a se curăţi, apoi lumina, iar la final cu măsura desăvârşirii şi apropierii cu îndrăzneală.

Regulile generale date de unii sfinţi sunt edificatoare pentru a avea o viziune nerătăcită asupra desimii apropierii de Sfinte. Astfel, Părintele Filothei Zervakos dă o regulă inspirată de o scriere a patriarhului Filothei Kokkinos, ucenic al Sfântului Grigorie Palama. El rânduieşte post de măcar o zi, trei sau şapte înainte de împărtăşire şi să fii iertat cu toţi. Apoi, după măsuri diferite de biruinţă asupra patimilor, recomandă pentru cei curaţi apropierea săptămânală, plus la fiecare praznic împărătesc, apoi din ce în ce mai rar pentru cei stăpâniţi de mânie şi alte patimi - până la 40 de zile, două luni sau chiar şi la un an. Această regulă este valoroasă pentru faptul că ea a fost alcătuită pe baza unei tradiţii vechi, de către un Părinte cu experienţă pastorală deosebită, care a spovedit îndeaproape mulţi oameni din satele Greciei.

Apoi în Rusia, la Optina, ştim că stareţul Leonid „se împărtăşea cu Sfintele Taine ale lui Hristos la fiecare două săptămâni, în biserica Schitului” [48]. Iar

---

[47] *Epistola 2, VI.*

[48] *Arhim. Clement Sederholm, Viaţa şi învăţăturile Stareţului Leonid de la Optina, Editura Bunavestire, Bacău, 1998, p. 96*

stareţul Varsanufie spune că „toţi călugării se împărtăşesc de cinci ori pe an, însă din pricini binecuvântate se poate şi mai des. Aşa s-au deprins cu faptul că împărtăşania mai deasă atrage asupra sinelui atenţia neîncetată”. Probabil e vorba de 12 ori pe an, fiind o greşeală de traducere, oricum de câteva ori pe an.

Iar Sfântul Serafim de Sarov se împărtăşea în fiecare duminică şi de cele doisprezece praznice. Un ucenic de-al său avea canon să se împărtăşească la fel, cu post, o masă în zi uscată înainte de Praznic împărătesc.

Cât priveşte ţara noastră, avem rămasă o Diată (1785, la doi ani după publicarea cărţii despre Împărtăşanie a Sfântului Nicodim Aghioritul) a stareţului Gheorghe de la Cernica pentru monahii săi ca „toţi de obşte să vă cuminecaţi de 12 ori pe an, afară de alte neocolite pricini. Pentru că, deşi se află în Scripturi pe alocuri mari sloboziri şi pe alocuri straşnice înfrânări, unii adică mai adeseori pricestuindu-se, iar alţii şi foarte târziu cu anii, însă eu vă sfătuiesc, iubiţii mei fii, să nu vă abateţi alegând din cele peste măsura voastră, nici a vă pune soarta cu cei de-a pururea vrednici Împărtăşirii sau prea întârzierii, ci, precum şi de multe ori v-am zis, păziţi calea de mijloc împlinind după puterea voastră pregătirile cuviincioase şi, măcar trei zile pe rând postându-vă, să vă lipiţi a lua cu cucernicie curăţitoarele Taine de la sfinţitul preot” [49].

Cam aceeaşi rânduială o regăsim ulterior, în zilele noastre, la Părintele Cleopa Ilie: „După slaba mea putere de înţelegere - eu cred că în vremea de acum prin sfintele noastre mănăstiri, atât cele de monahi, cât şi cele de moanhii, ar fi bine ca schimonahii şi schimonahiile, precum şi monahii şi monahiile cele bătrâne, care pot lua parte la toată pravila bisericii din fiecare zi şi noapte, să se împărtăşească cu Sfintele şi prea curatele Taine ale lui Hristos o dată pe săptămână şi mai ales duminica. (…) În ce priveşte monahii şi monahiile, fraţii şi surorile din soboarele sfintelor monastiri, care se ostenesc cu diferite ascultări spre folostul obştesc şi spre mântuirea sufletelor lor, aceştia cred că ar fi bine măcar o dată pe lună să se mărturisească şi să se împărtăşească cu Sfintele şi Preacuratele Taine, pregătindu-se după putere: cu post, cu înfrânare, cu rugăciune şi cu spovedanie, apoi cu pacea conştiinţei lor faţă de Dumezeu, faţă de aproapele şi faţă de lucruri şi dacă nu vor avea oprire de la părintele duhovnic.

În ce priveşte creştinii mireni care se silesc după puterea lor la lucrarea tuturor faptelor bune şi la viaţă curată, aceştia cred că ar fi bine măcar o dată la 40 de zile să se spovedească şi să se împărtăşească cu Sfintele şi Preacuratele Taine ale lui Iisus Hristos. Iar dacă nu vor arăta deosebită râvnă şi nu se vor sili cu

---

[49] *Vieţile, povăţuirile şi testamentele Sfinţilor Stareţi Gheorghe şi Calinic de la Cernica, Editura Deisis, Sibiu, 1999.*

toată dragostea şi evlavia spre acest lucru de sfinţire şi de întărire a sufletelor lor, apoi măcar în cele patru posturi de peste an negreşit să se spovedească şi să se împărtăşească de nu vor avea oprire de la duhovnicii lor” [50].

La fel şi Părintele Arsenie Papacioc prescria împărtăşirea la aproximativ 40 de zile cu pregătirea cuvenită.

6. Un curent mai nou în legătură cu împărtăşirea deasă, expus în cartea Despre Împărtăşirea continuă a Sfântului Nicodim Aghioritul, a fost generat de mişcarea „colivarilor” din Sfântul Munte, din sec. XVIII-XIX, reînviat în vremurile noastre de ucenicii lui Gheron Iosif Isihastul. După cum semnalează Diac. Ioan Ică, acest curent a apărut la scurt timp după moda catolică din Occident din sec. XVIII. Deşi nu-şi extrage argumentele de acolo, ci pe baze patristice, nu este exclusă o influenţă pe această filieră, mai ales că Sfântul Nicodim a cochetat cu literatura catolică, din care chiar a publicat două cărţi uşor modificate în laturile divergenţe. Deci o primă notă slabă ar fi că împărtăşirea deasă a celor ce „nu au păcate de moarte” este de sorginte catolică, chiar dacă fundamentată ortodox.

Un alt aspect discutabil este că argumentele, preluate şi reformulate ulterior de Sfântul Nicodim, au fost expuse prima dată de ierodiaconul Neofit Kavsokalivitul într-o carte în care trata subiectul Împărtăşirii continue, cu zece ani mai devreme. Acesta cultiva o concepţie eretică despre Împărtăşanie, care ar presupune împărtăşirea de trupul mort al lui Hristos, care învie în cel ce-l primeşte. Deşi o persoană erudită, fost profesor la un seminar din Sfântul Munte, dar şi foarte certăreţ şi polemic, Neofit nu a fost integru din punctul de vedere al credinţei, fiind condamnat chiar şi de Sfântul Atanasie din Paros. Ultima parte a vieţii şi-a petrecut-o la noi în ţară, la Braşov.

Că aceste două aspecte sunt importante ne-o dovedesc alte două cărţi scrise ulterior de Sfântul Nicodim Aghioritul despre spovedanie, în care urmează o linie foarte severă şi face o apologie strălucită pentru Mărturisirea deasă şi riguroasă, lucru ce contrastează cu poziţia oarecum laxă de aici. Nu e uşor de întrevăzut că prima carte a fost scrisă pe urma altor autori şi că, de fapt, el avea o viziune mult mai ascetică. Nu mai puţin semnificativ este faptul că la noi în ţară nu a găsit ecou practica desei împărtăşanii, având în vedere că nu a avut susţinători pe călugării de la Neamţ, Mănăstirea Sfântului Paisie Velicicovski (V1792), unde s-a tradus în 1799, la 5 ani de la apariţia ei, doar lucrarea Carte foarte folositoare de suflet. Despre spovedanie, care s-a bucurat de o receptare aproape imediată, spre deosebire de cea care tratează despre împărtăşanie, care a

---

[50] *Despre vise şi vedenii, Editura Anastasia, Bucureşti, 1993.*

fost mai degrabă respinsă. Se poate afirma deci că tradiţia paisiană nu a încurajat practica desei împărtăşiri în astfel de condiţii.

Chiar dacă lucrarea în discuţie nu constituie o abatere de la cugetul Bisericii, intenţia ei fiind de a învia duhul patristic de asceză şi de a nu limita împărtăşirea la un act formal şi sporadic, totuşi prin intermediul ei s-au propagat unele răstălmăciri ale tradiţiei, reflectate în concepţiile celor ce susţin deasa împărtăşire obligatorie. Fiind girate de autoritatea sfinţeniei lui Nicodim Aghioritul, aceste derapaje au trecut drept normative, deşi fără o fundamentare reală.

Bunăoară, canonistul Balsamon este privit cu scepticism în dauna altora (Zonara) care, chipurile, ar fi fost mai vechi, deşi au scris la mai puţin de un secol distanţă. Mai mult, Balsamon, pe lângă faptul că a ajuns monah şi, ulterior, patriarh de Antiohia, a trăit în vremea unei dispute aprinse în Constantinopol în legătură cu coruptibilitatea Împărtăşaniei şi desimea împărtăşirii (soldată cu o hotărâre sinodală) şi era, deci, în cunoştinţă de cauză asupra chestiunii. În aceste condiţii, Balsamon ni se pare mai de încredere şi nu „mai părtinitor şi mai modern”, cum a fost considerat. Totuşi a fost preferată în mod curios poziţia lui Zonara.

O altă exegeză părtinitoare este cea aplicată cuvintelor Sfântului Grigorie Teologul despre Preasfântul Trup: „când e mâncat frumos”. Este destul de evident că interpretarea corectă a expresiei „frumos”, în acest loc, nu poate trimite în nici un caz la „încontinuu”, ci presupune împărtăşirea „cu conştiinţa curată”. Mai ales că, în acelaşi text, găsim cheia de interpretare a termenului în discuţie, atunci când se spune despre mişcările minţii că „se deschid şi închid frumos spre şi dinspre contemplaţie”.

„Păcatele de moarte”, impedimentele invocate de apologeţii contemporani ai desei împărtăşanii, sunt tratate foarte lapidar, această sintagmă fiind uzitată cu scopul precis de a minimaliza importanţa şi gravitatea păcatelor considerate „mai mici”. Pe când, în realitate, păcate de moarte nu sunt doar cele menţionate în canoanele Bisericii, ci mai curând orice păcat care întinează sufletul şi desparte pe om de Dumnezeu, căci „boldul morţii este păcatul” (1Cor. 15, 56). Nu un păcat anume, ci orice păcat, după învăţătura Sfântului Vasile cel m are [51].

Iar din spusele Sfântului Ioan evanghelistul: „Dacă vede cineva pe fratele lui săvârşind păcat nu de moarte, să se roage şi se va da lui viaţă, celor ce nu păcătuiesc de moarte. Este şi păcat de moarte; nu pentru acela spun să se roage” (In. 5, 16) se înţelege că păcatul de moarte este cel nepocăit, care nu se vrea îndreptat. Or, cele mai multe sunt nu numai neîndreptate de noi, ci nici măcar

---

[51] *Regulile mici, 4.*

recunoscute. Ce să mai vorbim de a nu face păcate de moarte între o spovedanie şi alta, când noi abia dacă ne pocăim de păcate şi le vedem după mărturisire? Cei mai mulţi nu ajung să iasă din moarte, darmite să se întineze cu păcate de moarte, de vreme ce pururea petrec în păcate fără să conştientizeze. Şi nu sunt luaţi în calcul aici cei care nu duc o viaţă duhovnicească, ci cei care caută curăţirea sufletului în Biserică.

Iar o părere avizată pe acest subiect găsim în Pateric la un „bătrân iscusit". Deoarece unii ziceau că gândurile spurcă pe om, iar alţii că numai faptele, altfel ar însemna că nu se mântuiesc cei simpli, un frate a aflat răspunsul înţelept la bătrânul pomenit. Acesta i-a răspuns că se spurcă „fiecare după măsura lui". Adică mintea se spurcă dacă zăboveşte în gândul rău şi nu-l scoate (repede) [52].

De aceea s-a şi îndătinat obiceiul spovedirii înainte de Împărtăşanie, pentru că nu lipsesc păcatele apăsătoare. Doar pentru cei care nu zăbovesc în gânduri întinate, se poate aplica regula împărtăşirii fără o nouă spovedanie.

Povăţuirea credincioşilor înseamnă formarea lor duhovnicească şi împărtăşirea trebuie să urmărească acest proces duhovnicesc. Ca iconomi ai tainelor lui Dumnezeu, duhovnicii nu urmăresc doar să-i „nască în Hristos" (1Cor. 4, 15) pe cei aflaţi sub îndrumare, ci să-i ducă spre maturitate iarăşi cu trudă (Gal. 4, 19) pe tot parcursul vârstei duhovniceşti pe care au străbătut-o mai întâi ei înşişi.

La aceste vârste face referire stareţul Varsanufie de la Optina astfel: „Predându-se călăuzirii harului dumnezeiesc, creştinul trece prin toate vârstele vieţii duhovniceşti: este prunc, adolescent, tânăr şi, în cele din urmă, bărbat matur în viaţa duhovnicească. Ar fi foarte bine dacă dezvoltarea duhovnicească a omului ar coincide cu dezvoltarea naturală, adică omul fiind prunc ar coincide cu pruncul duhovnicesc. Dar este rău atunci când omul, fiind bătrân, este prunc din punct de vedere duhovnicesc" [53].

Participarea la Taine trebuie să fie în concordanţă cu puterea fiecăruia. Abia maturitatea duhovnicească poate fi socotită în stare să primească hrană tare şi des. Altfel, ea devine povară dăunătoare.

Pentru că există mai ales în vremea de acum o viziune copilărească, naivă şi nechibzuită, au apărut multe problematizări false, ridicate ca pretexte pentru a putea susţine o împărtăşire samavolnică.

Iată câteva din temele ce suscită discuţii:

---

[52] *Pateric, Cap. XXV Pentru socotinţă, 14.*

[53] *Moştenire duhovnicească, Editura Bunavestire, Galaţi, 2002.*

a. Mulţi agită lozinca conştientizării păcatelor, a unei mai mari trezvii prin împărtăşire. Dar cea care aduce smerenie, vederea păcatului şi neputinţei proprii este canonisirea. Mintea pervertită de păcat nu se dezice de patimi decât prin certare, prin silire, nu de bună voie. Încurajarea prin toleranţă exagerată nu dă roade pentru că lupta nu este împotriva trupului, ci împotriva duhurilor rele, împotriva patimilor. Depărtarea de la împărtăşire de către duhovnic are rolul de a trezi şi folosi duhovniceşte. Este foarte importantă conştientizarea adevăratei măsuri cerute de Hristos pentru mântuire, observabilă în canoanele Bisericii şi în orice cuvânt evanghelic. De aceea este foarte important să conştientizăm unde ne găsim noi cu adevărat şi nu să ne ghidăm după măguleli care să ne ţină prizonieri ai păcatului şi neputinţei care izvorăşte din el.

b. Se remarcă o apologie cu obstinaţie a împărtăşirii dese într-un mod frivol în conţinut. Se vorbeşte la mod imperativ, dar nefondat. Se caută scuze, derogări şi temeiuri patristice sau emoţionale. De multe ori o astfel de apologie este caraghioasă prin modul şi argumentele prezentate, care trădează o anume înşelare duhovnicească. Ea nu înalţă, nu întăreşte, ci deplânge şi atinge coarde sensibile. Parodiază involuntar plânsul prin lamentaţie. E nevoie de viaţă care să aducă împărtăşire mai deasă, nu de îndesirea împărtăşirii care să aducă viaţă, pentru că nu are acest efect, ci dimpotrivă, doar părere de sine, schimonosire. Pe când sporirea duhovnicească autentică îşi cunoaşte măsura şi resimte nevoia sinceră de mai mult ajutor de sus, nevoie sesizată şi de duhovnic.

c. Sfinţii nu sunt repere de urmat doar formal. Ei trebuie să ne inspire mai ales lăuntric, nu doar la suprafaţă. Diferenţa mare dintre trăirea lor şi a oamenilor din ziua de azi este cea dintre duh şi senzualitate, între nevoinţă şi impetuozitate, între seriozitate şi indolenţă, între vedere şi iluzie. De-a lungul timpului s-a şi înregistat alunecarea spre o împărtăşire mai rară ca o conştientizare a degradării vieţii religioase.

Spre exemplu, din descrierea lui Filon Iudeul, citat de Eusebiu de Cezareea, vedem că viaţa primilor creştini apare neapropiată şi incomparabilă cu cea de astăzi. Toţi „terapeuţii" la care face referire, adică monahii din Egipt şi nu doar ei, posteau până seara, iar peste zi se îndeletniceau cu citirea Scripturilor. Mulţi posteau şi câte două sau trei zile, iar alţii şi câte şase, iar hrana era foarte sărăcăcioasă, fără vin, carne şi lactate. Cântau psalmi şi alte melodii compuse de ei, în timp ce restul ascultau. Din acestea noi n-am reţinut în zilele noastre decât coaja, ba şi aceea foarte săracă, uscată.

d. Mai ales din scrierile Sfântul Ioan Gură de Aur se observă că Sfinţii Părinţi au acuzat împărtăşirea cu nevrednicie, nu pe cea rară. La fel au înfierat şi indolenţa, nepăsarea faţă de apropierea de Hristos şi de slujbele Bisericii. Îndemnul lor la împărtăşire este mai întâi un îndemn la viaţă curată.

e. Sfântul Simeon al Tesalonicului vorbeşte de împărtăşire deasă, măcar la 40 de zile. Această cifră nu este la întâmplare, ci după modelul lui Moise, care s-a pregătit prin post şi înfrânare să primească tablele Legii. La fel trebuie să se pregătească fiecare credincios, să se curăţească de păcatele sale. Împărtăşania nu este ceva curent, banal, pe când viaţa noastră este astfel. Este greşit să se vorbească de o perioadă fixă, dar nici nu poate fi ignorat reper de 40 de zile. Fiecare după măsura proprie; unii mai des, alţii chiar mai rar de atât. Este eronat să scăpăm din vedere trăirea interioară. Dar avem nevoie să ne pregătim după nişte principii scripturistice îndatinate în Tradiţie.

f. O mare eroare este a împărtăşi pe cineva căzut în păcate (uneori chiar grave) pentru a-i da, aşa-zicând, putere. Dacă ar fi lucrat astfel Hristos, de ce mai este rânduită de Biserică oprirea de la Împărtăşanie şi nu îndesirea ei? Oprire chiar şi pentru o perioadă de timp după ce nu mai este săvârşită patima. Puterea pentru a ne ridica din păcate vine din conştientizarea răului săvârşit, din frica de Dumnezeu care duce la păzirea poruncilor. Abia frica este începutul înţelepţirii, al venirii în sine şi al pocăinţei ca întoarcere la Hristos prin poruncile evanghelice. Dacă nu se pune la temelia vieţii creştine frica de Dumnezeu, întoarcerea la credinţă va fi fără rădăcini, firavă, de laborator. Cea mai mică arşiţă a păcatului va usca credinţa din suflet. Este un efort zadarnic şi cu durere să zidim pe nisip, pe surogate de dragoste şi împărtăşiri ce vor să susţină un vrej fără rădăcină. Este un risc, o provocare pe care trebuie să o înfrunte oricine, care triază pe adevăraţii creştini: reprezintă pentru noi credinţa o răscruce sau nu? Alegem viaţa sau moartea? În mâna noastră, nu a lui Hristos stă alegerea.

g. Mulţi aduc pretexte, din păcate, faptul că li se permite preoţilor să se împărtăşească des. Chiar dacă mulţi clerici sunt o sminteală prin indolenţa lor, nimeni nu are scuză dacă face din delăsarea acestora o normă. În plus, clericii nu se împărtăşesc pur şi simplu, ci împărtăşirea este parte integrantă şi impusă de slujirea Sfintei Liturghii, ”privilegiu expres” al preotului hirotonit. Dacă n-ar sluji, ar trebui să se pregătească la fel ca oricare credincios. Ba chiar şi atunci când slujesc sunt datori să se înfrâneze şi să fie la înălţimea Tainei. Diferenţa de rang este dovedită în mod clar de canonul 27 al Sinodului din Cartagina, care prevede că depunerea clericilor se face prin neoprirea lor de la împărtăşire fără a li se face dezlegarea de duhovnic pentru păcatul în care au căzut. Cu alte cuvinte, creştinul trebuie dezlegat de păcate pentru a deveni iarăşi creştin şi a se împărtăşi, pe când clericii caterisiţi devin simpli creştini şi se pot împărtăşi. Harul preoţiei îi face slujitori ai altarului şi vor da singuri seama cât de bine îşi împlinesc datoria. Li se cere aceeaşi curăţie lăuntrică, ba chiar mai mare, dar alte rânduieli de pregătire.

h. Deşi scopul Liturghiei este împărtăşirea, ea lucrează şi asupra celor ce participă la slujbă cum se cuvine, cât şi asupra celor pomeniţi. Din păcate, de

obicei slujba în sine apare ca un ritual teatral. Dar ea este alcătuită din celebrări cu semnificaţii distincte [54], care ar trebui să-şi pună pecetea benefic asupra duhului celor prezenţi. De aceea se impune o slujire cu o mai mare conştientizare. Etalonul oricărei comunităţi ar trebui să fie participarea cu folos, adică prezenţa fizică, dar şi cea a inimii, nu numărul celor ce se împărtăşesc. Căci împărtăşirea fără participare vie dovedeşte cu prisosinţă golul dinăuntrul sufletului. Iar neparticiparea cu trezvie atât a clericilor, cât şi a laicilor conduce în mod inevitabil la clericizarea Liturghiei, care devine astfel doar un spectacol ritualist. Preotul devine simplu funcţionar cu prerogative de slujire artificiale, iar credincioşii ajung în postura de a înţelege prea puţin din Liturghie şi de a fi lipsiţi de folos duhovnicesc.

i. Se observă tot mai mult o tendinţă sacramentală nouă care mizează pe un efect magic al împărtăşirii, ca o participare la puterea harică a trupului înviat al lui Hristos. De fapt, acestea pot ascunde învăţături de inspiraţie necreştină, care induc ideea dobândirii unei energii bune din contactul direct şi cât mai des prin primirea Împărtăşaniei. De parcă Sfintele Taine tămăduiesc prin atingere, prin mâncare, nu prin credinţă, nu prin pocăinţa noastră care împlineşte poruncile. Schimbarea vieţii trebuie să vină din partea noastră şi să fie hrănită tainic prin Împărtăşanie. Păcatele şi patimile noastre nu sunt mici, ci însemnate şi trebuie să luptăm cu ele. Nu ne scapă de ele doar minimul nostru efort la care se adaugă harul lui Hristos, ci încordarea noastră până la sânge unsă de sus cu „ulei ceresc” atunci când socoteşte Domnul de cuviinţă. Accentul trebuie să cadă în mod special pe îndreptarea nefăţarnică a conduitei, nu doar pe har, pe ceea ce ţine şi de noi nu doar de Dumnezeu, altfel riscăm să cădem într-o spiritualitate falsă şi o mistică închipuită.

Intenţia noastră în rândurile de mai sus a fost aceea de a trezi conştiinţele la o vieţuire cu frică de Dumnezeu care să ceară o împărtăşire mai deasă şi rodnică, dar şi a avea întâi de toate frica de a te apropia fără trăirea pe măsură. E nevoie să fie înlăturate în principal acestea două: indolenţa în lupta pentru a ne face mădulare ale Trupului lui Hristos şi obrăznicia care ne va face să ajungem ultimii în loc de cei dintâi. Iar acestea nu sunt biruite prin formalism sau pietism, ci prin credinţa ce vine din nevoinţă, din curăţirea cugetului prin asceză

---

[54] *Spre exemplu, antifoanele începătoare sunt pentru a înviora duhul spre rugăciune, pentru a scoate mintea din preocupările lumeşti; rostirea Crezului nu este o simplă formalitate, ci o condiţie de a participa mai departe la slujbă; preotul îndeamnă şi binecuvintează pe credincioşi să fie în harul Domnului şi în împărtăşirea Duhului pentru a se putea ruga să fie preschimbate darurile în Trupul şi Sângele Domnului; iar încununarea Euharistiei, a mulţumirii, este a primi milele marelui Dumnezeu Iisus Hristos, după care urmează împărtăşirea efectivă. Şi multe altele care sunt puţin conştientizate.*

sănătoasă. Pe scurt, sunt necesare frica de a ne apropia cu nevrednicie [55] şi frica de a rămâne departe de Hristos.

---

[55] *Mulţi răstoarnă valorile prin a considera că vrednicia stă în a te socoti nevrednic pentru că oricum toţi sunt nevrednici. Adevărul este că există o vrednicie cuantificabilă. Faptele arată credinţa, prin ele poate fi cântărită şi apreciată; ba chiar mai puţin prin vorbe şi impresii. Desigur că eroarea vine din faptul că faptele creştineşti sunt însoţite de* smerenie, *de conştiinţa nevredniciei proprii. De aici apare viclenia de a sări direct la a te considera în mod artificial nevrednic şi, deci, primit la împărtăşire. Dar adevărul este că adevărata smerenie (a te consideră nevrednic) răsare din fapte de pocăinţă, din nevoinţă, nu din gânduri premeditate. Deci vorbim de o vrednicie (pentru împărtăşire) manifestată prin înnoirea vieţii, adeverită de un cuget smerit. Nu doar fapte reci cu mândrie, nici doar smerenie închipuită trădată de faptele ruşinoase.*

Ortodoxie sau ortodoxism ? Viaţă sau Ideologie? Hristos sau Baraba? Silire sau libertate? Sau despre altfel de “ţarini”, “boi” şi “femei” (cf. Luca 14)

13.12.2010

Tema ideologizării credinţei şi a instrumentalizării ei pentru a sluji agende de altă natură (politică, socială, economică, [pară?]militară, culturală, de notorietate şi de putere, de succes şi de câştig de orice fel în lumea aceasta sau, pur şi simplu, a unor patimi, ambiţii şi himere personale/de grup) revine mereu şi mereu în actualitate, la fel ca şi cea a justificării folosirii forţei/violenţei, imoralităţii sau, mai larg, a oricărui mijloc pentru atingerea unor scopuri presupus nobile.

Dilema: Barabas sau Iisus?, opţiunea intre revoluţia “sabiei” (sau a oricărei arme lumeşti) şi revoluţia Duhului şi a Crucii, a răstignirii de sine revine şi ea, în forme noi, provocată de tot mai numeroasele denaturări şi patologizări ale discursului ortodox în spaţiul public, astfel încât ne determină să repunem pe tapet raportul dintre noi termeni pe care mulţi dintre noi îi confundăm: Ortodoxie sau Ortodoxism? Este Ortodoxia un sistem sau o doctrină care luptă pe arena lumii cu alte sisteme? Prin raportare la ce sau la Cine se defineşte în primul rând Ortodoxia? Şi nu doar în teorie, ci în chiar modul nostru de a o trăi cotidian şi de a o mărturisi…

Cu alte cuvinte: ce fel de Ortodoxie înţelegem, asumăm şi practicăm noi, oare una care nu se poate prezenta pe sine decât în permanenţă, înfierbântată, încordată şi furtunoasă opoziţie, dar una tot gălăgioasă, moralistă şi ideologică, la tot răul moral şi ideologic al lumii? Adică, până la urmă, oferim doar un alt discurs, foarte mult îmbibat de patimile noastre nevindecate, care se situează în acelaşi plan secular şi este exprimat, adesea, în acelaşi registru agresiv, triumfalist şi

vulgar, precum cel al adversarilor noştri? Ce se întâmplă atunci când trăim exclusiv şi prioritar sub zodia Ortodoxiei “anti-[orice]…”? Unde este aici acea “împărăţie care nu este din această lume”, unde este “legea cea nouă” adusă de Acel Dumnezeu a Cărui dragoste “atât de mare”…. aduce lumii un scandal şi o nebunie cum nu s-au mai auzit? Şi atunci de ce scandalurile şi nebuniile pe care le provoacă sau pe care le afişează mulţi dintre cei care astăzi strigă public (chemaţi de… ei înşişi) despre Ortodoxie sunt atât de comune, şi de fireşti, atât de obositoare şi de tulburi, atât de… ale lumii, amestecându-se jalnic în vacarmul şi în marasmul general al insanităţii incurabile a lumii de astăzi?

Unde mai este de găsit icoana vie şi blândă a lui Hristos în mijlocul încrâncenării continue, duse până la paroxism şi la paranoia, de a identifica şi a vâna necontenit duşmani de toate felurile, absolut în orice şi oriunde? Desigur că aceştia există şi că este indispensabil a purta împotriva lor, în chip binecuvântat, un război intru cuvânt, dar, oare, această orientare eminamente negativă şi polemică, saturată de o mulţime de exagerări, plecată lesne spre zvonistică, bârfă, spre închipuiri şi bănuieli spăimoase, să ne fie chiar singurul sau principalul mod de definire, de afirmare şi de manifestare a credinţei? Dacă, prin absurd, nu am mai avea duşmani şi nici teme pentru care să militămcu îndârjire sticloasă, oare în ce fel ne-am mai putea “mărturisi” unii dintre noi crezurile? Sau nu cumva şi în Rai ne vom plictisi dacă nu vom avea, subit, pe cine suspecta, condamna şi urî, pe cine să huiduim şi să tragem de barbă, şi contra cui să sărim la bătaie? Oare pentru asta a venit Hristos în lume şi oare aceasta este Evanghelia Sa? De aceea, pentru foarte mulţi, Raiul trebuie numaidecât construit chiar aici, pe pământ, prin biruinţa cu orice preţ şi prin orice mijloace asupra tuturor ticăloşilor…

Iar apropo de Evanghelia de duminica trecută, ne întrebăm: cam câte pretexte mult mai subtile şi mai perfide decât “ţarina”, “boii” sau “femeia” ne serveşte astăzi vrăjmaşul, adaptat perfect la “slăbiciunile” şi la bolile creştinului contemporan, pentru a sta cât mai departe posibil de Cina lui Hristos şi de nuntirea tainică a Duhului?

Ocazie cu care, pentru această primă postare de problematizare, readucem în prim-plan, un fragment dintr-un articol mai vechi:

“(…)

Adevărat, adevărat zic vouă: Mă căutaţi nu pentru că aţi văzut minuni, ci pentru că aţi mâncat din pâini şi v-aţi săturat. Lucraţi nu pentru mâncarea cea pieritoare, ci pentru mâncarea ce rămâne spre viaţa veşnică şi pe care o va da vouă Fiul Omului, căci pe El L-a pecetluit Dumnezeu-Tatăl”. (Ioan 6, 26-27)

Omul aşadar caută numai “pâinea”, adică numai cele pământeşti, vrea să-şi rezolve cât mai bine problemele din această lume, să aibă succes şi confort în această viaţă, să scape de necazuri, de nedreptăţi, de constrângeri şi privaţiuni. De aceea au dat buzna mulţimile la Iisus, fiindcă, aşa cum înţelegem din acelaşi capitol de la Ioan, voiau să-L silească să le fie lor rege, acel rege terestru care să le rezolve “problema pâinii” şi care să-i şi elibereze de sub jugul romanilor.

Hristos fugea de ei şi de slava lor, ascunzându-Se în munţi şi ei nu-L înţelegeau de ce e aşa “sălbatic”; le-a predicat sărăcia şi plânsul, le-a binevestit fericirea celor smeriţi şi blânzi, iar ei tot pentru plăcerea şi întâietatea în această lume alergau; le-a propovăduit lor porunca iubirii şi le-a făgăduit Legea cea nouă, a Duhului, dar ei tot nu ştiau “ai cărui Duh” sunt, până acolo încât şi ucenicii Săi scoteau sabia sau voiau să se pogoare foc din cer peste vrăjmaşi; a intrat în Ierusalim călare pe mânzul asinei şi iarăşi n-au înţeles nimic, ba chiar, în câteva zile, L-au şi dat să fie răstignit, preferându-l pe zelotul Baraba… care, vezi bine, măcar făcea ceva concret pentru neamul lor, luptând cu stăpânitorii romani!

Tocmai de aceea, în contrast, antihrist va fi căutat, cerut cu insistenţă şi va fi până la capăt adorat de mase: pentru că le va fi lor “regele” visat, regele căruia să-i predea toată libertatea, dar care, să le asigure în schimb, pâinea şi circul mult dorite… Acela va fi regele care va săvârşi “minunea” pe care Hristos a refuzat-o: de a preface pietrele în pâini!

Şi din viaţa “religioasă”, precum arată adesea şi cuviosul Seraphim Rose, omul firesc doreşte să ia, cu precădere, partea cea mai facilă şi mai exterioară, iar Hristos, dacă se poate, să i se facă lui, slugă, sponsor şi chezaş al unei fericiri pământeşti. Sau, într-un chip mai subtil, să facă din Dumnezeu un nume de fală şi un prilej de autosatisfacere a eului şi a voinţei lor de legitimare a propriilor patimi, adesea foarte ascunse şi propriilor ochi.

Foarte puţini Îl caută pe Dumnezeu pentru El Însuşi, dorind cu sinceritate şi umilinţă numai să-L asculte şi să-I slujească, să se pocăiască de răutăţi, să-şi schimbe viaţa din temelii, să omoare în ei omul cel vechi al patimilor, dar şi mai mult, şi mai greu: să se lepede de ei înşişi, de prejudecăţile, de visele, de ambiţiile, de gândirea şi de voia lor! În locul aplecării prioritare către “omul cel tainic al inimii” şi al anevoioasei şi îndelungii lupte cu duhurile care ne vrăj-măşesc dinlăuntrul nostru, mulţi ne aruncăm cu uşurinţă şi ne irosim energiile exclusiv înspre lucrări exterioare, în căutarea febrilă a satisfacţiilor şi a succeselor “duhovniceşti”, a rezultatelor palpabile şi imediate.

Cum spuneam şi altădată, primejdiile care decurg de aici nu sunt mici, ele putând merge până la expunerea la cele mai grosolane înşelări diavoleşti şi până la construirea unui “dumnezeu” propriu şi unei Evanghelii “uşoare”, după

chipul şi asemănarea noastră. Printr-un astfel de proces ia naştere şi ceea ce se cheamă "ideologizarea" credinţei, transformarea Ortodoxiei în ortodoxism, adică în ceva înjugat la cele ale lumii acesteia care se termină cu mormântul. Aşa ceva se întâmplă atunci când Dumnezeu şi toate cele sfinte sunt dez-duhovnicite, de-vitalizate, de-personalizate şi folosite numai ca referinţe abstracte întemeietoare, atunci când Dumnezeu, Biserica, Sfinţii sau duhovnicii devin numai nişte "efigii" cultivate ritualistic, nişte "mituri" legitimante, nişte "etichete" sau "insigne" sacre pe care ni le lipim de frunte sau ni le agăţăm în piept ca să (ne) amăgim ca "avem binecuvântarea" lor şi ca să ne putem afirma, sub acoperirea lor, propriile agende, omeneşti.

Foarte puţini înţeleg că Hristos-Domnul, Împărăţia Sa şi viaţa întru El reprezintă unicul sens al vieţii noastre, iar nu mijlocul său unealta noastră către împlinirea propriilor scopuri din viaţa de aici, din societate, etc. Hristos nu poate să fie transformat în temei ideologic sau într-un apendice formal pentru o luptă politică sau pentru un scop lumesc, nici instrumentat pentru a gira cu numele Său cel prea sfânt o iluzorie împărăţie pământească, în spiritul reînviatei rătăciri milenariste (hiliaste), din nou foarte la modă astăzi. Hristos - Dumnezeul cel Viu nu poate legitima, nici lupta pentru "pace", "fraternitate", "justiţie socială" sau pentru o "lume nouă", după cum nu poate legitima nici războiul "anti-sistem" dus ca simplu scop în sine sau pentru vreo utopică biruinţă pământească ori chiar politică a Ortodoxiei şi/sau a neamului.

Ca şi cum sensul nostru ar fi eternizarea noastră în această "vale a plângerii" sau chiar luarea în stăpânire a acestei lumi. Pentru că nu avem timp sau dorinţa să-L mai întrebăm şi pe Dumnezeu în Persoană dacă ne dă voie să vorbim în numele Lui, să-L mai întrebăm şi pe El care este voia Lui pentru noi, cum anume să lucrăm sau să mărturisim pentru El astăzi şi acum; nici nu ne putem împăca (ne-fatalist, dar smerit şi realist) cu proorociile sfinţilor, de fapt cu dezlegarea pe care Însuşi Tatăl, precum este scris, o dă astăzi celui rău să-şi dezlănţuie răutăţile şi să dobândească stăpânire deplină peste faţa pământului:

"Şi socotesc că e perioada asta, pentru că astăzi, ca niciodată, într-o măsură neîntâlnită altcândva în istoria omenirii, răul se dezlănţuie făţiş şi în toate aspectele lui şi poate îşi arată feţe pe care noi nu le cunoşteam că putea să le aibă. Şi socotesc că se poate acest lucru numai fiindcă Dumnezeu Cuvântul a zis: "Cel ce nedreptăţeşte, mai nedreptăţească. Cel ce se spurcă, mai spurce".

Socotesc că Hristos a putut fi prins în grădina Ghetsimani numai fiindcă a spus cuvântul: "Dar acesta este ceasul vostru şi puterea întunericului". Dacă Cu-vântul lui Dumnezeu nu ar fi zis asta, ar fi fost total cu neputinţă să Îl prindă. Ştim cel puţin un moment în viaţa lui Hristos când au fost trimişi ofiţeri să Îl aresteze şi n-au putut, fiindcă, au zis după aia cărturarilor şi arhiereilor, că

niciodată om nu a grăit ca Acest Om. Şi pentru puterea cuvântului Lui, n-au putut să-L aresteze. Ba şi în Ghetsimani, când a întrebat Domnul: "Pe cine căutaţi?" şi au zis "Pe Iisus Nazarineanul" şi le-a răspuns Domnul: "Eu sunt" au căzut "de-îndărătelea" şi… căzuţi puteau să rămână până astăzi. Aşa că dacă Cuvântul lui Dumnezeu dă voie şi se pronunţă, se va putea face acel lucru.

Şi dacă vedem răutatea dezlănţuindu-se în lume este pentru că Dumnezeu are o Pronie pe care nu o înţelegem, o Pronie paradoxală (ba într-o măsură şi înţelegem ceva) prin care, cinstind libertatea omului - libertate care este poate semnul de căpătâi al asemănării omului cu Dumnezeu şi Dumnezeu Însuşi cinsteşte această libertate - găseşte un moment în istorie când dă şi răului libertate să meargă; şi să meargă până la capăt! Dar asta nu înseamnă că răul poate birui [veşnic]… (Părintele Rafail Noica)

Ne este greu să renunţăm la bravadă, la ambiţii şi idei fixe, la semeţie, la reveriile unui eroism superficial şi utopic şi să ascultăm de chemarea Duhului, sau să înţelegem vitejia tainică a smereniei şi a plânsului ("Prin plâns se pogoară în sufletul nostru bărbăţia cea duhovnicească şi omul se pune mai presus de înspăimântări şi de frici", ne învaţă Sfinţii), nici nu putem să credem că biruinţa Învierii trece numaidecât prin asumarea eşecului pământesc şi a strivirii totale sub povara Crucii. (…)

Cine este Dumnezeu pentru noi, de fapt? Aceasta este întrebarea pe care ne-o provoacă o astfel de Evanghelie. Este El Dumnezeul Cel Viu, prezent şi simţit în viaţa noastră, fără de care nu putem face nimic? Iubim noi, oare, ceea ce El iubeşte?

Iubim să stăm de vorbă cu El, ne este dor şi tânjim după gustul şi parfumul unei alte lumi şi într-acolo, Sus, ne aţintim ochii inimilor? Sau ne-am lipit adânc inimile de lume şi de viaţa pământească, încât nici măcar din credinţă, din rugăciune, din mersul la Biserică nu mai putem face o punte dinspre "scârbele vieţii" către frumuseţea nepieritoare a Cerului? Mai avem Duminici şi Sărbători cu adevărat, trăite întru lumina harului şi neîntinate de răutăţile şi urâciunile de zi cu zi? Mai râvnim să aducem măcar un strop din mireasma Împărăţiei Cerurilor în viaţa noastră şi "să fim înainte de toate cetăţeni ai Ierusalimului Ceresc, Cetatea cea de Sus, către care se îndreaptă toate nevoinţele noastre de creştini, şi numai în al doilea rând membri ai acestei lumi pieritoare"?

Iată ce rostea, în acest sens, profetic, cuviosul Seraphim Rose, în ultima sa predică din timpul vieţii, ţinută în ajunul praznicului Schimbării la Faţă, acum 27 de ani: «Văzând măreţia zidirii lui Dumnezeu, întrezărim o frântură, deşi neclară şi întunecată, din frumuseţea împărăţiei celei veşnice a lui Dumnezeu,

pentru care cu toţii am fost zidiţi. Trebuie să ne aducem aminte mereu că sălaşul nostru este în ceruri; trebuie să ne scuturăm de toate patimile şi grijile deşarte şi meschine care ne ţin legaţi de pământ, de lumea aceasta căzută, care ne împiedică să realizăm ţelul zidirii noastre. Cât de uşor uităm pricina însăşi a existenţei noastre. […] Vremurile de pe urmă au şi sosit; vedem limpede cum se pregăteşte lumea pentru antihrist. Creştinii vor avea de înfruntat o încercare fără precedent a credinţei şi dragostei lor de Dumnezeu. Vom fi nevoiţi să ne ascundem în pustie - pe meleaguri precum cele de aici. Desigur, până la urmă ne vor găsi chiar şi aici. Scopul ascunderii nu este doar păstrarea vieţii noastre pământeşti, ci acela de a câştiga timp spre a ne întări sufletele pentru încercarea finală. Iar aceasta trebuie să înceapă chiar de acum. Deci să începem cel puţin să ne luptăm cu lanţurile patimilor meschine şi să ţinem minte că adevărata noastră casă nu este aici, ci în ceruri. Să ne croim calea spre patria noastră cea cerească, după cum spunea Sfântul Gherman… Ad astera! Ad astera!»

(reluare din: Omul între înmulţirea pâinilor şi a peştilor şi împuţinarea credinţei)

****

Un cuvânt aici ne cere o judecatã şi o înţelegere mai adâncã: “Sileşte-i sã intre”. Un mare teolog apusean, pe care din veneraţie nu-l numesc, tălmăceşte acest cuvânt prin “forteazã-i sã intre”. El socotea la vremea lui cã aflã aici temei în Sfânta Scripturã pentru a forţa pe eretici sã intre în Bisericã. Adicã în afarã e silirea, constrângerea, iar înlãuntru se naşte convingerea.

Acest teolog interpreta Sfânta Evanghelie în chip exclusiv juridic, autoritar, cauţionând chiar violenţă, care anuleazã voinţa, libertatea conştiinţei, crezul lãuntric, deschizând astfel în istorie calea tragediilor inchiziţiei. Şi e ştiut cã inchiziţia s-a îndepãrtat de la Evanghelie, de la Noul Testament, de la Noul Adam, care “S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Fecioara Maria” şi aşa S-a fãcut Om; şi a poruncit ca întreg lucrul Bisericii în lume sã se împlineascã numai prin puterea Duhului. De aceea Domnul însuşi “cu Duhul lui Dumnezeu izgonea şi demonii” din oameni (Matei 12; 28), nu cu rugul sau cu sabia.

Contemporan unei astfel de interpretãri apusene, Sfântul Ioan Gurã de Aur spunea: “Cel ce ucide un eretic săvârşeşte un pãcat de neiertat”. Şi, unanim, Pãrinţii rãsãriteni afirmã: “Un lucru nu-l săvârşeşte Dumnezeu: Nu-ţi impune sã-L iubeşti”.

Iar Sfântul Ioan Damaschin aduce o nuanţã nouã: “În necesitate nu e virtute”. Ceea ce este impus, ca necesar, nu mai e virtute. Dacã foloseşti forţa, atunci nu mai e virtute.

Numai în libertate este virtute; de aceea, adaugã Sfântul Vasile cel mare: “Dacã i-ai luat virtuţii libertatea, i-ai luat esenţa”. În tinereţe, pe la douãzeci de ani, cugetam şi eu: “Doamne, nu mai am nevoie de libertate; am nevoie de mântuire. Vreau, nu vreau, mântuieşte-mă!” Mai târziu mi-am dat seama - o datã mai mult - de taina aceasta a Duhului Sfânt şi a libertăţii; numai aşa se câştigă virtutea (care înseamnã bărbăţie; de la latinescul vir, vâri - bãrbat).

Existã însã o “silire” pe care o accepţi de bunã voie, despre care Sfântul Ioan Scãrarul spune: “Adevãratul creştin e o silire a firii”; şi care te învaţă sã adaugi mereu: “zel peste zel, râvnã peste râvnã, foc peste foc”. Iar aceasta, plinind cuvântul Mântuitorului, care zice: “Împărăţia Cerurilor se ia prin strãduinţă, şi cei ce se silesc pun mâna pe ea” (Matei 1, 12).

La Cina Mântuitorului, la dumnezeiasca Euharistie, la împărtăşirea din viaţa Fiului lui Dumnezeu, cu “silire”, cu râvnă şi focul duhului ajungem; cu acel foc care mistuie în noi “spinii patimilor”, ai urii, ai orgoliului, şi care ucid comuniunea. Prin acest foc al iubirii sfinte sã întâmpinãm acum venirea Fiului lui Dumnezeu în lume!

(în: Părintele Galeriu: Predica la pildă celor poftiţi la cină)

Chemarea lui Hristos şi priorităţile noastre

17.12.2007

Concluzia Pildei celor poftiţi la cina este formulată în două dintre versetele ulterioare pericopei citite în această Duminică în Biserică:

- *"Dacă vine cineva la Mine şi nu urăşte pe tatăl său şi pe mamă şi pe femeie şi pe copii şi pe fraţi şi pe surori, chiar şi sufletul său însuşi, nu poate să fie ucenicul Meu" (Luca 14, 26).*
- *"Aşadar oricine dintre voi care nu se leapădă de tot ce are nu poate să fie ucenicul Meu" (Luca 14, 33).*

Un lucru care se neglijează adeseori de către mulţi dintre noi, atunci când ne complăcem şi ne amăgim cu un fel de "minimalism" religios este că Hristos, Dumnezeul nostru este "Dumnezeu gelos" şi că în calea către mântuire nu există jumătăţi de măsură (sau… mai puţin de jumătăţi). Hristos ne cheamă să fim cu totul ai Lui, să-I dăruim tot sufletul nostru, tot trupul şi toată viaţa noastră, să-L recunoaştem ca deplin Domn şi Împărat peste noi, înţelegând şi aplicând adevărul acesta fundamental enunţat de Sfântul apostol Pavel: "noi nu suntem ai noştri" şi viaţa "noastră" a Lui este.

Pentru mulţi "creştini" de astăzi este şocant să afle că viaţa lor nu este legitim "să le aparţină" şi să facă ceea ce vor cu ea (desigur, poate în limitele "decenţei" şi "moralei" - foarte relative, de altfel). La fel şi cu trupurile noastre sau cu

îmbrăcămintea noastră - “avem dreptul să facem ce dorim“. Ce să mai spunem de… îndrăgostirile sau iubirile noastre, despre plăcerile şi “pasiunile” noastre. Pentru nimic din toate acestea nu ne trece prin minte că s-ar cuveni să-L întrebăm ceva pe Dumnezeu. Nu e treaba Lui! Dacă pentru noi înseşi scopurile vieţii noastre sunt indiferente la voia Sa...

Astăzi, chiar şi printre credincioşii numiţi “practicanţi”, a râvni şi a căuta să trăieşti după cuvântul liturgic: “Pe noi înşine şi unii pe alţii şi toată viaţa noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm” înseamnă a-ţi asuma automat şi eticheta de “habotnic” şi a te expune bârfelor şi deriziunii. De ce? Pentru că în acel cuvânt liturgic astăzi nu mai crede (efectiv) aproape nimeni, el este în cel mai bun caz o frumoasă metaforă, un accesoriu estetic care să ne facă să ne simţim bine în cadrul “ceremonialului divin”, al “spectacolului” Sfintei Liturghii.

Nu spun că nimeni nu izbuteşte să-l împlinească - ceea ce este firesc şi de înţeles, pentru că asta este întreaga luptă de toată viaţa a creştinului; Evanghelia nu se împlineşte bătând din palme şi “metanoia” nu se întâmplă peste noapte, ci prin strădanie continuă, prin continue căderi şi ridicări - ci că mai nimeni nici nu încearcă, mai nimeni nu mai luptă, pentru că… mai nimeni nu-l mai în serios. Iar cine-l ia în serios, ori pleacă la mănăstire, ori este… nebun! A fi “lumesc” astăzi este subînţeles că singura formă posibilă de a fi creştin în lume. A nu iubi “lumea” este o “prostie” pe care n-o mai crede nici o băbuţă, darămite - nu-i aşa? - noi, nişte creştini tineri, cu studii înalte, plini de viaţă şi moderni, trăitori în progresistul secol XXI…

Toată Evanghelia, de fapt, este tratată astăzi de către cei mai mulţi “creştini” ca pe o poveste din care luăm ce ne place, ce ne “satisface”, ce ni se pare că ne confirmă şi nu ne obligă nici măcar la a ne problematiza mai profund, cu atât mai puţin la a ne schimba, poate radical… E suficient că “bifăm” prezenţele simbolice minimale la slujbele şi tainele Bisericii, că postim (de bucate) şi că (eventual) îi plătim “tributul” necesar lui Dumnezeu prin “pravilă”/”canon” şi prin “faptele bune” ocazionale, făcute cu satisfacţia de a ne simţi buni… Ni se pare arhi-suficient să facem toate lucrurile acestea formale (uneori chiar cu mult zel, cu ambiţie, cu conştiinciozitate) ca apoi să ni se pară firesc să fim lăsaţi “în pace“, să ne trăim viaţa aşa cum vrem şi cum credem, atâta timp - zicem noi fariseic - “nu facem rău nimănui“... Dumnezeu poate să ia o pauză şi să ne lase “să ne bucurăm” de nevinovatele distracţii şi de plăcerile permise (credem noi) ale acestei vieţi, că doar - ce? - “nu este Dumnezeul nostru Dumnezeul bucuriei”? Ca şi cum Dumnezeu poate binecuvânta acea bucurie găunoasă din care tocmai El lipseşte? Ca şi cum în afara Lui există vreo bucurie adevărată şi nu e totul deşertăciune şi minciună?

Dar noi… pe toate ştim să le interpretăm şi să le justificăm… ca să nu venim sau, dacă am venit totuşi de formă, ca să nu rămânem la Ospăţ cu El. Noi fugim de Dumnezeu şi, dacă suntem sinceri, simţim că… şi El aleargă după noi… Din când în când doar ne mai oprim ca să-i plătim "ce I se cuvine" sau ca să-I cerem să ne dea ceva ajutor în problemele noastre… Vrem darurile Lui, vrem ajutorul Lui, bineînţeles! Avem chiar dreptul, de ce nu? Dar tocmai pe EL nu-L dorim defel! Iar El nu pentru altceva ne cheamă, nu din alt motiv aleargă nebun după noi… Nu alt Ospăţ ne-a pregătit decât acela de a-L mânca pe El, de a ne hrăni din El. Nu doar prin Împărtăşanie, ci tot timpul, în toată vremea şi prin toate mijloacele! Dar nu, pentru noi asta e prea mult, e prea greu, e prea împovărător…

Suntem credincioşi, zicem noi. Dar credinţa noastră este mincinoasă, vai, cel mai adesea! Pentru că alegerile noastre, priorităţile noastre ne trădează… Ceea ce alegi - aceea eşti şi în aceea crezi! Orice preferă inima noastră chemării Lui, tot ceea ce iubim mai mult decât pe El ni se face idol şi sminteală, piatră de poticnire în calea spre Împărăţie. Orice "avem", orice este "al nostru" şi nu este împărtăşit cu Hristos, de orice ne lipim inima şi nu dorim să lepădăm, acela ne este Comoara/Bogăţia, acela ne este Domn şi Împărat adevărat, indiferent de ce am declara şi am pretinde sau de ce ne-ar plăcea să credem despre noi... Fiecare avem "ţarina noastră", "boii noştri" sau "femeia noastră" care sunt întotdeauna "mai importante" şi din pricina cărora ni se pare că am fi îndreptăţiţi să fim primiţi la Cină şi mai târziu; deocamdată însă… să fim lăsaţi să ne îngrijim de priorităţile noastre, de ceea ce ne pasionează, să ne cultivăm idolul în linişte, să slujim nestingheriţi voii proprii.

De aceea chemarea pe care ne-o face Hristos - cu umilinţă, îngenuncheat, bătând discret la uşa noastră încuiată - ne şi agasează, ne tulbură, ne enervează pentru că, nu-i aşa?, ne strică "pacea" şi "bucuria" de a face ce vrem noi. De aceea, când vedem un credincios care pare să râvnească să trăiască cu totul pentru Hristos, cu toate stângăciile şi limitele lui, deodată noi, cei atât de liniştiţi, de buni şi de iubitori (aşa cum ne închipuim că suntem) devenim nervoşi, agresivi, bombănitori, nemulţumiţi, cârcotaşi, cusurgii… Pentru că însăşi prezenţa lui tăcută ne mustră insuportabil, începem să-l bârfim, să-l batjocorim, să-l scuipăm prin cuvinte, să-i punem etichete şi să râdem de el… În duh, ceea ce facem noi atunci asta înseamnă: că şi noi îl îmbrăcăm pe fratele nostru în hlamidă roşie, că îi îndesăm pe cap coroană de spini şi-i punem trestie în mână, iar mai apoi începem să jucăm "baza" cu el… Pentru că ceea ce i-am făcut fratelui nostru lui Hristos I-am făcut! Prin acel frate umil şi prost, habotnic şi încuiat Hristos Însuşi ne bătea la uşă, ca să ne cheme la Cina Sa!

Ce chemare mai duioasă, mai sfâşietoare poate exista decât chemarea Păstorului care Şi-a dat în chinuri Trupul şi Sângele Sau pentru noi, care plânge pentru noi

şi ne caută cu lacrimi, fără ca noi să fi făcut nimic să-L merităm? Cu adevărat, vorba apostolului, “cum vom scăpa noi dacă fi-vom nepăsători faţă de o astfel de mântuire…?“

Arhimandritul Ioanichie Bălan - Foişorul, prima Biserică creştină - Pelerinajul părintelui Cleopa la Locurile Sfinte

Foişorul Cinei de taină de pe Muntele Sion (Foto: Andrei Agache)

Foișorul Cinei de taină a fost totodată și prima Biserică creștină, căci aici S-a pogorât Duhul Sfânt în chip de limbi de foc peste apostoli, la cincizeci de zile după învierea Sa din morți.

Înainte de a se înălța Domnul la cer, a spus ucenicilor: Eu trimit peste voi făgăduința Tatălui Meu; voi însă ședeți în cetate până vă veți îmbrăca cu putere de sus (Luca 24, 49); iar la Fapte spune că, după aceea apostolii vor fi martori ai lui Hristos în Ierusalim, în Iudeea, în Samaria și până la marginile pământului (Fapte 1, 4-8).

Când a sosit ziua Cincizecimii, erau toți apostolii împreună la un loc. Și din cer s-a făcut fără de veste un vuiet ca de suflare de vânt ce vine repede, și a umplut toată casa unde ședeau ei. Și li s-au arătat lor, împărțite, limbi de foc și au șezut pe fiecare dintre ei. Și s-au umplut toți de Duhul Sfânt și au început să vorbească în alte limbi precum le dădea lor Duhul a grăi (Fapte 2, 1-4).

Mai mult de cincizeci de zile, foișorul a fost sălașul cel mai iubit al apostolilor, locuința, cămara și biserica lor de taină, unde se ascundeau „de frica iudeilor", unde se rugau, se îmbărbătau, frângeau pâinea și așteptau „să se îmbrace cu putere de sus". Apoi, prin pogorârea Duhului Sfânt, foișorul s-a transformat în

biserică vie, publică, fiind înlocuită prin nenumărate lăcașuri de cult în care se laudă Dumnezeu și se săvârșește Sfânta Liturghie. Dintr-o biserică tăinuită a devenit Casa lui Dumnezeu și lăcaș al nădejdii tuturor oamenilor. Dintr-un lăcaș al fricii de oameni, a devenit, după Cincizecime, Biserică vie a dragostei de Dumnezeu și de oameni. Cât de mari și necuprinse sunt minunile credinței și puterile Duhului Sfânt care, prin dragoste, alungă frica și ura din lume!

Pentru toate aceste negrăite taine și minuni câte s-au săvârșit în acest dumnezeiesc foișor, ne plecăm inimile și frunțile înaintea Domnului nostru Iisus Hristos și zicem: Slavă Ție, Preasfinte Duhule! Coboară-Te în lume și vino să ne mântuiești pe noi! Vino ca un vifor dumnezeiesc și risipește toată înșelăciunea, toată minciuna, toată amăgirea care stăpânește lumea și pierde atâtea suflete omenești! Vino ca un vânt de alinare și primenește veacurile, tămăduiește mințile și vindecă inimile cele rătăcite! Vino ca o văpaie aprinsă de foc ceresc și arde toată întinăciunea păcatelor, toată înșelăciunea, toată hula, toată amăgirea și mândria oamenilor! Vino ca un foc dumnezeiesc și întărește în lume dreapta credință, și risipește toate eresurile, și bucură inimile creștinilor, și învață-ne să cântăm măririle lui Dumnezeu!

Vino, Duhule Sfinte și întărește Biserica, întemeiază în lume adevărata pace, liniștește tulburările, împacă sufletele, risipește războaiele și unește pe toți oamenii, ca toți să fim una în Iisus Hristos. Vino în inimile noastre cele slabe și fricoase și alungă de la noi toată frica, toată înșelăciunea și slava cea deșartă!

Vino, Duhule Sfinte, și ne învață a slăvi pe Dumnezeu cu dreaptă credință, a mângâia pe oameni, a suferi pentru Hristos, a ne ruga pentru toată lumea.

La urmă cântăm „Împărate ceresc”, și mergem mai departe.

(Arhimandritul Ioanichie Bălan, Pelerinaj la Mormântul Domnului, ediția a VI-a, Editura Mănăstirea Sihăstria, 2010, pp. 109-111)

Icoane

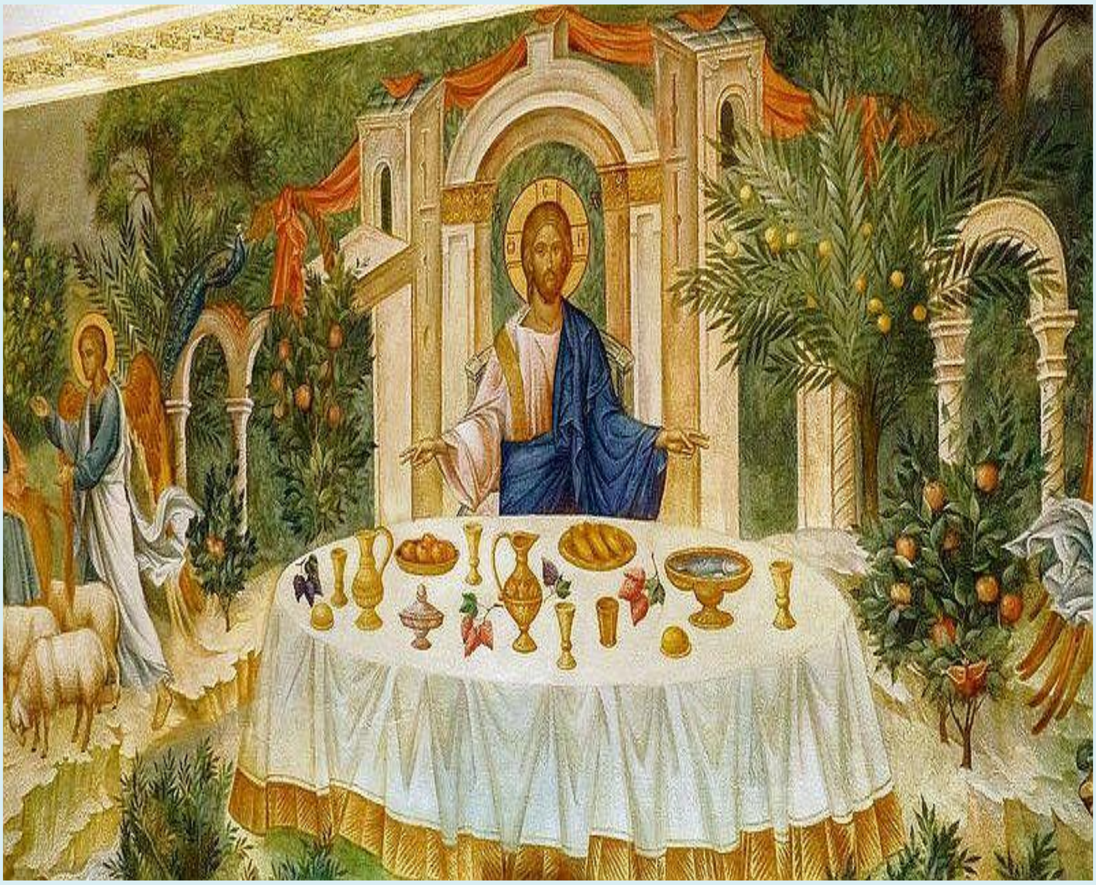

Duminica a 28-a după Rusalii

(a Sfinților Strămoși)

articole icoane predici video comentarii patristice

PILDA CELOR POFTIȚI LA CINĂ

PILDA CELOR POFTIȚI LA CINĂ

PILDA CELOR POFTIȚI LA CINĂ

PILDA CELOR POFTIȚI LA CINĂ

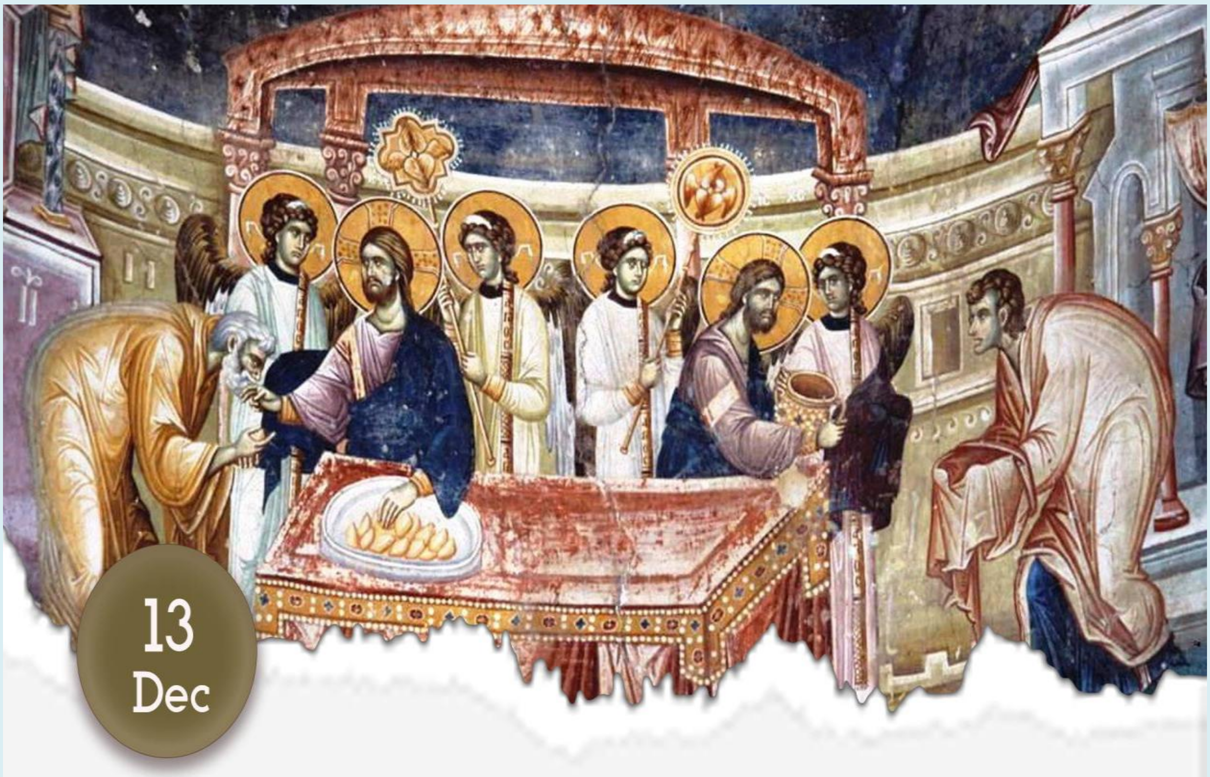

PILDA CINEI

† Pilda celor poftiți la cină

Stăpânul casei a zis: „Ieşi îndată în pieţele şi uliţele cetăţii, şi pe săraci şi pe neputincioşi, şi pe orbi şi pe şchiopi adu-i aici”. Şi slujitorul a zis: Doamne, s-a făcut precum ai poruncit, şi tot mai este loc. Şi a zis stăpânul: „Ieşi la drumuri şi la garduri şi sileşte-i să intre, ca să mi se umple casa, căci zic vouă: Nici unul din bărbaţii aceia care au fost chemaţi nu va gusta din cina mea”.

*Toți oamenii sunt chemați la mântuire,
dar nu toți răspund acestei chemări.*

† PATRIARHUL DANIEL

BASILICA.RO

GÂNDURI LA
EVANGHELIA DUMINICII

Veniţi, că iată toate sunt gata!